

T.C.

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TARİH ANABİLİM DALI

**XVI. YÜZYIL SONLARINDA HÜDAVENDİGAR LİVASI
VAKIFLARINDAN KESİTLER**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Büşra Merve ERÜNSAL

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Vedat TURĞUT

Bilecik, 2018

10125892

T.C.
BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

XVI. YÜZYIL SONLARINDA HÜDAVENDİGAR LİVASI
VAKIFLARINDAN KESİTLER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Büşra Merve ERÜNSAL

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Vedat TURĞUT

Bilecik, 2018
10125892

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZ SAVUNMA SINAVI
JÜRİ ONAY FORMU

BŞEÜ-KAYSİS Belge No	DFR-172
İlk Yayın Tarihi/Sayısı	03.01.2017 / 28
Revizyon Tarihi	
Revizyon No'su	00
Toplam Sayfa	1

Öğrencinin Adı Soyadı: BÜŞRA MERVE ERÜNSAL

Anabilim Dalı : TARİH

Programı : YÜKSEK LİSANS

Tez Danışmanı : Doç. Dr. VEDAT TURĞUT

Tezin Özgün Adı : XVI. YÜZYIL SONLARINDA HÜDAVENDİGAR LİVASI VAKIFLARINDAN KESİTLER

Tezin İngilizce Adı : SECTION FROM HÜDAVENDİGAR LİVASI WAQFS AT THE END OF THE XVI. CENTURY

Tez Savunma Sınavı Tarihi: 19 / 09 / 2018

Yukarıda bilgileri verilen tez çalışması ilgili EYK kararıyla oluşturulan jüri tarafından ÖY BİRLİĞİ / ÖY-
ÇOKLUĞU ile TARİHAnabilim Dalında
YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri

Tez Danışmanı: Doç. Dr. VEDAT TURĞUT

Üye : Dr. Öğrt. Üyesi AHMET ÖNAL

Üye : Prof. Dr. İBRAHİM ŞİRİN

Üye :

Üye :

İmza

Handwritten signature

Handwritten signature

Handwritten signature

ONAY

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun / / 20.... tarih ve
...../..... sayılı kararı.

İMZA/MÜHÜR

BEYAN

“XVI. Yüzyıl Sonlarında Hüdâvendigâr Livası Vakıflarından Kesitler” adlı yüksek lisans tezinin hazırlık ve yazımı sırasında bilimsel ahlak kurallarına uyduğumu, başkalarının eserlerinden yararlandığım bölümlerde bilimsel kurallara uygun olarak atıfta bulunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, tezin herhangi bir kısmını Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

Büşra Merve ERÜNSAL

31/08/2018

İMZA

ÖNSÖZ

Bu çalışma, muhtemelen XVI. Yüzyıl sonlarında tutulmuş olan ve Hüdâvendigâr Livası'nın kayıtlarını içeren 580 numaralı Evkâf Defteri'nin ışığında oluşturulmuştur. Osmanlı İmparatorluğu'nun ilk örgütlenen sancağı olması bakımından önemli bir yere sahip olan Hüdâvendigâr Livası'nın Kite, Tuzla (Behram), Gönen, Aydıncık, Kirmastı, Sivrihisar Tarhala ve Mihaliç, Tophisar ve Ulubad nahiyelerinde kurulan vakıfların değerlendirilmesi yapılmıştır. 580 numaralı Evkâf Defteri'nde tarih bulunmadığı gibi tuğra da bulunmamaktadır. Ancak 16. Yüzyılın sonlarına ait olduğu düşünülmektedir.

Öncelikle bütün eğitim hayatım boyunca olduğu gibi bu süreçte de benden her türlü desteklerini esirgemeyen babam Hikmet ERÜNSAL ve annem Gülşen ERÜNSAL başta olmak üzere bütün aileme; tezin oluşum safhasında fikirlerinden istifade ettiğim ve her türlü desteğini daima üzerimde hissettiğim değerli arkadaşım Alper GEÇER'e; çalışma metninin transkripsiyonu safhasında desteğini ve kıymetli yardımlarını esirgemeyen Başbakanlık Osmanlı Arşivi çalışanı Sinan SATAR'a; yine değerli yardımlarını esirgemeyen değerli hocalarım Osmanlıca Uzmanı Hakan Yılmaz'a ve Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Önal'a; lisans eğitimim boyunca bana kattığı değerler ile yolumu aydınlatan kıymetli hocam Prof. Dr. İbrahim ŞİRİN'e ve özellikle yaptığı çalışmalar ve çalışma disiplini ile benim bu alana yönelmemin müsebbibi olan, bu çalışmanın oluşum sürecinde kıymetli yardımlarını ve tecrübelerini esirgemeyerek verdiği hoşgörülü ve yapıcı desteği ile çalışmanın nihayete ermesini sağlayan, kıymetli hocam, değerli danışmanım Vedat TURĞUT'a en derin teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca bu süreçte maddi ve manevi desteklerini benden esirgemeyen Vakıf Araştırmaları Merkezi (VAKAR)'ne teşekkür ederim.

Büşra Merve ERÜNSAL

ÖZET

Hüdavendigâr Livası, Osmanlı Devleti'nin temellerinin atıldığı ve ilk teşkilatlanmış sancak olması bakımından oldukça önemlidir. Çalışmanın ana kaynağını oluşturan 580 Numaralı Evkâf Defteri'nde yer alan vakıf kayıtları, Osmanlı'nın kuruluş safhasında etkin olan önemli ailelerin ahfadına dair önemli bilgiler içermektedir. Osman Bey'in oğlu Alaeddin Bey'in vakıf kayıtlarından çocuklarının isimlerini öğrenmek mümkündür. Lala Şahin Paşa'nın vakıf kayıtlarından torunları hakkında yeni bilgiler elde etmek ve bazı karışıklıkları düzeltmek mümkün olmuştur. Yine Timur Şah'ın, gelini olan Bayezid Hüdâvendigâr'ın kızı Oruz Hatun'a miras helalliği için yaptığı temlik'in kaydı defterde bulunmaktadır. Bu kayıt Timur'un Anadolu'da ne derece etkin olduğunu göstermesi bakımından oldukça önemlidir. Bu çalışma ayrıca nahiyelerdeki vakıfların sayıları, gelir ve giderlerinin tespiti ile nahiyelerde vakıf sahibi olan önemli kişilerin kimliklerinin aydınlatılmasına dair mühim bilgiler içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Vakıf, Hüdâvendigâr, Sivrihisar, Mihaliç, Kirmastı, Tuzla, Kite, Tarhala, Gönen, Aydıncık.

ABSTRACT

Hüdavendigâr Livası is substantially important in point of laying the basis of the Ottoman State and being the first organised starboard. The main source of this study is provided by the Waqf records which are founded in the 580 numbered foundation diary contain important informations about the descendants of the important families of Osmanogulları and Ottomans during the institution phase . It's possible to learn the names of their children from waqf records of Osman Bey's son Alaeddin Bey. It has been possible to correct some confusions by getting new informations about Lala Şahin Pasha's descendants from his own Waqf records. Samely, it is possible to reach to the assignment record that Timur Shah has done for heritage right to his bride Oruz Hatun being the daughter of Bayezid Hüdavendigâr. This record is highly important in terms of showing how Timur is ascendant in Anatolia. This study also contains informations about the numbers of foundations, determination of incomes.

Key Words: Vakf, Hüdâvendigâr, Sivrihisar, Mihaliç, Kirmastı, Tuzla, Kite, Tarhala, Gönen, Aydınck.

İÇİNDEKİLER

BEYAN.....	3
ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
KISALTMALAR.....	vi
Tablolar Listesi.....	vii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM VÂKIFLARINA GÖRE VAKIFLAR

1.1. SELÇUKLU-İLHANLI VAKIFLARI	7
1.1.1. Selçuklu-İlhanlı Beylerinin Vakıfları	7
1.1.2. Diğer Vakıflar.....	10
1.2. OSMANLI DÖNEMİ VAKIFLARI	12
1.2.1. Selâtin Vakıfları.....	12
1.2.2. Umerâ-Vüzerâ Vakıfları	16
1.2.3. Ulemâ Vakıfları	55
1.2.4. Sâdât-Abdâlan Vakıfları	76
1.2.5. Ahiyân Vakıfları	85
1.2.6. Kadınların Kurduğu Vakıflar.....	92
1.2.7. Mülk Olan Kayıtlar.....	99
1.2.8. Diğer Vakıflar.....	102

İKİNCİ BÖLÜM NAHİYELERİNE GÖRE VAKIFLAR

2. 1. KİTE NAHİYESİ VAKIFLARI.....	140
------------------------------------	-----

2. 2. TUZLA (BEHRAM) NAHİYESİ VAKIFLARI.....	141
2. 3. MİHALİÇ KAZASI VAKIFLARI.....	145
2.3.1. Ulubad Nahiyesi Vakıfları.....	147
2.3.2. Tophisar Nahiyesi Vakıfları	148
2. 4. AYDINCIK NAHİYESİ VAKIFLARI.....	149
2.5. GÖNEN NAHİYESİ VAKIFLARI.....	151
2. 6. KİRMASTI NAHİYESİ VAKIFLARI	153
2. 7. SİVRİHİSAR NAHİYESİ VAKIFLARI	155
2. 8. TARHALA NAHİYESİ VAKIFLARI.....	157

SONUÇ 160

**TRANSKRİPSİYON METNİ: 580 NUMARALI HÜDAVENDİĞÂR
SANCAĞI EVKÂF DEFTERİ (48-130, 165-228 SAYFALAR)** 164

KAYNAKÇA 375

EKLER / TABLOLAR 382

EK 1: Bulargu Bey Zaviyesi Kaydı.....	382
EK 2: Selçuk Bey bin Umur Bey Evkâfi.....	383
EK 3: Gazi Hüdâvendigâr'ın Şeyh Ulaş'a Verdiği 785/1383 Tarihli Mülknâme	384
EK 4: Arucak İbrahim Zaviyesi.....	385
EK 5: Ahi Evran Zaviyesi	386
TABLO 1: Kite Nahiyesi Vakıfları	387
TABLO 2: Tuzla Nahiyesi Vakıfları.....	389
TABLO 3: Mihaliç Kazası Vakıfları.....	398
TABLO 4: Aydınçık Nahiyesi Vakıflar	402
TABLO 5: Gönen Nahiyesi Vakıfları	405
TABLO 6: Kirmastı Nahiyesi Vakıfları	409
TABLO 7: Sivrihisar Nahiyesi Vakıfları	412
TABLO 8: Tarhala Nahiyesi Vakıfları.....	418

KISALTMALAR

Bknz.	: Bakınız
C. / c.	: Cilt
H.	: Hicri
Haz.	: Hazırlayan
Ktp.	: Kitaplığı
Kit.	: Kitap
M.	: Miladi
Nakl.	: Naklen
Nr.	: Numara
S.	: Sayı
ss.	: Sayfa Sayısı
TADB. TTD.	: Tapu Arşiv Dairesi Başkanlığı Tapu Tahrir Defteri
v.	: Varak

Tablolar Listesi

Tablo a: Sivrihisar (Ulu) Camii.....	8
Tablo b: İbrahim Bey bin Orhan Bey Evkâfi.....	15
Tablo c: Şahin Paşa İmareti.....	19
Tablo d: Hamza Bey Zaviyesi.....	23
Tablo e: Umur Bey Evkâfi.....	30
Tablo f: Hamza Bey Mülkü.....	31
Tablo g: Saruca Paşa İmareti.....	34
Tablo h: Mehmed Paşa İmareti.....	37
Tablo i: Rumeli Beylerbeyi Karaca Bey Evkâfi.....	43
Tablo j: Pîrî Mehmed Paşa Vakfı.....	46
Tablo k: İsa Bey bin Uzgur Evkâfi.....	47
Tablo l: Hatice Hatun binti Orhan Bey Evkâfi.....	92
Tablo m: Hafsa Hatun binti Sultan Çelebi Mehmed Han Evkâfi.....	95
Tablo n: Selçuk Hatun binti Çelebi Mehmed Han Evkâfi.....	97

GİRİŞ

Vakıf kelimesi sözlükte durmak, durdurmak, alıkoymak anlamlarını taşımaktadır. Özel bir terim olarak vakıf (vakf) ise; bir malın mâliki tarafından dinî, içtimaî ve hayrî bir gayeye ebeden tahsisi olarak ifade edilebilir (Günay, 2012, c. 42: 475). Devletin bir birimi olarak vakıflar halkın; eğitim, sağlık, bayındırlık, şehircilik, belediye, dini faaliyetler, sosyal yardım ve güvenlik gibi ihtiyaçlarını sağlayacak kurumların oluşumunu ve denetimini sağlamaktadır.

Osmanlı Devleti, inkişaf ettiği ve yayıldığı coğrafya bakımından pek çok farklı iktisadî, siyasi, malî ve kültürel unsuru bünyesinde barındırmaktadır. Devletin düzenini sağlayan ve işleyiş tarzını oluşturan unsurların, bu coğrafyada kendinden önce yaşamış olan devletlerden ve pek çok yönden etkileşim içerisinde olduğu diğer unsurlardan etkilenecek oluşturulmuş olması tabii bir durumdur. Osmanlı teşkilatlanmasının en önemli unsurlarından olan vakıfların kökenine dair tartışmalar bir kenara bırakılacak olursa; vakıfların, yalnızca dini ve ahlaki değil aynı zamanda iktisadî, hukukî ve içtimaî bir karaktere sahip oldukları görülecektir. Ayrıca vakıflar, devletin halkına karşı olan görevlerini hayata geçiren ve sultanın cömertliğini sergilediği muazzam bir sistemdir.

Osmanlı Devleti'nin iktisadî düzenini inceleyen Mehmed Genç, klasik dönemde iktisat anlayışın “ihtiyaç” kavramında temellendiğini söyler. Bu anlayışa göre iktisadî faaliyetin özü, toplumun ve devletin ihtiyaçlarını gidermektir. Bu düşünce ile iktisadî yapılanmayı oluşturan devlet üç ana ilke olan provizyonizm (iaşecilik), fiskalizm, tradisyonalizm (gelenekçilik)'e göre hareket etmektedir. Trandisyonalizm ilkesinin amacı, *“sosyal ve iktisadî ilişkilerde yavaş yavaş oluşan dengeleri mümkün olduğu ölçüde muhafaza ederek değişme eğilimlerini engelleme ve herhangi bir değişme ortaya çıktığı hallerde ise tekrar eski dengeye dönmek üzere değişmeyi ortadan kaldırma iradesinin hâkim olmasıdır”*. Bu nedenle devletin sosyal ve iktisadî gereksinimlerini karşılayan vakıflar; hayatî ve zarurî faaliyetler olarak görülmüş ve devlet bütçesinde oluşabilecek aksaklıklardan etkilenmemesi için bütçeden bağımsız, otonomi içinde yönetilen birimler halinde örgütlenmişlerdir (Genç, 2014: 10-11, 15).

Vakıf, sosyal ve iktisadî hayatın devamlılığını sağlayacak olan hayati bir kurum olarak karşımıza çıkmaktadır. Öyle ki sanayi öncesi dönemin ekonomik imkânları ile refahı toplumun her kesimine ulaştırmanın imkânsız olduğu bir ortamda, fakirliğin ortaya çıkmasını engelleme çabası içerisinde olan Osmanlı'ya gelen Avrupalı seyyahların değerlendirmelerinden anlaşıldığı üzere, Osmanlı fakirliği önleyemese de vakıflar sayesinde dilencilik düzeyine inmesini önlemeyi başarmıştır (Genç, 2014:15-17). Avrupalı seyyahlar, kendi ülkeleri ile karşılaştırdıklarında Osmanlı topraklarında dilencilerin az oluşuna dikkat çekerler. Bunun sebebi olarak ise yardım kurumlarının çokluğunu gösterirler. Hemen her seyyah vakıflardan, imarethanelerden bahsetmeden edemez. Mesela 1578-1581 tarihlerinde Osmanlı'da bulunan Salomon Schweigger, aş evlerine dikkat çeker.

“bütün cami vakıflarında imaretin yer aldığı bir bina vardır. Bunlar fakir ve bakıma muhtaç insanların barındırılması değil, doyurulması için yapılmışlardır. Bir aşçı fakir ve bakıma muhtaç insanlara burada yemek hazırlar. Mutat olarak her isteyene, etle karışık pirinç yemeği verilir. Suyu karıştırılıp mayalandırılan irmikten yapılmış ‘boza’ adındaki içki ve yanında da bir somun ekmeğe dağıtılır. Bu bağıştan zengin, fakir, Hıristiyan, Yahudi veya Türk ayrımı yapılmaksızın herkes faydalanır. Özellikle yolcular için bu düzenleme çok faydalıdır. Her yolcu böyle bir imarete üç gün kalıp bütün olanakları kullanır, ama süre üç günü geçerse istismar kuşkusuna uyanır ve kendisine yol gösterilir” (Şirin, 2008: 69’dan nakl. Schweigger, 2004: 128).

İmarethanelerden yararlanmanın bir süreye tâbî tutulmuş olması tembelliğin, miskinliğin ve hazıra alışmanın önüne geçmeyi amaçlandığının bir göstergesidir.

Kadim bir geleneğin ürünü olan vakıf müessesesi, Osmanlı Devleti'nin inkişafı ile yeni bir kuvvet kazandı. Anadolu'da ve Rumeli'de geniş Hıristiyan topraklarının fethedilmesi ile birlikte Türk kültürünün bu topraklarda yayılmasında vakıf müessesesinin büyük etkileri vardır. Fethedilen yerlere yerleşmiş olan abdâllar, kurdukları tekke ve zaviyeler ile adeta misyonerlik faaliyetleri yürüterek bu bölgelere yerleşen Türk ailelerin örgütlenmelerine etki ettikleri gibi Türk-İslam kültürünün de bölgede yerleşmesini ve yayılmasını sağladılar. Ancak daha XV. yüzyıldan itibaren, vakıflarda suiistimallerin başladığı görülmektedir. Birçok vakfa vergi muafiyeti bahşedilmiş, vâkıflardan birçoğu hayrî vakıflardan ziyade aile vakıfları kurarak, müsadere sistemine karşı servetlerini koruma altına almayı amaçlamışlardır. Askeri tîmârların azalmasına sebibiyyet veren bu husus karşısında, Fatih devrinde Nişancı Paşa'nın teşvikiyle vakıf arazilerin bir kısmının vakfîyeti kaldırılarak tîmâra tahsis edilmiştir. Ancak II. Bayezid devrinde bunların tekrardan eski vaziyetlerine

döndürüldükleri görülmektedir (Köprülü, 2005: 330-331). İncelenmiş olan 580 numaralı defterdeki bazı kayıtlarda da vakıf arazilerin tîmâra çevrildiği görülmektedir.

Osmanlı'da aile vakfı kurmuş olan her vâkıfî servetlerini muhafaza etme gayesinde olduğunu söylemek doğru olmayacaktır. Osmanlı Devleti, yukarıda da bahsi geçen, iktisat anlayışına da uygun olarak altyapı yatırımlarının büyük bir bölümünü vakıflar aracılığı ile gerçekleştirmiştir. İncelenen 580 numaralı defterde de örneklerinin haiz olduğu gibi bazı aile vakıfları, sonraki nesiller tarafından kamu hizmetine sunulmaktadır. Ayrıca Osmanlı Devleti'nde mülk edinmeyi, müsadere sistemi imkânsız hale getirdiği gibi, vakıf sistemi de zenginliği kesin bir koruma altına almayı sağlayamamaktadır. Fatih dönemi örneğinde olduğu gibi devlet istediği zaman vakıflara da müdahale etme hakkına sahiptir. Örneğin, Çandarlı Halil Paşa'nın bazı vakıf köylerinin nesh edilerek tımara verildiğine dair bazı kayıtlar bulunmaktadır.

Vakıf müessesesi üzerine yapılan çalışmalar çok uzun süre genellikle vakıf müessesesinin hukukî cephesini ve köklerinin nereye dayandığı meselesini aydınlatmak üzerine olmuştur. Ancak vakıf kayıtlarının tutulduğu defterlerin, Osmanlı'nın kuruluş safhasına dair önemli bilgileri içerdiğinin anlaşılması ile birlikte son zamanlarda vakıf çalışmalarına olan ilgi artmış ve böylece bu alandaki çalışmalar farklı bir bakış açısı kazanmıştır. Bu alanda yapılan yüksek lisans ve doktora çalışmalarının sayısı da artmıştır. Ulusal Tez Merkezi'ne tanımlı olan vakıf konulu, 101'i yüksek lisans ve 40'i doktora olmak üzere toplam 141 tez bulunmaktadır.

Vakıflar Genel Müdürlüğü, gerek verdiği destekler ve yürüttüğü çalışmalarla bu alana uzun zamandan beri destek vermektedir. 1938 yılında ilk sayısını çıkarmış olan Vakıflar Dergisi, bu alanda yapılan çalışmalar ve çalışmacılar için oldukça önemli bir yayın kolunu oluşturmaktadır. Son dönemlerde vakıf çalışmalarını destekleyen Vakıf Araştırmaları Merkezi (VAKAR)'ni de burada anmak yerinde olacaktır. Bu alanda yapılan çalışmaları destekleyen kuruluş, çalışmaları yayınladığı VAKAR Dergi'nin ilk sayısını 2017 yılında çıkarmıştır.

Bu alanda en önemli çalışmaları Fuad Köprülü ve Ömer Lütfü Barkan yapmışlardır. Ömer Lütfü Barkan'ın "İstila Devirlerinin Kolonizatör Türk Dervişleri ve Zaviyeler" başlıklı makalesi, dervişlerin kurdukları vakıf müesseseleri aracılığı ile

Anadolu'nun İslamlaştırılması ve Türkleştirilmesindeki etkilerini göstermesi bakımından önemlidir. Ahmet Akgündüz'ün "İslam Hukukunda ve Osmanlı Tatbikatında Vakıf Müessesesi" adlı çalışması, Vakfın kökenini ve hukuksal boyutunu ele alması bakımından oldukça önemlidir. Hasan Yüksel'in "Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Hayatında Vakıfların Rolü (1585-1683)" ve "17. Yüzyıl Osmanlı Vakıflarının Sentezi" isimli çalışmaları, Nazif Öztürk'ün "Türk Yenileşme Tarihi Çerçevesinde Vakıf Müessesesi" adlı çalışması, Bahaeddin Yediyıldız'ın "XVIII. Yüzyılda Türkiyede Vakıf Müessesesi: Bir Sosyal Tarih İncelemesi" isimli çalışması, Osmanlı Devleti'nde kurulan vakıfların tarihi seyrini ortaya koymaları bakımından oldukça önemli eserlerdir. Feridun Emecen'in "XVI. Asırda Manisa Kazası" isimli çalışması ve Vedat Turgut'un "Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Coğrafyasında Vakıflar ve Yerleşme (16. yy. Bilecik ve Çevresi)" isimli çalışması, vakıfların şehircilik tarihi için önemini ortaya koymaktadır. Balkan coğrafyasındaki vakıfları konu alan Vedat Turgut'un "*Yitirilen Mirasımız Balkanlardaki Osmanlı Vakıfları (Fethinden XVI. Yüzyılın Sonlarına Kadar)*" isimli çalışması, bu coğrafyada kurulmuş olan vakıfların bütünlüklü bir incelemesini sunması bakımından oldukça önemlidir. Neşet Çağtay'ın "Güncel Konular Üzerine Makaleler" adlı eseri ve Fahri Unan'ın "Kuruluşundan Günümüze Fatih Külliyesi" adlı eseri bu alandaki önemli çalışmalardır.

Hüdâvendigâr Livası üzerine kapsamlı bir çalışma yapan Ömer Lütfi Barkan, Bursa, İnegöl, Yarhisar, Ermenipazarı, Domaniç, Söğüd, Göl, Yenice-i Taraklu, Geyve, Akyazı, Akhisar, Göynük ve Beypazarı kazalarını kapsayan ve çalışmasının ilk kısmını oluşturan bölümü tamamlamış ve Türk Tarih Kurumu tarafından "Hüdâvendigâr Livası Tahrir Defterleri I" ismi ile 1988 yılında yayınlanmıştır. Barkan, kitabın muhtemelen II. cildini oluşturacak olan nahiyeler üzerine çalışmalarını nihayete erdirmeye fırsatı bulamamış ve Hüdâvendigâr Livası'nın geriye kalan kısımları, çalışılmaya muhtaç kalmıştır. Hüdâvendigâr Livası'nın diğer nahiyelerinin kayıtlarının bulunduğu 580 numaralı defteri referans alan bu çalışmada Barkan'ın çalışmasının dışında kalan nahiyeler içerisinden Kite, Tuzla (Behram), Gönen, Aydıncık, Kirmastı, Sivrihisar Tarhala, Mihaliç, Tophisar ve Ulubad nahiyelerinde kurulan vakıflar incelemeye tâbî tutulmuş, en azından vakıflar için olan açığın kapatılması amaçlanmıştır.

Hüdâvendigâr Sancağı'nın bazı nahiyelerinde bulunan vakıfların incelemesine geçmeden evvel livanın coğrafi konumuna ve tarihine kısaca değinmek yerinde olacaktır. Hüdâvendigâr: Farsça "Hudâ" (Tanrı) kelimesine mülkiyet ve benzerlik ifade eden "-vend" ve yine benzerlik ve mübalağa ifade eden "-gâr" eklerinin getirilmesi ile oluşturulmuştur ve "Tanrı, hâkim, hükümdar, âmir, efendi, sahip, bey" gibi manalara gelmektedir. Hüdâvendigâr unvanı, Osmanlılar'da "padişah" karşılığı olarak kullanılmıştır. Bu unvan zikredilince akla ilk gelen isim I. Murad'dır. Ancak Yıldırım Bayezid ve Yavuz Sultan Selim için de kullanıldığı görülmektedir (Çetin, 1998: 285).

Sancağın adı I. Murad'ın lakabı olan Hüdâvendigâr'dan kaynaklanır. Bursa'nın Orhan Bey tarafından fethedilmesinin (M. 1326) ardından merkezi Bursa olmak üzere yeni bir idari birim oluşturulmuştur. Orhan Bey İznik'i aldıktan sonra kendisine merkez edinmiş, Bursa'yı ise oğlu Murad'ın idaresine vermiştir. Böylece oğlu Murad'ın idaresinde yeni oluşan bölgeye "Bey Sancağı" denmiştir. Oluşturulan bu idari birim erken tarihli bazı kaynaklarda "Bursa Sancağı" adı ile de anılmaktadır. Hüdâvendigâr adı ile anıldığı tespit edilebilen en erken kayıt M. 1484 ve 14486 tarihli Bursa Kadı Sicil defterlerindeki hüküm suretleridir. Bursa ve yöresini içine alan 1487 tarihli Tahrir Defteri'nde Hüdâvendigâr Sancağı kaydı bulunmaktadır. II. Bayezid devri tahrirlerinin genel sonuçlarını ihtiva eden icmal defterlerinde de Anadolu Beylerbeyliği'ne tâbi sancaklar kaydedilirken Bursa ve yöresini içine alan sancak, Hüdâvendigâr Sancağı adıyla kayıtlıdır. XV. yüzyılın sonlarına gelindiğinde Hüdâvendigâr adı özellikle resmi belgelerde yer almaya başlayarak yaygınlık kazanmış, bunun yanında Bursa Sancağı adı da kullanılmakla birlikte Bey Sancağı adı tamamen ortadan kalkmıştır (Emecen, 1998: 285).

Hüdâvendigâr Sancağı, ilk kurulan Osmanlı sancaklarından biri olarak uzun süre Anadolu Beylerbeyliğine bağlı kalmıştır.

Sancağın hangi bölgeleri içine aldığına dair kesin kayıtlar XV. yüzyıl sonlarından itibaren tahrir defterlerinde yer almaktadır. Bu kaynaklara göre Anadolu beylerbeyliğine bağlı sancak 1487'de otuz iki idari birimden (nahiye, vilayet) oluşuyordu. II. Bayezid dönemine ait Anadolu vilayeti icmal defterine göre tûmâr sistemi içinde yapılan idari bölünmede nahiye olarak zikredilen birimler yirmi sekiz kadar olup bunlar başta Bursa olmak üzere. İnegöl. Yarhisar, Ermenipazarı, Domaniç, Yenişehir, Söğüt, Göl, Yenicetaraklı, Geyve, Akyazı, Akhisar I Karagöz, Göynük, Beypazarı. Nallı Karahisarı, Mihaliçhisarı, Sivrihisar, Ulubat, Kirmasti, Tophisar, Aydıncık (Edincik), Gönen, Behram (Tuzla), Bergama, Fesleke, Tarhala, Kepsut ve Atranos idi. 1478 tarihli defterde bu idari birimler yanında Kermeç (?), Akçeşehir, Kite, Taşabad da kaydedilmişti. 1521 tarihli deftere göre bu sayı Mihaliççik'in da ilavesiyle otuz üç olmuştu.

idârî teşkilatın yeniden düzenlendiğini gösteren ve 1520-1530 arasındaki tahrirlerin sonuçlarını yansıtan Anadolu vilayeti icmal defterine göre sancakta kaza statüsü içinde gösterilen yirmi beş birim vardı. Bunlar merkez kaza dışında Beypazarı, Kite, Yenişehir, Söğüt, Ermenipazarı (Pazaryeri), İnegöl, Domaniç, Akhisar, Geyve, Yarhisar, Seferihisar (Sivrihisar), Atranos (Orhaneli), Kepsut, Mihaliççik, Yenicetaraklı, Göynük, Akyazı, Gölpaazarı, Aydıncık (Edincik), Tuzla (Behram), Gönen, Mihaliç (Karacabey), Bergama, Tarhala kazaları idi. Bu son tarihte sancağın sınırları Balıkesir, Kütahya, Bilecik, Eskişehir, Adapazarı'ndan itibaren Marmara sahillerine, hatta Bergama'nın ve Tuzla'nın da buraya bağlı oluşu dolayısıyla Ege denizine kadar uzanıyordu (Emecen, 1998: 285-286).

Hüdâvendigar Sancağı'nın coğrafi bir bütünlüğe sahip olmadığı, yer yer başka sancakların sınırlarının araya girdiği görülmektedir. Bunun ilk teşkilatlanan idarî bölge olmasından kaynaklandığı düşünülebilir. Muhtemelen yeni fethedilen yerlerin sancağa eklenmesi ile sınırları düzensiz bir şekilde genişlemiş ve daha sonraki dönemlerde yerleşmiş olan iktisadî ihtiyaçların tesiri ve tîmâr sisteminin yerleşmiş olması sebebiyle oluşan yapıya dokunulmamış olmalıdır (Emecen, 1998: 286).

BİRİNCİ BÖLÜM

VÂKIFLARINA GÖRE VAKIFLAR

1.1. SELÇUKLU-İLHANLI VAKIFLARI

1.1.1. Selçuklu-İlhanlı Beylerinin Vakıfları

Sivrihisar (Ulu) Camii

Sivrihisar'ın merkezinde bulunan caminin yapım tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte kitabelerine göre ilk defa H. 629 (M. 1232) yılında, Anadolu Selçuklu Sultanı I. Alaeddin Keykubad'ın saltanatı sırasında Emir Cemaleddin Ali Bey tarafından inşa edilmiştir. Daha sonra H. 673 (M. 1274-1275) tarihinde III. Gıyaseddin Keyhüsrev'in nâiblerinden Abdullah oğlu Eminüddin Mikail Bey tarafından yenilendiği anlaşılmaktadır (Denkhalbant, 2012, C. 42: 116).

Defterde bulunan kayda göre Eminüddin Mikail, mülkü olan Sivrihisar'ın Kaplu köyünü Sivrihisar Camii'ne vakfetmiştir. Köyün Sultan Alaeddin zamanından beri vakfiyet üzere tasarruf olunduğu kayıtlıdır. Bu kayıt caminin inşası hakkında elde edilen bilgileri doğrular niteliktedir. Köyde 351 nefer meskûn olup 213'ünün adları kayıtlı bulunmaktadır. Köyden vakıf adına sağlanan 5261 akçe gelirin beşte birine huffaz, hatîb ve kayyum mutasarrıflardır. Beşte üçünü kadı ve uteka tasarruf etmektedir. Ancak utekanın hissesinden günde bir akçe Mevlana Muharrem'e sadaka olunur ve elde edilen toplam gelirden günde iki akçeyi de müderris tasarruf etmektedir.

Sivrihisar Camii'ne, Sivrihisar'a tâbî Kaplu'dan başka Orta, Yalnızçam ve Kargalu köyleri ile Kaplu köyünde bulunan Bademlü Mezra'sı ve Taşköprü Hamamı da vakfedilmiştir. Kaplu, Orta, Yalnızçam ve Kargalu köylerinin halkının yerleri az olduğu için kadimden beri resm-i çift alınmamaktadır. Ancak sonradan resm-i çift 24 akçe olarak alınmaya başlanmıştır. Yalnızçam köyünde iki adet değirmen vardır ve nehirde çeltük tarımı yapılır. Kargalu köyünde ise üç adet değirmen bulunmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 186a-189a).

Tablo a: Sivrihisr (Ulu) Camii

NAHIYE	AKARAT		VAKIF	Hayratın Bulunduğu Yer	NÜFUS			HÂSIL
	Köy/Mezra/Cemaat	DİĞER			Hane	Mücerred	Nefer	
Sivrihisar	Kaplu	-	Sivrihisar (Ulu) Camii	Sivrihisar	71	123	351	5261
Sivrihisar	Orta	-	Sivrihisar (Ulu) Camii	Sivrihisar	27	33	106	2582
Sivrihisar	Yalnızçam	-	Sivrihisar (Ulu) Camii	Sivrihisar	29	37	89	5407
Sivrihisar	Kargalu	-	Sivrihisar (Ulu) Camii	Sivrihisar	18	13	13	1390
Sivrihisar	-	Taçköprü Hamamı	Sivrihisar (Ulu) Camii	Sivrihisar	-	-	-	100.000
Sivrihisar	Kaplu'da Bademli Mezrası	-	Sivrihisar (Ulu) Camii	Sivrihisar	-	-	-	600
TOPLAM					145	206	559	115.240

Kaynak: TADB. TTD. 580: v. 186a-189a

Hazinedar Mescidi

Sivrihisar'ın Hazinedar Mahallesi'nde¹ bulunan mescidin bânisi Emüniddin Mikail'in hazinedârı Necibüddin Mustafa'dır ve Vakıf Sicil Kayıtları'na göre H. 673 (M. 1274) yılında inşa edilmiştir (Özalp, 1961: 71). Mescide vakıfedilmiş sekiz adet dükkân bulunmaktadır. Bu dükkânlara sonradan dört dükkân daha eklenmiştir. Vakfedilen on iki adet dükkândan birinin gelirinin mescidin tamiratına ve birisinin gelirinde mescidin aydınlatma yağına harcanması için şer'î hüccet vardır. Hacı Bahşayış adında bir kişi, mescide sonradan üç dükkân daha vakfederek, dükkânların birinin mescidin minaresine ve değirmenin tamiratına harcanmasını, birinin de müezzinine maaş olarak verilmesini ve bu üç dükkânın kiralardan ayda beş akçenin de mescidin müezzinine verilmesini tayin etmiştir. Kalan sekiz dükkânın kirasına mescidin imamı mutasarrıftır. Defterin tutulduğu tarihte mescidin imamı olan Mevlana Şemseddin kiraları tasarruf eder. Vakfın yıllık gideri ise 1428 akçe olarak kaydedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 198b).

¹ Bugünkü adı Karacalar Mahallesidir.

Bulargu Bey Zaviyesi²

Bulargu Bey, Gazan Han'ın yerine İlhanlı tahtına geçen Sultan Muhammed'in Anadolu'da yaşanan kargaşayı düzeltmesi için görevlendirdiği (M. 1305) İreçin Noyan'ın akrabasıdır. Sultan Muhammed, İreçin Bey'i Anadolu'ya gönderirken Bulargu Bey'i de Ermeniler üzerine kumandan tayin etti. Dindar bir Müslüman olarak bilinen Bulargu Bey, Ermeni Kralı'nın payitahtı olan Sîs (Kozan) ve Ayas (Yumurtalık) şehirlerinde cami inşa ettirmiştir. Bulargu Bey, Ermeni Kralı ile Müslümanlığın savunuculuğunu yapma noktasında sık sık vuku bulan tartışmalarının neticesinde kralı öldürmüştür. Bunun üzerine 1307'de görülen mahkemesi sonucunda Bulargu Bey idam edildi (Turan, 2016:649-652).

Fatih Sultan Mehmed devri Karaman Eyaleti Vakıf Defteri'nde, Selçuklular ve beylikler döneminin önemli bir merkezi olan Aksaray'da "Bulargu Bey Malikânesi" kaydı yer almaktadır (Topal, 2017: 410). İncelen defterden anlaşıldığı üzere Bulargu Bey, Sivrihisar'da bir zaviye ve bir medrese inşa ettirmiştir. Bu zaviyeye mülkü olan Yeni Hamam'ın yarısını ve üç değirmenini vakfetmiştir. Ancak zaviye Sultan Mehmed zamanında tamir edilemeyecek derecede harp olduğundan dolayı elde edilen gelir, şehir içinde bulunan Hacı Ümmi Çeşmesi'nin tamiratına tayin olunmuştur. Vakfin Berme yakınlarında bulunan diğer akarâtını ise Seydi Ahmed adında birinin tamir ettiği ve vakfa vergi verdiği belirtilir. Medresenin 150 akçe geliri olan bir çayırı da vardır. Vakfin gelirleri arasında bunlardan başka 1000 akçe daha mevcuttur. Kaydın tutulduğu tarihte vakfin nâzırı, yıllık 200 akçe maaşla Mevlana Sinan'dır (TADB. TTD. 580: v. 201a-201b).

Melikşah Bey Evkâfi

Eskişehir Sivrihisar'da bulunan Alemşah Kümbeti ile aynı adı taşıyan bir medrese ve mescidi Melikşah Bey'in yaptırdığı bilinmektedir. Dokuz satırlık Arapça kitabesinden anlaşıldığı üzere kümbeti Melikşah Bey H. 728 (M. 1327-1328) yılında, kardeşi Sultanşah bin Kiro Baltu için yaptırmıştır. Melikşah Bey, İlhanlı Hükümdarı Ebu Said Bahadır tarafından Anadolu'yu işgal ile görevlendirilen kumandan Baltu'nun

² Halime Doğru'nun XV. ve XVI. Yüzyıllarda Sivrihisar Nahiyesi adlı eserinde "Polad Avz Bey Zaviyesi" olarak bahsettiği zaviye budur ki "Bulargu Bey" şeklinde okumak daha doğrudur. Orijinal metin için bkz. Ek 1.

oğludur. Kardeşi İlhanlı Beyi Sultanşah ise Ebu Said'in isyan girişimlerinde bulunması neticesinde Anadolu Umumi Valisi Timurtaş Bey³ tarafından öldürülen beylerden biridir (Gündoğdu, 1982: 135-136).

Melikşah Bey, Sivrihisar'a tâbî olan Yılanluca'nın Bazazçağlalık köyünü medresesine vakfetmiştir. Bu köyün kadimden beri vakfiyet üzere tasarruf olduğu kayıtlı bulunmaktadır. Sultan Mehmed meresenin tedrisatını Ahi Mustafa'ya ve ardından zaviyenin müderrisi Mevlana Fakih ve Mevlana Lütfullah'ın oğlu Seyfullah Çelebi'ye silsileten sadaka etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 198a).

Melikşah Bey, Sivrihisar'ın Hatuncuk köyünü Hazreddin adında bir kimseye vakfetmiştir. Köyü Hazreddin'in evlâdından Hacı Ahi Ali, Murad Han nişânıyla tasarruf etmektedir. Ahi Ali vefat edince oğlu Ahi Baba, vakfi Sultan Mehmed ve Sultan Murad mukarrernâmesiyle tasarruf etmişlerdir. Vakfa Ahi Baba'dan sonra oğulları Pîrî ile Abdi mutasarrıflardır. Daha sonra ise Yusuf Han ve Hacı Mustafa tarafından tasarruf edilen vakıf köyde 86 nefer meskûn olup, vakıf adına sağlanan 2366 akçe mevcuttur (TADB. TTD. 580: v. 198b-199a). Bunlardan başka Melikşah Bey, Sivrihisar'ın Bazar köyünde olan 8 parça bağını Mansur'un oğlu Ahi Paşa Aruv'a vakfetmiştir. 252 akçe hâsıla sahip vakfi oğulları Ahi Kemal ve Ahi Mehmed, Murad Hüdâvendigâr nişânıyla tasarruf etmektedir. Daha sonra Kemal'in oğlu Ahi Hamza vakfa mutasarrıf olmuştur (TADB. TTD. 580: v. 202a). Melikşah Bey, Sivrihisar'ın Kavuncu köyünde bir çiftlik mezarını Ahi İlbaşı Zaviyesi'ne vakfetmiştir (TADB. TTD. 580: v. 203a).

1.1.2. Diğer Vakıflar

Şeyh Abdulkerim Zaviyesi

Sivrihisar'ın Kızılcaeşme köyünde bulunan Abdulkerim Zaviyesi'nin Sultan Alaeddin zamanından beri var olduğu anlaşılmaktadır. Köyün mahsulü ve öşrü zaviyeye vakıftır ancak rüsum-u dîvâniyesi tîmâr tarikiyle tasarruf olunmaktadır. Abdulkerim'in ensabından Seydi Ahmed, zaviyede şeyhlik ederken kendi adına bir zaviye kurarak âyende ve revendeye hizmet etmeye başladığı için, zaviyenin meşîhati Mevlana

³ İlhanlı İmparatorluğu'nun en kudretli beylerinden olan Emir Çoban'ın oğludur.

Seferşah'a daha sonra da Abdullah'a sadaka olunmuştur. Vakfın geliri 500 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 206b).

Hatib Vechüddin Evlatlık Vakfı

Rum Ağa'nın mülkü olan Sivrihisar'ın Kavacık ve Kızıkapın Köyleri, Hatib Vechüddin'e evlatlık olarak vakfedilmiştir. Köyler, Sultan Alaeddin zamanından beri vakfiyet üzere tasarruf olunmaktadır. Vakıf eski defterde Mevlana Fahreddin'in oğullarına kaydedilmiştir. Ancak vakfı, Vachüddin'in ebnâsından Ramazan Fakih'in oğulları Sinan ve Nasuh, Sultan Mehmed'in nişân-ı şerîfiyle tasarruf etmektedirler. Daha sonra vakfa, Kamil Çelebi ve Cafer Çelebi mutasarrıf olmuşlar, Cafer Çelebi vefat edince hissesi oğulları Mehmed, Fethullah ve Hüseyin'e intikal etmiştir. Hüseyin de vefat edince, hissesine kardeşleri mutasarrıf olmuşlardır. 131 neferin meskûn olduğu köylerden vakfa 5300 akçe gelir sağlanmaktadır. Meblağın 2490 akçesi hububattan, 1760 akçesi şahsa ve toprağa bağlı vergilerden ve 1050 akçesi ise bağ ve meyveden elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 204b-205b).

Seyyid Mahmud Zaviyesi

Seyyid Mahmud-ı Hayranî, Anadolu'da XIII. yüzyılda yaşamış büyük Türk mutasavvıflarındandır. Babası, Selçuklu devlet adamlarından Mahmud Paşa'dır. Seyyid Mahmud, Nasreddin Hoca üzerinde de etkili olmuştur. Seyyid Mahmud, Akşehir'de bulunan türbesindeki mezra kitabesinde yer alan bilgilere göre H. 677 (M. 1268) tarihinde vefat etmiştir (Küçükdağ, 2004: 60). Anadolu'nun pek çok yerinde müridleri tarafından Seyyid Mahmud adına kurulan zaviyeler bulunmaktadır.

Bugünkü adıyla Sivrihisar'ın Kurşunlu Mahallesi'nde Seyyid Mahmud Zaviyesi bulunmaktadır. Sultan Alaeddin zamanında Dumluca köyü, zaviyeye vakfedilmiştir. Bu zaviyenin haziresi içerisinde Seyyid Mehmed Suzanî'ye ait M. 1232 tarihli bir mezar kitabesi bulunmaktadır. Türbenin kitabesi ise M. 1348 tarihlidir. Yine aynı bölgede bulunan mezar taşlarından biri de Nasreddin Hoca'nın kızı Fatma Hanım'a aittir. (Doğru, 1997: 89; <https://sivrihisar.web.tr/seydi-mahmud-zaviyesi.html> 13.10.2018). Sivrihisar'daki Bu zaviye eğer türbenin sahibi tarafından inşa edilmemişse, Seyyid Mahmud-ı Hayranî adına müridleri tarafından inşa edilmiş olması muhtemeldir.

Sivrihisar'ın Döğerek köyündeki üç pare yer, Seydi Mahmud Zaviyesi'nin vakıf yeri iken tîmâra verilmiştir. Ancak önceden zaviyenin vakfına ait olduğu için tekrardan zaviyede sarf olunmasına karar kılınmıştır. Vakfın geliri 140 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 195b).

Bulamaç Vakfı

Sultan Alaeddin, Sivrihisar'ın Ebekseydi köyü'nü Bulamaç'ın kızına evlatlık olarak vakfetmiştir. Vakfı II. Murad Han ve II. Sultan Mehmed Han zamanlarında, Ebek Seydi'nin evladından Ulaş Şeyh'in torunu Seydi Mehmed bin Yusuf tasarruf etmektedir. Daha sonra ise Ulaş ve Özenmer'e sadaka olunmuştur. Köyde meskûn olan 20 kişinin isimlerinin zikredildiği kayıttan gelirinin 1200 akçe olduğu anlaşılmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 192b-193a).

Barımbay Vakf-ı Evlâtlığı

Barımbay, 1312 yılında Diyarbekir valisi olan Kara Tatarlardan Mulay Noyan'ın ölmesi üzerine bölgenin idaresini alan Sutay Noyan'ın oğludur (<https://www.altayli.net/selcuklu-sonrasi-orta-doguda-turk-varligi.html>'den nakl. İsmail Aka). Sivrihisar'da Barımbay denen vakıf yeri Kurd Şeyh tasarruf etmektedir. Barımbay'daki vakıf yerine kendinden sonra, oğulları Aşkeri ve İne Bey mutasarrıf olmuşlardır. Edhem adından bir sipahinin tasarruf ettiği Karapınar Mezrası'nın vakfa ait olduğuna dair hüccete sahip olan vakıf sahibi, Beylerbeyi Defterinde de kayıtlı olduğu bildirilmiş ve mezra Barımbay Vakfı'na verilmiştir. 400 akçe gelire sahip olan vakfa son olarak Mestan Şeyh, Ali, İsa, Mümin ve Mustafa vakfiyet üzere mutasarrıf olmuşlardır (TADB. TTD. 580: v. 191a).

1.2. OSMANLI DÖNEMİ VAKIFLARI

1.2.1. Selâtin Vakıfları

Alaeddin Bey bin Osman Bey Evkâfi

Osmanlı arşiv belgelerinde “Alaeddin Bey” şeklinde kaydedilen Osman Bey'in bu oğlunun anne tarafından Şeyh Ede-Balı'nın torunu olduğu rivâyet edilir. Osmanlı

kroniklerinin Hacı Kemalüddin'in oğlu Alaeddin Paşa ile sıklıkla karıştırdığı Alaeddin Bey'in, Orhan Gazi'nin vezîriâzamlığını yapıp yapmadığı tam olarak bilinmese de kardeşinin sultanlığına yol açabilmek adına dedesinin yolunu tuttuğu ve zaviyesi için kardeşinden bazı mülkler edindiği kesindir. 16. yy'da bir dönem harap duruma düştüğü anlaşılan zaviyeye dair vakıf kayıtlarından Alaeddin Bey'in ailesi hakkında çok önemli bilgilere ulaşmak mümkün olabilmektedir. Alaeddin Bey Zaviyesi için Orhan Bey, Kite'ye bağlı dört, Yarhisar'a bağlı bir köyün gelirini vakfetmiştir.

Kite'nin Fodra köyü, Alaeddin Bey'den sonra oğlu Hızır Bey evlâdından Mehmed Çelebi tarafından tasarruf edilmiştir. Mehmed Çelebi'den sonra oğlu İbrahim Çelebi ve İbrahim Çelebi'nin kızkardeşi Paşa Hatun kızı Ayşe Hatun ve oğlu Şeyhi Çelebi'nin kızı Tâcî Hatun, vakfi tasarruf etmiştir. Zaviyenin XVI. yüzyıla gelindiğinde haraba müşrif olduğu anlaşılmaktadır. Köyde 30'u Müslüman, 53 nefer meskündür. Köyün gelirinin 8200 akçeyi bulduğu tesbit edilmiştir (TADB. TTD. 570: v. 266b-267a).

Kite'nin Yorgi nâm-ı diğer Nazili köyünden 2810 akçe ehl-i ilm ve müezzine hâsıl konulduktan sonra fazlanın tîmâra verildiği, daha sonra köy gelirlerinin huffaz, imam, müezzine ve câbiye tayin olunduğu anlaşılmaktadır. Köy hâsılından 1000 akçe mescid harcına bağ öşründen tayin olunmuştur. Hasır ve çerağ yağına, tamiratına ve câbiye günde bir akçe ve iki müd pirinç verilirken, daha sonradan pirinç kaldırılmıştır. Bursa'da Hisar içinde olan vakıf hamamın geliri, imam ve müezzin tarafından tasarruf edilmektedir. Bursa Kal'ası içindeki Manastır'da bulunan türbesinde vazife okuyanlara ve imarete harç olmak üzere, 30 neferin kayıtlı olduğu vakfın geliri 4800 akçe olarak kaydedilmiştir (TADB. TTD. 570: v. 266b-267b).

Kite'nin Mesabolu köyünde, vakfa bağlı 54 nefer kul temekkün etmiştir. Köyün geliri 16.700 akçe olarak belirlenmiştir. Köyde Murad Hüdâvendigâr'ın vakfına vergi veren bazı Hıristiyanların bulunmaktadır (TADB. TTD. 570: v. 266b-268a). Kite'nin Demürciler köyünde meskûn olan 70 neferden 2160 akçe elde edilmektedir (TADB. TTD. 570: v. 266b-268b).

Yarhisar'ın Karaağaç köyünün önceleri Bokluca ve Kendir olarak anıldığına değinilmiştir. İlk sayımda 11, ikinci sayımda ise 21 neferin yanısıra 26 çiftlik kaydının tesbit edildiği köyden 2060 akçe gelir elde edilir (TADB. TTD. 570: v. 266b-269a-b).

Bu vakıf köylerin gelirleri ile nakit akçe, hamam kıstı, memleha ve Bodemya'daki bağ mukataası, hane zemini mukataaları ve Kükürtlü yakınlarındaki bahçeden hâsıl olan diğer gelir kalemleriyle beraber Alaeddin Paşa Vakfı'nın toplam geliri 47.048 akçeyi Bulmaktadır.

İbrahim Bey bin Orhan Bey Evkâfi

İbrahim Bey, Orhan Bey'in Paleologos Hanedanı'ndan eşi olan Asporça Hatun⁴'dan olma büyük oğludur. İbrahim Bey'in Şerefullah adında bir de erkek kardeşi vardır. Orhan Bey, oğlu İbrahim Bey'in zaviyesinde cüz okuyan hafızlara dağıtılması, bayramlarda ve namazlarda halkın doyurulması için ihsanda bulunmuş ve vakfa Asporça Hatun'un oğullarının ve kızlarının müteveli olmalarını şart etmiştir. Vakfi İbrahim Bey'in aynı anadan olma kız kardeşi Fatma Hatun'un tasarruf ettiği anlaşılmaktadır. Kendisi hakkında Orhan Bey'in Asporça Hatun'dan doğan kızı olduğundan başka bir bilgiye sahip olmadığımız Fatma Hatun'un İlyas Bey adında bir oğlu ve bu oğlundan olma Selçuk Hatun adında bir kız torunu vardır. Fatma Hatun'dan sonra vakfin mütevelliyesi Selçuk hatundur ki "*hafızlara ve fukaraya, bayramlarda ve namazlarda yedirsın ve kendisi de yesin diye Sultan Mehmed ve Sultan Bayezid Hüdâvendigâr'dan hükm-i hümâyûnu*" vardır. Vakfin daha sonraki mütevellisi, Selçuk Hatun'un neslinden Davud Çelebi'dir.

Vakfa bağlı Kite'de dört adet köy mevcuttur. Bu köylerden Kızıkili köyüden 6860 akçe gelir elde edilir. Bunun 5000 akçeye yakını şahsa ve toprağa bağlı vergilerden, geri kalanı hububattan ve baklagillerden elde edilir. Narlu ve Kabaklı köylerinden sağlanan gelirin, yüzde doksanından fazlasının şahsa ve toprağa bağlı vergilerden elde edilir. Burunhisar köyünden elde edilen 4842 akçenin, 1200 akçesinin Bursa'da bulunan değirmenden, 848 akçesinin şahsa ve toprağa bağlı vergilerden ve 2800 akçesinin hububattan elde edilmektedir. Vakfin yıllık masrafı yaklaşık olarak 2800 akçeyi bulduğu görülmektedir (TADB. TTD. 580 v.51b, 53a-53b, 54a-54b, 55a).

⁴ Rum asıllı olan Asporça Hatun'un kim olduğuna dair tartışmalar için bkz. Necdet Sakaoğlu, "Bu Mülkün Kadın Sultanları".

Tablo b: İbrahim Bey bin Orhan Bey Evkâfi:

NAHIYE	AKARAT		VAKIF	Hayratın Bulunduğu Yer	NÜFUS			HÂSIL
	Köy/Mezra/Cemaat	DİĞER			Hane	Mücerred	Nefer	
Kite	Kızıklı	-	İbrahim Bey bin Orhan Bey Vakfı	-	23	34	65	6860
Kite	Narlu	-		-	30	50	88	2293
Kite	Kabaklı	-		-	-	-	94	1700
Kite	Burunhisar	1 değirmen 1 bağ		-	-	-	15	4842
Kite	İkizce	-		-	-	-	-	3285
TOPLAM					53	84	272	18.980

Kaynak: TADB. TTD. 580 v.51b, 53a-53b, 54a-54b, 55a

Ebû Eyyûb Ensârî Evkâfi

Asıl ismi Halid bin Zeyd bin Küleyb bin Sa'lebe bin Abdiavf bin Ganem el-Ensârî, künyesi ise Ebû Eyyûb olan sahabe, Hazrec kabilesi'nin Neccaroğulları koluna mensuptur. Müslümanların Medine'ye Hicreti sırasında evini Hz. Muhammed'e açmış ve bir süre onu evinde misafir etmiş olan bu sahabe yaşadığı devirde ilmi ile tanınan ve pek çok konuda fetvasına danışılan âlim bir zattır. Sağlıklı olan herkesin Allah yolunda savaşa katılması gerektiğine inanan Ebû Eyyûb el-Ensârî, Hz. Muhammed'in iştirak ettiği her savaşa onun yanında katılmış, yaşlılık dönemlerinde bile her yıl bir savaşa katılmaya gayret etmiştir. Katıldığı seferlerin sonuncusu Müslümanların ilk İstanbul kuşatması olmuş, burada vefat ederek vasiyeti üzerine şehrin surlarına yakın bir yere defnedilmiştir. İslam tarihinin iki önemli tarihçisi İbnü'l Esîr ve İbnü'l Kesîr o yerin halkının Eyyûb el-Ensârî'ye büyük bir saygı duyduğunu, hâlâ kıtlık ve kuraklık zamanlarında Rumların onun kabrini ziyarete gidip, burada yağmur duası ettiklerini, hatta bir rivayete göre mezarının üzerinde bir türbe ve mescid olduğunu kaydederler. İbn Esir'in 1160-1233, İbn Kesîr'in ise 1301-1373 yılları arasında yaşadıkları göz önünde tutulduğunda Fatih Sultan Mehmed'den önce de Eyyûb el-Ensârî'nin bir türbesi olduğu görülmektedir. Fatih Sultan Mehmed, İstanbul'un fethinin ardından şehirde imar faaliyetlerine girişmiş, Eyyûb el-Ensârî'nin kabrinde bir imaret, medrese, cami ve mezarı üzerine büyük bir türbe yaptırmıştır (İbn Esir, 1991, c.3: 466; İbn Kesir, 1995, c.8: 106; Âşıkpaşazâde, 2013: 194). Vakfı kuran kişi Fatih Sultan Mehmed olduğu için Selâtin Vakıfları başlığı altında değerlendirilmiştir.

Anadolu ve Balkanlar'daki pek çok yerde Eyyûb el-Ensârî'nin İstanbul'daki türbesine vakıflar yapıldığı bilinmektedir. İnceleme alanı içerisinde bulunan Ulubad

Nahiyesine tâbî Namazlağı köyü de Ebû Eyyûb Ensarî vakfına aittir ve karyede bir mescid bulunmaktadır. Vakfedilen 1300 akçe muamele-i şeriyye olunduktan sonra ribhından 150 akçe köyün mescidinin imamına verilmekte ve 45 akçe mescidin aydınlatılmasına harcanmaktadır. (TADB. TDD. 580: v. 97a).

Sultan Selim Mescidi

Sultan Selim, Tophisar Nahiyesi'nin Bozcalar köyünde bir mescid binâ etmiştir. Burada sözü geçen sultanın hangi Sultan Selim olduğu defterdeki kayıta açıkça ifade dilmemiş olmakla birlikte, Yavuz Sultan Selim olması muhtemeldir. Söz konusu mescidi saltanatının ilk yıllarında yaptırmış olması saltanatının tarihi seyrine uygun düşmektedir. Bursa'daki Sultan Murad Han evkâfından bu mescidin imamına günde üç akçe tayin olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 100a).

1.2.2. Umerâ-Vüzerâ Vakıfları

İzzeddin Bey Camii ve Zaviyesi Evkâfı

Orhan Bey, buradaki kayıtlara göre Kite Nahiyesi'ne tâbî Balderga köyünü, Pınarbaşı'nda bulunan İzzeddin Mescidi ve Zaviyesine vakfetmiştir. Bugünkü adıyla İzzettin Bey Pınarbaşı Camii, Bursa'nın Osmangazi İlçesi, Pınarbaşı Mahallesi'nde bulunmaktadır. Caminin I. Murad'ın kızı Nilüfer Hatun'un vakıf arazisi üzerine, Nilüfer Hatun'un emirlerinden Doğan Bey'in kardeşi İzzeddin Bey tarafından inşa edildiği tahmin edilmektedir (Beşbaş ve Denizli, 1983: 97). Ancak yukarıdaki kayıtlardan, caminin Orhan Bey zamanında dan beri var olduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle bânisinin Lala Şahin Paşa'nın babası İzzeddin Ali Bey olduğu da düşünülebilir. Bahsi geçen İzzeddin Bey'in aynı zamanda hacı olduğu da anlaşılmaktadır. "Kadimden" vakıf olduğu anlaşılan köyde meskûn bulunan 18 neferden başka, Hacı İzzeddin Zaviyesi'ne vakfedilen 60 nefer köle tesbit edilmiş ve köyden vakıf adına sağlanan 8200 akçenin yüzde doksan beşinden fazlasının hububattan elde edildiği saptanmıştır (TADB. TTD. 580: v.55b-56a).

İldutan Bey Vakfı

İldutan Bey I. Murad'ın Biga kuşatması sırasında, karadan yürüyen orduya destek olarak, Aydıncık (Edincik)'da bulunan deniz üssünden Osmanlı donanmasını komuta ederek düşmana denizden gelecek yardımın önünü kesmiştir (İnalçık, 2006, c. 31: 157-158). İldutan Bey'in Aydıncık'ta bir caminin, bir zaviyenin, bir kuyunun ve Güzelce Köprü olarak anılan bir köprünün bânisi olduğu anlaşılmaktadır. Bugün hâlâ ayakta olan cami Balıkesir'in Edincik beldesinin Çınar Dibi Mahallesinde bulunmakta, Ulu Camii ya da Çınardibi Camii olarak bilinmektedir. Caminin cümle kapısının üzerinde bulunan kitabeden İldutan bin Abdullah tarafından, H. 784 (M. 1382) yılında yaptırıldığı anlaşılmaktadır (Erken, 1977: 35). Caminin doğu ve güney kısımları mezarlıktır ve İldutan Bey'in mezarı dahi buradadır. İldutan Bey, dört adet dükkânını, bir hamamını, iki bezirhânesini, iki değirmenini, bir kıt'a yerini, iki bağını ve bir bahçesini vakfetmiştir. Bir bezirhâne, bir değirmen ve iki bağ harap olmuştur. İldutan Bey'in kızı Hatice Hatun vakfın mütevelliyesidir. Daha sonraki kayıtlarda ise müteveli Seyyid Muslihiddin'dir. Vakıf adına sağlanan 9111 akçe mevcut olup, yılda 6480 akçenin vakfın giderlerine ve 2631 akçenin rakabeye harcandığı görülmektedir (TADB. TTD. 580: v. 106b-107a).

Şahin Bey İmareti

Şahin Bey I. Murad'a lala olmadan evvel Bolu'daki ata topraklarında faaliyet gösteren önemli bir lider konumundaydı. Şahin Bey'in Bolu'da bulunan vakıf kayıtlarından tespit edildiği üzere babası, Kastamonu'yu Candaroğulları'na kaptırdıktan sonra Bolu'da kurulan ve Çobanoğulları'nın devamı olan Umuroğulları Beyliği'nin kurucusu olan Umur Bey'dir (Turğut, 2016e: 1, 5-6).⁵ Daha sonra I. Murad Hüdâvendigâr'ın lalası olan Şahin Paşa, Sultan Orhan zamanında Şehzade Süleyman Paşa'nın vefatı üzerine şehzade Murad ile birlikte Gelibolu'ya geçmiştir. Sultan Murad, fütuhatin gereğince devlet yönetiminde düzenlemeler yapma gereği duyarak yeni oluşturulan Rumeli Beylerbeyliği görevini, bölgeyi iyi bilen lalası Şahin Paşa'ya vermiştir. Lala Şahin Paşa ise Rumeli Beylerbeyliği göreviyle fetih faaliyetlerine

⁵ Ayrıntılı bilgi için makaleye bknz. Vedat Turğut, "Vakıf Belgeleri Işığında Umur Bey ve Lala Şahin Paşa'nın Menşei ve Osmanlılar ile İttifakı'na dair", *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, İstanbul. Ve Vedat Turğut, "Germiyanoğulları'nın Menşei, Vakıfları ve Batı Anadolu'nun Türkleşmesi Meselesi Üzerine", *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*, (C. 3 S.5): 1-98.

girişerek, Edirne'yi fetheden ordunun başında bulundu, pirinç ziraatiyle meşhur olan Filibe'yi muhasara ederek fethetti, Makedonya'nın fütuhata katılarak Kavala ve Drama gibi mühim şehirleri ele geçirdi. (Uzunçarşılı, 2016, c.1: 164).

Lala Şahin Paşa'nın Bursa'da hanı, mektebi ve medresesi, Kirmastı çayının yakınında cami, zaviye, medrese ve türbeden oluşan bir külliyesi⁶ vardır. Bunlardan başka çay üzerinde bir de köprü binâ ettirmiştir (Karakaya, 2003, c. 27: 78-79; Ötüken vd. 1986: 525). Şahin Paşa, Orhan Bey zamanında edindiği topraklarını imaretine vakfetmiştir. Torunları Hamza Bey ve kardeşi Balı Bey'in vakfa mütevellî oldukları, gerdek zükurunu, haracını ve öşrünü kendilerinin tasarruf ettikleri anlaşılmaktadır. Balı Bey ve Hamza Beyler vefat ettikten sonra vakfın yarı hissesini Hamza Bey'in oğlu Mehmed, dörtte bir hissesini Mevlana Sinan ve diğer dörtte bir hissesini ise Mevlana Şemseddin tasarruf ettiler. Sonra yeni bir vakıfnâme yazılarak vakfa Hacı Mehmed, Pazarlu ve Sefa mütevellî olmuşlardır. Öşrden elde edilen gelir, mütevellinin ciheti olarak belirlenmiştir. Mahsülün yarısı Pazarlu evlâdına ve diğer yarısı Hacı Mehmed ile Sefa evlâdına ve bâkî kalanı ise imarete ve medreseye verilmektedir. Daha sonra tevliyetin yarısı Tokat Kadîsî Kirmastızâde Mevlana Muhyiddin Çelebi'ye ve diğer yarısı Mansur'un oğlu Mustafa Çelebi'ye sadaka olunmuştur. Vakfiyeti hâlâ mukarrer olan vakfın defterde anılan son mütevellisi Muhyiddin Çelebi Efendi'nin oğlu Mevlana Hüsrev Efendi'dir. Önceleri vakıfda yemek pişmez iken daha sonra Cuma geceleri ve Ramazan ayında pişirmeye başlanmıştır. Vakfın meşihati Fakih Seyyid Şeyh'e verilmişse de daha sonra 919 (1513) senesinde kaldırılarak mütevevllî kimi uygun görürse o olsun denmiştir (TADB. TTD. 580: v. 165b-176a).

Şahin Bey vakfına ait olan Kirmastı'ya tâbî Cami Mahallesi, Orta Mescid Mahallesi, Karaağaç Mahallesi ve Çay Mahallesi'nden sağlanan 1400 akçe mevcuttur. Kirmastı'ya tâbî Geredelü köyünde vakfa ait çift süren köleleri, biri kasap dükkânı olmak üzere 15 dükkânı, Pazar zemini, dükkânlar zemini, iki hamamı daha bulunmaktadır ve bunlardan vakıf adına 17.753 akçe sağlanmaktadır. Kirmastı'nın Ateri ve Yenice'ye tâbî olan Hamza Bey Mahallesi, Süleymanağa Camii, Abdurrahman Mescidi ve Abdi Mescidi mahalleleri de Şahin Bey'in vakıf yerleri arasındadır. Ve vakfa ait olan Çömlekçi, Uçarlar, Çördük, Uçbeyi, Behram, Gödeler köylerinden vakıf

⁶ Bugün türbesi dışındaki yapılar haraptır.

adına sağlanan 23.980 akçe gelir mevcuttur. Bu gelirin 6455 akçesi şahsa ve toprağa bağlı vergilerden, 15.396 akçesi hububat ve yetiştirilen diğer ürünlerden sağlanmaktadır. Çadurlu Mezrası'ndan 300 akçe gelir elde edilir. Vakfa ait olan toplam gelir 42.034 akçe, vakfın yıllık masraf kaleminin bazı kısımları okunamaz hale gelmiş olmakla birlikte okunabilen kadarıyla yaklaşık olarak 21.373 akçe, 16.242 müd hınta, şa'ir ve 'alef den fazladır (TADB. TTD. 580: v. 165b-176a).

Tablo c: Şahin Paşa İmaretı

NAHIYE	AKARAT		VAKIF	Hayratın Bulunduğu Yer	NÜFUS			HÂSIL
	Köy/Mezra/Cemaat	DİĞER			Hane	Mücerred	Nefer	
Kirmastı	Cami Mahallesi	-	Şahin Paşa İmaretı	Kirmastı	34	29	66	1400
Kirmastı	Orta Mescid Mahallesi	-			39	49	90	
Kirmastı	Karaağaç Mahallesi	-			25	27	53	
Kirmastı	Çay Mahallesi	-			26	24	52	
Kirmastı	Geredelü	16 dükkân 2 hamam Pazar			-	-	13	17.753
Kirmastı	Ateri ve Yenice	-			23	46	203	23.980
Kirmastı	Çömlekçi	-			6,5	2	10	
Kirmastı	Uçarlar	-			-	-	-	
Kirmastı	Çördük	-			16	19	54	
Kirmastı	Uçbeyi	-			7	16	259	
Kirmastı	Behram	-			9	12	142	
Kirmastı	Gödeler	-			3	-	4	
Kirmastı	Çandarlu	-			-	-	-	
TOPLAM					188,5	224	946	43.433

Kaynak: TADB. TTD. 580: v. 165b-176a

Lala Şahin Paşa'nın torunu olan Kirmastı Subaşısı Balı Bey, Kirmastı'ya bağlı bulunan Boynuzlu köyündeki iki değirmenini, bir bağını, Kirmastı içerisindeki iki dükkânını ve 1000 akçe sermayeye sahip sabunhânesini dedesinin imaretine vakfetmiştir. Daha sonra değirmenler, bağ ve sabunhane harap olmuş, sabunhanenin yerine başka bir dükkân bina edilmiştir. Balı Bey'in kardeşi Kasım Bey de Mihaliç'de bir dükkânını, biri harap iki bağını ve bir pabuççu dükkânını dedesinin imaretine vakfetmiştir (TADB. TTD. 580: v. 177a-177b). Aynı kayda M. 1455 tarihli Kirmastı Tahrir Defterinde de rastlanmaktadır (Kaplanoğlu vd. 2014: 137).

Lala Şahin'in vakıf arazilerinden olan Kirmastı'nın Ateri köyünün Karaağaç Mahallesi'nde, torunu Balı Bey bir mescid ve bir zaviye inşa ettirmiştir. Balı Bey'in türbesi de buradadır. Balı Bey'in bundan başka bir de hanı vardır. Balı Bey; Karesi Vilayeti'nde bulunan 4 değirmenini (biri Avşar, diğeri Ilıca vadisindedir), Kirmastı'da yirmi tane dükkânını, çayırını ve bir haneyi vakfetmiştir. mescitinin, hanının ve zaviyesinin ihtiyaçlarının giderilmesinin ardından bâkî kalan parayı vakfın mütevellisi tasarruf eder. Vakfın tevliyetini ebnâsına ve ebnâsı ebnâsına, batnen ba'de batnin ve karnen ba'de karnin ve ondan sonra aslâh-ı utekâsına şart etmiştir. Eğer onlar münkariz olurlarsa vakfa mescidinin imamı mütevellî olacaktır. Vakfın mütevellisi Balı Bey'in oğlu İsa'dır. Vakıf adına sağlanan 9780 akçe gelir mevcut olup, yıllık yaklaşık olarak 8112 akçe masrafı vardır ve zaviyede senede bir kile buğdaydan âyende ve revende için ekmek pişirilmektedir (Kepecioğlu, c. 1, 2009: 175; TADB. TTD. 580: v.181b-182a).

Nusret Paşa Mescidi

Defterde Nusret Paşa'nın kim olduğuna dair bir bilgi bulunmamakla birlikte Lala Şahin'in kardeşi olan Nusret Bey olması muhtemeldir. Nusret Paşa, Mihaliç'in "Nalbandlar" diğeri adıyla "Nusretpaşa" Mahallesi'nde bir mescid bina ettirmiştir. Mescidine 11 dükkân, 1 hane, 1 mahzen, çayır ve bağlar vakfetmiştir. Akarattan vakıf adına sağlanan 2757 akçe gelirden ayda üç akçe mescidinin imamına, iki akçe müezzinine, bir akçe kayyumuna, bir akçe câbisine ve 14 akçe mescidin musluğuna su getirene ücret verilmesini ve mescide ayda beş akçelik mum alınmasını şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 86a). Nusret Paşa ayrıca mahallenin sokağının kaldırımına 11 adet bağ vakfetmiştir. Bağlardan vakıf adına sağlanan 100 akçelik gelir, kaldırımın tamiratına harcanmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 86a).

Nusret Paşa Mescidine ayrıca % 15 hesabı üzere murabaha olunmak üzere para vakfedildiği görülmektedir. Şirmerd Bey, 1000 nakit akçe vakfederek, ribhıyla mescidin imamının Amme Suresini tilavet etmesini şart etmiştir. Ahmed Fakih, 2000 nakit akçe vakfederek, ribhı olan 300 akçe ile mescidin imamının günde bir cüz okumasını şart etmiştir. Hacı Hızır, 3000 nakit akçe vakfederek, ribhıyla mescidin imamının bir cüz okumasını şart etmiştir. Mahmud'un oğlu Aşık, 6100 nakit akçe vakfetmiştir. Akçenin ribhından günde bir akçe ile mescidin imamının Yâsîn suresini okumasını, musluğa yarım saka su getirene yılda 160 akçe verilmesini, Nusret Paşa Mescidi önünde bulunan

Galle Pazarı'nda olan kuyuların tamiratına yılda 140 akçe harcanmasını, 75 akçe ile Abdullah Paşa Mescidi'ne ve Gazi Hüdâvendigâr Camii'ne iki çerağ yağı alınmasını ve günde yarım akçenin mütevelliyeye cihet olmasını şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 88a).

Alaeddin bin İsa Balı Evkâfi

Alaeddin bin İsa Balı'nın Mihaliç Kazası'na bağlı Tophisar Nahiyesi'nde kendi binâ ettirdiği cami ve zaviyesi, Karaağaç Çayı üzerinde bir köprüsü bulunmaktadır. Alaeddin'in eşi olan Nurpaşa Hatun'un babasının ismi defterde Şahin Bey olarak kayıtlıdır. Bu nedenle Alaeddin bin İsa Balı'nın Lala Şahin'in damadı olma olasılığı göz önünde bulundurulmalıdır. Alaeddin bin İsa Balı, toplam 10.871 akçe gelire sahip olan dükkânlarını, hücerelerini, mezralarını v.s. vakfetmiştir. Mahsulatın üçte bir hissesi mütevellisinin ve üçte bir hissesi caminin hatibinin tasarrufundadır. Vâkıfın aslından, neslinden ve evlâdından Tophisar'da sâkin olan erkeklerine günde ikişer akçe ve kadınlarına günde birer akçe verilmektedir. Vakfın tevliyeti hayatta olduğu müddetçe zevcesi Nurpaşa Hatun'a, sonra oğlu Kaya Çelebi ve evlatlarına, sonra Yusuf Çelebi bin Musa Bey evlatlarına, aslahına ve ebnâsına münkariz oluncaya dek şart olunmuştur. Geriye kalan üçte bir hissedenden hergün bir cüz okuması şartıyla caminin imamına verilmektedir. Günde üç akçe zaviyenin şeyhine, günde yedi akçe hergün kurandan bir cüz okuyan yedi nefere, her gün on akçe zaviyede yemek pişirilmesi için harcanmaktadır. Ayrıca vakfın çerağ yağı ve hasırına, yemek pişirenine ve kayyumuna her gün birer akçe verilmesi şart olunmuştur.

Vakfın akârâtı: Edirne'de iki adet sabunhâne, Şirmerd zemîni, Devlet Bacı zemîni, hâne, Mansur zemîni, yedi adet oda. Bursa'da İskülü Bahçesi, Pirî Paşa Evkâfından zemîn, Serkuyu'da zemin, Kasım bin Halil Debbağhânesi, İri Çelebi Debbağhânesi, Yunus Debbağhânesi, diğer debbağhâneler, Makiyan Pazarı'nda serhâne vardır. Mehmed Ağa Hamamı önünde iki adet dükkân ve bir hane sonradan harap oldukları için satılmışlardır. Mudanya'da han, Kız Çarşısı'nda bir dükkân sonradan harap oldğu için satılmıştır. Mihaliç'de buzhâne ve 50.000 nakit akçe. Tophisar'da 2 adet dükkân, bir başhâne ve bir değirmen ve bir hamam vardır. Hamam harap hale geldiği sebepten önüne saman konulmaktadır. Başhane ve değirmen de harap durumdadırlar. (TADB. TTD. 580: v. 76b-77b).

Hamza Bey Zaviyesi

Pazarlu'nun oğlu Murad'ın oğlu Hamza Bey,⁷ Kirmastı'nın Ateri köyünde bir zaviye bina ettirmiştir. Hamza Bey, zaviyesine bir mutfak eklettirmiş, bir kervansaray ve kible tarafına da bir türbe yaptırmıştır. Hamza Bey'in inşa ettirdiği mescid ise Ateri köyüne tâbî Hamzabey Mahallesi'nde bulunmaktadır. Bugün Mustafakemalpaşa'nın Hamzabey Mahallesi'nde bulunan ve "Hamza Bey Camii" olarak anılan cami ve güneyinde bulunan türbe, yapılan restorasyon çalışmaları neticesinde özgünlüğünü yitirmiş olsalar da günümüze ulaşmış eserlerdendir. Türbenin giriş kapısında bulunan taş kitabelerden birinde Hamza Bey bin Murad Bey adı kaydedilmiştir (Ötüken vd. 1986: 523; TADB. TTD. 580: v. 179a-180b) Ateri köyünü bugünkü Hamzabey Mahallesi civarına yerleştirmek mümkün olacaktır ki zaten mahallenin yakınlarında bulunan Atariye adındaki bir mahalle, köyün adının günümüze bu şekilde taşındığını göstermektedir.

Hamza Bey, Yıllankaracalar köyünü, Kirmastı'da bir bağını, zaviyenin yakınlarındaki resimli bir bağını, zevcesiyle beraber Doğan adlı kulunu, 30.000 nakit akçeyi ve Karpaz Suyu üzerine yapılmış iki değirmenini zaviyesine vakfetmiştir. Değirmenler yirmi yıl harap kaldıktan sonra zaviyenin mütevellisi olan Mehmed bin İlyas, kâtibî Alaeddin ve cabîsi Ali durumu Mevlana Ali Çelebi'ye arz etmişler, verilen fetva üzere değirmenler, Hacı Mümin'in oğlu Mevlana Şecaüddin İlyas'ın Mihaliç'de bulunan üç adet dükkânı ile değiştirilmiştir.

Pazarlu'nun oğlu Murad'ın kadimden beri vakıf olarak tasarruf ettiği Kirmastı'ya bağlı olan Karacalar köyü (Halil Bey Defterinde subaşı hassı olarak kaydedilmiştir), Murad Bey'den sonra oğulları Hamza ve Balı Beyler'in tasarrufuna geçmiştir. Köyün vakfiyeti bir ara kaldırılarak tîmâra verilmişse (Fatih Sultan Mehmed'in mülk ve vakıf arazileri mîrî arazilere dönüştürme politikası) de ebnâsı münkariz olduğu sebepten Hamza Bey Zaviyesi'ne sarf olunması için nişan-ı hümayûn

⁷ Turğut; burada adı geçen Hamza Bey'i incelemiş olduğu BOA. TD. EV. 453 numaralı kayıta Murad adı geçmediğinden dolayı, sehven Lala Şahin'in torunu Hamza Bey olarak değerlendirmiştir. Ancak Hamza Bey'in bugünkü Mustafakemalpaşa'da bulunan türbesinin kapısında bulunan H. 867 (M. 1462/ 1463) tarihli taş vakfiyesinde geçen banisinin "Hamza bin Murad" olduğu bilgisi ve buradaki kayıta yer alan "Murad bin Bazarlu" ifadelerinden hareketle Hamza Bey, Lala Şahin'in torunu değildir (Turğut, 2016e: 10). Abdülkadir Özcan da Kirmastı'da türbesi olan Hamza Bey'i, Lala Şahin'in torunu olan Hamza Bey olarak kaydetmiştir (Özcan, 2003: 78).

vardır. Hamza Bey'in oğlu Mehmed Çelebi de 12.000 nakit akçeyi zaviyeye vakfetmiş, sonra bu meblağ 33.850 akçeye yükselmiştir. Vakıf adına sağlanan toplam 38.970 akçe ile zaviyenin, mescidin, mutfağın, kervansarayın, türbenin ve evkâf rakabelerinin tamiratına harcandıktan sonra bâkî kalan meblağdan yıllık 14.522 akçe vakfın giderlerine harcanmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 179a-180b).

Bunlardan başka Hamza Bey Mescidine 34.000 nakit akçe ile Mihaliç'de üç adet dükkân vakfedilmiştir. Bunlardan vakıf adına sağlanan 5544 akçe gelir sağlanmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 182b).

Yukarıda bahsi geçen, Lala Şahin Paşa'nın vakıf köyleri arasında yer alan Ateri köyü ve Hamza Bey Mahallesi'nde kurulmuş olan bu vakıflardan ve Lala Şahin ile Pazarlu'nun torunlarının benzer isimlere sahip olmalarından hareketle aralarında bir akrabağlık ilişkisi olduğu aşikâr olsa da Lala Şahin'in torunları ile Pazarlu'nun torunları Hamza Bey'in türbesinin kapısında bulunan H. 867 (M. 1462 / 1463) tarihli taş vakfiyedeki bilginin ışığında birbirlerinden net olarak ayrılırlar. Yine burada bahsi geçen Pazarlu'nun, ismini Mekece Vakfiyesi'nden öğrendiğimiz, Osman Gazi'nin oğlu olan ve kardeşi Orhan ile İmparator Andronikos arasında H. 731 (M. 1330) senesinde vuku bulan Pelekanon Muharebesi'ne kumandanlık eden, Pazarlu olma ihtimali göz önünde bulundurulmalıdır. (Uzunçarşılı, 1941: 284).

Tablo d: Hamza Bey Zaviyesi

NAHIYE	AKARAT		VAKIF	Hayratın Bulunduğu Yer	NÜFUS			HÂSIL
	Köy/Mezra/Cemaat	DİĞER			Hane	Mücerred	Nefer	
Kirmastı	Karacalar	-	Hamza Bey Zaviyesi	Ateri	8	9	76	4205
Kirmastı	Yılankaracalar	-			6	11	28	1658
TOPLAM					14	20	104	5863

Kaynak: TADB. TTD. 580: v. 179a-180b

Şehabeddin Paşa İmaretî

Şehabeddin Paşa'nın kim olduğuna dair defterde bir ipucu bulunmamakla birlikte, Fatih Sultan Mehmed döneminde vezirliğe kadar yükselen, Hadım Şehabeddin Paşa olduğunu düşünmek mümkündür. Şehabeddin Paşa'nın imaretine Aydıncık'a tâbî Dutlu köyü kayıtlıdır. Köyde 48 nefer meskûndur ve vakfın 1800 akçe geliri vardır (TADB. TTD. 580: v. 107a).

Çandarlı Halil Paşa Evlatlık Vakfı ve Hamza Bey (Altuntaşoğlu)Amme Vakfı

Altuntaşoğlu Hamza Bey, Selçukluların son zamanlarında ön plana çıkan Harzemli kumandan Hüsameddin Baycar'ın⁸ soyundan gelmekte olup, sıklıkla Bayezid Paşa'nın kardeşi Hamza Bey ile karıştırılır. Hamza Bey, üst atası Hüsameddin Baycar'a atfen Biçer/Baycaroğlu olarak da anılmaktadır (Turğut, 2017: 20,40). Çandarlı Kara Hayrüddin Halil Paşa ise, Orhan Bey zamanında idari yapının içerisinde yer alarak Bilecik kadılığı görevini ifa ettikten sonra, İznik ve ardından Bursa'ya kadı olarak tayin edilmiştir. Murad Hüdâvendigâr zamanında kadî-askerliğe yükselen (Uzunçarşılı, 1988: 6-7) Çandarlı Halil Paşa'ya ululuk atfetmek için Hayreddin Paşa ünvanının verildiği ve vefatının ardından vezîr olan oğlu Ali Paşa'nın isteği üzerine Edirne'deki Uzun Köprübaşı'nda adına bir imaret yaptırıldığı ve ailenin sultanların üzerinde etkili olduğu vurgulanmaktadır (Oruç Bey, 2014: 33). Halil Paşa'nın Ali Paşa, İbrahim Paşa ve İlyas Paşa adında üç oğlu vardır. Ali Paşa, Bayezid Hüdâvendigâr'a ve Emir Süleyman'a vezîrlik yapmış, kardeşi İbrahim Paşa ise Sultan Mehmed'e ve Sultan II. Murad'a vezîrlik yapmıştır (Uzunçarşılı, 1988: 30-51).

Kite'ye tâbî Altuntaşburgazı köyündeki, Altuntaşoğlu'nun mülkü olan yerleri Halil Paşa satın almıştır. Önceden padişah hassı olan dört çiftlik, Halil Paşa'ya sadaka olunmuştur. Daha sonra bu çiftlikler vakfedilmiştir. Çiftliklerin iki buçuk sehmini Hamza Bey kızı Erhundi Hatun, bayramlarda ve namazlardan sonra yemek verilmesi için ve kalanına mahalle mescidi imamının mutasarrıf olması için vakfetmiştir. Çiftliklerin bir buçuk sehmi mülktür ve Muhammed Çelebi bin Hasan Çelebi annesinin hisselerine mutasarrıftır. Çiftliklerin üçte bir hissesi ise cihet-i irsle Halil Paşa kızı Eslem Hatun'a müntakil olmuştur. Eslem Hatun, bu hisseyi evlatlık olarak vakfetmiştir. Köyde 28 nefer meskûn bulunmaktadır ve vakfa sağlanan 2000 akçe gelirin 1250 akçesi hububattan, 400 akçesi bağdan ve geri kalanı şahsa ve toprağa bağlı vergilerden elde edilir (TADB. TTD. 580 v. 56a-56b).

İlyas Paşa Vakfı

Sivrihisar'ın Ayvalugeçidi köyünde bulunan İlyas Paşa'nın yerlerini Gazi Hüdâvendigâr vakfetmiştir. Bu yerleri, Mestan Şeyh ve Masti Şeyh, daha sonra da

⁸ Hüsameddin Baycar'ın Selçuklular'ın son dönemlerindeki etkisini ayrıntılı incelemek için Osman Turan, Selçuklular Zamanında Türkiye eserine bkz.

evlâdından Mürvet'in oğlu Bostan ellerinde olan selâtin-i mâziyeden nişanları ile tasarruf ederler. Bostan vefat edince oğullarından Yakub ve Nasuh, daha sonra da Aşkeri ve Yakub adında kişiler vakfın mutasarrıflarıdır. 56 neferin meskûn olduğu köyün 1118 akçelik mahsulatı Ayvalugeçidi köyünde bulunan zaviyede âyende ve revendeye sarf olunmaktadır. Zaviyenin meşîhatını Nasuh'un evlâdından Bostan, günde bir akçe karşılığında tasarruf etmektedir (TADB. TTD. 580: v. 201b-202a).

Rüstem Bey Vakfı

Rüstem Bey, Karaman'dan Sultan Murad'ın otağına gelerek, Gelibolu İskelesine yerleşen bir dânişmenddir. Neşrî, Bursa'da "Mevlana Rüstem Türbesi" denen bir türbesinin olduğunu nakleder (Mehmed Neşri, C. 1, 2014: 197-199). Rüstem Bey, savaşlarda esir alınanların beşte birinin padişahın hakkı olduğunu söyleyerek, Yeniçeri Ocağı'nın kurulmasının önünü açmıştır. Ardından Sultan Murad'ın da onayıyla Çandarlı Kara Halil ve Rüstem Bey'in işbirliği ile ocağın temelleri atılmıştır (Celâl-zâde Sâlih Çelebi, 2013: 64; Hoca Sadettin Efendi, C. 1, 1992: 119).

Rüstem Bey, Kite'de bulunan yarım çiftlik miktarı yerini Şeyh Ulaş'a evlatlık olarak vakfetmiştir. Sultan Murad Han, bu yerlerin selatin-i mâziyeden vakıf olduğunu mukarrer tutmuştur. Murad Hüdâvendigâr'ın H.785 (M. 1383) tarihinde Şeyh Ulaş'a verdiği mülknâme⁹ günümüze ulaşmıştır. Mülknâmeye göre bu yerler, Rüstem Bey'in kâfirleri kovup tuttuğu yerlerdir. Sultan Süleyman Han zamanında, bu yerleri hâlâ Şeyh Ulaş'ın evlatları tasarruf etmektedir (Mecmua, Beyazıt Devlet Ktp. 7912, v. 30b; TADB. TTD. 580: v. 60b).

Bulamaç Vakfı kaydında yer alan, Ebek Seydi'nin evladın Ulaş Şeyh ile burada bahsi geçen Ulaş Şeyh'in, aynı şahıs olması muhtemeldir. Bu kayıttan Şeyh Ulaş'ın nesebi hakkında bilgi edinmek mümkündür. Şeyh Ulaş'ın Yusuf adında bir oğlu, bu oğlundan da Seydi Mehmed adında bir torunu vardır (TADB. TTD. 580: v. 192b-193a).

Timurtaş Paşa ve Timurtaşpaşazâdeler

Osmanlı'nın kuruluş safhasının önemli ailelerden birine mensup olan Umur Bey'in dedesi Kara Ali, Osman Gazi ve özellikle Orhan Gazi'nin mücadelelerine iştirak

⁹ Mülknâmenin orijinal metni ve transkripsiyonu için bkz. Ek 3

etmiş olan önemli beylerdendir. Osmanlıların ilk denizcilerinden olan Kara Ali'nin oğlu Kara Timurtaş Paşa ise, Murad Hüdâvendigâr döneminde kayın pederi olan Lala Şahin'in vefatının ardından Rumeli Beylerbeyi olmuştur. (Uzunçarşılı, 2016: 573-574). Hoca Sadeddin Efendi'nin, Timurtaş Paşa'dan " *Rum beylerinin en büyüğü, töreleri yüce vezîrlerin de en kıymetlisi olan Timurtaş Paşa*" (Hoca Sadettin Efendi, 1992, c.2: 12) ifadeleri ile bahsetmesi umera içerisinde ne kadar yüksek bir makamda olduğunu göstermektedir. Yine Celalzâde Salih Çelebi'nin eserinde de Timurtaş Paşa, Orhan Bey ve Murad Hüdâvendigâr zamanlarının büyük beylerinden olarak kaydedilmiştir (Celalzâde Salih Çelebi, 2013: 179).

Kara Timurtaş Paşa ile aynı dönemde yaşamış olan iki farklı Timurtaş daha vardır ki bu durum paşaların hayatlarını tespit etme noktasında bir dizi kargaşaya sebebiyet vermektedir. Bunlardan biri Murad Hüdâvendigâr'ın Kosova'ya hareketi esnasında Anadolu muhafazasında bıraktığı Kütahya taraflarının valisi Sarı Timurtaş Paşa'dır. Bir diğer Timurtaş Paşa ise; Çandarlı-zâde Ali Paşa'nın kölesi olan ve I. Murad zamanında Sivrihisar Subaşılığı yapan Beyaz Timurtaş Bey'dir (Uzunçarşılı, 2016: 574).

Yıldırım Bayezid, Eflak Seferine çıkmak için Rumeli'ye geçtiği sırada Kara Timurtaş'ı Ankara'ya yollamış ve Timurtaş Paşa ilk Anadolu Beylerbeyi olmuştur. Bu sırada Karamanoğlu, yapılan anlaşmayı bozarak yeniden saldırıya geçmiş ve Timurtaş Paşa'yı¹⁰ esir etmiştir. Yıldırım Bayezid bu haberi alınca Bursa'ya dönmüş, bunu haber alan Karamanoğlu, Timurtaş Paşa'yı serbest bırakmıştır. Daha sonra Karahanlılarla karşı karşıya gelindiğinde Karamanoğlu Ali ve oğlu Mehmed esir edilmiştir. Yıldırım Bayezid, fetihleri hızlandırmak amacıyla Karamanoğlu Ali'yi Timurtaş Paşa'ya teslim etmiştir. Timurtaş Paşa ise kendisine yapılanların öcünü almak için sultanın izni olmadan Karamanoğlu Ali'yi öldürmüş bunun sonucunda Yıldırım Bayezid'den ağır hakaretler işletmiştir (Hoca Sadettin Efendi, 1992: 201-204; Celâl-zâde Sâlih Çelebi, 2013: 89-91; Behiştî Ahmed Çelebi, 2016: 86-89; Emecen, 2012, c. 41: 185).

¹⁰ İ. H. Uzunçarşılı burada bahsi geçen Timurtaş'ın Sarı Timurtaş Paşa olması gerektiği düşüncesindedir. Ancak Feridun Emecen'in de zikrettiği gibi kaynaklarda Kara Timurtaş Paşa olduğu açıkça zikredilmektedir. Neşri, eserinde açık bir şekilde "*Kara Temür-Taş'ı Anadolu'ya beğler-beği nasb idüb, Engüri sancağın ana virüb, ol vilâyeti zabt itmeğe komuşdı*" ifadeleri ile Anadolu Beyler Beyi olanın Kara Timurtaş Bey olduğunu ifade etmektedir.

Bayezid Hüdâvendigâr döneminin en önemli savaşı olan Ankara Savaşı'na katılan ve esir düşen Timurtaş Paşa'nın hangisi olduğu konusu da çetrefillidir. Hoca Sadeddin Efendi'nin "*Timurtaş Paşa ile çocuklarının çoğu ve bu arada Ali Bey tutsak düşmüşlerdi. Yahşi Bey adındaki başka bir oğlu da şehitlerle birlikte ölüm şerbetini içmiş*" (Hoca Sadettin Efendi, 1992, c. 1: 275) ifadelerinde bir yanlışlık olduğunu belirten İsmail H. Uzunçarşılı, Kara Timurtaş Paşa'nın, yaşlılığı sebebiyle Ankara Savaşı'na katılamamış olduğu ve Kara Timurtaş Paşa'nın oğulları ile birlikte esir düşen Timurtaş Paşa'nın, Sarı Timurtaş olması gerektiği kanaatindedir (Uzunçarşılı, 2016: 314, 574). Hoca Sadeddin Efendi'nin Ankara Savaşı öncesinde Yıldırım Bayezid'in fetihleri başlığı altında aktardığı H. 798-800 (M. 1395-1398) yılları arasında gerçekleştirilen akınlar arasında yer alan "*Timurtaş Paşa, Kangri (Çankırı) ile çevresini ele geçirdikten sonra, Türkmen illerinden Behisni (Besni) ile Malatya'yı ve Divriği'yi fethederek...*" (Hoca Sadettin Efendi, 1992, c.1 228-229) şeklinde verdiği bilgi, başka kaynaklarda yer alan bilgiler ile ilişkilendirildiğinde Kara Timurtaş Paşa'yı işaret eder. İstanbul'un fethinden önce yazılmış ve Osman Turan tarafından yayına hazırlanmış olan, Tarihî Takvimlerdeki kayıtlarda bu Ankara Savaşı öncesindeki fetihlere ithafen yer alan "*Yıldırım Bayezid Kara Timurtaş'ı Osman çerisiyle verebilden berü*" (Turan, 2007:35) ifadesinde "Kara Timurtaş" ismi açıkça yer almaktadır. Bunlardan başka Celâl-zâde Sâlih Çelebi'nin "Timur'un Anadolu Seferi" başlığı altında, 1402 yılında, savaştan önce gerçekleşen hadiseler arasında aktardığı "*Vezîr-i âhar Timurtaş Big ve Emîrû'l ümerâ Evrenos Beg emsâli bir nice kâr-dîde kimseler ile bir tarik ile varup bir püşte üzerinden Timur askerini temâşâ idüp gördiler*" (Celâl-zâde Sâlih Çelebi, 2013: 136-137) bilgileri de Kara Timurtaş Paşa'nın Ankara Savaşı'na katılmış olduğu bilgisini doğrular.

Fetret devrinde İsa Çelebi'nin lalası oalarak katıldığı mücadele esnasında kendi adamı tarafından bıçaklanarak öldürülen Timurtaş Paşa'nın da hang,i Timurtaş Paşa olduğu hususu da tam olarak aydınlatılamamıştır. Ancak, İsa Çelebi'nin bu başarısız girişimi sonunda vefat etmiş bulunan bu Timurtaş Paşa'nın cansız vücudundan başının ayrılarak Emir Süleyman'a gözdağı vermek üzere gönderilmiş olması, bu kişinin Emir Süleyman'ın iftihar ettiği kölesi Sarı Timurtaş Paşa olduğunu gösterir. İ. Hakkı Uzunçarşılı da bu hadisede adı geçen paşanın Sarı Timurtaş Paşa olduğu kanaatindedir (Uzunçarşılı, 2016:573-574). Bununla beraber, Celâl-zâde Sâlih Çelebi, Hadîkatü's-

Selâtin adlı eserinde bu hususu ayrıntılı bir şekilde kaleme almış ve İsa Çelebi'yi destekleyen Timurtaş Paşa'dan şu şekilde bahsetmiştir: “*Sultan Murad ve Sultan Orhan zamanından kalan ümerâ-yı kâr-zâr-ı nâmdârdan Timurtaş Beğ-ki, atası zâmanında sadr-ı vezâretde oturmuş pîr-i kebîr idi*” (Celâl-zâde Sâlih Çelebi, 2013: 179). Hoca Sadeddin Efendi ise; “*Rum beylerinin en büyüğü, töreleri yüce vezîrlerin de en kıdemlisi olan Timurtaş Paşa, İsa Çelebi'nin bütün gücünün kaynağı, belkide dayandığı tek direkti*” ifadeleri ile aktarmıştır. Bunlardan başka Behiştî Ahmed Çelebi'nin eserinde yer alan; “*a'zâm-ı kuddâm Timurtaş Beg'dür ki Îsâ Beg'ün zahîri vü mükerrem vezîri idi*” ve “*Sultanın elçisi Kara Timurtaş'un başını getirüp Mîr Süleymân'a olan mâceraları nakl idicek... Sultan'un ef'âlin istikbâh idüp teşnî'ler eyledi 'Lalâsın öldürüp, karındaşın memleketden kovup ser-gerdân eylemek hüner midür?'*” (Behiştî Ahmed Çelebi, 2016: 141, 143) ifadeleri Kara Timurtaş Paşa'yı işaret etmektedir. Ayrıca, Kara Timurtaş Paşa'nın Bursa'da bulunan türbesinin kitâbesinde H. 806/ M. 1404 yılında öldüğü kayıtlı bulunmaktadır (Beşbaş ve Denizli, 1983: 49; Emecen, 2012, c. 41: 185-186). Bu da İsa Çelebi'nin lalası sıfatıyla vefat eden Timurtaş Paşa'nın hangi Timurtaş Paşa olduğu konusunda kesin bir hükme varılmasını zorlaştırmaktadır. Kaynaklardaki ifadelerden, İsa çelebi'yi ortadan kaldıran kardeşin Mehmed Çelebi olduğu, Mehmed Çelebi'nin de buna karşılık Musa Çelebi'yi büyük kardeşi emir Süleyman'a karşı deteklediği anlaşılmaktadır. Bu kayıtlar, İsa çelebi'yi ortadan kaldıran esas kişinin Emir Süleyman olduğu yönündeki görüşleri boşa çıkarır.

Kara Timurtaş Paşa'nın Ali Bey, Oruç Bey, Umur Bey, Bahşi (Yahşi) Bey ve Firuz Bey adında tesbit edilebilen beş oğlu vardır. Bahşi/Yahşi Bey Ankara Savaşı'nda şehit düşmüştür. Yahşi Bey'in oğlu olan Bayezid Paşa ise, Çelebi Mehmed'in tahta çıkmasında baş âmil olmuş, vezîriâzamlığın yanısıra Rumeli Beylerbeyliği'ni de üzerine almıştır. Düzmece Mustafa isyanı sırasında şehid düşen Bayezid Paşa'nın en büyük destekçileri başta Oruç Bey olmak üzere Ali ve Umur Beyler olmalıdır. Bayezid Paşa ile Oruç Bey'in evlilikler yoluyla aile bağlarını kuvvetlendirdikleri anlaşılmıştır. Diğer üç oğlu Sultan Mehmed'in ölümünün ardından II. Murad'a karşı çıkan Mustafa Çelebi (Düzmece Mustafa) hadisesinde Sultan Murad'a sadıkâne hizmet etmişler ve üçü birden Sultan Murad'ın vezîri olmuşlardır. Daha sonra ise II. Murad, vezîrlerinin sayısının fazla olduğunu belirterek bu üç kardeşe başka görevler ihsan etmiş; Timurtaş'ın oğullarından Oruç Bey'i Anadolu Beylerbeyi yapmış, Umur Bey'i Germiyanogulları'na

elçi olarak göndermiş (Fatih Sultan Mehmed devrinde Anadolu Beylerbeyi olacaktır) ve Ali Bey'i Saruhan ili'ne sancak beyi yapmıştır (Âşıkpaşazâde, 2013: 137; Hoca Sadettin Efendi, 1992, c. 2: 139, 179; Uzunçarşılı, 2016: 575; Behiştî Ahmed Çelebi, 2015: 120)¹¹. Dolayısıyla Lala Şahin Paşa'nın halefi ve damadı Kara Timurtaş Paşa'dan başlayarak Fatih Sultan Mehmed dönemine kadar bu ailenin bütün umerânın üzerinde müstesna bir yerinin olduğu söylenebilir.

Timurtaş Paşa'nın hem âlim hem de mücahit oğlu Umur Bey, Âşıkpaşazâde'nin râvileri arasında yer alır. Fetret Devri'nde Bizan'ın eline geçmiş olan Hereke, Gebze, Darıca, Kartal ve Pendik'i yeniden fetheden Umur Bey, Düzmece Mustafa İsyanı sırasında diğer kardeşleri ile beraber Sultan Murad yanında yer almışlar ve Sazlıdere'ye Bayazid Paşa'nın gönderilmesine karşı çıkmıştır. Bayezid Paşa'nın şehit düşmesinin ardından Mihaloğlu Mehmed Bey'in Tokatta'ki hapisten çıkartılıp Rumeli Beyleri'nin kazanılmasını sağlayan tedbir de bu üç kardeş tarafından düşünmüştür. Ulubad civarındaki mücadele de büyük yararlılıklar gösteren Umur Bey, isyanın bastırılmasından sonra Germiyanogluna elçiliğe gönderilmiştir. Karakoyunlu İskender Mirza'nın Timur'un oğlu Şahruh'a yenilip Tokat'a sığındığı dönemde, İskender Mirza'nın Osmanlı topraklarını terk etmesini de Umur Bey sağlamıştır. H. 865 (M. 1461) tarihinde vefat eden Umur Bey Kayseri, Bursa, Biga ve Afyon'da birer cami; Bergama'da bir medrese ve Edirne'de bir mescid bina ettirmiştir.

Umur Bey'in defterde kayıtlı olan vakıflarından anlaşıldığı üzere, Timurtaş Paşa'nın Aydıncık'ta mülkü olan Sovuklar köyü, önce oğullarından Ali Bey'e, ardından Umur Bey'e intikal etmiştir. Umur Bey, köyü vakf-ı ebnâlık üzere tasarruf etmiş, kendinden sonra abisinin ve dedesinin adını verdiği oğlu Ali Bey, Ali Bey'in oğlu Davud Bey ve torunu Mehmed Bey sırası ile mutasarrıf olmuşlardır. Umur Bey'in bu oğlu'nun Fatih Sultan Mehmed'in en büyük oğlu olup babasından önce suikaste uğrayıp vefat eden Şehsade Mustafa'nın defterdârı olduğu bilinir. Umur Bey'in Ali Bey'den başka Germiyan Sancağı Bey'i olan ve Varna'da şehit düşen Osman Çelebi adında bir oğlu daha olduğunu Âşıkpaşazâde nakletmektedir. Osman Çelebi'nin Yakub Bey'in

¹¹ Bu bilgiler, Vedat Turgut tarafından hazırlanan "Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi Aileleri II: Âl-i Timurtaş" adlı makalesine istinaden verilmiştir. Söz konusu makale, İSAM 29 Mayıs Üniversitesi'nin bünyesinde çıkarılan Osmanlı Araştırmaları/The Journal of Ottoman Studies dergisinin 53. sayısında yayımlanacaktır.

vasiyetini mütakip Kütahya Sancak Beyi olduğu, Semendre ve Niğbolu'nun fethi sırasında İshak Bey'in komutasındaki orduda görev aldığı, Varna Savaşı veya bundan hemen önceki Kula Şahin vakasında şehit düştüğü anlaşılmıştır. Vakıf adına köyden sağlanan 4210 akçelik gelirin yüzde altmışı şahsa ve toprağa bağlı vergilerden, geriye kalan yüzde kırkı ise hububattan elde edilir. Bundan başka Umur Bey vakfına ait Kite Nahiyesi'nde Ak nam-ı diğer Mürsel, Müslümansubaşı ve Subaşı köyleri de vardır. Vakıf adına Ak köyünden elde edilen 3856 akçelik gelirin yaklaşık yüzde sekseni hububattan, Müslümansubaşı ve Subaşı köylerinden sağlanan 2000 akçelik gelirin yaklaşık yüzde seksen beşinin hububattan elde edildiği görülmektedir (TADB. TTD. 580 v. 56b, 60a-60b, 106a-106b; Âşıkpaşazâde, 2013: 84, 90, 129, 167; Oruç Bey, 2014: 52).

Tablo e: Umur Bey Evkâfi

NAHİYE	AKARAT		VAKIF	Hayratın Bulunduğu Yer	NÜFUS			HÂSIL
	Köy/Mezra/Cemaat	DİĞER			Hane	Mücerred	Nefer	
Kite	Ak nam-ı diğer Mürsel	-	Umur Bey Vakfı	-	16	26	167	3856
Kite	Müslümansubaşı ve Subaşı	-		-	13	39	53	2000
Aydıncık	Sovuklar	-		-	49	44	90	4210
TOPLAM					78	109	310	10.066

Kaynak: TADB. TTD. 580 v. 56b, 60a-60b, 106a-106b

Timurtaş Camii; bugün Demirtaş/Timurtaş Camii olarak anılmaktadır. Bursa'nın Osmangazi ilçesinde, Gemlik Caddesinin doğusunda, Demirtaşpaşa Mahallesinde bulunmakta olup, bânisinin Kara Timurtaş Paşa'nın oğlu Ali Bey olduğu ve H. 792 (1389-1390) tarihinde inşa edildiği düşünülmektedir. Timurtaş Paşa'nın kabri de burada bahçe içinde bulunmaktadır (Beşbaş ve Denizli, 1983: 44-49; Uzunçarşılı, 2016: 575; Emecen, 2012, c. 41: 186). Aydıncık'ın Büyüksûklar köyünden camiye %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2000 nakit akçe vakfedilmiş olup, rıbhından 150 akçe ile caminin yıllık tamirat işleri görülür ve 150 akçesini de imamı tasarruf eder (TADB. TDD. 580: v. 114a).

Yenişehir Kazası'nda Timuroğlu Mescidi adında bir mescid bulunmaktadır. Mescide vakıf 11 adet dükkân mevcuttur. Ayrıca Sultan Bayezid Han, Bursa'da Kazzazhane yakınlarında bir kervansaray inşa edeceği zaman; Umur Bey'in bazı mukata'lı yerlerini ve bir değirmenini istibdal ettiği sebepten bunlara bedel olarak

Yenişehir Kazası'nda 654 akçe geliri olan Dercik-i İlyas Mezrası'nı Umur Bey Vakfı'na temlik olarak vermiştir (Barkan, 1988: 253,256).

Timurtaş Paşa'nın torunu, Bayezid Paşa'nın kardeşi Hamza Bey'in Sivri Hisar Nahiyesi'nde mülk köylerinin bulunduğu saptanmıştır. Sivrihisar'ın Çandarbükü ve Tuğray köylerinin evvelde subaşı tasarrufunda olup sonra Timurtaş'ın kızının mülkü olduğu anlaşılmaktadır. Hamza Bey bu köyleri Timurtaş'ın kızından Çandarbükü köyüne bedel olarak Başköprü ve Kamağı Köylerini vererek satın almıştır. Hamza Bey'in ardından evladından Hamza Bey'in oğlu Yahşi Bey'e ve Mehmed Bey'in oğlu Mustafa Paşa'ya intikal olmuş daha sonra da Hamza Bey'in evlâdından Balı Bey (Çelebi) ve Mustafa Paşa'nın oğlunun tasarruflarına geçmiştir. Çandarbükü köyü'nde bir harap değirmen, Baba Yabu tasarrufunda bir çiftlik ve Bayram Yabu tasarrufunda bir zeminin mevcut olduğu tespit edilmiştir. Hamza Bey evlâdının elinde bu iki köyden başka eski defterde kaydı bulunmayan 18 müd pirinç elde edilen bir nehrin var olduğu görülmektedir (TADB. TTD. 580: v. 200b-201a).

Tablo f: Hamza Bey Mülkü

NAHİYE	MÜLK	KÖY/MEZRA	NUFUS			HÂSIL
			Hane	Mücerred	Nefer	
Sivrihisar	Hamza Bey Mülkü	Çandarbükü	-	-	29	3600
Sivrihisar		Tuğray	13	12	30	1630
Sivrihisar		Nehr	-	-	-	-
TOPLAM			13	12	59	5230

Kaynak: TADB. TTD. 580: v. 200b-201a

Anadolu Beylerbeyi olan Oruç Bey Aydıncık'a bağlı Dışbudak Mezrası'nı Hamamcı Yusuf'tan satın almıştır. Mezrayı Oruç Bey'in oğlu/torunu Ali Çelebi tasarruf ederken Çengi köyünde bir mescid yaptırmıştır. Mezranın geliri Çengi köyünde bulunan pınarın tamiratına ve mescide harcanmaktadır. XVI. Yüzyıl kayıtlarına göre vakfa utekâdan Mustafa adında bir kişi mutasarrıftır. Mezradan vakfa 70 akçe gelir sağlanmaktadır. Burada adı geçen Oruç, Kara Timurtaş Paşa'nın oğlu, Anadolu Beylerbeyi olan Oruç Bey olmalıdır ki Ali adında bir oğlunun varlığı bilinmektedir (TADB. TTD. 580: v. 109a; Uzunçarşılı, 2016: 576).

Aynı bölgede bulunan ve Oruç Gazi Mescidi olarak anılan, mescidin inşa tarihi olarak H. 875 (1471-1472) yılı gösterilmektedir ve Mescidin bânisinin de Oruç Paşa olduğu kabul edilmektedir. Ancak Oruç Paşa'nın öldüğü H. 829 (1425-1426) tarihi ile

bu inşa tarihinin uyuşmadığı açıklamasını yapan Sezai Sevim, bu bilginin yanlış olduğunu, inşa tarihi olarak M. 1426'dan öncesinin düşünülmesi gerektiğini ifade eder (Sevim, 1993: 280; Erken, 1977: 28; Öntuğ, 2003: 87). Ali Bey'in yaptırdığı mescid ile Oruç Gazi Mescidi'nin aynı yapılar olma ihtimali vardır. Eğer söz konusu olan mescidler tek bir mescid ise bânisi Oruç Paşa değil, oğlu Ali Çelebidir. Ali Çelebi inşa ettiği mescide babasının adını vermiş, daha sonra da bölge mescidin adı ile Oruç Gazi Mahallesi olarak anılmış olmalıdır. Mescidin inşa edilmiş tarihinin H. 875 olduğunun kesinliğini kanıtlayacak bir bilgiye sahip olunmadığı gibi, H. 829 tarihinden öncesine çekme zorunluluğumuz da yoktur. Bunun anlaşılabilmesi için Çengi köyünün tam olarak yer tespitinin yapılması gerekmektedir.

Abdullah Paşa Mescidi

Abdullah Paşa, Mihaliç'in Abdullah Paşa Mahallesi'nde bulunan Abdullah Paşa Mescidi'ne 23 adet dükkân ile tahıl pazarında bir adet sergi vakfetmiştir. Bu kişinin Oruç Bey'in oğlu Mustafa Bey nâm-ı diğer Şarabdar Abdullah ile aynı kişi olduğu düşünülebilir. Bunlardan vakfa 4800 akçe gelir sağlanmaktadır. Vakfın yıllık gideri, yaklaşık olarak 4608 akçeyi bulmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 86b).

Sarı Timur Vakfı

Vakfın sahibinin kim olduğuna dair defterde bir bilgi olmamakla beraber Kütahya ve çevresini muhafaza ile görevli olan Sarı Timurtaş Paşa olduğu düşünülebilir. Sarı Timurtaş, Tophisar'a bağlı Çakıl köyündeki 50 akçe geliri olan bahçesini, kirasının köyün mescidine harcanması için vakfetmiştir (TADB. TDD. 580: v. 100b).

Sarı Timurtaş'ın evlatlarına ait olan Balkanlar'daki vakfın kaydından ahvadi hakkında bilgi edinmek mümkündür. Timurtaş Bey'in evladından Mustafa, Bayezid, Ahmed, Mahmud, Ayşe, Hüma, Kaya, Zaman ve Fatıma'nın mutasarrıfı olduğu vakıf için Hayrabolu'ya bağlı toplam dört köyün geliri vakfedilmiştir. Vakıf köylerin en son Kaya Hatun'un elinde kaldığı anlaşılmaktadır. Bu köyler Vize Sancağı'na bağlı Küçük Karakarlı Köyü, Hacı Musa Köyü, Büyük Karakarlı Köyü, Viran Çiftliği'dir (Turğut, 2016a: 253; Turğut 2016d: 112-113).

Hacı Mehmed bin Paşa Yiğit Çullu Vakfı (Çullu Mescid)

Paşa Yiğit Çullu'nun Menemen Ovası'nda kışlayan Türkmenler'inin Yıldırım Bayezid'in emriyle Şehzâde Ertuğrul tarafından Filibe yöresine yerleştirilmiş¹² Saruhanbeyli kavminin ulusu olan Paşa Yiğit olma ihtimali vardır. Paşa Yiğit, Yıldırım Bayezid devrinde; H. 790 (M. 1388) yılında Üsküp'ü fethetmiştir. Paşa Yiğit, İshak Bey'in de atası gibi beyidir (Hadîdî, 2015: 100,115-116; âşıkpaşazâde, 2013: 88, 100İ; Oruç Bey, 2014: 31) .

Paşa Yiğit Çullu'nun oğlu Hacı Mehmed, Aydıncık'ın Karahisarı Mahallesi'nde bir mescid ve Saruhanlu ile Karahisarı mahallelerinde dört adet çeşme yaptırdığı anlaşılmaktadır. Hacı Mehmed, 15 dükkânını (bir kasap, bir bakkal, bir hırata, dördü muytab), iki odayı ve odaların altında bulunan bir mahzeni, Demirkapı köyünde olan değirmenini, Aydıncık'ta bulunan iki adet bahçesini binâ ettirdiği Çullu Mescidi'ne ve çeşmelerine vakfetmiştir. Vakfin tevliyeti öncelikle kendine daha sonra da nesline şart olunmuştur. Hacı Mehmed'in evlâdından Mansur bin Hoca Mustafa vakfa mütevellidir. Vakıf adına sağlanan 2166 akçeden, mescidin imamının (aynı zamanda nâzırdır) 300 akçesini tasarruf ettiği ve 280 akçesi ile de mescidin ihtiyaçlarının giderildiği görülmektedir. (TADB. TTD. 580: v. 109b).

Mescide ve çeşmelere yapılan bir başka vakıf kaydından anlaşıldığı üzere mescidin bulunduğu mahalle, mescidin adıyla “Çullu Mahallesi” olarak anılmaya başlanmıştır. Çullu mescidine sekiz adet dükkân ve “Çullu Bahçesi” olarak anılan bir bahçe; üç adet çeşmeye 7 adet dükkân, üç oda, altı mahzen ve bir değirmen vakfedilmiştir. Mescide vakfedilen sekiz adet dükkândan 210 akçe hâsıl elde edilmekte olup, mescidin tamiratına, aydınlatılmasına ve hasırına harcanır. Vakfedilen Çullu Bahçesi'nden 300 akçe gelir sağlanmakta olup, mescidin imamının tasarrufunda bulunur. Çeşmelerin tamirine vakfedilen değirmenden 450 akçe gelir elde edilmekte olup diğer akarâtın gelirleri hakkındaki bilgiler kayıtlı değildir (TADB. TTD. 580: v. 112a).

¹² Âşıkpaşazâde, göç ettirilmelerinin sebebini kışladıkları Menemen Ovası ikliminde bulunan tuz yasağını kabul etmemeleri şeklinde ifade eder.

Saruca Paşa İmaretî

Sultan II. Murad'ın vezîrlîğini yapmış olan Saruca Paşa, Sultan Mehmed'in tahttan indirilerek Manisa'ya gönderildiği sırada yanında bulunuyordu. İstanbul'un fethi için yapılan hazırlıklara iştirak eden Saruca Paşa'nın döktürdüğü topun üç yüz kantar bakırdan yapıldığı söylenir (Hoca Sadettin Efendi, 1992: 230,273; Âşıkpaşazâde, 2013: 296; Oruç Bey, 2014: 54). Saruca Paşa, Gelibolu'da bir imaret, Edirne'de ise mescid, medrese, imaret ve hamam inşa ettirmiştir (Bostan, 2009, c. 36: 168-169).

Saruca Paşa, Murad Hüdâvendigâr zamanında Seydi Bey'in eşkincülü mülkü olan, Gönen'in Dola ve Bayramiç köylerini, Sultan II. Murad devrinde Seydi Bey'in oğlu Musa'dan satın alarak, imaretine vakfetmiştir. Dola Köyünden vakıf adına elde edilen 5300 akçe gelirin yüzde elli beşi hububattan ve geri kalan kısmı şahsa ve toprağa bağlı vergilerden elde edilir. Bayramiç köyünden elde edilen 4000 akçelik gelirin yüzde yetmiş beşlik kısmı hububattan ve geriye kalan kısmı şahsa ve toprağa bağlı vergilerden elde edilir. Bunlardan başka Behram sınırında bulunan beylik arklar Saruca Paşa'ya temlik edilmiştir. Saruca Paşa bu arkları da imaretine vakfetmiştir. Bu beylik arkların isimleri: Nehr-i Türkmenlü, Nehr-i Ağačköy, Nehr-i Yeniler, Nehr-i Alifakih, Nehr-i Gölmezoruç, Nehr-i Karabaşlu, Nehr-i İsaoglu Mustafa, Nehr-i Küplü, Nehr-i Eğrideresi, Nehr-i Payaslık, Nehr-i Okbad, Nehr-i Yassıbağ, Nehr-i Adatepe ve Nehr-i Menteşaderesi'dir. Beylik arklardan vakıf adına 26 müd, 45 kile pirinç ve 3700 akçe gelir elde edilir. Bu beylik arklar içerisinde Nehr-i Kızılköy daha sonradan Sultan Selim Han Vakfı'na zabtedilmiştir. Nehr-i Kızılköy'den, Sultan Selim Han Vakfı adına 3500 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 116b-117b, 127b-128a).

Tablo e: Saruca Paşa İmaretı

NAHIYE	AKARAT		VAKIF	Hayratın Bulunduğu Yer	NÜFUS			HÂSIL
	Köy/Mezra/Cemaat	DIĞER			Hane	Mücerred	Nefer	
Gönen	Dola	2 değirmen	Saruca Paşa İmaretı	Gelibolu ve Edirne	56,5	60	133	5300
Gönen	Bayramıç	-			-	-	60	4000
Tuzla	Nehr-i Türkmenlü	-			-	-	-	2400
Tuzla	Nehr-i Yaycılar	-			-	-	-	-
Tuzla	Nehr-i Ağaçköy	-			-	-	-	-
Tuzla	Nehr-i Yeniler	-			-	-	-	-
Tuzla	Nehr-i Alifakih	-			-	-	-	-
Tuzla	Nehr-i Gülmezoruç	-			-	-	-	-
Tuzla	Nehr-i Karabaşlı	-			-	-	-	-
Tuzla	Nehr-i İsaoglu Mustafa	-			-	-	-	-
Tuzla	Nehr-i Kızılköy	-			-	-	-	3500
Tuzla	Nehr-i Küplü	-			-	-	-	-
Tuzla	Nehr-i Eğrideresi	-			-	-	-	-
Tuzla	Nehr-i Payaşlık	-			-	-	-	300
Tuzla	Nehr-i Okbad	-			-	-	-	700
Tuzla	Nehr-i Yassıbağ	-			-	-	-	200
Tuzla	Nehr-i Adatepe	-			-	-	-	-
Tuzla	Nehr-i Menteşaderesi	-			-	-	-	100
TOPLAM					56,5	60	193	16.500

Kaynak: TADB. TTD. 580: v. 116b-117b, 127b-128a

Mezid Bey İmaretı

Osmanlı'da aynı tarihlerde iki ayrı Mezid Bey'in yaşamış olduğu düşünölmektedir. Bu tarihi şahsiyetlerden biri, Sivas hükümdarı Kadı Burhaneddin'in damadı olan Harami Mezid Bey bin Hacı Bey Çelebi'dir. Harami Mezid Bey, Çelebi Mehmed'e karşı ayaklanarak Sivas'ta bir beylik kurma iddiasına girişmiş, ancak Bayezid Paşa tarafından yakalanarak Çelebi Mehmed'e getirilmiştir. Bu hadisenin ardından, Çelebi Mehmed tarafından affedilerek, Sivas'a sancak beyi olarak atanmış ve Sivas'ı yeniden imar ile görevlendirilmiştir (Yüksel, 2017: 134). Mezid Paşa'nın kimliği üzerine çalışmalar yapan İ. Hakkı Uzunçarşılı'nın, Tokat'ta keşfettiği Mezid Bey'in kabrinin kitabesinden anlaşıldığı üzere, ölüm tarihi H. Ramazan 836 (M. Nisan

1433)'dir. Künyesi ise "Mezid Bey bin Hacı Bey Çelebi" şeklinde kayıtlıdır. Kadı Burhaneddin'in kızı ve Mezid Beyin eşinin adı ise Rabia Hatun'dur. (Uzunçarşılı ve Edgüer, 2014: 151-152).

Aynı tarihlerde yaşamış, farklı bir şahıs olan Mirahur Mezid Bey ise Sultan II. Murad'ın mirahuru iken daha sonra kumandanları arasına girmiştir. Vidin Bey'i olarak Eflak taraflarına akına giderek, bu memleketin merkez idaresi olan Hermanştat'ı muhasara ederken, Macarlar'ın şiddetli hücumuna uğraması sonucunda, H. 846 (M. 1442) senesinde ölmüştür (Yüksel, 2017: 134). Behiştî Ahmed Çelebi de eserinde Mezid Bey'in bu seferine ve şehit olma hadisesine değinir. Tam olarak bir tarih vermese de H. 842 - 846 (M. 1439 – 1443) yıllarında gerçekleşen olaylar arasında zikreder (Behiştî Ahmed Çelebi, 2016: 221)

Tarihte iki ayrı Mezid Bey'in yaşamış olduğu düşüncesine karşı Hasan Yüksel, iki Mezid Paşa'nın bir kimlik altında birleştirilmesi gerektiği düşüncesindedir. II. Murad'ın, önce isyan edip sonra affedilen Mezid Bey'i, şehzâdeliği döneminde tanıyarak mirahurluğuna almış olması gerektiğini söyler. Ölüm tarihleri arasındaki farklılığı ise şöyle açıklar;

"Seferlerin meydana geldiği tarihlerde bir çelişki olduğu ve bu sefer tarihlerinin Osmanlı kronolojisine uymadığı belirtilmektedir. Bu ihtimali nazar-ı dikkate alırsak, Sivas'ta bir beylik davasına kalkışan Mezid Bey ile II. Murad'ın mirahuru olarak tavsif edilen ve daha sonra Vidin beyi olan Mezid Bey aynı şahıs olabilir. Savaşta şehit düşünce cenazesinin Tokat'a getirilmiş olması muhtemeldir (Yüksel, 2017: 138)

Lakin İstanbul'un fethinden önce, tahminen M. 1446 yıllarında tutulmuş olan Tarihi Takvim'de "*Ve İmrohör (emîr-i ahûr) Mezid Beg ve oğlu vakiasından, kim kâfirler elinde helâk oldu, dört yıldur*" (Turan, 2007: 31) ifadeleri yer almaktadır. Olayın gerçekleşme tarihi ile kaydın tutulmuş olduğu tarih arasında dört yıl kadar bir fark vardır ki sözlü geleneğin yaygın olduğu bir devir için yaşananların zihinlerdeki tazeliği tartışmasızdır. Bu durumda ikinci Mezid Bey (Mirahur)'in M. 1442 tarihinde vefat ettiği bilgisi doğrudur. Birinci Mezid Bey (Harami) ise M. 1433 senesinde vefat etmiştir. Bu bilgilerin ışığında tarihte Harami Mezid Bey ve Mirahur Mezid Bey olmak üzere iki ayrı Mezid Bey'in yaşamış olduğunu kabul etmek daha doğru olacaktır. Ayrıca Karaca Ahmed'in Mezid adında bir oğlunun olduğu da göz önünde bulundurulmalıdır.

Ulubad'ın alış köyü, önceden şahin ve Emir Umur'un tımarlarıyken, Sultan II. Murad, şahin'in tımâr hissesinden bir pare yaya yeri ile iki yamak yerini, içinde bulunan kulları, halayıkları ve her kim var ise birlikte Mezid Bey'e temlik edip, mülknâme vermiştir. Mezid Bey, Ulubad'ın alış köyünde bir imaret bina ettirmiş, bu yerleri de imaretine vakfetmiştir. Köyde 33' gebrân olmak üzere tol pam 233 nefer meskûndur ve vakıf adına 10.586 akçe gelir elde edilir (TADB. TTD. 580: v. 94b-95a). Mirahur Mezid Bey'in Balkanlar'da bir mescid de bina ettirdiği bilinmektedir (Turđut, 2016a: 2013).

Mehmed Paşa İmareti

Hızır Danişmend'in oğlu olan Koca Mehmed Paşa, II. Murad döneminde veziriâzamlık yapmıştır (z, 2007, c. 33). Osmancık'ta yaptırdığı imaretine Sultan Murad Han tarafından kendisine mülklüğe verilen, Kirmastı'nın Ada ve Yenice kylerini¹³ ve kendi mülkü olan Kayakı köyünü vakfetmiştir. İmaretin bugün "Koca Mehmed Paşa Camii" olarak anılan camisi bugün hâlâ ayaktadır. Vakfı Koca Mehmed Paşa'nın oğlu Mahmud Çelebi, Mehmed Paşa ebnâsından Süleyman elebi ve Süleyman elebi'nin oğlu Osman Bey sırası ile tasarruf etmişlerdir. Vakıf Osman Bey'in tasarrufunda iken Yenice köyün kaydını bulunamamıştır. Yapılan incelemeler neticesinde Ada ve Kayakı köyleri ile aynı yerde yazılı bulunan Dere köyün, Yenice köy olduğuna kanaat getirilmiş ve Dere köyü vakfa kaydedilmiştir. Vakıf adına elde edilen 6272 akçe gelirin, 2000 akçeye yakını şahsa ve toprağa bağlı vergilerden, 2900 akçesi hububattan ve geri kalan kısmı da yetiştirilen diğer ürünlerden elde edilmektedir.

Daha sonraki kayıtlardan vâkıfın ebnâsından kimsenin kalmadığı ve Ali adında bir kişinin mütevelli olarak Mahmud ile beraber vaziyeti idare ettiği anlaşılmaktadır. Hüdâvendigâr Sancağı'nda 1700 akçelik tımârından ma'zl olan Sipahi Hızır, vakfın tevliyeti kendisine verilirse masrafını ve tamirini üstlenip, sefer zamanlarında savaşa dahi katılacağını taahhüt etmiştir. Bunun zerine köyler, Hüdâvendigâr Sancağı Beyi Abdurrahman Bey'in arzı ile Sipahi Hızır'a kaydedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 178a-179a).

¹³ Bu köyler Koca Mehmed Paşa'ya verilmeden önce Yegan şahin'in elindedir.

Tablo g: Mehmed Paşa İmareti

NAHİYE	AKARAT		VAKIF	Hayratin Bulunduğu Yer	NÜFUS			HÂSIL
	Köy/Mezra/Cemaat	DİĞER			Hane	Mücerred	Nefer	
Kirmastı	Ada	-	Mehmed Paşa İmareti	Osmancık	12	11	32	6271
Kirmastı	Dere	-			14	19	76	
Kirmastı	Kayıkçı	-			15	20	97	
TOPLAM					41	50	205	6271

Kaynak: TADV. TTD. 580: v. 178a-179a

Subaşı İne Bey Kervansarayı

İne Bey, Tophisar'da Ulubad Gölü'nün kenarında bir kervansaray binâ ettirmiştir. Bugün hâlâ ayakta olan kervansaray, Bursa'nın Karacabey İlçesine bağlı Seyran köyü yakınında, Ulubad Gölü'nün kuzey kıyısında bulunmakta ve Issız Han olarak anılmaktadır. Kervansarayın cümle kapısı üzerindeki kemerin iç kısmında yer alan Arapça kitabeye göre H. 797/M. 1394-95 yılında Celaleddin İne Bey bin Felek/Meliküddin tarafından yaptırılmıştır. Balıkesir Subaşısı olan İne Bey, Kara Timurtaş Paşa oğlu Firuz Paşa'dan olan Yakub Bey'in dayısıdır. Kosova Savaşı'nın kumandanlarından ve Yıldırım Bayezid'in ardından çıkan şehzâdeler savaşında Çelebi Mehmed'in yanında yer almıştır (Karakaya, 1999, c. 19: 201-202). Hoca Sadeddin Efendi'nin naklettiğine göre, İne Bey, Çelebi Mehmed'i kavgada hayır olmadığına inandırmış ve ülkeyi İsa Çelebi ile bölüşmeye ikna etmişse de İsa Çelebi'nin mülkün ve beyliğin ancak kendisine ait olduğunu iddia etmesi üzerine, Çelebi Mehmed sefer hazırlıklarına başlamıştır. Bu sert çarpışmanın ilk anlarında İne Bey, İsa Çelebi tarafından şehid edilmiştir (Hoca Sadettin Efendi, 1992, c. 1: 184-185, c. 2: 8-11).

İne Bey, Tophisar'da Karasu üzerinde olan Mamak Değirmeni'ni kervansarayına vakfetmiştir. Yaya yerine üç müd galle verildikten sonra bâkî kalanını vakfın mübaşiri, kervansarayda hizmet etme karşılığında, tasarruf eder. Ahmed adındaki bir kişi, onun ardından da Emir Ali padişah beratıyla vakfın mutasarrıfları olmuşlardır (TADB. TTD. 580: v. 99b).

İne Bey'in oğlu Elvan Bey'in tasarrufunda, Sivrihisar'da yarım çiftlik vardır. Elvan Bey vefat ettiğinde nesli de münkariz olduğu için çiftlik, Abdülkerim bin İdris Bey'in tasarrufuna geçmiştir. Çekirdeklü ve Ağaçaenilü Cemaatleri'nin elinde olan Sülüklü, Kayayazlık ve Karaesiçukuru zeminleri'nin öşürleri de Elvan Bey'in vakfına

verilmektedir. Elvan Bey'in çiftliğinde bir değirmen vardır ve 56 nefer meskûndur. Vakfın geliri, 8900 akçedir. (TADB. TTD. 580: v. 198a).

Şerefeddin Paşa bin Abdullah Evkâfi

Defterdeki kayıttan Şerefeddin Paşa'nın, Sultan II. Murad Han'ın azatlı kölesi olduğu anlaşılmaktadır. Hoca Sadedin Efendi ve Âşıkpaşazâde de geçen kayıtlara göre: Sultan Murad, İsfendiyar Bey'in kızı ile yapacağı düğünün gelin alma alayı olarak, kadın ve erkeklerden oluşan kalabalık bir heyeti Kastamonu'ya göndermiştir. Bu heyetin içerisinde sultanın kullarından olan Akhadımlardan, Şerefeddin Paşa da bulunmaktaydı. (Âşıkpaşazâde, 2013: 140-141; Hoca Sadettin Efendi, 1992: 142-144). Sultan Murad'ın, düğünü dolayısıyla yaşadığı sevincin göstergesi olarak gelin alma alayına katılan bu kuluna ihsanda bulunmuş olması muhtemeldir. Burada bahsi geçen II. Murad'ın azatlı kölesi ile Mekece Vakfiyesi'nde ismi geçen Şerefeddin Mukbil Paşa'nın karıştırılmaması gerekir.

Şerefeddin Paşa'nın Mihaliç'in Azatlu köyünde suhânesi ve çeşmesi vardır. Azatlu'da olan bir kıt'a tarlasını ve zirâat olunan bir kıt'a bahçesinden elde edilen 165 akçe geliri, suhânesinin ve çeşmesinin giderlerine harcanması için vakfetmiştir (TADB. TTD. 580: v.86a).

Runkuş Zaviyesi

Runkuş Boyu, Oğuzların Üçoklu teşekkülüne mensup olan Ramazanoğulları boylarından biridir. Konar-göçerler olarak buldukları asıl saha Adana'nın Sarıçam Nahiyesi olmakla beraber Koçhisar'da da iskân ederler. Runkuş ismi Unguş, Onguş, Orunguş olarak da kaydedilmiştir (Hüseyinliklioğlu, 2008: 119). Runkuş Paşa'nın bu kabile ile olan isim benzerliği, mensubiyetinin de olma ihtimalini düşündürmektedir.

Runkuş Paşa'nın Mihaliç'de bir zaviyesi ve mescidi bulunmaktadır. Sultan II. Murad, Mihaliç'in Bozibrahim köyünü, Runkuş Zaviyesi'ne vakfetmiştir. Defterde köyün kadimden beri vakfiyet üzere tasarruf olunduğu kayıtlıdır. Köyün mahsulü, zaviyeye ve mescide sarf olunur. Bundan başka Mihaliç'de kırk sekiz adet dükkân, bir harap berberhane, küp icareleri ve Bursa'da evler vakfedilmiştir. Bunlardan toplam 4084 akçe gelir elde edilir. Ayrıca vakfa, onu on bir buçuk şer'î hesap ile muamele

olunması için 18.000 nakit akçe bağışlanmıştır. Vakfa ait kaya altında bulunan bir değirmen ise harap olunca 3300 akçeye satılarak mescidin aydınlatılmasına ve dükkânların giderlerine ihdas olunmuştur. Mütevelli olan Mevlana Muhyiddin'in bildirdiğine göre, vakfa ait olan otuz bir baş su sığırı ile iki baş esir satılmıştır¹⁴ ve vakıf mahsûlâtından bir miktarı dükkânların imaretine harcandıktan sonra vakfa ait 20.000 akçe geriye kalmaktadır. Daha sonraki mütevelli Yusuf'un belirttiğine göre ise, hiç sığır ve esir kalmamış ve vakfa ait 9700 akçe bulunmaktadır. (TADB. TDD. 580: v.78b, 82a).

Asboğa Çavuş Zaviyesi

Asboğa Çavuş'un babası Şatır Çavuş'tur. Asboğa Çavuş, Sultan II. Murad döneminde ikinci dereceden komutanlar arasında yer alır. "Boğa" adı sesinin bir dağdan diğer dağa duyuracak kadar çok gür olmasından dolayı verilmiştir. Kite'nin dağ tarafındaki Tobi köyünde kervansaray, çeşme, zaviye ve mescid yaptırdığı bilinmektedir. 1983 tarihli bir kayıttan Misi (Gümüştepe) köyünde gömülü olduğu anlaşılmaktadır (<http://bgc.org.tr/ansiklopedi/hasboga-cavus.html> 23.06.2018). Defterdeki kayda göre Asboğa Çavuş kendi mülkü olan Kite'nin Tobyalar köyünü¹⁵ zaviyesine vakfetmiştir. Vakfın mütevellisi Server Mehmed'dir. Köyde 30 nefer meskûn oldur ve köyün mahsulü zaviyeye sarf olunur. Köy, H. 3 Rebiülevvel 892 (M. 27 Şubat 1487) tarihinde ise beraat-ı padişahî ile Asboğa Çavuş neslinden Çavuş Hamza'ya verilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 62b).

Aslıhan Evlatlık vakfi

Gazi Hüdâvendigâr, Kite'nin Duraklu köyünde bulunan bir çiftliği Aslıhan'a vakfetmiştir. Çiftliği Aslıhan'ın evlatları, evlatlarının evlatları vakfiyet üzere tasarruf etmişlerdir. Aslıhan'ın evlâdından Seydi Han¹⁶, sonra da oğulları Mehmed ve Mustafa vakfa mutasarrıf olmuşlardır (TADB. TTD. 580: v. 60b).

¹⁴ Ömer Lütfi Barkan, 1049 numaralı defterde aynı kayda rastlamıştır. Osmanlı İmparatorluğunun toprak işçiliğinin organizasyonunu incelediği çalışmasında, bu kaydı, kulların satılabildiğini göstermesi bakımından önemine değinmiştir. Ayrıntılı bilgi için bkz. (Barkan, 1939, s.1: 210)

¹⁵ Yukarıda bahsi geçen Tobi köyü ile aynı köy olmalıdır.

¹⁶ Aslıhan'ın bu oğlunun Musa adında bir oğlunun olduğu, Saruca Paşa'ya yaptığı bir satış kaydından dolayı anlaşılmaktadır. Aslıhan'ın diğer evladına dair pek çok kayıt Kocaeli Sancağı mufassal evkâf defterinde bulunmaktadır.

Veli Bey Mescidi

Bugün Edincik'te Ulu Paşa Mescidi¹⁷ olarak anılan caminin kitabesinde bânîsinin Veli bin Hacı Yolu (Yuli) olduğu ve H. 826 (M. 1423) yılında inşa edildiği yazmaktadır. Yapının batı kısmında bulunan Ulu Paşa'nın mezar kitabesinde ise Veli Bey'in oğlu olduğu ve sefer sırasında M. 1408'de vefat ettiği kayıtlıdır (Erken, 1977: 38-39).

Veli Bey, Aydıncık'ta bulunan mescidine 32.000 nakit akçe vakfetmiştir. Meblağın 1000 akçesinin ribhından, mescidin imamına günde iki akçe, müezzine bir buçuk akçe, nazırına bir buçuk akçe ve mütevellisine bir buçuk akçe maaş verilmektedir. Ayrıca Şeyh Mehmed'e ve Ömer'in oğlu Mehmed'e günde birer hatim tilavet etmeleri karşılığında bir akçe verilmesi, iki bayramda fukaraya 300 akçe dağıtılması ve iki yetimin giydirilmesi, mescidin hasırına ve aydınlatılmasına 160 akçe harcanması ve bundan bâkî kalanın mescidin ve çeşmenin tamirat masraflarına harcanması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 111a).

Veli Bey'in oğlu Mehmed Çelebi'nin, Tuzla'ya bağlı Behram köyünde bulunan mektebhânesine 12 adet dükkânını ve 7000 nakit akçesini vakfettiği müşahede edilmiştir. Dükkânların kiralari, mektebhânedede harcanmakta, meblağın ribhından, günde 3 akçe mescidin muallimine ve yılda 106 akçe mütevellisine verilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 73b).

Sinan Bey bin Ayas Bey Zaviyesi

Ayas Bey'in evlatları Ulubad'ın Ayas köyünde oturdukları için köy, Ayas Bey'in oğlu Sinan Bey'e mülk olarak temlik edilmiştir. Sinan Bey, köyde bir zaviye binâ ettirmiş ve köyü zaviyesine vakfetmiştir. Selâtin-i mâziyeden ellerinde ahkâm-ı şerifleri olduğu kayıtlıdır. Zaviyenin mütevellisi Sinan Bey'in oğlu Mahmud Bey'in oğlu Ahmed Bey'dir. Zaviyenin Sultan Selim Han zamanındaki mütevellisi, Sinan Bey evlâdından İlyas'dır. İlyas, günde bir akçe ve senede üç müd buğday alır. Köyde 117 nefer meskûn bulunur ve köyden vakfa 2500 akçelik gelir elde edilir (TADB. TTD. 580: v. 94a).

¹⁷ Edincik Hisar Mahallesi'nde Işıkpınar yolu üzerinde bulunan yapı, Kız Dede Türbesi olarak da anılmaktadır.

Bursa'nın Mustafakemalpaşa İlçesi'ne bağlı Ayazköy'de bulunan Ayas Bey Türbesi'nin kuzey giriş kapısının kemer alınlığında bulunan yazıt taştan anlaşıldığı üzere Rebiyülâhır (evâsıtı) 846 (Nisan 1442)'da Ayas bin Sinan bin Ayas Bey tarafından türbe ile birlikte imaret ve mescid de yaptırıldığı anlaşılmaktadır. Türbede Rebiyü'l-evvel 846 (Mart 1442)'da öldüğü belirtilen Hamza bin Ayas Bey ve isimleri bilinmeyen dört kişi daha yatmaktadır. İki kayıt göz önüne alındığında Ayas Bey'in Sinan Bey'den başka Hamza adında bir oğlunun daha olduğu ve Sinan Bey'in de Mahmud Bey'den başka, babasının adını verdiği Ayas adında bir oğlunun daha olduğu anlaşılmaktadır (Ötüken v.d. 1986: 533). Bu bilgilerden hareketle, söz konusu Ayas Bey ile Kanuni Sultan Süleyman'ın vezîriâzamı Ayas Paşa'nın karıştırılmaması gerekir.

Rumeli Beylerbeyi Karaca Bey Evkâfı

Rumeli Beylerbeyi olan Karaca Bey, Dayı Karaca Bey olarak da bilinmektedir. Fatih Sultan Mehmed zamanında, Osmanoğlu soyundan geldiğini iddia ederek ayaklanan düzme şehzâdenin Silivrihisarı kalesine kapanması üzerine Sultan Mehmed, Karaca Bey'i Silivri'nin teslim alınmasıyla görevlendirmiş, Kumburgaz ve Bogatos (Bigados)'da bu sırada fethedilmiştir. Sultan Mehmed'in İstanbul kuşatmasına Rumeli Beylerbeyi sıfatı ile iştirak etmiştir. Büyük toplar döktürülerek çıkılan Belgrad Seferi'nde, metristen hisara top attığı sırada, metrisin tahtasının kendisine isabet etmesi üzerine şehit olmuştur (Âşıkpaşazâde, 2013: 101, 199; Oruç Bey, 2014: 101; Mehmed Neşrî, 2014, c. 2: 721-723; Hoca Sadettin Efendi, c. 2, 1992: 286).

Karaca Bey, Mihaliç'de bir imaret inşa ettirmiştir. İmaretin yakınlarında bulunan iki bağı, Bursa'da olan bir kervansarayını, Bursa Galincikbazarı'nda olan ve bozahâne olarak kullanılan tahta ve talas dükkânlarını, Bursa'da, Yenişehir'e giden yol üzerinde, Tay Han'ın kızından satın almış olduğu bahçesiyle birlikte bir bozahâneyi, İnegöl'e bağlı Arpa köyde bir odayı, oğulları, kızları ve çiftleriyle birlikte içindeki evli kâfirleri, iki değirmeni ve bahçesini, Üsküfcü Hacı evine muttasıl dükkânlarını ve bu dükkânların ardında olan bir evi, başka bir dükkân zeminini ve avlusuyla beraber eski evi imaretine vakfetmiştir. Karaca Bey, vakfın tevliyetini evlâdına tayin etmiş, mahsulatın beşte birini tevliyete ve rakabeye adamıştır. Evkâf Defteri'ndeki kayda göre, 42.285 akçe geliri olan vakfın, yaklaşık olarak yıllık masrafı: 30.600 akçe, 1440 kile çorba, 1800 kile ekmek ve meyveyi bulmaktadır.

Karaca Bey'in Ulubad'ın Haramağıl ve Doğuzcu köylerinde üç çiftlik vakıf mülkü vardır. Bu köyler, Murad Hüdâvendigâr zamanında Ahmed adında bir kimsenin tîmârı iken, Sultan II. Murad, Karaca Bey'e mülklüğe vermiştir. Karaca Bey'in kızları mülkiyet üzere tasarruf ederlerken mensûh olup tîmâra çevrilmişse (Fatih Sultan Mehmed'in mülk ve vakıf arazileri mîrî arazilere dönüştürme politikası) de daha sonra tekrardan Karaca Bey'in kızlarının mülkiyetleri mukarrer tutulup tasarruflarına verilmiştir. Kızlarından Hundi Hatun, kendi hissesini Bursa'da olan muallimhanesine vakfetmiştir. Hanzâde ve Sitti Hatunlar da kendi hisselerini vakfetmişlerdir. Köylerde meskûn bulunan 50 neferin 9'u gayri müslim, 16'sı ise vakfın köleleridir. Köylerden vakıf adına elde edilen 9462 akçelik gelirin 6500 akçesi hububattan, 2962 akçesi ise toprağa ve şahsa bağlı vergilerden elde edilmektedir. Ayrıca Ulubad'ın Kimgeldi¹⁸ ve Abadnehri¹⁹ köylerini de Murad Hüdâvendigâr, Karaca Bey'e mülk olarak vermiştir. Bu köylerin mülkiyetleri de bir ara kaldırılıp, tîmâra emredilmiş (Fatih Sultan Mehmed'in mülk ve vakıf arazileri mîrî arazilere dönüştürme politikası) olsalar da sonradan mülkiyetleri tekrar mukarrer kılınmıştır (TADB. TTD. 580 v. 82a-82b, 95a-95b.).

Tablo h: Rumeli Beylerbeyi Karaca Bey Evkâfı

NAHİYE	AKARAT		VAKIF	Hayratın Bulunduğu Yer	NÜFUS			HÂSIL
	Köy/Mezra Cemaat	DİĞER			Hane	Mücerred	Nefer	
Mihaliç	-	Kervansaray 2 değirmen, 2 bağ, 2 ev 2 bozahâne, dekâkin	Rumeli Beylerbeyi Karaca Bey Vakfı	Mihaliç	-	-	-	42.285
Ulubad	Harmanağıl ve Doğuzcu	-		-	40	18	50	9462
Ulubad	Kimgeldi	-		-	-	-	-	3000
Ulubad	Abadnehri	-		-	-	-	-	
Toplam					40	18	50	54.747

Kaynak: TADB. TTD. 580 v. 82a-82b, 95a-95b, 95a

Hacı Karagöz Zaviyesi ve Kervansarayı

İshak Paşa'nın adamı olan Hacı Karagöz, Sultan Bayezid Han döneminin Anadolu azebler ağasıdır. Hacı Karagöz'ün lakabı, “Yular-Kısdı”dır (Oruç Bey, 2014:

¹⁸ Kimgeldi köyü: Karac Bey'e mülk olarak verilmeden evvel, Bodruncuoğlu Murad'ın tîmârıdır (TADB. TTD. 580, v. 95a-95b).

¹⁹ Abadnehri köyü: Karac Bey'e mülk olarak verilmeden evvel, Turnacı Firus'un tîmârıdır tîmârıdır (TADB. TTD. 580, v. 95a-95b).

169, 172). Hacı Karagöz, Ulubad'da, köprü yakınlarında bir zaviye ve bir kervansaray binâ etmiştir. Hacı Karagöz Zaviyesi'nde âyende ve revende için bir vakit yemek dahi pişirilmektedir. Vakfın, Karesi Sancağı'nda, Manyas'a tâbî Danişmendlü ve Elkes köylerinde dört dolap değirmeni ve Bursa'nın Hatunkazığı köyünde iki karaca değirmeni ve bir bahçesi bulunmaktadır. Hacı Karagöz, Ulubad'da Süleyman Bey bin Amil Yaya metrukâtından bir harap bezir-hâne ve bir hamam halvetini satın alıp vakfetmiş, ancak daha sonra evlâdı Kadı Emir Ali'ye satmıştır. Hacı Karagöz, evlâdının öşrün yarısına müteveli olmasını, eğer evlâdı münkariz olacak olursa aslahının, sonra da hakimü'l-vaktin uygun bulduğu bir kimsenin müteveli olmasını şart etmiştir. Vakfın geliri kayıtlı değildir, ancak günlük masrafı 16,5 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 96b).

Pîrî Mehmed Paşa Evkâfı

Aynı dönemde yaşamış iki Pîrî Mehmed Paşa'nın varlığı bilinmektedir. Bunlardan biri Adana merkezli Ramazanoğulları Beyliği'nin Osmanlı idaresine girmesinin ardından sancak beyliğini sürdüren, Ramazanoğulları ailesine mensup, Halil Bey'in oğlu Pîrî Mehmed Paşa, bir diğeri ise Selçuklu âlimlerinden Fahreddin er-Râzî'nin²⁰ soyundan gelen, Cemaleddin Aksârâyî'nin torunlarından, Şeyh Mehmed Cemâlî Halvetî'nin²¹ oğlu Pîrî Mehmed Paşa'dır. Defterde geçen "Hazreti" tanımı bahsi geçen paşanın soyu büyük âlimlere dayanan ve kendisi de tasavvuf ehli olan Vezîr Pîrî Mehmed Paşa olduğuna kanaat getirmemizi sağladı.

Cemâlî Ailesi, II. Bayezid, Yavuz ve Kanunî dönemlerinde, Osmanlı Devleti'nde Yönetim, ilim, hukuk ve tasavvuf alanında liderlik yapmış; buldukları yerlerde çığır açmışlardır. Pîrî Paşa'nın babası Şeyh Cemâlî Halvetî, II. Bayezid'in

²⁰ Katip Çelebi, tarikatlara ağır ithamlarda bulunduğu Mîzânü'l Hakk adlı eserinde islam bilginleri ve hakikatı araştıran âlimlerin arasında Fahreddin er-Râzî'nin adını anmıştır. Devrinin ünlü fıkıh, kelam ve tefsir bilgini olan el-Râzî aynı zamanda tıp, şiir ve nesir alanına da ilgi göstermiş, sekiz ciltten oluşan bir tefsir kaleme almıştır (Kâtip Çelebi, 2008: 20).

²¹ Çelebi Halife olarak da bilinen Şeyh, II. Bayezid dönemi Halvetiyye meşâyihinden olup, Cemâliyye kolunun kurucusudur. Halvetîlik, XV. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Osmanlı sınırları içerisine nüfuz etmeye başlamış, edebiyat ve musiki ile iç içe olmuştur (Ocak, 2015: 93). Katip Çelebi, "Halvetiyye tayfasının çoğu ayini ve yolu mürit toplamak üzerinedir, bundan dolayı tekke kurup hengâmegirlik şartı olan hâyuhûyu topluluğa vasıta, geçim yolu ve kendilerini ayakta tutacak bir direk olarak alan bu suret uğurları eskilerin gerçek ve doğru amaçları olan semâ işini ve yapmak zorunda kaldıkları hareketlerini, süslü püslü yalan tuzağı ve adı kötüye çıkmış ahmakların ayağına köstek yaparak, o bahane ile hayvan mâkulesi ayaktakımı üşüşüp tekkeye adaklar ve sadakalar gelir, derler. Ve bu işte, devir hareketinin büyük payı ve tesiri vardır, diye bu dönmeden dönmezler. Budalaların kimi davacı, kimi tanık, kimi mürit, kimi ham sofu olup aslı faslı yok yalanlarla şeyhlerini uçururlar" ifadeleriyle Halvetîleri ağır bir şekilde eleştirmiştir (Kâtip Çelebi, 2008: 33-34).

Amasya'da bulunduğu sırada bu şehre gelmiş ve kendisine Hâce-i Sultânî zaviyesi verilmiştir. Bu dönemde Şeyh Cemâlî Halvetî ile iyi ilişkiler geliştiren şehzade, zaman zaman şeyhin sohbetlerine dahi katılıyordu. Şehzade Cem'in Vezîriâzam Karamanî Mehmed Paşa'nın desteğini yanına alarak saltanatı eline geçirme çabaları ile Konyalı olan Şeyh ibn Vefa sayesinde Konya'nın büyük âlimlerinin ve şeyhlerinin desteğini sağlaması karşısında II. Bayezid, Şeyh Cemâlî Halvetî'nin yardımına başvurdu. Şeyh Halvetî, amcaoğlu Muhyiddin Mehmed Çelebi ve II. Mehmed padişah olunca vezîriâzam olacak olan Koca Mustafa Paşa'yı da Şehzade Bayezidin safına çekerek, Konya ve İstanbul'da bulunan Cem taraftarlarıyla temasa geçti. Şeyh Halvetî, Karanî Mehmed Paşa'nın vakfın dokunulmazlığına karşı aldığı tavrı ustaca bir siyasete dönüştürmüş ve şeyhleri "evkâf-ı celîle-i müslimîni ibtâl... eyleyüp emvâl-i mevkûfeyi mâl-ı mevkûfdur deyü beytümâl için zabteylediği"ni söyleyerek ona yardımın münasip olmadığı beyan etmiştir. Bu husus Osmanlı topraklarında faaliyet gösteren her şeyhi, âlimi v.s. yakinen ilgilendiren bir meseleydi ki vakıf olmadan tekke ve zaviyelerinde faaliyetlerini sürdürmeleri imkansızdı. Ulemâ arasında siyaseti etkilemiş olması ve hatta Vezîriâzam Koca Mustafa Paşa'nın yeniçeriler tarafından katledilmesi Ö. L. Barkan'ın bahsettiği "Kolonizatör Türk Dervişleri"nin²² sadece Osmanlı'nın kuruluş safhasında değil onların soyundan gelenlerin daha sonraki dönemlerde de tahtı kimin ele geçireceğini belirleyecek kadar etkin olduklarını göstermektedir. Nitekim II. Bayezid tahta geçtiği sırada Şeyh Halvetî'nin hizmetlerini unutmamış ve İstanbul'a davet etmiştir (Küçükdağ, 1995: 10-23).

Pîrî Mehmed Paşa, H. 896 (M. 1491) yılında Amasya Şer'î Mahkemesi'ne kâtip olarak girdi ve kısa sürede (M. 1494) başkâtipliğe yükseldi. II. Bayezid'in cülûsuna müteakip Amasyadan ayrıldı. Önce Sofya, sonra sırasıyla Silivri, Siroz ve Galata kadılıklarında bulundu. Daha sonra İstanbul'da Fatih İmaretî mütevelliliğine getirildi. Bulduğu görevlerde dürüstlüğü ve çalışkanlığı ile dikkat çeken Mevlana Pîr Mehmed, II. Bayezid'in son yıllarında H. 910 (M. 1505) Anadolu Defterdârı oldu. Yavuz Sultan Selim döneminde Vezîriâzam olan Mehmed Paşa Kanuni Sultan Süleyman'a da üç yıla yakın vezîriâzamlık yapmıştır (Küçükdağ, 1994: 19-20).

²² Ayrıntılı bilgi için bkz. Ömer Lütfî Barkan, (1942) "Osmanlı İmparatorluğunda Bir İskân ve Kolonizasyon metodu olarak Vakıflar ve Temlikler I İstilâ devirlerinde Kolonizatör Türk Dervişleri ve Zâviyeler", Vakıflar Dergisi, C. 2, (ss. 279-386).

Tasavvufî yakından ilgilenen pîrî Mehmed Paşa, Safevî tarikatına karşı olan mutasavvıflara büyük imkânlar sağlamıştır. Kendisi âlim ve şair olduğu gibi bu sahada uğraşanları da korumuştur. İstanbul'da camiler, mektep, medrese, imaret, hamam ve Halvetiye hankahı, Silivri'de Mehmed Paşa Külliyesi, Belgrad Kalesi'nde han ve imaret, Konya'da cami, zaviye, hamam ve imaret, Aksaray'da mektep, Tekirdağ'ın Nail köyünde ve Bursa'nın Pınarbaşı'nda mescid yaptırmıştır (Küçükdağ, 2007, c. 34: 280-281; Kurt, 2007, c. 34: 281).

Pîrî Mehmed Paşa'nın Çirmen Sancağı'nın Tekfurdağı Nahiyesi'ne bağlı olan, Hüseyin Ağa'nın oğlu Mehmed'den satın aldığı Kutluca, Umur ve Paşayeğeni köyleri tîmâra verilmiş ve bu üç köye bedel olarak Hüdâvendigâr Sancağı'nın Tarhala Nahiyesi'nden Naldöğen, Dere, İlmen ve Karacakaya köyleri H. Evâil-i Zilhicce 916 (M. Mart 1511) senesinde mülkiyetine verilmiştir. Karaman Vilayeti'nin Niğde Sancağı'nda Hacı İbrahim oğlu Mehmed'den satın aldığı Develi Karahisar'a tâbî Kobra köyüne bedel olarak ise Tarhala'nın İnez köyü temlik edilmiştir. Pîrî Mehmed Paşa, bu köyleri vakfetmiş, köylerin halkı avâızdan muaf tutulmuşlardır. Bu köylerden vakıf adına toplam 10.210 akçe gelir elde edilir (TADB. TTD. 580: v. 213b-216a). Ancak Çirmen Sancağı vakıf kayıtlarında Pir Mehmed Paşa Vakfına kaydedilmiş olan Kutluca köyünün diğer isimlerinin Kumbağı, Umur Bey ve Paşa Bey olduğu görülür. Bu köyde 25 nefer meskûndur ve 20'ye yakın çiftlik kaydı mevcuttur. Köyden 8071 akçe gelir elde edilir. Pir Mehmed Paşa Vakfına, Yenice köy ile Danişmend Halil Çiftliği'de kayıtlı bulunmaktadır (Turğut, 2016b: 31-32).

Tarhala'nın Ilica'ya tâbî Karaoğlan köyü kadimden Baba köyü ile karışmıştır. Mehmed Paşa'nın vakfî olan bu köyün geliri 535 akçedir. gelirin yüzde sekseninden fazlası şahsa ve toprağa bağlı vergilerden elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 225b).

Tablo 1: Pîrî Mehmed Paşa Vakfı

NAHİYE	AKARAT		VAKIF	Hayratın Bulunduğu Yer	NÜFUS			HÂSIL
	Köy/Mezra/Cemaat	DIĞER			Hane	Mücerred	Nefer	
Tarhala	Naldöğen	1 değirmen	Pîrî Mehmed Paşa Vakfı	-	34	35	82	3300
Tarhala	Dere	-		-	13	15	28	2012
Tarhala	İlmen	-		-	18	28	45	1308
Tarhala	Karacakaya	-		-	4	2	7	1060
Tarhala	İnez	-		-	37	58	106	2530
Tarhala	Karaoğlan	-		-	-	-	-	535
TOPLAM					106	138	268	10.745

Kaynak: TADB. TTD. 580: v. 213b-216a

İsa Bey bin Uzgur Evkâfı

Anadolu Beylerbeyi olan Uzguroğlu İsa Bey, Fatih Sultan Mehmed'in yeni tahta çıktığı sıralarda Karamanoğlu İbrahim Bey'in isyanına karşı koyma teklifinde bulunmuş, Fatih Sultan Mehmed ise böyle büyük bir görevi üstlenebilmesinin mümkün olmayacağı gerekçesi ile onu görevden almıştır (Hoca Sadettin Efendi, 1992: 268; Mehmed Neşrî, 2014: 685).

İsa Bey'in Sündüklü köyünde mescid, tekke, köprü, kervansaray ve zaviyesi bulunmaktadır. Sultan Murad, önceden Hacı Ahmed Bey'in yeri olan Kirmastı'nın Timurili köyünü, İsa Bey'in Siroz'da bulunan mülk köyüne karşılık temlik etmiş, eşküncüsünü dahi bağışlamıştır. İsa Bey bu Timurili köyünü, mülkü olan Timurabad'a tâbî Çördük, Kameri ve Sündüklü köylerini vakfına bağışlamıştır. Sündüklü köyünün sınırında bulunan İlyas ve Selim değirmenleri ve civarında bulunan bahçe ve çayırın bu köyün sınırları içerisinde olup olmadığını hükm-i padişahî ile teftiş eden Mihaliç Müfettişi Mevlana Ali bin Zeyneddin, Sündüklü sınırları içerisinde olduğuna kanaat getirerek hüccet vermiştir. Osman Çelebi, değirmenleri, bahçeyi ve çayırı Evasıt-ı Muharrem 916 (Nisan 1510) tarihinde bu minval üzere Defter-i Cedide-yi Sultanî'ye kaydettirmiştir. Vakfın gelirinden günde iki akçe mescidin imamına, günde bir akçe cüz okuyana verilir. Ayda yüz akçe ve altı müd buğday zaviyede sarf olunur. Tekke, köprü, kervansaray ve mescidin ihtiyaçlarının karşılanması ve vakfın tevliyetine vâkıfın ebnâsının mutasarrıf olması şarttır. Bunlardan başka Kayıkçı köyünde, eskiden iki müd tohum ekilen bir çeltik argı vakfa aittir ancak defterin tutulduğu tarihte tohum ekilmez durumdadır. (TADB. TTD. 580: v. 176a-177a).

Tablo j: İsa Bey bin Uzgur Evkâfi

NAHIYE	AKARAT		VAKIF	Hayratın Bulunduğu Yer	NÜFUS			HÂSIL
	Köy/Mezra/Cemaat	DİĞER			Hane	Mücerred	Nefer	
Kirmastı	Timurili	-	İsa Bey bin Uzgur Evkâfi	Sündüklü Kirmastı	21	19	84	9771
Kirmastı	Çördük	-			-	-	-	
Kirmastı	Kameri	-			-	-	-	
Kirmastı	Sündüklü	2 değirmen, bahçe, çayır			13	24	44	
TOPLAM					34	43	128	9771

Kaynak: TADB. TTD. 580: v. 176a-177a

Kasım Paşa Vakfı

Kanuni Sultan Süleyman'a lalalık yapmış olan Kasım Paşa'nın Manisa'da bir hamamı olduğu bilinmektedir. Ulu Camii ve İmareti'nin içerisinde yer alan ve Kasım Paşa Hamamı olarak bilinen (Emecen,2013: 32, 100) bu hamamını, Aydıncık'ın Saruhanlı Mahallesi'nin camisine vakfetmiştir. Hamamdan vakfa 1800 akçe gelir sağlanmaktadır. Kasım Paşa, elde edilen gelirden günde iki akçe caminin imamına, bir akçe hatibine, bir akçe kayyumuna ve bir akçe müezzine verilmesi şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 111b).

Veziâzam Ahmed Paşa Vakfı

Arnavut asıllı olan Kara Ahmed Paşa, Enderun'a girerek Harem'de yetişmiştir. Rumeli Beylerbeyliği de yapmış olan Ahmed Paşa, Veziâzam Rüstem paşa'nın azledilmesi üzerine veziâzamlık görevine getirilmiştir. M. 1555 yılında Şehzâde Mustafa'nın idamı ile alakadar olmasının ardından, Dîvan toplantısına geldiği sırada nedeni bilinmeden katledilmiştir (Emecen, 2001, c. 24: 357-358).

Ahmed Paşa, İstanbul Topkapı'da bir külliye inşa ettirmeye başlamış ancak idam edilmesi üzerine Mimar Sinan tarafından yapılan caminin inşasına bir süre ara verilmiştir. Caminin yapımı, bir süre sonra kethudâsı Hüsrev Bey'in nezaretinde devam ettirilmiştir (Eyice, 1989, c. 2:115-116). Ahmed Paşa, Mihaliç'in Yenice köyündeki Dolma Değirmenleri denen değirmenini ve Kırkağaç köyündeki Burçak Değirmenleri denen değirmenlerini²³ Topkapı'da olan cami ve medresesine vakfetmiştir. Vakıf adına değirmenlerden 270 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 85b).

²³ Değirmenler 4 adet olup, 2'si haraptır.

Ali Çavuş

Ali Çavuş, 1000 nakit akçeyi %25 hesabıyla murabaha olunarak, rıbhının Tuzla'nın Behram köyünün halkının avârizlarına sarf olunması için vakfetmiştir (TADB. TTD 580: v. 73b).

Silahdâr Kara Balı Bey Vakfı

Yağcızâde nâmıyla meşhur olan Kara Balı Bey, üç adet oda, üç adet dükkân ve 6500 nakit akçesini vakfetmiştir. Vakfın 1695 akçe olan gelirinden Nusret Paşa Mescidi'nin müezzinine, günde bir aşr tilavet etmesi karşılığında bir akçe verilir. Hacı Hoşkadem Mescidi'nin müezzinine, günde iki cüz tilavet etmesi karşılığında iki akçe verilir. Vâkıfın Nalbandlar Çarşısı'nda olan musluğuna günde bir saka su getirene yılda iki yüz elli akçe verilir ve bâkî kalan meblağı, mütevellisi tasarruf eder (TADB. TTD. 580: v. 87b).

Zağarcı Ali Bey Vakfı

Ali Bey, Soma'da bulunan vakfına 2000 akçe geliri olan hamamını vakfetmiştir. Vakfın gelirinden senede 50 akçe Soma Camii'nin aydınlatılmasına harcanmaktadır. 100 akçe camiye nâzır olan Soma kadısına, 200 akçe caminin hatîbine, 100 akçe müezzine ve 50 akçe de kayyumuna verilmektedir. Vakfın yıllık toplam masrafı, 500 akçeyi bulmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 228a).

İbrahim Paşa Zaviyesi

İbrahim Paşa, Aydıncık'ın Eğridere nâm-ı diğer Sungur köyünü, Hacı Halil'in varislerinden satın almıştır. Paşa bu köyü, Edirne'de olan zaviyesine vakfetmiştir. Köyde 34 nefer iskân etmekte ve vakıf adına 5140 akçe gelir elde edilmektedir. İbrahim Paşa, Aydıncık'ta, Süleyman Mirâş civarında iki çiftlik mezra satın alarak zaviyesine vakfetmiştir. Ancak bu mezra daha sonra harap olmuştur (TADB. TTD. 580: v.105b-106a).

Sipahi Kapucu İlyas Mescidi

Kirmastı'nın Kavaklu köyünün sipahisi olan Kapucu İlyas, bu köyde bir mescid inşa ettirmiştir. Bu mescide 40.000 nakit akçe vakfederek % 15 hesabıyla istirbah

olunduktan sonra, 6000 akçelik ribhının mescide sarf olunmasını istemiştir. Kapucu İlyas'ın zevcesi Paşalı Hatun da mescide 15.000 nakit akçe vakfetmiştir ve meblağın ribhının mescitte sarf olunmasını vakıf-nâmesine kaydettirmiştir. Vakfın masrafı yaklaşık olarak günlük 9 akçe, yıllık 3240 akçeyi bulmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 177b). Bahsi geçen mescidin Mustafakemalpaşa'nın Tatkavaklı köyünde bulunan cami olması muhtemeldir. Mescidin kapısının üzerinde bulunan mermer kitabesinde H. 1323 (M. 1905-1906) yıllarında inşa edildiği kaydedilmiş olsa da Vakıflar Genel Müdürlüğü'nde camiyle ilgili H. 1305 (M. 1887-1888) tarihli bir nukud kaydı²⁴ tespit edilmiştir (Ötüken v.d. 1986: 538) . Caminin kitabesindeki tarih, muhtemelen son onarım tarihidir.

Bundan başka Kapucu İlyas, Kirmastı'nın Kavakkebir köyünün mescidine 40.000 nakit akçe bağışlamıştır. Meblağın %15 hesabıyla muamele olunarak 6000 akçelik ribhının mescitte sarf olunmasını istemiştir. Vakfın masrafı, yaklaşık olarak günlük 16 akçe, yıllık 5760 akçeyi bulmaktadır. Vakfın mütevellisi, Ali bin Nasuh'tur (TADB. TTD. 580: v. 183a).

Tuğrul Bey Zaviyesi

Defterde, Tuğrul Bey hakkında ayrıntılı bilgi bulunmamaktadır. Ancak Ulubad, ilk kez Orhan Bey zamanında Türkler tarafından fethedildiği için Osmanlı umerâsından olduğu kesindir. Tuğrul Bey, Ulubad'ın Oğuz köyünde olan zaviyesine köyden iki çiftlik yerini, zaviyenin yakınında bulunan ve sonradan mezra olmuş bir has bağını ve yine sonradan harap olup, yerlerinde ziraat yapılmaya başlanmış bağlarını vakfetmiştir. Bunlardan başka Ulubad'da on kâfir vakfa mukâtaa verirlerken altısı münkariz olmuş, dördü hâlâ mukâtaa vermektedir. Vakfın toplam yıllık geliri, 567 akçedir (TADB. TTD. 580: v.96b).

Selçuk Bey bin Umur Bey Evkâfi

Selçuk Bey'in kim olduğuna dair, defterden ve Osmanlı kroniklerinden, bir malumat edinememiş olsak da Sivrihisar'ın tanınmış ailelerinden birine mensup olduğu aşikârdır. Selçuk Bey'in babasının adı Umur Bey'dir. Umur Bey'in Selçuk Bey'den

²⁴ Sıra no 2697. Kavaklı Mescid. Ahmed Ağa İmrullah nukudu vakfı, vak no 189 Esas 1. 3/119 (Ötüken v.d. 1986: 538).

başka Gülrihde adında bir de kızı vardır. Selçuk Bey'in Memi Bey ve Hüseyin Bey adında iki oğlu olduğu görülür. Memi Bey'in çocukları: Fatma, Rüstem, Ahmed ve Hasan'dır. Hüseyin Bey'in çocukları: Umur, Mehmed Çelebi, Hamza ve Paşa Bula'dır. Hüseyin Bey'in Hamza Bey'den Eymir adında ve Paşa Bula'dan Şehriban Hatun adında iki torunu olduğu tespit edilmiştir (TADB. TTD 580, v. 119b, 200a).

Selçuk Bey, Sivrihisar'ın Geçek köyünde bir cami yaptırmış ve köye su getirerek bir çeşme inşa ettirmiştir. Sek köyünde ve Akdoğan Mahallesi'nde birer mescid²⁵ binâ ettirmiştir. Selçuk Bey'in türbesi de Akdoğan Mahallesi'nde bulunmaktadır (TADB. TTD. 580, v. 203b).²⁶

Selçuk Bey'in Akdoğan Mahallesi'ndeki türbesinde, 10 ve camisinde 4 cüzhân bulunmaktadır ve vakfın tevliyeti, Selçuk Bey'in evlâdına meşruttur. Selçuk Bey, Geçek'de bulunan bir hamamını, Sivrihisar'da, şehir içinde bulunan ve 36 adet dükkâna sahip olan bedestenini ve dükkân zeminini Vakfetmiştir. Bunlardan elde edilen yıllık toplam gelir, 4440 akçedir. Mahsulatın yarısını vakfın mütevellisi tasarruf eder. Dörtte bir miktarı bedestenin kubbelerine bölüştürüldükten sonra, yıllık masraf yaklaşık olarak 1310 akçeyi bulmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 203b). Selçuk Bey, bedesten içinden iki buçuk dükkânını Akdoğan Mahallesi'ndeki mescidinin imamına vakfetmiştir. Dükkânların yıllık geliri 360 akçedir. Defterin tutulduğu tarihte mescidin imamı olan Hacı Kaya meblağı tasarruf etmektedir (TADB. TTD. 580: v. 207b).

Selçuk Bey'in vakıf yerlerinden başka mülk arazileri de bulunmaktadır. Sivrihisar'ın Karaağaç köyü, Selçuk Bey'in atasından ve dedesinden kalma, satın alınmış mülküdür ve mülkiyet üzere tasarruf edildiğine dair Sultan Murad Han'dan ve Sultan Mehmed'den nişan-ı hümâyûnları bulunmaktadır. Köyden bir hisseyi, Umur Bey'in kızı Gülrihde Hatun tasarruf etmektedir. Selçuk Bey'in hissesini, torunları Fatma, Rüstem, Ahmed, Hasan, Hamza Bey ve Paşa Bula mülkiyet üzere tasarruf etmişlerdir. Fatma Hatun, babası Memi Bey'den kendisine intikal eden hissesinden

²⁵ Eskişehir'in Sivrihisar ilçesi Akdoğan Mahallesi Unkapanı Caddesi üzerinde bulunan cami hâlâ ayakta olup, Akdoğan Camii olarak bilinmektedir.

²⁶ Halime Doğru, XV. ve XVI. Yüzyıllarda Sivrihisar Nahiyesi adlı eserinde bu yapılardan bahsederken "Umur Bey'in babası Selçuk Bey tarafından yapılmıştır" ifadesini kullanmıştır (Doğru, 1997: 104). Ancak bu yanlış bir yazım hatasından kaynaklanıyor olmalıdır çünkü daha önceki sayfalarda aynı yapıların bahsi geçerken, neseb sırası doğru verilmiştir. İncelemiş olduğumuz defterde geçen Selçuk Bey bin Umur Bey ifadesinden anlaşıldığı üzere Umur Bey, Selçuk Bey'in babasıdır. Orijinal metin için bkz. Ek 2.

başka, dedesi Selçuk Bey'den ve büyük halası Gülrühde Hatun'dan satın aldığı hisseleri de mülkiyet üzere tasarruf etmiştir. Yedi hisseye ayrılmış olan Karaağaç köyünün Hamza Bey'e ait olan bir hissesi, oğlu İmir Bey'e intikal etmiştir. Paşa Bula'ya ait bir hisse ise vefat edince kızı Şehriban Hatun'a intikal etmiştir. Şehriban Hatun, hissesi için Ali Bey bin Şah Bey'e vekâlet vermiş, Ali Bey'de hisseyi 1200 akçe karşılığında Hüdaverdi bin Hacı Ali'ye satmıştır. Hüdaverdi ise bu hisseyi 4000 akçe karşılığında Budak bin Ali'ye satmıştır. Budak vefat edince hissesi oğulları Cihanşah ile Yitilmiş'e intikal olmuştur (TADB. TTD. 580: v. 191b).

Selçuk Bey, Sivrihisar'ın Günyüzü Nahiyesi'nde bulunan ve mülkü olan, Karaağaç Mezrası'ndaki bir çiftlik yerini Kutlu Naşih'a vakfetmiştir. Vakfa, Kutlu Naşih'in evlâdından Abdal'ın oğlu Şeyhi mutasarrıftır. Selçuk Bey'in evlâdından Hüseyin Bey'in oğlu Umur ve kardeşi Mehmed Çelebi de ifraz-ı tav'î²⁷ ederek vakfiyetini mukarrer kılmışlardır. Mezradan vakıf adına 100 akçe gelir temin edildiği görülmektedir (TADB. TTD. 580: v. 200a).

Selçuk Bey'in evladının mülkü olan Karaağaç Mezrası'ndan, bir çiftlik yer Sivrihisar'da bulunan, İbrahim Kardaş Zaviyesi'ne vakfedilmiştir. Vakfiyet üzere tasarruf olunan mezrayı zaviyede kayıtlı olan Mesihuddin Şeyh ve Kemal Şeyh, daha sonrada Sinan Şeyh ve Hamza tasarruf etmişlerdir. Mezradan elde edilen 300 akçe gelir, zaviyenin misafirlerine harcanmaktadır. Hamza bin Şeyh Mehmed ve Kademeri Nazar Ali, zaviyenin şeyhleridir. Sultan Süleyman Han döneminde şeyhlik, Hamza'dan Kemal'in oğlu Musal'e geçmiştir (TADB. TTD. 580: v. 189a).

Soğa Bey (Taş) Medresesi

Soğa Bey, mülkü olan Sivrihisar'daki Kızılcaşe'yi medresesine vakfetmiştir. Soğa Bey, medresenin müderrisidir ve müderris olduğu sürece vakfı kendisi tasarruf etmiştir. Soğa Bey'den sonra, Mevlana Muslihiddin ve Mevlana Muhyiddin sırasıyla müderris olmuşlardır. Köyde 57 nefer meskündür. Köyden vakfa 3800 akçe gelir sağlanmaktadır. Köyün halkı, çift akçesini kadimden beri 24 akçe olarak verirlermiş. Bu sebeple defterin tutulduğu tarihte de aynı miktarda vermeye devam etmelerinde karar kılınmıştır (TADB. TTD. 580: v. 224a).

²⁷ Kendi istekleri ile ayrılma.

İlbasan Bey Camii

İlbasan Bey, Aydıncık'taki camisine 9000 nakit akçe, bir hamam, berberhâne, dört adet dükkân, iki adet değirmen ve bahçe vakfetmiştir. Vakfın toplam geliri, 8710 akçedir. Vakfın günlük masrafı ise yaklaşık olarak 32 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 112b).

İskender Bey Zaviyesi

Zaviyenin bânisi olan İskender Bey'in kim olduğuna dair defterde bilgi bulunmamakla birlikte Gönen'de bir hamam ve iki adet değirmen vakfettiği görülmektedir. Değirmenler harap durumdadır. Hamamdan elde edilen gelir, 600 akçedir. Vakfın mütevellisine, her gün üç cüz okuması karşılığında günde iki akçe, Hamama su getiren sakaya 200 akçe verilir. Rakabeye harcanması ve cüzhana verilmesi için 300 akçe ayrılmıştır. Vakfın tevliyeti erkek evlatlarına şarttır, eğer erkek evlatlar münkariz olurlarsa tevliyet kızlara geçer. Kızları Turpaşa, Fatma ve Sitti Hatunlar, vakfın mütevellileridir (TADB. TTD. 580: v. 118b).

Hacı Mustafa bin Hacı İne Bey Mescidi

Gönen'deki mescide Yemcülizâde'de 20.000 nakit akçe vakfedilmiştir. Salih'in oğlu Ahmed Çelebi, vakfın mütevellisidir. Ahmed Çelebi'den sonra kasaba halkından sâlih bir kişinin müteveli olması şart olunmuştur. Vakfın mütevellisine günde iki akçe, imamına iki akçe, müezzinine bir buçuk akçe, kayyumu aynı zamanda müezzin olmak üzere buçuk akçe verilmektedir. Mescidin hasır ve aydınlatması için günde buçuk akçe harcanmaktadır. Bâkî kalan meblağı, müteveli lazım oldukça meremmete harcamak üzere tasarruf eder (TADB. TTD. 580: v. 119a).

Lale oğlu Mezid Paşa Vakfı

Mezid Paşa'nın Sivrihisar'ın Aligil köyünde, kadimden vakfiyet üzere tasarruf olunan yerleri vardır. Mezid Paşa evlâdından Nasri Paşa'nın oğlu Şeyh Ahmed, sonra Ahmed Paşa'nın oğlu İsa Balı, onun ardından da İsa Çelebi, Abdal Çelebi, Mustafa ve Nasri Çelebi sırası ile mutasarrıflardır. Köyde 30 nefer iskân etmekte, beş adet değirmen bulunmaktadır, ancak değirmenlerin biri harap haldedir. Köyün gellesi ve oşründen sağlanan 500 akçe gelir mevcuttur (TADB. TTD. 580: v. 200a-200b).

Sinan Bey ve İskender Evlatlık Vakfı

Tarhala'nın Danişmend Çiftliği'nde Hamza'nın oğulları Yusuf, İskender ve Mahmud'un tarik-i irsle mülkleri vardır. Murad Hüdâvendigâr, mülkiyetini mukarrer tuttum diye nişan-ı şerif vermiştir. Evlatlık vakıf olan bu yerleri İskender tasarruf ederken ölmüş, hissesine oğulları Pîrî ve Ahmed mutasarrıf olmuşlardır. Çiftliğin diğer kısımlarını Sinan adında bir kişi satın alarak Evlatlık vakfetmiştir. Çiftliğin Defter-i Atik'de kayd olunmuş 600 akçe hâsılı mevcuttur (TADB. TTD. 580: v. 217b).

Hüsam Bey Evkâfı

Hüsam Bey Soma'da, hepsi bir harem içerisinde olan yetmiş adet dükkânını ve dükkân zemini mukataasını vakfetmiştir. Vakıf adına sağlanan 4566 akçeden Soma Camii'nin kayyumuna, mütevellisine ve hasırına senede yüzer akçe, câbisi Ali'ye üç yüz kırk akçe ve Soma'daki kervansarayın tamir edilmesi için sende yüz akçe bağışlanmıştır. Vakfın yıllık masrafı 860 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 228a).

Mehmed Çelebi bin Hacı Bekir Vakfı

Sivrihisar'ın Burma köyünde Mehmed Çelebi 20.000 nakit akçe vakfetmiştir. Meblağ, %15 şer'i hesapla murabaha olunduktan sonra ribhından günde bir akçe vakfın mütevellisine, günde üç akçe köy camisinin -kendi ebnâsından olması kaidesiyle- imamına, hatibine ve muallimine verilmektedir. Her sene 100 akçe ile camide ve mektepte okuyan talebeye yemek pişirilir ve 100 akçe caminin rakabesine harcanır. Mehmed Çelebi, vakfın tevliyetini önce kendi nefesine sonra, aslâhına daha sonra da akrabalarına şart etmiştir. Defterin tutulduğu sırada, ebnâsından Mevlana Abdurrahman bin Yahya vakfın nâzırıdır (TADB. TTD. 580: v. 210a).

Hacı Hoşkadem Mescidi

Hacı Hoşkadem'in Mihaliç ve Sivrihisar Nahiyelerinde birer cami bina ettirdiği anlaşılmaktadır. Mihaliç'in Timurluca Mahallesi'nde bulunan mescide ait otuz beş adet vakıf dükkân varken, Mevlana Muhyiddin, vakfın mütevellisi olduğu dönemde kırk sekiz dükkân daha imâret ettirmiş ve daha sonra vakıf adına üç dükkân daha inşa edilmiştir. Vakfın akarı olan toplam 51 dükkândan sağlanan 8400 akçe gelir mevcuttur.

Vakfın günlük masrafı ise 15 akçe olarak kaydedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 82b-83a).

Mihaliç'deki mescide bu dükkânlardan başka Ayşe adında bir hatunu, mescidin yakınlarında bulunan ve yıllık kira gelirleri 360 akçe olan üç adet dükkânını vakfetmiştir. Dükkânların kiralarını hayatta olduğu müddetçe Ayşe Hatun kendisi alacak, öldükten sonra günde 1 cüz okuması şartıyla Hacı Mehmed bin Hacı Mustafa ardından da Hacı Hoşkadem Mescidi'ne imam olan kişi tasarruf edecektir. Ayşe Hatun'un kim olduğuna dair defterde bir bilgi bulunmamakla birlikte baba adı Mustafa'dır. (TADB. TTD. 580: v. 87b).

Hacı Hoşkadem, Sivrihisar'da binâ ettirdiği mescidinin imamına bedesten kapısı önünde ve mescide bitişik olan dört adet dükkânı ile Kapan'ın ağzında bir dükkânını vakfetmiştir. Hacı Hoşkadem, ruhu için Pazartesi ve Perşembe günlerinde kuran okuyan kişiye mescid yakınlarında köşe bir dükkânını, müezzine Kapan'a giden yolda iki dükkânını ve mescidin giderleri için Hacı Abdi Kervansarayı ağzındaki bir dükkânını vakfetmiştir.

Hacı Hoşkadem'in oğlu ise Kavaflar Çerçisi'ndeki üç dükkânını mescidin imamına, Sarraçlardaki iki dükkânını müezzine vakfetmiştir. Hasan Fakih dükkânına bitişik olan mescidin vakfının rakabesine 40 dükkânını, mescide her gece bir mum yakılması için yarım dükkân vakfetmiştir. Mescidin önünde bulunan dört dükkândan, harap olan birini mütevelliyeye, üçünü mescidin masraflarına vakfetmiştir (TADB. TTD. 580: v. 207a-207b).

1.2.3. Ulemâ Vakıfları

1.2.3.1. Kadı Vakıfları

Saru Kadı Zaviyesi

Saru Kadı'nın Mihaliç'te bir zaviyesi vardır. Katib Muhyiddin ve ardından Hacı Süleyman bin Kasım zaviyenin mütevellileridirler. Zaviyenin akârâtı: Mihaliç karşısında kendi çiftinin yürüdüğü bir çiftlik, 8 değirmen (sonradan harap olmuşlardır), Mihaliç'de 10 pare bağ, biri başhâne ve biri bakkal olan 6 dükkân (dördü sonradan

harap olmuştur), 20 baş su sığırı, 3 baş inek ve 2i baş tosun (sonradan hepsi mürd olmuşlar), Tursun köyü civarında Ahmedili Çakır üzerine kayıtlı olan iki çiftlikdir. Vakfın toplam geliri, 5479 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 83a).

Kadı Alaeddin Mektebhânesi

Kadı Alaeddin, Mihaliç'te olan Mektebhânesine, Mihaliç'te üç adet dükkân, mektebhâneye bitişik bir oda ve 6500 nakit akçeyi vakfetmiştir. Vakfın 1491 akçe olan gelirinden mektebin muallimine günde iki akçe, halifesine günde bir akçe, mütevellisine günde bir akçe maaş verilmektedir. Mektebhânenin suyu, mumu ve hasırı için kâfi olan miktar ayrıca harcanmaktadır (TADB. TTD. 580: v.87a).

Kovacı Kadı

Kovacı Kadı, Tuzla içinde 48 dükkânını vakfetmiştir. Dükkânların mahsulünden yılda 100 akçenin cami önündeki musluğa sarf olunmasını ve 200 yüz akçenin Mekke Vakfı'na irsal olunmasını kadı mektubuyla şart eytmıştır. Daha sonra Kadı'nın evlâdından Hüseyin Çelebi Varyemez vakfiyetini mukarrer tutmuştur. Ancak daha sonra dükkânlar harap olmuştur (TADB. TTD. 580: v. 129a).

Köse Kadı Vakfı

Köse Kadı, Hazreti Emir Camii'ne²⁸ Kirmastı'nın Karaburçak köyünde 7000 akçe ve dört adet dükkân vakfetmiştir. 5000 akçenin rıbhı ile caminin ihtiyaçları karşılanıp, dükkânların tamir ihtiyaçları görüldükten sonra kalanına mescidin hatibi ve imamının mutasarrıf olmaları ve 2000 akçesinin rıbhıyla mütevellilerine günde bir cüz okumaları için 150 akçe ve sâlih bir kimseye Hazreti Emir ruhuna günde bir cüz okuması için 150 akçe verilmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 183a-183b).

Kubbelü (Hızır Bey) Mescid

Bugün Sivrihisar'ın Kubbeli Mahallesi, Unkapanı Caddesi'nde bulunan ve Hızır Bey Mescidi olarak anılan mescid, M. 1453'de fethinin ardından İstanbul'a ilk kadı olan Hızır Bey tarafından yaptırılmıştır. Hızır Bey'in babası Sivrihisar Kadısı Celaleddin Efendi'dir. Annesinin ise Nasreddin Hoca'nın kızı olduğu rivayet edilir. Hızır Bey'in

²⁸ Bahsi geçen Hazreti Emir Camii, bugün Bursa'nın Emirsultan semtinde bulunan ve Bayezid'in kızı, Hundi Hatun'un eşi Emir Sultan adına yaptırılmış olan Emir Sultan Camii olmalıdır.

İstanbul Unkapanı'nda Hızır Bey Mescidi'ni yaptırdığı bilinmektedir (Yazıcıoğlu, 1998: 413-414).

Hızır Bey Çelebi, Sivrihisar'ın Sadıkbağı köyünün yarısını Kubbeli Mescid'e vakfetmiş, diğer yarısını da oğulları tasarruf etmektedir. Köy daha sonra bir tarikle tîmâra verilmişse de Hızır Bey'in evlâdından Anadolu Müfettişi Mevlana, şer'i hüccet ibraz ederek Vezîriâzam Ali Paşa, Mustafa Paşa ve Yahya Paşa'nın da izinleriyle Evâhir-i Rebiülevvel 914 (Temmuz 1508) senesinde tekrardan yarısı Kubbelü Mescid'e ve diğer yarısı Hızır Bey evlâdına verilmiştir. Doksan yedi neferin meskûn olduğu köyün hâsılı 5000 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 209a-209b).

Defterde, Gönen'de Hızır Çelebi Mahallesi Mescidi kaydında adı geçen Hızır Çelebi'nin kim olduğuna dair bir açıklama bulunmamakla birlikte her iki vâkîfın aynı kişiler olması muhtemeldir. Hızır Çelebi, Gönen'de bir mescid yaptırarak, bu mahalleye ismini vermiştir. Hızır Çelebi, mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1200 nakit akçe vakfetmiş, 1000 akçesinin rıbhına mescidin imamının mutasarrıf olmasını ve 200 akçesinin rıbhıyla mescide mum alınmasını şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 121a).

İvrindi Kadısı Mevlana Alaeddin Vakfı

Tarhala'da bulunan Babaylar ve Köpekşeyh Mezraları, İvrindi Kadısı Mevlana Alaeddin'in vakıf yerleridi. Mevlana Alaeddin'in elinde Sultan II. Murad ve Sultan Mehmed'den nişân-ı şerîf vardır. Mezraları, Mevlana Alaeddin'den sonra oğlu İbrahim tasarruf etmektedir. Mezralar, İbrahim'in tasarrufundayken vakfiyetleri mensuh olmuş ve tîmâra emrolunmuştur. Ancak daha sonra Köpekşeyh Mezrası, tekrardan İbrahim'in kardeşi, Mevlana Muhyiddin'e sadaka olunmuştur. Babaylar Mezrası ise ayrılarak Kara Hacı'ya sadaka olunmuştur. Babaylar Mezrası, Kara Hacı'dan da geri alınarak Mevlana Mansur Fakih'e sadaka olunmuştur. Mezrayı, Mehmed ve Seydi Fakih tasarruf ederlerken, Mehmed'den de alınarak İsa Fakih ve Mustafa'ya sadaka olunmuştur. Mezraların toplam hâsılı, 8330 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 217a).

Tarhala Kadısı Mevlana Ahmed Çelebi Evlatlık Vakfı

Ahmed Çelebi, Tarhala'da Bakırovası boğazında bulunan Okçu köyünde satın aldığı bir odayı ve iki değirmenini evlatlık olarak vakfetmiştir (TADB. TTD. 580: v. 226a).

1.2.3.2. Fakih Vakıfları

Süleyman Fakih Vakfı

Süleyman Fakih, Kite'nin Kayılı köyünde bir çiftlik yerini, evlatlık olarak vakfetmiştir. Süleyman Fakih'in evlâdından Nadir, daha sonra da Bahşayış vakfa mutasarrıf olmuşlardır ve ellerinde selâtin-i mâziyeden nişanları vardır. Çiftlikten 800 akçe temin edildiği görülmektedir (TADB. TTD. 580: 56b).

Bayezid Fakih Vakfı

Aydıncık'ın İrice Yakub Çiftliği de denen Bayezid Fakih Mezrası, Murad Hüdâvendigâr'dan ve Bayezid Hüdâvendigâr'dan Bayezid Fakih'e vakf-ı evlâd edilmiştir. Vakfı, Bayezid Fakih'in torunu Zahide Hatun binti Ahmed Fakih'in oğlu Mustafa bin Ahi İshak ve teyzesi Turhani binti Ahmed Fakih birlikte tasarruf etmişlerdir. Sonra yarısı, Mustafa'nın oğlu Musa'nın, diğer yarısı da Köylüce Dede'nin kızı Fatma'nın tasarrufuna geçmiştir. Fatma'nın hissesine önce kızı Ayşe sonra da Ayşe Hatun'un kızı mutasarrıf olmuşlardır. Musa'nın hissesini ise oğulları Mahmud ve Hüseyin tasarruf etmektedir. Mezrada 81 nefer meskûndur ve 1450 akçe hâsıl sağlanmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 107b-109a).

Veli Fakih Vakfı

Veli Fakih, Tuzla'nın Kozlu Mezrası'nda tuta geldiği bir çiftlik yerini, bir bağını ve otuz adet armut ağacını vakfetmiştir. Çelebi Mehmed zamanında vakfı, Veli Fakih'in evlâdından Tahir Fakih, Mehmed Fakih ve diğer Mehmed tasarruf etmişlerdir. Sonra Mehmed, diğer Mehmed'in oğlu Abdi ve Tahir Fakih'in oğlu Halil vakfa mutasarrıf olmuşlardır. Vakfin Sultan Süleyman Han zamanındaki mutasarrıfı, Abdülcelil bin Abdi'dir. Vakfin toplam geliri 255 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 124a).

Musa Fakih Vakfı

Tuzla'nın Çukurköy Mezrası'nda olan Musa Fakih'in bir çiftlik vakıf yerini, Sultan Bayezid Hüdâvendigâr ve Emir Süleyman nişanlarıyla, evlâdından Kara Musa Fakih tasarruf etmiştir. Kara Musa vefat edince, oğulları Yusuf ve Seydi Ali atalarının hissesini, Sultan I. Mehmed nişânıyla, tasarruf ederlerken mensûh olmuştur. Ancak sonra tekrardan Musa Fakih'in evlatlarına verilmiştir. Vakfa, Hasan'ın oğlu Ramazan, Emir'in oğulları Hamza ve Mehmed, Mustafa'nın oğulları Yusuf ve Seydi Ali müşterek mutasarrıf olmuşlardır. Vakfin sonraki mutasarrıfları ise Mehmed, Musa, Lütfi ve Sefa'dır. Sefa'nın hissesini oğlu Üveys, Musa Bey'in hissesini oğlu Hanifi Fakih tasarruf etmişlerdir. Mustafa Fakih, kendi hissesinden feragat etmiş ve oğlu Receb bu hisseye mutasarrıf olmuştur. Mezradan 185 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 124b).

Yakub Fakih Vakfı

Tuzla'ya tâbî Behram'da bir çiftlik mezra yeri Yakub Fakih'in vakfıymış. Yakub Fakih, vefat edince evlâdından Mehmed Fakih ve kardeşi İbrahim vakfi tasarruf etmişlerdir. Mehmed Fakih vrfat edince vakıf, mensûh olmuşsa da sonra Yakub Fakih'in evlâdından Hamza'nın oğlu Ömer, vakfa mutasarrıf olmuştur. Vakfin sonraki mutasarrıfları ise sırasıyla Mehmed Fakih ve Mustafa adında kimselerdir. Mezradan, 130 akçe gelir sağlanmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 124b).

Hüseyin Fakih Vakfı

Tuzla'nın Naibali köyünde olan Hüseyin Fakih'in çiftliği kadimden vakıftır. Halilbey Defterine Bayezid Hüdâvendigâr ve Emir Süleyman'ın nişân-ı hümâyûnlarıyla “*evvelden nasıl ola geldiyse, gayrı öyle ola*” diye, kadimden vakıf olduğuna şahadet edilerek kayıtlıdır. Hüseyin Fakih'in evlâdı Mimsare, vakfa mutasarrıftır. Sonra Salih, Lütfi, Carullah ve Hamza, Sultan I. Mehmed'den nişanlarıyla, müşterek tasarruf ederlerken vakıf, mensûh olmuştur. Sonra tekrardan Carullah'ın müşterek tasarrufuna geçmişse de Carullah na-mahal görüldüğü için, alınarak bir seyyide sadaka olunmuştur. Ancak daha sonra tekrardan Carullah'ın oğulları Muhammed, Mustafa ve Seferşah'a sadaka olunmuştur. Mustafa'nın oğlu Hüseyin ile Seferşah'ın oğlu Muhyiddin vakfin

müşterek mutasarrıflarıdır. Mezradan 130 akçe gelir sağlanmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 124b).

İne Bey Fakih Vakfı

İne Bey'in Tuzla'nın Behram köyünde bulunan, 120 akçe hâsıla sahip mezrası kadimü'z-zamandan vakıftır. Vakfı kendinden sonra, oğlu Enbiya ve kardeşinin oğlu İsa Fakih, Bayezid Hüdâvendigâr nişânıyla tasarruf etmişlerdir. Daha sonra da Mehmed ve Mustafa, Gazi Hüdâvendigâr ve Emir Süleyman'ın hükmü ile mutasarrıf olmuşlardır. Vakıf bir ara mensûh olursa da tekrar Mehmed ve Mustafa'nın tasarrufuna verilmiştir. Sultan Süleyman zamanında vakfa Mustafa'nın oğlu Mehmed mutasarrıf olmuştur (TADB. TTD. 580: v. 125a).

Mümin Fakih Vakfı

Mümin Fakih'in Tuzla'nın Berattepe köyünde bir çiftlik vakıf mezrası ve bir bahçesi vardır. Bayezid Hüdâvendigâr'dan Mümin Fakih'e verilmiş nişan-ı şerif vardır. Mümin Fakih'den sonra neslinden Emrullah Hacı Fakih ve kardeşinin oğulları Mehmed ve Hasan vakfın mutasarrıdır. Vakıf sonradan mensûh olunmuşsa da sonra tekrardan Mümin Fakih'in evlatlarına iade edilmiştir. Hacı Fakih müteveffa olduğu için hissesi, oğulları Ali, Mustafa ve Mehmed'e sadaka olunmuştur. Mehmed ve Mustafa vakfa mutasarrıf olmuşlardır. Sultan Süleyman Han zamanında, bir çiftlik vakıf yeri, Hacı Ali'nin oğlu Abdülcelil Fakih'in tasarrufuna geçmiştir. Mezradan 180 akçe gelir elde edilir (TADB. TTD. 580: v. 125a-125b).

Mehmed Fakih Evkâfı

Mehmed Fakih, Tuzla'nın Bekçiler ve Beyler köylerinde olan birer çiftlik mezzralarını, Yeniler köyünün mescidine vakfetmiştir. Mezzralardan elde edilen geliri, mescide imam olan İlyas Fakih vakfiyet üzere tasarruf etmiştir. Sultan Süleyman Han zamanında Bekçiler köyündeki mezrayı Yeniler köyünün imamı Mehmed Fakih, Beyler köyünde bulunan mezrayı Yeniler köyünün mescidinin imamı Maden Fakih b. Osman tasarruf etmişlerdir. Bekçiler köyündeki mezzrada, armut ve ceviz ağaçları bulunmaktadır ve 150 akçe gelir elde edilmektedir. (TADB. TTD. 580: v. 125b,129a).

Hızır Fakih Vakfı

Hızır Fakih'in, Tuzla'nın Gemder köyünde olan bir çiftlik vakıf mezrası, kadimden beri vakfiyet üzere tasarruf edilmektedir. Mezranın vakfiyetine, Emir Süleyman'dan nişân-ı şerif vardır. Vakfı, Hızır Fakih'in oğlu Mehmed Fakih sonra da oğlu İlyas tasarruf etmişlerdir. Hızır Fakih'in evladının ellerinde bulunan Bayezid Hüdâvendigâr'ın hükmü, "suya düşüp bazı yerleri mahvolmuş" diye deftere kaydetmişler. Sonra bir süre vakıf mensûh olmuşsa da tekrardan Hızır Fakih'in evlatlarına iade edilmiştir. Vakıf, Mehmed Fakih'in oğulları İlyas ve Hızır'a sonra da Hızır ve Hasan Fakih'e sadaka olunmuştur. Mezrayı Sultan Süleyman Han zamanında, vakfiyet üzere, Beşir oğlu Mevlana Hanifi tasarruf etmiştir. Mezradan 150 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 125b).

Sinan bin Yusuf Fakih

Sinan b. Yusuf Fakih'in Tuzla'nın Dere köyündeki mezrası, Medine-yi Münevvere vakfına ilhâk olmuştur. Mezradan vakfa 180 akçe gelir sağlanmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 126a).

Habib Fakih Vakfı

Habib Fakih'in vakfi olan, Tuzla'nın Kızıl köyünde bir çiftlik ve Kurbanlusu'daki iki değirmen için Murad Gazi Hüdâvendigâr'dan nişân-ı şerif vardır. Vakfı Habib Fakih'in evlâdından Mehmed Fakih'in oğlu Abdullah, kardeşi Halil ile birlikte tasarruf etmişlerdir. Abdullah vefat edince, hissesine Halil'in oğlu Mustafa mutasarrıf olmuştur. Vakıf sonradan mensûh olmuşsa da sonra tekrardan Habib Fakih'in evlatlarına iade edilmiş, Halil'in oğlu Mustafa Fakih'e verilmiştir. Vakfın geliri, 175 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 126a).

Musa Fakih Vakfı

Musa Fakih'in Tuzla'da olan vakıf mezrasına Bayezid Hüdâvendigâr, "kimse ölçmesin ve zahmet vermesin" diye nişân vermiştir. Vakfa Musa Fakih'in oğlu Veliüddin mutasarrıf olmuştur. Sonra Emir Süleyman ve Sultan Çelebi Mehmed hükm-i hümâyûnları ve Sultan Bayezid Hüdâvendigâr nişân-ı şerifiyle Musa Fakih'in oğlu Nuh'a, misafirhanesiyle beraber sadaka olunmuştur. Vakıf sonradan mensûh olmuşsa da

tekrardan Nuh'un evlâdı münkariz olduğu için akrabalarından Mansur ve Seyfi adında kişilere sadaka olunmuştur. Sultan Süleyman Han zamanında Abdülkerim, Mehmed ve Veli Fakih'e sadaka olunmuş, Mansur'un hissesine ise oğlu Şaban mutasarrıf olmuştur. Mezradan 250 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 126a).

Ali Fakih Zaviyesi

Gazi Hüdâvendigâr, Tuzla'nın Lavet köyündeki Hoca Ali Çiftliği adıyla meşhur olan mezrayı Ali Fakih'in oda içine yaptığı zaviyesine vakfetmiştir. Zaviyenin müderrisi mezranın öşrünü alır, bâkîsi zaviyede misafire sarf olunmaktadır. Vakfı Ahi Ahmed, ardından da Hacı Hüseyin tasarruf ettikten sonra mensûh olmuştur. Sonra tekrardan Hüseyin'in tasarrufuna verilmiş, ardından Mevlana Muhyiddin Halife'nin oğlu Hasan Çelebi'nin tasarrufundayken tekrar zaviyenin vakfına ilhak edilerek, müderrisin tasarrufuna verilmiştir. Hasan Çelebi'nin ise Lavet köyündeki İshak Fakih Çiftliği'ni tasarruf ettiği kaydedilmiştir. Mezradan vakfa 200 akçe gelir sağlanmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 126a-126b).

Yahya Fakih ve Mevlana Habib Fakih Vakfı

Yahya Fakih'in Tuzla'da Şeyhlü'ye tâbî Çepni köyünde ve Ovacık'da vakıf mezrası vardır. Mezra, bir kısmı dağda, bir kısmı ovada olmak üzere iki parçadır. Dağda olan çiftliği Yahya Fakih, ovada olan çiftliği Mevlana Habib Fakih tasarruf etmişlerdir. Yahya Fakih'in hissesine evlâdından İsa Fakih'in oğlu Abdullah, İsrail'in oğlu Ahmed Fakih ve Abdulehad'in oğulları Yahya ve Yakub Mutasarrıf olmuşlardır. Sonra mensûh olup Habib Fakih'e sadaka olunmuştur. Daha sonra vakf, sâlih kişilerden olan Mustafa Fakih ve Kasım Fakih'in tasarruflarına geçmiş ve Habib Fakih'in de rızasıyla bir misafirhâne yaptırmışlardır. Mezradan 300 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v.126b).

Mahmud Fakih Evkâfi

Murad Gazi Hüdâvendigâr, Tuzla'da Bereket Çiftliği'nde, Arıc Nureddin'in mülkü olan bir çiftliği ve bir damda iki değirmeni, Mahmud Fakih'e vakifetmiştir. Evkâfa Musa Fakih'in evlâdından Ali Fakih'in oğlu Musa Fakih mutasarrıftır. Musa Fakih vefat edince, 125 akçe geliri olan, Mahmud Fakih Mezrası'nı (Bereket çiftliği ve

Arıc Nureddin'in mülkü de denir), Musa Fakih'in oğlu Mehmed Fakih tasarruf etmiştir. Mehmed Fakih'in elinde Sultan Bayezid Hüdâvendigâr'dan ve Emir Süleyman'dan mukarrernâme vardır. Mezra daha sonra Medine-yi Münevvere Vakfı'na ilhâk olunmuştur. 150 akçe geliri olan bir çiftlik ve değirmenler ise Hasan b. Etmekyemez'e hitabet için sadaka olunmuştur. Mezkûr çiftliğin, Mahmud Fakih Yeri ya da Koşduran Yeri denen kısmında bir bağhâne alanında tekke bulunmaktadı. Tekke, hatibe verilmiştir, fakat sonradan harap olmuştur. Karuşduran Yeri denen kısmı ve değirmenler ise hitabet için vakfedilmiş ve bir bağhâne alanı da imama maaş olarak verilmiştir. Defterin tutulduğu tarihte imam ve hatib olan Mevlana Hasan Fakih, bu yerlere mutasarrıftır (TADB. TTD. 580: v. 127a).

Hamza Fakih Vakfı

Tuzla'nın Pınarbaşı'nda Hamza Fakih'in bir çiftlik vakıf yeri vardır. Kendinden sonra kardeşi Mustafa tasarruf etmiştir. Mustafa vefat edince, Sinan adında birine mukarrernâme sadaka olunmuş, Sinan, ölünce de Mevlana Hayreddin'e sadaka olunmuştur. Mezra daha sonra Mehmed Fakih adında birine sadaka olunmuş ve oğlu Muslihiddin Fakih'in tasarrufuna geçmiştir. Mezradan 150 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 127a).

İlyas Fakih Vakfı

İlyas Fakih, Tuzla'daki çiftliğini vakfetmiştir. İlyas Fakih'in elinde Bayezid Hüdâvendigâr'dan nişanı ve Emir Süleyman'dan mukarrernâmesi vardır. İlyas Fakih'in torunu Şah bin Mahmud'un elinde beratı yoktur diye deftere kaydedilmiştir. Çiftlik, Tuzla Vilayeti'ni tahrir eden Pir Ahmed Kadı'nın defterinde Hacı Yusuf'un oğlu Muhyiddin Fakih'e kayıtlı olduğu için vakfiyet üzere mezra, Muhyiddin Fakih'in tasarruna geçmiştir ve Defter-i Beyaz'a bu şekilde kaydedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 128b).

Yunus Fakih Vakfı

Yunus Fakih'in Tuzla'nın Kapucu köyünde olan bir çiftlik vakıf yerini, kendinden sonra oğlu Mehmed tasarruf etmiştir. Mehmed'in Seydi ve Hanefi adında iki oğlu vardır. Seydi'nin elinde mukarrernâme bulunmadığı defterde kayıtlıdır. Yunus

Fakih Mezrası, Tuzla Vilayetini tahrir eden Pir Ahmed Kadı'nın defterinde, Hanefi'ye kayıt olunduğu ve Hanefi'nin elinde Sultan Süleyman Han'dan berât-ı şerîf bulunduğu için mezraya Hanefi mutasarrıftır ve Defter-i Beyaz'a bu şekilde yazılmıştır (TADB. TTD. 580: v. 128b).

Orhan Fakih Vakfı

Orhan Fakih'in Tuzla'nın Kulfal köyünde, 100 akçe geliri olan bir çiftlik vakıf yeri vardır. Çiftliği, Orhan Fakih'in kızı Selçuk Hatun tasarruf ederken evinde yangın çıktığı ve mektuplarının yandığı deftere kayıtlıdır. Çiftlik Sultan Süleyman Han nişânyla Mustafa adında bir kimseye sadaka olunmuştur. Çiftliğin daha sonraki mutasarrıfı ise Muhyiddin Halifedir (TADB. TTD. 580: v. 129a).

Hacı Fakih bin Hızır Vakfı

Hızır'ın oğlu Hacı Fakih'in Tuzla'nın Dere köyünde vakfettiği, 150 akçe geliri olan çiftliği, Medine-yi Münevvere Vakfına ilhâk olmuştur (TADB. TTD. 580: v. 129a).

Yusuf Fakih bin Şeyh Menteşa Vakfı

Tuzla'da Karakepeklü, Viranlu ve Halil Çiftliği, Şeyh Menteşa'nın oğlu Yusuf Fakih'in vakfıdır. Çift öşürlü olan bu yerleri, Yusuf Fakih'in oğlu tasarruf etmektedir. Vakfın geliri, 150 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 129b).

Hacı Fakih Vakfı

Sivrihisar'ın Ayvalı köyünde Hacı Fakih'in kadimden vakfiyet üzere tasarruf olunan bir çiftlik vakıf yeri vardır. Hacı Fakih'ten sonra oğlu Musa, sonra da Hacı Fakih evlâdından Mehmed ve kardeşi Mustafa vakfın mutasarrıflarıdır. Kasım Fakih adında bir kimseye de buradan bir pay sadaka olunmuştur. Mehmed'in hissesine Hacı bin Dede ve Balı bin Hacı, Sultan Süleyman Han beratıyla mutasarrıflardır. Mustafa'nın hissesine ebnâsından Mustafa ve sonra Minet, Musa, Ali ve İbrahim adındaki kişiler mutasarrıflardır. Kasım Fakih'in hissesi ise oğlu Ahmed tasarrufundadır. Defterde isimleri kayıtlı beş neferin bulunduğu köyden 350 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 194a).

İmam Mehmed Fakih Vakfı

Sivrihisar'a tâbî Dutlucıyan'da İmam Mehmed Fakih'in 200 akçe geliri olan, beş müdlük vakıf yeri vardır. Mehmed Fakih'in oğulları Davud Fakih ve Şeyh Mustafa, Murad Hüdâvendigâr nişânıyla tasarruf etmişlerdir. Sonra evlâdından Emir ve Seydi Mahmud mutasarrıf olmuşlar. Seydi Mahmud'un oğlu Mustafa vefat ettiği için hissesine oğlu Seydi Mahmud mutasarrıftır. Emir'in oğlu Nureddin vefat ettiği için hissesi, oğlu İmir'in tasarrufundadır (TADB. TTD. 580: v. 194b).

Himmet Fakih Vakfı

Himmet Fakih'in Sivrihisar'ın Orşar Köyünde üç çiftlik vakıf yeri vardır. Himmet Fakih'in elinde Sultan Bayezid Han'dan ve Sultan Süleyman Han'dan nişân-ı hümâyûnu vardır. Himmet Fakih vefat edince vakıf, oğulları Dede ve Hacı Fakih'e sadaka olunmuştur. Vakfın geliri, 350 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 207a).

Yunus Fakih Camii

Yunus Fakih, Sivrihisar Kazasına bağlı Holanda köyünde binâ ettiği camisine yarım çiftliğini vakfetmiştir. Kadimden beri vakfı olan camide kim hatib olursa, çiftliği vakfiyet üzere tasarruf eder. Defterin tutulduğu tarihte caminin hatibi olan Mevlana Mustafa Fakih vakfa mutasarrıftır (TADB. TTD. 580: v. 211b).

Nebi Fakih Vakfı

Tarhala'nın Okçulu köyü yakınlarında bulunan, tahmini on dönüm miktarı yer olan Eşkar Çiftliği, Efganzâde Danişmendleri'nden olan Nebi Fakih'e sadaka olunmuştur. Nebi Fakih'in vakfiyet üzere tasarruf ettiği çiftlikten 300 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 224b).

Mevlana Tacüddin Fakih

Tarhala'nın Köpeklerşeyhi Mezrası, kadimden vakıftır. Mevlana Tacüddin Fakih, Sultan Bayezid Gazi'nin nişan-ı şerifle vakfa mutasarrıftır. Taciddin Fakih vefat edince, 120 akçe geliri olan mezra, İlyas'a sadaka olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 226a).

1.2.3.3. Meşâyih Vakıfları

Şeyh Baba Yusuf (Kurşunlu) Camii

Şeyh Baba Yusuf Hazretleri, Sivrihisar'da bir cami ve Karahisar'da bir mescid binâ ettirmiştir. Sivrihisar'da olan cami, kitabesinde yer alan bilgilere göre H. 898 (M. 1492) tarihinde inşa edilmiştir. Bugün hâlâ ayakta olan cami, Kurşunlu Camii olarak da anılmaktadır (Doğru, 1997: 43). Şeyh Baba, Karahisar'da 42 dükkân ihdas edip, birini mescidinin imamı ve kâtibine, birini dükkânlarına câbî olana ve 40 adetini camisinde günde iki cüz Hz. Peygamber'in ruhuna, iki cüz vâkıfın ruhuna ve bir cüz validesinin ruhuna olmak üzere toplamda beş cüz okuyan kişiye cihet olması için vakfetmiştir.

Sultan Bayezid Han, Anadolu Vilayeti'nin harcından günde on akçeyi camiye vakfetmiştir. Meblağdan günde iki akçenin hatibe, üç akçenin imama, bir akçenin müezzine, bir akçenin kayyıma, iki akçenin dört nefer hufziyyeye, yarım akçenin meremmetine, rub' akçenin hasırına ve rub' akçenin aydınlatma yağına harcanmasını şart etmiştir. Hacı Pîrî adında bir kimse, Sivrihisar'da, küçük hamam yakınında, içinden su akan bir dükkânın yarı hissesini caminin çerağ yağına vakfetmiştir. Demürcüler içindeki bir dükkânın yarı hissesi ile Sarraçlar içinde olan bir dükkânı da caminin çerağ yağına vakfedilmiştir. Kasab Mahmud adında bir kişi, Seydi Hamamı'ndan 24 akçede yarım akçeyi, caminin çerağ yağına vakfetmiştir. Vakfedilen dükkânlardan senede toplam 2064 akçe ve Anadolu Vilayeti'nin harcından 3600 akçe gelir elde edilmektedir. Vakfın tevliyeti ise Şeyh Baba Yusuf'un nesline şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 196b).

Hacı Bayram Zaviyesi

Âlim zatlardan olan Hacı Bayram-ı Velî'nin künyesi; Es-seyyid Abdülkadir b. Yusuf el-İsfahanî'ye ait 832 (1428-29) tarihli vakfiyede: "Kutbü'l-evliya eş-Şeyh el-Hac Bayram bin Ahmed bin Mahmud el-Ankaravî" şeklinde, şahit olarak kaydedilmiştir (Mehmed Tahir, 1911: 6).

Hacı Bayram Bey, Tarhala'da bulunan Hacı Bayram Zaviyesi'ne bir değirmen vakfetmiştir. Değirmenin mahsulü, zaviyede âyende ve revendeye sarf olunmaktadır.

Vakfi, Hacı Bayram'ın evlâdından Yusuf tasarruf etmektedir (TADB. TTD. 580: v. 224b).

Mevlana Hatib

Mevlana Hatib'in vakıf olan bir çiftliği, on beş kestane ağacı, iki koz ağacı ve bir pare bağı vardır. Vakfi hatîbin tasarruf etmesi şarttır. Hatib Mevlana Muhyiddin, ardından oğlu Hatib Mustafa vakfa mutasarrıf olmuşlar. Daha sonra Biga Kadısı Mevlana Yakub, çiftliğin sınırlarını belirleyerek Hatib Mevlana Alaeddin'e hüccet vermiştir. Ancak sonra da vakıf, Gönen'de bulunan Gazi Hüdâvendigâr Camii'nin hatibinin tasarrufuna verilmiştir. Caminin hatibi Mevlana Musa Halife, çiftliğe mutasarrıftır (TADB. TTD. 580: v. 118b).

Etmekyemez Zaviyesi

Tuzla'nın Kebeyakub köyü, kadim beyler tarafından Etmekyemez'in oğlu Hacı Yusuf'a vakfedilmiştir. Bu köyde Etmekyemez Zaviyesi ve bir mescidi bulunmaktadır. Vakfi, Hacı Yusuf'un evlâdından Maruf'un oğlu Ali, Sultan Mehmed nişânıyla tasarruf etmiştir. Ali vefat edince oğulları Hasan Fakih ve Emir Fakih'e, evlâdından Mustafa İri ve Arab'a sadaka olunmuştur. Ellerinde Sultan Murad Hüdâvendigâr'dan ve Emir Süleyman'dan kadimden vakıftır diye nişanları vardır. Ali'nin oğulları Hasan Fakih ve Emir Fakih vakfiyet üzere mutasarrıflardır ve zaviyelerinde âyende ve revendeye hizmet ederler. Daha sonra Etmekyemez evlâdından Mevlana Hüseyin'e müstakilen nişan-ı şerîf sadaka olunmuştur. Etmekyemez Zaviyesi'ne yılda bir gülek tuz ve bir gülek çörek tayin olunmuştur ve Kızılcatusla'dan verilmesi için nişan-ı şerif vardır. Köyde 94 nefer meskûndur. Vakfi daha sonra Etmekyemez Şeyh evlâdından Mustafa, Mehmed, Hasan ve Ali tasarruf etmişlerdir. Vakfa 1876 akçe gelir sağlanmaktadır. Meblağın 1000 akçeden fazlası hububattan, geri kalanı ise şahsa ve toprağa bağlı vergilerden elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 123b-124a).

Tuzla'nın Kebeyakub köyünde Etmekyemez Mescidi'ne %15 hesabı ile murabaha olunması için 1300 akçe vakfedilmiştir. Meblağın rıbhına yılda on hatim okuması kaydıyla caminin imamının mutasarrıf olması şarttır. Vakfedilmiş olan 1110 akçenin rıbhına caminin müezzininin mutasarrıf olması şarttır. Rıbhıyla mescide mum alınmasını için 200 akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 74a).

Ağaç Ali Vakfı

Ağaç Ali'ye Tuzla'da bir mezra kadim beyler tarafından vakfedilmiştir. Mezranın üç dönüm bağında, bir evlek çeltik tohumu ekilmektedir. Mezrayı Ağaç Ali'nin evladından Hacı Hızır'ın oğlu İbrahim vakfiyet üzere tasarruf etmiştir. İbrahim'in elinde Bayezid Hüdâvendigâr'dan "babam hükümleri zayi olmuş İbrahim'i mukarrer kıldım ber-karar-ı sâbık tasarruf ide" diye verilmiş hükmü, Emir Süleyman'dan ve Sultan Mehmed'den nişân-ı şerifi vardır. İbrahim, mezrayı 3000 akçeye Saruca Paşa'ya satmıştır. Mezra, Saruca Paşa'nın vakfına sarf olunurken mensûh olmuş ve tekrardan İbrahim'in tasarrufuna verilmiştir. Sonra da Emir Hüseyin'e sadaka olunmuştur. Mezrayı son olarak da Hüsam Halife bin İsa tasarruf etmiştir. Mezradan 600 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 125b).

Mehmed Şeyh Vakfı

Sultan Hüdâvendigâr Gönen'deki Zağarcı Mezrasını Mehmed Şeyh'e vakfetmiştir. Evlâdından İbrahim Fakih, Sultan Mehmed'den beratla vakfi tasarruf etmiştir. İbrahim Fakih vefat edince mezra, vakfiyet üzere oğlu Hacı'nın tasarrufuna geçmiştir. Daha sonra Yakub Fakih'in oğlu Mehmed ve Mahmud'un oğlu Üveys sırası ile vakfiyet üzere mutasarrıf olmuşlardır. Mezraya kayıtlı 13 neferin isimleri defterde kayıtlıdır. Mezradan 80 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 117b-118a).

Şeyh Hamza Vakfı

Şeyh Hamza (Fakih)'nin, Tuzla'nın Hayreddineli Mezrası'nda bir çiftlik yeri ve bir değirmeni vardır. Oğlu Hüseyin Fakih, Sultan Murad Han nişânıyla vakfi tasarruf etmiştir. Sonra Şeyh Hamza'nın evlâdından İsa, Sultan Bayezid Hüdâvendigâr ve Emir Süleyman nişânıyla tasarruf ederken, vakfiyeti kaldırılmıştır. Ancak daha sonra tekrardan İsa'nın tasarrufuna verilmiştir. 230 akçe geliri olan vakfin sonraki mutasarrıfları Ahmed ve Hamza'dır. Elllerinde Sultan Bayezid Han ve Selim Han'dan nişân-ı hümâyûnları vardır (TADB. TTD. 580: v. 125a).

Saru Şeyh Vakfı

Saru Şeyh, Tuzla'da bir çiftlik yeri ve bahçesi olan mezrasını. Vakfi evlâdından Yunus'un oğulları Musa ve Mehmed vakfiyet üzere tasarruf etmişlerdir. Musa ve

Mehmed vefat edince oğulları İlyas, Musa, Halil ve Nasuh mutasarrıf olmuşlardır. Nasuh'un oğlu Mehmed ise bahçeye mutasarrıf olmuştur (TADB. TTD. 580: v 128b).

Danişmend ve Danişmend oğlu Oruç Bey Evkâfi

Gazi Hüdâvendigâr, Danişmend'e tuta geldiği Tuzla'nın Sazlu köyün'deki bir çiftlik mezrayı, imamet için vakıfetmiştir. Vakfa, Danişmend'in evladından Hamid'in oğlu Mustafa, Gazi Hüdâvendigâr ve Emir Süleyman nişanlarıyla mutasarrıf olmuşlardır. Sonra mezra, Mustafa bin Hacı Halil'e Sultan Mehmed nişânıyla imamet karşılığında sadaka olunmuştur. Daha sonra da imam olan Hacı Hızır Fakih'e Sultan Bayezid Han ve Sultan Süleyman Han nişan-ı hümâyûnlarıyla sadaka olunmuştur. Mezraya son olarak Sazlu Köyü imamı olan Derviş Ali Fakih, Sultan Süleyman Han nişânıyla mutasarrıf olmuştur. Vakfın geliri 50 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 128b).

Tuzla'da Babaderesi'nde Danişmend'in oğlu Oruç Bey'in 265 akçe gelire sahip mezrası, Medine-i Münevvere Vakfı'na ilhak olmuştur (TADB. TDD. 580: v.126a).

Müftü Şeyh Vakfı

Müftü Şeyh Şah Abdülkerim, Mihaliç'in Viran Köyündeki üç adet değirmenini, Kirmastı'nın Kebir Cami Mahallesi'nde bulunan vakfına bağışlamıştır. Değirmenlerin mahsulatı, ulemâya şart olunmuştur. Berat-ı hümâyûn ile ulemâdan Mevlana Veliüddin Halife vakfa mutasarrıftır (TADB. TTD. 580: v. 183b). Kirmastı doğumlu olan Abdülkerim Kadiri'nin Şeyhmüftü Camii olarak anılan camisi ve türbesi, Mustafakemalpaşa'da bulunmakta ve bugün hâlâ ayaktadır.

Nasuh Şeyh Zaviyesi

Sivrihisar'ın Küçükçam Mezras'ında bulunan ve kadimden vakıf olan Tabgan İlyas Çiftliği'ni Nasuh Şeyh'in oğlu Halil Şeyh vakfiyet üzere tasarruf etmekte ve zaviyede âyende ve revendeye hizmet etmektedir. Mezradan 160 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 191b mükerrer).

Şeyh Mustafa Zaviyesi

Ecek'in oğlu Hasan Bey, Sivrihisar'ın Çandarbükü köyünde olan on iki pare mülk yerini Şeyh Mustafa Zaviyesi'ne vakfetmiştir. Vakfa Şeyh Mustafa'nın oğlu

Hoşkadem mutasarrıftır. Hoşkadem, zaviyede âyende ve revendeye hizmet etmektedir. Vakfa Hoşkadem'den sonra oğlu Misafir ve torunu Mehmed bin Misafir sırası ile mutasarrıf olmuşlardır. Mehmed'in vakfi tasarruf ederken vefat ettiği deftere kaydedilmiştir. Vakfın geliri, 500 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 192a).

Ahmed Şeyh Vakfı

Sivrihisar'ın Mercan Mezrası'nda Ahmed Şeyh'in, kadimden vakfiyet üzere tasarruf edilen, bir çiftlik vakıf yeri vardır. 350 akçe geliri olan çiftliğe, Ahmed Şeyh'in evlâdından Murad Şeyh'in oğlu Hacı Mehmed ve Mürivvet'in oğlu İlyas, mutasarrıf olmuşlardır. Daha sonra Hacı Mehmed ve Pir Gaib sırasıyla tasarruf etmişlerdir (TADB. TTD. 580: v. 192b).

Şeyh Mahmud Zaviyesi

Sivrihisar'ın Muhataluhisse köyü kadimden Şeyh Mahmud'un vakfidir. Şeyh Mahmud burada bir zaviye binâ etmiştir. Şeyh Mahmud'un oğlu Şeyh İne Bey ve torunu Şeyh Hasan bin İne Bey vakfiyet üzere tasarruf etmişlerdir. Elleri Sultan Murad'dan ve Bayezid Hüdâvendigâr'dan berat-ı şerifleri bulunmaktadır. Daha sonra Şeyh Mehmed'e sadaka olunmuştur. Mustafa Bey ise günde bir akçe ile zaviyede âyende ve revendeye hizmet etmek şartı ile meşihatine mutasarrıf olmuştur. Köyden 700 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580:v. 194b-195a).

Yava Şeyh Mehmed

Sivrihisar'da Yava Şeyh Mehmed kendi malından 500 akçe vakfetmiştir. Hacı Üveys Mescidi'ne imam olan kişi, vâkıfın ruhuna Pazartesi ve Perşembe günlerinde cüz okuması şarttır. 50 akçe daha vakfedilmiş ve Hacı Üveys Mescidi'nin imamı Ali tasarruf etmektedir (TADB. TTD. 580: v. 196a).

Bostancı Zaviyesi

Sivrihisar'ın Karaviran köyü, burada Bostancı Şeyh adına kurulan zaviyeye vakıftır. Kadimden beri vakfiyet üzere tasarruf olunan köyün mutasarrıflığı, Yaverdiç'ten alınarak Ahmed'e verilmiştir. Ahi'nin oğlu Elvan, Sultan Mehmed nişânyla zaviyeye şeyh olmuştur. Vakıf, Elvan Şeyh'in ardından Bostancı Şeyh'in

evladından Zeynüddin, Nureddin ve Ziyaüddin'in tasarruflarına geçmiştir. Sultan Süleyman Han zamanında, Ziyaüddin'in oğlu Derviş zaviyeye mutasarrıf olmuştur. Köyde vakfa bağlı 16 hanede 54 nefer meskûndur. Vakfın geliri, 1720 akçedir. Ayrıca köyde bir değirmen vardır ve vakıf sahibinin elinde Şubeviranı Mezrası bulunmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 199a-199b).

Basri Şeyh Zaviyesi

Beylerbeyi Karaca Bey, Sivrihisar'ın Şehirviranı köyünü ıssız bir yer olduğu için Basri Şeyh'e vermiştir. Basri Şeyh vefat edince oğulları Ahmed ve Ammus Azad Şeyh, Mümin denen yerde olan Basri Şeyh Zaviyesi'nde vakfiyet üzere tasarruf etmişlerdir. Ardından zaviyede ikamet eden, Basri Şeyh'in evlâdından Mahmud Şeyh ve Ahmed Şeyh o yerleri ve yolunu koruyup, zaviyede âyende ve revendeye hizmet etmişlerdir. Şeyh Mahmud vefat edince hissesi oğlu Kademeri'ye intikal etmiştir. Mahmud Fakih ve Kademeri vakfa birlikte mutasarrıf olmuşlardır. Zaviyenin meşihatine evlattan Ebu'l Kasım, günde bir akçe ile mutasarrıftır. Defterin tutulduğu tarihte tekkenin yedi adet şeyhi vardır ve isimleridefterde kayıtlıdır. Vakfın geliri 500 akçedir. (TADB. TTD. 580: v. 202b).

Hasan Şeyh Zaviyesi

Sivrihisar'a tâbî Yılanlı Nahiyesi'nin Kayserdivanı'nda Kırkviranı denen yerdeki Hasan Şeyh Zaviyesi'nin bir çiftlik vakıf yeri vardır. Çiftliği, Hasan Şeyh'in neslinden Ömer Şeyh ve Selman Şeyh tasarruf etmişlerdir. Zaviyenin vakıf-nâmesi incelemeye tabi tutularak bu çiftliğin Ahmed Çiftlik Mezrası olduğuna karar verilmiştir. 1585 akçe geliri olan bu çiftliği, Selman Şeyh, Ömer Şeyh ve Musa Şeyh selatin-i mâziyeden nişanları ile birlikte tasarruf etmişlerdir. Ömer Şeyh vefat edince hissesi, oğulları Hacı Hızır ve Mehmed Fakih'e sadaka olunmuştur. Bu çiftlikten başka Sivrihisar'ın Hasanşeyh köyünün toprağı da zaviyeye vakıftır. Uluhaymane Taifesi'nin Aydınbeylü Cemaati'nden bazı kişileri bu köyde ikamet ederler ve resm-i sayyadelerini ve öşlerini vakfa verirler. Köyden elde edilen gelir, 995 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 203a).

Süleyman Şeyh bin Mestan Şeyh Zaviyesi

Orhan Bey, Sivrihisar'ın Domalca köyünü Mestan Şeyh'in oğlu Süleyman Şeyh'in zaviyesine vakfetmiştir. Vakıf, Süleyman Şeyh'den sonra oğlu Mezid Şeyh'in, ardından da oğlu Seferşah'ın tasarrufuna geçmiştir. On altı neferin meskûn olduğu köyün geliri 1000 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 208a-208b).

Tahir Şeyh

Sivrihisar'ın Holanda köyünde yarım çiftlik yer, Tahir Şeyh'in vakıf arazisidir. Çiftliği, Tahir Şeyh'in ardından oğlu Timurhan, onun ardından da oğulları Tahir Paşa, Emirhan ve Mahmud tasarruf etmişlerdir. Tahir bin Hızır adında bir kişi de çiftlikten hisse sahibidir. Vefat edince hissesi oğlu Adilhan'ın tasarrufuna kalmıştır. Adilhan, Hicaz Seferine katılacağı için hissesinden feragat etmiştir. Hissesine oğulları Nasuh ve Yusuf mutasarrıflardır (TADB. TTD. 580: v. 211b).

Salavat Şeyh Vakfı

Salavat Şeyh'in Tarhala'da tuta geldiği yerler ve pınar vakıftır. Salavat Şeyh'in nesli münkati' olduğu için bu vakıf yerler, Mahmud Fakih'e verilmiştir. Sultan I. Mehmed zamanında vakfa İskender mutasarrıf olmuştur. Daha sonra Mehmed adında bir kişi Sultan Hüdâvendigâr (II. Murad) nişânıyla tasarruf ederken, mensûh olmuş ve tîmâra verilmiştir. Ancak daha sonra tekrardan Mehmed'e sadaka olunmuştur. Vakfın sonraki mutasarrıfı ise Mustafa'dır. Vakıf geliri, 150 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 216b).

Şeyh Yunus

Şeyh Yunus'un Tarhala'da olan vakıf mezarını oğlu Mehmed, vakfiyet üzere tasarruf etmiştir. Vakfiyetine Emir Süleyman'dan nişân-ı şerîf vardır. Mehmed'den sonra kızları Kiçi ve Elif, Sultan Mehmed nişânıyla müşterek mutasarrıf olmuşlar, Elif'in hissesini oğlu Ali tasarruf etmiştir. On iki neferin kaydedilmiş olduğu vakfın 380 akçe geliri bulunmaktadır. Vakfın sonraki mutasarrıfları Devlethan ve Derviş Ali'dir (TADB. TTD. 580: v. 217a-217b).

Şeyh Yusuf

Kanoğlu Mustafa Bey, Tarhala'nın Galebevıran köyünü Şeyh Yusuf'a vakfetmiştir. Vakfı, Şeyh Yusuf'un evlâdından Şeyh Paşa'nın oğlu İlyas, Sultan Mehmed ve Sultan Murad nişânlarıyla tasarruf etmiştir. Vakfı Ahmed ve İlyas birlikte tasarruf ederlerken vakfiyeti kaldırılarak tûmâra verilmiştir. Ancak daha sonra Ahmed'e Evâsıt-ı Şevval 871 (Mayıs 1467) tarihinde İlyas ile beraber tasarruf etmeleri için berât-ı şerîf sadaka olunmuştur. 20 neferin kayıtlı olduğu köyün geliri, 400 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 217b-223a).

Şeyh İlyas

Tarhala'nın Kızıltuzlu köyü yakınlarındaki mezra ve içindeki değirmen Şeyh İlyas'ın eben an-ced vakfidır. Şeyh İlyas bu yerleri tasarruf etmekte ve burada gelen-gidene hizmet etmektedir. Vakıf, Şeyh İlyas'tan sonra oğlu Turgud'a sadaka olunmuştur. Mezranın geliri 500 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 223a).

Şeyh Hacı Mustafa bin İshak Vakfı

Şeyh Hacı Mustafa bin İshak, Sivrihisar'ın Hacene mevzisinde olan iki kıt'a bağını, Hacene yakınlarında olan evleri ile altı kıt'a evânîsini, Kırkağaç köyünde olan bir bağını fukarâya vakfedip, müseccel etmiştir. (TADB. TTD. 580: v. 224b).

Kavuncu Köyü Zaviyesi

Sivrihisar'ın Kavuncu köyünde bulunan zaviyeye, mahsulüyle âyende ve revendeye hizmet eilmesi için bir mezra vakıftır. Zaviyenin meşîhatine günde bir akçe ile Hoca Oruç mutasarrıftır (TADB. TTD. 580: v. 211a).

Dede Bey Mektebhânesi

Gönen'de bulunan Dede Bey Mektebhânesine 1200 nakit akçe vakfedilmiştir. Meblağ %15 hesabı ile murabaha olunduktan sonra rıbhından muallime günde üç akçe, müteveliye günde bir akçe ve halifeye günde bir akçe verilmesi şart olunmuştur. Mektebhâneye 350 nakit akçe daha vakfedilmiştir. Meblağ, %15 hesabı ile murabaha olunduktan sonra, rıbhıyla mektebhânenin tamirinin yapılması şart olunmuştur.

Mektebhâneye nakit akçelerden başka birde dükkân vakfedilmiştir. Dükkânın icâresine mektebhânenin mütevellisi mutasarrıftır (TADB. TTD. 580: v. 119a-119b).

Zeki Dede Zaviyesi

Sivrihisar'ın Zekidede köyü burada bulunan Zeki Dede Zaviyesi'ne kadimden vakıftır. Zeki Dede'nin erkek evlâdından soyu münkariz olduğu için kızının neslinden Şahveli ve Derviş Balısirası ile vakfı tasarruf etmişlerdir. Zaviyenin meşîhatini, misafirlere hizmet etmek üzere Oğul Bey'in oğulları Süleyman ve Veli tasarruf etmektedirler. Vakfın geliri, 600 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 193a).

Mevlana Pir Ali Efendi bin Baba Mektebi

Pir Ali Efendi, Tuzla'nın Kızılcatusla Kazası'na bağlı Ağaçekbir köyünde kırk adet mücelled kitabı vakfettiği bir mektep, bir muallim mektebi, meskûn olunması için iki ev, misafirler için iki ev ve bir ahır binâ ettirmiştir. Pir köyünde misafirler için iki ev ve bir ahır binâ ettirmiştir. Pir Ali Efendi, binâ ettirdiği bu yapılara akâr olarak Ağaçekbir köyünde iki değirmen bir dink, Pazaryer köyünde bir değirmen, bir dink, dükkânlar, bir ahır ve 100.000 nakit akçe vakfetmiştir. 100.000 akçe %15 şeri' muamele olunduktan sonra rıbhından mescidin imamına her gün bir cüz kıraat etmesi şartıyla üç akçe, müezzine günde bir akçe, vakfın kâtibine günde iki akçe, mektebin muallimine her gün bir cüz okuması şartıyla beş akçe, her gün Pir Ali Efendi'nin zevcesi Hatice Hatun'un ruhu için bir cüz tilavet edene bir akçe cihet verilmesi şart olunmuş, her gün misafire yemek pişirilmesi için dokuz akçe ayrılmış ki eğer misafir yok ise bu yemeğin köyün fakirlerine dağıtılması, Bayırıçi köyünde şeyh olan kişiye her gün Hz. Peygamberin ruhuna iki cüz okuması karşılığında üç akçe, her gün yirmi rekat namaz kılması için sâlih bir kişiye iki akçe, Pir Ali Efendi'nin ruhu için günde iki cüz kıraat edene iki akçe verilmesi ve cüzleri okuyacak kişilerin mezkur karyelerde meskûn olan âlim ve sâlih kişilerden olmalarını şart eylemiştir. Bayram günlerinde fakirlerin giydirilmesi için yılda 1000 akçe, mescidin hasır ve aydınlatılması için yılda 100 akçe ve tüm bu masraftan bâkî kalan vakfın mütevellisine şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 70b).

Mevlana İlyas

Mevlana İlyas'ın Aydıncık'da Valide Çiftliği'nde yüz metre yeri (pınar ayağına eskiden çeltikekilirmiş) ve Demirkapı'da üç ceviz ağcı vakıftır. 300 akçe geliri olan vakfa Mevlana Ramazan ve Mevlana Nureddin Halife sırasıyla mutaasrır olmuşturlar (TADB. TTD. 580: v. 106b).

Mevlana Menteşâ

Aydıncık'ın 80 akçe geliri olan Güncü Çiftliği, Mevlana Menteşâ'nın vakfidir. Elinde Sultan Bayezid Han ve II. Murad Hüdâvendigâr nişân-ı şerifi vardır. Çiftliğin sonraki mutasarrıfı ise Sinan Halife'dir (TADB. TTD. 580: v. 109a).

Mevlana Muhyiddin

Tuzla'nın Lavet köyünde bulunan İshak Fakih Çiftliği'ni Mevlana Muhyiddin tasarruf edermiş. Mevlana Muhyiddin vefat edince oğulları Hasan, Hüseyin, Ali ve Mahmud mutasarrıf olmuşturlar. Sonra mensûh olmuşsa da tekrardan Mevlana Muhyiddin'in oğulları Mahmud ve Hasan'ın tasarrufuna geçmiştir. 200 akçe geliri olan çiftliğe daha sonra Sinan Fakih mutasarrıftır (TADB. TTD. 580: v. 126b). Sivrihisar'ın Karahisar köyü sınırı içerisinde, sipahi yerlerinden hariç bir miktar yer, Mevlana Muhyiddin'in vakfidir. Elinde kuzât-ı mukaddiminden hüccetleri vardır (TADB. TTD. 580: v. 207a).

Mevlana Alaeddin

Tuzla'nın Behramtoru köyünde bulunan Emir Hacı Çiftliği, Mevlana Alaeddin'in vakfidir. 100 akçe geliri olan çiftliği evlâdından Hüsameddin'in oğlu Taceddin tasarruf eder. Mevlana Alaeddin'in akrabasından Hüseyin Çelebi bin Mehmed'in ismi defterde kayıtlıdır (TADB. TTD. 580: v. 129a).

Mevlana Orhan bin Kenek Bey Evkâfi

Mevlana Orhan, Tarhala içerisinde olan mescide ve kendi muallimhânesine Tarhala'da bulunan mülk hamamı ile etrafındaki mülk bahçesini vakfetmiştir. Vakfin toplam geliri, 730 akçe, masrafı ise, 780 akçedir. Mevlana Orhan, Soma'da hamam

yakınında olan zaviyesine ise Soma Pınarı yanındaki mülk bahçesini²⁹ vakfetmiştir. Bahçeden 300 akçe gelir elde edilmektedir. Zaviyenin hasırına ve aydınlatılmasına 100 akçe harcanmaktadır. Vakfin tevliyeti evlâda meşruttur (TADB. TTD. 580: v. 224a-224b).

1.2.4. Sâdât-Abdâlan Vakıfları

Aşık Paşa Zaviyesi

Aşık Paşa'nın dedesi Ebü'l-Beka Şeyh Baba İlyas b. Ali el Horasanî, XIII. yüzyılda Moğol istilası sırasında Horasan'dan Anadolu'ya gelerek Amasya'nın Çat köyüne³⁰ yerleşmiş bir Türkmen babasıdır. Ebü'l-Vefa Harizmî'nin tarikatı olan Vefâiyye tarikatına bağlı bir şeyh olup Dede Garkı'nın halifesidir. Baba İlyas tarihte Babaîler İsyanı³¹ adıyla anılacak olan bir Türkmen ayaklanmasına liderlik etmiştir. Aşık Paşa'nın babası Muhlis Paşa ise bu Türkmen isyanı sırasında Babaîlerin katledilmesinin intikamını almak maksadı ile Karaman Vilayetini ele geçirmiş ve ardından babasının müridi olan Nure Sofu'nun oğlu Karaman isminde bir oğlanı eğiterek Karaman Vilayeti'nin başına getirmiştir. (Ocak, 2011: 94-114)

Aşık Paşa XIV. Yüzyılda Vefâiyye tarikatının başı olarak tanınmış bir mutasavvıftır ve Garibnâme adında bir mesnevi kaleme almıştır. Kaynaklarda Aşık Paşa'nın adı Osman Gazi ve Orhan Bey zamanlarında Şeyh Ede Balı, Ahi Evren, Geyikli Baba ve Karaca Ahmet gibi isimlerle birlikte duası müstecâb azizler arasında sayılmaktadır (Âşıkpaşazâde, 2013: 305; Oruç Bey, 2014: 16). 3 Kasım 1332'de Kırşehir'de vefat etmiş, buraya defnedilmiştir. Bazı vakıf kayıtlarından Kırşehir'de türbesinin yakınlarında Aşık Paşa'ya ait bir zaviye vardır (Eyice, 1991, c.4: 5).

²⁹ Defterde bahçenin sınırları ayrıntısıyla şu şekilde anlatılmıştır: “Soma Pınarı yanında olan mülk bahçesinin bir tarafı pınar kurbunda olan bir bağhânenin pınardan yana köşesinden ceretmürt ağacı çakılına andan çertilmek ağacı çakılına varır andan böğürtlen ağacı çakılına varır nar ağacında kible tarafı doğru çakıla varır çakıldan büyük taşta varır”.

³⁰ Köy bugün İlyas köyü adını almıştır.

³¹ Ahmet Yaşar Ocak, Babaîler yahut “Baba Resûl” İsyanı olarak anılan bu hareketi Baba İlyas'ın, II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in idaresine karşı bir peygamberlik veya ilahi kurtarıcı sıfatı ile ortaya atılması ve teferruatı ile haberdar olduğu hüküm süren siyasi, içtimaî ve iktisâdî düzensizlikleri kendi lehine kullanarak çok geniş bir propaganda faaliyeti yürütmesi olarak değerlendiriyor. İsyân hakkında ayrıntılı bilgi için bknz. Ahmet Yaşar Ocak, *Babaîler İsyanı Aleviliğin Tarihsel Altyapısı*, Dergah Yayınları, 2011, Ankara.

Sivrihisar'ın Horti köyünde Aşık Paşa Zaviyesi'nin Yeri denen bir mezra vardır. Mezra kadimden beri vakfiyet üzere tasarruf olunur ve mahsülü zaviyede ârende ve revendeye harcanmaktadır. Mezrayı Aşık Paşa'nın evladı İnam'ın oğlu Oğuz tasarruf ederken kendi isteği ile feragat ederek, vakfın meşihatine oğlu Mumin'i mutasarrıf kılmıştır. Mezradan 100 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 211a).

Elvan Şeyh

Defterde Elvan Şeyh'in kim olduğuna dair ayrıntılı bilgi bulunmamakla birlikte Baba İlyas'ın torunlarından, Aşık Paşa'nın oğlu olan Elvan Çelebi olması muhtemeldir. Elvan Çelebi'nin hayatı hakkında ayrıntılı bilgi sahibi değiliz. Elvan Çelebi, ailesinin tarihi hakkında, yarı menkıbevî nitelikte, otobiyografik bir eser olan Menâkıbü'l-kudsiyye'yi kaleme almıştır (Ocak, 1995: 63). Ancak incelenen kayıtlardan Elvan Çelebi'nin evlatları hakkında bilgi edinmek mümkündür. Elvan Şeyh'in Sivrihisar'ın Kızılcaviran köyündeki iki çiftlik miktarı vakıf yeri vardır. Çiftlik, Elvan Şeyh'in oğlu Mehmed'in ardından, Mehmed Şeyh ve Hızır Şeyh'e sadaka olunmuştur. Hızır Şeyh vefat edince hissesine oğlu Mehmed mutasarrıf olmuştur. Daha sonra ise Derviş İbrahim ve Esen Şeyh'e sadaka olunmuştur. Çiftliğin geliri 700 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 191b mükerrer).

Yunus Emir Bey (Yunus Emre) Zaviyesi

Yunus Emir Bey, Sivrihisar'ın Saru köyünde olan bir çiftlik mezrasını zaviyesine vakfetmiştir. 600 akçe hâsılı olan mezra kadimden vakfiyet üzere tasarruf edilmektedir. Vakfı Yunus Emir Bey'in evlâdından Osman'ın oğlu Şeyh Mehmed tasarruf eder. Mezranın iki kırında, Beylerbeyi İsa Bey'in mektubuyla çeltik ekilmektedir. Vakfın tevliyeti daha sonra sırası ile Nasuh Şeyh'e, Nasuh Şeyh'in evlâdından Derviş İbrahim ve kardeşi Derviş Halil'e ve Ebu Müslim Çelebi'ye intikal etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 191b mükerrer sayfa).

Soma (Emir Hızır Bey) Camii³²

Emir Hızır Bey, Tarhala'da Soma Camii olarak anılan bir cami yaptırmıştır. Caminin kitabesinden hareketle Çapanoğlu Süleyman Bey tarafından H. 1206 (M.

³² Manisa'nın Soma İlçesinde bulunan ve bugün hâlâ ayakta olan cami Emir Hacı Hızır Bey Camii olarak anılmaktadır.

1791-92) senesinde inşa edildiği ve kısa bir süre sonra Emir Hızır Bey tarafından tamamen yenilediği düşünülmektedir (Eyice, 1998, c. 17: 415). Ancak incelemiş olduğumuz defterde kaydı bulunan bu caminin Emir Hızır Bey tarafından yapıldığı açıkça belirtilmiştir. Caminin inşa tarihi de en geç 16. yüzyıl olabilir.

Camiye farklı kişiler tarafından para v.s. vakfedildiği görülmektedir. Bunlar: Hasan bin Süleyman, 100 nakit akçe vakfetmiştir. Ali veledi Yusuf, 600 nakit akçe vakfetmiştir. Zağarcı Hamamı'ndan yılda 500 akçe vakfedilmiştir. Yusuf bin Ali, 300 nakit akçe vakfetmiştir ve meblamğın rıbhına caminin hatibi mutasarrıftır. Pîrî Fakih 150 nakit akçe vakfetmiştir. Bayad Köyü'nden Mehmed adında bir kişi, 200 nakit akçe vakfetmiş, meblağın rıbhına, caminin hatibi mutasarrıftır. Hunze Hatun, 100 nakit akçe ve dükkânlarını vakfetmiştir. Dükkânlar harap olduğu için yerine, yılda 308 akçe kira verilmektedir. Kira, caminin rakabesine, hasırına ve giderlerine harcanır, Meblağın rıbhıyla ise camide kandil yakılmaktadır. Hacı Ali bin Kaya Bey, 200 nakit akçe vakfetmiş, rıbhına kayyum mutasarrıftır. Hacı Hasan, 4200 nakit akçe vakfetmiş, 2000 akçesinin rıbhıyla, kendi ruhu için, caminin imamı üç ve müezzini üç hatim okurlar, 2000 akçesinin rıbhıyla da üç hatim Abdurrahman ve üç hatim Tarhala Mescidi'nin imamı okur ve 200 akçesinin rıbhına nâzır mutasarrıftır. Ahi Bulduk Çiftliği'nin mahsulünden 720 akçe vakfedilmiştir. Caminin yıllık gideri ise 720 akçe olarak kaydedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 226a).

Seydi Nureddin Zaviyesi

Meliküddin, mülkü olan Sivrihisar'da, şehir içindeki bir pare (on müdlük) yerini, Porsukviranı'nda bir pare (dört müdlük) yerini ve Dutlu'da üç pare bağını Seydi Nureddin Zaviyesi'ne vakfetmiştir. Defterde bu yerlerin, kadimden vakfiyet üzere tasarruf olunduğu kayıtlıdır. Şeyh Mustafa ve evlâdından Şeyh İshak sırayla vakfın mutasarrıflarıdır. Şeyh Mustafa tasarruf ettikten sonra Mevlana Muhyiddin bin Mustafa, bu yerleri zaviye adına zapt ve hıfz edip, günde bir akçe ile zaviyedâr olmuştur. Bu yerlerden vakıf adına yalnızca 100 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 197b). Bahsi geçen Meliküddin ile Osmanlı beylerinin kurduğu vakıflar başlığı altında incelenen Subaşı İne Bey'in babası Meliküddin'in aynı kişiler olma ihtimali düşünülmelidir.

Çarık Paşa Zaviyesi

Kadimden beri vakıf olan Sivrihisar'ın Burma köyünde bulunan mezra, İmat Şeyh tasarrufundadır. Mezra, daha sonra kardeşi Murad Şeyh'in oğlu Erdoğan'ın tasarrufuna geçmiştir. Mezra Mahmud Fakih'in tasarrufundayken elinden alınarak Derviş İbrahim'e sadaka olunmuştur. 255 akçe geliri olan mezranın mahsulü, Çarık Paşa Zaviyesi'nde âyende ve revendeye sarf olunmaktadır. Zaviyenin meşihatini günde bir akçe ile Yusuf'un oğlu Ahmed tasarruf etmektedir. (TADB. TTD. 580: v. 195a).

Yatağan Şeyh Zaviyesi

Bayezid Hüdâvendigâr, Sivrihisar'ın Tengürcük Mezrasını Yatağan Şeyh Zaviyesi'ne vakfetmiştir. Yatağan Şeyh'in evlâdından Davud Şeyh'in oğulları Nazar ve Seydi Ali, mezrayı selâtin-i mâziyeden nişanları ile tasarruf etmişlerdir. Nazar ve Seydi Ali vefat edince, vakfa Seydi Ali'nin oğulları Selman, Abdurrahman ve Mahmud mutasarrıf olmuşlardır. Mahmud vefat edince hissesi mahlûl kalmıştır. Sonra Selman ve Nazar, vakfin mutasarrıfları olmuşlardır. Sultan Süleyman Han'ın zamanında SelmanŞeyh'in oğlu Cafer Dede, zaviyeye şeyhidir. Cafer Dede mezranın mahsulünü tasarruf ederek, âyende ve revendeye hizmet etmektedir. Mezradan 250 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 203a).

Timur Han veledi Yavgı Şeyh Zaviyesi

Sivrihisar'ın Nevruzadası Mezrası, korkuluk yer olduğundan dolayı, korunup gözetilmesi için Beylerbeyi Davud Paşa Çekimi ile Yavgı Şeyh'in oğlu Timur Han'ın tasarrufuna verilmiştir. Timur Han ise yerine eştirmek için oradaki tekkede şeyh olan, âyende ve revendeye hizmet eden, Mısır Derviş'i mutasarrıf etmiştir. Hayran Derviş ve ardından, Sultan Süleyman Han zamanında, oğlu Saruhan Derviş sırayla zaviyenin şeyhi olmuşlardır. Saruhan Derviş'in zaviyede hizmet eden oğullarının isimleri Pir Budak, Erkulu, Dede Şeyh ve Nefes olarak deftere kaydedilmiştir. Mezradan 550 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 204a).

Şeyh Şami Köprüsü

Şeyh Şami³³, evladı ve cemaati ile birlikte Şam'dan gelmiş ve Çankırı Sancağı'nın önceleri Kalacık Nahiyesi'ne daha sonrada Keskin Nahiyesi'ne tâbî olan Kozdere ve Eşme Mezraları arasına yerleşerek, bu köyleri ihya etmiştir. Her iki mezrada da zaviye yaptırmıştır (Kankal, 1993: 282-283). Şeyh Şami'nin soyundan geldiği anlaşılan Kızıl Sinan vefat edince Sivrihisar'ın Elekviranı köyünde olan Kızıl Sinan Çiftliği'nde hak sabi kimse kalmayınca, kânun-u pâdişahî üzere çiftlik sipahiye ait olmuştur. Sipahi çiftliği tapuya vermek isteyince Kızıl Sinan'ın kardeşi, Mehmed Çelebi'nin oğlu Ahmed Çelebi, çiftliğin Kütahya Nehri üzerinde ecdatlarının inşa ettiği Şeyh Şami Köprüsü'ne kadimü'l-eyyamdan beri vakıf olduğunu; yetmiş sekiz yıldan beri atalarının vakfiyet üzere tasarruf ederek, mahsulünü köprü'nün tamiratına harcadıklarını ve asla sipahinin dâhil olmadığını bildirmiştir. rical-i müslimin ve sikat-ı muvahhidinden Mehmed Fakih bin Mezd, Musa, Mustafa, Calabverdi ve Mahmud'da Pir Ahmed Çelebi'ye şahitlik etmişlerdir. Çiftliğin mahsulü, Sivrihisar Kadısının H. 916 (M. 1510-1511) tarihli hücceti ile Şeyh Şami Köprüsü'nün vakfına hükm olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 210b).

Şeyh Şami'nin tasarrufunda olan Sivrihisar'ın Çayırarık Mezrası, müderris olanlara vakfedilmiştir. 80 akçe geliri olan mezrayı, sırasıyla Müderris Mevlana Mümin, Mevlana Muslihiddin ve Mevlana Muhyiddin tasarruf etmişlerdir (TADB. TTD. 580: v. 194a).

Kızıl Sinan bin Nizameddin Türbesi

Kızıl Sinan bin Nizameddin, Şeyh Şami'nin soyundan gelmektedir. Veis Bey'in oğulları, Ali Bey ve Şah Veli Bey'den, Sivrihisar'daki Bedesteni satın almıştır. Bedestenin içinde dört dükkân bulunmakta ve her dükkânın kirasından yılda 50 akçe gelir elde edilmektedir. Bu kiralardan yıllık toplam miktarı, 2500 akçedir. Bu dükkânlardan başka 800 yüz akçe kira geliri olan bir dükkân daha vardır. Kızıl Sinan, bedesteni ve dükkânları vakfetmiştir. Engür Kadısı naibinin yazdığı vakfiyeyi Sivrihisar

³³ Ahmet Kankal, "16. Yüzyılda Çankırı Sancağı" isimli doktora tezinde, Şeyh Şami'nin ne zaman Anadolu'ya geldiği belli olmamakla birlikte 1460'lardan önce, belkide İstanbul'un fethi üzerine gelmiş olabileceği yorumunu yapar. Ancak yukarıdaki kayıttan anlaşıldığı üzere 1432'de Şeyh Şami'nin inşa ettirdiği, hatta ismini dahi alan bir köprü vardır. Şeyh Şami'nin Anadolu'ya gelişi 1432'den de önceye çekilebilir.

Kadısı Ömerzâde ve Mevlana K r Seydi Efendi, İstanbul Kadısıyken imzalamışlardır. Vakfîyesinde: Sivrihisar'ın Kaplı Mahallesi'nde bulunan vâkıfın türbesinde her gün beş c z okunması, Pazartesi Perşembe ve Cuma günleri birer c z okunması ve her Cuma hatim duası yapılması; her gün c z okuyup, Cuma günü hatim duasını yapana yılda 300 akçe verilmesi; haftada  c gün c z okuyanlara yılda 120'şer akçe verilmesi; her gün okunan cüzlerin vâkıfın kendi ruhuna, haftada  c gün okunan cüzlerin vâkıfın atası, anası ve iki kardeşinin ruhlarına bağışlanması; mütevellinin mahsulün yarısını tasarruf etmesi; c b nin  şr mahsulünü alması; rakabeye yılda 200 akçe sarf olunması ve kardeşinin oğlu olan Pir Ahmed  elebi'ye tevliyet karşılığı vakfın mahsulünden tevliyet karşılığı 200 akçe tayin olunmasını şarttır. Vakfın tevliyeti Pir Ahmed  elebi'den sonra evlatlarına ve utekasına eğer onlar münkariz olurlarsa Hisar'da bulunan alim bir zata şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 205b-206a).

Arucak İbrahim Zaviyesi³⁴

Sivrihisar'a tâbî Arslandoğmuş köyünde olan Arucak İbrahim Zaviyesi'nin bir çiftlik vakıf yeri vardır. İyi Dede, zaviyenin şeyhiyken kendi isteği ile feragat edince mahl l kaldığı sebepten zaviyenin meşihati Pîrî Fakih'e verilmiştir (TADB. TTD. 580:v. 205b).

G nc  Dede

Orhan Bey, Aydıncık'da bir mezrayı G nc  Dede'ye vakfetmiştir. G nc  Dede'den sonra oğulları Kasım ve Eyüb, tasarruf etmişlerdir. Sultan Selim Han zamanında Mehmed adında birine de hisse sadaka olunmuş ve Mehmed ile Kasım beraber tasarruf etmişlerdir. Kasım vefat edince oğulları şeyh Nasuh, İlyas ve Hızırbabalarının hisselerine mutasarrıf olmuşlar. İlyas'ın hissesine oğlu Mümire'nin oğulları Mehmed,  mran, şaban ve Pir Ali mutasarrıf olmuşlar. şeyh Nasuh vefat edince hissesi oğlu Mustafa'ya intikal etmiştir. Mustafa kendi isteği ile hissesinden feragat ederek oğlu Abdülkerim'e vermiştir. Vakfın geliri 250 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 107b).

³⁴ Adı geçen zaviyeyi Halime Doğru, “XV. ve XVI. Yüzyıllarda Sivrihisar Nahiyesi” adlı eserinde “Oruç İbrahim Zaviyesi” olarak kaydetmişse de elimizdeki kayıttan “Arucak” şeklinde okumanın daha doğru olduğu anlaşılmaktadır. Metnin orijinal hali için bkz. Ek 4

Seydi Dede Zaviyesi

Gönen'in Yıldırım köyünde bulunan Seydi Dede Zaviyesi'nin şeyhi olan Hacı Menteş kendi isteği ile şeyhlikten feragat etmiştir. Mevlana Gönen Kadısı, zaviyenin meşihatini Hacı Hızır'a kaydettiği için şeyhlik Hacı Hızır'a verilmiştir. Hacı Hızır'ın elinde Sultan Bayezid Han'dan berât-ı hümâyûn vardır. Müslümanlar, vakfa 100 akçe sadaka vermektedir (TADB. TTD. 580: v. 118b).

Murad bin Şeyh Paşa Vakfı

Murad bin Şeyh Paşa, Aydıncık'ta bir bağını ve Saruhan Mahallesi'nde bir evini vakfetmiştir. Ehl-i ulemâdan bir kişi evde oturmakta, bağın mahsulüyle masraflarını karşılamakta ve vâkıfın ruhu için günde bir cüz tilavet etmektedir (TADB. TTD. 580: v. 109a).

Cafer Tayyar Zaviyesi

Sivrihisar'da olan Cafer Tayyar Zaviyesi mescid, zaviye ve türbeden oluşan bir imarettir (Doğru, 1997: 51). Zaviyenin meşihatini Aydın Şeyh'in oğlu tasarruf ederken, vefat edince Seydi Mehmed tasarruf etmeye başlamıştır. Seydi Mehmed, daha sonra kendi ihtiyarı ile şeyhlikten vazgeçmiş, meşihat Gali Fakih'e verilmiştir. Gali Fakih de vefat edince mahlûl³⁵ kaldığı sebepten Derviş Sinan'a sadaka olunmuştur. Zaviyeye vakıf iki dükkân, Çandarbükü'nde iki buçuk müdlük yer ve kenarında iki yolun arasında bir pare yer vakıftır. Vakfın geliri 450 akçedir. Vakfın kayıtlı son mutasarrıfı Seydi Mehmed'dir (TADB. TTD. 580:v. 197b).

Mecnun Şeyh

Mecnun Şeyh'in Tarhala'da tutageldiği yerler kadimden vakıftır. Vakfi Mecnun Şeyh'in evlâdından Davud'un oğlu İlyas, Murad Hüdâvendigâr ve Sultan Mehmed nişânlarıyla tasarruf etmişlerdir. İlyas'ın ardından oğlu Seydi ve Seydi'nin kardeşi Derviş Ali sırayla mutasarrıf olmuşlar, ardından Pir ve Hasan tasarruf etmişlerdir. Mezrada 59 nefer meskûndur ve 800 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 226b-227a).

³⁵ Mirasçısının bulunamaması sebebiyle hükümete kalması

Kara Musa Zaviyesi

Kara Musa Zaviyesi, Sivrihisar'ın Karacaviran köyündedir. Köyün 300 akçelik geliri zaviyeye aittir ve zaviyede sarfolunur. Zaviyenin meşihatine Sultan Süleyman zamanında Musa bin Ali mutasarrıftır (TADB. TTD. 580: v. 211a).

Gecek Pınarı Zaviyesi

Gecek Pınarı Zaviyesi, Sivrihisar'ın Yunus Emre köyü yakınlarında bulunmaktadır. Vakfın meşihatine Yakub veledi Hüseyin mutasarrıfken sonra bir sebeple Yakub'dan alınarak Pîrî Fakih'e sadaka olunmuştur. Zaviyenin deftere kayıtlı olan son şeyhi, Şeyh Yusuf'un oğlu Mehmed Fakih'tir. Vakfın geliri 500 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 206a).

Baba Mezarı

Gönen civarındaki Baba Mezarı denen türbeyi koruyup, gözetmesi için Derviş Safa'ya sadaka ihsan edilmiştir. Daha sonra Seyid Hüseyin, vakfa mutasarrıf olmuştur. Vakfın geliri 1500 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 118a).

Hoca Babaoğlu Zaviyesi

Sivrihisar'da bulunan Hoca Babaoğlu Zaviyesi harap olduğu sebepten, Ahi Ahmed'e avlu yapıp, zaviyeyi ihya etmesi için icazetnâme-yi pâdişahî sadaka olunmuştur. Haydar bin Ahi Paşa'nın şeyhi olduğu anlaşılan zaviyenin Keban köyünde Ağaçarası denen yerde üç pare vakıf yeri vardır (TADB. TTD. 580: v. 197b-198a).

Toprak Baba Tekkesi

Tarhala'nın Naldöğen köyü yakınlarında bulunan Toprak Babab Tekkesi'nin kadimden beri var olduğu kayıtlıdır. Tekkeyi Yusuf tasarruf eder ve tekkenin 10 nefer dervişi âyende ve revendeye hizmet ederler. Tekkenin Defter-i Atik'de kaydı bulunmamaktadır (TADB. TTD. 580: v. 217a).

Eymir Derviş Camii

Eymir Derviş tarafından Tarhala'da inşa edilen camiye, farklı kişiler tarafından, %15 hesabıyla murabah olunmak üzere nakit akçeler vakfedilmiştir. Bunlardan; Selime

Hatun 400 nakit akçe, Eymir Derviş'in validesi 400 akçe, Serile Hatun 500 nakit akçe, Değer Hatun 600 nakit akçe, Hacı Derviş 500 nakit akçe, Ahmed oğlu Bostan Hoca, 500 akçe, Resul 200 nakit akçe ve Yusuf bin Abdullah 300 nakit akçe vakfetmişler ve rıbhıyla mescidin imamının her yıl 1 hatim tilavet etmesini şart etmişlerdir. Mahbube Hatun, 100 nakit akçe, Nur Kadın Hatun 100 akçe ve Hatun Ali 100 akçeyi rıbhının mescidin aydınlatılmasına harcanması için vakfetmişlerdir (TADB. TTD. 580: v. 227b).

Melek Hatun, %25 hesabıyla şeri' muamele olunmak üzere 1000 nakit akçe vakfetmiştir. Kış mevsiminde mezarını kim gözetirse rıbhına onun mutasarrıf olmasını şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 227b).

Pir Ali, camiye %15 hesabı ile murabaha olunmak üzere 1500 akçe vakfetmiş ve 500 akçesinin rıbhı ile mescidin imamının vâkıfın ruhuna yılda bir hatim okumasını, 1000 akçesinin rıbhı ile mescidin imamının her gün bir Yâsîn tilavet etmesini şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 227b).

Karaca Ahmed Sultan Zaviyesi

Karaca Ahmed'in oğulları Mezid Paşa ve Rum Paşa'nın Sivrihisar'da bir çiftlik vakıf yerleri vardır. Çiftliğin hâsılından Sivrihisar'daki zaviyenin mescidine bir müd tahıl ile yedi akçe kabala verilmektedir. Mezid Paşa ve Rum Paşa'nın ardından çiftliği Mezid Paşa'nın oğlu Elvan ve Seydi tasarruf etmişlerdir. Çiftlikte kendilerinin çifti yürür, fakat mahsulatı zaviyede sarf olunmaktadır. Çiftliğin tasarrufunu Elvan ve Seydi'den sonra oğulları Yusuf ve Üveys sonra Üveys'in oğlu Mehmed ve daha sonra da Mehmed'in oğlu Ahmed üstlenmiştir. Zaviyede harç olunacak mahsule ise yukarıda bahsi geçen Karaca Ahmed'in evlatlarından Cafer ve Haydar mutasarrıflardır. Mezrada 36 nefer meskûndur ve vakfın geliri 1000 akçedir (TADB. TTD. 580: v 189a-191a).

Karaoğlu Firus Bey, Sivrihisar'ın Kubbebük Mezrası'nı Karaca Ahmed Zaviyesi'ne vakfetmiştir. Sultan Mehmed Han da vakfiyetini mukarrer tutup, hükm-i hümâyûn vermiştir. Karaca Ahmed'in evlâdından Cafer ve Haydar vakfi tasarruf ederlerken köyde önceden çeltik ekilen yerlerin arkları bozulduğu için artık çeltik ekilmez duruma gelmişler. Mezranın daha sonraki mutasarrıfları, Mehmed bin Üveys, Mehmed vefat edince oğlu Ahmed olmuştur. Mezradan 378 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 191b).

Mihaliç'teki Karaca Ahmed Zaviyesi'ne gelen kurban ve hasenat ile zaviyede âyende ve revendeye hizmet edilmiş. Ali ve Mustafa adındaki kişiler zaviyenin şeyhleridir (TADB. TTD. 580: v. 86a).

Asamen Seydi

Tophisar Nahiyesi'nin Asamen Seydi Mezrası, Orhan Bey'den ve Gazi Hüdâvendigâr'dan Asamen Seydi'ye vakıftır. Asamen Seydi, defterde “keramet sahibi bir azizmiş, daima ziyaret ederlermiş” şeklinde anılmaktadır. Vakfa Asamen Seydi'nin evlâdından Ayvati bin Ali ve oğlu Mehmed sırayla mutasarrıf olmuşlardır. Mezradan 400 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 98b).

1.2.5. Ahiyân Vakıfları

Debbağlar Mescidi

Ahmed'in oğlu Er Hüseyin, Aydıncık'ın Debbağlar Mahallesi'nde inşa ettirdiği mescidine iki katlı dükkânını ve %15 hesabıyla murabaha olunması için 500 nakit akçeyi vakfetmiştir. Vakfa önce Er Hüseyin, kendisi sonra da kızı Raziye mütevellî olmuşlardır. Vakfın geliri 300 akçe, gideri 242 akçeyi bulmaktadır. Mescide her yıl 12 akçelik mum alınır ve mescidin aydınlatılmasından sorumlu olan kişiye senede 10 akçe verilir. Vakfın tamirat masraflarına senede 20 akçe harcanır. Vakfın mütevellisine 95 akçe, mescidin imamına Ramazan ayında her gün, akşam namazından önce Er Hüseyin ve kızı Raziye'nin ruhlarına beş sure okuması için 30 akçe verilir. Nakdin rıbbı olan 75 akçeden tekâlif-i örfiyye mikdarını mütevellî almakta ve geri kalanı mahallenin halkının avâızlarına sarf olunmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 111a).

Bunlardan başka mescide bir dükkân, zeytinlik bahçesi, Debbağlar Zaviyesi'nin icâresi ve %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 500 nakit akçe vakfedilmiştir. Vakıf adına zaviye icâresinden 40 akçe, zeytinlikten 100 akçe gelir elde edilmektedir. Vakfın gelirini, mescidin imamı tasarruf etmektedir (TADB. TTD. 580: v. 112b).

Debbağhane Mescidi

Sivrihisar'da Debbağhane'de olan mescide, Debbağhane içerisindeki Hacı Pîrî Dükkânı ve Aksak Köçe Dükkânı ile Arab Dükkânı'nın yarısı ve Kazğanın yarısı

vakıftır. Dükkânlar ve kazğanın mahsulünü mescidin imamı tasarruf eder. (TADB. TTD. 580: v. 210a). Bunlardan başka, Sadi'ninkızı Huri adında bir hatun %15 hesabıyla murabaha olunması için 2000 nakit akçesini mescide vakfetmiştir. Nakdin rıbhını cemaate 5 vakit namaz kıldırmak ve Tebareke suresi ile Yâsîn suresini okumak şartıyla mescidin imamı tasarruf eder (TADB. TTD. 580: v. 210b). Ayrıca Hacı Durmuş Muharrem adında bir kimse %15 hesabıyla murabaha olunması için 2000 nakit akçesini mescide vakfetmiştir. Mescidin imamı, nakdin 1000 akçesinin rıbhıyla Yâsîn suresini, 1000 akçesinin rıbhıyla da İna fetehna suresini okur (TADB. TTD. 580: v. 210b).

Sarraç Dede Zaviyesi

Sarraç Dede, Sivrihisar'da olan zaviyesine Manasır Mezrası'nı, Bey köyünde bir çiftlik yerini, Güğüm'deki beş müdlük yerini, Geben'deki bir pare yerini vakfetmiştir. Sarraç Dede'nin evlâdından Kutbeddin'in oğlu Şeyh Paşa, ardından da oğulları Şeyh Mahmud ve Sadreddin vakfin mutasarrıflarıdır. Şeyhm Mahmud ve Sadreddin vefat edince, Şeyh Mahmud'un oğlu Şeyh Mehmed vakfa mutasarrıf olmuştur. Daha sonra ise Memi'ye sadaka olunmuştur. Sarraç Dede Zaviyesi'nin meşihatine ise Sarraç Dede'nin evlâdından Şeyh Mahmud'un oğulları Şeyh Paşa, Balı ve Mahmud mutasarrıftır. Ancak Mahmud vefat ettiği için hissesi, oğlu Seydi Ahmed'in tasarrufuna geçmiştir. Vakfin geliri 300 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 194a).

Ahi Mehmed Zaviyesi

Sivrihisar'ın Gecek köyünde bulunan, Beydepesi olarak anılan yer, kadimden Ahi Mehmed Zaviyesi'ne vakıftır. Vakıf, selatin-i maziyyeden ve Sultan Süleyman Han'dan nişân-ı hümayûnla Ahi Yusuf'un tasarrufunda iken mahsulü zaviyeye sarf olunmuş, daha sonra eşkincisini eştirmek için Yusuf mutasarrıf olmuştur. Vakfin 100 akçe geliri mevcuttur (TADB. TTD. 580: v. 196a).

Pabuccu Dede Zaviyesi

Tarhala'da olan Pabuccu Dede Zaviyesi'nde âyende ve revendeye hizmet edilir. Zaviyenin Şeyhi, Derviş Ramazan'dır (TADB. TTD. 580: v. 226a).

Ali Dede, zaviyeye 50 nakit akçe vakfetmiştir. Meblağın rıbhı mescidin aydınlatılmasına harcanır (TADB. TTD. 580: v. 227b).

Ahi Ömer Mescidi

Mihaliç'in Ahi Ömer Mescidi Mahallesi'nde bulunan, Ahi Ömer Mescidi'ne 7300 nakit akçe, Bazarıtahıl köyünde iki dükkân ve on iki kıt'a bağ vakfedilmiştir. Vakfın geliri olan 1595 akçeden, senede 180 akçe mescidin aydınlatılmasına harcanır ve günde bir akçe müezzinine verilir (TADB. TTD. 580: 86b).

Ahi Ali Zaviyesi

Gönen'de bulunan Ahi Ali zaviyesi, evlatlık vakıftır. Gönen'de Köprübaşı'nda kadimden vakfiyet üzere tasarruf olunan bir çiftlik, bir hamam, sekiz adet harap dükkân, harap olmuş bir bağ ve bahçeler zaviyeye vakfedilmiştir. Ahi Ali'nin oğlu Hamza, Ahi Ali evlâdından Ahi Mustafa ve Ahi Mustafa'nın evlâdından Ahi Musa sırası ile vakfa müteveli olmuşlardır. Mahmud ve kardeşi Hüseyin, Gönen Kadısı arzıyla vakfın tevliyetine mutasarrıf olmuşlardır. 150 akçe olan çiftlik hâsılından günde iki akçe kendilerine alırlar, bâkî kalanıyla zaviyeye gelen gidene ekmek verirler. Hamamdan 700 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: 118a).

Sivrihisar'da Külahkozan'da sekiz adet dükkân ve Seydi Hamamı'nın mahsulünün üçte bir hissesi Ahi Ali Zaviyesi'ne kadimden vakfedilmiştir. Hamam hissesinden 1412 akçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 197a).

Ahi Paşa Zaviyesi

Sivrihisar'ın Günyüzü Nahiyesi, Kepen köyünde bulun zaviyenin Orhan Gazi döneminde, Ahi Paşa tarafından kurulduğu düşünülmektedir (Topal ve Çolak, 2015: 63). Ahi Paşa, Sivrihisar'ın Kepen köyünü ve bir hamamı zaviyesine vakfetmiştir. Köyden yılda beş akçe kabala ve hamamdan oşır alınır. Vakfın geliri 315 akçedir. Zaviyenin şeyhi Seydi Mahmud'dur. Seydi Mhmud'dan sonra zaviyenin mültezimi olan Mehmed Sofu, zaviyeye şeyh olmuştur (TADB. TTD. 580: v. 197a). Vakfa Ahi Paşa'nın evlâdından zâviyedâr olan Seyyid Süleyman görevinden feragat ederek H. Receb 1153 (M. Eylül 1740) trihinde yerine kızları Şerife Fatma ve Şerife Safiye zâviyedâr olmuşlardır (Çınar, 2009: 44).

Şeyh İsa bin Ahi Mustafa Vakfı

Bayezid Hüdâvendigâr zamanında, Ahi Mustafa'nın oğlu İsa'nın, Sivrihisar'ın Kaymaz Mezrası'nda bir çiftlik vakfı vardır. Sultan Mehmed zamanında vakfı İsa Şeyh'in oğlu Emrullah tasarruf etmiştir. Daha sonra Abdi ve Pir Mehmed'e sadaka olunmuştur. Vakfın geliri 250 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 192b).

Ahi Hızır Zaviyesi

Tuzla'nın Bayramiç köyünde bulunan Ahi Hızır Zaviyesi'nin bir çiftliği ve bir pare harap bağı vardır. Zaviyenin şeyhi Mevlana Sinan'dır. Vakıf, bir ara mensûh olup tîmâra emrolunmuş olsa da tekrar vakfiyeti mukarrer tutulmuştur. Mahsulatını zaviyede harcaması için Mevlana Tacüddin zaviyeye şeyh olmuştur. Çiftlik ve bağlar yenilenmiştir ve 500 akçe gelir elde edilmektedir. Vakfın Sultan Süleyman Han zamanındaki şeyhi, günde bir akçe cihet ile Osman'ın oğlu Ramazan Fakihdir (TADB. TTD. 580: v. 127a-127b).

Ahi Asıl Beyi Vakfı

Ahi Asıl Beyi'nin, Sivrihisar'ın Dutluviran Mezrası'nda kadimden vakıf olan bir çiftlik vakıf yeri ve beş pare bağı vardır. Ahi Asıl Beyi'nin evlâdından Ahi Bahşi'nin oğlu Mustafa, Murad Hüdâvendigâr'ın nişânıyla mutasarrıf olmuştur. Mustafa vefat edince, oğlu Ali mutasarrıf olmuştur. Daha sonra da Ahi Asıl Beyi'nin oğlu Asıl Beyi'ne sadaka olunmuştur. Vakfın geliri 555 akçedir (TADB. TTD. 580: 192a).

***Ahi Evran Zaviyesi*³⁶**

Ahi Evran, Debbâğların pîri olarak XIII. yüzyılda Kırşehir'nde yaşamıştır. Anadolu Ahiliğ'nin gelişmesine büyük katkıları olmuştur (Ocak, 1996, C. 13: 263). Sivrihisar'ın Holanda köyünde bulunan Ahi Evran Zaviyesi'ne yarım çiftlik yer vakfedilmiştir. Defterde, vakfın 180 yıldan beri var olduğuna dair temessüklerinin bulunduğu kayıtlıdır. Ancak padişah berâtı olduğu için sipahi çiftlikten öşür aldığı için vakfın mutasarrıfı olan Huban Şeyh H. 926 (M.1519-1520) yılında vakfa berat tahsis

³⁶ Halime Doğru, XV. ve XVI. Yüzyıllarda Sivrihisar adlı çalışmasında bu zaviyeyi Ahi Orta başlığı altında değerlendirmiştir. Ancak bu zaviye Ahi Evran'a aittir. Yine vakfın son mutasarrıfının adını da Duman Şeyh olarak kaydetmiştir ancak Huban Şeyh olarak okumak daha doğru olacaktır (Doğru, 1997: 106). Defterde bulunan kaydın orijinal metni için bkz. Ek 5.

ettirmiştir. Berât ihsan edildiği için sipahiye öşr verilmeden mahsul zaviyeye aittir. Huban Şeyh vefat edince, Sultan Süleyman zamanında, yerine oğlu Pîrî mutasarrıf olmuştur (TADB. TTD. 580: v. 196a). Padişah berâtının ihsân edildiği tarih olan H. 926'dan 180 yıl önce, temessükün verildiği tarihte zaviyenin kurulmuş olduğu düşünülürse, zaviyenin kuruluş tarihi H. 746 (M. 1345-1346)'dır.

İnehan'ın oğlu Emir Çelebi, Sivrihisar'ın Türüt köyünde bir değirmen yaptırarak Ahi Evran Zaviyesi'ne vakfetmiştir. Defter-i Sultanî'ye kaydı yapılmamıştır. Seydi Ahmed Çelebi'ye tâbî olan Mevlana Sivrihisar Kadısı'nın ve Katib Mevlana Lütfullah'ın, kadimden Ahi Hasan'ın oğlu Ahi Ali'nin ve Ahi Hüseyin'in oğlu Bayram Bey'in Ahi Evren dervişlerinden oldukları için onların değirmene mutasarrıf olmalarına ve sipahiye resm verdikten sonra bâkîsine zaviyede sarf etmek için mutasarrıf olmalarına karar kılmışlardır (TADB. TTD. 580: v. 206a).

Ahi Rüstem Zaviyesi

Sivrihisar'da bulunan Ahi Rüstem Zaviyesinin, Sivrihisar içinde beş adet vakıf dükkânı vardır. Ahi Rüstem'in evlâdından Ahi Baba zaviyenin şeyhi olarak dükkânların 650 akçelik mahsulünü tasarruf eder ve zaviyede âyende ve revendeye hizmet eder. Ahi Baba'dan sonra Ahi Muhyiddin, daha sonra da Hacı Mustafa'nın oğulları Şeyhi Cafer Fakih ve Halil Fakih vakfın mutasarrıflarıdır (TADB. TTD. 580: v. 197).

Sivrihisar'ın Keban köyünde Ahi Rüstem'in evlâdından Ahi Baba'nın bir pare (altı müdlük) mukataalı yeri vardır. Ahi Baba, bu yeri on dokuz akçe tapu resmi ile tasarruf eder. Kadimü'l-eyyamdan Ahi Rüstem Zaviyesi'ne vakfiyet üzere tasarruf olunan bu yer, Hacı Habib bin Baymış'a kadimü'l-eyyamdan mukataya verilmiştir. Mukata sahipleri, vakfa 100 öşr bedeli ve vâkıf tarafından karyeye mutasarrıf olan nöbetçilere de yılda 40 akçe öderler. Daha sonra mahsulatı, Ahi Rüstem Zaviyesi'nin şeyhleri tasarruf etmeye başlamışlardır. Ahi Rüstem Zaviyesi'ne şeyh olan Cafer Fakih ve Halil Fakih, vakfın mutasarrıflarıdır (TADB. TTD. 580: v. 206a-206b).

Ahi Fethüddin Zaviyesi

Sivrihisar'da bulunan Ahi Fethüddin Zaviyesi'nin, köyde beş pare yeri, Kozağacı'nda üç pare harap yeri ve Kuyucak'ta bir pare yeri ve beş pare harap bağları

vardır. Bu yerleri, Murad Hüdâvendigâr'ın nişânıyla Ahi Hasan tasarruf eder. Daha sonra Ahi Hüseyin'in kızının oğlu Pir Ahmed'e sadaka olunmuştur. Pir Ahmed'den sonra evlâdından Hasan Fakih, Hasan Fakih'den sonra ise evlâdından Habibe Hatun'un oğlu Ahmed bin Mahmud vakfa mutasarrıf olmuşlardır. Vakfın geliri 250 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 201b).

Ahi Salih bin Reis Zaviyesi

Ahi Salih bin Reis, Sivrihisar'ın Bazar köyünde olan bir çiftlik yerini kendi zaviyesine vakfetmiştir. Ahi Salih, beş-altı pare bağını da vakfetmiştir. Ahi Salih vefat edince oğlu Ahi Kemal, sonra Kemal'in oğulları Muhammed, Kemal ve Salih vakfa mutasarrıf olmuşlardır. Daha sonra Ahi Cemal ve Emir Seydi'ye sadaka olunmuştur. Sultan Süleyman Han zamanında ise Cemal bin Mustafa, Eyyüb bin Hacı Mehmed ve Hasan bin Ahi Cemal vakfa mutasarrıf olmuşlardır. Vakfın geliri 420 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 202b).

Ahi İlbaşı Zaviyesi

Melikşah Bey,³⁷ Sivrihisar'ın Kavuncu köyünde bir çiftlik mezrasını Ahi İlbaşı Zaviyesi'ne vakfetmiştir. Vakfı, Murad Hüdâvendigâr'ın nişâniyal Ahi Nasuh'un oğlu Elvan ve kardeşi Selman tasarruf ederler. Sonra Elvan'ın oğlu Yusuf vakfa mutasarrıf olup, İlbaşı Zaviyesi'nde âyende ve revendeye hizmet etmiştir. Sultan Süleyman zamanında vakfın mutasarrıfları Ahi Nasuh, sonra da evlâdından Mubin bin Yusuf'tur. Vakfın geliri 250 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 203a).

Ahi Muhammed bin Ahi Mustafa Zaviyesi

Sivrihisar'ın Babadad köyünde, bir menzilde iki kış evi, iki sofa, ahır ve bir samanlıktan oluşan yer avlusuyla birlikte Ahi Muhammed'in zaviyesidir. Babadad köyü yakınında bulunan Harika Mezrası'nı, Hisar'da üç adet dükkânı, Hisar'daki değirmenin yarı hissesini ve 6000 nakit akçeyi zaviyesine vakfetmiştir. Bunlardan başka Keten köyünde bir kıt'a bahçeden, babası ve dedesi kabrinde kuran okunması karşılığında yedi müd buğday alınmaktadır. Yedi nefere Cuma, Pazartesi ve Perşembe günleri biri vâkıfın cediti ve atası, diğerleri müminler için olmak üzere, yedi cüz okumaları karşılığında

³⁷ Sivrihisar'da vakıf kuran İlhanlı Beyi, Melikşah Bey

ayda onar akçe, bu yedi kişiden birine günde bir cüz okuması karşılığında günde bir akçe verilmektedir. Vakfın tevliyeti önce kendi nefesine sonra evlâdına, sonrada hakimü'l-vaktin kararına bırakılmıştır. Sultan Süleyman Han zamanında vakfa Ahi Paşa'nın oğlu Haydar mutasarrıftır (TADB. TTD. 580: v. 208b).

Emir Seydi Ahi Çomak Vakfı

Emir Seydi Ahi Çomak'ın Sivrihisar'ın Melek Mezrasında, vakıf çiftliği vardır. Emir Seydi Ahi Çomak Çiftliği'ni oğlu Emir Seydi Hoşnazar, ardından oğlu Seydi Selman, daha sonra da Pir Nazar Fakih sırasıyla tasarruf etmişlerdir. Vakfın geliri 200 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 209a).

Ahi bin Ahi Mahmud

Kanoğlu Mustafa Bey, Tarhala'da olan bir yerini Ahi Mahmud'un oğlu Ahi'ye vakfetmiştir. Bu yeri, Ahi'nin oğulları İlyas ve Mustafa Sultan Bayezid ve Emir Süleyman (Emir Sultan) nişanlarıyla tasarruf etmişlerdir. Vakıf bir ara mensûh olup tîmâra verilmişse de Ahi İlyas'ın oğlu Arslan atasının hissesine ve Ahi Mustafa'nın oğulları Kasım, Rüstem ve Hızır atalarının hissesine tekrardan mutasarrıf olmuşlardır. Vakfın kaydedilen son mütevellileri Latif ve Ali Fakih'dir. Vakfın geliri 300 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 217b).

Ahi Bulduk Vakfı

Tarhala'da bulunan Kurbulu Çiftliği, Ahi Bulduk'un vakfidir. Ahi Bulduk'un neslinden Ahi Umur ve kardeşi Osman vakfi tasarruf ederler ve misafir hane olarak, gelene gidene hizmet ederler. Vakfın mutasarrıflığını daha sonra Osmantek başına yapmıştır. Osman vefat edince Arab Fakih'in oğlu Halil'e, daha sonra da Hızır'a sadaka olunmuştur. Vakfın geliri 450 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 223a-223b).

Ahi Aslıhan

Ahi Aslıhan'ın Tarhala'da olan mezarı evvelden vakıftır. Ahi Aslıhan'ın evlâdından Ahi Musa'nın oğlu Mustafa'nın vakfiyeti, Emir Süleyman'ın nişânıyla mukarrer tutulmuştur. Daha sonra vakfa Ebulhayr mutasarrıf iken, vakıf Ebulhayr'dan

alınarak Musa'ya sadaka olunmuştur. Mezradan 400 aakçe gelir elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 223b-224a).

1.2.6. Kadınların Kurduğu Vakıflar

1.2.6.1. Padişah Eşlerinin ve Kızlarının Vakıfları

Hatice Hatun binti Orhan Bey Vakfı

Orhan Bey'in kızı olan Hatice Hatun'un Tophisar'da bir zaviyesi ve Bursa'da türbesi vardır (Uluçay, 2012: 20). Hatice Hatun, zaviyesine Ahituzcu Mezrası'nı vakfetmiştir. Mezrayı Ahi Tuzcu'nun evlâdından Mustafa oğlu, Umurca'nın kardeşi Ömer tasarruf etmiştir. Daha sonra ise Eba-Eyyübe'l-Ensari Hazretleri'nin vakfına sarf olunmaya başlamıştır (TADB. TTD. 580: v. 99b).

Sultan Murad Hüdâvendigâr, Tophisar'ın Dutluca köyü ile evvelde Mahmud ve Kulavuz tîmârı olan Kirmastı'nın Çörekli köyünü kız kardeşi Hatice Hatun'a mülklüğe vermiştir. Hatice Hatun, bu köyleri türbesine vakfetmiştir. Köylerden 5.125 akçe gelir elde edilmektedir. Meblağın 1.305 akçesi şahsa ve toprağa bağlı vergilerden, 3.750 akçesi hububattan elde edilir. Hatice Hatun, Kirmastının mülk olan Tavşancık köyünü satın alıp, Bursa'daki türbesine vakfetmiştir. Buradaki kayıta geçen “şimdi gelüb kimesne yazdırmadı” ifadesi ve Hatice Hatun'un vakıflarının evladı yerine başkaları tarafından tasarruf edilmesinden dolayı soyunun münkariz olma ihtimali düşünülebilir (TADB. TTD. 580: v. 181a-181b).

Tablo k: Hatice Hatun binti Orhan Bey Evkâfi

NAHİYE	AKARAT		VAKIF	Hayratın Bulunduğu Yer	NÜFUS			HÂSİL
	Köy/Mezra/Cemaat	DİĞER			Hane	Mücerred	Nefer	
Tophisar	Ahituzcu	-	Hatice Hatun Vakfı	Tophisar	-	-	-	800
Tophisar	Dutluca	-			-	-	-	-
Kirmastı	Çörekli	-		Bursa	16	35	517	5.125
Kirmastı	Tavşancık	-			-	-	-	800
TOPLAM					16	35	517	6725

Kaynak: TADB. TTD. 580: v. 181a-181b

Hundi Hatun binti Yıldırım Bayezid Vakfı

Yıldırım Bayezid'in kızı Hundi Hatun, Bursa'da Nurbahşiyye tarikatı şeyhi Buharalı Seyyid Şemseddin Mehmed ile evlidir.³⁸ Hundi Hatun'un bu evliliğinden Emir Ali ile iki kızı dünyaya gelmiştir. Hundi Hatun ölünce, kocasının Bursa'daki Emir Sultan Türbesi'ne defnedilmiştir (Uluçay, 2012: 25,26; Sakaoğlu, 2011: 69-74). Sultan II. Murad Han Ulubad Nahiyesi'nini Aksakal köyünü kardeşi, Hundi Hatun'a mülklüğe vermiştir. Hundi Hatun, bu köyü Bursa'daki türbesine vakfetmiştir. Köyün nüfusu: 21 hane, 17 mücerred, 38 neferdir. Köyün 40 neferi de Medine-i Münevvere'ye kaydedilmişler, resm-i zemînlerini ve oşürlerini Medine-i Münevvere Vakfı'na verirler. Köyden 5.059 akçe gelir elde edilmektedir. Meblağın 4.050 akçesi hububattan, 1.000 akçeye yakını şahsa ve toprağa bağlı vergilerden elde edilir (TADB. TTD. 580: v. 90b).

Oruz Hatun binti Bayezid Hüdâvendigâr Evlatlığı

Oruz Hatun, Yıldırım Bayezid'in Despina Hatun'dan doğma kızıdır. Timur tarafından M. 1403 yılında, oğlu Miranşah'ın oğlu Ebubekir Mirza ile evlendirilip, Semerkand'a gönderilmiştir (Sakaoğlu, 2011: 75). Sultan Şah Timur, Tuzla'nın Kızıl köyünü Oruz Hatun'a miras helalliği için temlik etmiştir. Bir devletin topraklarından temlikte bulunma hakkı, yalnızca devletin hükümdarına aittir. Bu sebeple Timur'un gelini Oruz Hatun'a, Osmanlı topraklarından, temlikte bulunması ve bunun daha sonra da mukarrer tutularak, deftere bu üslupla kaydedilmiş olması oldukça ilginçtir. Ayrıca kayıta Bayezid'in "Bayyezid Hüdâvendigâr", Timur'un "Sultan Şah Timur" sıfatlarıyla kaydedilmiş bulunmaları, Osman Turan tarafından yayınlanan Tarihî Takvimler içerisindeki "Anadolu Selçukluları Tarihleri Cedveli"nde yer alan kayıtları doğrular niteliktedir. Bahsi geçen kayıta bulunan ifadeler şunlardır; "*Uçlar Begi Emîr Bayezid'in Erzincan'a gelmesi ve fethetmesi, Emîr Mutahharten'in evlerini esîr ve Bursa'ya götürmesi 803 yılı muharremi*" (M. Ağustos-Eylül 1400) ve "*Emîr Timür Begin ikinci defa Rûm'a gitmesi ve onunla Osmanlı Emîri Bayezid Beg arasında 804 yılı muharreminde Engüriye muharebesi ve Timür askerinin Bayezid'i esîr etmesi; Rûm Moğollarının aynı yıl Serkand'a götürülmesi*" ayrıca Timur'dan "Cihan Fatihî" sıfatı ile bahsedilmektedir (Turan, 2007: 83). Bu iki kayıt göz önüne alındığında Timur'un Anadolu'da ne derece etkin olduğu görülmektedir.

³⁸ Evlilik ile ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. Necdet Sakaoğlu, *Bu Mülkün Kadın Sultanları*

Vakıf kaydından hem Timur'un hem de Yıldırım Bayezid'in torunları hakkında bilgi sahibi olmak mümkündür. Timur'un Oruz Hatun'a temlik ettiği bu köyü kızı Ayşe Hatun'un oğlu Mehmed Bey tasarruf ederken, vakfetmiştir. Mehmed Bey vefat ettikten sonra ebnâsından Emir ve Süleyman, onlardan sonra da evlâddan Mehmed ve Hasan vakfa mutasarrıf olmuşlardır. Köyün halkı 47 nefer dir ve avârızdan muaftır. Köyde bir değirmen olduğu anlaşılmaktadır. Defterde bu kaydın bulunduğu sayfa, zarar gördüğünden köyün gelirini içeren kısımlar tam olarak okunamamaktadır. Okunabildiği kadarıyla toplam gelir, 1248,5 akçedir. Evlatlık vakıf olan bu köy, daha sonra Oruz Hatun'un evlatları münkariz olduğu sebeple tîmâra emr olunmuştur. Buradan Oruz Hatun evlâdının taht mücadeleleri sırasında alınan tedbirlerin neticesinde inkıraza uğramış oldukları sonucu çıkarılabilir. Köyden bazı kimseler sipahinin tasarrufuna mani oldukları için, konu dergâh-ı muallaya arz edilmiştir. Bunun üzerine “kılıç mukaddemdir” diye ferman sadır olunmuş ve köy mufassal deftere kaydedilmiştir. Bu köyden başka bir buçuk çiftlik miktarı olan Kumanlu Mezrası'nın da vakfın sahibinin tasarrufunda bulunduğu anlaşılmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 130a-130b).

Hafsa Hatun binti Sultan Çelebi Mehmed Han Evkâfi

Hafsa Hatun, Sultan Çelebi Mehmed'in kızı, Sultan II. Murad'ın kız kardeşidir. Sultan II. Murad'ın kız kardeşlerini evlendirdiği M. 1420 yıllarında, Hafsa Sultanı da Çandarlı-zâde İbrahim Paşa'nın oğlu, Vezîriâzam Halil Paşa'nın kardeşi Mahmud Çelebi ile evlendirmiştir. Hafsa Hatun'un bu evlilikten İsfahan Şah adında bir kızı ile Ali Çelebi, Hüseyin Çelebi, Hasan Çelebi ve Mustafa Çelebi adında dört oğlu dünyaya gelmiştir. Knolles, Hafsa Hatun'un kocası Mahmud Çelebi'nin ölümünden sonra hac vazifesini eda etmek amacıyla gittiği Mekke'de vefat ettiğini kaydeder (Sakaoğlu, 2011: 87). Nitekim Âşıkpaşazâde ve Hoca Sadeddin de II. Murad'ın kız kardeşlerini evlendirme bahsinde İbrahim Paşa'nın oğlu Mahmud Çelebi ile evlenen kardeşinin Mekke'de vefat ettiğini kaydederler (Âşıkpaşazâde, 2013: 141; Hoca Sadettin, 1992, c.2: 143-144) bu sebeple Hafsa Hatun'un, Bursa'daki Yeşil Türbe'de bulunan sandukasının temsili olması gerekir.

Hafsa Hatun'un, ağabeyi II. Murad'ın temlik ettiği köyleri, Bursa'da yaptırdığı Bedreddin Mescidi'ne vakfettiği bilinmektedir (Sakaoğlu, 2011: 87). Sultan II. Murad, kız kardeşi Hafsa Hatun'a Kite'nin Karacalar nam-ı diğer Kumla ve Mahmudkumlası

köylerini temlik etmiştir. Hafsa Hatun ise mülkü olan bu yerleri vakfetmiştir. Karacalar köyünün Sultan Bayezid zamanlarında Murad Hüdâvendigâr'ın azatlı kölesi İlyas'ın tîmârı ve Mahmudkumlası köyü'nün Murad Hüdâvendigâr'ın azatlı kölesi Uğurlu'nun tîmârı olduğu anlaşılmaktadır. Bu köylere Kadî-asker Mevlana Veliüddin Mektup vermiştir. İncelediğimiz defterdeki kayıtlarda vakfiyeti hâlâ mukarrerdir. Vakfın geliri, 9.246 akçedir. Meblağın 7.000 akçesi şahsa ve toprağa bağlı vergilerden, 1.250 akçeye yakını hubuttan elde edilmektedir. Köylerden birinde 500 akçe geliri olan bir değirmen vardır (TADB. TTD. 580: v. 49b-51b).

Tablo I: Hafsa Hatun binti Sultan Çelebi Mehmed Han Evkâfı

NAHIYE	AKARAT		VAKIF	Hayratın Bulunduğu Yer	NÜFUS			HÂSIL
	KÖY/MEZRA/CEMAAT	DİĞER			Hane	Mücerred	Nefer	
Kite	Karacalar (Kumla)	-	Hafsa Hatun Vakfı	-	33	50	117	9.246
	Mahmudkumlası	-		-	27	37	82	
	Zekeriya Mescidi Mahallesi	-		-	47	73	139	
TOPLAM					107	160	338	9.246

Kaynak: TADB. TTD. 580: v. 49b-51b

Selçuk Hatun binti Çelebi Mehmed Han Evkâfı

Selçuk Hatun, Sultan Çelebi Mehmed'in Kumru Hatun'dan olma kızı, Sultan II. Murad'ın kız kardeşi, Fatih Sultan Mehmed'in halası, Sultan II. Bayezid'in büyük halasıdır. Bu sebeple “Büyük Banu Hala” olarak da anılmıştır. Sultan II. Murad'ın kız kardeşi Selçuk Hatun'u İsfandiyaroğlu İbrahim Bey' ile evlendirmesinin ardından, Selçuk Hatun 18 yıllık evliliği boyunca Kastamonu Sarayı'nda oturmuştur. Kastamonu'da ölen çocukları için bir türbe yaptırmış, kocası İbrahim Bey'in ölümü üzerine Anadolu Beylerbeyi Karaca Paşa ile evlenmiştir. Bir yıl sonra Karaca Paşa şehit olunca, çocuklarıyla beraber Bursa'ya dönmüş ve hanedanın diğer üyelerine göre uzun bir hayat sürmüştür. Selçuk Hatun, ilerlemiş yaşına rağmen Cem-Bayezid tartışmalarında, Cem tarafından, Ulu Hala sıfatıyla, elçi olarak Bayezid'e gönderilmiştir. Ömrünün son yıllarını hastalıklarla geçirmiş, 80'e yakın bir yaşta vefat etmiştir. Naaşı Bursa'daki Yeşil Türbe'ye, babası Çelebi Mehmed'in ayakucuna defnedilmiştir (Sakaoğlu, 2011: 78-81; Uluçay, 2012: 29).

Selçuk Hatun'un bilinen vakıfları: Kastamonu'da bir türbe, Bursa'da Selçuk Hatun Camii ve tabhâne imareti, Bursa yakınlarında, Karacabey yolu üzerinde olan Nilüfer Çayı'ndaki Mihraplı Köprü, Edirne'de cami ve vakıf odaları saymak mümkündür (Sakaoğlu, 2012: 86-87). Defterdeki kayıtlardan anlaşıldığı üzere, Selçuk Hatun bu vakıflarından başka Bursa'da bir zâviye yaptırmıştır. Ayrıca "köprülerine vakfetmiştir" ifadesi de birden fazla köprü yaptırdığını göstermektedir. Selçuk Hatun, Kite'nin Atlaslu köynü satın alıp Bursa'da olan camisine, zâviyesine ve köprülerine vakfetmiştir. Cemaat-i Müteferrika Atlaslu'da çiftlik tasarruf etmeyip, başka yerlerde ziraat ederler ve resimlerini Atlaslu'ya verirlermiş. Cemaat-i Müteferrika şunlardır: Atranos'a tâbî Kırcalar köyünden 7 nefer, Cemaat-i Yörükân-ı Karabaşdan 1 nefer, Kepsud'a tâbî Kalburcu nezdinde Şabanlar köyünden 5 nefer, Gönen'e tâbî Cemaat-i Yörükân-ı İshaklardan 5 nefer, Mihaliç'e tâbî Cemaat-i Yörükân-ı Kavaklardan 6 nefer, Mihaliç'e tâbî İlyaslar köyünden 6 nefer, Ulubad'a tâbî Cemaat-i Karabürçek'e bağlı Cemaat-i Yörükân-ı Ahiler, Müteferrika-i Söğüd nam-ı diğer Malkoç'a bağlı Yörükân-ı Aşur, Cemaat-i Yörükân-ı Karacaulular. Köyden 3.000 akçel gelir elde edilmektedir. Meblağın 2.000 akçeye yakını şahsa ve toprağa bağlı vergilerden (bunun 577 akçesi cemaatlerin verdiği resimlerdir), geri kalanı hububattan elde edilir. (TADB. TTD. 580: v. 61a,61b).

Sultan II. Bayezid, Defterdâr Kasım Bey'in tîmârı olan Mihaliç'in Kılıç köyü'nü Selçuk Hatun'a Kastamonu'da ve Yemresu?'da olan mülklerine bedel olarak temlik etmiştir. Selçuk Hatun, bu köyü de Bursa'da olan camisine, zaviyesine ve köprülerine vakfetmiştir. Köyden 2.700 akçe gelir elde edilmektedir. Meblağın 1.000 akçeden fazlası şahsa ve toprağa bağlı vergilerden, 1.600 akçesi hububattan elde edilir (TADB. TTD. 580: v. 85a)

Fatih Sultan Mehmed, Ulubad'ın Sasa ve Karaçiftlik köyleri ile önceden Burak ve İdris'in tîmârı olan Çemendere ve Çoban köylerini Selçuk Hatun'a mülklüğe vermiştir. Selçuk Hatun, bu köyleri Bursa'daki camisine, zaviyesine ve köprülerine vakfetmiştir. Sasa ve Karaçiftlik gelirini öşür ve galleden elde etmektedir. Çemendere ve Çoban köylerinden 5.000 akçe gelir elde edilmektedir. Meblağın 3.400 akçesi hububattan, geri kalanı şahsa ve toprağa bağlı vergilerden elde edilir (TADB. TTD. 580: v. 93a-93b).

Tablo m: Selçuk Hatun binti Çelebi Mehmed Han Evkâfi

NAHIYE	AKARAT		VAKIF	Hayratın Bulunduğu Yer	NÜFUS			HÂSIL
	Köy/Mezra/ Cemaat	DİĞER			Hane	Mücerred	Nefer	
Kite	Atlaslu	-	Selçuk Hatun Vakfı	Bursa	17	35	51	3.000
	Cemaat-i Müteferrika	-			48	19	62	
Mihaliç	Kılıç	-			-	-	3	2.700
Ulubad	Sasa ve Karaçiftlik	-			-	-	-	1.241
	Çemendere	-			31	35	85	5.000
	Çoban	-			-	-	-	
TOPLAM					96	89	201	11.941

Kaynak: TADB. TTD. v. 61a-61b, 85a, 93a-93b

Selçuk Hatun Evkâfına ait Balkanlar'ın Siroz Sancağı'nda da köyler tespit edilmiştir. Bunlar; Drama Nahiyesi'ne bağlı Bereketli (Doludhu), Zigoş köyleri ile Zihne'ye bağlı Kozmeşte, Nisi, Vitaçiste ve Kosilinos köyleridir. Bu köylerde 132 Müslüman ve 664 Hristiyan teba' bulunmaktadır. Vakıf adına toplam 97.963 akçe gelir sağlanmaktadır (Turğut 2016a: 225; Turğut 2016c: 72).

Şirin Hatun Vakfı

Sultan II. Bayezid'in gyrimüslim caryelerinden olduğu düşünülen Şirin Hatun, Şehzâde Abdullah'ın annesidir. Oğlunun Saruhan valilği süresince Manisa'da oturmuş, oğlu ölünce Bursa'ya gelmiştir. Şirin Hatun ve kızı öldüklerinde, Bursa'da oğlu için yaptırıldığı türbeye defnedilmişlerdir. Şirin Hatun, Bursa ve Karacabey'de birer mektep ve Trabzon'da bir mescit bina ettirmiştir (Sakaoğlu, 2011: 141; Uluçay, 2012: 46).

Sultan II. Bayezid, önceden Mehmed ve Hızır'ın tîmâr tarikiyle tasarruf ettiği, Mihaliç'in Ayagönze köyünü Şirin Hatun'a ellicilerin yeri, bağları, azatlıların haraçları, kesimcilerin kesimleri ile birlikte mülkiyet üzere sadaka etmiştir. Şirin Hatun ise bu mülkü vakfetmiştir. Elde edilen gelirden, Trabzon'daki mescidinin imamına, müezzinine, kayyumuna, hasırına, aydınlatma yağına ve rakabesine yılda 200 akçe harcanmasını; kendi türbesinde günde 3 cüz okuyan kurrâya günde 20 akçe verilmesini; için yılda 1.000 akçe ile bayramlarda ve namazlarda helva dağıtılmasını; mütevellî, nâzır ve câbi için günde 5 akçe sarf olunmasını; masraftan bâkî ne kalırsa her Ramazan ayında 30 hatim kıraat eden kimselere verilmesini; günde 1 akçenin aydınlatma için harcanmasını ve günde 1 akçenin kürsüde kıraat edene verilmesini şart etmiştir. Köyde ellicilerden kimse kalmamış, hepsi denizci olmuşlardır. Köy'ün nüfusu 112 nefer

(Cemaat-i Müselleman 27 nefer, Mütessellim 6 nefer, Zımmiyan 79 nefer, 18'i sonradan yerleşmişler)dir. Köyün geliri 8.590 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 83b-84b).

1.2.6.2. Diğer Hatunların Kurduğu Vakıflar

Cemaliye Hatun Vakfı

Cemaliye Hatun 18.000 akçeyi muamele-yi şer'iyeye olunmak üzere Mudanya'da bulunan caminin mescidine vakfetmiştir. Ayrıca Emirzâde dükkânının icaresi ile Mudanya'da bir odasını da vakfetmiştir. Vakfın 2.910 akçelik gelirinin 2.700 akçesi nukudun rıbhından, 130 akçesi dükkândan, 80 akçesi odadan elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 70a)

Ayşe Hatun Vakfı

Ayşe Hatun, Tuzla'da olan badem ve armut bahçelerini, bahçelerin karşısında olan kuyunun rakabesine vakfetmiştir (TADB. TTD. 580: v. 72b).

Şahhuban Hatun Vakfı

Şahhuban Hatun, Mihaliç'de 3.000 akçe vakfetmiştir. Mevlana Muslihiddin'e günde 1 cüz okumak üzere 360 akçe verilmesini ve bâkî kalan 90 akçeye mütevellisinin mutasarrıf olmasını şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 87b).

Şehraye Hatun Vakfı

Şehraye Hatun, Mihaliç'de 2 adet dükkân ve 1.000 nakit akçe vakfetmiştir. Dükkânlardan 1.080 akçe gelir elde edilir. Vakfın gelirinden günde 2 akçe cüz okuyanlara ve günde 1 akçe mütevelliyeye verilir. Nakdin rıbhı olan 150 akçe ise meremmete sarf olunur (TADB. TTD. 580: v. 88a).

Bülbül Hatun Medresesi

Bülbül Hatun, Mihaliç'de bir medrese yaptırmıştır. Medresesinin müderrisinin rıbhına mutasarrıf olması için 2.000 nakit akçe vakfetmiştir (TADB. TTD. 580: v. 88b).

Hatun Tatar Kızı Vakfı

Hatun, Kirmastı Nahiyesi'nin Ateri köyünün Orta Mahallesi'nde olan Züfer Bey Mescidi'ne 9.000 nakit akçe vakfetmiştir. Vakfın gelirinden, mescidin imamına yılda 660 akçe, müezzine 320 akçe ve mütevellisine 320 akçe verilmesini şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 182a).

Mamelek Hatun Vakfı

Sivrihisar'da Mamelek Hatun kendi malından 1.100 nakit akçe vakfetmiştir. Meblağın rıbhıyla, Hacı Minnet Mescidi'nin imamı, vâkıfenin ruhu için pazartesi ve Perşembe günlerinde birer cüz okumaktadır. Defterin tutulduğu tarihte, Mescidin imamı, Emir Fakih'dir (TADB. TTD. 580: v. 196a).

Safiyetullah Hatun binti Mevlana Lütfullah Vakfı

Mevlana Hafizuddin'in torunu, Safiyetullah Hatun binti Mevlana Lütfullah, Sivrihisar'da kendi mülkü ve tasarrufunda olan Komacık Hamamı'nın ¼ hissesini vakfetmiştir. Bu hisseden vâkıfenin ruhu için cüz okuyana her ayın 1'inde 50 dirhem verilmektedir. Vakfın tevliyeti, Avnullah bin Lütfullah'a ve ebnâsına aittir (TADB. TTD. 580: v. 206b).

Emine Hatun Vakfı

Emine Hatun, Tarhala'da %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 4.000 nakit akçe vakfetmiştir. Meblağın rıbhıyla, Pınar Mescidi'nin imamı 1 cüz tilavet eder (TADB. TTD. 580: v. 227b).

1.2.7. Mülk Olan Kayıtlar

Server Mehmed Mülkü

Karyağdı Çiftliği'nde Yalakçayır Mezrası ve yine bu muhitte bir mezra daha Server Mehmed'in mülküdür. Yalakçayır Mezrası'nı Server Mehmed'den sonra oğlu Ahmed tasarruf etmiştir. Mezranın mülkiyeti sonra bir ara mensûh olup tîmâra verilmişse de tekrardan mülkiyeti mukarrer tutularak Ahmed Bey'in oğlu Hamza'nın tasarrufuna verilmiştir. Yıllık geliri, 1230 akçe olan mezrada 12 hanede 27 nefer ikamet

etmektedir. Yalakçayır mevkiinde bulunan ve yaklaşık on beş müd olan diğer mezrayı Server Mehmed'den sonra, evladından Balı Bey'e, Balı Bey vefat edince oğlu Ahmed Çavuş'a, daha sonra da torunu Hüseyin Çavuş bin Ahmed Çavuş'a intikal etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 62a-62b).

Çaşnigir Abdullah Bey Mülkü

Sultan Murad Han, Mihaliç'in Yeniceköy Nahiyesi'nde, Bursa suyu üzerindeki Mekece Değirmen'i Çaşnigir Abdullah Bey'e temlik etmiştir. Değirmeni mülkiyet üzere tasarruf ederken, Abdullah Bey'in oğlu Abdullah Çelebi, Mahmud Bey'in oğlu Ahmen Bey'e satmıştır. Ahmed Bey, değirmeni mülkiyet üzere tasarruf ederken, ilyazıcısı tîmâr olarak kaydetmiştir. Ancak daha sonra Ahmed Bey'in elinde bulunan şer'i temessükât mucibince tîmâr kaldırılarak, Ahmed Bey'in mülkiyeti mukarrer tutulmuştur. Defterin kaydedildiği dönemde ise değirmen, harap duruma geldiği için 120 akçe kira geliri olan bir dükkânla tebdil olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 85a).

Baş Kasım Ağa Mülkü

Baş Kasım Ağa'nın Sivrihisar'da Çakırcılar ve Şahinciler olarak anılan mülkleri ve Adahisar köyünde bulunan tapulu yerleri vardır. Adahisar köyünde Çayırbük, Çelcekbük, Doğancıbük ve Kamışlubük'de Kütahya Suyu'nda çeltik ziraatı yapılmaktadır. Bu yerlerde müdd-i kebîr ile on müd çeltik tohumu ve Bursa müddüyle on müd hinta ve şa'ir ekilmektedir. Bu mülk arazilerin öşr-i hububatından ve rüsûm-i örfiyesinden sende 200 akçe gelir elde edilmektedir.

Baş Kasım Ağa'nın Mihaliçcik Kazası'nın Arıcaklar köyü yakınlarında olan Eymür ve Körbükü köylerinde de tapulu yerleri vardır. Köylerin öşr-i hububatından ve rüsûm-i örfiyesinden sende 200 akçe, Baş Kasım Ağa'nın Eymür köyünde 3200 akçe karşılığında mukat'aya aldığı yerin öşr-i hububatından ve rüsûm-i örfiyesinden sende 800 akçe ve Karabük denin zemininin rüsûm-i örfiyesinden sende 70 akçe gelir elde edilir.

Kasım Ağa'nın mülkü olan bu çiftlikleri ve sınırları içerisinde bulunanların, tâbî olanlar ve sonradan eklenenler, öşrü, yavesi³⁹, kaçgunu⁴⁰ bâd-ı hevâsı, tayyâratı ve sâyir

³⁹ Kaybolmuş hayvanın bulunması halinde sahibinden alınan vergi

müteveccihâtı âmme-yi hukuk-u şeri'yye ve kâffe-yi rüsûm-i örfiyyesiyle temlik olunduğuna dair Sultan Süleyman'dan mülknâmesi vardır (TADB. TTD. 580: v. 48b).

Ahi Mustafa Mülkü

Sivrihisar'da iki çiftlik miktarı yer olan Hırka Mezrası, Ahi Mustafa'nın mülküdür. Ahi Mustafa vefat edince mezra, oğlu Ahi Mehmed'e intikal etmiştir. Ahi Mehmed'den sonra, mezraya Mustafa ve Sinni Hatun beraber mutasarrıf olmuşlardır. Mezranın geliri, 225 akçedir (TADB. TTD. 580: v. 200a).

Mevlana Lütfullah Mülkü

Mevlana Lütfullah'ın Sivrihisar'da üç bölük mülk ekinliği vardır. Bu üç bölük ekinliğin ikisi ekilmeyecek halde, Nahisyan ekinliği denilen birtanesini Mevlana Lütfullah kendisi ekmektedir. Ekinliklerin mülkiyeti, bir ara mensûh olup tîmâra emredilmiş olsada, sonra tekrardan Mevlana Lütfullah'ın mülkiyeti mukarrer tutulmuştur. Mevlana Lütfullah'ın kendisinin çiftinin yürüdüğü ekinliğe, Üvezlik denilir ve çeltik tohumu ekilir. Lütfullah'tan sonra ekinliklerin mülkiyeti, oğlu Avnullah Çelebi vefat ettiği için torunu Seyfullah Çelebi'ye intikal etmiştir. Sultan Süleyman Han zamanında, Seyfullah vefat edince, oğlu Lütfullah'ın tasarrufuna geçmiştir. Mevlana Lütfullah'ın mülk arazisinde 5 hane de 35 nefer meskûn bulunmaktadır. Ekinliklerden elde edilen yıllık gelir 1430 akçedir. Meblağın 1254 akçesi ekinlerin mahsulünden, 176 akçesi şahsa ve toprağa bağlı vergilerden elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 208a).

Ahmed bin İlbeyi Mülkü

Ahmed bin İlbeyi, Tarhala'nın Yusufbeylü köyünde Abdurrahman'dan satın aldığı avlusuyla beraber bir evi, bir pare bağı ve bostanı vardır. Daha sonra ev ve bahçe Mehmed Çelebi'nin tasarrufuna geçmiştir (TADB. TTD. 580: v. 223b).

⁴⁰ Kaybolmuş kölenin bulunması halinde sahibinden alınan vergi

1.2.8. Diğer Vakıflar

Defterdâr Abdi Çelebi Zaviyesi

Defterdâr Abdi Çelebi, Mudanya’da bulunan zaviyesi ve mescidine; 53.833 akçe nakit para, üç adet zaviye kurbunda ve sekiz adet Bursa’da olamk üzere on bir oda, Mudanya’da iki kıt'a oda zemini, zaviye civarında bağ, Edirne’de Üçşerefeli Cami kurbunda on adet dükkân, Kite’ye tâbî Ak köyünde iki müd mezra' vakfetmiştir. Vakıf adına sağlanan toplam 15.757 akçenin yukarıda belirttiğimiz akarattan elde edildiği ve senelik masrafı yaklaşık olarak 13.515 akçe olduğu görülmektedir. Bunlardan başka Tuzla’nın Bazardurub Nahiyesi’nde kırk altı adet vakıf dükkânı var olup on sekizinde kira ile meskûn olunmuş, kiradan vakfa sağlanan 850 akçe mevcuttur (TADB. TTD. 580: v. 69b-71a).

Hoca Ali Camii

Mudanya’da bulunan Hoca Ali Camii’ne Mudanya’da alt kat ve üst kat odalar, Mudanya’da hamam icâresi, dükkân zemîni ve caminin bahçesi vakfedilmiştir. Vakıf adına sağlanan toplam 5334 akçe mevcuttur. Hâsılın 4800 akçesi cami görevlilerine cihet olarak ve geriye kalan 534 akçesi cami ve akârâtın tamiri için harcanmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 70a).

İmirze Hoca Mescidi

Gönen’in İmirze Hoca Mahallesi Mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 600 nakit akçe bağışlanmış olup, rıbhının bir miktarının mescidin levazımına harcanması ve bir miktarının imamına verilmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 121a).

Davud Hoca Mescidi

Gönen’in Davud Hoca Mahallesi’nde bulunan mescide 1420 nakit akçe vakfedilmiştir. Nakit %15 hesabıyla murabaha olunarak 1200 akçesinin rıbhının mahalle halkının avârızına sarf olunması ve 220 akçesinin rıbhıyla mescide şem alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 121a).

Hacı Sinan

Kite'nin İkizce köyünde meskûn olan Hacı Sinan, hayatta iken %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 4000 akçe vakfetmiştir. Köy mescidinin imamının vâkıfın ruhuna bir cüz okuması karşılığında rıbhından hâsıl olan 400 akçeye mutasarrıf olmasını şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 55a).

Hacı Mehmed bin Hacı Cafer Vakfı

Tuzla'nın Nusretlü köyünde Hacı Mehmed, %15 hesabıyla şer'î muamele olunması için 30.900 akçe vakfetmiştir. Nukudun 1000 akçesinin rıbhının köyün avârızına sarf edilmesi, eğer avârız yoksa köy mescidinin tamirine sarf olunup, günde bir akçe ile ashab-ı kirama, vâkıfın validesine ve Müslümanlara cüz okunması; 12.000 akçesinin rıbhı ile köy mescidinde sabah namazlarından sonra müezzinden dört kişinin günde birer akçe ile birer cüz tilavet etmeleri; 600 akçesinin rıbhı ile haftada bir akçe ile iki cüz okunması; 200 akçesinin rıbhıyla iki bayramda köyün halkı için yemek pişirilmesi; 6000 akçesinin rıbhı ile çift günlerde Ağustos Mahallesi'nde cemaat oluşturulup, yemek pişirilmesi ve bir şeyh getirilerek Müslümanlara vaaz etmesi karşılığında şeyhe 60, dervişlerine 40 akçe verilmesi; 6 akçe ile çanak ve desti alınarak Müslümanlara yemek ve su verilmesi; tabbaha ve hudemâya 6 akçe verilmesi Şart olunmuştur. Hacı Mehmed'in kardeşi Hacı Seferşah, günde 3 akçe ile vakfa mütevellî olmuştur. Tevliyetin Hacı Seferşah'tan sonra köy ahalisinden güvenilir birine verilmesi ve ahalinin akçe üzerine nâzır olması şart edilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 71a).

Hacı Deniz bin Mustafa ve Hacı Muhammed bin Halil Muallim-hânesi ve Mescidi

Hacı Deniz ve Hacı Muhammed, Tuzla'nın Büyükkulaklı köyündeki mescitlerine ve mescit yakınlarına inşa ettikleri muallim-hânelerine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 14.000 nakit akçe vakfetmişlerdir. Muallim-hâneye muallim olacak kişinin vâkıfânın evlatlarından ve akrabalarından birisinin olması şart olunmuştur. Nasreddin Halife, günde üç akçe ile muallim, Hacı Deniz, günde bir akçe ile vakfa mütevellîdir. Günde bir akçenin hilâfet ücreti olması, nakidin 1000 akçesinin rıbhıyla muallim-hânenin tamir ve termiminin görülmesi, 1000 akçesinin rıbhının muallim-hânedede harcanması ve musluğa sarf olunması, kalanının ise asl-ı mala

zammolunması şart olunmuştur. Mescide imam olan aynı zamanda vakfa nâzırdır ve Nasreddin daha sonra müteveli olmuştur (TADB. TTD. 580: v. 72a).

Hacı Ömer Mescidi

Hacı Ömer Tuzla'nın Küçükkulaklu köyünde olan mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2700 nakit akçe vakfetmiştir. 1800 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının yılda dört hatim tilavet etmesini, 300 akçesinin rıbhıyla mescide mum alınmasını ve 600 akçesinin rıbhıyla mescidin tamiratının yapılmasını şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 73b).

Hacı Hasan Mescidi

Hacı Hasan, Tuzla'nın Papaslık köyündeki Hacı Hasan Mescidi'ne %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 800 nakit akçe vakfetmiştir. Nakdin rıbhıyla mescide mum alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 76a).

Hacı Hayreddin Mescidi

Mihaliç'in İshakfakih Mahallesinde olan Hacı Hayreddin'in binâ ettiği mescidin, Karasu köyünde iki değirmeni, Mihaliç'de iki harap dükkânı ve bir pare bağı varmış. Hacı Hayreddin'in oğlu Mevlana Muhyiddin ise dört adet değirmenini mescide vakfetmiştir. Akârattan vakıf adına sağlanan 2700 akçe mevcut olup, yıllık masrafı yaklaşık 1140 akçedir. Vakfın tevliyeti öncelikle vâkıfın evlatlarına ve nesline şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 83a-83b).

Hacı Mustafa Mescidi

Mihaliç'in Ebubekir Mahallesinde (mahalle mescidin adıyla da anılır) bulunan Hacı Mustafa Mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 12.000 akçe vakfedilmiştir. Hacı Mustafa müteveli olup, rıbhından mescidin imamına günde iki akçe, müezzinine bir akçe verilmesi ve vakfa kendinden sonra evlatlarının daha sonra da hakimü'l-vakt tarafından atanan salih bir kişnin müteveli olmasını şart eylemiştir (TADB. TTD. 580:v. 86b) .

Hacı Hamza Camii ve Evlatlık vakfı

Sultan Murad Hüdâvendigâr, evvelde Tatatr Tîmârı olan Ulubad'a tâbî Aklakçı Köyünü, Emir Süleyman'ın kızı Paşa Melek Hatun'a mülklüğe vermiş, Paşa Melek Hatun ise mülkünden üç çiftlik yer olan Aklakçı Mezrasını Hacı Hamza'ya satmıştır. Hacı Hamza'nın Mahmud Ağa'nın kuluyken, Mehmed Paşa'ya satıldığı daha sonra da Mehmed Paşa tarafından azat edildiği anlaşılmaktadır. Hacı Hamza mülkünün yarısını Manyas Ovasının Günay Köyünde binâ ettiği camisine vakfetmiş, diğer yarısını da vakf-ı evlâd etmiştir. Hacı Hamza vefat ettikten sonra oğlu Mustafa'ya müntakil olmuş ve Sultan Selim Han'dan nişan-ı hümayûnuyla tasarruf etmiştir. Mezrada meskûn olan yirmi beş neferin isminin zikredildiği kayıttan vakıf adına sağlanan gelirin 1000 akçe olduğu anlaşılmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 93b-94a).

Hacı Karaca Mescidi

Aydıncık'ın Hacı Karaca Mahallesi Mescidine 3000 nakit akçe vakfedilmiş olup, %15 hesabı üzere murabaha olunarak 2000 akçesinin rıbhına mescidin imamının ve 1000 akçesinin rıbhına müezzininin mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 111b).

Hacı Halil Camii

Aydıncık'ın Hacı Halil Mahallesinde bulunan camiye %15 şer'i muamele olunması için 11.000 nakit akçe vakfedilmiştir. Vakf olunan nukudun 7500 akçesinin rıbhından caminin mütevellisine yılda iki yüz akçe, müezzinine günde bir buşuk akçe, imamına günde bir akçe ve her gün bir cüz okuyana yarım akçe verilmesi; 3500 akçesinin rıbhından caminin hatibine günde bir akçe, müezzinlerine yılda yüz seksen akçe ve cüz okuyanlara yılda yirmi akçe verilmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580:v. 112a).

Hacı Nuh Mescidi

Aydıncık'ın Hacı Nuh Mahallesinin mescidine 7000 akçe vakfedilmiş olup, %15 hesabıyla murabaha olunarak, rıbhından yüz bir akçe ile iki cüz tilavet olunması, bâkîsi mescidin imamına, müezzinine ve mütevellisine şart olunmuştur. Murabaha olunmak

üzere 1000 akçe dahi mahalle halkının avârızına sarf olunması için vakfedildiği görülmektedir (TADB. TTD. 580: v. 113a).

Hacı Hızır Mescidi

Aydıncık'ın Hacı Hızır Mahallesindeki mescide %15 hesabı ile muamele olunması için 1000 akçe vakfedilmiş olup, rıbhının mahalle halkının avârızına sarf olunması meşruttur (TADB. TTD. 580: v. 113b).

Hacı Menteş Zaviyesi

Gönen Kazasında Hacı Menteş Zaviyesi'ne İlyas bin Hacı Üveys, Sultan Süleyman Han berât-ı hümâyûnuyla şeyhtir. Vakfa Müslümanlardan 300 akçe sadaka hâsıl olduğu görülmektedir (TADB. TTD. 580: v. 118b).

Hacı Yusuf Mescidi

Gönen'in Çarşı Mahallesinde Hacı Yusuf'u bir mescidi ve zaviyesi bulunduğu ve mescidine imam olanın aynı zamanda zaviyesine müteveli olduğu anlaşılmaktadır. Hacı Yusuf Mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 10.050 nakit akçe ve iki adet dükkân vakfedilmiştir. Vakf olunan nakdin 5500 akçesinin rıbhından günde iki akçe ile mescidin imamının her gün bir cüz tilavet etmesi, 1000 akçesinin rıbhının mahalle halkının avârızına sarf olunması, 2000 akçesinin rıbhına ve iki dükkânın icâresine mescidin müezzininin mutasarrıf olması, 750 akçesinin rıbhının mescidin rakabesine harcanması ve 800 akçesinin rıbhı ile mescide mum alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 119a).

Hacı Mustafa Mescidi

Gönen'in Hacı Mustafa Mahallesinin mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 22.300 akçe vakfedilmiş; 20.000 akçesinin rıbhının mescide sarf olunması ve 2300 akçesinin rıbhının mahalle halkının avârızına sarf olunması meşruttur (TADB. TTD. 580: v. 119b).

Hacı Rüstem Mescidi

Gönen’de olan Hacı Rüstem Mescidine % 15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 4600 nakit akçe vakfedilmiş olup, 3000 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının günde bir cüz tilavet etmesi, 600 akçesinin rıbhı ile mescide şem alınması ve 1000 akçesinin rıbhının mahalle halkının avârzına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 119b).

Hacı Mahmud Mescidi

Gönen’in Hacı Mahmud Mahallesi mescidine otuz adet dükkân, bir hane zemini ve %15 hesabıyla şer’i muamele olunmak üzere 5400 nakit akçe vakfedilmiştir. Vakfedilen on yedi dükkânın icâresine ve 3400 akçenin rıbhına mescidin imamının, on üç dükkân ile hane zeminin icârelerine ve 800 akçenin rıbhına mescidin müezzininin mutasarrıf olmaları ve 1000 akçenin rıbhının mahalle halkının avârzlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 119b-120a).

Hacı Ali bin Hacı Safa Mektebhânesi

Hacı Ali bin Safa, Tuzla’da harap olan bir mekteb-hâneyi tamir ettirmiş, Tuzla’nın Lavet Köyünün Pazaryeri’nde elli adet dükkân binâ ettirip, bu dükkânları ve Kösederesi yakınındaki Mustafa Değirmenini mekteb-hâneye vakfetmiş, kadı siciline dahi kaydettirmiştir. Vakıftan hâsıl olan akçeler ile rakabesi görüldükten sonra arta kalanın muallimin olması şart olunmuştur. Daha sonra dükkânların otuz adeti ve değirmen harap olmuşlardır. Harap olan değirmenin taşlarını hakimü’l-vakt 300 akçe karşılığında satmıştır ki bu akçeler %15 hesabıyla murabaha olunarak rıbhı mekteb-hânenin muallimine sarf olunurmuş. Değirmeni alan kişi tamir etmiş ve her sene muallime 40 akçe zemin resmi verirmiş (TADB. TTD. 580: v. 129b).

Hacı İlyas Zaviyesi

Hacı İlyas, Tuzla’nın Debbğlar da denen Arpa Köyünde bir zaviye binâ etmiş, %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 7000 nakit akçe ve Bazar Köyü yakınlarında bir dönüm mikdarı bahçesini, bir kazan, bir tava ve bir tepsi vakfetmiştir. Nakdin 3000 akçesinin rıbhına Hacı İlyas’ın ruhuna cüz okuyan cüz-hân, 1000 akçesinin rıbhına cihet olarak müteveli mutasarrıf olurlar, 1000 akçesinin rıbhı ve bahçenin hâsılı zaviyede

âyende ve revendeye sarf olunur, kazan, tava ve tepsi ise zaviyede istihdam olunarak misafire kullanılmış. Vakfın mütevellisi Köpköse Mehmeddir, daha sonra hakimü'l-vakt kimi uygun görürse tevliyeti tasarruf etsin diye kaydedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 129b).

Hacı Hasan Vakfı

Kirmastı'nın Çay Mahallesinde Hacı Hasan, %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1200 nakit akçe vakfetmiş olup, rıbhı olan 180 akçenin 150 akçesini mahalle mescidinin müezzininin günde bir cüz tilavet ederek tasarruf etmesini ve 30 akçesini mütevellinin almasını şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 182b).

Hacı Mahmud Vakfı

Hacı Mahmud, Kirmastı'nın Dere Köyünde bir değirmen vakfetmiş ve mahsulü ile köy mescidinin meremmeti görüldükten sonra kalanına imamının mutasarrıf olmasını şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 183b).

Ömer Hacı Zaviyesi

Sivrihisar'ın Kaymas Mezrasında kadimden Ömer Hacı Zaviyesine vakıf olan bir çiftlik yeri, bir bağı ve bir değirmeni Ömer Hacı'nın oğulları Minnet, Gülistan ve Bostan tasarruf ederlermiş. Daha sonra çiftliği Minnet'in oğlu Ali tasarruf edermiş. Gülistan vefat edince zaviyenin vakfı oğulları Seydivar ve Mestan'a sadaka olunmuş, Seydivar müstakil tasarruf eder, zaviyede âyende ve revendeye hizmet ederlermiş. Vakıf adına 600 akçe hâsıl sağlanan mezranın daha sonra Mestan Derviş'e sadaka olduğu kaydedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 192a).

Hacı İbrahim

Sivrihisar Mercan'da Maveriyeri ve Ayvalu'ya bitişik Seyfsarayı, evvelden vakıfmış ki Hacı İbrahim vakfiyet üzere tasarruf edermiş. Kendinden sonra oğlu Hacı Halil mutasarrıf olarak âyende ve revendeye hizmet edermiş, elinde Murad Hüdâvendigâr'dan ve Sultan Mehmed Han'dan nişan-ı hümâyûnları varmış. Daha sonra Pir Ali'ye sadaka olunmuş, âyende ve revendeye hizmet edermiş, meşihatine Kerem

Dede bin Mehmed mutasarrıf olmuştur. Vakıf adına 600 akçe hâsıl kayd olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 194b).

Hacı Pir Hasan Mescidi

Hacı Pir Hasan, Sivrihisar'ın Kethüda Mahallesinde bir mescid binâ edip, imamına meydan civarında bir dükkân, Takyacılar içinde bir dükkân ve Seydi Hamamından yılda 150 akçe hisse; müezzine Demürcüler içinde iki dükkân vakfetmiştir (TADB. TTD. 580: v. 207b).

Hacı Kutbeddin Mescidi

Hacı Kutbeddin, Sivrihisar'da kendi adıyla anılan mahallede bir mescid binâ etmiş, mescidin imamına Bakkallar içinde bir dükkân ve Odunbazarı'nda bir pare mukataalı yer; mescidin çerğ yağına Ahuryeri denen, 12 akçe mukataalı yeri vakfettiği anlaşılmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 207b).

Memi bin Hacı Hüseyin Vakfı

Memi bin Hacı Hüseyin, Sivrihisar'da bulunan Maruf Çeşmesi adıyla ünlü olan Orta Çeşme'nin levazımına 4 altına satın aldığı Debbaghâneki dükkânı, üstünde iki oda ve bir kazganı; kervansaray yakınında bir dükkânı vakfetmiştir. Memi'nin vakfettiklerinden başka Uzunçarşu Bazarı'nda, çeşmenin vakıf akçesiyle satın alınmış bir adet dükkânı daha vardır (TADB. TTD. 580: v. 210a).

Hacı Yusuf bin Karahan Mektebi

Elhac Yusuf bin Karahan, Tarhala'nın Kazanlı Köyünde mekteb binâ etmiş, %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 10.000 nakit akçe vakfedip, köyün mescidine imam olanın mektebine hoca olmasını ve nakdin rıbhının ona verilmesini şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 227a).

Hacı Arslan Mescidi ve Muallimhânesi

Hacı Arslan, Tarhala'da olan Mescidine 10.000 nakit akçe vakfedip, %15 hesabıyla murabaha olunarak rıbhından günde üç akçe mescidin imamına ve bir akçe binâ ettiği muallim-hânenin muallimine verilmesini şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 227b).

Mehmed Ağa Vakfı

Mehmed Ağa, Mustafa Bey'in mülkü olan Ulubad'a tâbî Karacapaşa köyünü Mustafa Bey'in oğlu Abdi Bey'den satın almıştır. Mehmed Ağa'nın vakfettiği bu köyü oğlu Mahmud Çelebi, ardından ebnâsından Süleyman Çelebi ve daha sonra Süleyman Çelebi'nin oğlu Osman Bey sırası ile tasarruf etmişlerdir. Köyde 106 nefer meskûndur ve 2300 akçe geliri mevcuttur (TADB. TTD. 580: v. 96a-96b).

Muhammed Vakfı

Tuzla'nın Babaderesi köyünde Muhammed adında bir kimse zemin kırasını köy mescidine vakfetmiştir (TADB. TTD. 580: v. 72b).

Sarraç Hamza Vakfı

Mihaliç'in Mescid (Mürvet) Mahallesi'nde Sarraç Hamza, iki adet dükkânını kirası ile Muslihiddin Halife'nin günde bir cüz okuması için vakfetmiştir. (TADB. TTD. 580: v. 87a).

Yahya bin Yakub Mescidi

Yakub'un oğlu Yahya, Aydıncık'ın Yenice Mahallesi'ndeki mescidinin tamiratına, şehrin yakınında olan mezrasını ve mescidin çerağ yağına sarf olunması için de altı adet dükkânını vakfetmiştir. Vakfın tevliyeti, önce Yahya'nın kendine sonra da kızlarına ve kızlarının evlatlarına geçmektedir. Yahya'nın kızının kızı olan Selime Hatun (kocasının adı Ali'dir)'un oğlu Osman vakfın mütevellisidir. (TADB. TTD. 580: v. 109a).

Kamer İlyas bin Abdullah Evkâfı

Abdullah'ın oğlu Kamer İlyas'ın, Hacı Karaca'nın kölesiyken azat edildiği anlaşılmaktadır. İlyas, Aydıncık'ın Karaca Mahallesi'nde Kamer İlyas Camii ile bir muallim-hâne, Gökmar köyünde bir mescid, Akçapınar ve Uğurhan Köylerin de iki pınar inşa ettirmiştir. Bu evkâfın maslahatları ve sekiz cüz okunması için Aydıncık'da bulunan ve dördü kasap dükkânı olan on dokuz dükkânını, bir kervansarayını, altı adet hücreni ve 50.000 nakit akçeyi vakfetmiştir. Akârâtın kirasını ve nakdin murabaha olunduktan sonra hâsıl olan rıbhının masraflara harcanması şart etmiştir. Bu vakfın

senelik masrafı ise yaklaşık olarak 7520 akçeyi bulmaktadır. İlyas'ın evladından Musa Çelebi'nin vakfın mütevellisi olduğu görülmektedir (TADB. TTD. 580: v. 109b).

Kamer İlyas ayrıca Aydıncık'ın Karaca Mahallesinde bulunan camisine 15 adet dükkân ve %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 28.500 nakit akçe vakfetmiştir. Dükkânların kiralarından ve meblağın hâsılından; maaş ve cüz okumaları karşılığında caminin imamına iki akçe, müezzinine iki akçe, muallime üç akçe, şehrin kadısına (nâzır olması şartıyla) iki akçe, mütevellisine (kendi evladından olması şartıyla) iki akçe, muarrif ve kayyımına bir buçuk akçe ve günde dört cüz okuyana dört akçe verilmektedir. Bunlardan başka hasırına elli, aydınlatmaya elli, Gökmar köyündeki mescidin aydınlatılmasına yılda 10 akçe sarf olunmaktadır. Ayrıca çeşmenin gerektiğinde tamirat masrafları karşılanmaktadır (TADB. TTD. 580: v.112a).

Para vakıfları başlığında ele alınan Hacı Sinan'ın azatlı kölesi olan Abdullah'ın oğlu İlyas ile burada adı geçen İlyas'ın aynı kişiler olma ihtimali vardır ancak bunu kanıtlamak şimdilik mümkün değildir.

Kethüda Mescidi

Aydıncık'ın Hacı Mustafa Mahallesi'nde bulunan Kethüda Mescidine 600 akçe hâsılatı olan Kethüda Bahçesi vakfedilmiştir. Hâsılın 140 akçesinin mescidin imamına ve 150 akçesinin mescidin müezzinine verilmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 111a).

Balabanoğlu Mescidi

Aydıncık'ın Balabanoğlu Mahallesi'nin mescidine bir bezirhâne ve bir bağ vakfedilmiştir. Vakıf adına sağlanan 670 akçe gelirden mescidin imamına günde yarım akçe, müezzinine günde bir akçe, günde iki cüz okuyana iki akçe, mütevellisine yarım akçe ve nâzırına yarım akçe verilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 111b).

Kurtlar Köyü Mescidi

Aydıncık'ın Kurtlar Köyü'nün mescidine çerağ yağı alınması için Aydıncık'da iki bezirgân dükkâmı vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 113b).

Malkoç Mescidi

Gönen'in Malkoç Mahallesi Mescidine bir hane ve %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 6250 nakit akçe vakfedilmiştir. Vakıf olan haneye ve meblağın 3200 akçesinin rıbhına mescidin imamının mutasarrıf olması, 800 akçesinin rıbhıyla mescide mum alınması ve 2250 akçesinin rıbhının mahalle halkının avârızlarına sarf edilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 120a).

Bayramiç Köyü Mescidi

Tuzla'nın Bayramiç köyünde bulunan mescidin, içinde ceviz ağaçlarının olduğu bir çiftlik vakıf merası vardır. Mezrayı Mevlana Tacüddin, mescidin imamı olarak vakfiyet üzere tasarruf etmektedir. Mevlana Tacüddin'in ardından Veli Fakih'e arz edilmiş, sonra da Bayramiç Camii'nde hatîb ve imam olan Muhyiddin Halife bin Veli, Sultan Süleyman Han berâtıyla mutasarrıf olmuştur. Mezradan vakıf adına sağlanan 200 akçe gelir bulunmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 125a).

Kayağlı Vakfı

Kayağlı'nun Tuzla'da bulunan mezrası Medine-yi Münevvere Vakfına verilmiştir. Ayrıca mezradan vakıf adına sağlanan 70 akçe kaydedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 129a).

Kara Mustafa Vakfı

Kara Mustafa, Kirmastı'nın Çay Mahallesi Mescidine bir hane, 180 akçe geliri olan bir dükkân ile %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 10.000 nakit akçe vakfetmiştir. Dükkânın kirasıyla mescidin ve hanenin tamiratları yapılmaktadır. Hanenin kirasını evlatları almakta ve vakfin tevliyet ile imametini de yine evlatları tasarruf etmektedir. Mustafa'nın evladından Ahmed mutasarrıftır. Vakfin yıllık masrafı yaklaşık olarak 1500 akçe olarak tespit edilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 182b).

Ashab-ı Hayrat Vakfı

Hayratın sahibi, Tarhala'da bulunan ve Ömer Bahçesi denen bahçenin mahsulünü günde bir cüz okunması için vakfetmiştir. Vakfin mutasarrıfı Hacı Ali'dir. Bahçe, daha sonra Mustafa adında bir kişiye sadaka olunmuştur. Vakf olan yerde

meskûn olan 81 kişinin adlarının anıldığı kayıttan vakıf adına sağlanan 612 akçenin mevcut olduğu tespit edilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 224b-225a).

Yusuf bin Pazarlu Mescidi

Pazarlu'nun oğlu Yusuf'un Tarhala'da bir mescid binâ ettiği ve imamlığını yaptığı anlaşılmaktadır. Yusuf, Kırlangıç Bahçesi'ni mescidin imamına vakfetmiştir. Bahçeyi imam olduğu sürece kendisi, ardından mescide imam olan Abdi Fakih tasarruf etmiştir. Halil bin İlyas Çelebi vakfın mütevellisi olarak bahçenin mahsulatını toplayarak imama teslim etmektedir (TADB. TTD. 580: v. 226a).

İğdecikkaplı Köyü Mescidi

Sivrihisar'ın İğdecikkaplı köyü, kadimü'z-zamandan köyün mescidine vakıftır. Köyü Mevlana Muhyiddin, Sultan Mehmed nişânıyla tasarruf etmiş, ardından Ahi Mustafa sonra da imam olan Müderris Mevlana Muslihiddin mutasarrıf olmuşlardır. Mevlana Lütfullah Halife ve Muhyiddin de sırasıyla imam olarak vakfi tasarruf etmişlerdir. Köyde ikamet eden 75 kişinin isimleri kayıtlıdır. Mescidin geliri olan 3150 akçenin 1175 akçesi hububattan ve 1975 akçesi şahsa ve toprağa bağlı vergilerden elde edilmektedir (TADB. TTD. 580: v. 193a-193b).

Burma Camii

Sivrihisar'da bulunan Burma Mescid'in bir çiftlik vakıf yeri vardır. Mescide imam olan kişi, çiftliği vakfiyet üzere tasarruf etmektedir. Mevlana Süleyman ve İbrahim Fakih mescidin imamı olarak çiftliği tasarruf etmişlerdir. Vakıf adına sağlanan 200 akçe gelire sahip olan çiftliği daha sonra Mevlana Abdurrahman tasarruf etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 195a).

Tekeviran Mescidi

Sivrihisar'a tâbî Tekeviran'da bulunan bir çiftlik vakıf yeri, içinde bulunan mescide imam olan kişi tasarruf etmektedir. Kutbeddin Fakih, Muhammed Fakih ve Elvan Fakih bin Nebi sırasıyla mescide imam olarak, çiftliği tasarruf etmişlerdir. Çiftlikten vakıf adına sağlanan 100 akçe gelir kayıtlı bulunmaktadır (TADB. TTD. 580: v. 195b).

Cafer ve Yusuf Evlatlık vakfı

Sivrihisar'ın Kozağacı köyünde bulunan Şey İbrahim Çiftliği'ni Cafer ve Yusuf, vakfiyet üzere tasarruf ederler. Ellerinde Sultan Süleyman Han'dan nişanları vardır. Daha sonra Yusuf'un oğlu Hacı ve Cafer'in oğlu Kılıç çiftliğe mutasarrıf olmuşlar ve Cafer'in kardeşi Hacı Balı'nın oğlu Kemal de çiftliğin üçte bir hissesine mutasarrıf olmuştur. Yusuf ve Cafer'in evlâdından Balı bin İbrahim, Devlet Han bin Yusuf, Hacı Balı'nın oğulları Ebubekir ve Ali de vakfın sonraki mutasarrıflarıdır. Çiftlikten vakıf adına sağlanan 400 akçe kayıtlıdır (TADB. TTD. 580: v. 196a-196b).

Cami Vakfı

Sivrihisar'da bulunan camiye 5400 akçe gelire sahip olan Bacı Gevher Hamamı vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 197a).

Tatlar Mescidi

Sivrihisar'ın Tatlar Mahallesi'nde bulunan mescidin iki kitabesi vardır. Kitabelerin ilkinden mescidi H. 707 senesinde Şehid Seid Kerimüddin Hoca Osman'ın yaptırdığı anlaşılmaktadır. İkinci kitabede ise mescidin H. 743 senesinde Hoca Osman'ın oğlu Bedrüddin Hoca İbrahim tarafından tamir edildiği yazmaktadır (Özalp, 1961: 77-78). Sivrihisar'ın Tatlar Mahallesi'nde bulunan mescide ayakkabı çarşısında bulunan altı adet dükkân vakfedilmiştir. Vakfedilen dükkânların dört tanesinden elde edilen 720 akçeye mescidin imamı mutasarrıftır. 180 akçe geliri olan dükkâna mescidin müezzini mutasarrıftır. 120 akçe gelire sahip olan diğer bir dükkân ise rakabenin giderlerine sarf olunmaktadır. Mescide önce Mevlana Kutbeddin, daha sonra da Ali Paşa imam olmuşlardır (TADB. TTD. 580:v. 197b). Mescidin M. 1486 yılındaki imamının Mehmed veledi Ahmed, M. 1521 yılındaki imamının ise Ali Paşa veledi İbrahim olduğu bilinmektedir (Doğru, 1997: 46).

Dükkân Köyü Camii

Sivrihisar'a tâbî olan Dükkân köyünde bir cami binâ edilip, topluca ikamet olunmak için icazet verilmiştir. Mevlana Şemseddin camiye imam ve hatîb olmuştur. Mevlana Şemseddin'den sonra caminin imametine ve hitabetine İbrahim Fakih mutasarrıf olmuştur (TADB. TTD. 580: v. 203b).

Kaymaz Camii

Sivrihisar'ın Kaymaz köyünde binâ edilen camiye Bektaş adında bir kimse bir bağ vakfetmiştir. Bağın öşrünü sipahi almakta ve bâkî kalanını caminin hatibi tasarruf etmektedir. Caminin hatibi bağdan başka öşürlü iki kıt'a yer ile İbrahim adında bir kişinin bağışladığı bir evi de tasarruf etmektedir. Caminin hatibi Ahmed Fakih'dir (TADB. TTD. 580: v. 207b).

Şah Melik bin Hüseyin Vakfı

Sivrihisar'ın Eskici Hacı Mahallesi'nde Hüseyin'in oğlu Şahmelik altı adet hânesini vakfetmiştir. Mezid adında bir kişi, her hafta Perşembe günü Hz. Muhammed'in, vâkıfın ve annelerinin ruhlarına bir cüz okumak üzere dükkânları tasarruf eder ve mutasarrıflık Mezid'in evladına aittir (TADB. TTD. 580: v. 210b).

Hacı Süvari Vakfı

Hacı Süvari'nin oğlu Arab Fakih, Tarhala'nın Akçaburgaz köyünde bulunan ve mülkü olan mezrasını, bir oda ve iki değirmenini Süleyman Kadı'ya satmıştır. Süleyman Kadı vefat edince mülkler oğulları Abdürrahim ve Mehmed'e intikal etmiştir. Abdürrahim, hissesini Mevlana Muhyiddin'in oğlu Turhan'a satmıştır. 1300 akçe hâsıl kaydedilmiş olan mülkleri Mevlana Muhyiddin, Sultan Mehmed ve Sultan Bayezid nişan-ı şerîfleri ile mülkiyet üzere tasarruf ederken sınırlarının kanuna muhalif olduğu gerekçesiyle Nişancı Celalzâde Mustafa Çelebi Bey tarafından vakfa kaydedilmiştir. (TADB. TTD. 580: v. 223b).

Seman Köyü Mescidi

Kite'nin Seman köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunması için 500 nakit akçe vakfedilmiş, ribhıyla mescidin meremmetinin görülüp, hasır ve mum alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 70a).

Pınarbaşı Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Pınarbaşı köyünde 4300 nakit akçe vakfedilmiş olup, %15 hesabıyla muamele olunduktan sonra 900 akçesinin ribhının köy halkının avârizlarına sarf olunması ve 3400 akçesinin ribhıyla köy mescidinin tamirâtı yapıldıktan sonra kalanına

imamının mutasarrıf olup, yılda bir hatim tilavet etmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 71a).

Yaycılar Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Yaycılar köyünde 2000 nakit akçe %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere vakfedilmiş ve nakdin 1200 akçesinin rıbhına köy mescidinin imamını mutasarrıf olması, 200 akçesinin rıbhıyla mescide mum alınması ve 600 akçesinin rıbhının köy halkının avârızlarına sarf olunması meşruttur (TADB. TTD. 580: v. 71b).

Ağacıkebir Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Ağacıkebir köyünde 600 nakit akçe %15 şer'î muamele olunması için vakfedilmiş, 100 akçesinin rıbhıyla köy mescidine mum alınması ve 500 akçesinin rıbhının köy halkının avârızına sarf olunması şart edilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 71b).

Ağacısağır Köyü Avârızı

Tuzla'nın Ağacısağır köyünün halkının avârızına sarf olunması için %15 hesabıyla murabaha olunacak 200 nakit akçe vakfedilmiştir.

Bayramiç Camii

Tuzlanın Bayramiç köyünde bulunan Bayramiç Camii'ne %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 4500 nakit akçe vakfedilmiştir. Nakdin 1000 akçesinin rıbhıyla caminin imamının yılda iki hatim okuması; 2000 akçesinin rıbhından 100 akçe Hasibce imamına verilip, kalanın mütevellie cihet olması ve cami rakabesine harcanması; 200 akçesinin rıbhıyla camiye mum alınması ve 1300 akçenin rıbhının köy halkının avârızına harcanması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 71b).

Belir Mescidi

Tuzla'nın Bayramiç köyünün Belir Mahallesi'nin mescidine 400 akçe vakfedilmiş olup, %15 hesabıyla murabaha olunarak 200 akçesinin rıbhının mescide sarf edilmesi ve 200 akçesinin rıbhıyla mescide şem alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 71b).

Kızıl Köyü Mescidi, Kuyusu ve Avârızı

Tuzla'nın Kızıl köyünde %15 hesabıyla şer'î muamele olunması için 700 nakit akçe vakfedilmiş, 200 akçesinin rıbhıyla köy mescidine şem alınması ve 500 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 71b).

Başka bir sayfada bulunan Kızıl köy vakfına göre, köy mescidine ve kuyularına %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 3550 akçe vakfedilmiştir. Vakıf olan nakdin 2450 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının yılda beş hatim tilavet etmesi; 600 akçesinin rıbhıyla mescidin tamiratının yapılıp, şem alınması; 500 akçesinin rıbhıyla kuyuların tamir olunması ve 100 akçesinin rıbhına kuyulara Cuma günlerinde su getirenin mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580:v. 72b).

Viranlu Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Viranlu köyünde %15 hesabıyla murabaha olunması için 2200 nakit akçe vakfedilmiş olup, 1000 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının yılda iki hatim okuması, 100 akçesinin rıbhıyla mescide şem alınması ve 1100 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 71b).

Musa Fakı Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Musa Fakı köyünde %15 hesabıyla murabaha olunarak, 200 akçesinin rıbhıyla köy mescidine mum alınması ve 200 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması için vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 72a).

Drama Köyü Mescidi

Tuzla'nın Drama köyü mescidine 1800 nakit akçe vakfedilmiştir. Nukud %15 hesabıyla murabaha olunarak, 1400 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının yılda dört hatim okuması ve 400 akçesinin rıbhıyla mescide mum alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 72b).

Aşağı Mescid

Tuzla'nın Drama köyünde bulunan Aşağı Mescid'e %15 hesabıyla murabaha olunması için 1700 akçe vakfedilmiş olup, 1400 akçesinin rıbhına mescidin imamının mutasarrıf olması ve 300 akçesinin rıbhıyla mescide şem ve hasır alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 72b).

Babaderesi Köyü Mescidi ve Kuyusu

Tuzla'nın Babaderesi köyünde, %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere mescide 6250 akçe, kuyuya 600 akçe vakfedilmiştir. Vakıf olan nakdin 4450 akçesinin rıbhıyla mescide imam olanın yılda dört hatim tilavet etmesi, 1800 akçesinin rıbhıyla mescide mum alınması, 200 akçesinin rıbhıyla Cuma günlerinde Tuzla'ya su taşınır sebil olunması ve 400 akçesinin rıbhıyla kuyunun tamiratının yapılması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 72b).

Çam Köyü Mescidi

Tuzla'nın Çam köyü mescidine mum alınması için %15 şer'î hesapla murabaha olunmak üzere 200 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 73a).

Ahiler Köyü Mescidi

Tuzla'nın Ahiler köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 3400 nakit akçe vakfedilmiş olup, 200 akçesinin rıbhı ile mescide mum alınması, 2400 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının yılda dört hatim tilavet etmesi ve 600 akçesinin rıbhının köy halkının avâızlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 73a, 76a).

Çeşme Mescidi

Tuzla'nın Kösederesi köyünde olan Çeşme Mescidi'ne %15 hesabıyla murabaha olunması için 1000 nakit akçe bağışlanmış, rıbhıyla mescidin meremmetinin görülmesi, şem ve mumunun alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 73a).

Kösederesi Köyü Kuyusu

Tuzla'nın Kösederesi köyünün kuyusuna %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 150 nakit akçe vakfedilmiş ve ırbıyla kuyunun levazımının görülmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 73a).

Orta Mescid

Tuzla'da bulunduğu mahalleye adını veren Orta Mescid'e %25 hesabıyla murabah olunmak üzere 1000 nakit akçe vakfedilmiş olup, ırbıyla tamiratının yapılması ve şem alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 73a).

Serimos Köyü Mescidi

Tuzla'nın Serimos köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2050 nakit akçe vakfedilerek, 600 akçesinin ırbıyla imamının yılda üç hatim tilavet etmesi, 206 akçesinin ırbıyla mescide şem alınması ve 200 akçesinin ırbıyla mescidin meremmetinin görülmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 73a).

Köseler Köyü Mescidi, Kuyusu ve Avaârızı

Tuzla'nın Köseler köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 5600 nakit akçe vakfedilmiştir. Nakdin 4400 akçesinin ırbına mescidin imamının vâkıfların ruhuna günde bir cüz tilavet etmesi, 100 akçesinin ırbıyla mescide mum alınması, 1000 akçesinin ırbının köy halkının avârizına harcanması ve 100 akçesinin ırbının kuyunun levazımına ve meremmetine sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 73a).

Duvaklu Köyü Mescidi

Tuzla'nın Duvaklu köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1000 nakit akçe vakfedilmiş olup, ırbıyla mescide şem alındıktan ve meremmeti görüldükten sonra bâkîsine imamının mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 73b).

Ayaz Kuyuları

Tuzla'nın Duvaklu köyünde Ayaz Kuyuları olarak iki adet kuyu bulunduğu anlaşılmaktadır. Bukuyuların meremmetine sarf olunmak üzere 300 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580:v. 73b).

Behram Köyü Camii

Tuzla'nın Behram köyünün camisine %15 hesabıyla murabaha olunarak, rıbhıyla camiye mum alınmak üzere 200 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 73b).

Hoşkadem Mahallesi Mescidi

Tuzla'nın Hoşkadem Mahallesi mescidine şem alınması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 150 akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 73b).

Menteşe Köyü Mescidi

Tuzla'nın Mentеше köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 500 nakit akçe vakfedilmiş olup, rıbhıyla mescide şem alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v.73b).

Bayramlı Köyü Mescidi

Tuzla'nın Bayramlı köyünün mescidine %15 hesabıyla şer'î muamele olunması için 3100 nakit akçe vakfedilerek, 2800akçesinin rıbhıyla mescidin imamının yılda yedi hatim tilavet etmesi ve 300 akçesinin rıbhıyla mescide mum alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 73b).

Kebeyakub Köyü Avârızı

Tuzla'nın Kebeyakub köyü halkının avârızına sarf olunması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1900 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 74a).

Balabanlala Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Balabanlala köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 150 nakit akçe vakfedilmiş olup, 100 akçesinin rıbhıyla mescide şem alınması ve 50

akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 74a).

Bektaşlu Köyü Mescidi

Tuzla'nın Bektaşlu köyü mescidine şem alınması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 100 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 74a).

Debbağlar Köyü Mescidi

Tuzla'nın Debbağlar köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1500 akçe vakfedilmiş, 1000 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının yılda iki buçuk hatim tilavet etmesi, 400 akçesinin rıbhıyla mescide şem alınması ve 100 akçesinin rıbhının mescidin tamiratına harcanması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 74a).

Öksüzler Köyü Mescidi

Tuzla'nın Öksüzler köyü mescidine sarf olunması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 300 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 74a).

Küplü Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Küplü köyünde 700 nakit akçe vakfedilmiş, %15 hesabıyla murabaha olunarak 300 akçesinin rıbhıyla köy mescidine şem alınması ve 400 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD 580: v. 74a).

Kasacıklar Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Kasacıklar köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1050 nakit akçe vakfedilmiş olup, 150 akçesinin rıbhıyla köy mesidine şem alınması ve 900 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 74a).

Nusretlü Köyü Mescidi ve Mektebhânesi

Tuzla'nın Nusretlü köyünün mescidine 1500, mektebh-ânesine 22.000 nakit akçe vakfedilmiş olup, %15 şer'î hesaplama murabaha olunarak 1300 akçesinin rıbhıyla mescide mum alınması, 200 akçesinin rıbhıyla mescidin tamiratının yapılması ve

22.000 akçenin rıbhıyla mekteb-hânenin muallimine günde dört akçe, halifesine ve mütevellisine günde ikişer akçe cihet verilmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 74b).

Bardem Köyü Mescidi

Tuzla'nın Bardem köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1500 nakit akçe vakfedilmiş, 1400 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının yılda iki hatim tilavet etmesi ve 100 akçesinin rıbhıyla mescide mum alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 74b).

Muhammed Vakfı

Tuzla'nın Bardem köyünde Muhammed adında bir kimse %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 500 nakit akçe vakfederek, rıbhıyla Bardem Köyü mescidinin imamının yılda bir hatim tilavet etmesini şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v.74b).

Akçain (Güvendik) Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Akçain nâm-ı diğer Güvendik köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2300 nakit akçe vakfedilmiş olup, 300 akçesinin hâsıl olan rıbhıyla mescide şem alınması ve 2000 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 74b).

Kozlu Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Kozlu köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1300 nakit akçe vakfedilerek, 300 akçesinin rıbhının mescidin şemine ve 1000 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 74b).

Kayılar Köyü Mescidi ve Kuyusu

Tuzla'nın Kayılar köyünün mescidi ve kuyusuna sarf olunması için %15 şer'î hesapla muamele olunmak üzere 500 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 74b).

Hüseyin Fakihler Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Hüseyin Fakihleri köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1400 nakit akçe vakfedilerek, 400 akçesinin rıbhının mescidin şemine ve 1000 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 74b).

Sazlu Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Sazlu köyünde 1150 akçe %15 hesabıyla murabaha olunmak için vakfedilmiş olup, 150 akçesinin rıbhıyla mescide şem alınması ve 1000 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf edilmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 74b).

Usunobası Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Usunobası köyünde %15 hesabıyla murabaha olunması için 1200 akçe vakfedilmiş, 200 akçesinin rıbhıyla köy mescidine şem alınması ve 1000 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 75a).

Çinili Köyü Mescidi

Tuzla'nın Çinili köyünün mescidine şem alınması için %15 şer'î hespla muamele olunmak üzere 600 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 75a).

Teberrük (Şeyh) Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Teberrük nâm-ı diğher Şeyh köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1960 nakit akçe vakfedilmiştir. Nakdin 750 akçesinin rıbhıyla mescide mum alınması, 500 akçesinin rıbhına mescidin imamının mutasarrıf olması ve 710 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 75a).

Demirciler Köyü Mescidi

Tuzla'nın Demirciler köyünün mescidine mum alınması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 350 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 75a).

Obacı (Uğurluçayırı) Köyü Avârızı

Tuzla'nın Obacı nâm-ı diğeri Uğurluçayırı köyü halkının avârizlarına sarf olunması için %15 şer'î hesaplama murabaha olunmak üzere 700 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 75a).

Adatepe Köyü Camii ve Avârızı

Tuzla'nın Adatepe köyünde 8000 nakit akçe vakfedilmiş olup, %15 hesabıyla murabaha olunarak 7000 akçesinin rıbhından caminin hatibine 200 akçe, imamına 200 akçe, muarrifine 100 akçe, müezzinine 80 akçe verilmesi ve bâkî kalanının cami rakabesine sarf olunması; 1000 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 75a).

Çavuş Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Çavuş köyünde 500 nakit akçe %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere vakfedilmiş olup, 200 akçesinin rıbhıyla köy mescidine şem alınması ve 300 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 75a).

Bahşili Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Bahşili köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1210 akçe vakfedilmiş, 260 akçesinin rıbhıyla köy mescidine şem alınması ve 950 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 75a).

Azaklar Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Azaklar köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1700 nakit akçe vakfedilmiş, 800 akçesinin rıbhıyla köy mescidine şem alınması, 900 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 75b).

Türkmenlü Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Türkmenlü köyünde 700 nakit akçe %15 şer'î muamele olunmak üzere vakfedilmiş olup, 100 akçesinin rıbhıyla köy mescidine şem alınması ve 600 akçesinin rıbhından köy halkının avârizlerinin karşılanması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 75b).

Ahmedceler Köyü Avârızı

Tuzla'nın Ahmedceler köyü halkının avârizlerine sarf olunmak üzere %15 hesabıyla murabaha olunması için 700 akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 75b).

Dobraklu Köyü Mescidi

Tuzla'nın Dobraklu köyünün mescidine mum alınması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 300 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 75b).

Eyücek Köyü Mescidi, Kuyusu ve Avârızı

Tuzla'nın Eyücek köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 4100 nakit akçe vakfedilmiştir. Nakdin 1000 akçesinin rıbhıyla köyün mescidinin imamının yılda iki hatim tilavet etmesi, 1000 akçesinin rıbhıyla mescidin müezzininin her gün Yâsîn-i şeîf tilavet etmesi, 2000 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlerine ve 100 akçesinin rıbhının kuyu meremmetine sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 75b).

Ayazlu Köyü Mescidi

Tuzla'nın Ayazlu köyünün mescidine şem alınması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 600 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 75b).

Zir Mahallesi Avârızı

Tuzla'nın Ayazlu köyü Zir Mahallesi halkının avârizlerine sarf olunması için %15 hesabıyla murabaha olunacak 1000 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 75b).

Bala Mahallesi Mescidi

Tuzla'nın Ayazlu köyü Bala Mahallesi Mescidine %15 hesabıyla murabaha olunma üzere 3000 nakit akçe vakfedilmiş, rıbhıyla mescidin imamının yılda bir hatim tilavet etmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 75b).

Hünkarlar (Kutluobası) Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Hünkarlar nâm-ı diğer Kutluobası köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 4200 nakit kçe vakfedilmiştir. Nakdin 2000 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının yılda dört hatim tilavet etmesi, 200 akçesinin rıbhıyla mescide şem alınması ve 2000 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf edilmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 76a).

Papaslık Karyesi Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Papaslık köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1600 akçe vakfedilmiş, 500 akçesinin rıbhıyla mescide şem alınması ve 1100 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 76a).

Ahiler Köyü Mescidi ve Avârızı

Tuzla'nın Ahiler köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 3200 nakit akçe vakfedilmiş olup, 2600 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının yılda dört buçuk hatim tilavet etmesi ve 600 akçenin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf edilmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 76a).

Kum Köyü Mescidi

Tuzla'nın Kum köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 3300 nakit akçe vakfedilmiş, 2900 akçesinin rıbhına imamın mutasarrıf olması ve 400 akçesinin rıbhıyla mescide şem' alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 76a).

İlyas bin Abdullah Vakfi

İlyas bin Abdullah'ın, Hacı Sinan'ın azatlı kölesi olduğu anlaşılmaktadır. İlyas, %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2400 nakit akçe vakfetmiş, hâsıl olan rıbhından 11 akçe ile kızı Sitti Hatun'un ruhu için Doğanca Mahallesi'nde bulunan Muhyiddin Mescidinde her gün bir cüz okunması şart etmiştir. Vakfın tevliyetini ve nezâretini

öncelikle kendisi tasarruf etmiş, kendinden sonra oğlu Mehmed' ve Mehmed'in evlatları mutasarrıf olsun diye kaydettirmiştir (TADB. TTD. 580:v. 85b).

Yenice Mescid

Mihaliç'de bulunduğu mahalleye adını veren Yenice Mescid'e %15 hesabıyla murabah olunmak üzere 4600 akçe vakfedilmiş, 4000 akçesinin rıbhından 400 akçe imamına, ikiyüz akçe müezzine verilmesi ve 600 akçesinin rıbhıyla mescide mum alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 87a).

Mustafa Bey Vakfı

Mustafa Bey, Mihaliç'in Mürvet Mahallesi'nin mescidine 15.000 nakit akçe vakfetmiş, şerî muamele olunduktan sonra rıbhından mescidin imamına ve mütevellisine günde iki akçe, müezzine günde iki akçe, nâzırına günde buçuk akçe verilmektedir (TADB. TTD. 580: v.87a).

Kara Hamza Vakfı

Kara Hamza, Mihaliç'de bulunan muallim-hâneye %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 6400 akçe vakfetmi olup, 960 akçe olan rıbhından muallime günde iki, mütevelliyeye ayda on beş akçe verilmesini şart eylemiştir (TADB. TTD. 580: v. 87a).

Sümiyye Ömeroğlu Vakfı

Sümiyye Ömeroğlu, Mihaliç'de %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2000 nakit akçe vakfetmiş, rıbhıyla Nusret Mescidinin imamının günde bir cüz tilavet etmesini şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 88a).

Abdülkerim Çelebi Vakfı

Mihaliç'de Abdülkerim Çelebi, %15 hesabıyla murabaha olunması için 2000 nakit akçe vakfetmiştir. Vakfettiği nakdin rıbhıyla Mevlana Muslihiddin'in günde bir cüz tilavet etmesini şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 87b).

Karaağaç Köyü Mescidi

Mihaliç'in Karaağaç köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2500 akçe vakfedilmiş, 2000 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının günde bir cüz tilavet etmek üzere mutasarrıf olmasını ve 500 akçesinin rıbhına mütevellinin mutasarrıf olmasını şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 88b).

Yaycı Köyü Mescidi ve Avârızı

Ulubad Nahiyesi'nin Yaycı köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 10.500 nakit akçe vakfedilmiştir. Vakfedilen nakdin 5000 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının Yâsîn suresi ve yılda bir hatim tilavet etmesi; 1500 akçesinin rıbhıyla iki yılda bir kez mescide çerağ yakılması; 4000 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 97a).

Eymür Köyü Mescidi

Ulubad Nahiyesi'ne tâbî Eymür köyünün mescidine şem alınması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 500 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 97b).

Umur Köyü Mescidi

Ulubad'a tâbî Umur köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 500 nakit akçe vakfedilmiş, rıbhına mescidin imamının mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 97b).

Arus Köyü Mescidi

Tophisar'ın Arus köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 300 nakit akçe vakfedilmiş olup, rıbhıyla mescide mum ve şem alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 100a).

Dola Köyü Mescidi

Tophisar'ın Dola köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1000 nakit akçe vakfedilmiş, rıbhıyla mescidin mumu ve hasırının alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 100a).

Şarklu Köyü Mescidi

Tophisar'a tâbî Şarklu köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2000 nakit akçe vakfedilmiş, rıbhına imamının mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 100a).

Orta Mescid

Tophisar Nahiyesi'ne tâbî Müminili köyünde olan Orta Mescid'e %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 3700 nakit akçe vakfedilmiş olup, rıbhından mescidin mumu, hasırı ve sair levazımı görüldükten sonra bâkîsine yılda iki hatim etmek üzere imamının mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 100a).

Çangarlu Mahallesi Mescidi

Tophisar Nahiyesi'ne tâbî Çangarlu Mahallesi'nin mescidine 2000 nakit akçe %15 hesabıyla murabaha olunması için vakfedilmiş, rıbhıyla levazımı görüldükten sonra bâkîsine imamının mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 100a).

Esr Mahallesi Mescidi

Tophisar'ın Balluca Mahallesi'nin mescidine sarf olunması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 4000 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 1000a).

Balluca Şahin Köyü Mescidi

Tophisar'ın Balluca Şahin köyünün mescidine %15 şer'i muamele olunmak üzere 1700 nakit akçe vakfedilmiş olup, rıbhıyla mescidin levazımı görüldükten sonra bâkî kalanına imamının mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 100a).

Çöklü Köyü Mescidi

Tophisar'ın Çöklü köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 5200 nakit akçe bağışlanmıştır. Nakdın 3000 akçesinin rıbhını mescidin imamının tasarruf etmesi, 1000 akçesinin rıbhıyla imamın her gün vâkıfın ruhuna üç İhlas tilavet etmesi ve 1200 akçesinin rıbhıyla mescide şem alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 100b).

Çakıl Köyü Mescidi

Tophisar'ın Çakıl köyünün mescidine şem alınması için, %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 200 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 100b).

Emre Köyü Mescidi

Tophisar'ın Emre köyünün mescidine mum alınması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 200 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 100b).

Kızıllar Köyü Mescidi

Tophisar'ın Kızıllar köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 12.200 nakit akçe vakfedilmiştir. Nakdin ribhından hâsıl olan 1300 akçeyle her gün Yâsîn suresi ve iki cüz tilavet edilmesi, beş çerağ yağı için yılda 100 akçe verilmesi ve mütevellisine günde bir akçe verilmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 100b).

Ayazma Mahallesi Avârızı

Aydıncık'ın Ayazma Mahallesi halkının avârızlarına sarf olunması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1000 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 111a).

Yenice Mahallesi Avârızı

Aydıncık'ın Yenice Mahallesi halkının avârızlarına sarf olunması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1500 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 111b).

Alagöz Mescidi

Aydıncık'ın Alagöz Mahallesi'nin mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 3000 nakit akçe vakfedilmiş olup, ribhından yılda 200 akçe mescidin imamına, iki yüz akçe müezzine, 200 akçe mütevellisine ve bâkî kalanının mahalle halkının avârızlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 111b).

Saruhanlu Mahallesi Avârızı

Aydıncık'ın Saruhanlu Mahallesi halkının avârızlarına sarf olunması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2800 akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 111b).

Kerpe Mahallesi Mescidi ve Avârızı

Aydıncık'ın Kerpe Mahallesinde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2800 akçe vakfedilmiş olup, 1800 akçesinin rıbhından 190 akçe mescidin imamına, 80 akçe müezzine verilmesi ve 1000 akçesinin rıbhının mahalle halkının avârızlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 112b).

Çeltükçü (Şarabhane) Köyü Mescidi

Aydıncık'ın Çeltükçü nâm-ı diğer Şarabhane köyünün mescidine 2000 nakit akçe vakfedilmiştir. Meblağ %15 hesabıyla murabaha olunduktan sonra rıbhından mescidin imamına yılda dört hatim tilavet etmesi karşılığında 300 akçe verilmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 113a).

Çal Köyü Mescidi

Aydıncık'ın Çal köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1700 nakit akçe vakfedilmiş, 1500 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının yılda üç hatim tilavet etme ve 200 akçesinin rıbhının mescidin şemine sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 113a).

Karesilü Köyü Avârızı

Aydıncık'ın Karesilü köyü halkının avârızlarına sarf olunması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 500 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v.113a).

Ateri Köyü Mescidi

Aydıncık'ın Ateri köyü mescidine şem alınması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 300 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 113a).

Baba Köyü Mescidi, Kuyusu ve Avârızı

Aydıncık'ın Baba köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 5000 nakit akçe vakfedilmiş, 3000 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının vâkıf için hayır dua etmesi ve Yâsîn suresini tilavet etmesi, 600 akçesinin rıbhıyla mescide şem alınması, 400 akçesinin rıbhının kuyu meremmetine sarf olunması ve 1000 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 58, v. 113a).

Bozyalu Köyü Mescidi

Aydıncık'ın Bozyalu köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1000 nakit akçe vakfedilmiş olup, rıbhına mescidin imamının mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 113b).

Gemlik Köyü Mescidi

Aydıncık'ın Gemlik köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1700 nakit akçe vakfedilmiş olup, hâsıl olan rıbhına imamın mutasarrıf olması ve mescide şem alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 113b).

Sovukhane (Simavlu) Köyü Avârızı

Aydıncık'ın Sovukhane nâm-ı diğeri Simavlu köyü halkının avârizlarına sarf olunması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1000 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 113b).

Demirkapı Köyü Mescidi

Aydıncık'a tâbî Demirkapı köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2500 nakit akçe vakfedilmiş, rıbhına mescidin imamının mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 113b).

Semiz İlyas Mescidi

Semiz İlyas, Aydıncık'ın Gökmen köyünde olan mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2100 nakit akçe vakfetmiştir. Meblağın 2000 akçesinin rıbhına evladından bir kimse mescide imam olmak şartıyla mutasarrıf olması ve 100 akçesinin rıbhıyla mescide mum alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 113b).

Yundtokadı Köyü Mescidi

Aydıncık'ın Gökmen köyü kurbunda bulunan Yundtokadı Köyünün mescidine 1000 akçe vakfedilmiş, %15 hesabıyla murabaha olunarak rıbhıyla mescidin imamının yılda iki hatim tilavet etmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 113b).

Tekfur Köyü Mescidi

Aydıncık'ın Tekfur köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2000 nakit akçe vakfedilmiş, rıbhıyla mescidin imamının bir cüz tilavet etmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 113b).

Adil (Ömerabad) Köyü Mescidi

Aydıncık'ın Adil nâm-ı diğer Ömerabad köyü mescidine 1030 nakit akçe vakfedilmiş, %15 şer'î hesaplama murabaha olunarak 1000 akçesinin rıbhına mescidin imamının mutasarrıf olması ve 30 akçesinin rıbhı ile mescide mum alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 113b).

Küçüksûklar Köyü Mescidi

Aydıncık'ın Küçüksûklar köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2200 nakit akçe vakfedilmiş, 2000 akçesinin rıbhına mescidin imamının mutasarrıf olması ve 200 akçesinin rıbhıyla mescide şem alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 114a).

Saru Halil (Aydıncık) Köyü Mescidi

Aydıncık'ın Saru Halil nâm-ı diğer Akdıncık köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 500 nakit akçe vakfedilmiş, rıbhına mescidin imamının mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 114a).

Kulaklu Köyü Avârızı

Aydıncık'ın Kulaklu köyü halkının avârizlarına sarf olunması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 5000 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 114a).

Hamamlu Köyü Mescidi

Aydıncık'a tâbî Hamamlu köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 3000 nakit akçe vakfedilmiş, rıbhına mescidin imamının yılda beş hatim tilavet etmek üzere mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 114a).

Baykara Mescidi

Gönen'in Baykara Mahallesi Mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 3000nakit akçe vakfedilmiş, 1400 akçesinin rıbhına mescidin imamının, 1000 akçesinin rıbhına müezzininin mutasarrıf olmaları ve 600 akçesinin rıbhıyla mescide şem alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 120a).

Köprüağaç Köyü Mescidi

Gönen'in Köprüağaç köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 500 nakit akçe vakfedilmiş, rıbhına mescidin imamının mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 120a).

Gencelü Köyü Mescidi

Gönen'in Gencelü köyü mescidine şem alınması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 500 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 120b).

Doğancı Köyü Avârızı

Gönen'in Doğancı köyü halkının avârizlarına sarf olunması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 200 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 120b).

Karaçakıl Köyü Mescidi

Gönen'in Karaçakıl köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 3000 nakit akçe vakfedilmiş, rıbhına mescidin imamının yılda on hatim tilavet etmek üzere mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 120b).

Kadıllu (Çalpaş) Köyü Avârızı

Gönen'e tâbî Kadıllu nâm-ı diğér Çalpaş köyü halkının avârizlarına sarf olunması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 800 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 120b).

Uzunkuş Köyü Mescidi ve Avârızı

Gönen'in Uzunkuş köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 820 nakit akçe vakfedilmiş, 120 akçesinin rıbhıyla Cuma günlerinde bir cüz okunması, 100 akçesinin rıbhı ile mescide mum alınması ve 600 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 120b).

Güneylü Köyü Mescidi ve Avârızı

Gönen'e tâbî Güneylü köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1600 nakit akçe vakfedilmiş olup, meblağın 400 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması, 300 akçesinin rıbhıyla mescide mum alınması ve 800 akçesinin rıbhı ile mescidin imamının Cuma gecelerinde Yâsîn suresini, Perşembe gecelerinde Tebareke suresini tilavet etmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 120b).

Tuzakçı Köyü Mescidi ve Avârızı

Gönen'in Tuzakçı köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 600 nakit akçe vakfedilmiş, 300 akçesinin rıbhıyla mescide şem alınması ve 300 akçesinin rıbhının köy halkının avârizlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 121a).

Karaca Köyü Mescidi

Gönen'in Karaca köyü mescidine şem alınması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 300 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 121a).

Büryan Köyü Mescidi

Gönen'in Büryan köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2000 nakit akçe vakfedilmiş, rıbhına mescidin imamının yılda iki hatim tilavet etmek üzere mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 121b).

Zir Mahallesi Evkâfi

Gönen'in Zir Mahallesi Evkâfına %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1500 akçe vakfedilmiş, rıbhıyla pınar levazımı görülüp, köprünün tamir olunması ve mahalle mescidine mum ve hasır alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 121b).

Balı Köyü Mescidi ve Avârızı

Gönen'e tâbî Balı köyünde %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1750 akçe vakfedilmiş, 850 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının bir hatim tilavet etmek üzere mutasarrıf olması, 200 akçesinin rıbhıyla mescide mum alınması ve 700 akçesinin rıbhının köy halkının avâızlarına sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 121b).

Dola Köyü Mescidi

Gönen'in Dola köyünün mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2400 akçe vakfedilmiştir. Meblağın 600 akçesinin rıbhıyla mescidin imamının yılda iki hatim tilavet etmesi, 1000 akçesinin rıbhına müezzin ve muarrifin mutasarrıf olmaları ve 800 akçesinin rıbhıyla hatibin hitâbet etmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 121b).

Serhan Köyü Avârızı

Gönen'in Serhan köyü halkının avâızlarına sarf olunması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1000 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 122a).

Dere (Turplu) Köyü Mescidi

Gönen'in Dere nâm-ı diğer Turplu köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2000 nakit akçe vakfedilmiş olup, rıbhına imamının mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 122a).

Saru Köyü Mescidi

Gönen'e tâbî Saru köyü mescidine 1500 nakit akçe vakfedilmiş olup, %15 hesabıyla murabaha olunduktan sonra rıbhıyla mescide mum alındıktan sonra bâkî kalanına imamının mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 122a).

Kargagözü Saru Köyü Mescidi

Gönen'in Kargagözü Saru köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 750 nakit akçe vakfedilmiş olup, rıbhının mescide sarf olunması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 122a).

Sarraçlar Köyü Mescidi

Gönen'in Sarraçlar köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1800 nakit akçe vakfedilmiş olup, meblağın 1000 akçesinden hâsıl olan rıbhıyla Dola Köyü hatibinin yılda iki hatim tilavet etmesi ve 800 akçesinin rıbhıyla Uzun Ümran'ın oğlu Mustafa'nın Ramazan günlerinde her gün teravihten sonra bir cüz, normal zamanlarda da her gün bir cüz tilavet etmesi (Şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 122a).

Abdurrahman Vakfı

Abdurrahman, Kirmastı'nın Ateri köyünün Orta Mahallesi Mescidi'ne %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 5000 nakit akçe vakfetmiş olup, meblağdan hâsıl olan 750 akçe rıbhının yarısı mescidin imamına, diğer yarısı ise mütevellisine cihet olması şart olunmuştur. Tevliyet, vâkıfın ebnâsına şart olunmuş ki evladından Hüseyin mütevellidir (TADB. TTD. 580: v. 182a).

Abdi Mescidi

Kirmastı'nın Ateri köyünün Abdi Mahallesi Mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 2500 nakit akçe vakfedilmiş, rıbhından mescidin imamına günde bir akçe verilmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 182b).

Yıllankaracalar Köyü Mescidi

Kirmastı'nın Yıllankaracalar köyü mescidine şem alınması için %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 300 nakit akçe vakfedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 182b).

İlyaslar (Doğancı) Köyü Mescidi

Kirmastı'nın İlyaslar nâm-ı diğer Doğancı köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 4100 akçe vakfedilmiş olup, meblağın 4000 akçesinin rıbhına mescidin imamının mutasarrıf olması ve 100 akçesinin rıbhı ile mescide mum alınması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 183a).

Timurabad Köyü Mescidi

Kirmastı'nın Timurabad köyü mescidine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 4000 akçe vakfedilmiş, rıbhından 400 akçesinin mescidin imamına, 100 akçesinin nâzırına ve 100 akçesinin mütevellisine verilmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 183a).

Abaz Kuyuları

Kirmastı'nın Timurabad köyü kuyularının meremmetine sarf olunmak üzere 700 akçe vakfedilmiştir. Meblağ %15 hesabıyla murabaha olunarak rıbhından yılda elli akçe câbîsine verilmesi şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 183a).

Akça Mahmud Vakfı

Akça Mahmud, Kirmastı'da bulunduğu mahalleye adını veren Cami-i Kebir'e 2000 nakit akçe vakfetmiştir. Meblağ %15 hesabıyla murabaha olunarak rıbhından 260 akçe ile hatibinin günde bir cüz tilavet etmesi, bâkî kalanına mütevellisinin mutasarrıf olması şart olunmuştur (TADB. TTD. 580: v. 183b).

Hızır Vakfı

Hızır, Tarhala'nın Pınar Mescidi'ne %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 500 nakit akçe vakfetmiş, rıbhıyla mescidin imamının günde bir aşır tilavet etmesini şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 227b).

Ahmed bin Menteş Muallimhânesi

Ahmed bin Menteş, Tarhala'ya tâbî Kırkaaç'da binâ ettiği muallim-hânesine %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 18.000 nakit akçe vakfetmiştir. Meblağın rıbhından Kırkağaç camisinin imamının muallim-hâneye muallim olması kaydıyla günde dört akçe verilmesi ve muallim-hânenin halifesine günde bir akçe verilmesi şart olunmuştur. Vakfın yıllık geliri 2700 akçe, yıllık masrafı 1800 akçe ve bâkî kalan 900 akçe olarak kaydedilmiştir (TADB. TTD. 580: v. 228a).

Kara Mustafa bin Mestan

Kara Mustafa bin Mestan, Sivrihisar'ın Debbâğlar Mescidi'ne %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1000 nakit akçe vakfetmiş olup, rıbhına hayır dua etmesi karşılığında mescidin imamının mutasarrıf olmasını şart etmiştir (TADB. TTD. 580: v. 210b).

İKİNCİ BÖLÜM NAHİYELERİNE GÖRE VAKIFLAR

Deftere kayıtlı bulunan bütün vakıflar vâkıflarına göre ilgili başlıklar altında ayrıntılı bir şekilde anlatılmış olduğundan bu başlık altında sadece nahiyelere göre genel değerlendirmeleri yapılacaktır.

2. 1. KİTE NAHİYESİ VAKIFLARI

Bugün Bursa'nın Ürünlü köyü, XVI. Yüzyılın sonlarında Hüdâvendigâr Livası'nın bir Nahiyesi olan Kite'nin merkezi konumundaydı. Ürünlü civarında bulunan Mudanya ve Gemlik o dönemde Kite'ye bağlı birer köy statüsündeydiler.

Defterde kayıtlı bulunan, Kite Nahiyesi'ne bağlı 19 adet köy ile bir mahalle tespit edilmiştir. Bunlar; Karacalar (Kumla), Mahmudkumlası, Kızıkkili, Narlu, Kabaklu, Burunhisar, İkizce, Balderga, Altuntaşburgazı, Kayıli, Ak (Mürsel), Müslümansubaşı, Subaşı, Duraklu, Atlaslu, Kırcalar, Yalakçayır, Tobyalar, Mudanya köyleri ile Zekeriya Mahallesi'dir. Nahiye'de deftere kayıtlı 278 hane bulunmakta olup, 196 nefer meskûn bulunmaktadır. Mudanya'da bir cami ve zaviye, İkizce köyünde bir mescid tespit edilmiştir.

Kite Nahiyesi vakıfları içerisinde selâtin evkâfi dikkat çekmektedir. Selçuk Hatun'un Bursa'da bulunan cami, köprü ve türbesine vakfettiği Atlaslu köyünden ve başka yerlerde toprak tasarruf edip vakfa resim veren cemaatlerden vakfi adına toplam 3000 akçe hâsıl elde edilmektedir. Sultan Çelebi Mehmed'in kızı Hafsa Hatun'un vakfettiği Karacalar (Kumla) ve Mahmudkumlası köyleri ile Zekeriya Mahallesi'nden vakfi adına toplam 9246 akçe hâsıl elde edilmektedir. Orhan Bey'in Aporça Hatun'dan doğan oğlu Şehzâde İbrahim Bey'in türbesine vakfettiği Kızıkkili, Narlu, Kabaklu, Burunhisar ve İkizce köylerinden vakıf adına toplam 18.980 akçe hâsıl elde edilmektedir.

Nahiyede dikkate değer olan umerâ evkâfi ise: Çandarlı Halil Paşa ve Altuntaşoğlu Hamza Bey'e ait olan Altuntaşburgazı köyünün bir kısmı Hamza Bey'in kızı Erhundi Hatun'un amme vakfi, bir kısmı da Halil Paşa'nın kızı Eslem Hatun'un

evlatlık vakfidir. Nahiyenin Ak (Mürsel), Subaşı ve Müslüman Subaşı köyleri Umur Bey evkâfına kaydedilmiştir. Köylerden vakıf adına toplam 5856 akçe hâsıl elde edilmektedir. Yine hayratı nahiye dışında Pınarbaşı'da olan İzzeddin Bey Camii ve Zaviyesi'ne vakfedilen Balderga köyünden vakıf adına 8200 akçe hâsıl elde edilmektedir.

Nahiyede bulunan cami ve zaviye vakıfları, Mudanya'da olan Hoca Ali Camii ve Defterdâr Abdi Çelebi Zaviyesi'dir. Hoca Ali Camii'ne Mudanya'da iki katlı bir oda, hamam, dükkân ve caminin bahçesi vakfedilmiştir. Bu akârattan vakıf adına elde edilen toplam 5334 akçe mevcuttur. Defterdâr Abdi Çelebi Zaviyesi'ne Mudanya'da 13 oda, 10 dükkân, bağ ve 58.853 nakit akçe vakfedilmiş olup, bunlardan vakıf adına sağlanan toplam 15.757 akçe hâsıl mevcuttur.

Nahiyede kayıtlı para vakıflarının oldukça az olduğu söylene bilir bunlar arasında Hacı Sinan'ın İkizce Köyü mescidi'ne vakfettiği 4000 akçe, Cemaliye Hatun'un Mudanya'daki camiye vakfettiği anlaşılan 18.000 akçe, Seman köyü mescidine vakfedilen 500 akçe ve yukarıda zikredilen Defterdâr Abdi Çelebi'nin zaviyesine vakfettiği 58.853 akçe yer almaktadır. Nahiyede vakfedilen toplam nukud miktarı 81.353 akçe olup %15 hesabıyla şer'î muamele üzerine murabaha olduğunda 12.202 akçe yıllık hâsıl mevcuttur.

Bunlardan başka Şeyh Ulaş'ın Kite'de bulunan, Aslıhan'ın Duraklu köyünde olan ve Asboğa Çavuş'un Tobyalar köyünde olan evlatlık vakıfları ile Cemaliye Hatun'un yine Mudanya'daki camiye vakfettiği bir dükkân ile bir hane de mevcuttur. Kite Nahiyesi'nde toplamda 34 adet vakıf kaydı mevcut olup, bunlardan elde edilen genel Hâsıl 70.135 akçedir.

2. 2. TUZLA (BEHRAM) NAHİYESİ VAKIFLARI

Defter'de kayıtlı bulunan Tuzla Nahiyesi'ne bağlı 64 adet köy ile dört adet mahalle tespit edilmiştir. Bunlar; Adatepe, Ağacıkebir, Ağacısağır, Ağaçalı, Ahiler, Ahiler, Ahmedceler, Akçain(Güvendik), Ayazlu, Azaklar, Babaderesi, Bahşiili, Balabanlala, Bardem, Bayramiç, Bayramlı, Bazardurup, Behram, Bekçiler, Bektaşlı, Berattepe, Büyükkulaklı, Çam, Çavuş, Çinili, Çukur, Debbağlar, Demirciler, Dere,

Dobraklu, Drama, Duvaklu, Eyücek, Gemder, Hünkarlar (Kutluobası), Hüseyin Fakihler, Kasacıklar, Kayılar, Kebeyakub, Kızıl, Kozlu, Kösederesi, Köseler, Kum, Küplü, Küçükkulaklu, Lavet, Menteşa, Musa Fakı, Naibali, Nusretlü, Obacı (Uğurluçayırı), Öksüzler, Papaslık, Pazaryeri, Pınarbaşı, Pir, Sazlu, Serimos, Teberrük (Şeyh), Türkmenlü, Usunobası, Viranlu, Yayıclar köyleri ile Bayramiç'in Belir Mahallesi, Ayazlu'nun Zir ve Bala Mahalleleri ve Orta Mescid Mahallesi'dir. Ayrıca tamamı Saruca Paşa İmaretine vakfedilmiş olan 16 adet nehrde pirinç ziraati yapıldığı görülmektedir. Nahiye de deftere kayıtlı 34 hane ve meskûn 141 nefer bulunmaktadır.

Tuzla'da bulunan vakıflar arasında Bayezid Hüdâvendigâr'ın kızı Oruz Hatun'un, Şah Timur tarafından miras helaliği olarak temlik edilmesi hasebiyle dikkate değer olan evlatlık vakfı bulunmaktadır. Vakfedilen Kızıl köyü ve Kumanlu mezarısı ile bir değirmen kayıtlı bulunmaktadır. Nahiye de bulunan ve umerâ vakıfları arasında değerlendirilen Saruca Paşa İmaretine vakfedilmiş Nehr-i Türkmenlü, Nehr-i Yayıclar, Nehr-i Ağaçköy, Nehr-i Yeniler, Nehr-i Alifakih, Nehr-i Gülmezuç, Nehr-i Karabaşlı, Nehr-i İsaoglu Mustafa, Nehr-i Kızılköy, Nehr-i Küplü, Nehr-i Eğrideresi, Nehr-i Papaslık, Nehr-i Okbad, Nehr-i Yassıbağ, Nehr-i Adatepe, Nehr-i Menteşaderesi'nde pirinç ziraati yapılmaktadır.

Tuzla Nahiyesi'nin vakıflarının çoğunluğunu para vakıflarının oluşturduğu görülmektedir. Bunlar: rıbhlarını Mevlana Pir Ali bin Baba'nın muallimhânesine vakfettiği 100.000 akçe; Hacı Mehmed bin Hacı Cafer'in vakfettiği 30.900 akçe; Pınarbaşı köyü avârızı ve mescidine vakfedilen 4300 akçe; Yayıclar köyü mescidi ve avârızına vakfedilen 2000 akçe; Ağacıkebir köyü mescidine ve avârızına vakfedilen 600 akçe; Ağacısağır köyü avârızına vakfedilen 200 akçe; Bayramiç Camii ve avârızına vakfedilen 4600 akçe; Belir Mescidine vakfedilen 400 akçe; Kızıl köy mescidi, avârızı ve kuyularına vakfedilen 4350 akçe; Viranlu köyü mescidi ve avârızına vakfedilen 2200 akçe; Musa Fakı köyü mescidi ve avârızına vakfedilen 400 akçe; Hacı Deniz bin Mustafa ve Hacı Muhammed bin Halil'in vakfettiği 14.000 akçe; Drama köyü mescidine vakfedilen 1800 akçe; Aşağı Mescid'e vakfedilen 1700 akçe; Babaderesi köyü mescidi ve kuyularına vakfedilen 6850 akçe; Çam köyü mescidine vakfedilen 200 akçe; Ahiler köyü mescidine vakfedilen 200 akçe; Kösederesi köyünün kuyularına vakfedilen 150 akçe; Orta Mescid'e vakfedilen 1000 akçe; Serimos köyü mescidine

vakfedilen 2050 akçe; Köşeler köyü mescidi, avâırız ve kuyularına vakfedilen 5600 akçe; Duvaklu köyü mescidine vakfedilen 1000 akçe; Duvaklu köyünde bulunan Ayaz Kuyularına vakfedilen 300 akçe; Hacı Ömer Mescidine vakfedilen 2700 akçe; Ali Çavuş'un vakfettiği 1000 akçe; Muhammed Çelebi bin Veli'nin mektebh-ânesine vakfettiği 7000 akçe; Behram köyü camisine vakfedilen 200 akçe; Hoşkadem mescidine vakfedilen 150 akçe; Menteşâ köyü mescidine vakfedilen 500 akçe; Bayramlı köyü mescidine vakfedilen 3100 akçe; Etmekyemez Mescidine vakfedilen 2600 akçe; Kebeyakub köyünün avâırızına vakfedilen 1900 akçe; Balabanlala köyü mescidi ve avâırızın vakfedilen 1050 akçe; Bektaşlı köyü mescidine vakfedilen 100 akçe; Debbağlar köyü mescidine vakfedilen 1500 akçe; Öksüzler köyü mescidine vakfedilen 300 akçe; Küplü köyü mescidi ve avâırızına vakfedilen 700 akçe; Kasacıklar köyü mescidi ve avâırızına vakfedilen 1050 akçe; Nusretlü köyü mescidi ve mektebh-ânesine vakfedilen 23.500 akçe; Bardem köyü mescidine vakfedilen 1500 akçe; Muhammed'in vakfettiği 500 akçe; Akçain (Güvendik) köyü mescidi ve avâırızına vakfedilen 2300 akçe; Kozlu köyü mescidi ve avâırızına vakfedilen 1300 akçe; Kayılar köyü mescidi ve kuyularına vakfedilen 500 akçe; Hüseyin Fakihler köyü mescidi ve avâırızına vakfedilen 1400 akçe; Sazlı köyü mescidi ve avâırızına vakfedilen 1150 akçe; Usunobası köyü avâırız ve mescidine vakfedilen 1200 akçe; Çinili köyü mescidine vakfedilen 600 akçe; Teberrük köyü mescidi ve avâırızına vakfedilen 1960 akçe; Demirciler köyü mescidine vakfedilen 350 akçe; Obacı köyü avâırızına vakfedilen 700 akçe; Adatepe köyü camisine ve avâırızına vakfedilen 8000 akçe; Çavuş köyü mescidine ve avâırızına vakfedilen 500 akçe; Bahşiili köyü mescidine ve avâırızına vakfedilen 1210 akçe; Azaklar köyü mescidi ve avâırızına vakfedilen 1700 akçe; Türkmenlü köyü mescidi ve avâırızına vakfedilen 700 akçe; Ahmedceler köyü avâırızına vakfedilen 700 akçe; Dobraklı köyü mescidine vakfedilen 300 akçe; Eyücek köyü mescidi, avâırız ve kuyularına vakfedilen 4100 akçe; Ayazlı köyünün Zir Mahallesi avâırızına vakfedilen 1000 akçe; Ayazlı köyü mescidine vakfedilen 600 akçe; Ayazlı köyü Bala Mahallesi mescidine vakfedilen 3000 akçe; Hünkarlar (Kutluobası) köyü mescidi ve avâırızına vakfedilen 4200 akçe; Papaslık köyü mescidi ve avâırızına vakfedilen 1600 akçe; Hacı Hasan Mescidine vakfedilen 800 akçe; Ahiler köyü mescidi ve avâırızına vakfedilen 3200 akçe; Kum köyü mescidine vakfedilen 3300 akçe; Hacı Ali bin Hacı Safa'nın mektebh-ânesine vakfettiği 300 akçe; Hacı İlyas'ın zaviyesine vakfettiği 7000 akçedir. Nahiyede vakfedilen toplam nukud

mikdarı 287.620 akçe olup %15 hesabıyla şer'î muamele üzerine murabaha olunduğunda 43.143 akçe yıllık hâsıl mevcuttur.

Tuzla'da bulunan 4 adet zaviye vakfı tespit edilmiştir. Ahi Hızır Zaviyesi'ne vakfedilen Bayramiç köyünden vakıf adına 500 akçe hâsıl, Ali Fakih Zaviyesi'ne vakfedilen Lavet köyünden 200 akçe hâsıl, Etmekyemez Zaviyesi'ne vakfedilen Kebeyakub köyünden vakıf adına sağlanan 1876 akçe hâsıl ve Arpa (Debbağlar) köyünde bulunan Hacı İlyas Zaviyesi'ne vakfedilen Bazar köy yakınlarında bir bağ ile 7000 nakit akçeden 1050 akçe hâsıl elde edilmektedir.

Tuzlada bulunan eğitim kurumlarından Behram köyünde bulunan Muhammed Çelebi bin Veli Mektebhânesi'nin akârı olan 7000 nakit akçe ve 12 adet dükkândan vakıf adına sağlanan 1050 akçe; Nusretlü köyünde bulunan Mektebhâne'ye vakfedilen 22.000 nakit akçe nin rıbhından elde edilen 3.300 akçe hâsıl elde edildiği ve Hacı Ali bin Hacı Safa Mektebhânesi'ne 300 nakit akçe, 1 değirmen ve 50 adet dükkân vakfedildiği görülmektedir. Mevlana Pir Ali bin Baba Muallimhânesi'nin ise Ağacıkebir, Pazaryeri ve Pir köylerinde bazı yerler; 6 ev; 3 ahır; 3 değirmen; 2 dink; dekâkin ve 100.000 akçe vakfı olduğu görülmektedir.

Tuzla'da bulunan evlatlık vakıflar ile hatırı sayılır bir yer tutan ulemâ mezarları şunlardır; Veli Fakih tasarrufunda Kozlu Mezrası, Musa Fakih tasarrufunda Çukurköy Mezrası, Yakub Fakih tasarrufunda Behram Mezrası, Hüseyin Fakih'in Naibali köyündeki mezrası, İne Bey Fakih'in mezrası, Şeyh Hamza'nın tasarruf ettiği Hayreddineli Mezrası, Mümin Fakih'in Berattepe köyünde tasarruf ettiği mezrası, Mehmed Fakih'in Bekçiler köyünde tasarruf ettiği mezrası, Hızır Fakih'in Gemder köyünde tasarruf ettiği mezrası, Musa Fakih'in tasarruf ettiği mezrası, İlyas Fakih'in tasarruf ettiği mezrası, Yunus Fakih'in tasarruf ettiği Kapucuk Mezrası, Saru Şeyh'in tasarruf ettiği mezra, Danişmen tasarrufundaki Sazlu'da bulunan mezra, Hacı Fakih bin Hızır'ın Dere köyde tasarruf ettiği mezrası, Kayağlı tasarrufundaki mezra, Ağaç Ali tasarrufundaki Ağaçalı köyünde üç dönüm bağ, Oruç Bey tasarrufunda Babaderesi köyünde, Sinan bin Yusuf Fakih tasarrufunda Dere köyü, Habib Fakih tasarrufunda Kızıl köyünde, Muvlana Muhyiddin tasarrufunda Lavet köyünde Yahya Fakih ve Mevlana Habib Fakih tasarrufunda Şeyhlü'ye tâbî Çepni ve Ovacık, Mahmud Fakih tasarrufunda Bereket Çiftliği ile Koşduran Yeri ve Karuşduran Yeri, Hamza Fakih

tasarrufunda Pınarbaşı köyünde, Orhan Fakih tasarrufunda Kulfal köyünde, Mevlana Alaeddin tasarrufunda Emir Hacı Çiftliği, Mehmed Fakih tasarrufunda Beyler köyünde, Yusuf Fakih bin Şeyh Menteşe tasarrufunda Viranlu köyünde yerlerdir.

Nahiyede bulunan diğer vakıflar bakıldığında Kovacı Kadı'nın 48 adet dükkânını vakfettiği görülmektedir. Ayşe Hatun, Babaderesi köyünde bulunan badem ve armut bahçelerini karşısında bulunan kuyulara vakfetmiştir. Yunus, Babaderesi köyünde bulunan 5 çatal bağı köy mescidine vakfetmiştir. Muhammed adında bir kişi Babaderesi köyünde bulunan zemininin icaresini köyün mescidine vakfetmiştir. Bayramiç köyü mescidine vakfedilen ve Bayramiçde bulunan bir mezra da bulunmaktadır. Tuzla Nahiyesi'nde toplamda 186 adet vakıf kaydı mevcut olup, bunlardan elde edilen genel hâsıl tespit edilebildiği kadarıyla 43.699,5 akçedir.

2. 3. MİHALİÇ KAZASI VAKIFLARI

Mihaliç'e Osmanlılar'dan evvel sahip olan Mihalice, Kirmastı'nın hakimi Kermastorye'nini kardeşidir. Mihaliç'in adı bu yöneticiden gelmektedir. Mihalice, kız kardeşinin Osmanlı askerlerine teslim olmasının ardından, onu takip ederek askerleri karşılamış ve Müslüman olmuştur. Orhan Gazi'de Mihalice'nin bu davranışına mukabil ona ihsanlarda bulunmuş ve Mihalice'yi eski görevinde bırakarak şereflendirmiştir (Hoca Sadettin Efendi, 1992: 80).

Mihaliç Kazası'nda defterde kayıtlı bulunan 6 adet köy ve 8 adet mahalle tespit edilmiştir. Bunlar; Ayagönze, Bozibrahim, Karaağaç, Kılıç, Kırağaç, Yenice köyleri ile Nalbandlar (Nusrepaşa) Mahallesi, Hacı Mustafa (Ebubekir) Mahallesi, Hoşkadem Mahallesi, Abdullah Paşa Mahallesi, Ahi Ömer Mahallesi, Mescid (Mürvet) Mahallesi, Timurluca Mahallesi, İshak Fakih Mahallesi'dir. Azatlu Çiftliği

Mihaliç sınırları içerisinde, Padişah kadınları ve kızlarının vakıfları arasında Şirin Hatun'un Bursa'da bulunan vakfına ait olan 8590 akçe hâsıla sahip Ayagönze köyü ve Selçuk Hatun'un Bursa'da bulunan vakıflarına ait olan 2700 akçe hâsıla sahip Kılıç köyü bulunmaktadır.

Mihaliç'in önemli umerâ vakıfları arasında ise Rumeli Beylerbeyi Karaca Bey İmareti, Çaşnigir Abdullah Bey Vakfı, Vezîriâzam Ahmed Paşa'nın İstanbul'da inşa ettiği külliyesine vakfettiği Yenice ve Karaağaç köyleri, Şerefeddin paşa bin Abdullah Vakfı, Nusret Paşa Mescidi, Abdullah Paşa Mescidi sayılabilir. Rumeli Beylerbeyi Karaca Bey'in imaretine vakfettiği 2 pare bağ, 1 kervansaray, 2 bozahâne, bahçe ve 1 değirmen mevcuttur.

Mihaliç'de bulunan zaviyelere arasında Runkuş Zaviyesi, Saru Kadı Zaviyesi ve Karaca Ahmed Sultan Zaviyesi yer almaktadır. Runkuş Zaviyesi'nin vakıfları olan Bozibrahim köyü, 48 dükkân, evler ve 18.000 nakit akçeden vakıf adına 6784 akçe hâsıl sağlandığı görülmektedir. Saru Kadı Zaviyesi'nin ise 10 pare bağı ve bir dükkânı bulunmakta olup bunlardan 4.039 akçe hâsıl elde edilir.

Mihaliç'in eğitim kurumları arasında Kadı Alaeddin Mektebhânesi ve Bülbül Hatun Medresesi yer almaktadır. Kadı Alaeddin, Mihaliç'de bulunan mektebhânesine 3 adet dükkân, 1 oda ve 6500 nakit akçe vakfetmiştir. Bülbül Hatun, Mihaliç'de bulunan medresesine 2000 nakit akçe vakfetmiştir.

Mihaliç'de deftere kayıtlı 8 adet mescid tespit edilmiştir. Bunlar; Abdullah Paşa Mescidi, Ahi Ömer Mescidi, Hacı Hayreddin Mescidi, Hacı Mustafa Mescidi, Hoşkadem Mescidi, Karaağaç Köyü Mescidi, Nusret Paşa Mescidi, Yenice Mescid'dir.

Mihaliç'de bulunan para vakıfları ise şunlardır: rıbhını; Runkuş Paşa'nın zaviyesine vakfettiği 18.000 akçe, İlyas bin Abdullah'ın kurankıraati için vakfettiği 2400 akçe, Hacı Mustafa Mescidi'ne vakfedilen 12.000 akçe, Ahi Ömer Mescidi'ne vakfedilen 7300 akçe, Mustafa Bey'in vakfettiği 15.000 akçe, Yenice Mescid'e vakfedilen 4600 akçe, Kadı Alaeddin'in mektebh-ânesine vakfettiği 6500 akçe, Kara Hamza'nın vakfettiği 6400 akçe, Yağcızâde Silahdar Kara Balı Bey'in vakfettiği 6500 akçe, Şahhuban Hatun'un vakfettiği 3000 akçe, Abdülkerim Çelebi'nin vakfettiği 2000 akçe, Sümiyye Ömeroğlu'nun vakfettiği 2000 akçe, Hacı Hızır'ın vakfettiği 3000 akçe, Ahmed Fakih'in vakfettiği 2000 akçe, Şirmerd Bey'in vakfettiği 1000 akçe, Mahmud bin Aşık'ın vakfettiği 6100 akçe, Şehraye Hatun'un vakfettiği 1000 akçe, Bülbül Hatun'un medresesine vakfettiği 2000 akçe ve Karaağaç köyü mescidine vakfedilen 2500 akçe. Mihaliç'te vakfedilen toplam nukud miktarı 103.300 akçe olup %15

hesabıyla şer'î muamele üzerine murabaha olunduğunda 15.495 akçe yıllık hâsıl mevcuttur.

Mihaliç'de ilgi çekici vakıflardan biri de Nalbandlar Mahallesi'ne yapılan kaldırım vakfıdır. İncelediğimiz nahiyeler arasında başka bir örneği bulunmayan bu vakfa 11 bağ bağışlanmıştır. Ayrıca Sarraç Hamza'nın cüz kıraati için vakfettiği 2 dükkân ve Ayşe Hatun'un cüz kıraati için vakfettiği 3 dükkânda Mihaliç vakıfları arasında zikredilmesi gerekmektedir.

Hüdâvendigâr Livası'nın bir kazası olan Mihaliç'e bağlı Ulubad ve Tophisar Nahiyeleri deftere ayrı olarak kaydedilmiş olduklarından vakıflar Mihaliç'in iki alt başlığı olarak ele alınacaklar ancak hâne, nefer, vakıf ve toplam hâsılın miktarı en son toplu olarak verilecektir.

2.3.1. Ulubad Nahiyesi Vakıfları

Deftere kayıtlı Mihaliç Kazası'na tâbî Ulubad Nahiyesi'nde 16 adet köyün tespiti yapılmıştır. Bunlar; Abadnehri, Aklakçı, Aksakal, Ayas, Çalış, Çemendere, Çoban, Doğuzcu, Eymür, Harmanağıl, Karacapaşa, Kingeldi, Oğuz, Sasa, Umur, Yayı köyleridir.

Ulubad Nahiyesi vakıfları içerisinde ilk dikkati çekenler Yıldırım Bayezid'in kızları Hundi Hatun ve Selçuk Hatun'un vakıflarıdır. Selçuk Hatun Bursa'da bulunan cami, köprü ve türbesine Çoban, Çemendere ve Sasa köyleri ile Kara Çiftliği vakfetmiştir. Hundi Hatun ise Aksakal köyünü Bursa'da bulunan türbesine vakfetmiştir. Yine Beylerbeyi Karaca Bey'in vakfı olan Kingeldi, Abadnehri, Haramağıl ve Doğuzcu köyleri ile Mezid Bey'in vakfı olan Çalış köyü de kikkate şayandır.

Ulubad'da bulunan zaviyeler; Tuğrul Bey Zaviyesi ve Hacı Karagöz Zaviyesidir. Hacı Karagöz'ün bir de kervansarayı bulunmaktadır. Tuğrul Bey zaviyesine Oğuz köyü vakıftır. Ulubad Nahiyesinde deftere kayıtlı 3 mescid tespit edilmiştir. Bunlar; Yayı köyü mescidi, Eymür köyü mescidi, Umur köyü mescididir.

Ulubad Nahiyesi'nde bulunan para vakıfları ise şunlardır: rıbhını; Eba-Eyyübe'l-Ensâri Hazretleri Vakfına bağışlanan 1300 akçe, Yayı köyü avârızı ve

mescidine vakfedilen 10.500 akçe, Eymür köyü mescidine vakfedilen 500 akçe ve Umur köyü mescidine vakfedilen 500 akçedir. Ulubad'da vakfedilen toplam nukud miktarı 12.800 akçe olup %15 hesabıyla şer'î muamele üzerine murabaha olduğunda 1920 akçe yıllık hâsıl mevcuttur.

Ulubad'daki diğer vakıflar; Hacı Hamza, Manyas Ovası'nın Günay köyünde bulunan camisine Aklakçı köyünü vakfetmiştir. Ayas köyü Sinan Bey bin Ayas Bey'in evlatlık vakfidir. Karacapaşa köyü Mehmed Ağa'nın evlatlık vakfidir.

2.3.2. Tophisar Nahiyesi Vakıfları

Deftere kayıtlı Mihaliç Kazası'na tâbî Tophisar Nahiyesi'nde 13 adet köy, 2 mezra ve 2 mahalle tespit edilmiştir. Bunlar: Arus, Balluca Şahin, Bozcalar, Çakıl, Çöklü, Dola, Dutluca, Emre, Karasu, Kızıllar, Müminili, Şarklu köyleri; Asamen Seydi Mezrası, Ahi Tuzcu Mezrası; Çangarlu Mahallesi, Esr Mahallesi'dir.

Tophisar Nahiyesi'nde bulunan vakıflar arasında Orhan Bey'in kızı Hatice Hatun'un zaviyesi yer almaktadır. Hatice Hatun, Tophisar'da olan zaviyesine Ahi Tuzcu Mezrasını ve Dutluca köyünü vakfetmiştir. Subaşı İne Bey, Ulubad kenarında olan Kervansarayına Mamak Değirmeni denen değirmeni vakfetmiştir. Nahiyenin en yüksek gelire sahip vakfı olarak değerlendirilebilecek olan Alaeddin bin İsa Balı, Evkâfına 3 hücre, kenif, mahuta, 4 ev, 4 hanut, 1 tahune, 1 bağ, 2 kıt'a yer, dükkânlar ve mezzalar ile 50.000 nakit akçe vakfetmiştir. Ayrıca Sarı Timur'un vakfettiği bir bağ ve Asamen Seydinin evlatlık vakfı olan Asamen Seydi Mezrası da bulunmaktadır.

Tophisar'ın mescidleri arasında Bozcalar köyünde Sultan Selim tarafından inşa edilen bir mescid yer almaktadır. Arus köyü mescidi, Dola köyü mescidi, Şarklu köyü mescidi, Mümin ili köyünde bulunan Orta Mescid, Çangarlu Mahallesinde bulunan Çangarlu Mescidi, Esr Mahallesinde bulunan Esr Mescidi, Balluca Şahin köyü mescidi, Çöklü köyü mescidi, Çakıl köyü mescidi, Emre köyü mescidi ve Kızıllar köyü mescidi nahiyede bulunan diğer mescidlerdir.

Tophisar Nahiyesi'nde bulunan para vakıfları ise şunlarddır: Alaeddin bin İsa Balı'nın vakfettiği 50.000 akçe, Arus köyü mescidine vakfedilen 300 akçe, Dola köyü

mescidine vakfedilen 1000 akçe, Şarklu köyü mescidine vakfedilen 2000 akçe, Orta Mescid'e vakfedilen 3700 akçe Çangarlu Mescidi'ne vakfedilen 2000 akçe, Esr Mescidi'ne vakfedilen 4000 akçe, Balluca Şahin köyü mescidine vakfedilen 1700 akçe, Çöklü köyü mescidine vakfedilen 5200 akçe, Çakıl köyü mescidine vakfedilen 200 akçe, Emre köyü mescidine vakfedilen 200 akçe ve Kızıllar köyü mescidine vakfedilen 12.200 akçedir. Tophisar Nahiyesi'nde vakfedilen toplam nukud miktarı 82.500 akçe olup %15 hesabıyla şer'î muamele üzerine murabaha olduğunda 12.375 akçe yıllık hâsıl mevcuttur.

Mihaliç Kazası'nda Ulubad ve Tophisar Nahiyeleri de dahil toplam 71 vakıf kaydı bulunmaktadır. Deftere kayıtlı bulunan 175 hane ve 789 neferin meskûn olduğu tespit edilmiştir. Vakıflardan elde edilen toplam gelir tespit edilebildiği kadarıyla 147.871 akçedir.

2. 4. AYDINCIK NAHİYESİ VAKIFLARI

Deftere kayıtlı Aydıncık'ta 27 adet köy, 15 mahalle ve 6 mezra tespit edilmiştir. Bunlar; Adil (Ömerabad), Akçapınar, Ateri, Baba, Bozyalı, Büyüksuklar, Çal, Çeltükçü (Şrabhane), Çengi, Demirkapı, Dutlu, Eğridere (Sungur), Gemlik, Gökmen, Gökmar, Hamamlu, Karesilü, Kulaklı, Kurtlar, Küçüksuklar, Saru Halil (Aydıncık), Sovukhane (Simavlu), Sovuklar, Süleyman Miras, Tekfur, Uğurhan, Yundtokadı köyleri; Alagöz Mahallesi, Ayazma Mahallesi, Balabanoğlu Mahallesi, Çullu Mahallesi, Debbağlar Mahallesi, Hacı Halil Mahallesi, Hacı Hızır Mahallesi, Hacı Karaca Mahallesi, Hacı Mustafa Mahallesi, Hacı Nuh Mahallesi, Karaca Mahallesi, Karahisarı Mahallesi, Kerpe Mahallesi, Saruhanlı Mahallesi, Yenice Mahalle ve Bayezid Fakih Mezrası (İrice Yakub Çiftliği), Duşbudak Mezrası, Güncü Çiftliği, Göncü dede Mezrası, Valid Çiftliği, Yahya bin Yakub Mezrası'dır. Aydıncık'da 82 hâne ve meskûn 253 nefer defterde kayıtlı bulunmaktadır.

Aydıncık'ın önemli umera vakıfları arasında İbrahim Paşa'nın Edirne'de bulunan zaviyesine vakfettiği Eğridere (Sungur) köyü ile Süleyman Miras civarında olan iki mezrası; Umur Bey'in evlatlık vakfı olan Sovuklar köyü; İldutan Bey'in vakfettiği hamam, 2 bezirhâne, 2 değirmen, 4 dükkân ve bahçe; Şehabüddin Paşa'nın

Dutlu köyünü vakfettiği imareti; Hacı Mehmed bin Paşa Yiğit Çullu'nun Karahisarı Mahallesinde inşa ettiği mescidi ve çeşmesi ile Saruhanlı Mahallesinde inşa ettiği çeşmesi sayılabilir.

Aydıncık'da bulunan evlatlık vakıflar arasında Mevlana İlyas'ın vakfiyet üzere tasarruf ettiği Valid Çiftliği, Göncü dede'nin tasarruf ettiği Göncü dede Mezrası, Bayezid Fakih'in tasarrufundaki Bayezid Fakih Mezrası, Mevlana Menteşe'nin tasarrufundaki Güncü Çiftliği sayılabilir. Bunlardan başka cüz tilaveti için Murad bin Şeyh Paşa'nın Saruhan Mahallesinde bir evini ve şehir kurbunda bir bağını vakfetmiştir.

Aydıncık'ta Kamer İlyas bin Abdullah, Karaca Mahallesinde bir cami ve bir muallimhâne, Göknar köyünde bir mescid, Akçapınar ve Uğurhan köylerinde pınar inşa etmiş ve 19 dükkânı, 1 kervansaray, 6 hücre ile 50.000 nakit akçeyi vakfetmiştir.

Aydıncık'ın cami ve mescid vakıfları; Hacı Halil Mahallesinde bulunan Hacı Halil Camii, Karaca Mahallesi'ndeki Kamer İlyas Camii, İlbasan Bey Camii, Büyüksuklar köyündeki Timurtaş Camii, Göknar köyü mescidi, Çengi köyünde bulunan Ali Çelebi Mescidi, Yenice Mahalle'deki Yahya bin Yakub Mescidi, Debbaglar Mahallesi'nde Er Hüseyin bin Ahmed Mescidi, Veli Bey Mescidi, Hacı Mustafa Mahallesi'nde bulunan Kethüda Mescidi, Balabanoğlu Mahallesi'nde bulunan Balabanoğlu Mescidi, Alagöz Mahallesi'ndeki Alagöz Mescidi, Hacı Karaca Mahallesi'ndeki Hacı Karaca Mescidi, Çullu Mahallesi'ndeki Çulu Mescidi, Kerpe Mahallesi'ndeki Kerpe Mescidi, Debbaglar Mescidi, Çeltükçü köyü mescidi, Çal köyü mescidi, Hacı Nuh Mahallesi'nde bulunan Hacı Nuh Mescidi, Ateri köyü mescidi, Baba köyü mescidi, Hacı Hızır Mescidi, Bozyalı köyü mescidi, Gemlik köyü mescidi, Kurtlar köyü mescidi, Demirkapı köyü mescidi, Gökmen köyünde bulunan Semiz İlyas Mescidi, Yundtokadı köyü mescidi, Tekfur köyü mescidi, Adil köyü mescidi, Küçüksuklar köyü mescidi ve Hamamlu köyü mescididir.

Aydıncık'da bulunan para vakıfları ise şunlardır: Kamer İlyas bin Abdullah'ın vakfettiği 78.500 akçe, Er Hüseyin bin Ahmed'in mescidine vakfettiği 1500 akçe, Veli Bey'in mescidine vakfettiği 32.000 akçe, Ayazma Mahallesi'nin avârızına vakfedilen 1000 akçe, Hacı Halil'in camisine vakfettiği 11.000 akçe, Kerpe Mescidi'ne vakfedilen 1800 akçe, İlbasan Bey'in camisine vakfettiği 9000 akçe, Debbaglar Mescidi'ne

vakfedilen 500 akçe, Çeltükçü köyü mescidine vakfedilen 2000 akçe, Çal köyü mescidine vakfedilen 1700 akçe, Hacı Nuh Mahallesi halkının avârizlarına ve mescidine vakfedilen 8000 akçe, Karesilü köyü halkının avârizlarına vakfedilen 500 akçe, Ateri köyü mescidine vakfedilen 300 akçe, Baba köyü mescidi ile kuyusuna ve köy halkının avârizlarına vakfedilen 5000 akçe, Hacı Hızır Mescidi'ne vakfedilen 1000 akçe, Bozyalu köyünün mescidine vakfedilen 1000 akçe, Gemlik köyü mescidine vakfedilen 1700 akçe, Sovukhane köyü halkının avârizlarına vakfedilen 1000 akçe, Demirkapı köyü mescidine vakfedilen 2500 akçe, Semiz İlyas Mescidi'ne vakfedilen 2100 akçe, Yundtokadı köyü mescidine vakfedilen 1000 akçe, Tekfur köyü mescidine vakfedilen 2000 akçe, Adil köyü mescidine vakfedilen 1000 akçe, Timurtaş Camiine vakfedilen 2000 akçe, Küçüksuklar köyü mescidine vakfedilen 2200 akçe, Saru Halil köyü mescidine vakfedilen 500 akçe, Kulaklı köyü halkının avârizlarına vakfedilen 5000 akçe ve Hamamlu köyü mescidine vakfedilen 3000 akçe. Aydıncık'ta vakfedilen toplam nukud miktarı 178.800 akçe olup %15 hesabıyla şer'î muamele üzerine murabaha olduğunda 26.820 akçe yıllık hâsıl mevcuttur.

Defterde Aydıncık'ta 63 vakıf kaydı bulunmaktadır. Bu vakıfların tespit edilebildiği kadarıyla yıllık toplam hâsılları 58.543,5 akçedir.

2.5. GÖNEN NAHİYESİ VAKIFLARI

Hüdâvendigâr Livası'nın kazası olan Gönen'e bağlı, defterde kayıtlı olan 19 köy, 10 mahalle ile bir mezranın tespiti yapılmıştır. Bunlar; Balı, Bayramiç, Büryan, Dere (Turplu), Doğancı, Dola, Gencelü, Güneylü, Kadıllu (Çalpaş), Karaca, Karaçakıl, Kargagözü Saru, Köprüağaç, Sarraçlar, Saru, Serhan, Tuzakçı, Uzunkuş, Yıldırım köyleri ve Baykara Mahallesi, Çarşu Mahallesi, Davud Hoca Mahallesi, Hacı Mahmud Mahallesi, Hacı Mustafa Mahallesi, Hacı Rüstem Mahallesi, Hızır Çelebi Mahallesi, İmirze Hoca Mahallesi, Malkoç Mahallesi, Zir Mahallesi ile Zağarcıpınarı Mezrası'dır. Gönen'de deftere kayıtlı 56,5 hâne ile meskûn 206 nefer bulunmaktadır.

Gönen vakıfları arasında Saruca Paşa'nın imaretine vakfettiği Dola ve Bayramiç köyleri dikkat çekmektedir. Dola köyünde iki değirmen bulunmaktadır. Bu köylerden vakıf adına sağlanan 9300 akçe deftere kaydedilmiştir. Mehmed Şeyh'in evlatlık vakfi

olan Zağarcıpınarı Mezrası ve Mevlana Hatib'in tasarruf ettiği bir çiftlik vakıf yeri de bulunmaktadır.

Gönen'in Çarşı Mahallesi'nde Dede Bey Mektebhânesi adında bir mektebhânenin tespiti yapılmıştır. Bu mektebhâneye 1 adet dükkân ile %15 hesabıyla murabaha olunmak üzere 1550 nakit akçe vakfedilmiştir.

Gönen zaviyeleri; Ahi Ali Zaviyesi, İskender Bey Zaviyesi, Seydi Dede Zaviyesi ve Hacı Menteş Zaviyesi'dir. Ahi Ali, zaviyesine bir hamam, bir çiftlik, bir berberhâne ve 8 dükkân vakfetmiş, berberhâne ve dükkânlar harap olmuştur. İskender Bey, zaviyesine bir hamam ve 2 değirmen vakfetmiş, değirmenler harap olmuştur. Yıldırım köyünde bulunan Seydi Dede Zaviyesi'ne Müslümanlardan 100 akçe sadaka kaydedilmiştir. Hacı Menteş Zaviyesi'ne Müslümanlardan 300 akçe sadaka kaydedilmiştir.

Gönen'de tespiti yapılmış olan mescidler şunlardır; Hacı Mustafa bin Hacı İne Bey Mescidi, Çarşı Mahallesi'nde bulunan Hacı Yusuf Mescidi, Hacı Mustafa Mescidi, Hacı Rüstem Mescidi, Hacı Mahmud Mescidi, Malkoç Mescidi, Baykara Mescidi, Köprüağaç köyü mescidi, Gencilü köyü mescidi, Karaçakıl köyü mescidi, Uzunkuş köyü mescidi, Güneylü köyü mescidi, Tuzakçı köyü mescidi, İmirze Hoca Mescidi, Hızır Çelebi Mescidi, Davud Hoca Mescidi, Karaca köyü mescidi, Büryan köyü mescidi, Balı köyü mescidi, Dola köyü mescidi, Dere köyü mescidi, Saru köyü mescidi, Kargagözü Saru köyü mescidi, Sarraçlar köyü mescidi ve Gazi Hüdâvendigâr Camii.

Gönen'de bulunan para vakıfları ise şunlardır: Baba Mezarı olarak anılan türbeye vakfedilen 1500 akçe, Hacı Mustafa bin Hacı İne Bey'in mescidine vakfettiği 20.000 akçe, Hacı Yusuf'un mescidine vakfettiği 10.050 akçe, Dede Bey Mektebhanesi'ne vakfedilen 1550 akçe, Hacı Mustafa'nın mescidine vakfettiği 22.300 akçe, Hacı Rüstem'in mescidine vakfettiği 5000 akçe, Hacı Mahmud'un mescidine vakfettiği 5600 akçe, Malkoç Mahallesi mescidine ve halkının avâızlarına vakfedilen 6250 akçe, Baykara Mescidi'ne vakfedilen 3000 akçe, Köprüağaç köyü mescidine vakfedilen 500 akçe, Gencilü köyü mescidine vakfedilen 500 akçe, Doğancı köyü halkının avâızlarına vakfedilen 200 akçe, Karaçakıl köyü mescidine vakfedilen 3000 akçe, Kadıllu köyü mescidine vakfedilen 800 akçe, Uzunkuş köyü mescidi ve halkının

avâızlarına vakfedilen 820 akçe, Güneylü köyü mescidi ve halkının avâızlarına vakfedilen 700 akçe, Tuzakçı köyü mescidi ve halkının avâızlarına vakfedilen 600 akçe, İmirze Hoca'nın mescidine vakfettiği 600 akçe, Hızır Çelebi'nin mescidine vakfettiği 1200 akçe, Davud Hoca'nın mescidine vakfettiği 1420 akçe, Karaca köyü mescidine vakfedilen 300 akçe, Büryan köyü mescidine vakfedilen 2000 akçe, Zir Mahallesi Evkâfına vakfedilen 1500 akçe, Balı köyü mescidine ve halkının avâızlarına vakfedilen 1750 akçe, Dola köyü mescidine vakfedilen 2400 akçe, Serhan köyü halkının avâızlarına vakfedilen 1000 akçe, Dere köyü mescidine vakfedilen 2000 akçe, Saru köyü mescidine vakfedilen 1500 akçe, Kargagözü Saru köyü mescidine vakfedilen 750 akçe ve Sarraçlar köyü mescidine vakfedilen 1800 akçe. Gönen'de vakfedilen toplam nukud miktarı 99.840 akçe olup %15 hesabıyla şer'î muamele üzerine murabaha olduğunda 14.976 akçe yıllık hâsıl mevcuttur.

Defterde Gönen'e kayıtlı 70 vakıf bulunmaktadır. Bu vakıfların tespit edilebildiği kadarıyla yıllık toplam hâsılları 26.203,5 akçedir.

2. 6. KİRMAS TI NAHİYESİ VAKIFLARI

Kirmastı, Osmanlılar'ın eline geçmeden evvel buranın hâkimi kayzerlerin soyundan gelen Kermastorye adında bir kadındı. Kirmastı ismi de bu kadının isminden gelmektedir. Kermastorye, fütühat için yola çıkmış olan ve kendi topraklarına doğru gelen Orhan Gazi'nin askerlerini karşılayarak, zımmîlik statüsüne girmeyi kabul etmiştir. Kermastorye'nin Mihaliç adındaki erkek kardeşinin ise, kendi isteğiyle Müslüman olduktan sonra Mihaliç yöresinde hizmet ettiği anlaşılmaktadır (Hoca Sadettin, 1992: 80).

Defterde kayıtlı, Kirmastı Nahiyesine tâbî olan 25 köy, 9 mahalle ve bir mezranın tespit edilmiştir. Bunlar: Ada, Ateri, Behram, Boynuzlu, Çömlekçi, Çördük, Çörekli, Dere, Geredelü, Gödeler, İlyaslar (Doğancı), Kameri, Karaburçak, Karacalar, Kavakkebir, Kavaklu, Kayıkçı, Sündüklü, Timurabad, Timurili, Uçarlar, Uçbeyi, Yenice, Yılan Karacalar köyleri; Tavşancık Mezrası, Çadurlu Mezrası ile Cami Mahallesi, Karaağaç Mahallesi, Kebir Cami Mahallesi, Ateri köyüne tâbî Hamza Mahallesi, Orta Mahallesi, Çay Mahallesi, Abdi Mahallesi; Yenice köyüne tâbî

Abdurrahman Mahallesi ve Süleymanağa Mahallesi'dir. Kirmastı'da deftere kayıtlı 293,5 hâne ile meskûn 1902 nefer bulunmaktadır.

Kirmastı Nahiyesi'nde Orhan Bey'in kızı Hatice Hatun'un Bursa'daki türbesine vakfettiği Çörekli köyü ve Tavşancık Mezrası bulunmaktadır. Bu yerlerden vakıf adına toplam 5925 akçe hâsıl sağlanmaktadır.

Nahiyede bulunan imaretlerin başında Şahin Bey İmaretini anmak gerekir. Şahin Bey, imaretine Geredelü, Çömlekçi, Uçarlar, Çördük, Uçbeyi, Behram, Gödeler köyleri ile Cami, Orta, Karaağaç, Çay, Hamza Bay Süleymanağa, Abdurrahman, Abdi mahallelerini, Çadurlu Mezrasını 17 adet dükkânını, 2 hamamını ve bir pazaryerini vakfetmiştir. Şahin Paşa'nın torunu olan Kirmastı Subaşı Balı Bey ve kardeşi Kasım Bey de Kirmastı'nın Boynuzlu köyünde bulunan 2 değirmen, 3 bağ ve 5 dükkânını dedelerinin imaretine vakfetmişlerdir. Kirmastı'da bulunan diğer imaret ise; Mehmed Paşa İmaretini ve Balı Bey bin İsa İmaretini'dir.

Kirmastı Nahiyesi'nin deftere kayıtlı olan 7 mescid ve bir cami tespit edilmiştir; Bunlar; Kebir Camii ile Sipahi Kapucu İlyas Mescidi, Hamza Bey Mescidi, Abdi Mescidi, Yılankaracalar köyü mescidi, Dere köyü mescidi, İlyaslar köyü mescidi ve Timurabad köyü mescidi'dir. Zaviyeler ise İsa Bey bin Uzgur Zaviyesi ve Hamza Bey Zaviyesidir. İsa Bey bin Uzgur, Sündüklü köyünde bulunan zaviyesine Timurili, Çördük, Kameri, Sündüklü ve Kayıkçı köylerini vakfetmiştir. Hamza Bey, Ateri köyünde bulunan zaviyesine Karacalar ve Yılan Karacalar köyleri ile 2 bağ, 3 dükkân ve 68.850 nakit akçe vakfetmiştir. Bunlardan başka Kara Mustafa'nın Çay Mescidi'ne vakfettiği 1 dükkân ve İhane, Köse Kadı'nın Hazreti Emir Camii'ne vakfettiği 4 dükkân, Hacı Mahmud'un Dere köyü mescidine vakfettiği değirmeni ve Şah Abdülkerim (Müftü Şeyh)'in Kebir Camii vakfettiği 3 değirmeni de anmak gerekmektedir.

Kirmastı Nahiyesi'nin para vakıfları; Sipahi Kapucu İlyas'ın ve karısının Kapucu İlyas Mescidi'ne vakfettikleri 55.000 akçe, Kapucu İlyas'ın Kavakkebir köyü mescidine vakfettiği 40.000 akçe, Hamza By'in zaviyesine vakfettiği 68.850 akçe, Balı Bey bin İsa'nın imaretine vakfettiği 50.000 akçe, Abdurrahman'ın Orta Mescid'e vakfettiği 5000 akçe, Hatun Tatarkızı'nın Orta Mescid'e vakfettiği 9000 akçe, Kara

Mustafa'nın ay Mescidi'ne vakfettiği 10.000 akçe, Hacı Hasan'ın ay Mescidi'ne vakfettiği 1200 akçe, Hamza Bey'in mescidine vakfettiği 34.000 akçe, Abdi'nin mescidine vakfettiği 2500 akçe, Yılankaracalar köyü mescidine vakfedilen 300 akçe, İlyaslar köyü mescidine vakfedilen 4100 akçe, Timurabad köyü mescidine vakfedilen 4000 akçe, Timurabad köyünde bulunan Abaz kuyularına vakfedilen 700 akçe, Köse Kadı'nın vakfettiği 7000 akçe ve Akça Mahmud'un Kebir Camii'ne vakfettiği 2000 akçedir. Kırmastı'da vakfedilen toplam nukud miktarı 293.650 akçe olup %15 hesabıyla Şer'î muamele üzerine murabaha olunduğunda 44.047,5 akçe yıllık hâsıl mevcuttur.

Defterde Gönen'e kayıtlı 50 vakıf bulunmaktadır. Bu vakıfların tespit edilebildiği kadarıyla yıllık toplam hâsılları 149.185 akçedir.

2. 7. SİVRİHİSAR NAHİYESİ VAKIFLARI

Sivrihisar Nahiyesi'ne bağlı bulunan, defterde kayıtlı 52 köy, 15 mezra ve 6 mahallenin tespiti yapılmıştır. Bunlar; Adahisar, Aligül, Arslandoğmuş, Ayvalu, Ayvalugeçidi, Babadad, Bazar, Bazzazağaçlık tâbî Yılanluca, Bey, Burma, andarbükü, Domalca, Döğerek, Dutlu, Dutluviran, Dükkân, Ebekseydi, Elekviranı, Gecek, Hasanşeyh, Hatuncuk, Holanda, Horti, İğdecikkaplu, İsrailbağı, Kaplu, Karacaviran, Karağaç, Karahisar, Kargalu, Kavacık, Kavuncu, Kaymaz, Keban, Kepen, Kızılcaeşme, Kızıkkapan, Kozadı, Kuyucak, Mercan, Orşar, Orta, Porsukviranı, Sadıkbağı, Saru, Şehirviranı, Tekeviran, Tuğray, Türüt, Yalnızçam, Yunus Emre, Zeki Dede; Ahmed iftlik, Bademlü Mezrası, ayırarık Mezrası, Dutluviran Mezrası, İbrahim Şeyh iftliği, Karaadı, Kaymas Mezrası, Kızılcaviran Mezrası, Kubbebük Mezrası, Küçükçam Mezrası, Manasır Mezrası, Melek Mezrası, Mercan Mezrası, Nevruzadası Mezrası, Tegürcük Mezrası ile Akdoğan Mahallesi, Eskici Hacı Mahallesi, Faruk Mahallesi, Hacı Kutbeddin Mahallesi, Kethüda Mahallesi, Tatlar Mahallesi'dir. Sivrihisar'da deftere kayıtlı 373 hâne ile meskûn 1341 nefer bulunmaktadır.

Sivrihisar'ın dikkat çeken vakıfları arasında bulunan İlhanlı Beylerinden olan Melikşah Bey, Yılanluca'ya tâbî Bazazçağlalık köyünü medresesine ve Hatuncuk köyünü de Hazreddin'e vakfetmiştir. Yine Kara Timurtaş Paşa'nın oğlu olan Umur Bey'in evlatlık vakıfları olan Günyüzü Nahiyesi'ndeki Karaadı Mezrası

bulunmaktadır. Sivrihisar'ın diğere umera vakıfları ise; Lale oğlu Mezid Paşa, İlyas Paşa, Mansur oğlu Ahi Paşa Aruv, Selçuk Bey bin Umur Bey Evkâfi'dir.

Sivrihisar Nahiyesi'nde çok sayıda zaviye olduğu görölmektedir. Defterde kayıtlı olan zaviyeler; Ahi Ali Zaviyesi, Ahi Evren Zaviyesi, Ahi Fethüddin Zaviyesi, Ahi İlbaşı Zaviyesi, Ahi Mehmed bin Ahi Mustafa Zaviyesi, Ahi Mehmed Zaviyesi, Ahi Paşa Zaviyesi, Ahi Rüstem Zaviyesi, Ahi Salih oğlu Reis Zaviyesi, Arucak İbrahim Zaviyesi, Aşık Paşa Zaviyesi, Basri şeyh Zaviyesi, Bulargu Bey Zaviyesi, Cafer Tayyar Zaviyesi, Çarık Paşa Zaviyesi, Yunus Emre Köyü'nde bulunan Gecek Pınarı Zaviyesi, Hasan şeyh Zaviyesi, Hoca Babaoğlu Zaviyesi, İbrahim Kardaş Zaviyesi, Kara Musa Zaviyesi, Karaca Ahmed Zaviyesi, Kavuncu Köyü Zaviyesi, Nasuh şeyh Zaviyesi, Ömer Hacı Zaviyesi, Sarraç Dede Zaviyesi, Seydi Nureddin Zaviyesi, Seyyid Mahmud Zaviyesi, Süleyman şeyh bin Mestan şeyh Zaviyesi, şeyh Abdülkerim Zaviyesi, şeyh Mahmud Zaviyesi, şeyh Mustafa Zaviyesi, Timur Han veledi Yavgı şeyh Zaviyesi, Yatağan şeyh Zaviyesi, Yunus Emir Bey Zaviyesi, Zeki Dede Zaviyesi'dir. Sivrihisar'ın eğitim kurumları ise; Melikşah Bey Medresesi, Soğa Bey Medresesi'dir.

Sivrihisar'da bulunan ve Ulu Camii olarak bilinen Sivrihisar Camii, Selçuklu dönemi mimari eserlerinden biridir. Defterde cami vakfına kayıtlı Kaplu, Orta, Yalınçam, Kargalu köyleri ile Kaplu köyündeki Bademlü Mezrası ve Taşköprü Hamamı bulunmaktadır. Sivrihisar'ın diğere camileri şunlardır; şeyh Baba Yusuf Hazretleri (Kurşunlu) Camii, Burma Camii, Dükkân Camii, Yunus Fakih Camii, Kaymaz Camii'dir. Sivrihisar'ın mescidleri ise; İğdecikkaplu köyü mescidi, Tekeviran Mescidi, Tatlar Mescidi, Hazinedar Mescidi, Hacı Hoşkadem Mescidi, Hacı Pir Hasan Mescidi, Faruk Mescidi, Hacı Kutbeddin Mescidi, Akdoğan Mescidi, Kubbelü (Hızır Bey) Mescidi, Debbağhane Mescidi'dir.

Sivrihisar'da bulunan evlatlık vakıflar; Barımbay tasarrufundaki Barımbay denen vakıf yerler, Elvan şeyh tasarrufundaki Kızılcaviran Mezrası, Ahi Asıl Beyi'nin tasarrufundaki Dutluviran Mezrası, şeyh İsa bin Ahi Mustafa tasarrufundaki Kaymas Mezrası, Ahmed şeyh'in tasarrufundaki Mercan Mezrası, Bulamaç Kızı elindeki Ebekseydi köyü, Hacı Fakih tasarrufundaki Ayvalu köyündeki yerler, İmam Mehmed Fakih tasarrufunda Dutluviran köyünde 5 müdlük yer, Hacı İbrahim tasarrufunda Mercan köyünde Maveriyeri ve Ayvalu'ya bitişik Seyfsarayı, Cafer ve Yunus'un

tasarruflarındaki Kozağacında İbrahim Şeyh Çiftliği, Hatib Vechüddin tasarrufundaki Kavacık ve Kızkapan köyleri, Himmet Fakih tasarrufundaki Orşar köyünde 3 çiftlik yer, Mevlana Muhyiddin tasarrufundaki Karahisar köyünde bir miktar yer, Emir Seydi Ahi Çomak elinde Melek Mezrası'nda bulunan Emir Seydi Ahi Çomak Mezrası, Tahir Şeyh tasarrufundaki Holanda köyünde bulunan çiftlik,

Sivrihisar'da bulunan diğer vakıflar: Safiyetullah binti Mevlana Lütfullah kendi mülkü olan Komacık Hamamı'nı ruhuna cüz kiraati yapılması için vakfetmiştir. Memi bin Hüseyin, Maruf Çeşmesi adıyla ünlü olan Orta Çeşme'nin levazımına 3 dkkan ve 2 odasını vakfetmiştir. Şah Melik bin Hüseyin adında bir kişi cüz kiraati için 6 hanesini vakfetmiştir. Kızıl Sinan Nizameddin Türbesi'ne Bedesten içerisinde 4 dükkânını vakfetmiştir. Elekviranı köyünde bulunan Kızıl Sinan Çiftliği, kadimden Kütahya suyu üzerinde bulunan Şeyh Şami Köprüsü'ne vakıfmış. Çayırarık Mezrası müderris olanın tasarruf etmesi için vakfedilmiştir.

Sivrihisar'ın para vakıflarının oldukça az olduğu görülmektedir. Bunlar; Mamelek Hatu'un vakfettiği 1000 akçe, Yava Şeyh Mehmed'in vakfettiği 500 akçe, Ahi Mehmed bin Ahi Mustafa'nın zaviyesine vakfettiği 6.000 akçe, Mehmed Çelebi bin Hacı Bekir'in vakfettiği 20.000 akçe, Hacı Durmuş Muharrem'in vakfettiği 2000 akçe, Huri Hatun binti Sadi'nin vakfettiği 2000 akçe, Kara Mustaf bin Mestan'ın vakfettiği 1000 akçe'dir. Sivrihisar'da vakfedilen toplam nukud miktarı 32.500 akçe olup %15 hesabıyla şer'î muamele üzerine murabaha olduğunda 4.875 akçe yıllık hâsıl mevcuttur.

Defterde Sivrihisar Nahiyesi'ne kayıtlı 105 vakıf bulunmaktadır. Bu vakıfların tespit edilebildiği kadarıyla yıllık toplam hâsılları 187.341 akçedir.

2. 8. TARHALA NAHİYESİ VAKIFLARI

Hoca Sadeddin Efendi, Yıldırım Bayezid'in H. 800 (M. 1395 – 1398) yılları arasında İkinci kez Tırhala yöresine asker göndererek bu kaleyi ve ona bağlı bütün toprakları fethettiğini kaydeder (Hoca Sadettin, 1992: 228).

Tarhala Nahiyesi'nde deftere kayıtlı bulunan 15 köy ve 8 mezra/çiftlik tespit edilmiştir. Bunlar; Akçaburgaz, Dere, Galebevıran, Hacene, İlmen, İnez, Karacakaya, Karaoğlan tâbî Ilıca, Kırkağaç, Kızıltuzlu, Naldöğen, Okçu, Okçulu, Soma, Yusufbeylü köyleri ile Ahi Aslıhan Mezrası, Babaylar Mezrası, Eşkar Çiftliği, Köpekler Mezrası, Köpekşeyh Mezrası, Kurblu Çiftliği, Mesuddanişmend Çiftliği, Şeyh Yunus Mezrası'dır. Tarhala'da deftere kayıtlı 203 hâne ile meskûn 526 nefer bulunmaktadır.

Hazrti Pîrî Mehmed Paşa'nın Tarhala'da bulunan vakıf köyleri dikkate değerdir. Bu köyler; Naldöğen, Dere, İlmen, Karacakaya ve İnez'dir. 268 nefer ikamet etmekteği bu köylerin halkları avâızdan muaf tutulmuşlardır. Köylerden vakıf adına yıllık 10.210 akçe hâsıl sağlanmaktadır.

Tarhala'nın zaviyeleri; Soma'da bulunan Mevlana Orhan bin Kenek Bey Zaviyesi, Hacı Bayram Zaviyesi ve Pabuccu Dede Zaviyesi'dir. Ayrıca Naldöğen köyünde bulunan Toprak Baba Tekkesi'de deftere kaydedilmiştir. Tarhala'nın eğitim kurumları; Hacı Yusuf bin Karahan Mektebi, Ahmed bin Menteş Mektebhânesi ve Hacı Arslan Muallimhânesi'dir. Defterde kayıtlı olan Tarhala cami ve mescidleri ise; Soma Camii, Hacı Arslan Mescidi, Yusuf bin Bazarlu Mescidi, Soma'da bulunan Eymir Derviş Mescidi'dir.

Tarhala Nahiyesi'nde bulunan evlatlık vakıfların sayısı oldukça fazladır. Bunlar; Salavat Şeyh'in tasarruf ettiği yerler, Ahi bin Ahi Mahmud'un tasarrufundaki yerler, İvrindi Kadısı Mevlana Alaeddin'in tasarruf ettiği yerler, Şeyh Yunus'un mezrası, Sinan Bey tasarrufunda Mesuddanişmend Çiftliği, Şeyh Yusuf tasarrufundaki Galebevıran köyü, Şeyh İlyas tasarrufundaki Kızıltuzlu köyü, Ahi Bulduk tasarrufundaki Kurblu Çiftliği, Ahi Aslıhan'ın mezrası, Şeyh Hacı Mustafa bin İshak tasarrufundaki Hacene ve Kırkağaç köyleri, Nebi Fakih'in tasarruf ettiği Okçulu köyü yakınlarındaki Eşkar Çiftliği, Mehmed Paşa tasarrufundaki Ilıca'ya tâbî Karaoğlan köyü, Mevlana Tacüddin Fakih tasarrufundaki Köpekler Mezrası, Kadı Mevlana Ahmed Çelebi'nin Okçu köyünde tasarruf ettiği 1 oda ile 2 değirmeni ve Mecnun Şeyh'in tasarruf ettiği yerler'dir.

Tarhala Nahiyesi'nin para vakıfları; Soma Camii'ne vakfedilen 6350 akçe, Hacı Yusuf bin Karahan'ın mektebh-ânesine vakfettiği 10.000 akçe, Hacı Arslan'ın mescidi

ile mektebh-ânesine vakfettiği 10.000 akçe, Emine Hatun'un Pınar Mescidi imamına cüz tilaveti için vakfettiği 4000 akçe, Hızır'ın vakfettiği 500 akçe, Bostan Hoca veledi Ahmed'in vakfettiği 500 akçe, Selime Hatun'un Eymir Derviş Mescidine vakfettiği 400 akçe, Eymir Derviş'in validesinin Eymir Derviş Mescidine vakfettiği 400 akçe, Serile Hatun'un Eymir Derviş Mescidine vakfettiği 500 akçe, Değer Hatun'un Eymir Derviş Mescidine vakfettiği 600 akçe, Resul'ün Eymir Derviş Mescidine vakfettiği 200 akçe, Yusuf bin Abdullah'ın Eymir Derviş Mescidine vakfettiği 300 akçe, Hacı Derviş'in Eymir Derviş Mescidine vakfettiği 500 akçe, Pir Ali'nin Eymir Derviş Mescidine vakfettiği 1500 akçe, Melek Hatun'un Eymir Derviş Mescidine vakfettiği 100 akçe, Hatun Ali'nin Eymir Derviş Mescidine vakfettiği 100 akçe, Mahbube Hatun'un Eymir Derviş Mescidine vakfettiği 100 akçe, Ali Dede'nin Eymir Derviş Mescidine vakfettiği 50 akçe, Nur Kadın Hatun'un Eymir Derviş Mescidine vakfettiği 100 akçe, Ahmed bin Menteş'in mektebh-ânesine vakfettiği 18.000 akçe'dir. Kirmastı'da vakfedilen toplam nukud miktarı 54.300 akçe olup %15 hesabıyla şer'î muamele üzerine murabaha olduğunda 8.145 akçe yıllık hâsıl mevcuttur.

Defterde Gönen'e kayıtlı 50 vakıf bulunmaktadır. Bu vakıfların tespit edilebildiği kadarıyla yıllık toplam hâsılları 42.141 akçedir.

SONUÇ

Vakıflar, Osmanlı Devleti'nin toplumsal düzeninin şekillenmesinde önemli bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Vakıfların kayıtlarının tutulduğu vakıf defterleri, devletin kuruluşu ve gelişimi safhasındaki kurucu aileler ve kurumlar hakkında önemli bilgiler içermektedir. Bu vakıf kayıtları sayesinde ailelerin nesepleri ve etkileri hakkında bilgi sahibi olmak, Osmanlı kroniklerinde yer alan bilgileri devlet kayıtları ile karşılaştırmak mümkün hale gelmektedir.

İncelemeye tâbi tutulan vakıfların büyük bir çoğunluğu Osmanlı dönemine ait vakıflar olmakla birlikte Sivrihisar Nahiyesi sınırları içerisinde, az sayıda, Selçuklu ve İlhanlı'ya ait vakıflar da bulunmaktadır. Sivrihisar'da bulunan bu vakıflar, İlhanlı Beyi olan Melikşah bin Kiro Baltu'nun Sivrihisar'da inşa ettirdiği medrese ve mescid; İrencin Noyan'ın akrabası olan, İlhanlı Beyi Bulargu Bey'in Sivrihisar'da inşa ettirdiği zaviyesi; Emüniddin Mikail'in hazinedârı olan Necibüddin Mustafa'nın 1274 yılında Sivrihisar'da inşa ettirdiği Hazinedar Mescidi ve I. Alaeddin Keykubad'ın saltanatı sırasında, Emir Cemaleddin Ali Bey tarafından Sivrihisar'ın merkezinde inşa edilen Sivrihisar (Ulu) Camii, Sultan Alaeddin zamanında kuruldukları tespit edilen Şeyh Abdulkerim Zaviyesi ve Seydi Mahmud Zaviyesi'dir. Bu vakıflar Anadolu'da Selçuklu ve İlhanlı izlerinin takibi açısından oldukça önemlidir.

Vakıf kayıtları, Osmanloğullarının ahvadına dair önemli bilgiler içermektedir. Osman Bey'in oğlu Alaeddin Bey'in 16. yy'da bir dönem harap duruma düşen zaviyesine dair vakıf kayıtlarından Alaeddin Bey'in ailesi hakkında çok önemli bilgilere ulaşmak mümkün olabilmektedir. Alaeddin Bey'in zaviyesi için Orhan Bey, Kite'ye bağlı beş köyün gelirini vakfetmiştir. Bu vakıf kaydından Alaeddin Bey'in Hızır Bey adında bir oğlu olduğu anlaşılmaktadır. Hızır Bey'in Mehmed Çelebi adında bir oğlu ve bu oğlundan İbrahim Çelebi adında bir erkek ve Paşa Hatun adında bir kız torunu vardır. Paşa Hatun'un Ayşe Hatun ve Şeyhi Çelebi adında iki çocuğu ve Şeyhi Çelebi'nin de Tâcî Hatun adında bir kızı vardır. Yine Orhan Bey'in oğlu İbrahim Bey'e yaptığı vakıftan, kendisi hakkında Orhan Bey'in Asporça Hatun'dan doğan kızı olduğundan başka bir bilgiye sahip olmadığımız, İbrahim Bey'in kız kardeşi Fatma Hatun'un çocukları hakkında bilgi edinmek mümkündür. Fatma Hatun'un İlyas Bey

adında bir oğlu ve bu oğlundan Selçuk Hatun adında bir kız torununun olduğu anlaşılmaktadır. Selçuk Hatun'un neslinden Davud Çelebi adında bir kişi de tespit edilmiştir.

Yine kayıtlarda yer alan, Sultan Şah Timur'un torunu Ebubekir Mirza ile evlendirdiği Oruz Hatun'a miras helalliği için Tuzla'nın Kızıl köyünü temlik ettiği kaydı oldukça önemlidir. Şah Timur'un gelini Oruz Hatun'a temlikte bulunması ve bunun daha sonra da mukarrer tutularak, deftere bu üslup üzere kaydedilmesi oldukça önemlidir. Ankara savaşına kadar Sultan sıfatını kullanmamış olan Şah Timur, bu safhadan sonra, bu sıfatı kullanarak Anadolu'nun hâkimi olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca defterde yer alan kayıta, Yıldırım Bayezid'in "*Bayyezid Hüdâvendigâr*", Timur'un "*Sultan Şah Timur*" olarak kaydedilmiş bulunmaları, Tarihi Takvimler'de yer alan "*Uçlar Begi Emîr Bayezid*" ifadesi ile örtüşmektedir. Sultan Şah Timur, Anadolu'da kendi hâkimiyetini vurgularken, Yıldırım Bayezid'i de bir uçbeyi olarak görmektedir. Bu kayıt, Şah Timur, Anadolu'da yürüttüğü bir dizi savaşın ardından, bu topraklarda hiç bir egemelik iddiasında bulunmadan, geri gitmiştir, yönündeki kanaatin, doğru olmadığını göstermesi bakımından oldukça önemlidir. Ayrıca bu kayıttan hem Yıldırım Bayezid'in hem de Şah Timur'un torunları hakkında bilgi sahibi olunmaktadır. Oruz Hatun'un Ayşe Hatun adında bir kızı, bu kızından da Mehmed Bey adında bir torunu vardır. Soylarından gelen diğer kişiler ise Emir, Süleyman, Mehmed ve Hasan'dır.

Yine Osmanlı umerâsından önemli isimlere ait vakıf kayıtları da defterde yer almaktadır. Bunlar, Kara Timurtaş Paşa ve Timurtaşzâdelere ait vakıflar, Çandarlı Vezir ailesine ait vakıflar, Lala Şahin Paşa'ya ait vakıflar, Rumeli Beylerbeyi Karaca Bey'e ait vakıflar, Piri Mehmed Paşa'ya ait vakıflar, Koca Mehmed Paşa'ya ait vakıflar, Kara Ahmed Paşa'ya ait vakıflar'dır. Bu kayıtlar, Osmanlı umerasının vakıflarının tespitini mümkün kılmasının yan sıra ahvadlarına dair önemli bilgileri içermesi bakımından da oldukça önem arz etmektedir.

Çalışmanın kapsamı dâhilinde olan bölgeler, içerisinde yer alan bazı cami, mescid, zaviye v.b. yapılar hakkında yanlış ve eksik bilgileri düzeltmek mümkün olmuştur. Bunlardan biri olan, Manisa'nın Soma İlçesinde bulunan ve Emir Hacı Hıdır Bey Camii olarak anılan camidir. Caminin taş kitabesinden, Çapanoğlu Süleyman Bey

tarafından H. 1206 (M. 1791-92) senesinde inşa edildiği ve kısa bir süre sonra Emir Hızır Bey tarafından tamamen yenilediği yargısına varılmıştır. Ancak caminin Emir Hızır Bey tarafından yapıldığı, vakıf kaydında açıkça belirtilmiştir. İnşa tarihi de en geç 16. Yüzyıl olabilir.

Osmanlı Devleti'nin ilk teşkilatlanmış sancağı olan, Hüdâvendigâr Sancağı'nın konumunu teşkil eden, 10 nahiyesindeki istatitiki çıkarımlar şu şekildedir. Bu nahiyelerde toplam 632 adet vakıf kaydı tespit edilmiştir. Bu vakıfların genelini cami, mescid, zâviye, türbe, kervansaray, köprü, çeşme vs. gibi yapıların ıslâhı ve masraflarının karşılanması amacı ile kurulan amme vakıflarından ve evlatlık vakıflardan oluşmaktadır. Vakıfların gelirlerini genel olarak bağ, bahçe, hamam, ev, dükkân, çiftlik ve nakit paralardan elde edilen gelirler teşkil etmektedir.

Hüdavendigâr Livası'nın bu 10 nahiyesinde bulunan vakıflar arasında İlhanlı ve Selçuk vakıflarına ait, 9 vakıf kaydı bulunmaktadır. Bu vakıfların toplam hâsılı 127.724 akçedir. Osmanlı dönemi vakıflarından, selâtin vakıflarının oldukça az sayıda olduğu görülmektedir. Selâtin vakıfları sadece 4 adet olup toplam hâsılı 67.328 akçedir. Umerâ ve vüzeraya ait olan vakıflar 46 adettir. Bu vakıfların toplam hâsılı 370.946 akçedir. Ulemâya ait vakıflar toplam 68 adettir ve toplam hâsılları 68.450 akçedir. Bunlardan Kadı Vakıfları, 7 adettir ve toplam hâsılı 21.300 akçedir. Fakih Vakıfları, 27 adettir ve toplam hâsılı 6.975 akçedir. Meşayih vakıfları, 34 adettir ve toplam hâsılı 40.175 akçedir. Abdâlana ait vakıfları 24 adet olup, toplam hâsılı 12.863 akçedir. Ahiyâna ait vakıflar 21 adet olup toplam hâsıl 14.710 akçedir. Kadınların kurduğu vakıflar 16 adet olup toplam hâsıl 8685 akçedir. Bu başlıklar altında incelenemeyecek olan diğer vakıflar ise 396 adettir. Bu vakıfların toplam hâsılı 249,574,5 akçedir. Defterde 12 adet de mülk kaydı bulunmaktadır.

İncelemeye tâbî tutulan bölgede tespit edilen 619 vakf kaydının nahiyelere göre dağılımı şu şekildedir: 21'i Kite Nahiyesi'nde kurulmuş olan vakıflara ait kayıtlardır. Bu vakıfların 2'si cami, 1'i mescid, 2'si zaviye, 7'si evlatlık vakıftır. Kite'deki vakıfların toplam hâsılı ise 70.135 akçedir. Tuzla (Behram) Nahiyesi'nde kurulan vakıflara ait 186 adet kayıt bulunmaktadır. Tuzla'da bulunan vakıfların 3'ü cami, 53'ü mescid, 4'ü zaviye, 3'ü mektebhâne, 2'si muallimhâne, 12'si avârız vakfi, 26'sı evlatlık vakıftır. Tuzla Nahiyesi'ndeki vakıfların toplam hâsılı 43.699,5 akçedir. Mihaliç Kazası

ve ona bağlı Ulubad ve Tophisar Nahyelerinde kurulan vakıflara ait toplam 71 adet kayıt bulunmaktadır. Mihaliç kazasında bulunan vakıfların 1'i cami, 23'ü mescid, 8'i zaviye, 1'i mektebhâne, 1'i medrese, 2'si kervansaray, 7'si imaret, 3'ü evlatlık vakıftır. Mihaliç Kazası'ndeki vakıfların toplam hâsılı 147.871 akçedir. Aydınçık Vilayetin'de kurulan vakıflara ait 63 adet kayıt bulunmaktadır. Aydınçık'da bulunan vakıfların 5'i cami, 30'u mescid, 1'i zaviye, 3'ü imaret, 9'u avârız vakfı, 5'i evlatlık vakıftır. Aydınçık'daki vakıfların toplam hâsılı 58.543,5 akçedir. Gönen Vilayeti'nde kurulan vakıflara ait 70 adet kayıt bulunmaktadır. Gönen de bulunan vakıfların 24'ü mescid, 4'ü zaviye, 1'i mektebhâne, 1'i imaret, 1'i türbe, 8'i avârız, 2'si evlatlık vakıftır. Gönen'de bulunan vakıfların toplam hâsılı 26.203,5 akçedir. Kirmastı Nahiyesi'nde kurulan vakıflara ait 50 adet kayıt bulunmaktadır. Kirmastı'daki vakıfların 7'si mescid, 4'ü imaret, 2'si zaviye, 1'i cami, 1'i kuyu vakfıdır. Kirmastı'da kurulan vakıfların toplam hâsılı 149.185 akçedir. Sivrihisar Nahiyesi'nde kurulan vakıflara ait 105 adet kayıt bulunmaktadır. Sivrihisar'daki vakıfların 8'i cami, 11'i mescid, 35'i zaviye, 2'si medrese, 1'i türbe, 1'i köprü, 21'i evlatlık vakıftır. Sivrihisar'da bulunan vakıfların toplam hâsılı 187.341 akçedir. Tarhala Nahiyesi'nde kurulan vakıflara ait 49 adet kayıt bulunmaktadır. Tarhala'daki vakıfların 1'i cami, 2'si mescid, 1'i muallimhâne, 2'si mektebhâne, 3'ü zaviye, 1'i tekke, 15'i evlatlık vakıftır. Tarhala'da bulunan vakıfların toplam hâsılı 42.141 akçedir. Bu veriler, şehirlerde kurulan vakıf eserlerin mahiyetini ortaya koymasına bakımından oldukça önemlidir.

TRANSKRİPSİYON METNİ: 580 NUMARALI HÜDAVENDİGÂR SANCAĞI EVKÂF DEFTERİ (48-130, 165-228 SAYFALAR)

[v. 48b]

Nahiye-yi Sivrihisar

Hariç ez-defter

Mülk-i Çakırcılar ve Şahinciler Yaşı Kasım Ağa merhumun Sivrihisar tevâbi'nde tapulu çiftlikleri ve yerleri olub mülkiyet üzere tasarruf ider kazâ-i mezburdan Adahisar nâm karyede vaki' olan tapulu yerleri Kütahya Suyu'ndan çeltük ziraat olunur Çayırbük ve Çelcekbük ve Doğancıbükü ve Kamışlubükü dimekle ma'ruf yerlerinde müdd-i kebîr ile on müd tohm çeltük ziraat olunur ve bundan gayri hinta ve şa'ir Burusa müdüyle on müd tohm alur yerleri bu cümlelerin öşr-i hubûbatı ve rüsûm-i örfiyyesinden be-her senede iki yüz akçe hâsıl olur ve Mihaliçcik Kazâsı'nda Karye-yi Arıcaklar kurbunda Eymür ve Körbükü dimekle ma'ruf olan tapulu yerler ki hâsıl-ı öşr-i hububat ve rüsûm-i örfiyyesinden be-her senede iki yüz akçe hâsıl olub ve Karabük dimekle meşhur olan zeminin dahi be-her sene rüsûm-i örfiyyesinden yetmiş akçe hâsıl olur ve Karye-yi Eymür'de üç bin iki yüz akçe mukata'aya alduğı yer ki be-her senede öşr-i hububatı ve rüsûm-i örfiyyesinden sekiz yüz akçe hâsıl olur zikr olan tapulu çiftlikler ve yerleri hududu ve sınuru ve tevâbi' ve levâhikı ve a'şarı ve anda olan yavesi ve kaçgunu ve bâd-ı hevâsı ve tayyâratı ve sâyir müteveccihâtı âmme-yi hukuk-i şer'iyye ve kâffe-yi rüsûm-i örfiyyesiyle mağruzü'l-kalem ve maktuğü'l-kadem temlik olunduğına merhum Sultan Süleyman'dan mülknâmesi var ve padişahımızdan izz-i ensârahû mukarrernâme-i hümâyûn vardır

[v. 49b]

Nahiye-i Kite

Evkâf-ı Hafsa Hatun binti Sultan Mehmed

Karye-i Karacalar nâm-ı diğêr nısf-ı Kumla tâbî' Kite tîmâr-ı İlyas gulâm-ı Hüdavendigâr merhum Sultan Bayezid zamanında Mahmud yer imiş sonra Murad Hüdavendigâr kız karındaşı Hafsa Hatun'a temlîk etmiş sûret-i defterdir zikr olunan iki pâre karyelere Mevlânâ Veliüddin kadî-asker iken mektub vermiş ve merhum Sultan Murad Hüdavendigâr'dan nişan-ı şerîf var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mukarrer vakıfdır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 49b- 50a]

Nim 1	Bennâk 32	Mücerred 50	[Nefer] 117
-------	-----------	-------------	-------------

[v. 50a]

Karye-i Mahmudkumlası tâbî' Kite tîmâr-ı Uğurlu gulâm-ı Hüdavendigâr sonra merhum Sultan Murad Hüdavendigâr kız karındaşı Hafsa Hatun'a mülklüğe verilmiş sûret-i defterdir deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî vakfi mukarrerdir deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Hâlâ kemâ-kân mukarrer vakıf

[v. 50a-50b]

Nim 3	Bennâk 24	Mücerred37	[Nefer] 72
-------	-----------	------------	------------

[v. 50b-51a]

Mahalle-i Mescid-i Zekeriyya

Nim 2	Bennâk 45	Mücerred 73	[Nefer] 139
-------	-----------	-------------	-------------

[v. 51b]

Hâsıl

Resm-i çift bennâk ve gayrihû 1.967	Hınta: 7 müd kıymet 980	Şa'ir 3 müd kıymet 150	'Alef 6 müd kıymet 120
Öşr-i bâgat 5.000	Resm-i ganem 150	Öşr-i ceviz 120	Öşr-i penbe 20
Baha-i zeytun 100	Hâsıl-ı âsiyâb 500	Bir müd çeltük tohm ekilür hâsıl-ı pirinç 5 müd kıymet 750 hâliyâ battal olub bağlar olmuşdur	Bad-ı hevâ 150
Yekûn 9.246			

İki has çiftlik kayd olunmuş sonradan karye ehline taksim olunmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Evkâf-ı İbrahim Bey bin Orhan Bey

Mezkûr Orhan Bey Asporça nâm hatundan İbrahim nâm oğlu üzerine cüz' okuyan hâfızlar için ve bayramlarda ve namâzlarda yeyüb yedürmek için vakf idüp zikr olan Asporça Hatun oğlu oğluna ve kızı kızına mütevellî olalar deyü Kite kadîsı der-Defter-i Çakır ve Mevlânâ Ali Çelebi defterinde İbrahim kızkarındaşı Fatma Hatun tasarruf idermiş şimdi mezkûr Fatma Hatun oğlu kızı Selçuk Hatun tasarruf idermiş der-Defter-i Kirmasti mezkûr karyenin hâsılı mezbûran hâfızlara ve fukarâya bayramlarda ve namâzlarda yedüre ve kendü dahi yiye deyü merhum Sultan Mehmed dahi ve merhum Sultan Bayezid Hüdavendigâr dahi hükm-i hümâyûnları var deyü kayd olunmuş el-hâletü hâzihî neslinden Selçuk Hatun binti İlyas Bey mütevellîyedir vakfiyet üzere tasarruf olunur pâdişahımız mukarrernâmesi ile deyu mukayyed der-Defter-i Köhne hâliyâ Selçuk Hatun neslinden Davut Çelebi mütevellîdir bâ-berât-ı pâdişâhî ve merhum Sultan Bayezid Han şan-ı şerîf ibraz olunup şöyle emr olunmuş ki yevmi 30 akçe emreyledim mütevellîye yevmi 10 akçe ve beş nefer hâfıza ikişerden yevmi 10 akçe ve câbiye yevmi 2 akçe ve bâkî 8 akçe dahi fukarâya bayramlarda ve namâzlarda

yedürmeğe ta'yîn ve tevzi' eyleyip bu hükm-i şerîfi verdim deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defteri Atik

Hâlia kemâ-kân mukarrer

Karye-i Kızıklı an-evkâf-ı İbrahim Bey'e mezbûr tâbi' Kite

[v. 51b-53a]

Nim 4	Ekinlü 12	Bennâk 7	Mücerred 34
Neferân 60	[Nefer] 65		

Ve mezkûr mütevellî Davud Çelebi ve Ali Çelebi ve Hamza Çelebi tasarruflarında bir buçuk çiftlik yer var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Ve bazı çiftlikler bağ olmuş deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 586	Hınta 10 müd kıymet 1.400	Şa'ir 5 müd kıymet 250	'Alef 10 müd kıymet 200
Nohud ve Bakla 35	Burçak 1 müd kıymet 60	Öşr-i bâgat 4.244	'An-çayır 10
Resm-i kovan 12	Öşr-i keten 8	Bâd-i hevâ 55	Yekûn 6860

Karye-i Narlu tâbi' Kite vakıfdır Orhan Bey'den oğlu İbrahim Bey Zâviyesi'ne hâfizlar yerler mezkûre Fatma Hatun mütevellîye ve şimdi Fatma Hatun oğlu kızı Selçuk Hatun tasarruf eder der-Defter-i Kirmasti sultanımız nasrîhû nişân-ı şerîfi var kadîmden vakfiyet üzerine tasarruf olunur dedüler deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mukarrer vakıfdır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik hâlia mezkûr Davud Çelebi mütevellîdir deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 53b]

Bennâk 30	Mücerred 50	Nefer 88	
-----------	-------------	----------	--

Defter-i Atik'de karye yer mezbûrede dört çiftlik kayd olunmuş

Ve hariçden zirâat olunur dört buçuk çiftlik var resmlü deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 53b-54a]

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 702	Hınta 1 müd kıymet 140	Şai'r 2 müd kıymet 100	'Alef 3 müd kıymet 60
Öşr-i bâgaat 1.200	Öşr-i penbe 22	Resm-i ganem 28	Öşr-i şir ve piyaz 5
Resm-i kovan 10	Bâd-i hevâ 24	Yekûn 2.293	

[v. 54a]

Karye-i Kabaklu tâbi' Kite vakf-ı mezbûr Defter-i Köhnede vakıftır Orhan Bey'den oğlu İbrahim Bey üzerinde hâfızlar yerler mezkûre Fatıma Hatun'un oğlu kızı Selçuk Hatun tasarruf eder der-Defter-i Kirmasti sultanımız dahi izz-i nasrîhû şerîfi var kadîmden vakfiyet üzere tasarruf olunur deyü kayd olunmuş el-hâletü hâzihî mukarrer vakıftır deyü mukayyed der-Deftei Atik

[v. 54a-54b]

Bennâk -	Mücerred -	[Nefer] 94	
----------	------------	------------	--

[v. 54b]

Defter-i Atikte karye-i mezbûrde dört buçuk ma'mûl ve buçuk mahlûl çiftlik kayd olunmuş

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayruhû 639	Hınta 1 müd kıymet 140	Mahlût 1 müd kıymet 50	Öşr-i bâgaat 800
Resm-i ganem 15	Öşr-i penbe 10	Resm-i kovan 8	Öşr-i bostan 12
Bâd-i hevâ 26	Yekûn 1.700		

Karye-i Burunhisar tâbi' Kite vakf-ı mezbûr vakıftır Orhan Bey oğlu İbrahim Bey'den üzerinde hâfızlar yerler mütevellîye mezkûr Selçuk Hatundur der-Defter-i Kirmasti merhum Bayezid Hüdavendigâr'dan ve sultanımızdan izz-i nasrîhû hükmi-hümâyûnları

var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mukarrer vakıfdır mezkûr Davud Çelebi mütevellîdir deyü mukayyed der-Defter-i Atik mezkûr karye harâb olub içinde olan kâfirleri yirmi yıldan beri Gemlik'te oldukları sebebden Gemlik'e yazıldılar deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Mezra'

Der-Karye-i İkizce vakf-ı mezbûr dört çiftlik yerdir hâliyâ hariçden zirâat olunur deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı bervech-i maktu' der-tasarruf-i Şems Bey

Errüsema

Cem'an yekûn ber-kura-i selase ve mezra' 12.120 ber-mûceb-i Defter-i Atik

[v. 55a]

[Nefer] 15

Hariçden zirâat olunur üç çiftlik yer var resmlü deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Ve nefsi Bursa'da bir evde İki mülk değirmen varmış suyu vefa' etmedüğü sebebden birisi harâbdır didiler deyü kayd olunmuşdur der-Defter-i Atik

Bir pâre bağı şimdi harâb hâlia bataklık olup yine ekilür

Âsiyâb-ı mâmul fi sene

Vakfın kulları sürer bir çiftlik yer varmış şimdi kullar fevt olub râiyyeti tasarruf edermiş

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihü 544	Hınta 15 müd kıymet 2.100	Şa'ir 6 müd kıymet 300	'Alef 20 müd kıymet 400
Öşr-i meyve 110	Resm-i otlak 120	mahsûl-i âsiyâb fi sene 1.200 ber-mûceb-i Defter-i Atik	Bâd-i hevâ 74
Yekûn 4.842			

El-vezâif

Cihet-i tevliyet fi yevm 1	Cihet-i İmâmet fi yevm 1, fi sene galle 2 müd	cihet-i nezâret fi yevm 1, fi sene ali 2 müd
----------------------------	---	--

El-ihrâcât

Berâ-yı güşd fi yevm 2	Berâ-yı sünci aş ve nân fi yevm 3	Yekûn fi yevm 5, fi sene 1.800
------------------------	-----------------------------------	--------------------------------

Es-sene er-rakabe

Mezkûr karyede sâkin olan Hacı Sinan nâm kimesne hal-i hayatında ve kemâl-i tasarrufâtında dört bin akçe vakf idüb şöyle şart eylemiş ki mescid-i mezkûrede her kim imâm olursa bunu kendü ruhu için kelâm-ı kadîmden bir cüz' tilâvet idüb gallesine mutasarrıf ola deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı rıbh 400

[v. 55b]

Karye-i nefis-i Balderga Orhan Bey'den İzzeddin Mescidi'ne ve Zâviyesi'ne vakıf imiş dört suret-i defterdir mahsûl-i Pınarbaşı'nda zâviyesinde sarf olunur imiş kadîmden vakfdır didiler vakf-nâme-i şer'iiyesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el'ân mukarrer vakıfdır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Çift 1	Nim 1	Ekinlü 10	Mücerred 7
Bennâk 5	[Nefer] 18		

Gılmanân vakf-ı mezkûr

[Nefer] 60

Mezkûr kâfirler Hacı İzzeddin zâviyesine vakfdır ikişer müd buğday ve ikişer müd arpa verirlermiş el-hâletü hâzihî zâviye bi'l-külliyeye Câmi' ve mescid olup mahsûlât-ı zâviye

dahi mescide sarf olunur deyü Defter-i Atikte kayd olunmuş hâliyâ kesimleri bu miktardırki Mezid Bey tahtında işaret olunmuştur

[v. 56a]

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayruhû 148	Hınta 49,5 müd kıymet 7.000	Şa'ir 20 müd kıymet 1.000	Resm-i kovan 20
Mukâta-i bağ 12	Bâd-i hevâ 20	Yekûn 8.200	

Karye-i Altuntaşburgazı ki Altuntaşoğlu mülki imiş Halil Paşa satun alub mülkiyet üzere tasarruf etmiş el-hâletü hâzihî sultânımız has idiğinden dört çiftlik yerdir suret-i defter budur sonra merhum Halil Paşa'ya cem-i emlakı sadaka olunduğu vakit bu dahi sadaka olunmuş dediler mezkûr çiftlikler şimdi vakfiyet üzere tasarruf olunmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Ali Çelebi amma Çakır Bey Defterinde dört çiftlik yerdir iki buçuk sehmini Hamza Bey kızı Erhundi vakfetmiş bayramlarda ve namâzlarda yemek edeler ve yarakı ideler bâkî ne kalursa mahallesi mescidinin imâmı mutasarrıf ola ve bir buçuk sehmi mülkdür deyü kayd olunmuş el-hâletü hâzihî zikr olan dört çiftlik yerden mûcib-i mezkûr üzere vakf olan hisse vakfiyet üzere ve mülk olan hisse mülkiyet üzere mukarrer olub merhum Hasan Çelebi oğlu Muhammed Çelebi vâlidesi kâbilinden mülk olan hisse cihet-i irsle muntakil olub mutasarrıfdır pâdişahımızdan mukarrernâmeleri var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ sülüs-i hisse cihet-i irsle Halil Paşa kızı Eslem Hatun'a muntakil olmuş oldahi vakf-ı evlâd etmiş deyü merhumân Sultan Bayezid Han'dan ve Selim Han'dan nişan-ı hümâyûnları var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[Nefer] 28

[v. 56b]

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayruhû 253	Hınta 7 müd kıymet 980	Şa'ir 2 müd kıymet 100	'Alef 7 müd kıymet 140
Burçak 5 kile kıymet 15	Nohut ve bakla ve mercimek 27	Resm-i kovan 5	Sumak 10

Resm-i ganem 30	Bağ 400	Bâd-i hevâ 40	Yekûn 2.000
-----------------	---------	---------------	-------------

Kayıli'nde Süleyman Fakih'in bir çiftlik yeri var imiş vakf-ı evlatlık üzere tasarruf eder imiş hâliyâ evlâdından Nadir nâm kimesne mutasarrıfıdır elinde selâtin-i mâziyeden nişanları var deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâliyâ evlâdından Bahşayış nâm kimesne mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden berât-ı şerîf var

Hâsıl-ı ber-mûceb-i defter-i atik 800

Karye-i Ak nâm-ı diğêr Mürsel tâbî' Kite mezkûr karye Defter-i Atikte vakf-ı mezbûrda yokdur lakin Defter-i Cedidde evkâf-ı Umur Bey deyü mukayyed olub ve esnay-ı tahrirde mütevelliden alınan vakfın müfredât defterinden Karye-i Ak nâm-ı diğêr Mürsel deyü gayetle mevcut olmağın sebt-i defter olundu

[v. 56b-60a]

Çift 4	Nim 7	Ekinlü 1	Bennâk 4
Mücerred 26	Neferân 167	[Nefer] 49	

[v. 60a]

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayruhû 615	Hınta 15 müd kıymet 2.100	Şa'ir 4,5 müd kıymet 225	'Alef 20 müd kıymet 400
Burçak 3 müd kıymet 180	Nohud 6 kile kıymet 30	'An-bağgat 130	Resm-i ganem 100
Öşr-i lübân (kendir) 16	Öşr-i sir ve piyaz 34	Öşr-i keten 6	Yekûn 3.856

Karye-i Müslümansubaşı ma' karye-i Subaşı tâbî' Kite mezkûr karye dahi karye-i saire olan tafsîr üzre Umur Bey vakfına zabt olunmuş

Çift 2	Nim 3	Mücerred 7	Ekinlü 1
Neferân 39	[Nefer] 53		

[v. 60b]

Hâsıl

Resm-i çift ve gayruhû an müsellimânân 169	Hinta 10 müd kıymet 1.400	Şa'ir 1,5 müd kıymet 75	'Alef: 12 müd, kıymet 240
Burçak 4 kile kıymet 12	mahlût 18 kile kıymet 45	Öşr-i lübân 10	Öşr-i keten 15
Resm-i kovan 5	Bâd-i hevâ 29	Yekûn 2.000	

Hâric-ez-defter

Nısf çiftlik miktarı yerleri Rüstem Bey nâm kimesne Şeyh Ulaş dimekle ma'rûf şeyhe ve evlâdına ve evlâdı evlâdına vakf edüb selâtin-i mâziyeden Merhum Sultan Murad Han ol yerlerin vech-i meşrûh üzere vakfiyetini mukarrer tutub yedine nişân-ı âlî-şân sadaka olunmuş hâla ol yerleri vakfiyet üzere zikr olan Şeyh Ulaş'ın evlâdı evlâdından olan kimesneler tasarruf ederler ellerinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûnları vardır

Hâric-ez-defter

Çiftlik der karye-i Duraklu 'an-evkâf-ı merhum Gazi Hüdavendigâr zikr olan çiftlik merhum Gazi Hüdavendigâr Aslıhan nâm kimesneye vakf edüb min-kadîmü'z-zaman ilâ haze'l-ân vakfiyet üzere mezkûr Aslıhan'ın evlâdı ve evlâdı evlâdı mutasarrıf olub hâla evlâddan Seydi Han vech-i meşrûh üzere tasarruf ederken vefad oğulları Mehmed ve Mustafa mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûnları var

[v. 61a]

Karye-i Atlaslu tâbi' Kite karye-i mezkûreyi seyyid'ül-hevatin Selçuk Hatun satun alub Bursa'da olan mescidine ve zâviyesine ve köprülerine vakf etmiş elinde pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden mukarrernâme vardır Defter-i Çakırağalar'a dahi bu üslûb üzere kayd olunmuş ve Ali Çelebi Defterinde dahi mensûh olub tîmâra verüldü deyü kayd olunmuşdur şimdi gerü ber karar-ı evvel vakfiyet mukarrer deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Çift 3	Nim10	Bennâk 4	Mücerred 35
Neferân 22	[Nefer] 51		

Sahib-i vakf elinde bir çiftlik var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Cemâat-i Müteferrika-i karye-i mezbûre mezkûrlar karye-i mezkûreden çiftlik tasarruf etmedikleri sebebden gayrı yerlerde zirâat edüb mezkûr karye ümmüne resm verirler deyü Defter-i Atikte kayd olunmuş

Karye-i Kırcalar tâbî' Atranos

Hâne 4	Mücerred 3	Nefer 7	Resm 48
--------	------------	---------	---------

'An-cemâat-i Yörükân-ı Karabaş

Hâne 1	Nefer 1	Resm 73
--------	---------	---------

[v. 61b]

Der-Karye-i Şabanlar der-nezdi Kalburcu tâbî' Kepsud

Hâne 5	Nefer 5	Resm 60
--------	---------	---------

'An-Cemâat-i Yörükân-ı İshaklar tâbî' Gönen

Hâne 5	Nefer 5	Resm 60
--------	---------	---------

'An-Cemâat-i Yörükân-ı Kavaklar tâbî' Mihaliç

Hâne 4	Mücerred 2	Nefer 6	Resm 48
--------	------------	---------	---------

Der-Karye-i İlyaslar'da tâbî' Mihaliç

Hâne 4	Mücerred 2	Nefer 6	Resm 48
--------	------------	---------	---------

'An-Cemâat-i Yörükân-ı Ahiler tâbî' Cemâat-ı Karabürçek tâbî' Ulubad

Hâne 11	Mücerred 3	Nefer 14	Resm 132
---------	------------	----------	----------

Yörükân-ı der-Karye-i Aşur 'an-Müteferrika-i Söğüt nâm-ı diğêr Malkoç

Hâne 5	Mücerred 5	Nefer 10	Resm 60
--------	------------	----------	---------

Cemâat-i Yörükân-ı Karacaulyalar

Hâne 4	Mücerred 4	Nefer 8	Resm 48
--------	------------	---------	---------

[v. 62a]

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayruhû ma' rüsûm-i cemâat-i müteferrika 1.048	Hinta 5 müd kıymet 700	Şa'ir 5 müd kıymet 250	Mukata'a-i bağ ve bahçe 200
Resm-i ganem 350	Öşr-i meyve 50	'An hassa-i meyva 50	Öşr-i lübân 10
Resm-i kovan 15	Çiftlik der tasarruf-ı sahibi vakf hâsıl 200	Bâd-i hevâ 50	Yekûn 3.000

Zikr olan Müteferrika Cemâati ellerinde otuz üç çiftlik yer var idi otlaklık olmuş âdeti üzere resm-i ganem ve ot ikişer akçe resm-i bennâk verürler deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Mezra'

Karyağdı Çiftliği içinde Yalakçayır dimekle ma'ruf Mezra' Server Mehmed'in mülkü imiş andan sonra Oğlu Ahmed tasarruf etmiş sonra mensûh olub tûmâra verilmiş el-hâletü hâzihî mülkiyet üzere mukarrer kılınub pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretleri mukarrernâmesiyle Ahmed Bey oğlu Hamza Bey mutasarrıfıdır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ gerü Hamza mutasarrıfı deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Çift 2	Bennâk 4	Nim 6	Mücerred 14
[Nefer] 27			

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayruhû 285	Hinta 5 müd kıymet 700	Mahlût 2 müd kıymet 100	Resm-i otlak 100
Öşr-i lüban 10	Bâd-i hevâ 35	Yekûn 1.230	

[v. 62b]

Mezra'-i mezbûre hariç ez-Defter-i Atikdir Südde Defterinde mastûr ve mukayyed bulunmağın işbu mahalle nakl olundu

Mezra'

Der-kurb-i Karyağdı Çiftliği ki Yalakçayırı dimekle ma'rûf muhidedir zikr olan Mezra' tahminen on beş müdlük yerdir sâbika-i Server Mehmed'in mezra'-i mezbûre mülki imiş ber-müceb-i hüccet-i şer'iyye sonra evlâdından Balı Beye müntakil olmuş ba'de'z-zaman Balı Bey fevt olub oğlu Ahmed Çavuş'a intikal etdüğünden sonra Ahmed Çavuş vefat edüb oğlu Hüseyin Çavuşa intikal eylemiş zikr olan mazre'anın hududu hüccet-i şer'iyyede mastûrdur

Hâsıl (boş)

Karye-i Tobyalar tâbî' Kite Asboğa Çavuş'un mülküdür pâdişahımız nişanıyla kendü canı için vakf etmiş vakf-ı a'amdır şimdi Server Mehmed mütevellîdir zâviyesi vardır der-Defter-i Kirmasti müteaddid Ahkâm-ı şerîfeleri var mahsûlü zâviyesine sarf olunur deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî yine mukarrer şimdi Elit Âsboğa Çavuş neslinden Çavuş Hamza'ya verildi beraat-ı pâdişahî fi 3 Rebiülevvel fi sene 892 deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne

[Nefer]30

[v. 69b]

Nahiye-i Kite der-liva-i Hüdavendigâr

Evkâf-ı zâviye-i Defterdâr Abdi Çelebi der-nefs-i Mudanya ma'a mesacid tâbî' Kite

Nakdiye 58.833 Onu on bir akçe iki pul hesab üzere muâmele-i şer'iyye oluna deyü şart olunmuş Hâsıl-ı 'ani'r-ırbh fi sene 8.825

Odahâ der-kurb-i zâviye-i mezbûre 3 bab Hâsıl-ı fi sene 432

'An-oda-i zemîn der-nefs-i Mudanya 2 kıt'a Hâsıl-ı fi sene 200

Ber-bağ der-civâr-ı zâviye fi sene 140

'An-mahsûl-i mezra' der-nezd-i karye-i Ak tâbî' Kite ber-kesim 2 müd Kıymet 300

Odahâ-i der-nefs-i Bursa 8 bab Hâsıl-ı fi sene 1.860

Dekâkin der-nefs-i Edirne der kurb-i Câmî'-i Üçşerefeli 10 bab fi sene 4000

Cem'an 15.757

El-masraf

Cihet-i imâm ve müezzin-i mescid-i mezbûr fi yevm 3	Cihet-i şeyh-i zâviye fi yevm 1	Cihet-i tabbah-ı zâviye fi yevm 2	Cihet-i tevliyet fi yevm 1,5
Cihet-i Nezâret fi yevm 2	Cihet-i kitâbet fi yevm 2	Cihet-i cibâyet fi yevm 1	Cihet-i cibâyet-i diğer Edirne fi yevm 2
Yekûn fi sene 7.380			

Be-cihet-i zâviye-i mezbûre

Güşt fi yevm 5	Nân fi yevm 5	Hinta bera-i şorba fi yevm 1 kile kıymet 3,5	Hevanic-i? şorba fi yevm 0,5
Hime fi yevm 1	Şem' bera-i misâfirîn fi yevm 1	Bera-i hasır 180	Mukata'a-i zemîn-i revân fi sene 55
Alık-ı? esb-i mütevellî fi sene 500	Yekûn 6.135		

Essene akâratın ve suyolu meremetine Sarf oluna

[v. 70a]

Evkâf-ı Mescid-i Cami-i Hoca Ali der-nefs-i Mudanya

Odahâ-i tahtânî ve fevkani der-nefs-i m. fi 1754	Ber- iccare-i hammam der-nefs-i mezbûr fi sene 3.510	Mukata'a-i zemîn-i dükkân fi sene 10	Bağçe-i Câmî' fi sene 60
--	--	--------------------------------------	--------------------------

Yekûn 5.334

Elmasraf

Cihet-i tevliyet fi yevm 2	cihet-i nezâret fi sene 120	cihet-i hitâbet ve imâmet fi yevm 5	Cihet-i te'zin: neferan 2 fi yevm 3 beher yed 1,5
Cihet-i kayyum fi yevm 2	Cihet-i kitâbet fi yevm 1	Yekûn 4.800	

Essene 534 baha ber-hîme tâmir-i Câmi' ve sâir akârât

Evkâf-ı Cemaliye Hatun der-nefs-i Mudanya tâbî' Kite

Nakdiye 18.000 Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele-i şer'iyye oluna deyü şart olunmuş Hâsıl-ı 'ani'r-rıbh fisene 2.700	Ber-icâre-i dükkân-ı Emirzâde 1 bab fi sene 130	Ber-icâre-i hâne der nefsi Mudanya 1 bab fi sene 80	Yekûn 2910
--	---	---	------------

El-masraf

Cihet-i eczâhân nefer 2 fi yevm 2	Cihet-i Tevliyet fi yevm 1	Cihet-i hitâbet fi yevm 1	Becihet-i meremmet-i Mescid-i Câmi' ve gayrı der nefsi Mudanya fi sene 900
Yekûn 2.340	Essene 570 rakabeye Sarf oluna		

Karye-i Seman tâbî' Kite

Vakf-ı hasır berayı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 500

Onu onbir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla Mescid-i mezbûrun meremmeti görüle ve hasır ve mum alına deyü şart olunmuş

[v. 70b]

Nahiye-i Tuzla

Mevlânâ Pir Ali Efendi bin Baba ki kazâ-i Kızılcaturza muzâffatından Ağaçkebîr nâm karyede kırk aded mücelled kitab ve bir mekteb ve mua‘lîm mektebi sâkin olacak iki ev ve misâfirîn için iki ev ve bir ahur ve Karye-i Pir içinde misâfirîn için iki ev ve bir ahur bina eyleyüp zikr olan ahurın mesâlihi için mezbûr Ağaçkebîr Karyesi’nde iki değirmen ve bir dinki ve bir değirmen ve bir dinki Karye-i Pazaryer içinde ve dekâkin ve bir ahur vakf edüb zikr olan akâratı ile yüz bin akçe vakf etdikten sonra meblağ-ı mezbûr yüz bin akçe beher sene on akçeye on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer’iyye olunub hâsıl olan erbâhtan akârat-ı mezbûrenin gallâtından mescid-i mezbûrun imâmına kelâm-ı kadîmden her gün bir cüz' kırâat itmek şartıyla üç akçe ve müezzinine fi yevm bir akçe ve mekteb-i mezkûrun mua‘lîmine her gün bir cüz' okumak üzere beş akçe ve hergün vâkıf-ı mezkûrun zevcesi Hatice Hatun ruhu için bir cüz' kırâat idene fi yevm bir akçe ve taâm-ı misâfirîn için beher yevm dokuz akçe misâfirîne aslah olandan eğerçe âlim olmaz ise dahi bir kimesne taâm itdüre ve misâfir bulunmaz ise taâm-ı mezkûr karye-i mezbûrenin fukarâsına verile ve Karye-i Bayırıçi’nde her kim şeyh olursa hazret-i risalet penah ruhu pak-ı münevver ve mutahharaları için iki cüz' tilâvet etmek üzere fi yevm üç akçe ve vakf-ı vâkıf ruhu için her gün iki cüz' kırâat ide fi yevm iki akçe zikr olan eczâ-i erbaanın kırâatini karye-i mezkûre de sâkin olan âlim ve sâlihe şart eylemiştir ve beher sene eyyâm-ı abîdde libas-ı eytâma bin akçe sarf oluna ve bir rical-i âlim sâlih her gün yirmi rek‘at namâz kılmak üzere fi yevm iki akçe vazife verile demiştir ve her sene mescid-i mezbûrun hasırı ve şem‘-i için yüz akçe ve evkâf-ı mezkûre kâtibi için beher yevm iki akçe ve masârif-i mezkûreden bâkî kalan gallesi Zikr olan evkâfın âlim olan mütevellîsine angah mevcuden min ebnâü'l-vakf ve en-lem yûcedu şartun in-yekûne'l-bâkî li-men kâne sâlihan muhassalen min ebnâihi bi-derecetini ve yûkafu ilâ en-yebluga sinnihi selâsîne âmen fe-en-lem yekûn âlimen ba‘de bulûgi sinnihi ilâ selâsîne âmen yekûnüt-tevliyete'l-mezbûreti li'l-âlimi'l-kâdiri bi-mutâla‘ati'l-kütübi'l-mevkûfeti mine'l-ekâribi ve evlâdühüm ve rakabetü tilke'l-evkâfi mukaddemeti ale'l-masârif-i'l-mezbûreti ve in-temmet bi-sarfi'l-mahsûlâtı ilâ masârifihâ alâ-mâ-zükira demiştir ve evkâf-ı mezkûrenin tevliyeti evlâdına sümme âl-i evlâd-ı evlâdihî karnen ba‘de karnin sümme evlâd-ı ekâribihî sümme utekâihî sümme evlâd-ı utekâihî ve ba‘de inkıtâ‘i'l-ulemâi mine'l-evlâdi ve'l-ekâribi yahtârü'l-kâdî racülen âlimen sâlihan kâdiran

bi-mutâla‘ati'l-kütübî'l-mezbûreti ve bi-nasbihi mütevellîyen bi'l-evkâfi'l-mezbûreti hattâ bi-re‘yi şerâiti'l-evkâfi ve bi-kayyumi masâlihîhi ale'l-vechi'l-mer‘î deyu şart eylemişdir ber-mûceb-i vakfiyye-i şer‘iyye

[v. 71a]

Karye-yi Nusretlü tâbî‘ Tuzla

Hâric-ez-Defter-i Atik

Vakf-ı Hacı Mehmed bin Hacı Cafer

Nakdiye 30.900 hâric-ez-Defter-i Atik

Meblağ-ı mezbûrun onu onbir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer‘iyye olunub on bin akçesinin rıbhı karye-i mezbûre ahâlisinin avâızlarına sarf oluna avâız olmaz ise karye-i mezkûre mescidinin meremmetine sarf oluna seyyid’ül-mürselin ashab-ı kiramı ve evkâfin validini ve sair müslemîn ervah-ı tayyibileri için akçe kifâyeti kadarı kelâm-ı kadîmden yevmi bir akçe ile cüz' tilâvet oluna on iki bin akçesinin rıbhı ile mescid-i mezbûrede sabah namâzından sonra ehl-i kırâat-i müezzin dört nefer yevmi birer akçe ile beher gün cüz' tilâvet eyleye ve altıyüz akçesinin rıbhı ile haftada bir akçe ile iki cüz' tilâvet oluna ki haftada tamamı hatm ola ve üçyüz akçesinin rıbhı ile iki bayram karye-i mezkûre halkı için taâm pişe ve altı bin akçesinin rıbhıyla eyyam-ı çiftde Ağustos mahallinde cemâat ola taâm pişe ve vaaz-ı nasihat ider bir şeyh götürüle müselmanlara nasihat ide şeyhe altmış dervişlerine kırk akçe verile ve altı akçe bile çanak ve desti alına müselmânlara taâm ve su verile ve tabbaha ve hudemâya altı akçe verile ve mal emini cibâyete ola biraderi Hacı Seferşah yevmi üç akçe ile mütevellî ola ve ba‘de hâkimü'l-vakt karye-i mezbûre halkından bir sâlih ve emin kimesneye vere ve karye-i mezkûre ahâlisi akçenin üzerine nâzır ola deyü şart eylemiştir ber-mûceb-i vakfiye-yi şer‘iyye

Nahiye-i Bazardurub merhum Defterdâr Abdi Çelebinin vakıf dükkânları vardır kırk altı aded on sekizinde icâre ile sâkin olurlar yirmi sekiz adedi hâla hâlîyedir

İcare-i dekâkin fi sene 850

Karye-i Pınarbaşı tâbî‘ Tuzla

Vakf-ı avâriz-ı karye-i m.

Nakdiye 900

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer' iyye olunub rıbhı avâriz-ı karye-i mezbûreye sarf oluna

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 3.400

Vech-i meşrûh üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhıyla mescidin meremmeti görüldükten sonra bâkîsine imâm mutasarrıf olub yılda bir hatm tilâvet eyleye

[v. 71b]

Karye-i Yayıncılar tâbî' Tuzla

Vakf-ı Mescid-i Karye-i m.

Nakdiye 1.200

Muâmele-i şer' iyye olunub rıbhına imâm mutasarrıf ola

Vakf-ı avâriz-ı karye-i m.

Nakdiye 600

Muâmele-i şer' iyye olub rıbhı avârıza sarf oluna

Vakf-ı bera-yı şem' karye-i m.

Nakdiye 200

Muâmele-i şer' iyye olub rıbhı mescid-i mezbûra mum aluna

Karye-i Ağacıkebir tâbî' m.

Vakf-ı avâriz-ı karye-i m.

Nakdiye 500

Vakf-ı şem' karye-i m.

Nakdiye 100

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub rıbhı mahalline sarf oluna

Karye-i Ağacısağır tâbî' Tuzla

Vakf-ı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 200

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhı avâriza sarf oluna

Karye-i nefis-i Bayramiç tâbî' Tuzla

Vakf-ı Cami-i Bayramiç

Nakdiye 3.000

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer' iyye olunub bin akçesi rıbhıyla Câmî'-i mezbûrun imâmı yılda iki hatm ide ve bâkîsinin rıbhı mütevellîye ve rakabesine ve yüz akçe Hasibce? İmamına meşrut

Vakf-ı bera-yı avâriz karye-i mezbûre

Nakdiye 1.300

Bera-yı şem' Câmî' -i mezbûre

Nakdiye 200

Vech-i meşrûh üzre muâmele olub hâsıl olan erbâhı mahalline sarf oluna

Mahalle-i Belir tâbî' Bayramiç

Vakf-ı meşrid-i mahalle-i m.

Nakdiye 200

Vakf-ı Şem'-i mescid-i m.

Nakdiye 200

Ona on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub rıbhları mahalline sarf oluna

Karye-i Kızıl tâbî' m.

Vakf-ı sem'-i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 200

Vakf-ı avârız-ı karye-i m.

Nakdiye 500

Ona on bir buçuk akçe üzre muâmele olunan rıbhları mahalline sarf oluna

Karye-i Viranlu tâbî' Tuzla

Vakf-ı bera-yı kırâat-ı hatm

Nakdiye 1.000

Muâmele-i Şer'iyye olunub karye-i mezbûre mescidinin imâmı rıbhıyla yılda iki hatm okuya deyü Şart olunmuş

Vakf-ı avârız-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 1.100

Vakf-ı Şem'-i mescid-i mezbûr

Nakdiye 100

Ona on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhı mahalline sarf oluna

[v. 72a]

Karye-i Musa Fakı tâbî' Tuzla

Vakf-ı bera-yı Şem'-i mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 200

Ona on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûra mum oluna

Vakf-ı bera-yı avâriz-ı karye-i mezbûr

Nakdiye 200

Vech-i meşrûh üzre muâmele-i şer'iyye olunub rıbhı karye-i mezbûre avârizına sarf oluna

Karye-i Büyükkulaklu tâbî' Tuzla

Vakf-ı Hacı Deniz bin Mustafa ve Hacı Muhammed bin Halil

Nakdiye 14.000

Meblağ-ı merkum onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan erbâhdan bir akçe cihet-i tevliyet ola Hacı Deniz madem ki kayd-ı hayatdadır mütevellî ola ve ba'de'l-vefat hâkimü'l-vakt kimi münasib görürse ânı mütevellî ide ve üç akçe dahi karye-i mezkûrede mescidleri kurbunda vâkıfân-ı mezbûrânın iştirâki üzerine bina etdikleri mua'llimhânedede ücret-i tâlim olan ve mua'llim dahi Nasreddin Halîfe ola mademki kayd-ı hayatdadır ve ba'dı-vefata vakıfân-ı mezbûrânın evlâdlarının evlâdı ve evlâd-ı evlâdı neslen ba'de neslin batnen ba'de batnin ilmi ve akrebi mua'llim ola ve ba'de'l-inkırâz hâkimü'l-vakt marifeti ve ehl-i karye marifetiyle evla ve elyak kim ise ol ola ve bir akçe dahi ücret-i hilâfet ola ve meblağ-ı merkumun bin akçesi rıbhı zıkr olan mua'llimhânenin tâmir ve termîmine sarf oluna ve zâid kalanı asl-ı mala zammoluna ve bin akçesinin rıbhı dahi mua'llimhânedede vaz' olunan musluğa sarf oluna ve andan bâkî kalan asl-ı mala zammolunub murabaha oluna ve mescid-i mezbûrun imâmı vakf-ı mezbûra hasb-i nâzır ola vaktaki vakıfân-ı mezbûrânın vakf-ı mezbûru şürût-i mezkûre üzre tamam idüb mütevellî mezbûr Nasreddin'e teslim ide deyü şart olunmuşdur bermûceb-i vakfiyye-i şer'iyye

[v. 72b]

Karye-i Drama tâbî' Tuzla

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 1.400

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyye olub hâsıl olan rıbhın her kim imam olur yılda dört hatm tilâvet eyleye deyü şart olunmuş

Vakf-ı bera-yı şem' -i mescid-i mezbûr

Nakdiye 400

Onu onbir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Vakf-ı Aşağı Mescid

Nakdiye 1.400

Vech-i mezkûr üzre muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla yılda üç hatm ide her kim İmam olursa

Vakf-ı bera-yı sem'-i karye-i mezbûre

Nakdiye 300

Vech-i mezbûr üzre muâmele olunur ise yüz akçesinin rıbhıyla şem' alına yüz akçesinin rıbhıyla hasır alına

Karye-i Babaderesi tâbî' Tuzla

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 4.450

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla her kim imam olur yılda dört hatm tilâvet ide

Vakf-ı bera-yı şem' -i mescid-i mezbûr

Nakdiye 1.800

Vech-i mezbûr üzre muâmele olub rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Vakf-1 kuyu

Nakdiye 200

Rıbhıyla Cuma günlerinde Tuzla'ya su taşınub sebil oluna

Vakf-1 der karye-i mezbûre

Nakdiye 400

Vech-i mezbûr üzre muâmele olub rıbhıyla kuyular meremmeti görüle

Vakf-1 Ayşe Hatun

Badem ve emrut bağçesidir mezkûr bahçenin hâsılı karşusunda olan kuyu levâzımına sarf oluna

Vakf-1 Yunus

Bağ kıt'a 5 çatal

mezkûr bağın hâsılı ile imâm-ı mescid-i mezbûr iki yılda bir hatm tilâvet ide

Vakf-1 Muhammedî

Zemîn icâresi imâmına meşrut

Karye-i Kızıl tâbî' Tuzla

Vakf-1 mescid-i karye-i m.

Nakdiye 2.450

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele-i şer'iyeye olub rıbhıyla imâmı yılda beş hatm tilâvet ide

Vakf-1 bera-yı şem' ve meremmet

Nakdiye 600

Vech-i mezbûr üzre muâmele olub rıbhıyla şem' ve meremmete sarf oluna

Vakf-1 kuyu

Nakdiye 500

Vech-i mezbûr üzre muâmele olub rıbhıyla kuyular tâmir oluna

Vakf-ı bera-yı evvelden eyyamü'l yevmü'l cumadır Tuzla

Nakdiye 100

Su getüren rıbhına mutasarrıf ola

[v. 73a]

Karye-i Çam tâbî' Tuzla

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûr

Nakdiye 200

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Karye-i Ahiler tâbî' Tuzla

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 200

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Karye-i Kösederesi tâbî' Tuzla

Vakf-ı Mescid-i Çeşme

Nakdiye 800

Onu on bir buçuk akçe üze muâmele-i şer'iyye olub mescid-i mezbûra şem' alınub meremmeti görüle

Vakf-ı şem'-i mescid-i mezbûr

Nakdiye 200

Vech-i mezkûr üzre muâmele olunub rıbhıyla mum alına

Vakf-ı kuyu

150

Vech-i mezkûr üzre muâmele olunub rıbhıyla kuyu levâzımı görüle

Vakf-ı Mahalle-i Orta Mescid

Vakf-ı şem' -i mescid-i m.

Nakdiye 400

Vakf-ı tâmir-i mescid-i m.

Nakdiye 600

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub rıbhıyla şem' alına ve tâmir oluna

Karye-i Serimos tâbî' Tuzla

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 2.050

Onu on bir buçuk hesabı üzre muâmele-i şer' iyye olunub bin altı yüz akçe rıbhıyla imâm olan yılda üç hatm ide ve iki yüz altı akçe rıbhıyla şem' alına ve iki yüz akçe rıbhıyla meremmeti görüle deyü şard olunmuş

Karye-i Köseler tâbî' Tuzla

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 4.400

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer' iyye olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra imâm olan vâkıfların ruhları için günde bir cüz' tilâvet ide

Vakf-ı bera-yı avârız-ı karye-i m.

Nakdiye 1.000

Vech-i mezkûr üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhı karye-i mezbûre avârızına sarf oluna

Vakf-ı şem' -i mescid-i mezbûr

Nakdiye 100

Vech-i mezkûr üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhıyla karye-i mezkûre mescidine mum alına

Vakf-ı kuyu

Nakdiye 100

Vech-i mezkûr üzre muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı kuyu levâzımına ve meremmetine sarf oluna deyü şard olunmuşdur

[v. 73b]

Karye-i Duvaklu tâbî' Tuzla

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 1.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla mescid-i mezbûrun meremmeti ve şem' i görüldükden sonra bâkîsine imâm olan mutasarrıf ola

Vakf-ı Ayaz

[Aded] 2 / Nakdiye 300

Vech-i mezkûr üzre muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı zıkr olan kuyuların meremmetine sarf oluna

Karye-i Küçükkulaklu tâbî' Tuzla

Vakf-ı mescid-i Hacı Ömer

Nakdiye 1.800

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla imâmı yılda dört hatm ide deyü şart olunmuş

Vakf-ı bera-yı şem'

Nakdiye 300

Bera-yı meremmeti-i mescid-i m.

Nakdiye 600

Vech-i mezkûr üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhları mahalline sarf oluna

Karye-i Behram tâbî' Tuzla

Vakf-ı Ali Çavuş bera-yı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 1.000

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhı karye-i mezbûre avârizına sarf oluna

Vakf-ı Mektebhâne-i Muhammed Çelebi bin Veli der nefsi-i Tuzla

Nakdiye 7.000 dekâkin 12 bab icâresi mektebe sarf oluna

Vech-i mezkûr üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhından yevmi üç akçe mua'llimine ve beher sene mütevellîne yüz altı akçe şard olunmuş

Vakf-ı şem'-i Câmi'-i der-karye-i mezbûr

Nakdiye 200

Vech-i mezkûr üzre muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla Câmi'-i mezbûra mum alına

Mahalle-i Hoşkadem

Vakf-ı şem'-i mescid

Nakdiye 150

Karye-i Menteşâ tâbî' Tuzla

Vakf-ı mescid karye-i m.

Nakdiye 500

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra şem' alına

Karye-i Bayramlı tâbî' Tuzla

Vakf-ı mescid-i karye-i m.

Nakdiye 2.800

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla imâm olan yılda yedi hatm tilâvet ide

Vakf-ı şem'-i mescid-i m.

Nakdiye 300

Muâmele olunub rıbhıyla mum alına

[v. 74a]

Karye-i Kebeyakub tâbî' Tuzla

Vakf-ı mescid-i Etmekyemez

Nakdiye 1.300

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhına imâm mutasarrıf olub yılda on hatm tilâvet eyleye

Vakf-ı müezzîn-i mescid-i mezbûr

Nakdiye 1.100

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhına müezzîn mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Vakf-1 Şem '-i mescid-i mezbûr

Nakdiye: 200

Vech-i mezkûr üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Vakf-1 avâriz-ı ahali-i karye-i mezbûr

Nakdiye 1.900

Vech-i mezkûr üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhı karye-i mezbûre avârizına sarf oluna

Karye-i Balabanlala tâbî' Tuzla

Vakf-1 Şem '-i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 100

Vakf-1 avâriz-ı karye-i m.

Nakdiye 50

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhları mahalline sarf oluna

Karye-i Bektaşlu tâbî' Tuzla

Vakf-1 Şem '-i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 100

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûra Şem' alına

Karye-i Debbâğlar

Vakf-1 mescid

Nakdiye 1.000

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub rıbhıyla mescidin imâmı yılda iki buçuk hatm ide

Vakf-ı bera-yı şem'-i mescid

Nakdiye 400

Bera-yı termîm-i mescid

Nakdiye 100

Vech-i mezkûr üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhları mahalline sarf oluna

Karye-i Öksüzler tâbî' Tuzla

Vakf-ı mescid-i karye-i m.

Nakdiye 100

Vakf-ı bera-yı şem' ve meremmet

Nakdiye 200

Onu on bir buçukakçe üzre muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan erbâhı mahalline sarf oluna

Karye-i Küplü tâbî' Tuzla

Vakf-ı şem'-i mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 300

Vakf-ı avâriz-ı karye-i m.

Nakdiye 400

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan erbâhı mahalline sarf oluna

Karye-i Kasacıklar tâbî' Tuzla

Vakf-ı avâriz-ı karye-i m.

Nakdiye 900

Vakf-ı şem '-i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 150

Zikr olan akçeler onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan erbâhı mahalline sarf oluna deyü şart olunmuş

[v. 74b]

Karye-i Nusretlü tâbî' Tuzla

Vakf-ı şem '-i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 1.300

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyeye olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Vakf-ı termîm-i mescid-i mezbûre

Nakdiye 200

Vech-i meşrûh üzre muâmele-i şer'iyeye olub rıbhıyla mescid-i mezbûr meremmet oluna

Vakf-ı mektebhâne-i karye-i mezbûr

Nakdiye 22.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele olunub rıbhından mua'llimine yevmi dört ve halfesine ve mütevellisine yevmi ikişer akçe şart olunmuş

Karye-i Bardem

Vakf-ı bera-yı kırâat-i eczâ

Nakdiye 1.400

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere üzere mumele olunub rıbhıyla yılda iki hatm tilâvet oluna

Vakf-ı Muhammed

Nakdiye 500

Vech-i meşrûh üzere muâmele olunub karye-i mezbûrenin imâmı yılda hatm tilâvet edüb rıbhına mutasarrıf ola

Vakf-ı şem' -i mescid-i karye-i mezbûr

Nakdiye 100

Vech-i meşrûh üzere muâmele olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Karye-i Akçain nâm-ı diğer Güvendik tâbî' Tuzla

Vakf-ı bera-yı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 2.000

Bera-yı Şem' -i mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 300

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer' iyye olunub rıbhları mahalline sarf oluna

Karye-i Kozlu tâbî' Tuzla

Vakf-ı şem' -i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 300

Vakf-ı avâriz karye-i m.

Nakdiye 1.000

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele olunub hâsıl olan rıbhları mahalline sarf oluna

Karye-i Kayılar tâbî' Tuzla

Vakf-ı şem' -i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 300

Vakf-1 bera-yı kuyu

200

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer' iyye olunub rıbhları mahalline sarf oluna

Karye-i Hüseyin Fakihler tâbî' Tuzla

Vakf-1 şem'-i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 400

Vakf-1 avâriz-1 karye-i m.

Nakdiye 1.000

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub rıbhları mahalline sarf oluna

Karye-i Sazlu tâbî' Tuzla

Vakf-1 şem'-i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 150

Vakf-1 avâriz-1 karye-i m.

Nakdiye 1.000

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub rıbhları mahalline sarf oluna

[v. 75a]

Karye-i Usunobası tâbî' Tuzla

Vakf-1 avâriz-1 karye-i m.

Nakdiye 1.000

Vakf-1 şem'-i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 200

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub hâsıl olan rıbhları mahalline sarf oluna

Karye-i Çinili tâbî' Tuzla

Vakf-ı şem' -i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 600

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele olunub hâsıl olan rıbhı mahalline sarf oluna

Karye-i Teberrük nâm-ı diğer Şeyh tâbî' Tuzla

Vakf-ı şem' -i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 750

Vakf-ı bera-yı imâm-ı mescid-i mezbûr

Nakdiye 500

Vakf-ı avâriz-ı karye-i m.

Nakdiye 710

Zikr olan akçeler onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhları mahall-i mahalline sarf oluna deyü şart olunmuş

Karye-i Demirciler tâbî' Tuzla

Vakf-ı şem' -i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 350

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Karye-i Obacı nâm-ı diğer nefis-i Uğurluçayırı

Vakf-ı avâriz-ı karye-i m.

Nakdiye 700

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele olunub rıbhı karye-i mezbûre avârizına sarf oluna

Karye-i Adatepe

Vakf-ı Câmî '-i karye-i mezbûre tâbî' Tuzla

Nakdiye 7.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele olunub rıbhından hatîbe iki yüz ve imâmına iki yüz ve muarrifine yüz ve müezzine seksen bâkîsine rakabe oluna

Vakf-ı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 1.000

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhı mahalline avârıza sarf oluna

Karye-i Çavuş tâbî' Tuzla

Vakf-ı avâriz-ı karye-i m.

Nakdiye 300

Vakf-ı şem '-i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 200

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhı mahalline sarf oluna

Karye-i Bahşiili tâbî' Tuzla

Vakf-ı şem '-i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 260

Vakf-ı avâriz-ı karye-i m.

Nakdiye 950

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhı mahalline sarf oluna

[v. 75b]

Karye-i Azaklar tâbî' Tuzla

Vakf-ı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 900

Vakf-ı şem' -i mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 800

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub rıbhları mahalline sarf oluna

Karye-i Türkmenlü tâbî' Tuzla

Vakf-ı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 600

Vakf-ı şem' -i mescid-i karye-i m.

Nakdiye 100

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub rıbhları mahalline sarf oluna

Karye-i Ahmedceler tâbî' Tuzla

Vakf-ı avâriz-ı karye-i m.

Nakdiye 700

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub rıbhı mahalline karye-i mezbûre avârizına sarf oluna

Karye-i Dobraklu tâbî' Tuzla

Vakf-ı şem' -i mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 300

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhla mescid-i mezbûra mum alına

Karye-i Eyücek tâbî' Tuzla

Vakf-ı bera-yı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 2.000

Bera-yı kuyu

Nakdiye 100

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub rıbhı mahalline sarf oluna

Vakf-ı bera-yı Kur'ân hatmi

Nakdiye 1.000

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl rıbhıyla karye-i m. mescidi imâmı yılda iki hatm tilâvet eyleye

Vakf-ı bera-yı Kur'ân Yâ-sîn-i Şerîf

Nakdiye 1.000

Meblağ-ı merkum onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhıyla beher gün müezzin-i mescid-i mezbûr Yâ-sîn-i şerîf tilâvet eyleye

Karye-i Ayazlu tâbî' Tuzla

Vakf-ı Mahalle-i Zir

Bera-yı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 1.000

Bera-yı şem'-i mescid-i karye-i mezbûr

Nakdiye 600

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhları mahalline sarf oluna

Mahalle-i Bala

Vakf-ı mescid-i mahalle-i mezbûre

Nakdiye 3.000

Vech-i meşrûh üzre muâmele-i şer'iyye olunub mescid-i mezbûrun imâmı yılda bir hatm okuyub rıbhına mutasarrıf ola

[v. 76a]

Karye-i Hünkarlar nâm-ı diğêr Kutluobası tâbî' Tuzla

Vakf-ı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 2.000

Vakf-ı şem'-i mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 200

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyye olunub rıbhları mahalline sarf oluna

Vakf-ı bera-yı imâm-ı mescid-i mezbûr

Nakdiye 2.000

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla mescid-i mezbûrun imâmı yılda dört hatm tilâvet ide

Karye-i Papaslık tâbî' Tuzla

Vakf-ı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 1.100

Vakf-ı şem'-i mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 500

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub rıbhları mahalline sarf oluna

Vakf-ı Mescid-i Hacı Hasan Bera-yı şem'

Nakdiye 800

Vech-i mezkûr üzre muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Karye-i Ahiler tâbî' Tuzla

Vakf-ı bera-yı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 2.600

Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla yılda imâmı dört buçuk hatm tilâvet ide

Vakf-ı bera-yı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 600

Vech-i mezkûr üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhı mahallinde karye-i mezbûre avârizına sarf oluna

Karye-i Kum tâbî' Tuzla

Vakf-ı bera-yı imâm-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 2.900

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhına imâm-ı mezbûr mutasarrıf ola

Vakf-ı bera-yı şem'-i mescid-i mezbûr

Nakdiye 400

Vech-i mezkûr üzre muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûra şem' alına

[v. 76b]

Nahiye-i Tophisar

Evkâf-ı Aladdin bin İsa Balı el-meşhur behiyye-i mahruse-yi Edirne'de vâki' olan ve üç hücre ve kenif ve mahuta ve mahalle-i Alagöz'de üç ev dört hanut ve bir tahune ve mahruse-yi Bursa'dan Kız Çarşusu'nda dekâkin ve medine-yi Bursa'da bir kıt'a yerin ve Mehmed Ağa Hamamı önünde iki dükkân ve bir ev ve Bursa eteğinde eski değirmen yerinde mezra'lar ve Pınarbaşı'nda bir bağ ve Bursa'da Sûkız'da başcu dükkânı ve Vadi-i Şeyhahmed'de bir kıt'a yerin ve Mihaliç Kazâsına tâbî' Tophisar Nahiyesi'nde vâki' mezra'ları nefsi-i Tophisar'da kendü bina etdüğü Câmî' ve zâviye ve Karaağaç nâm nehr-i çay üzerinde vâki' olan köprüsü mesâlihü için vakf eylemiştir zikr olan akârâtın ve dekâkinin ve hücerâtın ve mezârinin her birinin hududu vakfiyesinde mastûr ve mukayyedir ve evkâf-ı mezkûreden cem-i mahsûlâtın sülüsünü vakf-ı mezkûrun mütevellisine ve bâkî sülüsünden Câmî'-i mezbûrun hatîbine kelâm-ı kadîmden beher yevm bir cüz' tilâvet etmek üzere iki akçe Câmî'-i mezkûrun imâmına her gün bir cüz' tilâvet etmek üzere üç akçe ve müezzinine günde bir cüz' okumak üzere beher yevm iki akçe ve câmî'-i mezbûrun kayyumuna bir ayda yirmi akçe ve hasırına ve çerağı yağına beher yevm bir akçe zâviye-yi mezkûrede taâm-ı tabbah olmak için her gün on akçe zâviye-yi mezkûrede şeyh olana beher yevm üç akçe ve çerağı yağı ve hasır için her gün bir akçe ve taâm pişürene beher yevm bir akçe ve kayyum-ı zâviye-yi mezbûreye beher yevm bir akçe ve ehl-i Kur'ândan yedi nefer kimesneye her biri her gün Kur'ânı azimden Câmî'-i mezbûrda zikr olan hatîb ve imâm ve müezzin ile ba'de's-salada el-Asr bir cüz' tilâvet ideler ictima' üzere ol yedi nefer kimesnelere beher yevm birer akçe verile ve aslah-ı utekâsından ve evlâd-ı evlâdından baden ba'de batnin nefsi-i Tophisar'da sâkin olan erkeklerine beher yevm ikişer akçe ve dişilerine beher yevm birer akçe ta'yîn edüp ve şart-ı tevliyet tilke'l-evkâfi'l-nefsihi mâ-dâme fi kaydi'l-hayâti sümme li-zevceti'l-med'uvveti Nurpaşa Hatun binti Şahin Bey sümme li-ibneyhime'l-med'uvvi Kaya Çelebi sümme li-evlâdihi ve evlâdihi batnen ba'de batnin alâ-mâ-te'âkabû sümme li-ibni ahîhi Yusuf Çelebi bin Musa Bey sümme li-aslahi evlâdihi ve evlâdi evlâdihi neslen ba'de neslin sümme li-aslahi utekâi'l-mezkûri el-aslahu fe'l-aslahu sümme li-aslahi ebnâihim alâ-mâ te'âkabû ve tenâselû ve ba'de inkırâzihim ve inkitâ'ihim yekûnü nasbü'l-mütevellî fi'l-evkâfi'l-mezbûreti mufavvazan ilâ re'yi's-sultânü'l-a'zam e'azza'llâhu te'âlâ ensârahu ve şartü'l-vâkıfi'l-mezbûri innehu enne külli

men vecede hîni mevtihi mimmâ ...? Mine'l-fellâhîn? Fî-Tophisar yekûnü vakafe ma'a halîleti ve evlâdihi ve mâ-yuhsal min-kesebihi ve amelîhi mine'l-hubûbâti

[v. 77a]

Yekûnü münâsafeten seve'l-kaderi'llezi zere'a min hâsılı'l-evkâfi'l-mezbûreti nısfuhu li-masâlihi'z-zâviyeti'l-mezkûreti ve nısfuhu li-havâyici'z-zarûriyeti femâ-fazale min hâzihi'l-masârifi li-cem'îhi'l-mütevellî ve yahfazuhu indehu ve yeşteri'l-emlâki bihi ve yûkafu alâ masâlihi'z-zâviyeti'l-mezbûreti ve inne'l-mukaddeme min hâzihi'l-mezkûreti ve lem-yekûn e'âdîhâ li-âiki min-avâiki'z-zemmâni yekûnü'l-evkâfi'l-mezbûreti bi-esrihâ vakafe ala fukarâi'l-müslimîne ber-mûcebi vakfîyye-i şer'îyye

Mahsûlât-ı evkâf-ı merhum el-mezbûr

Der-nefs-i Edirne

'An-icâre-yi sabunhâne 2 bab fi sene 600	İcare-yi zemîn-i Şirmerd fi sene 15	İcare-yi zemîn-i Devlet Bacı fi sene 60	İcare-yi hâne-yi Sefer fi sene 60
İcare-i zemîn-i Mansur fi sene 20	İcare-i odahâ 7 bab fi sene 200	Yekûn 955	

Der-nefs-i Bursa

mukata'a-i bağçe-i İskülü fi sene 460	Mukata'a-i zemîn-i der-evkâfi Piri Paşa	Mukata'a-i zemîn-i der-kurba Serkuyu fi sene 20	Mukata'a-i zemîn-i debbâğhâne-i Kasım bin Halil fi sene 60
Mukata'a-i debbâğhâne-i İri Çelebi fi sene 72	Mukata'a-i zemîn-i debbâğhâne-i Yunus fi sene 72	Mukata'a-i zemîn-i debbâğhâne-i diğeri fi sene 20	Hâsıl-ı serhâne der-uhde-i Hacı Hasan der-bazar-ı Makiyan fi sene 330
İcare-i han der-nefs-i Mudanya fi sene 450	Yekûn 1.644		

Kız Çarşusu'nda olan dükkânlar ihrak-ı kebîrde hark olunub tâmiri mümkün olmamağın mütevell-i sâbık elinden bey' olunub akçeler bi'l-fiil muâmelededir

Der-nefs-i Mihaliç

Buzhâne 1 bab fi sene 550	Nakdiye der-kazâ-yı Mihaliç 50.000 Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele oluna Yekûn 'ani'r-rıbh fi sene 7.500
---------------------------	--

Der-nefs-i Tophisar

Dekâkin 2 bab fi sene 32	Dekâkin-i kasab 1 bab fi sene 60	Hâne-i kebîr 1 bab fi sene 60	Hamam harâb icâre fi sene 60 önüne saman korlarımış
Zâviye-yi başhâne harâb 2 bab	Âsiyâb harâb fi sene 10 ber-vech-i maktu'	Yekûn 222	

[v. 77b]

Vadi-i Şeyhahmed'de olan yer üzerinde dört debbâghâne icâr olunub yerleri mukata'aya verilmiş

Bursada Mehmedağa Hamamı önünde iki bab dükkân ve 1 bab hâne ihrak-ı kebirde harâb olmağla mütevellî sâbık elinde bey' olunub akçeleri muâmeledeedir

Cem'an 10.871

Minha

Cihet-i hitâbet fi yevm 1	Cihet-i müderris fi yevm 10	Cihet-i imâmet fi yevm 2	Cihet-it nezâret fi yevm 2
Cihet-i te'zin fi yevm 2	Cihet-i kitâbet fi yevm 2	Cihet-i eczâdutan 2 nefer fi yevm 2	Cihet-i kayyum fi yevm 2
Cihet-i cibâyet fi yevm 4	Cihet-i tevliyet sülûsan-ı mahsûlât	Baha-i revgan-ı sarraç fi yevm 1	

[v. 78b]

Nahiye-i Mihaliç

Karye-i Bozibrahim tâbî' Mihaliç vakıfıdır Gazi Hüdavendigâr'dan Mihaliç'de Runkuş Zâviyesi'ne deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti mezkûr Runkuş Paşa'nın nefsi Mihaliç'de zâviyesi ve mescidi var imiş karye-i mezbûre kadîmden vakfiyet üzere tasarruf olunub mahsûlü zâviyeye ve mescide sarf olunur imiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden mûcib-i mezkûr üzere mukarrernâmesi var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Çift 3	Nim 5	Bennâk 2	Mücerred 5
Ekinlü 1	[Nefer] 20		

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve garihû 239	Hınta 2 müd kıymet 1.200	Şa'ir 4 müd kıymet 240	'Alef 2 müd kıymet 100
Burçak 18 kile kıymet 54	Öşr-i keten 65	'An-çayır 42	Bağ 60
Resm-i ganem 100	Mukata'a-i zemîn der karye-i m. 30	Bâd-i hevâ 60	Yekûn 2.190

İcâre-i dekâkin der-nefs-i Mihaliç 48 aded fi sene 1.814	Nefs-i Mihaliç'de bir berberhâne harâb	Nefs-i Mihaliç'de küp icâresinden 30 sayılmış	Ve Bursa'da evler mukata'ası fi sene 50 mülke zammolunmuş
--	--	---	---

[v. 82a]

Kaya altında bir dolap değirmi var imiş harâb olub emr-i pâdişahî ile üç bin üç yüz akçeye satulub şem'inle dükkânlar ihdas olundu dediler deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Ve otuz bir baş su sığırı var imiş iki baş esir ile emr-i pâdişahî ile satulub zikr olunan sığırlar ve esirler bahasından ve bâkî vakf-ı mahsûlâtından bazı meblağ dükkânlar imâretine sarf olunub şimdi ki halde yirmi bin nakid akçe vardır deyü mütevellî Mevlânâ Muhyiddin ikrarı üzere deftere sebt olundu ve Defter-i Köhne beş baş esir

kayd olunmuş şimdi zâhir olan budur ki zikr olundu deyü nakl olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ sığırlardan ve esirlerden hiç ferd kalmamış el'ân mütevellî Yusuf ikrarı üzre muâmelede dokuz bin yedi yüz akçe vardır didi deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla muâmele-i şer'iyeye ile zimmetde olan budur ber-mûceb-i Defter-i Müecced

Nakdiye 18.000

Onu on bir buçuk üzre muâmele olunmuş

Hâsıl-ı ani'r-rıbh 2.700

Evkâf-ı imâret-i Rumili Beylerbeyisi Karaca Bey

İmaret altında bir pâre bağı 10

İmaretden aşağı bir pâre yer üstüne bağlar dikilmiş hâsıl 105

Ve Bursa'da bir kervansaray fi sene 25.000

Bursada Gelincikbazarı'nda talas dükkânları ve tahta dükkânları ki bozahânedir fi sene 15.590

Ve Bursa'da Yenişehir'e giden yol üstüne bozahâne yeri bağçesiyleki Tayhan? kızından satun almışdır fi sene 380

Ve İnegöl'de Arpaköyü'nde bir oda iki değirmen ve bağçesi var ve içinde olan evli kâfirleri oğlu kızıyla ve çiftleriyle deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne şimdi mezkûr kâfirler yokdur deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla bir bab değirmen bina olunub (bozuk) harâbedir fi sene 1.200 ber-mûceb-i Defter-i Atik

[v. 82b]

Ve eski evi havlusuyla ve dükkân yerlerinin ve Üsküfcü Hacı evine muttasıldır ve bunlardan gayri dükkânlar ardında bir ev dahi vardır ve dükkân yapılacak yer vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne bu zikr olunanlar tebdil ve tağyir olunmuşdur deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

El-masrafü'l-ehlü'l-vezâyif

Cihet-i imâmet fi yevm 4	Cihet-i ezân fi yevm 2	Cihet-i kayyum ve ferrâş fi yevm 1	Cihet-i meşihat fi yevm 4	Cihet-i nezâret fi yevm 5
Cihet-i kitâbet fi yevm 5	Cihet-i tabbah fi yevm 2	Cihet-i habbâs fi yevm 2	Cihet-i vekil-i harc fi yevm 1	Cihet-i kilerdâr fi yevm 2
Cihet-i nakîb fi yevm 1,5	Cihet-i tevliyet fi yevm 1	Cihet-i çerağdar fi yevm: 1	Cihet-i saka fi yevm 1	Cihet-i eczahânân şehri 10 fi yevm 10
Cihet-i türbedâr fi yevm 1,5	Bera-yı güşd fi yevm 23	Bera-yı ziyâfet fi yevm 9	Bera-yı revgan-ı çerağ fi yevm 1	Bera-yı milh fi yevm 2
Bera-yı hatîb fi yevm 4	Bera-yı gendüm güfd fi yevm 1	Bera-yı kase-i suy ve hammal-ı güşd fi yevm 1	Bera-yı nân ve meyve fi yevm 5 kile	Bera-yı şorba-yı gendüm fi yevm 1 kile 1 senk
Bera-yı şorba-i erz fi yevm 3 kile				

Mezkûr vakf tevliyetini evlâdına ta'yîn etmiş cihet-i tevliyet hums mahsûlât ba'de'l-rakabe deyü vakf-nâmesinde kayd etmiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Nefs-i Mihaliç'de Hacı Hoşkadem Mescidi'nin otuz beş dükkânı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Çakır el-hâletü hâzihî mütevellî Mevlânâ Muhyiddin mahsûlü vakıfda cem' idüb kırk sekiz dükkân imâret etmiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla üç aded dükkân dahi bina olunup cümle elli bir dükkân olmuş fi şehri 600 fi sene 8.400

El-masraf yevmi on beş akçe olduğu üzere hükmü pâdişahîde kayd olunan vech-i tevzî' budur

[v. 82b-83a]

Cihet-i imâmet fi yevm 3	Cihet-i ezân fi yevm -	Cihet-i kayyum ve sarraç fi sene 20	Cihet-i eczâdutan 5 nefer fi sene 100	Cihet-i tevliyet fi yevm 2
Cihet-i cibâyete ma' kitâbet fi yevm 1	Cihet-i saka fi yevm 1	Bera-yı rakabe fi yevm 2		

[v. 83a]

Es-sene Ber-mûceb-i hâsıl-ı mezkûr fi yevm 8 rakabe ve meremmete mikdar-ı kifâye cem' oluna

Evkâf-ı zâviye-i Sarukadî Mihaliç'de zâviyesine vakf ettiği bunlardır zikr olunur bu üzre pâdişahımızdan mukarrernâmesi var hâliyâ mütevellî Kâtib Muhyiddin elinde berât-ı pâdişahî var deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla Hacı Süleyman bin Kasım mütevellîdir

Mihaliç karşusunda bir çiftlik yer varmış kendünün çifti yürür deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 500

Evvelde sekiz değirmen varmış harâb olmuş yeri icâresinden deyü mukayyed der-Defter-i Atik fi sene 140

Mihaliç'de beş pâre bağ var imiş harâb olmuş deyu kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâla on pâre bağ vardır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı fi sene 99

Mukata'a-i zemîn 15 hars

Altı dükkân varmış dört dükkânı harâb olmuş şimdi iki dükkânı var biri başhâne ve biri bakkal dükkânı hâsıl 1.440 mukayyed der-Defter-i Atik hâla başhâneden gayri dükkân kalmamış

Hâsıl-ı fi sene 1.800

Ve yirmi bir baş esir adaklu su sığırı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ üç inek ve iki tosun var deyü mukayyed der-Defter-i Atik Hâsıl-ı fi sene rakabe 5 cem'an 30

Hâla cümlesi mürd olub hâsılları yoktur

Defter-i atikte Ahmedili Çakır üzerine iki çiftlik kayd olunmuş deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla zikr olan çiftlik Karye-i Tursun civarındadır

Hâsıl-ı fi sene 1.500

Nefs-i Mihaliç'de İshak Fakih Mahallesi'nde Hacı Hayreddin bina itdüğü mescidinin evkâfi budur ki zikr olunur

Karye-i Karasu'da iki değirmen fi sene hinta 15 müd

Ve nefis-i Mihaliç'de iki harâb dükkân ve bir pâre bağ var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Ve mezkûr Hacı Hayreddin'in oğlu Mevlânâ Muhyiddin dört değirmeni dahi ihdas edüb vakf etmiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik

fi sene hinta 30 müd

Yekûn 2.700 ber-mûceb-i der-Defter-i Atik

[v. 83b]

El-masraf

Cihet-i imâmet fi yevm 2	Cihet-i ezân fi yevml	Bera-yı revgan-ı sarraç fi şehri 5
--------------------------	-----------------------	------------------------------------

El-bâkî

Li'l-vâkıfî ba'de'l-inkırâzi li-ebnâtihi alâ-mâ-te'âkabû ve tenâselû fe-en-lem bîve minhüm faraza'l-emri ilâ-hâkimi'l-vakt âlâ-en-nasbi eczâi li'l-huffâzi li't-tilâveti fi'l-mescidi'l-mezbûr bi-kaderi'l-vefâ

Karye-i Ayagönze tâbî' Mihaliç ellicilerdir mezkûr karyeyi evvelde Mehmed ve Hızır tîmâr tahriki ile tasarruf iderlermiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî pâdişahımız izz-î nasrîhû hazretleri merhum Abdullah Çelebi anası Şirin Hatun'a temlîk edüb mülknâme sadaka etmiş mezmununda kayd olunmuş ki bundan evvel ferzend-i cennet penahi oğlum Abdullah validesi melikeü'l-havâtin Şirin Hatun damet ismetehâya Ayagönze nâm karye ki Mihaliç nevayesindendir yeni defterde yedi bin altıyüz elli akçe yazar hududuyla mülkiyet üzre sadaka edüb vermiş idim ba'de mezid-i atif-ı pâdişahâne izhar idüb karye-i mezbûrenin haracın dahi sadaka idüb (silik) için âla haza hükmi-şerîf erzani kıldıkdan sonra ikisinin dahi berâta göre tekrar berât-ı şerîf erzani kılmış idi amma ol köyde dört ellici yeri var imiş bâ-husus müşârün-ileyhimânın

berâtında mastûr olmayub Mihaliç amilinin dahilinden emin olmadığı takdirce hususuyla zikr olunan elliciler yerleri dahi benden taleb kılub kemâl-i atıfetimden zikr olunan elliciler yerlerin dahi mûmâ-ileyhimâ hatuna sadaka idüb mülk-i mezkûrun sadakasundan zâhir olunmaduğu sebebden ol mülke izafet varılmak idüb buyurdum ki ba'de'l-yevm karye-i mezkûre cümle hukuk-i şer'iyyesiyle kaffe-i rüsûm-i örfiyyesiyle ve bağbanların ve azatluların haraçları sair hâsılları ile kesimlülerin kesimleri ile ve ellicilerin yerleri ile vech-i mülkiyet üzre taht-ı tasarrufunda ve havza-i hükümetinde olub envâ'-ı hak ve mülkiyet üzre her ne veçhile iştirası inkitâ'ı ve temettu' idüb dilerse sata ve dilerse bağışlaya ve dilerse vakf ide ve mülk-i mezkûr serbesd olub bâd-ı hevâsına haricden kimesne dahl ve taarruz eylemeye ve benim evlâdımdan ve ensâbımdan ve ahlâfımdan ve akabımdan ve vüzeramdan ve ümeramdan ve mutasarrıfından ve mübaşirinden ve gayriden hiç ferd-i efrideden bi-vehi mine'l-vücu men ve münazi' olmaya tebdil ve tağyir itmeye deyü emr olunmuş ba'de mezkûra Şirin Hatun zikr olunan mülk-i mukarrerini vakf idüb müstecel olub vakf nâmesinde kayd idüb şart etmiş ki vakf-ı mezbûr mahsûlâtından Trabzon'da kendü bina etdüğü mescidin imâmına ve müezzine ve kayyumuna ve hasırına ve çerağı yağına ve rakabesine yılda bin iki yüz akçe sarf oluna ve kendünün türbesinde yevm-i kelâmullah üç cüz' okuyan kurrâ için yevmi yirmi akçe ve bayramlarda ve namâzlarda helva için her yılda bin akçe sarf oluna ve mütevellî ve nâzır ve câbi için günde beş akçe sarf oluna ve mesarifden bâkî ne kalursa her Ramazan ayında otuz hatm okunub kırâat iden kimesnelere sarf ola

[v. 84a]

Ve bir günde çerağı yağı için ve şem' için bir akçe ve kürsüde kırâat-ı Kur'ân iden hâfiz için günde bir akçe sarf oluna deyü vakf-nâmesinde şart etmiş deyü kayd olunmuş der Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî vech-i meşrûh üzre mukarrer vakıfdır ellicilerden kimse kalmayub gemici olmuşlar ve bağbandan bir kimesne kalmış ve harac ve resm-i çift dahi verirlermiş resm-i çift yirmi altı akçe alınurmuş ve ol kimesne ki bütün çift tasarruf ider iki müd buğday ve iki müd arpa kesim verir imiş ve nim çift tasarruf iden bir müd buğday ve bir müd arpa verirmiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Cemâat-i Müsellemân öşrleri dahi vardır

Neferân 27

Hinta 5 müd	Şa'ir 5 müd	resm-i çift 267	resm-i bennâk ve mücerred 63
-------------	-------------	-----------------	---------------------------------

Karye-i mezbûre de sâkin olub has eminlerine hizmet-i mütesellim deyü otuzar akçe verenler bunlardır ki zikr olunur vakfa altışar akçe verirler

[Nefer] 6

Cemâat-i Zımmiyan karye-i mezbûre Bursa müdiyle kesim verirlermiş

[Nefer] 61 / Resm-i duhan 18

[v. 84b]

Âher yerden gelüb on yıldan ziyade karye-i mezbûrda vakıf toprağında mütemekkin olub ve vakfin câriyesin alub oğulları olan zimmilerdir ki bu dahi otuz beş akçe cizyelerin ve yirmi beşer akçe ispençelerin alur imiş bunlardır ki zikr olunur

[Nefer] 18

Hâsıl-ı öşriyân ma' kesimciyân

Cizye ve resm-i çift ve bennâk ve gayrihü 3.300 ber-mûceb-i Defter-i Atik	Hinta 36 müd 5 kile	Şa'ir 33 müd 5 kile	Nohud 150
Bağ 150	Resm-i kovan 80	Bostan 70	Öşr-i keten 90
Bâd-ı hevâ 85	Yekûn 8.590		

[v. 85a]

Karye-i Kılıç tâbî' Mihaliç evvelde Defterdâr Kasım Bey tîmâr tarikiyle tasarruf idermiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne andan sonra pâdişahımız izz-i nasrîhü hazretleri fahrü'l-havâtin Selçuk Hatun'a Kastamonuda ve Yemresu'da olan mülklerine bedeldir diye temlik etmiş mülkiyyet üzre tasarruf olunmuş el-hâletü hâzihî mezkûre Selçuk Hatun Bursa'da olan zâviyesine ve mescidine ve köprülerine vakfetmiş vakfiyesinde mukayyed ve pâdişahımızdan mukarrernâme var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

[Nefer] 3

Defter-i Atikte karye-i mezbûrede üç bütün çift ile hariçden zirâat olunur resmlü iki buçuk çiftlik kayd olunmuş

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ma' el-haraç 199	Hınta 5,5 müd kıymet 1.100	Şa'ir 5 müd kıymet 300	'Alef: 4 müd, kıymet 200
Burçak 10 kile kıymet 30	'An-öşr-i bağ 520	'An-çayır 220	Bostan 10
Bâd-i hevâ 31	Çiftlik hassı 100	Yekûn 2.700	

Mihaliç tevâbi'nde Yeniceköy Nahiyesi'nde Meke Değirmen dimekle ma' ruf değirmen ki Bursa suyuna yürür İmiş merhum Sultan Murad Han aleyhi'r-rahmet-i ve'l-gufran Çaşnigir Abdullah Beye hibe idüb temlîk etmiş ol mûcib üzre şer'i hüccet yazılıb nişan-ı pâdişahî ile mesnun kılınmış cem'-i hududu ve hukukiyle mülkiyet üzre tasarruf olunur iken mezkûr Abdullah Bey oğlu Abdullah Çelebi ol değirmeni Mahmud Bey oğlu Ahmed Bey'e satmış mezkûr Ahmed Bey şera-yı şer'i birle satun alub mülkiyet üzre tasarruf ider iken ilyazıcısı tîmâra kay etmiş el-hâletü hâzihî avâtıf-ı pâdişahâne vâki' olub mezkûr Ahmed Bey elindeki temessukat-ı şer'i mûcibince resm-i tîmâr ref' olunub ma hâza mülkiyet üzre mukarrer kılınıb pâdişahımızdan nişân-ı âlî-şân sadaka olunmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı fi sene hınta 40 müd

Hâla zikr olunan değirmen harâb olub yeri (silik) bir bab dükkânla tebdil olunmuş deyü mukayyed der-Defter-i Cedid

dükkân 1 bab fi sene 120 der-şehir

[v. 85b]

Vakf-ı İlyas bin Abdullah atik-i Hacı Sinan mezkûr İlyas iki bin dört yüz akçe vakf-ı müstecel etmiş yılda onu on bir buçuk üzre muâmele-i şer'iyye olub rıbhından hâsıl olan akçesinin on bir akçe ile Doğancı Mahallesi'nde Mavlana Muhyiddin Mescidi'nden vakf-ı mezkûrun kızı Sitti Hatun ruhu için her gün kelâm-ı kadîmden bir cüz'ü okuna demiş ve vakf-ı mezkûr mademki kayd-ı hayattadır tevliyeti ve nezâreti

kendü nefsine ta'yîn eylemiş andan sonra oğlu Mehmed ve mezkûr Mehmed'in evlâdına neslen ba'de neslin ve ba'de'l-karnin ba'de'l-inkırâz hâkimü'l-vakt hasmi mütevellî ve nâzır ola deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Bu mahalden aşâğı vâki' olan Defter-i Atikte mukayyed olmayub Defter-i Cedid müsveddelerinden mastûr olan evkâfdır ki zikr olundu

'An-evkâf-ı merhum Vezîriâzam Ahmed Paşa

Der-karye-i Yenice tâbî' Mihaliç âsiyâb-ı dolab hacir nim resm-i 180 dolma değirmenleri dimekle ma'rûftur

Der-karye-i Kırâğaç tâbî' m. âsiyâb-ı karaca bir oda hacir nim ikisi ma'mûr ve ikisi harâb fi 45 resm 90 kurb-i Burçak Değirmenleri dimekle ma'rûfdur

Zikr olunan değirmenlerin mahsûlâtları mahruse-i İstanbul'da Topkapusu'nda vâki' olan Câmî'-i şerîf ve medresesine sarf olunur

[v. 86a]

Vakf-ı Şerefeddin Paşa bin Abdullah atik-i merhum Sultan Murad Han

Çiftlik Azatlu tarla 1 kıt'a	Ve harâb bağçe yerleri zirâat olunur 1 kıt'a	Hâsıl-ı 'ani'l-öşr fi sene 165
------------------------------	---	--------------------------------

Zikr olunan yüz altmış beş akçe merhum-i mezbûrun Azatlu içinde olan suhâne ve çeşmesinin levâzımına sarf oluna deyü şart olunmuş ber-mûceb-i vakfiye-i şer'iyye

Zâviye-i Karaca Ahmed Sultan der nefs-i Mihaliç

Hariçden kurban ve nezir hasenat gelmekle ayenede ve revendeye hizmet olunurmuş Ali Mustafa zâviye-i mezbûrede şeyhdir

Vakf-ı mescid-i merhum Nusret Paşa

Dekâkin 11 bab fi şehri 150 fi sene 1.800	Bağat 12 fi sene 112	Hâne 1 bab fi sene 180	Mahzen fi şehri 50 fi sene 600
Çayır 1kıt'a hâsıl 60	Mukata'a-i harem-i mescid fi sene 5	Yekûn 2.757	

Zikr olunan akçenin üçü cihet-i imâmet ve iki akçe cihet-i te'zin ve cihet-i kayyum bir akçe cihet-i câbi bir akçe ve musluğa su getürene ayda on dört akçe ücret ve ayda beş akçelik mum alına deyü şart olunmuş

Mahalle-i Nalbandlar nâm-ı diğer Nusret Paşa der-nefs-i Mihaliç

Vakf-ı kaldırım altı aylık sokak dimekle ma'rûfdur

Bağat 11 hâsıl 100

Mezkûr bağlar mahsûlüyle zikr olan kaldırım termîm oluna deyü şart olunmuş ve nisf (silik)

[v. 86b]

Mahalle-i Mescid-i Hacı Mustafa nâm-ı diğer Ebubekir tâbî' Mihaliç

Vakf-ı mescid mahalle-i mezbûre

12.000

Meblağı merkum onu on bir buçuk hesabı üzre muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhından yevmi iki akçe mescid-i mezbûrun imâmına ve bir akçe müezzine ve tevliyet sahibi vâkıf mademki hayatdadır kendüye ba'd-ı evlâdına andan sonra hâkimü'l-vakt bir sâlih mütedeyyin kimesne ta'yîn eylemek üzre şart olunmuş

Mahalle-i Abdullah Paşa tâbî' Mihaliç

Vakf-ı mescid mahalle-i mezbûr

Dekâkin 23 bab fi şehir 360 fi sene 4.320	sergi der-kurba bazar-ı tahlil fi şehir 40 fi sene 480	Yekûn 4.800
--	---	-------------

El-masraf

Cihet-i imâmet fi yevm 2	Cihet-i te'zin fi yevm 2	Be-cihet-i eczâdutan 5 fi yevm 5	Cihet-i nezâret fi yevm 1
Cihet-i tevliyet fi yevm 1	Cihet-i cibâyet fi yevm 1	Be-cihet-i saka fi şehri 20	Bera-yı şem'-i çerağ fi şehri 4

Mahalle-i Mescid-i Ahi Ömer tâbî' Mihaliç

Vakıf

Nakdiye 7.300 onu on bir buçuk hesabı üzre ribhından hâsıl	Dekâkin der karye-i bazarıtahıl 2 bab fi şehri 30 fi sene 360	Bağat 12 kıt'a hâsıl-ı fi sene 140	Yekûn 1.595
--	---	------------------------------------	-------------

El-masraf

Cihet-i imâmet (silik)	Cihet-i müezzîn fi yevm 1	Be-cihet-i şem' bara-yı çerağ fi sene 180
------------------------	---------------------------	---

[v. 87a]

Mahalle-i Mescid-i Mahalle-i Mürvet tâbî' Mihaliç

Vakf-ı Mustafa Bey

15.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele-i şer'iyye olub hâsıl olan ribhından

Cihet-i imâmet ma' tevliyet fi yevm 2	Cihet-i te'zin fi yevm 2	Cihet-i nezâret fi yem 0,5
---------------------------------------	--------------------------	----------------------------

Vakf-ı Sarraç Hamza

Dükkân 2 bab

icâresiyle Muslihiddin Halife günde bir cüz' tilâvet ide deyü olunmuş

Mahalle-i Mescid-i Yenice tâbî' Mihaliç

Vakf

Nakdiye 4.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere hâsıl olan rıbhından yılda dört yüz akçe imâma ve iki yüz akçe müezzine şart olunmuş

Defa' nakdiye 600

rıbhıyla mum alına

Vakf-ı Mektebhâne-i Kadî Aladdin

Dükkân 3 bab fi şehri 33 fi sene 396	Oda 1 bab fi şehri 10 fi sene 120 mekteb hâneye muttasıl	Nakdiye 6.500 hâsıl-ı ani'r-rıbh 975 Onu on bir buçuk hesabı üzere	Yekûn 1.491
--------------------------------------	--	--	-------------

Cihet-i mua'llim fi yevm 2	Cihet-i halife fi yevm 1	Cihet-i tevliyet fi yevm 1	Be-cihet-i saka ve baha-i mum ve hasır kifâyet miktarı
----------------------------	--------------------------	----------------------------	--

Vakf-ı Kara Hamza bera-yı Mua'llimhâne der-nefsi Mihaliç

Nakdiye 6.400

Hâsıl-ı ani'r-rıbh 960

Onu on bir buçuk hesabı üzere

Masraf

Cihet-i mua'llim fi yevm 2	Cihet-i tevliyet fi şehri 15
----------------------------	------------------------------

[v. 87b]

Vakf-ı Ayşe Hatun binti Mustafa der-Mahalle-i Timurluca tâbî' Mihaliç

Dekâkin 3 bab fi şehri 30 fi sene 360

der-kurbu Mescid-i Hacı Hoşkadem

Zikr olunan dükkânların icâreleri madem ki hayatda ola kendüye şart idüp vefatından sonra tevliyeti ve icâreleri yevmi bir cüz'ü tilâvet eylemek üzere Hacı Mehmed bin Hacı Mustafa'ya şart eylemiş ba'd-ı Hacı Hoşkadem Mescidi'nde her kim imâm olursa günde bir cüz' tilâvet etmek üzere tevliyeti ile dekâkine icârelerine mutasarrıf ola deyü vakfiye-yi şer'iiyesinde mastûrdur

Vakf-ı Kara Balı Bey Silahdâr el-meşhur Yağcızâde

Oda 3 bab dekâkin 3 bab Hâsıl-ı fi sene 720	Nakdiye 6.500 Hâsıl-ı ani'r-rıbh 970 Onu on bir buçuk hesabı üzere	Yekûn 1.695
---	--	-------------

Nusret Paşa Mescidi'nde ve vaz' itdüğü kürsüde ba'de'z-zaher yer imiş müezzin bir aşr tilâvet ide yevmi bir akçe ile

Ve Hacı Hoşkadem Mescidi'nde mescid-i mezbûrun müezzini günde birer akçe ile iki cüz' tilâvet ide

Ve vâkf-ı merhumun Nalbandlar Çarşusu'nda olan su musluğuna yevmi bir saka su götürmek üzere yılda iki yüz elli akçe verile

Bu masraftan bâkîsi cihet-i tevliyet ola deyü şart olunmuş

Vakf-ı Şahhuban Hatun der nefsi Mihaliç

Nakdiye 3.000

Hâsıl-ı ani'r-rıbh 450

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere

Mevlânâ Muslihiddin günde bir cüz' tilâvet eylemek üzere üç yüz altmış akçe virilüb bâkî doksan akçesine mütevellîsi mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Vakf-ı Abdülkerim Çelebi der nefsi Mihaliç

Nakdiye 2.000 / Hâsıl-ı ani'r-rıbh 300

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere meblağı merkumun rıbhıyla Mevlânâ Muslihiddin günde bir cüz' tilâvet ide deyü şart olunmuş

[v. 88a]

Vakf-ı Sümiyye Ömeroğlu

Nakdiye 2.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyye olunub günde birer cüz' tilâvet etmek üzere rıbhı Nusret Mescidi imâmına şart olunmuş

Vakf-ı Hacı Hızır

Nakdiye 3.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere rıbhıyla Nusret Paşa Mescidi imâmı bir cüz' tilâvet ide deyü şart olunmuş

Vakf-ı Ahmed Fakih

Nakdiye 2.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere rıbhıyla Nusret Paşa Mescidi imâmı günde bir cüz' tilâvet ide

Vakf-ı Şirmerd Bey

Nakdiye 1.000

Rıbhıyla Nusret Paşa Mescidi imâmı ba'de'l-asr sûre-i Amme tilâvet ide deyü şart olunmuş

Vakf-ı Mahmud bin Aşık der-Mihaliç

Nakdiye 6.100

Onu on bir buçuk hesabı üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhından yevmi bir akçe ile Nusret Paşa Mescidi müezzini sûre-i Yâ-sîn tilâvet ide ve Nusret Paşa musluğuna günde nim saka getürene yılda yüz altmış akçe verile ve Nusret Paşa Mescidi önünde Galle Pazarı'nda olan kuyuların meremmetine yılda yüz kırk akçe sarf

oluna ve yetmiş beş akçe ile Abdullah Paşa Mescidi'nde ve Gazi Hüdavendigâr Câmî'nde iki çerağ yağı alına ve yevmi nim akçe cihet-i tevliyet ola deyü şart olunmuş

Evkâf-ı Şehraye Hatun der nefsi Mihaliç

Dekâkin 2 aded fi sene 1.080	Nakdiye 1.000 Onu on bir buçuk akçe üzre muâmele oluna	Hâsıl-ı ani'r-rıbh 150	Yekûn 1.230
---------------------------------	--	------------------------	-------------

El masraf

Be-cihet-i eczâdutan 2 fi yevm 2	Cihet-i tevliyet fi yevm 1
----------------------------------	----------------------------

Nakdiye meremmetine sarf oluna

[v. 88b]

Vakf-ı Medrese-i Bülbül Hatun der-nefs-i Mihaliç

Nakdiye 2.000

Meblağ-ı merkum onu on bir buçuk akçe üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhına müderris-i medrese-i mezbûre mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Karye-i Karaağaç tâbî' Mihaliç

Vakf-ı mescid karye-i mezbûre

Nakdiye 2.500

Meblağ-ı merkum onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyye olunub iki bin akçesinin rıbhı ile mescid-i mezbûra kim imâm olursa günde bir cüz' tilâvet etmek üzre mutasarrıf ola ve beş yüz akçenin rıbhına mütevellî kim olursa mutasarrıf ola

[90b]

Nahiye-i Ulubad

Karye-i Aksakal tâbî' Ulubad merhum Sultan Murad Han Hundi Hatun'a mülklük vermiş Bursa'da türbesine vakıftır dânişmenler tasarruf ederler defterde bu vecihledir deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî yine mukarrer vakıftır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Çift 3	Nim 7	Ekinlü 3	Bennâk 8
Mücerred 17	Neferân 16	[Nefer] 38	

Karye-i mezbûreden kırk nefer kimesneler Medine-i Münevvereye kayd olunmuşdur resm-i zemînleri ve öşrlerin bu vakfa verirler

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk 401'An-haraç 214 = 615	Hinta 13,5 müd Yekûn 2.700	Şa'ir 6 müd Yekûn 600	'Alef 15 müd Yekûn 750
Burçak 4 kile Yekûn 20	Öşr-i bağat 150	Öşr-i keten 900	Öşr-i penbe 15
Öşr-i lübân 17	Resm-i kovan 5	'An-çayır (silik)	Bad-ı hevâ 90
Yekûn 5.059			

[v. 93a]

Karye-i Sasa ve Karaçiftlik tâbî' Ulubad on beş çiftlik yeri var ve bir has çiftlik var suret-i defterdir merhum Sultan Mehmed Selçuk Hatun'a mülklüğe vermiş cebellüsün götürmüş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne andan sonra mezkûr Selçuk Hatun Bursa'da bina ettiği mescidine ve zâviyesine ve köprülerine vakf etmiş elinde pâdişahımız mukarrernâmesi var hâliyâ hariçden zirâat olunur deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı ani'l-galle ve öşr 1.241 ber müceb-i Defter-i Atik

Karye-i Çemendere tâbî' Ulubad tîmâr-ı İdris ve Burak deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne andan sonra mezkûr had ve sınıriyla ve tevâbi' ve levahıkıyla fahrü'l-hevatin

Selçuk Hatun'a pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretleri temlik idüb mülknâme vermiş mezkûre dahi Bursa'da bina etdiği mescidine ve zâviyesine ve köprülerine vakf etmiş vakf-nâmesinde mukayyedir deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla kemâ-kân mukarrer vakıf

[v. 93a-93b]

Çift 17	Nim 5	Bennâk 8	Ekinlü 1
Mücerred 35	Neferân 140	[Nefer] 85	

[v. 93b]

Karye-i Çobanköy tâbî' m. vech-i meşrûh üzere Selçuk Hatun'un vakfidır hali ve hariçden zirâat olunur ber-mûceb-i Defter-i Atik

Hâsıl-ı beher der-karye

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 1.056	Hınta 11 müd kıymet 2.200	Şa'ir 8 müd kıymet 800	'Alef 4 müd kıymet 200
Burçak 2 müd kıymet 200	Öşr-i lüban 400	Öşr-i keten 15	An çayır mezkûr çayır bozulub hâla zirâat olunurmuş ve bataklık olmuş
Bâd-i hevâ 125	Yekûn 5.000		

Karye-i Aklakçı tâbî' Ulubad mülk-i Hacı Hamza atik-i Mehmed Paşa Paşa Melek nâm hatundan satın almış nısfını Manyas Ovasında Günay nâm köyde bina etdiği Câmî' mescidine vakf etmiş ve nısf-ı âherini vakf-ı evlâd etmiş el'ân sahib-i vakf mutasarrıfıdır üç çiftlik yerdir deyü kayd olunmuş der-Defter-i Çakır mezra'-ı Aklakçı ki merhum Sultan Murad Han Emîr Süleyman kızı Paşa Melek Hatun'a mülklüğe vermiş evvelde eşküncü yer imiş Paşa Melek Hatun'a Tatar tîmârını mülklüğe verdim deyü Murad Hüdavendigâr'dan nişan-ı şerîf var sonra Mahmud Ağa kulu Hacı Hamza satın almış mülküdür üç çiftlik yerdir nısf-ı vakf-ı mescid ve nısf-ı âheri vakf ola deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mezkûr Hacı Hamza mutasarrıf elinde pâdişahımız mukarrernâmesi var ve selâtin-i mâziyeden hükümleri vardır hâliyâ nısfına Mustafa mutasarrıfıdır mülkiyet üzere ve nısf-ı âheri dahi vech-i meşrûh üzere vakıfdır

mezkûr Hacı Hamza fevt olduktan sonra oğlu mezbûr Mustafaya müntakil olmuş merhum Sultan Selim Han'dan nişan-ı hümâyûnu var deyü mukayyed der-Defter-i Atik.

[v. 93b-94a]

Çift 1	Nim 4	Bennâk 4	Mücerred 10
Neferân 24	[Nefer] 25		

[v. 94a]

Hâsıl-ı ani'l-galle ve gayrihû ma' resm-i kişi 1.000 ber-mûceb-i Defter-i Atik

Vakf-ı Sinan Bey ibni Ayas Bey

Karye-i Ayasköy tâbî' Ulubad vakıfıdır zâviyesine der-Defter-i Kirmasti ve sultanımızdan izz-i nasrîhû mukarrernâmesi vardır mezkûr Ayas Bey'in evlâdı içinde olur imiş ve kendülerin çifti yürür deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne karye-i mezkûre-i merhum sultan Ayas Bey oğlu Sinan Bey'e temlik idüb mülknâme vermiş mezkûr Sinan Bey dahi karye-i mezkûrda bina etdiği zâviyesine vakf etmiş mûceb-i mezkûr üzere selâtin-i mâziyeden ahkâm-ı şerîfe var ve pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden mukarrernâme var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Çift 4	Nim 3	Bennâk 1	Mücerred 7
Neferân 117	[Nefer] 24		

Resmlü on çiftlik yer vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Zâviye-i mezbûreye Mütevellî Sinan Bey oğlu Mahmud Bey oğlu Ahmed Bey deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ mezkûr Sinan Bey evlâdından İlyas tevliyet-i mezbûreye vakff-ı evlatlık üzere yevmi bir akçe ve senevî üç müd buğdayıyla mütevellîdir elinde merhum Sultan Selim Han'dan ve pâdişahımız hazretlerinden nişan-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 2.500 Ber-mucab-i(silik)

[v. 94b]

Karye-i Çalış tâbî' Ulubad defterde iki tîmârdır nısf-ı Şahin yer imiş ve nısf-ı Emir Umur yer imiş sonra merhum Sultan Murad Han Hüdavendigâr Mezid Bey'e mülklüğe vermiş elinde nişan-ı hümâyûn var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî vakf-ı mezbûr hususunda sadaka olunan çekmeler nazar olunub karye-i mezbûre merhum Murad Hüdavendigâr içinde olan kuldân ve halayık ve gayriden hassa müteallik her ne kim var ise ve Şahin hissesinden bir pâre yaya yeriyle ve iki yamak yeriyle Mezid Bey'e temlik idüb mülknâme vermiş ol mûcib üzre merhum Sultan Mehmed ta'be serahû ve pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretleri mukarrernâmeler vermişler mezkûr Mezid Bey dahi üzerinde bina etdiğü imâretine vakf etmiş vakfiyet üzre tasarruf olunur deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Çift 8	Nim 3	Bennâk 14	Mücerred 24
Neferân 200	[Nefer] 56		

'An-gebrân-ı der-karye-yi mezbûre

[v. 95a]

Hâne 22	Mücerred -	[Nefer] 33
---------	------------	------------

Zikr olunan deynler üç yüz akçe viregelmişler ber-mûceb-i Defter-i Atik amma kul olmayan haraç-ı şer'i verir ve on yıldan ziyade imiş ki kesimleri eksik yerler imiş amma ne temessük ile idüğü malum olmadı deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 782	'An-cizye-i gebran 5.372 ber-mûceb-i Defter-i Atik	Hinta 11 müd kıymet 2.200	Şa'ir 14 müd kıymet 1.400
'Alef 3 müd kıymet 200	Burçak 2 müd kıymet 500	Nohud ve bakla 58	'An-çayır 74
Öşr-i keten 46	Öşr-i lübân ve şir 200	bağ 40	Bâd-i hevâ 50
Yekûn 10.586			

Karye-i Haramağıl ve Doğuzcu ki üç çiftlik yerdir Tîmâr-ı Ahmed Hüdavendigâr zamanında Çaşnigir yer imiş sonra merhum Murad Hüdavendigâr Beylerbeyi Karaca Bey'e mülklüğe vermiş şimdi kızları mülkiyet üzre tasarruf ederler sonra mensûh olub

tîmâra emr olunmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihi pâdişahımız hazretleri mülkiyetine mukarrer dutub mukarrernâme sadaka olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ mezkûr Karaca Bey kızlarından Hanzâde ve Hundi ve Sitti mülkiyet üzere tasrurf iderler imiş eyle olsa merhum Hundi Hatun kendi hissesini nefsi Bursa'da mua'limhânesine vakf etmiş ve Hanzâde dahi ve Sitti Hatun dahi kendü hissesini vakf etmişler didiler ama vakf-nâmeleri görülmedi deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 95a-95b]

Çift 7	Nim 5	Bennâk 6	Mücerred 13
[Nefer] 25			

[v. 95b]

Cemâat-i gebran resm-i çift ve öşr verirler ve cizyelerini hassa-ı hümâyûna verirler

Çift 2	Nim 3	[Nefer] 9
--------	-------	-----------

Hariçden on buçuk çiftlik ekerler deyü mukayyed der-Defter-i Atik on iki çiftlikdir deyü mukayyed der-Defter-i Atik deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Cemâat-i gılmanan-ı sahib-i vakf

Çift 11	Nim: 6	Mücerred 5	[Nefer] 16
---------	--------	------------	------------

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayruhu 702	Hinta 22 müd kıymet 4.400	Şa'ir 12 müd kıymet 1.200	'Alef 16 müd kıymet 800
Burçak 1 müd kıymet 100	Resm-i arus 100	Mukata'a-yı zemîn 333	Öşr-i lübân 63
Öşr-i piyaz 91	Resm-i kovan 40	An çayır 186	Resm-i süvari 200
An kesim 1.220	Bâd-i hevâ 27	Yekûn 9.462	

Karye-i Kingeldi tîmâr-ı Bodrunçuoğlu Murad evvelden tîmârdır sonra merhum Murad Hüdavendigâr Beylerbeyi Karaca Bey'e mülklüğe vermiş şimdi kızları mülkiyet üzere tasarruf ederler deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olub tîmâra

[v. 96a]

Verilmiş el-hâletü hâzihî pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretleri mülkiyetine mukarrer idüb mukarrernâme sadaka etmiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Karye-i Abadnehri ki Turnacı Firus'un evvelde tîmârî imiş sonra merhum Murad Hüdavendigâr Beylerbeyi Karaca Bey'e mülklüğe vermiş şimdi kızları mülkiyet üzere tasarruf iderler deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olub tîmâra verilmiş el-hâletü hâzihî pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretleri mülkiyetine mukarrer idüb mukarrernâme sadaka etmiş kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı karyeteyn 3.000 ber-mûceb-i Defter-i Atik

Karye-i Karacapaşa Köy tâbî' Ulubad karye-i mezbûre Mustafa Bey mülküdür mezkûr Mustafa Bey oğlu Abdi Bey Mehmed Ağa'ya satmış şimdi Mehmed Ağa oğlu Mahmud Çelebi tasarruf ider on çiftlik yerdir deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî Mehmed Ağa ebnâsından Süleyman Çelebi vakf-ı ebnâlık üzere mutasarrıftır elinde pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ mezkûr Süleyman Çelebi oğlu Osman Bey vech-i meşrûh üzere mutasarrıftır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Çift 4	Niml	Ekinlü 1	Bennâk 2
Mücerred 8	Neferân 106	[Nefer] 20	

Hâsıl

[v. 96a-96b]

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihü 322	Hinta 5 müd 5 kile kıymet 1.050	Şa'ir 4 kıymet 400	'Alef 5 müd kıymet 250
Burçak 1 müd kıymet 100	Bakla 5 kile kıymet 50	Öşr-i keten 30	Öşr-i lübân 21
Çayır ve saz 80	Öşr-i şir ve piyaz 10	Bâd-i hevâ 37	Yekûn 2.300

[v. 96b]

Evkâf-ı Zâviye-i Tuğrul Bey der mukabele-i Ulubad

Der-karye-i Oğuz iki çiftlik gelene gidene haraç olunmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 200

Ve zâviye kurbunda bir has bağ fi sene 15 hâla mezra' olup öşrü vakfa alunurmuş

Ve bir has bağ var imiş harâb olmuş ve bazı bağlar dahi harâb olub yerleri zirâat olunur imiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla kemâ-kân zirâat olunur

Hâsıl

Hınta 3 müd	Şa'ir 1 müd	'Alef 1 müd	Burçak 10 kıymet
Nohud 12			

Ve Ulubad'da on kâfir bağlarından mukâtaa alunur imiş dört yüz akçe deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne şimdi münkariz olub dört kâfir mukâtaa verirmiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla kemâ-kân mukarrer

Hâsıl-ı fi sene 40

ez-cümle 567 ber-mûceb-i Defter-i Atik

Nefs-i Ulubad'da köprü kurbunda merhum İshak Paşa ademîsi Hacı Karagöz bir zâviye ve bir kârbân sarayı bina etmiş âyende ve revende için mezbûr zâviyenin bir vakit taanı pişermiş deyü mukayyet der-Defter-i Atik

Nefs-i mezbûrede bir harâb bezirhâne ve bir hamam halveti ki mütevellî olan Amil Yaya oğlu Süleyman Bey metrukatından satun alınmış mülk imiş vakf eylemiş imiş hâliyâ evlâdı satmış be-marifet-i Kadî Emir Ali nâm kimesne mülkiyet üzere mutasarrıfdir elinde hüccet-i şer'iyye var deyü mukayyet der-Defter-i Atik

Ve Karesi Sancağı'nda Manyas tevâbi'nde Dânişmendlü nâm köyün ve Elkes nâm karyede dört dolab değirmeni ve Bursa tevâbi'nde Karye-i Hatunkazığı'nda iki karaca değirmen ve bir bağçesi bazı eşcar-ı müşmiresiyle vakf eylemiş ber-mûceb-i

mukarrernâme-i pâdişahî vakf-nâmesinde dahi mastûrdur deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 97a]

El-masraf ber-mûceb-i Defter-i Atik

Cihet-i guşd fi yevm 3	Cihet-i nân fi yevm 2	Cicet-i heme fi yevm 1	Cihet-i revgan-ı Çerağ ve hasır fi yevm 4
Cihet-i turunç ve sair hevâiç fi yevm2	Cihet-i aşçı fi yevm 1,5	Cihet-i nâzır ve câbi fi yevm 3	

Aslah-ı evlâd mütevellî ola nısf-ı öşr deyü şart olunmuş

Bu cümle ihracat-ı rakabeden sonradır

Ve eğer tevziden zaid gelürse ebnâsına dahi ebnâ-yı ebnâsına batnen ba'de batnin ve karnen ba'de karnin mutasarrıf olalar iki evlâd münkariz olacak olursa tevziden zaid gelen taâmı sarf olub dahi ziyade taâm pişe ve aslahı evlâd münkariz olacak aslah-ı utekâya ola ve aslah-ı utekâ dahi münkariz olacak ebnâyâ ve ebnâsına ola ve bu dahi münkariz olacak hâkimü'l-vakt kimi ta'yîn ederse mütevellî ola ber-mûceb-i şart-ı vakf deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Vakf-ı mescid-i karye-i Namazlağı tâbî' Ulubad an-evkâfi hz. Eba Eyüb el-Ensâri

Haric ez-defter

Meblağ 1.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub rıbhı mescid-i mezbûrun imâmına şart olunmuş

Defa' meblağ 300 / Muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra şem' alına

Karye-i Yaycı tâbî' Ulubad

Hariç ez-defter

Vakf-ı bera-yı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 5.000

Onu on bir buçuk hesabı üzre muâmele-i şer' iyyesinden hâsıl olan rıbhıyla her gün mescid-i mezbûrun imâmı sûre-i Yâ-sîn ve yılda altı hatm tilâvet etmek üzere şart olunmuş

Bera-yı şem'-i mescid karye-i mezbûre

Nakdiye 1.500

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre hâsıl olan rıbhıyla iki yılda çerağ yana deyü şart olunmuş

Bera-yı avâriz-ı karye-i m.

Nakdiye 4.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre hâsıl olan rıbhıyla karye-i mezbûrun avâriz-ı vâki' oldukda eda oluna deyü şart olunmuş

[v. 97b]

Karye-i Eymür Tâbî' Ulubad

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Meblağ 500

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre rıbhıyla mescid-i mezbûra şem' alına

Karye-i Umur tâbî' m.

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Meblağ 500

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele mumele olan ve rıbhına imâm mutasarrıf ola

[99b]

Nahiye-i Tophisar

Mezra'

Asamen Seydi tâbî' Tophisar vakıfıdır Orhan Bey'den ve Gazi Hüdavendigâr'dan mezkûr Asamen Seydi evlâdından Ali oğlu Ayvati tasarruf ider merhum Sultan Murad nişanıyla deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti mukarrer vakıf sahib-i kerâmet aziz imiş daim ziyarete varırlar imiş şimdiki halde dahi mezkûr Ayvati hizmet eder elinde sultanımızdan izz-i nasrîhû nişan-ı şerîf var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mezkûr Ayvati mutasarrıf elinde pâdişahımız hükm-i hümayûnu var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik hâliyâ Mehmed veledi Ayvati musarrıfıdır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı 'ani'l-galle ve gayrihu 400 ber müceb-i Defter-i Atik

Tophisar tevâbi'nde Karasu üzerinde dair olan Mamak Değirmeni dimekle ma'rûf değirmen ki merhum İne Bey Subaşı Ulubad kenarında bina etdüğü kârbân saraya vakf idüb yaya yerine üç müd galle verildikten sonra bâkîsi vakfa mübaşir olan kimesne tasarruf idüb kârbân saraya hizmet idermiş el-hâletü hâzihî zikr olan vakıf üzre Ahmed mutasarrıf ola deyü elinde pâdişahımız nişanı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ vech-i meşrûh üzre Emir Ali mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız berâtı var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Mezra'

Ahituzcu vakıfıdır Orhan Bey'den kızı Hatice Hatun'un Tophisar tevâbi'nde zâviyesine şimdi Ahi Tuzcu evlâdından Mustafa oğlu Umurca karındaşı Ömer tasarruf ederler elinde merhum Murad Hüdavendigâr'ın ve sultanımızın nişanları vardır der-Defter-i Kirmasti şimdiki halde sultanımız izz-i nasrîhû emriyle merhum ve mafurleh Eba-Eyübe'l-Ensari Hazretlerinde sarf olunur deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el'ân yine mukarrer deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Selâtin Defterinde Hazreti Ebu Eyüb Ensari evkâfına yazılmışdır

Hâsıl 'an-galle ve gayrihû 800 ber-müceb-i Defter-i Atik

Defter-i Atikte mezra' -yı mezbûrede üç çift ile beş nefer kimesne kayd olunmuş hâla ol kimesnelerden eser yokdur

[v. 100a]

Karye-i Dutluca Gazi Hüdavendigâr'dan şehâdet ider der-Defter-i Kirmasti deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne

İş bu mahsûl tafsîl-i Defter-i Atikte mukayyed bulunmağan iş bu mahalle dahi nakl olun

Karye-i Arus tâbî' Tophisar

Vakf-ı mescid-i karye-i m.

Nakdiye 300

Onu on bir akçe üzre muâmele olunub hâsıl olan rıbhı mescid-i mezbûrun mumuna ve şem'ine sarf oluna

Karye-i Bozcalar

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Mescid-i mezbûreyi Sultan Selim merhum bina etmişdir Bursa'da Sultan Murad Han evkâfindan yevmi üç akçe vazife ta'yîn olunmuştur mescid-i mezbûrun imâmına

Karye-i Dola tâbî' Tophisar

Vakf-ı mescid-i karye-i m.

Nakdiye 1.000

Meblağı mezbûr onu on bir buçuk akçe üzre muâmele-i şer'iyeye olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına ve hasır alına

Karye-i Şarklu tâbî' m.

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 2.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub hâsıl olan rıbhına imâm mutasarrıf ola

Vakf-ı mescid-i karye-i Müminili Orta Mescid dimekle meşhurdur

Nakdiye 3.700

Onu on bir buçuk üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhından mescid-i mezbûrun mumu ve hasırı ve sair levâzımı görüldükden sonra yılda iki hatm etmek üzere bâkîyesine imâm mutasarrıf ola

Vakf-ı mescid-i mahalle-i Çangarlu tâbî' mezbûr

Nakdiye 2.000

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele olunub rıbhıyla mescidin levâzımı görüldükden sonra bâkîsine imâm mutasarrıf ola

Vakf-ı Mescid-i Mahalle-i Esr

Nakdiye 4.000

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele olunub vech-i meşrûh üzere sarf oluna

Karye-i Ballucaşahin Tâbî' Tophisar

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 1.700

Onu on bir buçuk üzere muâmele-i şer'iyeye olunub mescid-i mezbûrun levâzımı görüldükden sonra bâkîyesine imâm mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

[v. 100b]

Karye-i Çöklü tâbî' Tophisar

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 4.000

Onu on bir buçuk akçe üzre murâbaha olunub üç bin akçesinin rıbhı mescid-i mezbûrun imâmına şart olunmuş ve bin akçesinin rıbhıyla imâm-ı mezbûr vâkfin ruhu için günde üç İhlas tilâvet eyleye

Vakf-ı bera-yı şem'-i mescid-i mezbûre

Nakdiye 1.200

Onu on bir akçe üzre muâmele olunub rıbhıyla mescid-i mezbûrun şem' levâzım oluna

Karye-i Çakıl tâbî' Tophisar

Vakf-ı m. bera-yı şem'-i mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 200

Muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Vakf-ı Sarı Timur

Bağçe fi sene 50

İcâresi mescid-i mezbûrun levâzımına sarf oluna

Karye-i Emre tâbî' mezbûr

Vakf-ı bera-yı şem'-i karye-i mezbûre

Nakdiye 200

Onu on bir buçuk akçe üzre murabaha olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Karye-i Kızıllar tâbî' Tophisar

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 12.200

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele-i şer' iyye olunub hâsıl olan rıbhından bin üç yüz akçeye günde Yâ-sîn-i şerîf ile iki cüz' tilâvet eyleye cihet-i tevliyet günde bir akçe ola ve beş çerağa yağına yılda yüz akçe verile

[v. 105b]

Evkâf-ı vilayet-i Aydınck

Karye-i Eğridere nâm-ı diğerk Sungurköy İbrahim Paşa Hacı Halil varislerinden satun alub Edirne'de olan zâviyesine vakf etmiş pâdişahımız hükm-i cihanmuta' vermiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Çakır amma Ali Çelebi İbrahim Paşa Hatunu satun alub mahsül'ü-zâviyesinde fukarâya sarf olunmuş deyü kayd olunmuş el-hâletü hâzihî vakfiyet üzre tasarruf olunur pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden mukarrernâme var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Çift 10	[Nefer] 34
---------	------------

Ber-mûceb-i Defter-i Atik

Hariçden ekilü üç çiftlik var resmlü 99

Hâsıl

Resm-i çift ber-mûceb-i Defter-i Atik 429	Hinta 16 müd kıymet 2.240	Şa'ir 8 müd kıymet 560	'Alef 20 müd kıymet 600
Burçak 3 müd kıymet 210	Öşü keten 159	Öşr-i lübân 52	Resm-i kovan 10
Ve pınar ayağına iki müd tohm-i çeltük ekilür deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik hâsıl-ı fi sene 825	Âsiyâb 1 galle 1 müd hâliyâ harâb	Bâd-i hevâ 55	Yekûn 5.140

[v. 106a]

Mezra'

Şehir yöresinde der-merd-i Süleyman Mirâş civarlarından iki çiftlik yer satun alub İbrahim Paşa'nın mülküdür hâsıl tahminen bin olur der-Defter-i Kirmasti vakfiyet üzre tasarruf olunub mahsülü zâviyede sarf olunmuş şer'î vakfiyeleri var üzerinde sultanımızın izz-i nasrîhû nişan-ı şerîfi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî harâb deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Karye-i Sovuklar tâbî' Aydıncık Timurtaşoğlu Ali Bey'in tarik-i irsle mülküdür deyü kayd olunmuş der-Defter-i Çakır ve Aliçelebi Defterinde merhum Sultan Mehmed Han zamanında Hacı Bayezid Paşa ve Bayezid Hüdavendigâr zamanında Timur Bey yer imiş şimdi Umur Bey'in mülküdür sultanımız atası Sultan Murad Hüdavendigâr'dan mülknâmeleri var şimdi vakf-ı ebnâlık üzere tasarruf iderler şer'î vakfiyeleri var deyü kayd olunmuş el-hâletü hâzihî Umur Bey Oğlu Ali Bey vakf-ı ebnâlık üzere tasarruf ider elinde pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik sonra mezkûr Ali Bey vefat idüb karye-i mezbûreye oğlu Davud Bey minval-i mezbûr üzere mutasarrıf olduktan sonra oldahi fevt olub ba'de oğlu Mehmed Çelebi vakfiyet üzere tasarruf ider elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız eazzallahu ensarahû hazretlerinden mukarrernâme-i hümâyûnu var

[v. 106b]

Çift 22	Nim 19	Bennâk 6	Ekinlü 2
Mücerred 44	[Nefer] 90		

Ve beş müd beş kilelik has yeri var köylü ikrarıyla deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk 1.367	Hınta 11 müd kıymet 1.540	Şa'ir 5 müd kıymet 350	'Alef 20 müd kıymet 600
Burçak 1 müd kıymet 70	Resm-i kovan 10	Öşr-i keten 53	Bağ 70
Öşr-i lüban 50	Bâd-i hevâ 100	Çiftlik-i muattal 1 ber müceb-i Defter-i Atik	Yekûn 4.210

Mezra'

Valide Çiftliği yüz metre yeri var köyleri içinde pınar ayağına çeltük ekilürmüş şimdi ekilmez ve Demirkapı'da üç koz ağacı var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti merhum Sultan Murad Han'dan ve sultanımızdan nişan-ı şerîfleri var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî Mevlânâ İlyas vakfiyet üzere mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Mevlânâ Ramazan tasarruf ider elinde pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden

nişân-ı âlî-şânı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olunan mezra'ya vakfiyet üzerine Mevlânâ Nureddin Halîfe mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûnu vardır

Hâsıl 300 ber müceb-i Defter-i Atik

Vakf-ı İldutan Bey nefsi-i Aydıncık'da bir Câmî' ve bir zâviye bina etmiş ve bir köprü ki Güzelce Köprü demekle ma'rûfdur ve bir kuyu pınar idüb mesâlihleri için evkâf-ı vâzî' eylemiş tafslî budur ki zikr olunur Hatice Hatun mütevellîyedir İldutan Bey'in Kızıdır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik hâliyâ Defter-i Cedide üslûb-i mezkûr üzre kayd olundu

[v. 106b-107a]

Hamam 1 fi yevm 12 fi sene 4.320	Bezirhâne fi sene 81 Mezkûr bezirhâne vakf akçesinden sermaye bermüceb-i Defter-i Köhne	diğer bezirhâne harâb	Bağçe fi sene 3.300
İki harâb bağ yeri mukata' fi sene 38	Âsiyâb-ı gallât fi sene 370	Dekâkin aded 4 fi sene 67	Âsiyâb-ı dink harâb 1
Zâviyeye muttasıl bir kıt'a yer fi sene 16	Yekûn 9.111 ber müceb-i Defter-i Atik		

[v. 107a]

El-masraf ber müceb-i tevzi' nâme-i pâdişahî

Cihet-i hitâbet fi yevm 1	Cihet-i imâmet fi yevm 2	Cihet-i ezân fi yevm 1	Cihet-i kayyum ma' muarrif fi yevm 1
Cihet-i huffaz nefera 4 fi yevm 2	Cihet-i tevliyet fi yevm 1	Cihet-i mescid fi yevm 2	Bera-yı hasır ve revgan-ı çerağ-ı Câmî' fi yevm 4
Bera-yı güşd fi yevm 2	Bera-yı nân fi yevm 2	Cihet-i tabbah fi yevm 1	Bera-yı evacih-i tabbah fi yevm 2
Bera-yı hasır ve revgan-ı çerağ-ı zâviye fi yevm 4	Yekûn 6.480	Ez-cümle er-rakabe: 2.631	

Mezkûr vakfın tevliyeti vakf-ı evlâddır Hatice Hatun nâm kimesne mütevellîyedir deyü kayd olunmuş der-Defter-i Çakır hâliyâ mütevellî Seyyid Muslihiddin

Karye-i Dutlu tâbî' Aydıncık vakf-ı imâret-i Şehabüddin Paşa defterde bulunmadı avârizdan emin ola deyü hükm-i şerîf var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mukarrer vakıfdır dediler temessükü görülmedi deyü kayd olunmuş der-Defeter-i Köhne

Bennâk 6	Mücerred 21	Neferân 48	[Nefer] 32
----------	-------------	------------	------------

Hâsıl-ı 'ani'l galle ve gayrihu 1.800 ber-mûceb-i Defter-i Atik

[v. 107b]

Mezra'

Göncü dede elindeki yer Orhan Bey'den vakıf imiş şimdi oğlu Kasım Tasarruf ider elinde Sultan Mehmed Han'ın nişanı var mezkûr Kasım'ın Eyüb adlı bir karındaşı var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı şimdi sultanımızdan izz-i nasrîhû nişan-ı şerîfi var mezkûr Kasım ve karındaşı tasarruf ider ve merhum sultandan nişan-ı şerîf var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî Kasım fevt olub oğulları Şeyh Nasuh ve İlyas ve Hızır vakfiyet üzre mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız hazretlerinden mukarrernâme var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Mehmed ve Kasım nâm kimesneler mutasarrıflardır ellerinde merhum Sultan Selim Handan nişan-ı hümâyûnları var el-hâletü hâzihî mezkûr Mehmed'e sadaka olunmuş elinde pâdişahımız hazretlerinden nişan-ı şerîf var

Mümire veledi İlyas

mezkûr vakfa mutasarrıf olan İlyas'ın oğludur deyü Defter-i Atikte mukayyedir

El-hâletü hâzihî zikr olunan mezra'nın vakfiyetine selâtin-i mâziyeden ellerinde mukarrernâmeleri olub zikr olunan Mümire'nin hissesi oğulları Mehmed ve Ümran ve Şaban ve Pir Ali mutasarrıflardır mezbûr Mehmed elinde pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır ve mezkûr Şeyh Nasuh vefat idüb hissesi oğlu Mustafa'ya intikal etdikden sonra ihtiyarıyla hisse-i mezkûreden ferâgat idüb oğlu Abdülkerime vermişdir ve Abdülkerimin vech-i meşrûh üzre elinde pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûnu vardır

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 250

Mezra'

Bayezid Fakih nâm-ı diğ̃er İrice Yakub Çiftliğı dahi derler imiş Sultan Murad'dan ve Bayezid Hüdavendigâr'dan ve sultandan mezkûr Bayezid Fakih'e vakf-ı evlâdmış andan sonra Bayezid Fakih'in oğlu Ahmed Fakih'in kızı Zahide Hatun oğlunun oğlu Mustafa tasarruf idermiş deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı bu üslûb üzere sultanımızdan hükm-i hümâyûn var şimdi mutasarrıf Mustafa bin Ahi İshak bin Zahide'dir? ve Turhani binti Ahmed Fakih'dir kendüleri adına hüküm yokdur hayli zamandan berü ber-vech-i münasafa tasarruf olunurmuş şimdi sülüs-i sülûsan üzerine hükm olunmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mezkûr Mustafa ve Ahmed Fakih kızı Turhani mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız nişanı var ve selâtin-i mâziyeden hükümleri var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ vech-i meşrûh üzere nısf-ına Musa bin Mustafa ve nıfs-ı âherine Fatma binti Köylüce Dede mutasarrıfıdır ellerinde pâdişahımızdan şan-ı âlişan var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olunan Fatıma'nın kızı Aişe Hatun ba'de Aişe Hatun'un kızı aynı hisse-yi mezkûre-yi tasarruf eyledikten sonra vefat idüb zikr olan hisseye oğlu Ahmed bin Yusuf mutasarrıfıdır ve mezkûr Musa'nın hissesine oğulları Mahmud ve Hüseyin mutasarrıflardır her birinin elinde pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûnları vardır

[v. 109a]

Çift 3	Bennâk 8	Nim 5	Ekinlü 1
Mücerred 19	Neferân 81	[Nefer] 41	

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 1.450

Mezra'

Duşbudak tâbî' Aydıncık Oruc'un Hamamcı Yusuf'dan satın almış mülkdür elinde pâdişahımız hükmü var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Çakır el-hâletü hâzihî ber-nesli-i mezkûr Ali Çelebi mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız nişanı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Çengi nâm karyede mezkûr Ali Çelebi bir mescid bina idüb

imâmına ve gayr-ı masrafına ve pınar meremmetine vakf eylemiş ber-mûceb-i mektub-i kadî deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla berât-ı hümâyûnuna evlâd-ı utekâdan Mustafa nâm kimesne mutasarrıfıdır

Hâsıl 70

Güncü Çiftliği dimekle ma'rûf çiftliğe Mevlânâ Menteşe mutasarrıfıdır hariç ez-defterdir elinde merhum Sultan Bayezid Han'dan nişan-ı şerîf var ve Gazi Hüdavendigârdan dahi nişan var deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla berât-ı hümâyûnla Sinan Halîfe mutasarrıfıdır

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 80

Yahya bin Yakub nâm kimesne Yenice Mahalle'deki mescidin meremmetine şehir kurbunda olan mezra'sı ve nefsi şehirde olan altı aded dükkânı mescid-i mezbûrun çerağ yağına vakf eylemiş tevliyetini vakf-ı kendüye ta'yîn eylemiş mademki hayatdadır ondan sonra kızlarına ve ondan sonra kızlarının evlâdına neslen ba'de nesl ba'de'l inkırâz hâkimü'l-vakt kim layık ise tevciye ide deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik el-haleti-hazihi zikr olunan Yahya'nın kızının kızı Selime Hatun'un oğlu Osman bin Ali zikr olan vakfın tevliyetini el'ân şart-ı vakf üzre mutasarrıfıdır

Vakf-ı merhum Murad bin Şeyh Paşa mezkûr Murad Mahalle-ı Saruhan'da bir evin ve şehir kurbunda bir bağın vakf eylemiş ki ehl-i ulemâdan bir kimesne mezkûr evde sâkin olub ve mezbûr bağın mahsülün mesarrafına sarf idüb vâkıf-ı mezkûrun ruhu için kelâm-ı kadîmden yevmi bir cüz' tilâvet ide deyü şart olunmuş der-Defter-i Atik hâliyâ vech-i meşrûh üzre Defter-i Cedide kayd olundu

[v. 109b]

Vakf-ı merhum İlyas bin Abdullah atik-i Elhac Karaca mezkûr İlyas nefsi-i Aydınçık'da Karaca Mahallesi'nde bir Câmî' bina idüb Câmî'-i mezkûrun ve kelâm-ı kadîmden sekiz cüz'ün ve Karye-i Gökmen'de bina ettiği ve mescidin ve mahalle-i mezkûrde olan mua'llim-hânesinin ve karye-i Akçapınar ve karye-i Uğurhan'da iki pınarın bu mezkûrun mecmuu'nun maslahatları için nefsi-i Aydınçık'da on dokuz dükkân ki dördü kasap dükkânı imiş ve bir kervansaray ve altı hücre ve elli bin akçe vakf ve mütesiccel etmiş ki zikr olunan dükkânın ve kervansaray ve hücerât istîcâr olunup ve meblağ-ı

mezbûru mütevellî ve nâzır ve kasaba-i mezbûre kadîsı marifetiyle istirbâh idüb icâreden ve rbhdan hâsıl olanı mesarifına sarf oluna deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Cihet-i tevliyet ma' cüz' fi yevm 2	Cihet-i nezâret fi yevm 1	Cihet-i imâmet-i Câmi'-i ma' cüz' fi yevm 2	Cihet-i ezân ma' cüz' fi yevm 2
Cihet-i hitâbet ma' cüz' fi yem 2	Cihet-i kayyum nim	Cihet-i muarraf nim	Bera-yı dühn-i sarraç-ı Câmi'-i 80
Bera-yı hasır fi sene 50	Bera-yı şem'-i mescid-i karye-i m. fi sene 10	Cihet-i ta'lim ma' cüz' fi yevm 3	Bera-yı huffaz-ı eczâ fi yevm nim
Bera-yırakabe-i evkâf-ı mezkûre fi yevm 3	Cihet-i eczâ dutan gayr ez-mua'llim ve imâm ve müezzîn ve hafîb neferân 4 fi yevm 4		

Hâliyâ mütevellî vâkf-ı mezbûr ki evlâdından Musa Çelebi'dir ve şart-ı vakf ne ise vakfiyesinde mastûrdur

Vakf-ı Hacı Mehmed bin Paşa Yiğit Çullu dimekle ma'rûfdur

Haric-ez-defter

Dükkân-ı kasab 1 bab hâsıl-ı fi sene 150	Dükkân-ı bakkal 1 bab hâsıl-ı fi sene 100	Dekâkin-i muytab 4 bab hâsıl-ı fi sene 370	Dekâkin-i hırata 1 bab hâsıl-ı fi sene 150
Oda 2 bab hâsıl 30 yeri hali	Mahzen odalar tahtında 1 bab hâsıl-ı fi sene 80	Âsiyâb merhumü'l-mezbûr der-kurb-i karye-i Demirkapı 1 bab hâsıl 450	Bağçe vakfiyesinde çift deyü mukayyedir der-nefs-i Aydıncık 1 kıt'a hâsıl 250
Yekûn 1.586			

Zikr olunan akçe merhum Hacı Mehmed'in nefsi-i Aydıncık'da Karahisarı ve Saruhanlu Mahalleleri'nde vâki' olan dört aded çeşmelerine lazım oldukça sarf oluna deyü şart eyleyüb tevliyeti evvel kendü nefsiine ba'de ebnâsına ve ebnâsı ebnâsına neslen ba'de nesl karnen ba'de karn ba'de'l-akreb fi'l-akreb itibarınca 'ale't-tertib isbatına onlar münkariz oluncak hâkimü'l-vakt bir aslah kimesne tevcih ede ve mahalle-i Karahisarı'da olan mescidinin imâmı nâzır ola deyü şart etmiş ber-mûceb-i vakfiye-i şer'iyye hâliyâ evlâddan Mansur bin Hoca Mustafa mütevellîdir

Vakf-ı mescid-i merhum-i mezkûrlar der-mahalle-i Karahisarı

Dekâkin 8 bab hâsıl 280	Bağçe der-nefs-i Aydınıcık 1 kıt'a hâsıl-ı fî sene 300	Yekûn 580
-------------------------	---	-----------

Zıkr olan sekiz aded dükkânların mahsûlleri mescid-i mezbûrun şem'ine ve meremmetine ve kayyumuna ve hasır bahasına sarf oluna ve mezkûr bahçenin mahsülü mescide kim imâm olursa hâsılına mutasarrıf ola deyü şart olunmuş mûcib-i mezkûr üzre kayd oldu

[v. 111a]

Vakf-ı Mescid-i Er Hüseyin bin Ahmed der-mahalle-i Debbâğlar tâbî' Aydınıcık

Dükkân-ı fevkani ve tahtanı fî sene 225

Nakdiye 500 hâsıl 75

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele-i şer'iyeye olunan

Yekûn 300

Hâsıl olan ribhdan mahalle-i mezbûrun mescidine her sene on iki akçelik mum alına ve şem' yakan kimesneye fî sene on akçe ve vakf-ı mezbûrun meremmetine her sene yirmi akçe ve doksan beş akçe mütevellîye ve otuz akçe her sene Debbâğlar Mescidinin imâmına Ramazan-ı Şehriyenin her gününde akşam namâzından evvel Kur'an-ı azimden beş sûresin tilâvet ide kendüye ve ba'de kızı Raziye'ye ve sair şehürde dahi mademki hayatta ola sûre-yi Yâ-sîn tilâvet ide vakfa kendü mütevellî ola andansonra kızı Raziye mütevellî ola ve ba'de vakf kendü evlâdına ve evlâdı evlâdından sâlih olanlara şart eyleyüb ve bâkîsine kendünden sonra evlâdı mutasarrıf ola ve mahalle-i mezbûrede bin akçe dahi vakf edüb onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele-i şer'iyeye olunub avâriz mahallinde tekâlif-i örfiyeden ne vakf olursa kendüye düşen hisse-yi mütevellîye verüb bâkîsi mahalle-yi mezbûre halkının avârizına sarf oluna deyü şart eylemiş

Nefs-i Aydınıcık

Vakf-ı Mescid-i Veli Bey

Meblağ 32.000

Zikr olunan akçenin bin akçesi yılda yüz otuz akçeye muâmele-yi şer'iyye olunub cihet-i imâmet iki akçe ve cihet-i te'zin bir buçuk akçe ve cihet-i nezâret bir buçuk akçe ve mütevellîsine bir buçuk akçe ve yılda bir hatm etmek üzere Şeyh Mehmed'e yevmi bir akçe ve bir hatm dahi Ömer oğlu Mehmed etmek üzere yevmi bir akçe ve a'iydeyn'iş-şerîfeynde fukarâya üç yüz akçe tevzi' oluna ve yüz akçe mescid-i mezbûrun şem'ine ve hasırına altmış akçe ve iki yetime bayram günlerinde yılda iki kıyam ve bundan ziyade bâkî ne kalursa mescidin meremmetine ve çeşme meremmetine sarf oluna deyü şart olunmuş

Vakf-ı avâriz-ı Mahalle-i Ayazma der-nefsi Aydıncık

Meblağ 1.000

meblağı mezbûrun onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı mahalle-i mezbûre avârizlarına sarf oluna deyü şart olunmuş

Vakf-ı Mescid-i Kethüda der-Mahalle-i Hacı Mustafa

Bağçe-i Kethüda

Hâsıl 600

Mezkûr akçenin üç yüz kırk akçesi mescid-i mezbûrun imâmına ve yüz elli akçesi mescid-i mezbûrun müezzine şart olunmuş

[v. 111b]

Vakf-ı avâriz-ı Mahalle-i Yenice der-Aydıncık

1.500

Zikr olunan bin beş yüz akçe onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı mahalle-i mezbûre avârizına sarf oluna deyü şart olunmuş

Vakf-ı Mescid-i Mahalle-i Balabanoğlu

Bezirhâne hâsıl 600 iki bin akçe sermayesi var

Bağ hâsıl 70 iki bin akçe sermayesi var vakf akçesinden

Zikr olunan icâreden yevmi buçuk akçe mescid-i mezbûrun imâmına ve yevmi bir akçe müezzine ve günde iki cüz' tilâvet olunmak için yevmi iki akçe ve buçuk akçe tevliyet ve nısf akçe nezâret deyü şart olunmuş

Vakf-ı Mescid-i Mahalle-i Alagöz der-Aydıncık

Meblağ 3.000 bera-yı mescid

def'a meblağ bera-yı avârız mahalle-i m. 2.000

Zikr olunan akçeler onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer' iyye olunub hâsıl olan rıbhından yılda iki yüz akçe imâmına ve iki yüz akçe müezzine ve yüz akçe mütevellîsine ve sair mahalle-i mezbûrenin avârızına sarf oluna deyü şart olunmuş

Vakf-ı mescid-i Mahalle-i Hacı Karaca der-Aydıncık

Meblağ 3.000

Zikr olunan üç bin akçe onu on bir akçe hesabı üzere muâmele-i şer' iyye olunub iki bin akçesinin rıbhına mescid-i mezbûrun imâmı ve bin akçesinin rıbhına müezzin mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Vakf-ı Câmi' -i Mahalle-i Saruhanlu

Hamam der-nefs-i Manisa Vakf-ı Kasım Paşa

Hâsıl 1.800

Mezkûr hamam mahsûlünden yevmi iki akçe imâmına ve yevmi bir akçe hatîbina ve bir akçe kayyuma ve bir akçe müezzine şart olunmuş

Vakf-ı bera-yı avârız-ı mahalle-i mezbûre der-Aydıncık

Meblağ 2.800

Meblağ-ı merkum onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer' iyye olunub hâsıl olan rıbhı mahalle-i mezbûre halkının hvarızlarına sarf oluna adeyü şart olunmuş

[v. 112a]

Vakf-ı Mescid-i Mahalle-i Çullu

Dekâkin 8 bab hâsıl 210 mezkûr akçe mescidin meremmetine ve çerağı yağına ve hasırına sarf oluna

Bağçe-i Çullu hâsıl 300 Zikr olunan bağçenin hâsılı mescid-i mezbûrun imâmına şart olunmuş

Vakf-ı Çeşmeha

3 aded

Dekâkin bab 7	Oda 3	Mahzen 6	Âsiyâb 1 bab hâsıl 450
---------------	-------	----------	------------------------

Zikr olunan akçe çeşmelerin meremmetine sarf oluna deyü şart olunmuş

Vakf-ı Câmî'-i Mahalle-i Hacı Halil

Meblağ 7.500

Meblağı merkum onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer' iyye olunub hâsıl olan rıbhından Câmî' imâmına bir akçe ve müezzine bir buçuk akçe ve günde bir cüz' tilâvet etmek için buçuk akçe ve mütevellîye yılda iki yüz akçe sarf ola deyü şart olunmuş

Vakf-ı âher-i bera-yı Câmî'-i mezbûr

Meblağ 3.500

Meblağı merkum onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhından hatfbine yevmi bir akçe ve yılda yüz seksen akçe müezzinlerine ve yılda yirmi akçe cüz' tevzî' edenlere deyü şart olunmuş

Vakf-ı Câmi'-i Kamer İlyas der-Mahalle-i Karaca tâbî' Aydınck

Asl-ı mal 28.500

Dekâkin 15 bab

Zıkr olunan meblağ onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhından ve dekâkin-i mezkûre icârelerinden Câmi'-i mezbûrun mesâlihi için cihet-i imâmet ma' cüz' iki akçe ve cihet-i hitâbet cüz' iki akçe ve cihet-i te'zin ma' cüz' iki akçe ve cihet-i ta'lim ma' cüz' üç akçe ve cihet-i nezâret şehr-i kadî olmak şartıyla iki akçe ve cihet-i tevliyet yine kendü evlâdı olmak şartıyla iki akçe ve cihet-i muarriif ma' kayyum bir buçuk akçe ve Kur'an-ı azimden günde dört cüz' tilâvet olmak için dört akçe ve mescidin hasırına elli akçe ve şem'ine elli akçe ve karye-i Gökmar'da olan mescidinin şem'ine yılda on akçe ve çeşme meremmete muhtaç olduğu zamanda eczâ olunmak üzere şart olunub ber-mûceb-i şart-ı vakf Defter-i Cedide kayd olundu

[112b]

Vakf-ı Mescid-i Mahalle-i Kerpe

Meblağ 1.800

meblağı merkum onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muâmele-i şer'iyeye olunub rıbhından hâsıl olan akçeden mescid-i mezbûrun imâmına yüz doksan akçe ve müezzinine kezâlik seksen akçe verile deyü şart olunmuş

Vakf-ı diğeri bera-yı avârız-ı mahalle-i mezbûr

Meblağ 1.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhından mahalle-i mezbûr halkının avârızlarına sarf oluna

Vakf-ı Câmi'-i İlbasan Bey der-Aydıncık

Hamam fi yevm 9 fi sene 3.240	Berberhâne 1 bab fi sene 1.200	Bağçe hâsıl 2.500	Resm-izemîn-i Berberhâne harâb 40
Âsiyâb 2 bab hâsıl 260	Dekâkin 4 bab hâsıl 120	Nakdiye 9.000 Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub hâsıl olan rıbhı fi sene 1.350	Yekûn 8.710

minhâ el-masraf

Cihet-i imâm fi yevm 2	Cihet-i hitâbet fi yevm 2	Cihet-i te'zin fi yevm 2	Cihet-i kayyum fi yevm 1,5
Cihet-i tevliyet fi yevm 2	Cihet-i nezâret fi yevm 1	Cihet-i meremmetci fi yevm 1	Bera-yı hıfz-ı eczâ fi yevm 0,5
Cihet-i eczâdutan fi yevm 12	Be-cihet-i taâm-ı zaviye-yi İlbasan Bey fi yevm 6	Cihet-i ferraş-ı zaviye-yi mezbûr Fi yevm 1	Cihet-i meşihat-ı zaviye-i mezbûr fi yevm 1

Vech-i meşrûh üzere Câmi' ve ehl-i cihâtın vazifeleri eda olunmak üzere şart olunmuş

Vakf-ı Mescid-i Debbâğlar der-Aydıncık

Meblağ 500	Dükkân 1 bab	Bağçe-i zeytünlük der- nefs-i şehir hâsıl 100	An-icâre-i zemîn-i zaviye- i Debbâğlar hâsıl 40
------------	--------------	--	--

Zikr olunan 500 akçe onu on bir buçuk hesabı üzere muâmele-i şer'iyeye olunub rıbhından hâsıl olan dükkân ve zemîn Zâviye-i Debbâğlar icârelerinden hâsıl olan ve nefsi-i şehirde zeytünlük bağçesinden hâsıl olan akçeler mescid-i mezbûrun imâmına olmak üzere şart olunmuş

[v. 113a]

Karye-i Çeltükçü nâm-ı diğeri Şarabhâne tâbî' Aydınçık

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Meblağ 2.000

Meblağ-ı merkum onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhından mescid-i mezbûrun imâmına yılda dört hatm tilâvet etmek üzere üç yüz akçe verüle deyü şart olunmuş

Karye-i Çal tâbî' Aydınçık

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Meblağ 1.500

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyye olub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûrun imâmı yılda üç hatm ide deyü şart olunmuş

Vakf-ı şem'-i mescid-i karye-i m.

Meblağ 200

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub rıbhıyla mescide şem' alına

Vakf-ı Mescid-i Mahalle-i Hacı Nuh

Meblağ 7.000

Meblağ-ı merkum onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhından yüz bir akçe ile iki cüz' tilâvet olunub sairi imâm ve müezzin ve mütevellî nasb olunan vazifelerine mutasarrıf olmak üzere şart olunmuş

Bera-yı avârız-ı mahalle-i m.

Meblağ 1.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub mahalle-i mezbûre avârızları için sarf olunur

Karye-i Karesilü tâbî' Aydınçık

Meblağ 500

Meblağı merkum onu on bir buçuk üzere muâmele olunub rıbhı avârizlarına sarf oluna

Karye-i Ateri tâbî' Aydınçık

Meblağ 300

Meblağı merkum onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub rıbhı ile karye-i mezbûre mescidine şem' alına

Karye-i Baba tâbî' Aydınçık

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Meblağ 3.000

Vakf-ı avâriz-ı karye-i m.

Meblağ 1.000

Vakf-ı bera-yı şem'-i mescid-i m.

Meblağ 600

Vakf-ı bera-yı meremmet

Meblağ 400

Zikr olunan 3.000 akçenin onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı ile mescid-i mezbûrun imâmı vâkîf için hayır duâ ede ve bin beş yüz akçesinin rıbhıyla imâmı günde sûre-i Yâ-sîn tilâvet eyleye ve avâriz ve şem'-i mescid ve meremmeti-i kuyu için tâbî' olunan akçe onu muâmele olunub şart-ı vakf üzere her birinin mahsülü mahalline sarf oluna

[v. 113b]

Vakf-ı Mescid-i Mahalle-i Hacı Hızır der-nefsi Aydınçık

Meblağ 1.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub hâsıl olan rıbhıyla mahalle-i mezbûre halkının avâızları hususuna sarf oluna

Karye-i Bozyalu nefsi-i Aydınçık

Meblağ 1.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub rıbhına imâm mutasarrıf ola

Karye-i Gemlik tâbî' Aydınçık

Meblağ 1.700

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub hâsıl olan imâm-ı mescid-i mim mutasarrıf ola ve mum alına

Karye-i Sovukhâne nâm-ı diğeri Simavlu

Meblağ bera-yı avâız karye-i mezbûre 1.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub hâsıl olan rıbhı karye-i mezbûre halkının avâızlarına sarf oluna

Karye-i Kurtlar tâbî' Aydınçık

Dükkân 2 bab hâsıl-ı fi sene 22 bezirgân dükkânıdır şehirdedir

Karye-i mezbûre mescidinin çerağı yağı için şart olunmuş

Karye-i Demirkapı tâbî' Aydınçık

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

2.500

Onu on bir buçuk hesabı üzere muâmele olunub rıbhına karye-i mezbûre imâmı mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Karye-i Gökmen tâbî' Aydınçık

Vakf-ı Mescid-i Semiz İlyas

Meblağ 2.000

Meblağı merkum onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub vâkıfın evlâdından mescid-i mezbûra imâm olmak şartıyla rıbhına mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Vakf-ı bera-yı şem'-i mescid-i mezbûr

Meblağ 100

Rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Karye-i Yundtokadı der-kurb-i Gökmen

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

1.000

Meblağı merkumun rıbhıyla mescid-i mezbûrun imâmı yılda iki hatm ide deyü şart olunmuş

Karye-i Tekfur tâbî' Aydınçık

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

2.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub rıbhıyla mescid-i mezbûrun imâmı bir cüz' tilâvet ide

Karye-i Adil nâm-ı diğeri Ömerabad tâbî' m.

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

1.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub rıbhına imâm mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Vakf-ı Şem'-i mescid-i karye-i m.

30 / Meblağı merkum rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

[v. 114a]

Karye-i Büyüksûklar tâbî' Aydınçık

Vakf-ı Câmi'-i Timurtaş

2.000

Meblağı merkum onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub bin akçesinin rıbhıyla meremmeti oluna ve bin akçesinin rıbhına imâm mutasarrıf ola

Karye-i Küçüksûklar tâbî' Aydınçık

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

2.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub rıbhına mescid-i mezbûrun imâmı mutasarrıf ola

Vakf-ı bera-yı Şem'-i mescid-i mezbûre

200 / Muâmele olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra Şem' alına

Karye-i Saru Halil nâm-ı diğer Aydınçık

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

500 / Onu on bir buçuk muâmele olunub rıbhına imâm mutasarrıf ola

Karye-i Kulaklu tâbî' Aydınçık

Vakf-ı avâriz-ı karye-i m.

5.000

Onu on bir buçuk muâmele olunub hâsıl olan rıbhı mahalle-i mezbûre avârizlarına sarf oluna

Karye-i Hamamlu tâbî' Aydınçık

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

3.000

Onu on bir buçuk muâmele olunub rıbhına karye-i mezbûre imâmı yılda beş hatm etmek üzere mutasarrıftır.

[v. 116b]

Evkâf-ı Vilayet-i Gönen

Vakf-ı İmâret-i Saruca Paşa

Karye-i Dola ki Gazi Hüdavendigâr'dan Seydi Bey'in eşküncülü mülkü imiş sonra merhum Sultan Murad zamanında Seydi Bey'in oğlu Musa'dan Saruca Paşa satın alub imâretine vakf etmiş re'ayâsı budur deyü nakl olunmuş der-Defter-i Kirmasti sultanımızdan izz-i nasrîhû ve merhum Sultan Murad Han'dan mukarrernâme-i şerîf var el-hâletü hâzihî mukarrer vakıftır pâdişahımız nişanıyla deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü Defter-i Atikde mukayyed olunmayan Defter-i Cedide dahi minval-i mezkûre üzre kayd olundu

[v. 116b-117a]

Çiftlik-i muatta 4,5	Çift 17	Nim 22	Bennâk 13
Mücerred 60	Neferân 110	[Nefer] 133	

[v. 117a]

Hariçden zirrat olunur dokuz buçuk çiftlik var resmlü 313

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve hayruhû 1.500	Hinta 20 müd 20 kıymet 2.000	Şa'ir 10 müd kıymet 20	'Alef 15 müd kıymet 450
Burçak 10 kile kıymet 35	Nohud ve mercimek 50	Öşr-i lübân 29	Öşr-i meyve 4
Resm-i kovan 13	Resm-i kışla 120	Âsiyâb 2 bab resm 300	Bâd-i hevâ 100
Yekûn 5.300			

Karye-i Bayramiç Gazi Hüdavendigâr'dan Seydi Bey'in eşküncülü mülkü imiş sonra merhum Sultan Murad Han zamanında Seydi Bey'in oğlu Musa'dan Saruca Paşa satın alub imâretine vakf etmiş deyü nakl olmuş der-Defter-i Kirmasti merhum Sultan Murad Han'dan ve sultanımızdan izz-i nasrîhû mukarrernâme-i şerîfleri var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî vakfiyet üzre tasarruf olunur pâdişahımızdan

mukarrernâme var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâliyâ kemâ-kân mukarrer vakıf

[v. 117b]

[Nefer] 60

Altı buçuk çiftlik muattal üç çiftlik müselmanların imiş

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayruhû 872	Hınta 17,5 müd kıymet 1.750	Şa'ir 7 müd kıymet 490	'Alef 10 müd kıymet 300
Burçak 5 müd kıymet 350	Nohud ve mercimek ve bakla 5 kile kıymet 25	Öşr-i lübân 17	Öşr-i şir ve piyaz 12
Öşr-i keten 38	Resm-i kovan 13	Resm-i ağıl 80	Bâd-i hevâ 53
Yekûn 4.000			

Mezra'

Zağarcınpınarı vakıf imiş Merhum Sultan'dan Mehmed Şeyh'e şimdiki halde evlâdından İbrahim Fakih tasarruf eder merhum Sultan Mehmed berâtıyla deyü nakl olunmuş der-Defter-i Kirmasti şimdi İbrahim Fakih mutasarrıfdır sultanımızdan izz-i nasrîhû hükmü hümâyûnu var ve merhum Sultan Hüdavendigâr'dan vakf itdim deyü nişan-ı şerîf var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mezkûr İbrahim Fakih mütevfâ olub oğlu Hacı vakfiyet üzre tasarruf ider elinde pâdişahımız berâtı var deyü kayd olunmuş

[v. 118a]

Der-Defter-i Köhne hâliyâ Yakub Fakih oğlu Mehmed mutasarrıfdır elinde pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden nişan-ı şerîfleri var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî mezra' -i mezkûreyi vakfiyet üzre Mahmud oğlu Üveys tasarruf ider berât-ı hümâyûnla

[Nefer] 13

Zikr olunan mezra' defter-i atikte ancak altmış akçe mahsüllü mezra' kayd olunub tahtında esamî kayd olunmuşdur ve zikr olunan esamîler evkâf-ı mezbûr mücerredlerinin defterinde mezra' -i mezbûr tahtında mukayyed bulunmağın ber-mûceb-i Defter-i Müsvedde müseccel-i mezbûra kayd olundular

Hâsıl-ı gayr-ez bennak ve mücerredân 80

Gönen civarında Baba Mezarı demekle ma'rûf mezarı nazar edüb görüb gözetmek için Derviş Sefa'ya sadaka olunmuş elinde pâdişahımız berâtı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik hâliyâ Seyid Hüseyin mutasarrıfıdır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Hâsıl 1.500

Zâviye-i Ahi Ali ki vakf-ı evlâdmış şimdi oğlu Hamza tasarruf ider deyü nakl olunmuş der-Defter-i Kirmasti sultanımızdan izz-i nasrîhü hükmü hümâyûn var el-hâletü hâzihî Ahi Ali evlâdından Ahi Mustafa mutasarrıftır elinde pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Ahi Mustafa evlâdından Ahi Musa vech-i meşrûh üzere mutasarrıfıdır elinde sultanımızdan izz-i nasrîhü nişan-ı şerîf var

Birçiftlik yerdir köprübaşında hâsıl 150	Hamam fi sene 700	Bağ ve bahçe harâb	Dekâkin 8 harâb
Berberhâne harâb 1			

Mezkûr çiftlik için sultanımızdan izz-i nasrîhü mukarrernâme var ve vakf-ı şer'iyeye var kadîmden vakfiyet üzere tasarruf olunur ve mahsûlât-ı zâviyede harç olurmuş amma defterde yine mezkûr değil deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olunan vakfin tevliyeti evlâda meşrut olub evlâd-ı mezbûreden Mahmud ve karındaşı Hüseyin mezkûr çiftlik hâsılından yevmi iki akçe kendülere olub bâkî kalan gallât zâviye-i mezbûrede gelen giden için taâm virmeğe mültezim oldukları ecilden Gönen Kadîsı arzıyla vech-i meşrûh üzere zikr olan Mahmud ile Hüseyine berât-ı hümâyûn sadaka olunub tevliyet-i mezkûreye 'ale'l-iştirâk mutasarrıflardır

[v. 118b]

Vakf-ı Zaviye-i İskender Bey

Hamam der-nefs-i Gönen fi sene 600

Âsiyâb-ı dolab 2 aded battal

Mütevellî fi yevm 2 ve günde 3 sipare okur

Ve bâkî mahsûlât zâviyede harç olunur imiş der-Defter-i Kirmasti deyü kayd olunmuş ve hamam akçesinin iki yüzün mukata'aya verüb fukarâya su üleştirürler ve üç yüzün karyelerinin imâmına verirler cüz' okumak için dediler deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî zikr olunan hamam akçesinin iki yüzü sakaya verilüb hamama su götürürlermiş ve üç yüz akçesi rakabesine ve cüz' civanına verülürmüş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ tevliyet sahib-i şart-ı vakf aslah-ı ebnâsına olub onlar münkariz oluncak binti olduğu cihetden evlâd-ı benate bil-fiil mütevellîler Turpaşa ve Fatma ve Sitti Hatundur ellerinde merhuman Sultan Bayezid'den ve Süleyman Han'dan nişan-ı şerîfleri ve sultanımız izz-i nasrîhû hazretlerinden dahi nişân-ı âlî-şânları var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Mevlânâ Hatib elinde bir çiftlik yer var ve on beş kestane ağacı var ve iki koz ağacı var evvelde kim hatîb olursa ol tasarruf idermiş ve bir pâre çayır var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Kirmasti şimdi hatîb Mevlânâ Muhyiddin tasarruf ider sultanımızdan izz-i nasrîhû hükm-i hümâyûnu var kim hatîb olursa tasarruf ide deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî hatîb Muhyiddin oğlu Mustafa hatîbdır mutasarrıfıdır elinde padişahımız izz-i nasrîhû berâtı var deyü nakl olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Hatîb Mevlânâ Aladdin tasarruf ider berât-ı pâdişahî ile mezkûr çiftliğin hududu Biga Kadîsı Mevlânâ Yakub hükm-i pâdişahî ile teftiş idüb hududu beyan idüb mezkûr hatîbe hüccet vermiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî vech-i mezbûr üzre nefis-i Gönen'de vakf-ı merhum Gazi Hüdavendigâr Câmî'inde her kim hatîb olursa âna meşrut olub el'ân Câmî'-i mezbûra hatîb olan Mevlânâ Musa Halîfe zikr olan çiftliğe mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûnu vardır

Gönen tevâbi'nde Karye-i Yıldırım'da Seydi Dede Zâviyesi'nin şeyhi olan Hacı Menteş kendü ihtiyarıyla vaz gelüb ferâgat etdü ki Mevlânâ Gönen Kadısı Hacı Hızır müsecceldir dedüğü ecilden mezkûr Hacı Hızır'a verildü deyü elinde merhum Sultan Bayezid Han'dan berât-ı hümâyûnu var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı 'an-sadakat'ül-müsellemin 100

Gönen Kazâsına tâbî' merhum Hacı Menteş Zâviyesi meşihatına mutasarrıf olan İlyas bin Hacı Üveys'dir elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûnu vardır

Hâsıl-ı sadakat'ül-müsellemin 300 Ber-vech-i tahmin fi yevm 1 ber-mûcebi berât-ı şerîf [v. 119a]

Vakf-ı Mescid-i Hacı Mustafa bin Hacı İne Bey

eş'sehr Yemcilüzâde hariç ez-Defter-i Atik

Meblağ 20.000

Meblağı merkum onu on bir buçuk akçe hesabı üzere rehn-i kavî ve kefil-i melî yahud ikisinden biri ile muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhından Salih oğlu Ahmed Çelebi mütevellî olmak üzere yevmi iki akçe ve ciheti-i imâmet iki akçe ve ciheti te'zine bir buçuk akçe ve kayyuma yevmi buçuk akçe ve kayyum dahi müezzin ola ve hasırına ve şem'ine yevmi buçuk akçe ve sairin rakabe için mütevellî zabt idüb lazım oldukça mescidin tâmirine sarf ide ve mezkûr Ahmed Çelebi mademki hayatda ola mütevellî olur andan sonra hâkimü'l-vakt kasaba-i mezbûreden bir sâlih kimesne tevcih ide deyü şart olunmuş ber-mûceb-i vakfiy-yi şer'iyye

Evkâf-ı Mescid-i Hacı Yusuf der- Mahalle-i Çarşı

Nakdiye 5.500

Meblağ-ı merkum onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan erbâhdan yevmi iki akçe mescid-i mezbûrun imâmı günde bir cüz' tilâvet ide ve ziyadesine dahi mutasarrıf ola

Vakf-ı avâriz-ı mahalle-i mezbûre

Nakdiye 1.000

Vech-i mezkûr üzere muâmele olunub rıbhı mahallinde mahalle-i mezbûre halkının avârizına sarf oluna deyü şart olunmuş

Vakf-ı müezzin-i Mescid-i mezbûr

Nakdiye 2.000

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhına müezzin mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Vakf-ı bera-yı rakabe-yi mescid-i mezbûr

Nakdiye 750

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı mescid-i mezbûrun rakabesine sarf oluna

Vakf-ı bera-yı şem'-i mescid-i mezbûr

Nakdiye 800

Meblağı merkum onu on bir buçuk üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Vakf-ı bera-yı müezzin-i mescid-i mezbûr

Dükkân 2 bab

Zikr olunan dükkânların aicâresine mahalle-i mezbûre müezzini mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Vakf-ı mektebhâne-i Dede Bey

Nakdiye 1.200

Meblağı merkum onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhından cihet-i ta'lim yevmi üç akçe ve cihet-i tevliyyete bir akçe ve cihet-i hilâfete yevmi bir akçe deyü şart olunmuş

Vakf-ı bera-yı tâmir-i mektebhâne

Nakdiye 350

Vechi mezkûr üzere muâmele olunub hâsıl olan rıbhıyla mua'limhâne tâmir oluna deyü şart olunmuş

[v. 119b]

Vakf

dükkân 1 bab

Mezbûr dükkânın icâresine zikr olunan akçelerine mütvellisi mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Evkâf-ı Mescid-i Mahalle-i Hacı Mustafa

Vakf-ı mescid-i mezbûr

Nakdiye 20.000

Meblağı mezbûr onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub

Vakf-ı avâriz-ı mahalle-i mezbûre

Nakdiye 2.300

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı mahalline mahalle-i mezbûre avârizına sarf oluna

Evkâf-ı Mescid-i Hacı Rüstem

Vakf-ı mescid-i mezbûr

Nakdiye 3.000

Meblağı merkum onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûrun imâmı günde kelâm-ı kadîmden bir cüz' tilâvet ide meşrut

Vakf-ı bera-yı şem' -i mescid-i mezbûr

Nakdiye 600

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyye olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra şem' alına

Vakf-ı bera-yı avâırız-ı mahalle-i mezbûre

Nakdiye 1.000

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı mahallinde mahalle-i mezbûre halkının avâırızına sarf oluna

Evkâf-ı Mescid-i Mahalle-i Hacı Mahmud

Vakf-ı mescid-i mezbûr

Nakdiye 3.400

Meblağı merkum onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbha mahalle-i mezbûre imâmı mutasarrıf ola

Vakf-ı bera-yı imâm-ı mezbûr

Dekâkin bab ha 17

Zikr olunan dekâkinlerin icâresine mescid-i mezbûrun imâmı mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Vakf-ı bera-yı müezzin-i mescid-i mezbûr

Dekâkin bab ha 13

Zikr olunan dekâkinlerin icâresine mescid-i mezbûra müezzin olan mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Vakf-ı bera-yı müezzin-i mescid-i mezbûr

Nakdiye 800

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub rıbhına müezzin mutasarrıf ola

[120a]

Vakf-ı bera-yı avâırız-ı mahalle-i mezbûre

Nakdiye 1.200

Meblağı merkurum onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı mahallinde mahalle-i mezbûre avâırızına sarf oluna deyü şart olunmuş

İcâre-i zemîn-i hâne bera-yı müezzin-i Câmî '-i mezbur / Nakdiye 5

Evkâf-ı Mescid-i Mahalle-i Malkoç

Vakf-ı bera-yı mescid-i mezbûr

Nakdiye 3.200

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbha mahalle-i mezbûre mescidi imâmı mutasarrıf ola

Vakf-ı bera-yı imâm-ı mescid-i mezbûre

Hâne 1 bab mezkûr evin icâresine imâm-ı mezbûr mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Vakf-ı şem '-i mescid-i mezbûr

Nakdiye 800

Vech-i meşrûh üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Vakf-ı bera-yı avâırız-ı mahalle-i mezbûre

Nakdiye 2.250

Vech-i mezbûr üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhı mahallinde mahalle-i mezbûre halkının avârızına sarf oluna

Evkâf-ı Mahalle-i Baykara

Vakf-ı imâm-ı mahalle-i mezbûre

Nakdiye 1.400

Meblağı merkum onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhına imâm mtasarrıf ola

Vakf-ı müezzın-i mescid-i mezbûr

Nakdiye 1.000

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhına müezzın mezbûr mutasarrıf ola

Vakf-ı bera-yı şem'-i mescid-i mezbûr

Nakdiye 600

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûra şem' alına deyü şart olunmuş

Karye-i Köprüağaç tâbî' Gönen

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 500

Meblağı merkum onu on bir akçe üzere muâmele olunub mescid-i mezbûra kim imâm olursa hâsıl olan rıbhına mutasarrıf ola

[v. 120b]

Karye-i Gencelü tâbî' Gönen

Vakf-ı bera-yı şem'-i mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 500

Meblağı mezbûr onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhına mescid-i mezbûreye şem' alına

Karye-i Doğancı

Vakf-ı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 200

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhından mahalle-i mezbûre halkının avârizına sarf oluna

Karye-i Karaçakıl tâbî' Gönen

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 3.000

Meblağı merkum onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhına imâm mutasarrıf ola yılda on hatm etmek üzere

Karye-i Kadıllu nâm-ı diğeri Çalpaş tâbî' m.

Vakf-ı avâriz-ı karye-i m.

Nakdiye 800

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı mahallinde karye-i mezbûre halkının avârizına sarf oluna

Karye-i Uzunkuş tâbî' Gönen

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 120

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub Cuma gününde hâsıl olan rıbhıyla bir cüz' tilâvet oluna

Vakf-ı şem'-i karye-i mezbûr

Nakdiye 100

Vech-i mezkûr üzere muâmele olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına deyü şart olunmuş

Vakf-ı bera-yı avâriz-ı karye-i mezbûr

Nakdiye 600

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyye olunub rıbhı karye-i mezbûre halkının avârizına sarf oluna

Karye-i Güneylü tâbî' Gönen

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 800

Meblağı mezbûr onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûrun imâmı Cuma gecelerinde Yâ-sîn ve Pençşenbe geceleri sûre-i Tebareke tilâvet ide deyü şart olunmuş

Vakf-ı şem'-i mescid-i mezbûr

Nakdiye 300

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına deyü meşrut

Vakf-ı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 400

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı mahallinde karye-i mezbûre halkının avârizına sarf oluna deyü şart olunmuştur

[v. 121a]

Karye-i Tuzakçı tâbî' Gönen

Vakf-ı mescid-i berayı şem'-i karye-i mezbûre

Nakdiye 300

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûra şem' alına

Vakf-ı bera-yı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 300

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı mahallinde karye-i mezbûre halkının avârizına sarf oluna

Mahalle-i İmirze Hoca tâbî' mezbûre

Vakf-ı mescid-i mahalle-i mezbûre

Nakdiye 600

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub rıbhından bir miktarı mescid levâzımına ve bir miktarı imâma verile deyü şart olunmuş

Mahalle-i Hızır Çelebi tâbî' mezbûre

Vakf-ı mescid-i mahalle-i mezbûre

Nakdiye 1.000

Meblağı merkum onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhına imâm mutasarrıf ola

Vakf-ı bera-yı şem'-i mescid-i mezbûre

Nakdiye 200

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Mahalle-i Davud Hoca tâbî' mezbûre

Vakf-ı bera-yı avâriz-ı mahalle-i mezbûre

Nakdiye 1.200

Onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhı mahalle-i mezbûre halkının avârizına sarf oluna

Vakf-ı bera-yı şem'-i mescid-i mahalle-i mezbûre

Nakdiye 220

Vech-i meşrûh üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûra şem' alına

Karye-i Karaca tâbî' Gönen

Vakf-ı bera-yı şem'-i mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 300

Onu on bir akçe üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûra şem' alına deyü şart olunmuş

[v. 121b]

Karye-i Büryan tâbî' Gönen

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 1.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyeye olunub ve vâki' olan rıbhıyla mescid-i mezbûrun imâmı yılda iki hatm tilâvet idüb mutasarrıf ola

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Def'a Nakdiye 1000

Vech-i meşrûh üzere muâmele olunub hâsıl olan rıbhına mescid-i mezbûrun imâmı mutasarrıf ola

Vakf-ı Mahalle-i Zir

Nakdiye 1.500

Vech-i mezbûr üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhıyla köprü meremmeti olub ve pınar levâzımı görüle mescid-i mezbûrun hasırına ve mumuna sarf oluna

Kareye-i Balı tâbî' Gönen

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 850

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub meblağı mezbûrun üç yüzünün rıbhıyla yılda mescid-i mezbûrun imâmı bir hatm tilâvet idüb mutasarrıf ola ve bâkîsine dahi imâm-ı mezkûr mutasarrıf ola

Vakf-ı şem'-i mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 200

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Vakf-ı bera-yı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 700

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyeye olunub hâsıl olan rıbhıyla mahallinde karye-i mezbûre halkının avârizı görüle deyü şart olunmuş

Karye-i Dola tâbî' Gönen

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 600

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhıyla mescid-i mezbûrun imâmı iki hatm ide

Vakf-ı muarrif-i Câmî'

Nakdiye 1.000

Vech-i mezbûre üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhına müezzin ve muarrif mutasarrıf olalar deyü şart olunmuş

Vakf-ı hatîb-i Câmî'

Nakdiye 800

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhıyla hatîb-i mezbûr hitâbet ide deyü şart olunmuş

[v. 122a]

Karye-i Serhan tâbî' Gönen

Vakf-ı avâriz-ı karye-i mezbûre

Nakdiye 1.000

Meblağı mezbûr onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı mahallinde karye-i mezbûre avârizına sarf oluna

Karye-i Dere nâm-ı diğêr Turplu tâbî' mim

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 2.000

Vech-i mezkûr üzere muâmele-i şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı karye-i mezbûre imâmına meşrut

Karye-i Saru tâbî' m.

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 1.500

Onu on bir akçe üzere muâmele olunub hâsıl olan rıbhından mescid-i mezbûra kifâyet mikdarı mum alındıktan sonra bâkîsine imâm mutasarrıf ola

Karye-i Kargagözü Saru

Vakf-ı şem' -i karye-i m.

Nakdiye 750

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-i şer' iyye olunub hâsıl olan rıbhı mahalle-i mezbûre mescidine sarf oluna

Karye-i Sarraçlar tâbî' Gönen

Vakf-ı mescid-i karye-i mezbûre

Nakdiye 1.800

Meblağı mezbûr onu on bir akçe hesabı üzere muâmele-i şer' iyye olunub bin akçesinin rıbhıyla Dola Karyesi hatîbi yılda iki hatm tilâvet ide ve sekiz yüz akçesinin rıbhıyla Uzun Ümran oğlu Mustafa Ramazan günlerinde teravihden sonra her gün bir cüz' tilâvet ide ve sair zamanda bir cüz' tilâvet ide deyü şart olunmuş

[v. 123b]

Vilayet-i Tuzla

Karye-i Kebeyakub kadîm beylerden Etmekyemez oğlu Hacı Yusuf vakfı imiş elinde merhum sultan nişanıyla andan sonra mezkûr Etmekyemez oğlu Hacı Yusuf evlâdından Maruf oğlu Ali vakfiyet üzere tasarruf idermiş elinde Sultan Mehmed'den nişan-ı hümâyûn var deyü nakl olmuş an-Defter-i Kirmasti mezkûr Ali fevt olmuş şimdi evlâdından Hasan'a ve Mustafa'ya ve Emir'e ve İri'ye ve Arab'a sadaka olunmuş ellerinde sultanımızdan ve merhum sultandan ve Sultan Murad Hüdavendigâr'dan ve Emir Süleyman'dan nişanları var kadîmden vakıftır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne andan sonra vakfiyet mensûh olmuş el-hâletü hâzihî mezkûr Ali fevt olub oğlu Hasan Fakih Ve Emir Fakih vakfiyet üzere mutasarrıflardır zâviyelerinde âyendeye ve ravendeye hizmet iderler ellerinde pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Etmekyemez evlâdından Mevlânâ Hüseyin Fakih'e müstakilen sadaka olunmuş elinde pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinde nişan-ı şerîf var ve Etmekyemez Zâviyesi'ne yılda bir gülek tuz ve bir gülek çörek ta'yîn olunub Kızılcatusla'dan verilmeğe nişan-ı şerîfleri var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan köye vakfiyet üzere âyende ve ravendeye hizmet eylemek şartıyla mezkûr Etmekyemez Şeyh evlâdından Mustafa ve Mehmed ve Hasan ve Ali ber-vach-i iştirâk tasarruf iderler ellerinde pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûnları vardır

[v. 123b-124a]

Hâne 34	Mücerred 53	[Nefer] 94
---------	-------------	------------

[v. 124a]

Hâsıl

Resm-i çiftlik ve mücerred 624	Hinta 6 müd Yekûn 840	Şa'ir 3 müd Yekûn 210	Burçak 4 kile Yekûn 14
Nohud ve bakla 20	Adet-i ağnam 150	Resm-i kovan 10	Öşr-i lübân 8
Yekûn 1.876			

Mezra'

Kozlu'da Veli Fakih duta geldiği bir çiftlik yer ve bir bağ ve otuz emrüd ağacı vakf eylemiş kadîmden vakfiyet üzere tasarruf olunmuş şimdi evlâdı tasarruf ider ellerinde sultan nişanı var deyü nakl olunmuş der-Defter-i Kirmasti şimdi zikr olan evlâddan Tahir Fakih ve Mehmed Fakih ve diğer Mehmed nâm kimesneler mutasarrıflardır ellerinde merhum Sultan Çelebi'den ve sultanımızdan izz-i nasrîhü hükmü hümâyûn var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olmuş el-hâletü hâzihî mezkûr Tahir Fakih ve Mehmed ve diğer Mehmed vakfiyet üzere mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ mezkûr Mehmed ve diğer Mehmed oğlu Abdi ve Tahir oğlu Halil mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden nişan-ı şerîf var deyü der-Defter-i Atik mukayyed el-hâletü hâzihî zikr olunan çiftlik vakfiyet üzere mezkûr Abdi'nin oğlu Abdücelil mutasarrıfdır elinde merhum sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûnu vardır

Hâsıl 255

[v. 124b]

Mezra'

Çukur köyde Musa Fakih'in bir çiftlik vakıf yeri var imiş mezkûr Musa Fakih'in evlâdı tasarruf iderler ve hem defterde mastûrdur ellerinde merhuman sultan ve Emir Süleyman nişanları var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti andan sonra evlâdından Kara Mustafa Fakih fevt olub oğulları Yusuf ve Seydi Ali ataları hissesine mutasarrıf olmuşlar merhum Sultan Mehmed nişan-ı hümâyûnuyla ve merhum Sultan Hüdavendigâr nişanıyla ve merhum Emir Süleyman Paşa'dan nişan var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olmuş el-hâletü hâzihî mezkûr Musa Fakih evlâdından Hasan oğlu Ramazan vakf-ı mezkûra mutasarrıfdır pâdişahımız berâtıyla ve şimdi mezkûr Ramazan ile yine Musa Fakih evlâdından Emir oğlanları Hamza ve Mehmed ve Mustafa oğlanları Yusuf ve Seydi Ali nâm kimesneler müşterek mutasarrıf olalar deyü pâdişahımızdan berât-ı şerîf sadaka olunmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik hâliyâ Mehmed ve Musa ve Lütfi ve Sefa mutasarrıflardır ellerinde nişan-ı hümâyûnları var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olunan mezra'-i vakfiyet üzere Üveys bin Sefa Mutasarrıfdır elinde pâdişahımız eazzallahû ensarahû

hazretlerinden berât-ı hümâyûnu vardır ve mezbûr mezra' dan hisse tasarruf iden Mustafa Fakih hüsni ihtiyârıyla ferâgat idüb hisse-i mezbûreye oğlu Receb mutasarrıfıdır elinde pâdişahımızdan berât-ı şerîf vardır ve zikr olan Musa Bey'in Hanifi Fakih oğlu olub babası hissesi mezkûr Hanifi'ye muntakil olmuştur ber-mûceb-i hüccet-i kadî

Hâsıl-ı mezra' -i ber mûceb-i Defter-i Atik 185

Mezra' -y1

Behram'da bir çiftlik yer vakıf Yakub Fakih'in vakfı imiş mezkûr Yakub Fakih fevt olmuş şimdi evlâdı elindedir deyü nakl olunmuş der-Defter-i Kirmasti andan sonra mezkûr Yakub Fakih evlâdından Mehmed Fakih ve karındaşı İbrahim tasarruf itmişler merhum Sultan Mehmed nişanı andan sonra Mehmed Fakih fevt olub vakf-ı mezkûr mensûh olmuş el-hâletü hâzihî Yakub Fakih evlâdından Hamza oğlu Ömer mutasarrıfıdır elinde pâdişahımızdan nişan-ı hümâyûn var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Mehmed Fakih nâm kimesne mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız izz-i nasrîhü hazretlerinden nişan-ı hümâyûnu var deyü mukayyed der-Defeter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olunan mezra' -i âliye Mustafa mutasarrıfıdır elinde berât-ı hümâyûn vardır

Hâsıl-ı mezra' -i ber mûceb-i Defter-i Atik 130

Mezra'

Naibali Köyü'nde Hüseyin Fakih'in çiftliği kadîmden vakıf imiş merhuman Bayezid Hüdavendigâr'dan ve Emir Süleyman'dan nişan-ı hümâyûnları vardır ki evvelen nice ola geldiyse girü eyle ola deyü kayd olunmuş kadîmden vakfiyet idüğüne şahadet etmişler Halilbey Defterinde bu resme mastûrdur şimdi evlâdı Mimsare ber-karar-ı sâbık mutasarrıflardır der-Defter-i Kirmasti andan Salih ve Lütfi ve Carullah ve Hamza müşterek tasarruf iderler ellerinde Sultan Mehmed nişanı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olmuş el-hâletü hâzihî mezkûrunun tasarrufu istiksâr görölüb müstakil Carullah elinde pâdişahımız nişan-ı hümâyûnu var şimdi girü mezkûr Carullah nâ-mahal görölüb bir seyyide sadaka olundu elinde pâdişahımız nişanı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ mezkûr Carullah oğulları Muhammed'e

ve Mustafa'ya ve Seferşah'a sadaka olunmuş ellerinde pâdişahımızdan nişan-ı şerîf var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olunan çiftlik vakfiyet üzere mezkûr Mustafa'nın oğlu Hüseyin ile mezkûr Seferşah oğlu Muhyiddin 'al'el-iştirâk mutasarrıflardır pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûnları vardır

Hâsıl-ı ber mûceb-i Defter-i Atik 130

[v.125a]

Mezra'

Bayramiç Köyü'nde mescid ki bir çiftlik vakıf yeri var imâm tasarruf ider ve içinde koz ağaçları var der-Defter-i Kirmasti deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî Mevlânâ Tacüddin imâm ve hatîb olub mezkûr çiftliği vakfiyet üzere tasarruf ider elinde pâdişahımız nişanı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Veli Fakih'e arz verildi deyü Defter-i Atikte mukayyed el-hâletü hâzihî zikr olunan Mezra'yı vakfiyet üzere nefsi Bayramiç'de vâki 'Câmi' şerîfinde hatîb ve imâm olan Veli oğlu Muhyiddin Halîfe tasarruf ider elinde merhum sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır

Hâsıl 200

Mezra'

İne Bey Fakih evvelde duta geldiği yer vakf olagelmış merhum Bayezid Hüdavendigâr nişanıyla şimdi mezkûr İne Bey oğlu Enbiya ve karındaşı oğlu İsa Fakih tasarruf iderler deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti şimdi Mehmed ve Mustafa tasarruf iderler ellerinde merhum Gazi Hüdavendigâr'dan ve Emir Süleyman'dan ve sultanımızdan izz-i nasrîhü hükm-i hümâyûnları var kadîmü'z-zamandan vakıfdır didiler deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olmuş el-hâletü hâzihî mezkûran Mehmed ve Mustafa mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımızdan hükmü hümâyûn var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olunan yere vakfiyet üzere Mustafa oğlu Mehmed mutasarrıfdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûnu vardır

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 120

Mezra'

Hayreddineli'nde Şeyh Hamza'nın bir çiftlik yeri varmış merhum sultan nişanıyla ve bir değirmen var şimdi mezkûr Hamza Fakih'in oğlu Hüseyin Fakih tasarruf ider elinde merhum Murad Han Sultan'ın ve sultanımızın nişan-ı hümâyûnları var deyü nakl olunmuş an-Defter-i Kirmasti şimdi mezkûr İsa tasarruf ider elinde merhum Emir Süleyman'dan ve merhum Sultan Hüdavendigâr'dan ve sultanımızdan hükm-i hümâyûnları varmış deyü kayd olunmuş der-Defetr-i Köhne sonra mensûh olmuş el-hâletü hâzihî Şeyh Hamza evlâdından İsa mutasarrıfıdır elinde pâdişahımızdan nişan-ı şerîf var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Ahmed ve Hamza nâm kimesneler mutasarrıflardır ellerinde merhum Sultan Bayezid Han ve Selim Han'dan nişan-ı hümâyûnları var

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 230

Mezra'

Karye-i Berattepe adlu köyde bir çiftlik vakıf yer ve bir bağçe Mümin Fakih mutasarrıf imiş el'ân neslinden Emrullah Hacı Fakih ve karındaşı oğulları Mehmed ve Hasan mutasarrıflardır suret-i defter var ve merhum Bayezid Hüdavendigâr'dan Mümin Fakih'e verilmiş nişan-ı şerîf var ve sultanımızdan mukarrernâme var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olmuş el-hâletü hâzihî

[v. 125b]

Mezkûr Hacı Fakih müteveffâ olub vakf-ı mezkûrdan hissesi oğulları Ali'ye ve Mustafa'ya ve Mehmed'e sadaka olunmuş mûceb-i mezkûr üzere pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defrter-i Köhne hâliyâ Mehmed ve Mustafa mutasarrıflardır ellerinde nişan-ı hümâyûnları var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî ol bir çiftlik vakıf yeri vakfiyet üzere Hacı Ali oğlu Abdülcelil Fakih mutasarrıfıdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 180

Mezra'

Bekçiler nâm karyede Mehmed Fakih'in bir çiftlik vakf yeri varmış cihet-i imâmet deyü nakl olunmuş an-Defter-i Kirmasti şimdi İlyas Fakih tasarruf ider elinde sultanımızdan hükm-i hümâyûn var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olmuş el-hâletü hâzihî İlyas Fakih imâm olub vakfiyet üzere mutasarrıfdir elinde pâdişahımız mukarrernâmesi var ve mezkûr vakıfda koz ağaçları ve emrûd ağaçları var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Yenilerköy imâmı Mehmed Fakih mutasarrıfdir elinde sultanımız hazretlerinden nişan-ı hümâyûn var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 150

Mezra'

Gemder Köyünde Hızır Fakih'in bir çiftlik vakıf yeri varmış kadîmden Emir Süleyman Çelebi ve merhum sultan nişanıyla tasarruf idermiş andan sonra mezkûr Hızır Fakih'in oğlu Mehmed Fakih tasarruf etmiş deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti mezkûr Mehmed fevt olub şimdi oğlu İlyas mutasarrıf sultanımızdan hükm-i hümâyûnu var ve merhum Sultan Hüdavendigâr hükmü suya düşüb bazı yeri mahvolmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olmuş el-hâletü hâzihî mezkûrun oğlanları İlyas ve Hızıra sadaka olunmuş ellerinde pâdişahımızın nişan-ı şerîfi var deyü kayd olunmuş der-Defeter-i Köhne hâliyâ Hızır'a ve Hasan Fakih'e sadaka olunmuş ellerinde pâdişahımızdan nişân-ı âlî-şânı var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan bir çiftlik vakıf yeri vakfiyet üzere Beşir oğlu Mevlânâ Hanifi mutasarrıfdir elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 150

Mezra'

Ağaçlı Köyü'nde bir çiftlik yer vakıfdır kadîm beylerden şimdi Ağaç Ali evlâdından Hacı Hızır oğlu İbrahim tasarruf ider Sultan Mehmed nişanıyla ve üç dönüm bağı var ve bir evlek çeltük tohm ekilür on kile deyü nakl olunmuş an-Defter-i Kirmasti şimdi mezkûr İbrahim tasarruf ider elinde sultanımızdan hükm-i hümâyûn var İbrahim mutasarrıf ola gelmiş babam hükümleri zayi olmuş İbrahim'i mukarrer kıldım ber-karar-ı sâbık tasarruf ide deyü merhum sultandan ve Emir Süleyman'dan nişanında dedem

vakıf deyü kayd olunmuş mezkûr İbrahim Saruca Paşa'ya üç bin akçeye vermiş şimdi Saruca Paşa vakfına sarf olunmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olmuş el-hâletü hâzihî Mezra'-i mezbûre-yi mezkûr İbrahim vakfiyet üzere mutsarrıfıdır elinde pâdişahımız hükm-i hümâyûnu var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ zikr olan mezra' Emir Hüseyine sadaka olunmuş elinde nişan-ı hümâyûn var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan bir çiftlik vakıf yeri vakfiyet üzere İsa oğlu Hüsam Halife tasarruf ider elinde padşahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 600

[v. 126a]

Mezra'

Babaderesi'nde Dânişmend oğlu Oruç Bey'in duta geldiği yer ki hâliyâ Medine-yi Münevvere vakfına ilhâk olunmuştur

Hâsıl 265

Mezra'

Dere köyde Sinan ibn Yusuf Fakih duta geldiği yer ki hâliyâ Medine-yi Münevvere vakfına ilhâk olunmuştur deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 180

Mezra'

Kızıl köyde bir çiftlik yer ve Kurbanlusu'da bir yerde iki değirmen evvelde vakıf Gazi Hüdavendigâr nişanıyla Habib Fakih tasarruf idermiş şimdi mezkûr Habib Fakih evlâdından Mehmed Fakih oğlu Abdullah pâdişahımız nişanıyla tasarruf ider ve karındaşı Halil ile deyü nakl olunmuş an-Defter-i Kirmasti şimdi mezkûr Habib Fakih fevt olmuş evlâdından Mehmed Fakih oğlu Abdullah ve karındaşı Halil mutasarrıflar ellerinde merhuman Sultan Gazi Hüdavendigâr'dan ve Sultanımız izz-i nasrîhü hazretlerinden hükmü hümâyûnları var mezkûr Abdullah dahi fevt olmuş hissesine mezkûr Halil oğlu Mustafa mutasarrıfıdır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra

mensûh olmuş sonra mezkûr Abdullah Fevt olub hissesi mezkûr Halil oğlu Mustafa Fakih'e verilmiş müstakil mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız berâtı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 175

Mezra'

Musa Fakih elinde Bayezid Hüdavendigâr'dan nişan vardır ki kimesne çeçden ölçmeye ve zahmed vermeye deyü şimdi oğlu Veliüddin elinde merhum sultan nişanıyla mukarrernâme var deyü nakl olunmuş an-Defter-i Kirmasti andan sonra Musa Fakih oğlu Nuh'a sadaka olunmuş merhum Sultan Çelebi'den ve merhum Emir Süleyman'dan ve sultanımızdan hükmü hümâyûnları muaf ola yerine kimesne ölçmeye deyü ve merhum Bayezid Hüdavendigâr'dan nişan-ı şerîf var ve misâfirhâne var evvelden Şeyh olageldi geldiyse giri eyle ola deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olmuş el-hâletü hâzihî mezkûr Nuh'un evlâdı münkariz olduğu sebebden mezkûrların akrabasından Mansur ve Seyfi nâm kimesnelere sadaka olunmuş ellerinde pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Abdülkerim ve Mehmed ve Veli Fakih nâm kimesnelere sadaka olunmuş ellerinde pâdişahımızdan nişân-ı âlî-şân var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik zikr olunan vakf-ı mezra'dan mezbûr Mansur'un hissesine oğlu Şaban mutasarrıfıdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır

Hâsıl 250

Mezra'

Lavet Köyü'nde Hoca Ali çiftliği Ali Fakih Gazi Hüdavendigâr'dan oda içine yaptığı zâviyeye sarf olunmuş el'ân Ahi Ahmed mutasarrıf âyende ve revendeye hizmet ider müzarât sebt oldu Kirmasti Defterinde yokdur şimdi Hacı Hüseyin mutasarrıfıdır müderris öşrûn alır bâkîsi misâfirîne sarf olunmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olmuş el-hâletü hâzihî

[v. 126b]

Mezkûr mezra'yı Hüseyin tasarruf itmeğe emr olundu deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Hasan Çelebi veledi Muhyiddin Halife tasarrufunda imiş elinde nişan-ı şerîf var el-hâletü hâzihî mezkûr vakfa halt olub müderris tasarruf ider mezkûr Hasan Çelebi Lavet köyünde İshak Fakih çiftliğine mutasarrıfıdır bunda medhal yokdur deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla zikr olan çiftlik kemâ-kân müderris tasarrufundadır

Hâsıl ber-müceb-i Defter-i Atik 200

Mezra'

Lavet köyünde İshak Fakih Çiftliği demekle ma'ruf çiftlik vakıf yeri Muhyiddin mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız hükmü var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti defterinde amma Mezari Defterinde nakl olunmuş Mevlânâ Muhyiddin fevt olmuş oğlanları Hasan ve Hüseyin ve Ali ve Mahmud tasarruf iderler imiş sultanımızdan sene-i faysal İle müverrah hükm-i hümâyûn var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olmuş el-hâletü hâzihî Mevlânâ Muhyiddin oğlanları Mahmud ve Hasan tasarruf iderlermiş ellerinde pâdişahımız mukarrernâmesi var dediler deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ mezkûr Hasan veledi Muhyiddin mutasarrıfıdır elinde nişan var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan çiftlik vakfiyet üzere Kasım oğlu Sinan Fakih mutasarrıfıdır elinde merhum Sultan Süleyman Handan ve pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır

Hâsıl-ı ber-müceb-i Defter-i Atik 200

Mezra'

Şeyhlü tevâbi'nden Çepni köyü'nde ve Ovacık'da Yahya Fakih duta geldiği yerler vakıf imiş şimdi mezkûr Yahya Fakih evlâdından İsa Fakih oğlu Abdullah ve İsrail oğlu Ahmed Fakih ve Abdulehad oğulları Yahya ve Yakub mutasarrıflardır deyü nakl olunmuş an-Defter-i Kirmasti şimdi Mevlânâ Habib tasarruf ider merhum Gazi Hüdavendigâr'dan ve sultanımızdan izz-i nasrîhü hükm-i hümâyûnları var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olmuş el-hâletü hâzihî Habib Fakih'e sadaka olunmuş vakfiyet üzere tasarruf ider elinde pâdişahımızdan mukarrernâme vardır didiler deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Mustafa Fakih ve Kasım Fakih mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız hazretlerinden nişanları vardır deyü kayd

olunmuş der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olunan vakıf yerleri vakfiyet üzere Kasım oğlu Ahmed Fakih mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız hazretlerinden bert-ı hümâyûn vardır

Hâsıl 300

Mezkûr yer iki pâre imiş biri ovada ve biri dağda imiş Mevlânâ Habib Fakih ovaya ve Yahya Fakih dağda olan çiftliği tasarruf iderlermiş misâfir hâne var imiş Mevlânâ Habib rızasıyla deyü kayd olunmuş der-Defter-i Kirmasti hâliyâ mezkûran Mustafa Fakih ve Kasım Fakih mutasarrıflardır sâlih kişiler olub ihtiyarlar ile misâfir hâne bina eylemişler deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 127a]

Mezra'

Bereket Çiftliği demekle ma'rûf çiftlik ve Arıc Nureddin mülkü merhum Gazi Hüdavendigâr'dan vakıfdır Mahmud Fakih şimdi evlâdından Ali Fakih oğlu Musa Fakih vakfiyet üzere mutasarrıfıdır elinde merhum sultan nişanı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Kirmasti şimdi mezbûr Musa Fakih fevt olmuş yetimleri var merhum Sultan Hüdavendigâr'dan ve Emir Süleyman'dan mukarrernâme vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olmuş el-hâletü hâzihî mezkûr Musa Fakih oğlu Mehmed Fakih mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Medine-yi Münevvere vakfına ilhâk olunmuş deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 125

Mahmud Fakih duta geldiği çiftliğin ve bir damda iki değirmen ki vakıfdır merhum Gazi Hüdavendigâr'dan şimdi evlâdından Ali Fakih oğlu Musa Fakih tasarruf ider elinde merhum sultan nişanı var der-Defter-i Kirmasti mezkûr çiftlik ve değirmen Hasan veledi Etmekyemez'e hitâbet için sadaka olunmuş elinde sultanımızdan hükm-i hümâyûn var Mahmud Fakih Yeri Koşduran Yeri demekle ma'rûf imiş ve bağhâne alanı berâtında beli zikr olunmuş hariç-i defterdir tekke vardı dedi şimdi hatibe verilmiş tekke harâb olmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî zikr olan yerlerden Karuşduran Yeri ve değirmenler hitâbet için vakıf olub ve bir bağhâne alanı

cihet-i imâmet olub Mevlânâ Hasan Fakih imâm ve hatîb olub mutasarrıfdir elinde pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ vech-i meşrûh üzere mezkûr Hasan Fakih yine mutasarrıfdir elinde sultanımız izz-i nasrîhû nişan-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 150

Pınarbaşı'nda Hamza Fakih'in bir çiftlik yeri vardır şimdi karındaşı Mustafa elinde deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti el-hâletü hâzihî mezkûr fevt olub Sinan nâm kimesneye mukarrernâme sadaka olunmuş mezkûr Sinan dahi fevt olub el-hâletü hâzihî mezkûr vakıf Mevlânâ Hayreddin'e sadaka olundu elinde pâdişahımız berâtı var deyü nakl olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Mehmed Fakih nâm kimesneye sadaka olunmuş elinde nişan-ı pâdişahî var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olunan Mezra'yı vakfiyet üzere Mehmed oğlu Muslihiddin Fakih mutasarrıfdir elinde pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûnu vardır

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 150

Bayramiç'de Ahi Hızır Zâviyesinin bir çiftliği var vakıf mahsûlât-ı zâviyede harç olunur ve bir pâre bağ harâb yeri var der-Defter-i Kirmasti meşîhati şimdi Mevlânâ Sinan'a sadaka olunmuş elinde sultanımız izz-i nasrîhû hükm-i hümâyûnu var mahsûl zâviyede harç olunur didiler deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olub tîmâra emr olunmuş el-hâletü hâzihî vakf-ı mezbûra

[v. 127b]

Vakfiyet üzere mukarrer olub Ahi Hızır Zâviyesi'nde mahsûlâtı sarf olunub Mevlânâ Taceddin şeyh olub mutasarrıf ola deyü pâdişahımızdan mukarrernâme sadaka olundu deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik zikr olunan çiftlik ve bağ yerleri yeni bağlar olub mahsûlâtı zâviye-yi mezbûrede âyende ve revendeye sarf olunub meşîhatına Osman oğlu Ramazan Fakih yevmi bir akçe ile mutasarrıfdir elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır

Hâsıl 500

Behram sınırında beylik arklar ki sonra Saruca Paşa'ya temlik olunmuş andan sonra Saruca Paşa imâretine vakıfdır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Nehr-i Türkmenlü kırk beş evlekdir yirmi müd tohm ekilür hâla on iki müd tohm ekilürmüş

Hâsıl-ı piriñ 12 müd kıymet 2.400

Nehr-i Yayıclar kırk evlekdir deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî altmış evlekdir yirmi bir müd tohm ekilür deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ sekiz müd tohm ekilürmüş deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla altı müd tohm ekilürmüş

Hâsıl-ı piriñ 10 müd

Nehr-i Ağaçköy otuz iki evlekdir on müd tohm çeltük ekilür deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ altı müd tohm ekilürmüş deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla üç müd tohm ekilür

Hâsıl-ı piriñ 10 müd

Nehr-i Yeniler beş evlekdir der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî otuz beş evlekdir sekiz müd tohm çeltük ekilürmüş şimdi on müd ekilür der-Defter-i Köhne deyü kayd olunmuş hâliyâ yine sekiz müd tohm ekilürmüş deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla yedi müd tohm ekilür

Hâsıl-ı piriñ 12 müd

Nehr-i Alifakih yirmi evlekdir altı müd tohm çeltük ekilür deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ beş müd tohm çeltük ekilir deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla iki müd tohm ekilür

Hâsıl-ı piriñ 5 müd

[v. 128a]

Nehr-i Gülmezuç yedi evlekdir bir md dört kile tohm çeltük ekilür mukayyed der-Defter-i Atik hâla

Hâsıl-ı piriņ 1 md

Nehr-i Karabaşlu sekiz evlekdir bir md beş kile tohm ekilür

Hâsıl-ı piriņ 10 kile

Nehr-i İsaoğlu Mustafa dört evlekdir on beş kile tohm ekilür

Hâsıl-ı piriņ 15 kile

Nehr-i Kızılköy otuz iki evlekdir yirmi md tohm ekilür deyü mukayyed olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ battaldır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî sekiz md tohm çeltük ekilürmüş der-Defter-i Atik hâla iki md tohm ekilür

Hâsıl-ı ber-vech-i maktu´ 3.500

Hâla nehr-i mezbûre merhum Sultan Selim Han vakfına zabt olunurmuş

Nehr-i Küplü on yedi evlekdir  md tohm çeltük ekilür

Hâsıl-ı piriņ 15 kile

Nehr-i Eğrideresi  evlekdir buçuk md tohm çeltük ekilür

Hâsıl-ı piriņ 5 kile

Nehr-i Payaslık altı evlekdir buçuk md tohm ekilür

Hâsıl-ı piriņ 300

Hâla battaldır ber-mceb-i Defter-i Atik

Nehr-i Okbad On iki evlekdir  md tohm ekilür

Hâsıl-ı ber-mceb-i Defter-i Atik 700

Hâla battaldır

Nehr-i Yassıbağ dört evlekdir bir müd tohm ekilürmüş şimdi battaldır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ ber vech-i maktu' der-Defter-i Atik

Hâsıl 200

Nehr-i Adatepe yirmi iki evlekdir altı müd tohm ekilür hâsıl bin akçe kayd olunmuş der-Defter-i Köhne amma bazı zamanda ekilmezmiş köylüden akçe alurlarmış arz olunub ekilmedüğü zamanda akçe alınmak men olundu deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ battaldır deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla kemâ-kân mukarrer

Nehr-i Menteşaderesi yedi evlekdir bir müd tohm ekilürmüş şimdi battal deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı hâla ber vech-i maktu' 100

[v. 128b]

Mezra'

İlyas Fakih duta geldiği çiftlik vakıf imiş elinde Bayezid Hüdavendigâr nişanı var şimdi Fakih elindedir deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti merhum ve mağfurun-leh Bayezid Hüdavendigâr'dan vakfiyet üzere nişan-ı şerîf var merhum Emir Süleyman'dan mukarrernâme var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mezkûr Fakih'in oğlu Mahmud'un Şah nâm oğlu var mukarrernâme yokdur deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olunan mezra'ya vakfiye üzere Hacı Yusuf oğlu Muhyiddin Fakih mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûn var

Mezra'

Kapucu köyü'nde Yunus Fakih'in bir çiftlik vakıf yeri varmış sultan nişanıyla tasarruf olunmuş andan sonra oğlu Mehmed tasarruf ider deyü nakl olunmuş an-Defter-i Kirmasti el-hâletü hâzihî mezkûr Mehmed fevt olub Seydi nâm oğlu var mukarrernâme yokdur deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan çiftlik vakfiyet üzere Mehmed oğlu Hanefi mutasarrıfıdır elinde merhum Sultan Süleyman Handan ve pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûnu vardır

Zikr olunan İlyas Fakih ve Yunus Fakih Mezra'ları fevkinde evkâf gayrı mukarrer deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü Defter-i Atikte kayd vâki' olunmuş fe-emmâ vilayet-i mezbûre-yi tahrir iden Pir Ahmed Kadî'nın müsveddesinde kendü hattıyla İlyas Fakih Mezra'sı Hacı Yusuf oğlu Muhyiddin Fakih ve Yunus Fakih Mezra'sı Mehmed oğlu Hanefi berât-ı hümâyûnla vakfiyet üzere mutasarrıflardır deyü tahyih olunmağın vech-i meşrûh üzere Defter-i Beyaza nakl olundu

Mezra'

Saru Şeyh duta geldüğü bir çiftlik yer ve bağçe evvelden vakf eylemiş Gazi Hüdavendigâr nişanıyla andan sonra evlâdından Yunus oğlanları Musa ve Mehmed vakfiyet üzere tasarruf iderler deyü kayd olunmuş der-Defter-i Kirmasti andan sonra mezbûran Mehmed ve Musa fevt olub oğlanlarından İlyas ve Musa ve Halil ve Nasuh vakfiyet üzere mutasarrıflar ellerinde merhum Gazi Hüdavendigâr'dan ve sultanımızdan izz-i nasrîhû ve merhum Bayezid Hüdavendigâr'dan nişan-ı şerîfleri var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan Nasuh'un oğlu Mehmed ol berâtıyla bağçeyi vakfiyet üzere mutasarrıfdır elinde pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır

Mezra'

Karye-yi Sazlu'da Dânişmend duta geldüğü çiftlik Gazi Hüdavendigâr'dan imâmet için vakıf imiş andan sonra evlâdından Hamid oğlu Mustafa Gazi Hüdavendigâr ve Emir Süleyman nişanlarıyla mutasarrıfdır ve Halil Bey Defterinde mastûrdur deyü kayd olunmuş der-Defter-i Kirmasti sonra Mustafa bin Hacı Halil cihet-i imâmet deyü sadaka olunmuş Sultan Mehmed nişanıyla deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Hızır Fakih'e sadaka olunmuş cihet-i imâmet deyü elinde merhuman Sultan Bayezid Han'dan ve Süleyman Han'dan nişan-ı hümâyûnları var deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâliyâ Derviş Ali Fakih mezkûr karye-yi Sazlu'da imâm olub cihet-i imâmet-i mezbûr çiftliğe mutasarrıfdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 50

[v. 129a]

Kulfal köyü'nde Orhan Fakih'in bir çiftlik vakıf yeri varmış şimdi evlâdından kızı vardır mukayyed der-Defter-i Kirmasti şimdi Selçuk tasarruf idermiş evi ocağı yandı mektubları zayi oldu deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ merhum sultan Süleyman Han nişanıyla Mustafa nâm kimesneye sadaka olunmuş deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâliyâ mezkûr çiftlik vakfiyet üzere berât-ı şerîfle Muhyiddin Halife mutasarrıfıdır

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 100

Mezra'

Behramtoru'da vakıf köyde Emir Hacı Çiftliği Mevlânâ Aladdin tasarruf idermiş sultan nişanıyla şimdi evlâdından Hüsameddin oğlu Taceddin mutasarrıfıdır deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti şimdi mezkûr akrabasından Hüseyin Çelebi veledi Mehmed mevcud deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 100

Mezra'

Dere köyde Hızır oğlu Hacı Fakih duta geldiği çiftlik ki hâliyâ Medine-i Münevvere vakfına ilhâk olunmuşdur deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 150

Mezra'

Nefs-i Tuzla'da Kayağlu duta geldiği yer ki hâliyâ Medine-yi Münevvere hazretlerinin vakfına ilhâk olunmuşdur

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 70

Beyler'de Mehmed Fakih'in bir çiftlik vakıf yeri vardır imâmet için der-Defter-i Kirmasti şimdi İlyas tasarruf ider elinde sultanımızdan izz-i nasrîhû hükm-i hümayûnu var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan çiftlik vakfiyet üzere Karye-i Yeniler mescidine imâm olan Osman oğlu Maden Fakih mutasarrıfıdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümayûn vardır

Hâsıl –

Nefs-i Tuzla'da Kovacı Kadî dimekle ma'rûf kimesne kırk sekiz dükkân vakf idüb kayd etmiş ki mahsûlâtından her yılda yüz akçe Câmî' önündeki musluğa sarf oluna ve iki yüz akçe Mekke-i Şerefallahu Hazretlerine irsal oluna deyü müceb-i mezkûr üzere kadî mektubu var şimdi Kadî evlâdından Hüseyin Çelebi Varyemez mukarrer deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra zikr olan sonra mezkûr dükkânlar harâb ve battal deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

[v. 129b]

Nefs-i Tuzla ki Lavet dimekle ma'rûfdur Hacı Ali bin Hacı Safa Pazaryeri'nde elli aded dükkân bina idüb ve Kösederesi kurbunda Mustafa Değirmeni dimekle ma'rûf değirmeni nefsi Tuzla'da vakî olan bir mekteb-hâne ki şimdi harâbdır tâmir etdürüb ve bu elli dükkânlar ile mezkûr değirmen mekteb hâne-yi mezbûreye vakf etdim ve kadî sicillatına dahi ketb ettirdim min-ba'd vakf-ı müsecceldir ne hâsıl olursa rakabeden ziyadesi mua'llimin ola dedüğü sebebden deftere sebt olundu deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla zikr olan dükkânların otuz adedi harâb olub ma'mûr olan yirmi aded dekâkin icâresi mekteb hâneye sarf olunur ve mezkûr değirmen harâb olmağla hâkimü'l-vakt taşlarını üç yüz akçeye satub onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-yi şerriye olunub rıbhı mekteb-hâne mullimine sarf olunur ve zikr olan değirmen el'ân kimesne tâmir idüb beher sene mektebhâne mua'llimine kırk akçe resm-i zemîn verir imiş

Viranlı Şeyh Menteşa oğlu Yusuf ki Fakih çift öşrdür Karakepeklü Viran ve Halil Çiftliği Merhum Sultan nişanıyla vakıfdır ki şimdi oğlu tasarruf ider der-Defter-i Kirmasti cevab vermediler deyü nakl olunmuş der-Defter-i Köhne

Hâsıl-ı ber-müceb-i Defter-i Atik 150

Karye-yi Arpa köy ki Debbâğlar dimekle ma'rûfdur Hacı İlyas nâm kimesne mezkûr karyede bir zâviye bina idüb yedi bin akçe vakf idüb ve Bazar köy kurbunda bir dönüm mikdarı bağçesi dimekle ma'rûfdur ve bir kazan ve bir tava ve bir tebsi vakf idüb meblağı mezkûrun üç bin akçesi murabaha olunub rıbhından ne hâsıl olursa mezkûr Hacı İlyas ruhu için bir cüz' tilâvet idüb evvel üç bin akçenin rıbhına cüz-hân

mutasarrıf ola ve her kim mütevellî olursa bin akçenin rıbhı ana cihet ola ve üç bin akçe rıbhıyla zıkr olan bağçe hâsıl zâviye-yi mezkûrda âyende ve revendeye sarf oluna ve zıkr olunan evâni dahi zâviye-yi mezkûrda istihdam oluna bu masârif ki zıkr olundu ba'de'r-rakabedir ve vakfın Köpköse Mehmed mütevell-i nasb olunmuşdur ve bundan sonra hakimü'l-vakt kimi diler mütevellî eyleye deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 130a]

Karye-yi Kızılköy ki merhum Bayezid Hüdavendigâr Sultan Şah Timur Orûz Hatun'a miras helalliği için temlik etmiş andan sonra mezkûre hatunun kızı Ayşe Hatun oğlu Mehmed Bey mülkiyet üzere tasarruf ider elinde sultanımızın mukarrernâmesi var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti merhum Bayezid Hüdavendigâr'dan mülknâmesi var ve sultanımızdan mukarrernâme var mezkûr Mehmed Bey vakf-ı ebnâ' etmiş şimdi Mehmed Bey fevt olmuş evlâdı vakf-ı ebnâlık üzere tasarruf iderler sonra mensûh olub tîmâra emr olunmuş el-hâletü hâzihî mezkûr Mehmed ebnâsından Emir ve Süleyman nâm kimesneler vakfiyet üzere mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ evlâddan Mehmed ve Hasan vech-i meşrûh üzere mutasarrıflardır ellerinde merhuman Sultan Bayezid Han'dan ve Süleyman Han'dan nişan-ı hümâyûnları var ve mezkûr karye halkı avâriz divâniyeden muaf olmak için ellerinde merhuman pâdişahlardan muaf nâmeler var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[Nefer] 47

Hariçden on yedi çift kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl

Resm-i çift ve bennak ve gayrihû -	Hinta müd -	Şa'ir müd -	'Alef müd -
Nohud 52	Burçak müd -	Bostan 56	Resm-i kovan 45
Susam 15	Resm-i ganem 85	Öşr-i bağgat 485	Dut 500
Âsiyâb 1 senk, galle 10,5	Bâd-i hevâ -	Yekûn -	

[v. 130b]

Mezra'-i Kumanlu tahminen bir buçuk çiftlik deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne der-tasarruf-i sahib-i vakf deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 200

Zikr olunan Kızıl nâm karye sâbıka vakf-ı evlâd olub münkariz olmağın emirle tîmâra verilüb cihetdir deyü kadî cânibinden arzla bazı kimesneler berât eylemeğın sipahinin tasarrufuna mani oldukları dergâh-ı mua'llâya arz olundukda kılıç mukaddemdir deyü ferman-ı âli sadır olmağın karye-yi mezbûre-yi bit-tafsîl Beyaza nakl idüb mufassal defterine kayd eylemişler

[v. 165b]

Nahiye-yi Kirmastı

Evkâf-ı ta'allukat-ı Kirmastı ki Şahin Bey imâretine Orhan Bey'den ve Gazi Hüdavendigâr'dan ve merhum Sultan Mehmed nişanlarıyla vakfiyet üzere tasarruf olunur şimdi Balı Bey ve karındaşı Hamza Bey mütevellîlerdir gerdek zükuru ve harç-ı mezkûrlar tasarruf ederler der-Defteri Kirmastı kadîmü'z-zamandan vakfiyet üzere tasarruf ederlermiş vakfiyeleri hazine-i âmirede imiş şimdi zâviyede harç olunur misâfirîne sarf olunur ma'mûr zâviyedir öşrün mütevellîler tasarruf iderler şimdiki halde Balı Bey ve Hamza Bey fevt olmuşlar mezbûr vakfin tevliyetini nısf-ı Hamza Bey oğlu Mehmed bermûcebi vakfiye tasarruf ider rub'-i âheri Mevlânâ Sinan ve Mevlânâ Şemseddin vakfiyesi mûcibince tasarruf iderler deyü kayd olunmuştur der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî vakf-nâme nazar olunup Hacı Mehmed ve Bazarlu ve Sefa nâm kimesneleri vakf-nâmede mütevellî kılup tevliyet zikr olunan kimesnelere ola deyü kayd itmiş ve cihet-i tevliyet dahi öşr-i mahsûlât olup cümle cihetten nısf mütevellî Bazarlu evlâdına ve nısf-ı âheri Hacı Mehmed ile Sefa evlâdına ta'yîn olunmuş zikr olunan mütevellîler cihet-i tevliyet tasarruf ettiklerinden sonra bâkî mahsûlât imâret-i mezbûrede ve medresede sarf olunur mûcib-i mezbûr üzere pâdişahımız hazretlerinden mukarrernâme vardır deyü kaydolunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî zikr olunan tevliyetin nısf-ı fahrü'l- ulemâ Tokat Kadîsı Kirmastızâde Mevlânâ Muhyiddin Çelebi tasarrufunda ve nısf-ı âheri Mustafa Çelebi bin Mansur'a sadaka olunmuş deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî kemâ-kân mukarrer vakıfdır ve şart-ı vakf üzere zikr olunan Muhyiddin Çelebi Efendi'nin oğlu Mevlânâ Hüsrev Efendi berât-ı hümâyûnla müstakil mutasarrıfıdır

Nefs-i Kirmastı

Mahalle-i Câmi'

[v. 165b-172a]

Hâne 34	Mücerred 29	İmâm 1	Müezzin 1
[Nefer] 66			

[v. 172a-172b]

Mahalle-i Mescid-i Orta

İmam 1	Müezzin 1	Hâne 39	Mücerred 49
Yeniçeri 1	[Nefer] 90		

[v. 172b-173a]

Mahalle-i Karaağaç tâbî' Kirmastı

İmam 1	Hâne 25	Mücerred 27	[Nefer] 53
--------	---------	-------------	------------

[v. 173a]

Mahalle-i Çay tâbî' m.

Hâne 26	Mücerred 24	İmam 1	Müezzin 1
[Nefer] 52			

Ve nefsi-i şehirde Şahin Bey'in vakıf-ı bağban kâfirleri var vakfa haraç verirler deyü her hânenin tahtında müstakilen akçe ile Defter-i Atikte 8 hâne ve 5 bîve kaydolunmuş hâla zikr olunan bağbânlardan Tahrir-i Cedid müsveddelerinden Defter-i Atik üslûbu üzere yazılı kimse bulunmayub ve bilfiil mezkûrlardan mevcut kimse var idüğü ve dahi mağlum olmamağın Defter-i Cedide vech-i meşrûh üzere tafsîl olundu

Ve bundan gayrı bazı kullar var imiş fevt olmuş bağlarını vakıf cânibinden tîmâr iderler deyü Defter-i Atikte mukayyed olmağın vech-i meşrûh üzere Defter-i Cedide kaydolundu

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 1.400

[v. 173b]

Der-karye-i Geredelü Gılman-ı vakf-ı Şahin Bey çift sürerler deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Ve dört çiftlik hariçten ekerler deyü kaydolunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

‘An-kesm-i

Hınta 12 müd	Şa'ir 3 müd3	[Nefer] 13
--------------	--------------	------------

Ber-mûceb-i Defter-i Atik

On dört dükkân var vakf-ı imâret-i mezkûre deyü kaydolunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ adet 15 deyü mukayyed derdefteri atik

Hâsıl-ı fi sene 3.018

İcâre-i dükkân-ı kasab gayr-ı ez-meşruh fi sene 1.440	İcâre-i hamam fi sene 4.640	İcâre-i zemîn-i bazar fi sene 440	İcâre-i zemîn-i dekâkin fi sene 480
İcâre-i hamam fi sene 140	Yekûn ma' cizye ve gayrihû 17.753		

Karye-i Ateri ve Yeniceköy ki Şahin Bey Zâviyesine vakıfdır sûret-i defterdir deyü kaydolunmuş der-Defter-i Köhne mezkûr iki karye ve Defter-i Köhne iki kaydolunmuş amma yine bir yerde müctemi' oldukları sebepten bir yere kaydolundu deyü kaydolunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed Derdefter-i Atik

Mahalle-i Hamzabey

[Nefer] 28

[v. 174a]

Mahalle-i Câmî'-i Süleymanağa

[Nefer] 36

Mahalle-i Mescid-i Abdurrahman

[Nefer] 33

Mahalle-i Mescid-i Abdi

[Nefer] 36

[v. 174b]

Medine-i Münevvere evkâfı re'âyâsı elinde 8 akça resmlü bir yer vardır

Mahmud çelebi tasarrufunda resmlü 2 çiftlik yer var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Defter-i Atikde karye-i mezbûrede 11 buçuk çift kaydolunmuş

Çift 2	Nim 10	Bennâk 11	Mücerred 46
Neferân 203			

Karye-i Çölmekçi tâbî' Kirmastı vakf-ı imâret-i Şahin Bey

Çift 4,5	Bennâk 2	Mücerred 2	[Nefer] 10
----------	----------	------------	------------

Karye-i Uçarlar tâbî' Kirmastı Şahin Bey imâretine vakıfdır mezkûr karye halidir ra'iyetlerin bazı Çördük'de olur ve yerlerin zirâat iderler deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Karye-i Çördük vakf-ı m.

[v. 175a]

Haricden 3 çiftlik kaydolunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Nim 1	Bennâk 11	Ekinlü 4	Mücerred 19
Neferân 54	[Nefer] 41		

Karye-i Uçbeyi tâbî' m. vakf-ı Şahin Bey

Bennâk 6	Ekinlü 1	Mücerred 16	Neferân 259
[Nefer] 35			

Karye-i Behram tâbî' Kirmastı vakf-ı Şahin Bey

[v. 175b]

Çift 2	Nim 3	Bennâk 4	Mücerred 12
Neferân 142	[Nefer] 25		

Karye-i Gödeler tâbî' vakf-ı Şahin Bey

Fahrü'l-afitab Şeyh Çelebi Hazretleri tasarrufundan 2 çiftlik yer var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Nim 2	Bennâk 1	[Nefer] 4
-------	----------	-----------

Hâsıl-ı heme-i kurrâ

Resm-i çift ve bennâk gayrihû 2.675	Hınta 45 müd kıymet 9.000	Şa'ir 30 müd kıymet 3.000	'Alef 40 müd kıymet 2.000
Burçak 5 müd kıymet 300	Nohud ve mercimek 96	Öşrü bağgat: 2300	Öşr-i lübân 600
Öşr-i keten 400	Öşrü penbe 60	'An-çayır 700	'An-saz 300
Resm-i ganem 120	Resm-i kovan 300	'An-eşcâr-ı müsmire 300	Mukata'a-i arz ve bağat 1030
'An-beytül mal-i gulâm-ı vakf 500	Yekûn 23.980		

Mezra'-i Çadurlu tâbî' Selçuk vakf-ı mezkûr

Hâsıl-ı ber-müceb-i der-Defter-i Atik 300

Cem'an 42.034

El-masraf

[v. 175b-176a]

Cihet-i tevliyet an öşr-i ma' husûlât 4.203	Ciheti müderris fi yevm 8 hınta fi sene 27 müd	Ciheti talebe fi yevm 3	Ciheti imâmet fi yevm hınta ma' şa'ir 12 müd
Cihet-i hitâbet fi yevm 2 hınta (silik)	Cihet-i ezân fi yevm 1 hınta 4 müd	Cihet-i bevvab ve kilerdar: fi yevm 1 / hınta müd	Cihet-i kitâbet fi yevm 3 hınta 6 müd şa'ir 6 müd

		(silik)	
Cihet-i kayyum ve ferraş ve (silik) ma' hizmet-i harç-ı (silik) yevm (silik)hınta (silik) müd (silik)	Cihet-i vekil-i harç fi yevm 1	Cihet-i tabbah ve habbaz neferân 7 fi yevm 7	Cihet-i hayyat neferân 7 fi yevm 7
Cihet-i nezâret ber-müceb-i şart-ı vakf mütevellîye meşruttur	Cihet-i cibâyet-i bağbân ve çiftçiyân fi yevm 1	Cihet-i cibâyet ma' hizmet-i ambar fi yevm 1 hınta 3 müd şa'ir 6 müd	Bera-yı güşt: fi yevm 7
Bera-yı nemek fi sene 450	Bera-yı harc-ı cerde fi sene 1.000	Bera-yı pirinç ve revga-ı saf fi sene 6.000	Bera-yı nân ve şorba hınta fi sene 36 müd
Bera-yı tohm-i ziraat hınta 2 müd şa'ir 2 müd 'Alef 2 müd	Bera-yı bakıyye-i zürrâ hınta 4 müd		

[v. 176a]

Evvelden dane pişmez imiş şimdi vakfa müsaade olunduğu her Cuma gecesi dane pişer olmuş ve Ramazan ayında bit-tamamihî deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Ciheti meşihat-ı vakfiyye Fakih Seyyide Şeyh ve vekili harç olmadığı sebepten ref olunup hükm-i şerîf verilmiş mütevellî her kimi ihtiyâr ederse âna ola deyü buyrulmuş merfu şüd fi sene 919 deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Cem'an harç mine'n-nukud ve'l galle

El-bâkî el-rakabe

Karye-yi Timurili tâbî' Kirmastı karye-i mezbûre-yi merhum Murad Hüdavendigâr İsa Bey'in Siroz'daki mülk köyüne arz verüb temlik etmiş eşkücüsünü dahi bağışladım demiş elinde merhum Sultan Murad Han ve Merhum Sultan Mehmed Han nişan-ı şerîfleri var evvelde Hacı Ahmed Bey yeri imiş suret-i defterdir deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne andan sonra mezkûr İsa Bey bin Uzgur vakf-ı ebna idüp şart etmiş ki bu mecmu' köylerden günde iki akçe Karye-yi Südüklü içinde olan mescidinin imâmına cihet ola ve günde bir akçe cüz' okumağa ve ayda yüz akçe ve yılda altı müd buğday Karey-yi Südüklü'de olan zâviyesine sarf oluna deyü ta'yîn etmiş ol vakit ki tekke ve köprü ve karbarsaray ve mescid meremmeti ola bu mecmu' köylerin hâsılından

meremmeti oluna ve mütevellî dahi aslâh ebnâsı ola deyü vakf-nâmesinde kayd etmiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 176b]

İki has çiftlikleri var kendü hasları yürür ve beş çiftlik boz yerleri hariçden ekilür deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

C. 8	Nim 6	Bennâk 6	Mücerred 19
Ekinlü 1	Neferân 84	[Nefer] 41	

Karye-yi Çördük tâbî' Timurâbad karye-yi mezkûre İsa Bey mülküdür merhum Sultan Murad Hüdavendigâr ve merhum Sultan Mehmed nişanları var evvelde Hacı Ahmed yeriymiş suret-i defterdir deyü kayd olunmuş der-Defetr-i Köhne el-hâletü hâzihî karye-yi sâbıkda kayd olunan üslûb-i mezbûr üzere vakf idüb vakf-nâmesinde kayd etmiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Ve haricden zirâat olunur resmlü bir çiftlik yer var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Resm-i Çift 99	[Nefer] 2
----------------	-----------

Karye-yi Kameri Tâbî' m. vakf-ı mezbûr karye-yi sâbıkda kayd olunan tafsîl üzere vakf idüb vakf-nâmesinde kayd etmiş hâliyâ halî ve haricden zirâat olunur sekiz çiftlik yeri var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Karye-yi Südüklü tâbî' m. karye-yi mezbûre İsa Bey'in vakfıdır karye-yi sâbıkda kayd olunan tafsîl üzere vakf idüb vakf-nâmesinde kayd itmiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 177a]

Medine-yi Münevvere evkâfının re'ayâsı elinde yirmi sekiz akçe resmlü yer vardır

Çift 2	Nim 3	Bennâk 8	Mücerred 24
Neferân 8	[Nefer] 44		

Hâsıl-ı heme kurra

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 1.245 ma' Haraç	Hınta 18 müd kıymet 3.600	Şa'ir 24 kıymet 2.400	'Alef 9 müd kıymet 450
Burçak 2,5 müd kıymet 150	Nohud ve mercimek 46	Öşr-i lübân 300	Öşr-i bağat 500
Öşr-i şir 10	Resm-i otlak 70	Resm-i çayır ve saz ve kovan ve penbe ve meyve 1.000	Yekûn 9.771

Mezkûr karye sınırında İlyas ve Selim değirmenleri ve civarında olan bağçe ve çayırın rüsûmundan yılda yüz akçe olur bu zikr olan değirmenleri ve çayırı ve bağçeyi ki mezkûr Osman Çelebi mukaddemâ Mihaliç müfettişi olan Mevlânâ Ali bin Zeyneddin hükûm-i pâdişahî ile teftiş edib mezkûr karyenin hududunda idüğüne hüküm olunub hücceti verilincek müşârün-ileyh Osman Çelebi ber-mûceb-i hüccet-i kadî getürüb Defter-i Cedide-yi Sultanî'ye kayd ittürdü tarih-i hüccet fi evasıt-ı muharremi'l-harâm min-şuhûri sitte ve aşer ve tis'a mie deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Karye-i Kayıkçı'da bir çeltük argı var ki iki müd tohm çeltük ekilürmüş şimdi ekilmez olmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî geru ekilmez didiler deyü mukayyed der-Defter-i Köhne

Kirmastı Subaşı Balı Bey'in Boynuzlu Karyesi'nde iki harâb değirmen var imiş dedesi imâretine vakf etmiş ve bir pâre bağı Câmî' müezzinine vakf etmiş şimdi harâb deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Ve dahi bin akçe sermayeli bir sabunhâne mahalle mescidinin imâmına ve çerağ yağına ve meremmetine vakf etmiş el'ân sabunhâne harâb olub yerine bir gayri dükkân bina olunmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 177b]

Ve nefsi-i Kirmastı'da iki dükkânı dahi Balı Bey vakfetmiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Ve Mihaliç'de Balı Bey karındaşı Kasım Bey mahalle mescidine bir dükkân vakf etmiş Kirmastıda bir harâb bağıyla deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Ve bir papuccu dükkânı ve bir pâre bağ mescid müezzinine vakf etmiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne şimdi harâb deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Ve ayda dört akçe çerağ yağına sarf olunur deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî zikr olunan evkâf masalih-i mescid için sarf olunur deyü mukayyed ve ayda dört akçe çerağ yağına sarf olunur deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Vakf

Kirmastı tevâbi'nde Karye-yi Kavaklu sipahisi Kapucu İlyas karye-yi mezkûrede bir mescid bina idüb mesâlih-i mescid için kırk bin akçe vakf idüb vakf-nâmesinde kayd etmiş istirbah olunub rıbhından hâsıl olan meblağ mesâlih-i mescide sarf oluna iş bu minval üzere ki zikr olunur deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı ani'r-rıbh fi sene 6.000

Ve on beş bin akçe dahi mezkûr İlyas zevcesi Paşalı Hatun vakf idüb rıbhından hâsıl olan mescid-i mezkûr masalihine sarf oluna deyü vakf-nâmesinde kayd etmiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı mine'r-rıbh fi sene 1.500

El-masraf

Cihet-i imâmet fi yevm 1	Cihet-i ezân fi yevm 1	Cihet-i kayyum ve revgan-ı çerağ fi yevm 1	Bera-yı cüz-hân fi yevm 1
Bera-yı cüz-hân fi yevm 1	Cihet- i cüzhânî liracülü'l-âlim essalih el-mücerred fi yevm 1	Cihet-i nezâret fi yevm 1	Cihet-i cibâyet fi yevm 1
Bera-yı cüzhânî fi yevm 1			

El-bâkî

Tasarrufu li-masâlihi'l-vâkı'îne'l-mezbûrîn mâ-dâmen bi-kaderin hissetin bihimâ mine'l-asli'l-mebâlîği sümme ba'de mimmâ bihâ tasarrufu mûcibu'l-vakfiyyeti ve'l-memerreti mukaddemeti alâ-ehli'l-vezâifi inde'l-ihtiyâci ileyhâ

[v. 178a]

Karye-yi Ada tâbî' Kirmastı karye-yi mezbûre Yegan Şahin elinde olub merhum Sultan Murad Han Mehmed Paşa'ya mülklüğe vermiş şimdi Mehmed Paşa oğlu Mahmud Çelebi tasarruf ider mezkûr Mahmud Çelebi babasının vakf-nâmesine getirüb imarete vakıfdır deyü kayd olunmuş mezkûr mütevellîdir suret-i defterlüdür merhuman Sultan Murad Han ve Sultan Mehmed Han nişan-ı şerîfleri var mezkûrun köyleri vakf-ı ebnâ' etmiş andan sonra benâtına andan sonra Osmancık'da olan zâviyesine vakf etmiş deyü nakl olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî vakf-ı ebnâlık üzere Mehmed Paşa ebnâsından Süleyman Çelebi mutasarrıfıdır müceb-i mezkûr üzere pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden mukarrernâmesi ve şer'î vakfiyeleri var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ mezkûr Süleyman Çelebi oğlu Osman Bey vech-i meşrûh üzere mutasarrıfıdır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

On bir buçuk çiftlik yer var hâlî deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Çift 3	Bennâk 4	Nim 5	Mücerred 11
Neferân 32	[Nefer] 26		

Karye-yi Yenice tâbî' Kirmastı Yegan Şahin elinde olub merhum Sultan Murad Han Hüdavendigâr Mehmed Paşa'ya mülklüğe verüb elinde nişan-ı hümâyûn var şimdi Mehmed Paşa oğlu Mahmud Çelebi tasarruf ider subaşı has imiş suret-i Defter-i Kirmastıdır merhum Sultan Murad (silik) olub vakf etdim mukarrer tuttum deyü nişan-ı şerîf var ve Sultan (silik) mezkûr Mehmed Paşa vakf-ı ebnâ' idüb şer'î vakfiyeleri vardır sonra benâtına sonra Osmancık'da bina eylediği zâviyesine vakıfdır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî ebnâsından Süleyman Çelebi mutasarrıfıdır pâdişahımız hazretlerinden mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ mezkûr Süleyman Çelebi oğlu Osman Bey vech-i meşrûh üzere mutasarrıfıdır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

[v. 178b]

Mezkûr Yenice nâm karyenin Defter-i Cedid müsveddelerinde esâmisi bulunmayub vakf-ı mezbûrun Ada ve Kayıkçı nâm vakıf karyeleriyle bir yerde yazulu an-evkâf-ı Osman Bey deyü Dere nâmıyla bir karye bulunub Yenice köy esamisiyle tatbik olunub Defter-i Atikde Yenice köyde Kamal veledi Kulfal ve Kamal veledi Ahmed nâmıyla iki kimesne yazılmış ve bu Dere köyünde Ali veledi Kamal deyü bir kimesne bulunub gayri nâmla yazılan esamilerden kat-ı nazar iş bu gayr-ı meşhur nâmla olan kimesnelerden bu karye ol karye idüğüne yakın gelüb ne vakıf sahiblerinden kimse hâziruna tahkiki için tefahhus olunmağa mevcut ve ehl-i vukuf kimse olmamağın Yenice köy yerine iş bu Dere nâm karye vakf-ı mezbûra kayd olundu

Karye-yi Dere tâbî' m.

Emir Sultan evkâfı re'ayâsı elinde ve Medine-yi Münevvere evkâfı re'ayâsı elinde resmlü beş buçuk çiftlik yer vardır

Çift 2	Nim 3	Bennâk 9	Mücerred 19
Neferân 76	[Nefer] 37		

Karye-yi Kayıkçı tâbî' Kirmastı vakf-ı mezbûr karye-yi mezkûr dahi karye-yi sâbıkda kayd olunan tafsîl üzere mukarrer vakıf idüğü Defter-i Atikde mukayyed ve mastûrdur

[v. 179a]

Has çiftlik ve haricden dokuz çiftlik kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Çift 1	Nim 3	Ekinlü 2	Bennâk 9
Mücerred 20	Neferân 97	[Nefer] 39	

Hâsıl-ı heme kurra

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihü 1.126	Hınta 10,5 müd kıymet 2.100	Şa'ir 6 müd kıymet 600	'Alef 4 müd kıymet 200
--	-----------------------------	------------------------	------------------------

Erzen 1 müd kıymet 100	Burçak 1 müd kıymet 100	Nohud 15	Öşr-i bağat 400
Öşr-i keten 120	An-saz 90	An çayır 1.000	Resm-i lübân 300
Resm-i ganem 50	Resm-i kovan 20	Resm-i aruz 50	Asiyab hicr fi 6 şehri galle 2 müd
Yekûn 6.271			

Zikr olunan vakfın vakf-ı ebnâsından kimesne kalmayub hariçden Ali nâm kimesne mütevellî olub ve Mahmud nâm kimesne ile zevâyidi ekl idüb şart-ı vâkıf meri' olunmayub Hüdavendigâr Sancağı'nda bin yedi yüz akçelik tîmârdan ma'zûl olan Hızır nâm sipahi gelüb vakfın zevâyid horu ref' olunub tevliyet-i mezbûre bana sadaka olunursa şart-ı vâkıf üzere masârifin ve meremmetin göreyim ve sefer-i hümâyûn vakî oldukça bizzat varub sefer hizmetin dahi eda edeyim deyü müteahhid olub tevliyet-i mezbûreye muhyil ve müstehak olduğu iftiharü'l ümerâi'l-kiram Hüdavendigâr Sancağı Beyi Abdurrahman Bey arz eylemeğin dergâh-ı mua'llâdan verilen nişan-ı hümâyûn mücibince Defter-i Cedide kayd olundu

İş bu tafsîl müsvedde defterlerinde mastur bulunmağın bu mahalle nakl olundu

[v. 179b]

Vakf-ı Zâviye-yi Hamza Bey der-Karye-i Ateri tâbî' Kirmastı ber-müceb-i berât-ı şahî Karye-yi Karacalar ki Halil Bey Defterinde hassa-i subaşı yazılmış kadîmden Bazarluoğlu Murad Bey'in vakf-ı ebnâsı imiş Bayezid Hüdavendigâr ve sultan nişanıyla kayd olunmuş ve merhum Sultan Murad Han Hüdavendigâr vakf-ı ebnâ-yı mukarrer dutmuş ve bu vecih üzere sultanımız nişan-ı hümâyûnu var şimdi Balı ve karındaşı Hamza tasarruf iderler deyü Kirmasti Defterinde kayd olunmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olub tîmâra verilmiş el-hâletü hâzihî ebnâ münkariz olub mezkûr Hamza Bey zâviyesine mahsûlâtı sarf olunub vakfiyet üzere tasarruf oluna deyü pâdişahımızdan nişan-ı hümâyûn sadaka olunmuş deyü mukayyed der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hariçden ekilür üç buçuk çiftlik yer var resmlü

Karacalar Cemâati elinde otuz dokuz akçe resmlü yer vardır

Çift 5	Nim 3	Mücerred 9	Neferân 76
[Nefer] 22			

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû ma' el-harac 507	Hınta 11 müd kıymet 2.200	Şa'ir 10 müd kıyme 1.000	'Alef 5 müd kıyme 250
Burçak 1 müd kıyme 60	Erzen 1 müd kıyme 60	Nohud 18	bağ 10
Öşr-i keten 20	Öşr-i şir ve piyaz 8	An-çayır 20	Resm-i kovan 20
Öşr-i lübân 20	'An-ceviz 30	Yekûn 4.205	

Karye-yi Yılan Karacalar tâbî' Kırmastı karye-yi sâbıkda kayd olunan tafsîl üzere mukarrer vakıfdır

[v. 180a]

Akçakoyunlu yörükleri elinde ve Emirsultan evkâfî ahali elinde resmlü yedi çiftlik yer vardır

Çift 1	Bennâk 5	Mücerred 11	[Nefer] 28
--------	----------	-------------	------------

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 1.658

Karye-yi mezkûr Hamza Bey'in Karpaz Suyu üzerine yapılmış iki mülk değirmeni varmış zâviyesine vakıf imiş sipahiye resm verüb bâkî mahsûlât zâviyeye sarf olunur deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ mezkûr değirmen yirmi yıldan ziyade halî ve muattal kalub harâba müşrif olduğu sebebden mukaddemâ zâviye-yi mezkûrenin Mehmed bin İlyas nâm mütevellîsi ve kâtibi Aladdin ve cabîsi Ali harâba müşrif oldu deyü müfti-i âlim fahrü'l-ulemâ Mevlânâ Ali Çelebi'den istifta olunub ve icâzet için dahi der-i devlete arz olundukda istibdâle fetvâ verilüb ve icâzet verildiği ecilden zikr olunan harâb değirmen ocakları Mevlânâ Şecaüddin İlyas bin Hacı Mümin nefsi Mihaliç'de vakî olan üç aded dükkânlarıyla istibdâl idüb ve mezkûran değirmenlerin yerinde olan tîmâr tarikiyle mutasarrıf-ı sipahi marifetiyle Mevlânâ Şeca'a bin beş yüz akçeye bey' olunub tarafından ikrarları müsaddak ve müsellemlerle dutulub zikr olan istibdâl caiz görülüb sebt-i sicil oldu deyü Mihaliç mahkemesi sicilâtında mastûr ve

mukayyed bulunub ve Mevlânâ-i mezbûr Şeca dahi fevt olduktan sonra zikr olan ocaklar müteveffâ mezbûrun karındaşı Salih Kethüda veledi Hacı Mümin'e cihet-i irsle müntakil olduktan sonra mezkûr Hacı Salih dahi zikr olan ocakları ihya ve tâmir idüb âdet-i pâdişahî üzere sahib-i arza resmin teslim idüb sayir emlakı gibi tasarruf itdüğü cihetden mülkiyet üzere deftere sebt olundu

Ve Kirmasti tevâbi'nden bir pâre bağ Hâsıl 20

Ve zâviye kurbunda resmlü bir pâre bağ Hâsıl 100

Ve Doğan adlu kulunun zevcesiyle zaviyeye vakfetmiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Ve otuz bin nakid akçe vakfetmiş ki istirbah olunub rıbhından hâsıl olan zâviye yi mezkûre masârifine sarf oluna

Hâsıl-ı fi sene 6.000 ber mûceb-i defter-i atik

Ve mezkûr Hamza Bey oğlu Mehmed Çelebi on iki bin nakid akçe vakf idüb rıbhı zâviye-yi mezkûre masârifine sarf ola deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ mevcud akçe 33.850 deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 180b]

Ve nefsi-i Mihaliç'de harâb değirmen ocaklarıyla istibdâl olunan üç aded dükkân vakfiyet üzere tasarruf olunur deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Cem'an 38.970

El-masraf mezkûr vakıf karye-yi Ateri'de bina etdiğı zaviyesine ki varidiyet ve naziliyet için vakf-nâmesinde kayd idüb matbah ve kervansaray bina etmiş ve kendü nefsi için zâviyenin taraf-ı kiblesinde türbe bina etmiş ve bu hususlar için etdüğü evkâf mahsûlâtından tâyin-i harç olub vakf-nâmesinde kayd etmiş iş bu minval üzeredir ki zikr olunur mahsûlât vakfından bina etdiğı zâviyesine ve mescidine ve matbahına ve kervansarayına ve türbesine ve bâkî evkâf rakabelerine ve meremmetlerine bi-kaderi'l-kifâye harç olunduktan sonra bâkî mahsûlât dan ta'yîn olunan bunlardır ki tafsîl olunur deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Cihet-i tevliyet 'an-mahsûlât 1.620	Cihet-i meşihat fi yevm 1,5 hinta 4 müd fi sene	Cihet-i imâmet fi yevm 2 hinta 4 müd fi sene	Cihet-i ezân fi yevm 1,5 hinta 3 müd fi sene
Cihet-i cüz-hânan neferân7 fi yevm 7	Cihet-i nakib fi yevm 1,5 hinta müd fi sene 3	Cihet-i tabbah ve habbâs fi yevm 1,5 hinta 3 müd fi sene	Cihet-i kitâbet fi yevm 2 hinta 2 müd şa'ir 2 müd 'alef 2 müd
Cihet-i cibâyet fi yevm 2 hinta 3 müd 'Alef 2 müd	Bera-yı güşt fi yevm 4	Bera-yı bilh fi sene 200	Bera-yı nân hinta fi sene 10 müd
Bera-yı ziyafet şa'ir fi sene 5 müd	Bera-yı ziyâfet pirinç ve yağ ve bal ve bâkî harç-ı cerde fi yevm 4 fi sene 1.440 hinta fi sene 9 müd 'alef fi sene 4 müd	Harç-ı muka'ta-i zemîn-i zaviye ma' tevâbi'hâ fi sene 40	Yekûn 14.522

El-bâkî li'r-rakabe

Mezkûr vakıf Hamza Bey zikr olan evkâfda tevliyet-i ebnâsına kayd idüb andan sonra aslah-ı utekâsına ve evlâdına batnen ba'de batnin deyü vakf-nâmesinde kayd etmiş ve mezkûr zâviyenin hüddamı avâriz-ı divaniyeden emin olalar deyü ellerinde hükm-i padişahî var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 181a]

Karye-yi Çörekliköy tîmâr-ı Mahmud ve Kulavuz sonra Sultan Murad Han Hüdavendigâr kızkarındaşı Hatice Hatun'a mülklüğe vermiş şimdiki halde mezkûr köy Hatice Türbesi'ne vakıfdır Dânişmendler yerler imiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik hâliyâ vech-i meşrûh üzere Hatice Hatun'un mukarrer vakfidir deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Çift 10	Nim 2	Bennâk 4	Mücerred 35
Neferân 517	[Nefer] 68		

[v. 181b]

Hâsıl-ı Karye-i Çörekli

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 1.125	Hınta 13 müd kıymet 2.600	Şa‘ir 8 müd kıymet 800	‘Alef 7 müd kıymet 350
Burçak 1 müd kıymet 60	Öşr-i lüban 61	Öşr-i keten 18	Öşr-i meyve 15
Çayır 50	Resm-i ganem 15	Resm-i ağıl 40	Resm-i kovan -
Bâd-i hevâ 31	Yekûn 5.125		

Mezra'-i Tavşancık evvelde mülkdür şimdi Merhum Sultan Murad Han Hüdavendigâr'ın hemşiresi mezkûre Hatice Hatun satun alub Bursa'da türbesine vakf etmiş bu vecihle mukayyedir deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne şimdi gelüb kimesne yazdırmadı Defter-i Köhneden nakl olundu deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik hâliyâ mezkûre hatunun vech-i meşruh üzere vakfidir deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 800

Der- nefsi-i Kirmastı

Vakf-ı Balı Bey bera-yı mescid ve Zâviye-yi Hud

Der-mahalle-i Karaağaç tâbî' nefsi-i Kirmastı

Nakdiye 50.000 hâsıl-ı ani'r-rıbh 7500 Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele oluna

Âsiyâb 2 bab resm-i fi 60 hâsıl-ı hınta 180 kile fi 7 kıymet 1.260 der-vad-i Avşar ve Ilıca tâbî' Karesi

Âsiyâb 2 bab resm fi 30 hâsıl hınta 60 kile kıymet 420 der-vilayet-i mezbûr

Der-nefs-i Kirmastı dekâkin 20 bab fi sene 300

‘An-mahsûl-i çayır der-kurb-i Kirmastı 300

Hâne-i ulvî ve suflî evlâda meşrutdur hâliyâ İsa mutasarrıfdir

Yekûn 9.780

[v. 182a]

El-masraf

Cihet-i imâmet fi yevm 2	Cihet-i te'zin fi yevm 2	Cihet-i tedris fi yevm 5	Cihet-ieczahânan 12 fi yevm 6
Cihet-i kitâbet fi yevm 1,5	Cihet-i cibâyet fi yevm 2		

Be-cihet-i zaviye-i merhumü'l mezbûr der-nefs-i Kirmasti

Hınta fi yevm 1 şilik	Cihet-i tabbah fi yevm 2	Cihet-i şeyh-i zâviye fi yevm 2	Bera-yı güşd fi yevm 2
Bera-yı şem' fi sene 12			

Senede birer kile buğday un olub ayende ve revende etmeklerine sarf oluna deyü şart olunmuş

Zikr olunan mesârifden mâ-adâsıyla mescid-i mezbûrun ve hanın ve zâviyenin ve değirmenlerin meremmetleri görüldükden sonra mütevellî evlâddan kimse ile bâkîsine mutasarrıf ola deyü şart olunmuş ve evlâddan bil fiil İsa bin Balı Bey berât-ı hümâyûnla mütevellîdir ve tevliyet-i ebnâsına ve ebnâsı ebnâsına batnen ba'de batnin ve karnen ba'de karnin ve andan sonra aslâh-ı utekâsına ve ebnâ-yı utekâsına batnen ba'de batnin ve anlar münkariz olıcak mescid-i mezbûrun imâmı kim olursa mütevellî ola deyü şart olunmuş

Vakf-ı Abdurrahman bera-yı Mescid-i Mahalle-i Orta ki karye-i Ateri Dimekle meşhurdur

Nakdiye 5.000 Onu on bir buçuk akçe hesabı üzre muamele oluna

Hâsıl-ı ani'r-rihb 750

Zikr olunan akçenin nısfı cihet-i imâmet ve nısf-ı âheri cihet-i tevliyet ola deyü şart olunmuş ve tevliyet aslah-ı ebnâsına neslen ba'de neslin ve batnen ba'de batnin ve ba'de inkırâz-ı ebnâihim hükmü'l-vakf bir aslah kimesneye tevcih ide deyü şart olunmuş hâla evlâddan Hüseyin mütevellidir

Vakf-ı Hatun Tatarkızı bera-yı Mescid-i Züfer Bey der-mahalle-yi mezbûre

Nakdiye 9.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub ribhından mescid-i mezbûrun imâmına yılda altı yüz altmış akçe ve müezzine üç yüz yirmi akçe ve mütevellisine üç yüz yirmi akçe verile deyü şart olunmuş

[v. 182b]

Mahalle-i Çay der-nefs-i Kirmastı

Evkâf-ı Kara Mustafa bera-yı mescid-i mahalle-i mezbûre

Nakdiye 10.000 Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele oluna

Hâsıl-ı ani'r-rihb fi sene 1.500

Dükkân 1 bab fi sene 180

Zikr olunan dükkân icâresiyle mescid-i mezbûrun ve hâne-i mezkûrun meremmâtı görüle deyü şart olunmuş

Hâne-i ulvî ve suflî hâne-yi mezbûre icâresi evlâda şart olunmuş

El-masraf

Cihet-i imâmet ma' cüz' fi yevm 2	Cihet-i müezzin fi yevm 1	Cihet-i haracdâr fi sene 20	Cihet-i tevliyet fi yevm 1
Bera-yı revgan-ı çerağ fi sene 40 üç aded çereğ ola			

Hâla evlâddan berât-ı hümâyûnla Ahmed mütevellîdir ve tevliyet ve imâmet ebnâsına şart olunmuş

Vakf-ı Hacı Hasan

Nakdiye 1.200

Hâsıl-ani'r-rihb fi sene 180

Meblağı mezbûr onu on bir akçe hesabı üzere muâmele olunub ribhından Çay Mahallesi'nin mescidi müezzini günde bir cüz' tilâvet etmek üzere yüz elli akçe tasarruf ıder ve bâkî otuz akçesi mütevellîsine şart olunmuş

Mahalle-yi Hamza Bey tâbî' Karye-i Ateri

Vakf-ı Mescid-i Hamza Bey el-mezbûr

Nakdiye 34.000

Hâsıl-ı ani'r-rıbh fi sene 5.100

Dükkân 3 bab fi sene 444 der-nefsi Mihaliç

Vakf-nâmesi görölmeğe muhtaç oldu deyü defterde işaret olmuş

Vakf-ı Mescid-i Mahalle-yi Abdi tâbî' Ateri

Nakdiye 2.500

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub rıbhından mescid-i mezbûrun imâmına yevmi bir akçe verile

Vakf-ı Mescid-i Karye-i Yılan Karacalar tâbî' Kirmastı

Nakdiye 300 Onu on bir buçuk hesabı üzere muâmele olunub rıbhıyla mescid-i mezbûra şem' alına

[v. 183a]

Karye-yi Kavakkebir tâbî' Kirmastı

Vakf-ı Kapucu İlyas bera-yı mescid-i karye-yi mezbûre

Nakdiye 40.000 Onu on bir buçuk hesabı üzere muâmele olunur

Hâsıl-ı ani'r-rıbh fi sene 6.000

Min'hâ

Cihet-i imâmet fi yevm 1	Cihet-i tevliyet fi yevm 2	Cihet-i kayyum fi yevm 1	Cihet-i eczahânan 6 nefer fi yevm 6
--------------------------	----------------------------	--------------------------	--

Cihet-i nezâret fi yevm 1	Cihet-i mua'llim fi yevm 1	Cihet-i cibâyet fi yevm 2	Cihet-i kitâbet fi yevm 2
---------------------------	----------------------------	---------------------------	---------------------------

Hâliyâ berât-ı hümayûnla Ali bin Nasuh evkâf-ı mezbûre üzere mütevellidir

Karye-yi İlyaslar nâm-ı diğer Doğancı tâbî' Kirmastı

Vakf-ı mescid-i karye-yi mezbûre

Nakdiye 4.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele olunub rıbhına mescid-i mezbûrun imâmı mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Vakf-ı şem'-i mescid-i mezbûre

Nakdiye 100 Rıbhıyla mescid-i mezbûra mum alına

Karye-yi Timurabad tâbî' Kirmastı

Vakf-ı mescid-i karye-yi mezbûre

Nakdiye 4000

Meblağı merkum onu on bir buçuk hesabı üzere muâmele olunub rıbhından dört yüz akçesi mescid-i mezbûrun imâmına ve yüz akçesi nâzırına ve yüz akçesi mütevellîsine şart olunmuş

Vakf-ı Abaz Karye-yi mezbûre

Nakdiye 700

Vech-i mezkûr üzere muâmele olunub rıbhıyla kuyular meremmeti ve câbisine kuyular akçesi rıbhından yılda elli akçe verile deyü şart olunmuş

Karye-yi Karaburçak tâbî' Kirmastı

Vakf-ı Köse Kadî Bera-yı Câmi-i' Hazreti Emir kuddüs-e sırrıhû

Nakdiye 7.000

Dekâkin 4 bab

Meblağı merkumun beş bin akçesinin onu on bir buçuk akçe hesabı üzere hâsıl olan rıbhıyla Câmî'-i mezbûrun meremmeti ve dükkânların levâzımı görüldükden sonra mâ-bâkîsine Câmî'-i mezbûrun hatîbi ve imâmı mutasarrıf olalar deyü şart olunmuş ve iki bin akçesinin rıbhıyla meblağı merkumun mütevellîsi

[v. 183b]

Günde bir cüz' tilâvet eylemek üzere yılda yüz elli akçeye mutasarrıf ola ve yüz elli akçesiyle bir sâlih kimesne Hazreti Emir ruhu için günde bir cüz' tilâvet ide deyü şart olunmuş

Karye-i Dere tâbî' Kirmastı

Vakf-ı Hacı Mahmud

Âsiyâb - bab

Mescid-i mezbûrun meremmeti görüldükden sonra senevî mahsûlü karye-yi mezbûre mescidinin imâmına şart olunmuş

Mahalle-i Cami'-i Kebir der-nefsi Kirmastı

Vakf-ı Akça Mahmud

Nakdiye 2.000

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere rıbhından iki yüz altmış akçe ile Câmî'-i mezkûrun hatîbi günde bir cüz' tilâvet ide bâkîsi mütevellîsine şart olunmuş

Vakf-ı Şah Abdülkerim ki Müftü Şeyh dimekle meşhurdur

Âsiyâb-ı karaca tama-ı salihû der-kurb-ikarye-yi Viran tâbî' Mihaliç 3 bab resm fi 60

Zikr olunan değirmenlerin mahsûlâtı ulemâyâ şart olunmuş hâla berât-ı hümâyûnla ulemâdan Mevlânâ Veliüddin Hâlîfe mutasarrıfdir

[v. 186a]

Evkâf-ı Nahiye-yi Sivrihisar

Karye-yi Kaplu Sivrihisar Câmî'ne vakıfdır mülk-i issî Eminüddin Mikail'den Sultan Alaeddin zamanından berü vakfiyet üzere tasarruf olunur imiş mezkûr karye hâsılının humsunu? huffaz ve hatîb ve kayyum tasarruf iderlermiş ve sülüs humsunu? kadî ve uteka tasarruf iderlermiş uteka hissesinden yevmi bir akçe Mevlânâ Muharrem'e sadaka olunmuş ve cümle hâsıldan yevmi iki akçe müderris tasarruf idermiş ve ebnâ-yı vezâifin öşrüne mahzâr tasarruf idermiş deyü nakl olunmuş an-Defter-i Kirmasti el-hâletü hâzihî zikr olunan uslub tağyir olunub tevzi'nâme-yi pâdişahî üzere vâki' olan tertib zeyl-i defterde mezkûrdur deyü mukayyed olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 186a-a86b-187a]

Çift 6	Nim 24	Bennâk 34	Mücerred 123
Ekinlü 7	Neferân 351	[Nefer] 213	

[v. 187a]

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihü 1.911	Hınta 11 müd Yekûn 1.320	Şa'ir 6 müd Yekûn 360	'Alef 1 müd Yekûn 30
Öşr-i penbe 50	Öşr-i lüban 15	Resm-i kovan 25	Öşr-i bağ 800
Resm-i ganem 100	Öşr-i çeltük 500 ber müceb-i defter-i atik	Bâd-i hevâ 150	Yekûn 5.261

Karye-yi Orta Köy tâbî' Sivrihisar

[v. 187a-187b]

Çift 4	Nim 8	Bennâk 15	Mücerred 33
Neferân 106	[Nefer] 69		

[v. 187b]

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 631	Hinta 8 müd Yekûn 960	Şa'ir 6 müd Yekûn 360	Burçak 2 müd Yekûn 120
Resm-i kovan 16	Öşr-i penbe 35	Öşr-i ceviz ve meyve 20	Alef 10 kile Yekûn 150
Resm-i lübân 10	Bağat 180	Resm-i ganem 50	Bâd-i hevâ 50
Yekûn 2.582			

Karye-yi Yalnızçam tâbî' Sivrihisar

[v. 187b-188a]

Çift 4	Nim 14	Ekinlü 1	Bennâk 10
Mücerred 37	Neferân 89	[Nefer] 67	

[v. 188a]

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 677	Hinta 7 müd Yekûn 840	Şa'ir 3,5 müd Yekûn 210	'Alef 2 müd Yekûn 60
Burçak 1 müd Yekûn 60	Öşr-i penbe 20	Bağat 200	Resm-i ganem 35
Öşr-i meyve 10	Âsiyâb 2 hicr resm 120	Resm-i kovan 10	Nehr-i çeltük on beş müd tohm ekilür der-Defter-i Atik hâsıl 3.200
Bâd-i hevâ 50	Yekûn 5.407		

Karye-yi Kargalu tâbî' Sivrihisar

[v. 188a-188b]

Çift 1	Nim 11	Bennâk 6	Mücerred 13
[Nefer] 13			

[v. 188b]

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 288	Hınta 4 müd Yekûn 480	Şa'ir 3 müd Yekûn 180	'Alef 1 müd Yekûn 30
Burçak 1 müd Yekûn 60	Öşr-i lübân 15	Resm-i kovan 12	Resm-i ganem 25
Bağat 110	Öşr-i meyve 10	Âsiyâb 2 bab resm 120	Âsiyâb 1 bab Yekûn 30
Bâd-i hevâ 30	Yekûn 1.390		

Mezkûr Kaplu ve Orta ve Yalnızçam ve Kargalu nâm karyeler re'ayâsının yerleri âz olub kadîmden resm-i çift alınmayub sonradan teklif olunduğu üzere resm-i çift yirmi dört akçe verirlermiş şimdi yine ol mûcib üzere deftere kayd olundu deyü nakl olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ vech-i meşrûh üzere geru yirmi dört akçe alunur mukarrer deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Mukata'a-i hamam vakıf Câmî'-i der-şehr-i Taçköprü Hamamı dimekle maruf hamamdır

Fi sene 100.000

Mezra'-i Bademlü tâbî' Kaplu vakf-ı Câmî'-i mezkûr

Hâsıl 600

Yekûn cümle hâsıl-ı resm-i çift âdet-i kadîm üzere yirmi dört akçe alınmağla

20.240

[v. 189a]

El-masraf

Cihet-i imâm fi yevm 3	Cihet-i hatib fi yevm 3	Cihet-i ser-mahfil fi yevm 2	Cihet-i huffaz nefer 10 / fi yevm 10
Cihet-i müezzin 2 nefer fi yevm 3	Cihet-i kayyum 2 nefer fi yevm 2	Cihet-i mua'rif ma' elvah fi yevm 2	Cihet-i nezâret fi yevm 4 der-tasarruf-i Mevlana Seydî Ahmed Çelebi
Cihet-i câbi fi yevm 2	Cihet-i müderris fi yevm 3	Cihet-i talabe fi yevm 4	Cihet-i kitâbet fi yevm 2
Cihet-i tevliyet fi yevm 6	Cihet-i imâm-ı mescid-i	Be-cihet-i hasır ma'	Bera-yı rakabe-i cami' ve

	şeyh fi yevm 1	revgan-ı çerağ fi sene 180	hamam fi yevm 1,25
Cem'an fi yevm 49 fi şehir 1.470 fi sene 17.640	El-bâki 2.600		

Mezra'

Selçuk Bey evlâdının mülk-i mukarreri Karaağaç nâm Mezra'da bir çiftlik yer İbrahim Kardaş Zâviyesi dimekle ma'rûf zâviyeye vakf olub vakfiyet üzere tasarruf olunmuş Mesihuddin Şeyh ve Kemal Şeyh nâm kimesne zâviye-yi mezbûrede mütekâi'd olub tasarruf iderler vakfiyet üzere ellerinde mukarrernâme-yi pâdişahî vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Sinan Şeyh ve Hamza berât-ı pâdişahî ile mutasarrıflardır deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan çiftliğin hâsılı zâviye-yi mezbûreye âyende ve revende için ta'ama sarf olunub zâviye-yi mezbûrenin meşîhati Hamza bin Şeyh Mehmed ve Kademeri Nazar Ali bi'l-iştirâk berât-ı şerîf ile tasarruf iderler iken zikr olan Hamza'nın üzerinden Musal bin Kemal'e tevcih olunub mezkûr meşîhatı mezbûr Musal mutasarrıfıdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve sultanımız hazretlerinden berât-ı şerîf var

Hâsıl 300

Karye

Karaca Ahmed oğlu Mezid Paşa'nın ve kardaşı Rum Paşa'nın bir çiftlik vakıf yeri vardır Sivrihisardaki Câmî' mescidine bir müd tahıl ve yedi akçe kabala verirler şimdi Mezid Paşa oğlu Elvan ve Seydi tasarruf ederler kendülerün çiftleri yürür mahsûlâtı zâviyeye sarf olunur deyü nakl olunmuş der-Defter-i Kirmastı el-hâletü hâzihî Elvan ve Seydi oğlanları Yusuf ve Üveys tasarruf iderler ellerinde pâdişahımız berâtı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ vech-i meşrûh üzere Cafer ve Haydar berât-ı pâdişahî ile mutasarrıflardır der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan Üveys'in oğlu Mehmed vech-i meşrûh üzere ol çiftliği tasarruf iderken vefat idüb el'ân vakfiyet üzere oğlu Ahmed mutasarrıfıdır elinde padişahımızdan (silik)

[v. 191a]

Çift 1	Nim 1	Ekinlü 2	Mücerred 12
Neferân 36	[Nefer] 22		

Hâsıl-ı 'ani'l-galle ve resm-i ganem ve bâd-i hevâ 1.000

Sivrihisar tevâbi'nde Parımbay dimekle ma'rûf vakıf yeri Kurd Şeyh mutasarrıf imiş el'ân mezkûrun oğulları Aşkeri ve İne Bey mutasarrıflardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mezkûran Aşkeri ve İne Bey vakfiyet üzere mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımızın mukarrernâmesi vardır ve çiftliklerinde bir pârecik çayır vardır beş dönüm mikdarı yer deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Karapınar dimekle ma'rûf mezra' ki hariç ez-defter deyü Edhem nâm sipahi tasarruf idermiş mezkûr Karapınar'ın vakfının hududunda olduğuna sahib-i vakfın elinde mûmza şer'î hüccet olub ve Beylerbeyi Defterinde dahi zikr olan Karapınar vâkfin idüğüne işaret olunub mastûr ve mukayyed bulunduğu sebebden Parımbay'a mülhak olunub deftere kayd olundu ve berât-ı pâdişahî ile zikr olan vakfa Mestan Şeyh ve Ali ve İsa ve Mümin ve Mustafa vakfiyet üzere mutasarrıflardır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı 'ani'l-galle ve çayır ve gayrihû 400

[v. 191b]

Mezra'

Kubbebük evvelde hassa-yı zâim imiş sonra Karaoğlu Firus Bey Karaca Ahmed zâviyesine vakf etmiş merhum Sultan Mehmed dahi vakfiyete mukarrer tutub hükm-i hümâyûn vermiş ol mûceb üzere pâdişahımız hazretleri dahi mukarrernâme sadaka eylemiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ bera-tı pâdişahî ile evlâddan Cafer ve Haydar mutasarrıflardır karye-yi mezkûrda çeltük ekilür imiş şimdi ark çıkmayub ekilmez olmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan Kubbebük Mezra'sı vakfiyet üzere Mehmed bin Üveys tasarruf iderken fevt olub oğlu Ahmed vech-i meşruh üzere mutasarrıfıdır

Hâsıl 378

Karye-yi Karaağaç Selçuk Bey'in atasından ve dedesinden kalmış satun alınmış mülkdür elinde merhum Sultan Murad Han ve merhum Sultan Mehmed nişan-ı hümâyûnları var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mülkiyyet mukarrer olub Selçuk evlâdına pâdişahımız hazretlerinden mukarrernâme sadaka olunmuş deyü kayd olunmuş der-Defeter-i Köhne hâliyâ Selçuk Bey evlâdından Hamza Bey bin Hüseyin Bey ve Rüstem ve Ahmed ve Hasan veladân-ı Memi Bey ve Paşa Bula binti Hüseyin Bey vech-i meşrûh üzere mutasarrıflardır ve mezkûre Fatma Hatun'un atası Memi Bey'den irs-i şer'iyile intikal iden hissesinden gayrı Umur Bey oğlu Selçukdan ve mezkûr Umur Bey'in kızı Gülrihde satun aldığı hisselerine dahi mutasarrıfıdır ber-mûceb-i hüccet-i kadî deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan Karaağacın yedi sehminden iki sehmine mezbûr Hamza Bey'in oğlu İmir Bey mutasarrıfıdır ber-mûceb-i hüccet-i kadî-ı Sivrihisar ve evlâd-ı mezbûre ellerinde mukarrernâme-yi hümâyûn var ve zikr olan Paşa Bula vefat idüb ol yedi sehminden bir hissesine kızı Şehriban Hatun kibelinden vekalet-i şer'iyeye ile Ali Bey bin Şah Bey Hüdaverdi bin Hacı Ali'ye bin ikiyüz akçeye Satub teslim-i mebi'y ve kabz-ı semen eylemiş ber-mucab-i hüccet-i kadî-yı Sivrihisar sonra zikr olan Hüdaverdi ol bir sehm hissesini Budak bin Ali'ye dört bin akçeye bey' eylemiş ber-mûceb-i hüccet-i kadî-yı Sivrihisar ba'de'z-zaman zikr olan Budak vefat idüb zikr olan yedi sehminden evvel bir sehm hisse oğulları Cihanşah ile Yitilmiş'e müntakil olmuş ber-mûceb-i hüccet-i kadî-yı Sivrihisar

[v. 191b Mükerrer]

Mezra'

Saru köyü'nde Yunus Emir Bey'in bir çiftlik vakıf yeri var imiş zâviyesine kadîmden vakıf imiş şimdi evlâdından Osman oğlu Şeyh Mehmed tasarruf ider ve Beylerbeyi İsa Bey mektubuyla iki kırdâ çeltük ekermiş deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı mezbûr vakıf kadîmü'z-zamandan vakfiyet üzere tasarruf olunur imiş şimdi Nasuh Şeyh tasarruf ider deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî Nasuh Şeyh evlâdından Derviş İbrahim mutasarrıfıdır karındaşı Derviş Halil ile ellerinde pâdişahımız mukarrernâmesi vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ vakfiyet üzere Ebu Müslim Çelebi mutasarrıfıdır elinde nişan-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defeter-i Atik

Hâsıl 600

Mezra'

Küçükçam'da Tabgan İlyas yeri dimekle bir çiftlik yer kadîmden vakıftır deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı el-hâletü hâzihî Nasuh Şeyh oğlu Halil Şeyh vakfiyet üzere tasarruf ider zâviyesinde âyende ve revendeye hizmet eder elinde pâdişahımız mukarrernâmesi vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî vakfiyet üzere mutasarrıftır elinde nişan-ı pâdişahî var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 160

Mezra'

Kızılcaviran'da Elvan Şeyh çiftliği dimekle ma'rûf iki çiftlik yer evvelden vakıf imiş şimdi mezkûr Elvan Şeyh oğlu Mehmed tasarruf ider pâdişahımız nişanıyla deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı el-hâletü hâzihî zikrolunan vakfi vakfiyet üzere mukarrer kılub pâdişahımız hazreteleri Mehmed Şeyh ile Hızır Şeyh'e sadaka idüb şimdi Hızır Şeyh fevt olub Mehmed nâm oğlu atası hissesine mutasarrıftır pâdişahımızdan berât-ı hümâyûn vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Derviş İbrahim ve Esen Şeyh'e sadaka olunmuş elinde nişan-ı şerîf var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Hâsıl 700

[v. 192a]

Mezra'

Kaymas'da Ömer Hacı oğlu Minnet'in oğlu Ali bir çiftlik vakıf yeri var Ömer Hacı Zâviyesine kadîmden vakıf imiş mezkûr Minnet'in oğlanları Gülistan ve Bostan tasarruf iderler merhum Sultan Mehmed berâtıyla ve bir değirmen ve bir pâre bağı var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti andan sonra mezkûr Gülistan ölmüş el-hâletü hâzihî Gülistan oğlu Seydivar ile karındaşı Mestan'a sadaka olunmuş mezkûran Seydivar ve Mestan beraber olub zikr olunan vakıf-ı zâviye-yi mezkûr Seydivar'a müstakil sadaka olunmuş ellerinde pâdişahımız mukarrernâmesi vardır zâviyelerinde âyende ve revendeye hizmet ederler deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî Mestan Derviş'e sadaka olunmuş bâ-berât-ı sultanî deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 600

Mezra'

Dutluviran'da Ahi Asıl Beyi'nin bir çiftlik vakıf yeri var imiş kadîmden vakfiyet üzere tasarruf olunmuş Ahi Asıl Beyi evlâdından Ahi Bahşi oğlu Mustafa tasarruf ider merhum Murad Hüdavendigâr nişanıyla beş pâre bağı var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı el-hâletü hâzihî mezkûr Mustafa fevt olub oğlu Ali vakfiyet üzere mutasarrıfdır elinde pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Ahi Asıl Beyi oğlu Asıl Beyi'ne sadaka olunmuş elinde nişân-ı âlî-şân var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 555

Mezra'

Sivrihisar tevâbi'nde Çandarbükü'nde on iki pâre yer ki sekiz müdlük yerdir mülk-i ıssî Ecek oğlu Has Bey'den Şeyh Mustafa Zâviyesine vakıf imiş el'ân oğlu Hoşkadem mutasarrıf âyende ve revendeye hizmet ide deyü kayd olunmuş der-Defter-i Çakır el-hâletü hâzihî Hoşkadem oğlu Misafir vakfiyet üzere mutasarrıfdır elinde pâdişahımız mukarrernâmesi vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Misafir oğlu Mehmed tasarruf iderken fevt olmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Hâsıl 500

[v. 192b]

Mezra'

Kaymas'da Ahi Mustafa oğlu İsa'nın bir çiftlik vakıf yeri var merhum Bayezid Hüdavendigâr'dan nişanı var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı el-hâletü hâzihî İsa Şeyh oğlu Emrullah tasarruf ider elinde merhum Sultan Mehmed berâtı vardır deyü mukayyed der-Defter-i Köhne hâliyâ Abdi ve Pir Mehmed'e sadaka olunmuş ellerinde pâdişahımızdan nişân-ı şerîf var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Hâsıl 250

Mezra'

Mercan'da Ahmed Şeyh'in bir çiftlik vakıf yeri var kadîmden vakfiyet üzere tasarruf olunmuş şimdi evlâdından Murad Şeyh oğlu Hacı Mehmed ve Mürivvet oğlu İlyas tasarruf iderler merhum Sultan Mehmed nişanıyla deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı el-hâletü hâzihî mezkûr Hacı Mehmed müstakil vakfiyet üzere mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız mukarrernâmesi vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Pir Gaib vakfiyet üzere mutasarrıfıdır elinde nişân-ı âlî-şân var kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Hâsıl 350

Karye-yi Ebekseydi tâbî' Sivrihisar Bulamaç kızı kim vakıf-ı evlâddır Sultan Alaeddin'den mezkûr Ebek Seydi evlâdından Ulaş Şeyh oğlu Yusuf oğlu Seydi Mehmed tasarruf ider elinde merhum Murad Han'dan ve Sultan Mehmed Han'dan nişanları var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı şimdiki halde gerü Seydi Mehmed vakfiyet üzere mutasarrıfıdır pâdişahımızdan mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ vakfiyet üzere Ulaş'a ve Özenmer sadaka olunmuş ellerinde nişân-ı âlî-şân var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

[Nefer] 20

[v. 193a]

Hâsıl 1.200

Karye-yi Zekidede ki kendü zâviyesine kadîmü'z-zamandan vakfiyet üzere tasarruf olunmuş evlâdı zükur-i münkatı' olduktan sonra kızı neslinden Şahveli tasarruf ider Sultan Mehmed nişanıyla deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı el-hâletü hâzihî kızı neslinden Şahveli mutasarrıfıdır elinde pâdişahımızdan mukarrernâmeleri vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ kızı neslinden Derviş Balı mutasarrıfıdır elinde pâdişahımızdan nişân-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zâviye-yi mezbûrenin meşîhati âyende ve revendeye hizmet eylemek üzere Süleyman ve Veli ibni Oğul Bey 'ale'l-iştirâk tasarruf iderler zikr olan Süleymanın elinde merhum

Sultan Süleyman Han ve pâdişahımız izz-i eazzallahû ensârahû hazretlerinden berât-ı hümâyûn var mezbûr Veli elinde pâdişahımız hazretlerinden berât-ı şerîf vardır

[Nefer] 6

Hâsıl 600

Karye-yi İğdecikkaplı mescid vakfıdır imâm olan tasarruf ider imiş sonra Sultan Mehmed nişanıyla Mevlânâ Muhyiddin tasarruf ider deyü nakl olunmuş ‘an-Defter-i Kirmasti ve andan sonra Ahi Mustafa tasarruf ider kadîmü’z-zamandan mukarrer vakfiyet üzere tasarruf olunur deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mescid-i mezbûra imâm olan fahre’l-mevâlî Müderris Mevlânâ Muslihiddin mutasarrıfıdır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ imâm Mevlânâ Lütfullah Halîfe mutasarrıfıdır elinde berât-ı pâdişahî deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî İmam Muhyiddin tasarruf ider ber-mûceb-i berât-ı hümâyûn

[v. 193b]

Çift 1	Nim 10	Ekinlü 14	Bennâk 7
Mücerred 40	Neferân 72	[Nefer] 75	

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihü 735	Hınta 8 müd kıymet 960	Şa‘ir 3 müd kıymet 180	‘Alef 4 müd kıymet 120
Burçak 5 kile kıymet 15	Öşr-i bağ 110	Resm-i ganem 1.000	Bâd-i hevâ 35
Yekûn 3.150			

Defter-i Atikte karye-yi mezbûrede dokuz buçuk ma‘mul ve beş mahlul çiftlik kayd olunmamış hâliyâ hariç elinde bir çiftlik ve mahlul kemâ-kân beş çiftlik

[v. 194a]

Mezra‘

Çayırarık evvelde Şeyh Sami tasarruf idermiş ve andan sonra vakfiyet üzere Müderris Mevlânâ Mümin tasarruf ider deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne şimdi müderris

olan kimesnelere vakıftır deyü köhne vakf-nâme arz edüb Müderris Mevlânâ Muslihiddin tasarruf ider deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ fahrü'l-mevâlî Mevlânâ Muhyiddin mutasarrıftır elinde pâdişahımız izz-i nasrîhûdan nişan-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik kemâ-kân müderris mutasarrıftır vakfiyet üzere

Hâsıl-ı 'ani'l-galle ve geyrihû 80

Nefs-i Sivrihisar'da Sarraç Dede'nin Manasır adlu mezra'sı var ve Bey köyünde bir çiftlik yeri var ve Güğüm'de beş müdlük yeri var ve Geben'de bir pâre yeri şimdi Saraç Dede'nin evlâdından Kutbeddin oğlu Şeyh Paşa tasarruf ider deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti andan sonra Şeyh Paşa oğlu Şeyh Mahmud ve karındaşı Sadreddin tasarruf ider deyü nakl olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mezkûran fevt olub Şeyh Mahmud oğlu Şeyh Mehmed tasarruf ider elinde padşahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Memi'ye Sadaka olunmuş elinde nişân-ı âlî-şân var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî evlâd-ı mezbûrenin evlâdından mezkûr Sarraç Dede Zâviyesi'nin meşihatine Şeyh Paşa ve Balı ibni Şeyh Mahmud ve mezkûran Şeyh Paşa ve Balı'nın karındaşları Mahmud vefat idüb oğlu Seydi Ahmed 'ale'l-iştirâk mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımızdan berât-ı hümâyûnları vardır

Hâsıl 300

Sivrihisar tevâbi'nde Ayvalu nâm karyede Hacı Fakih'in bir çiftlik yeri var imiş kadîmden vakfiyet üzere tasarruf olunmuş andan sonra oğlu Musa tasarruf ider elinde selâtin-i mâziyeden nişan-ı hümâyûnları var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti el-hâletü hâzihî Hacı Fakih evlâdından Mehmed ve kardaşı Mustafa mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Kasım Fakih'e sadaka olunmuş elinde berât-ı pâdişahî var der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan Mustafa'nın ebnâ-yı ebnâsından mezkûr Mustafa'nın hissesini 'ale'l-iştirâk Minnet ve Musa ve Ali ve İbrahim nâm kimesneler mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır ve mezkûr Kasım Fakih'in oğlu Ahmed dahi evlâd-ı banâ üzere zikr olan Kasım Fakih'in hissesini tasarruf ider elinde pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûn var ve zikr olunan Mehmed evlâdından Mehmed'in hissesine Hacı bin Dede ve Balı bin Hacı 'ale'l-iştirâk

tasarruf iderler ellerinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız hazretlerinden berât-ı hümâyûnları var

[Nefer] 5

Hâsıl 350

[v. 194b]

Dutluviran'da İmam Mehmed Fakih'in beş müdlük vakıf yeri var imâmet eder imiş şimdi mezkûr Mehmed Fakih oğlanları Davud Fakih ve Şeyh Mustafa tasarruf iderler merhum Murad Hüdavendigâr nişanıyla ve beş pâre bağları var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı el-hâletü hâzihî mezkûran evlâdından Emir ve Seydi Mahmud mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımızdan mukarrernâmeleri vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ yine mezbûran Emir ve Seydi Mahmud mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız izz-i nasrîhûdan nişan-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan Seydi Mahmud'un oğlu Mustafa vefat idüb hissesine vech-i meşrûh üzere oğlu Seydi Mahmud mutasarrıfdır ve mezbûr Emir'in oğlu Nureddin fevt olub hissesine minval-i mezbûr üzere oğlu İmir tasarruf ider her birinin elinde pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır

Hâsıl 200

Mercan'da Maveriyeri ve Ayvalu'ya muttasıl Seyfsarayı evvelden vakıf imiş Hacı İbrahim evvelden tasarruf idermiş sonra oğlu Hacı Halil tasarruf ider elinde merhum Murad Hüdavendigâr ve Sultan Mehmed Han'dan nişan-ı hümâyûnları vardır deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı el-hâletü hâzihî mezkûr Hacı Halil mutasarrıfdır berât-ı pâdişahî ile âyende ve revendeye hizmet ide deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Pir Veliye sadaka olunmuş deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan vâkıf vech-i meşrûh üzere âyende ve revendeye hizmet idüb meşîhatine Kerem Dede bin Mehmed mutasarrıfdır elinde berât-ı hümâyûnu vardır

Haricden zirâat iderler bir yer var resmlü

Hâsıl 600

Karye-yi Muhatluhisse Şeyh Mahmud ki kadîmden vakıfdır mezkûr Şeyh Mahmud oğlu Şeyh İne Bey ve oğlu Şeyh Hasan tasarruf iderler ellerinde berât-ı şerîfleri var merhum Sultan Murad ve Bayezid Hüdavendigâr'dan deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı el-hâletü hâzihî vakfiyet mukarrer olub mezkûr Şeyh Hasan müstakil mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ vakfiyet üzere Şeyh Mehmed'e sadaka olunmuş elinde nişân-ı âlî-şân var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan Şeyh Mahmud bina itdüğü zâviyede mahsûlü âyende ve revendeye sarf olmak üzere meşîhatine Bey Mustafa yevmi bir akçe ile mutasarrıfıdır bâ-berât-ı hümâyûn

[v. 195a]

Çift 3	Bennâk 1	Mücerred 4	Nim 2
[Nefer]10			

Hâsıl 700

Burma Mescidi'ne bir çiftlik vakıf yeri var imiş kim imâm olursa tasarruf idermiş vakfiyet üzere el-hâletü hâzihî Mevlânâ Süleyman ve İbrahim Fakih imâm olub mezkûr çiftliğe mutasarrıflardır ellerinde padişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ vech-i meşrûh üzere İbrahim Fakih mutasarrıfıdır elinde nişân-ı şerîf vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan vakıf yeri Burma Câmi'ne imâm ve hatîb olan Mevlânâ Abdurrahman meşrutıyyet üzere mutasarrıfıdır elinde merhum Sultan Süleyman'dan ve pâdişahımız izz-i nasrîhü hazretlerinden berât-ı hümâyûnu var

Hâsıl 200

Mezra'

Karye-yi Burma'da İmat Şeyh'in bir çiftlik vakıf yeri var imiş kadîmden vakfiyet üzere tasarruf olunur imiş şimdi karındaşı Murad Şeyh oğlu Erdoğmuş Tasarruf ider deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı mezkûr mezra' Çarık Paşa Zâviyesine vakıfdır deyü vakfiyet üzere İvaz Şeyh mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız mukarrernâmesi vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Mahmud Fakih elinden alunup Derviş

İbrahim'e sadaka olunmuş elinde pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden nişan-ı şerîf var der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî ol çiftlik vakfiyet üzere mahsûlü zâviye-yi mezbûrede âyende ve revendeye sarf idüb meşîhatine yevmi bir akçe ile Yusuf'un oğlu Ahmed mutasarrıfıdır

Hâsıl 255

Karye-yi İsrailbağı nısf-ı Mevlânâ Lütfullah'ın mülküdür Mevlânâ Kadî-asker Veliüddin'den merhum Murad Han nişanıyla hükm-i şerîf vardır atasından kalmışdır deyü kayd olunmuş sonra tîmâra emr olunub gerü mülkiyet üzere mukarrer kıldırmiş deyü yazılmış der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mülk mukarrerdir elinde pâdişahımızdan mukarrernâmesi var deyü kayd

[v. 195b]

Olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Mevlânâ Lütfullah'ın oğlu merhum Mevlânâ Avnullah Çelebi oğlu Seyfullah Çelebi mülkiyyet üzere mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden mukarrernâme-yi sultanî vardır deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan Seyfullah vefat idüb oğlu Lütfullah vech-i meşrûh üzere mutasarrıfıdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûnu vardır

[Nefer] 28

Hâsıl-ı 'ani'l galle ve gayrihû 4.896

Fi'l-asl 777

Hisse-i mülk 2.448

Hisse-i tîmâr 2.448

Karye-yi mezbûrenin nısf-ı Lütfullah bin Seyfullah bin Avnullah bin Lütfullah mülküdür ve nısf-ı âharı tîmârdır ve zikr olunan tîmâr mufassalında dahi mukayyeddirler

Karye-yi Dögerek'de üç pâre yer var ve yerlerin vakfiyeti makbul olmayub tîmâra emr olundu evvelinde Seydi Mahmud Zâviyesi'ne sarf olunur imiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Seydi Mahmud Zâviyesi'ne sarf olunur dediler deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ geru Seydi Mahmud Zâviyesi'ne sarf olunur deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik kemâ-kân ol yerler vakıf olmak üzere Seyyid Mahmud Zâviyesi'ne sarf olunur

Hâsıl 140

Sivrihisar tevâbi'nde Tekeviran'da bir çiftlik yer vakıftır içinde olan mescide kim imâm olursa mutasarrıf imiş el'ân imâm Kutbeddin Fakih mutasarrıftır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Çakır el-hâletü hâzihî yine mezkûr Kutbeddin Fakih imâmdır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ vech-i meşrûh üzere Muhammed Fakih'e sadaka olunmuş elinde nişan-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî ol çiftlik vakfiyet üzere zıkr olan mescide imâm olan Elvan Fakih bin Nebi mutasarrıftır ber-mûceb-i şart-ı vakf

Hâsıl 100

[v. 196a]

Nefs-i Sivrihisar'da Mamelek dimekle ma'rûf bir hatun kendü malından bin akçe vakf edüb şöyle şart eylemiş Hacı Minnet Mescidi'ne her kim imâm olursa vâkıfenin ruhu için Düşenbede ve Pençşenbede birer cüz' okuya hâliyâ Emir Fakih imâmdır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Re'sul-mal 1.000

Galle 100

Muâmele-yi şer'iyeye oluna

Nefs-i Sivrihisar'da Yava Şeyh Mehmed nâm kimesne kendü malından beş yüz akçe vakf eyleyüb şöyle şart eylemiş ki Hacı Üveys Mescidi'ne her kim imâm olursa vâkıfın ruhu için Düşenbede ve Pençşenbede kelâm-ı kadîmden cüz' okuya hâliyâ imâm Ali mutasarrıftır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Re'sul-mal 500

Galle 50

Gecek nâm karyede Beydepesi dimekle meşhur yer kadîmden Ahi Mehmed Zâviyesi'ne vakıf olub vakfiyet üzere tasarruf olunur imiş hâliyâ Ahi Yusuf tasarrufundadır mahsûlü zâviye-yi mezbûreye sarf olunur elinde selâtin-i mâziyeden ve merhum Sultan Süleyman Han'dan nişan-ı hümâyûn var deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâliyâ eşkkücüsün eştirmek üzere Yusuf nâm kimesne mutasarrıfıdır bâ-berât-ı hümâyûn

Hâsıl 100

Holanda nâm karyede Ahi Evren Zâviyesine nim çiftlik yer vakf olub mezbûr zâviyeye Huban Şeyh mutasarrıf olub yüz seksen yıldan berü vakfiyetinde temessükleri var ama berât-ı pâdişahî olmadığı sebebden sipahi öşrün alurmuş der-Defter-i Atik sonra zikr olan Huban Şeyh vakf-ı mezbûru berât ettirmek ile dokuz yüz yirmi altı tarihinden berü ol nim çiftliği vakfiyet üzere tasarruf idüb sipahiye öşr vermeyüb mahsûlünü zâviye-yi mezbûreye sarf idegelüb vefat edicek oğlu Piri zikr olan nim çiftliğe vech-i meşrûh üzere mutasarrıfıdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır

Karye-yi Kozağacı'nda Şeyh İbrahim Çiftliği dimekle ma'rûf vakıf çiftlik Cafer ve Yusuf nâm kimesneler mutasarrıfıdır ellerinde merhum Sultan Süleyman Han'dan nişan-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan Yusufun oğlu Hacı ve mezbûr Caferin oğlu Kılıç ol vakıf çiftliğe vakfiyet üzere mutasarrıflardır ve mezkûr vakıf

[v. 196b]

Çiftlik ale'l-münasefe zikr olan Yusuf'un ve Cafer'in evlâdından Balı bin İbrahim ve Ali ve Ebubekir ve ibneyn Hacı Balı ve Devlet Han bin Yusuf dahi tasarruf iderler ve mezbûr Cafer'in karındaşı Hacı Balı'nın oğlu Kemal zikr olan çiftlikden sülüs hisseye mutasarrıfıdır ve zikr olan Şeyh İbrahim evlâdından mezkûr vakıf çiftliğin bâkîsine mutasarrıf olub Hacı Balı fevt olub hissesini oğlu Ali tasarruf idermiş ellerinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve Pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden berât-ı hümâyûnları vardır

Hâsıl 400

Nefs-i Sivrihisar'da kıdvetü's-salikîn Şeyh Baba Yusuf Hazretleri izn-i padişâhî ile bir Câmî' bina idüb ve bir mescid dahi nefsi Karahisar'da bina idüb ve mezbûr Karahisar'da kırk iki dükkân ihdas eyleyüb bir dükkânı mezbûr Karahisar'daki mescidin imâmeti için ve kitâbeti için vakf eyleyüb ve bir dükkân dahi zıkr olan dekâkin üzerine câbî olana vakf eyleyüb ve kırk dükkân dahi mezkûr Câmî'de yevmi beş cüz' tilâvet iden kimesneler için vakf idüb iki cüz' dahi fahrü'l-alem hazreti resûl sallahü tea'la ve aleyhî ve sellem ruhu şerîfi için ve iki cüz' kendi ruhu için ve bir cüz' dahi vâlidesi ruhları için okuna deyü ve merhum Sultan Bayezid Han eskerallahû fi gurfeti'l-cennât Vilayet-i Anadolu haracından yevmi on akçe ta'yin idüb nişan-ı şerîf erzâni buyurmuş tevzi'nâme mûcibince yevmi iki akçe hitâbet ve üç akçe imâmet ve bir akçe te'zin ve bir akçe kayyuma ve iki akçe dört nefer hufziyyeye ve nim akçe meremmete ve rub' akçe hasıra ve rub' akçe dahi yağına ta'yin olunub ve dahi Sivrihisar'da küçük hamam kurbunda içinden su akar nısf-ı dükkân Hacı Piri nâm kimesne mezkûr Câmî'nin çerağı yağına vakf idüb ve nısf-ı dükkân dahi ki Demürcüler içindedir ve bir dükkân dahiki Sarraçalar içindedir mezkûr Câmî'n çerağı yağına vakf olunub ve Seydi Hamamı'ndan dahi Kasab Mahmud nâm kimesne yirmi dört akçede nim akçe mezkûr Câmî'n çerağı yağına vakf eylemişdir tevliyet-i hasbî neslen ba'de neslin deyü şart olunmuş der-Defter-i Atik

Dükkân-ı der-sûk-ı sarrac der-nefsi Sivrihisar 1 aded fi şehri 9	Dükkân nısf-ı der-sûk-ı demirci der-nefs-i mezkûr fi şehri 3	Dükkân-ı nısf der-sûk-i debbâğ der-nefs-i m. fi şehri 40	Dekâkin der-nefs-i Karahisar 42 aded fi sene 1.440
'An-haraç Der-vilayet-i Anadolu fi yevm 10 fi şehri 3.600	Seydi Hamamı'ndan yirmi dört akçede nim akçe		

El-masraf

Tevliyet-i hasbî neslen ba'de neslin	Cihet-i hitâbet fi yevm 2	Cihet-i imâmet fi yevm 3	Cihet-i me'zenet 2 nefer fi yevm 1 biri hasbî
Cihet-i kayyum fi yevm 1	Hufziye nefer 2 fi yevm 2	Be-cihet-i meremmet nim akçe	Be-cihet-i hasır rub' akçe
Revgan-ı çerağ rub' akçe			

[v. 197a]

Evkâf-ı Zâviye-yi Ahi Rüstem mezkûr zâviyenin nefsi-i Sivrihisar'da beş aded dükkânı vardır vakıfdır zâviye-yi mezbûreye sarf olunur Ahi Rüstem evlâdından Ahi Baba pâdişahımız berâtıyla el'ân Şeyh mukarerdir zikr olunan dükkânların mahsûlâtına zabt idüb âyende ve revendeye hizmet ider deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Ahi Muhyiddin mutasarrıfdır elinde pâdişahımız berâtı var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan zâviye mahsûl evkâfî âyende ve revendeye sarf idüb Şeyhi Cafer Fakih ve Halil ibney Hacı Mustafa mutasarrıflardır ellerinde nişan-ı hümâyûnları var

Hâsıl 650

Karye-yi Kepen'de Ahi Paşa'nın satun almış on müdlük yeri var süvvarlarına yılda otuz beş akçe kabala? verirler imiş mezbûr yerin mahsûlâtı zâviyesine vakf etmiş ve bir hamam vakf etmiş şimdi harâb deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı andan sonra ol yerden oşr alınır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî ber-mûceb-i mezkûr ma'muldür deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ meşihatine Seydi Mahmud nâm kimesne mutasarrıfdır elinde pâdişahımız berâtı var deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâliyâ berât-ı şerîfle Mehmed Sofu zikr olan zâviyeye mültezim olub meşihatine mutasarrıfdır

Hâsıl 315

Vakf-ı Zâviye-yi Ahi Ali zâviye-yi mezbûre için kadîmden vakf olan bunlardır ki zikr olunur

İcare-yi dekâkin der-sûk-i Külâhkozan 8 aded fi şehri 51	An-mahsûlât-ı hamam-ı Seydi sülüs hisse fi sene 800	Cema'n 1.412
---	--	--------------

Vakf-ı Câmî' der-şehr Bacıgevher Hamamı dimekle ma'rûf hamam vakıfdır

Fi sene 5.400

[v. 197b]

Şehir altında bir pâre yer ki on müdlük yerdir ve Porsukviranı'nda iki pâre yer ki dört müdlükdür ve Dutlu'da üç pâre bağ ki Seydi Nureddin Zâviyesi'ne kadîmden vakıfdır issî Meliküddin'den Şeyh Mustafa tasarruf ider deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti mezkûr Şeyh Mustafa müteveffâ olub evlâdından Şeyh İshak tasarruf ider elinde temessük-i pâdişahî yokdur deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Şeyh Mustafa mutasarrıfdır elinde pâdişahımızdan nişan-ı şerîf var el-hâletü hâzihî zikr olan vakıf yerleri zâviye-yi mezbûre için zabt ve hıfz idüb yevmi bir akçe ile Mevlânâ Muhyiddin bin Mustafa zâviyedârdır elinde pâdişahımız eazzallahû ensârahû hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır

Hâsıl 100

Vakf-ı Mescid-i Mahalle-yi Tatlar İmam Mevlânâ Kutbeddin berât-ı pâdişahî deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ imâm Ali Paşa deyü mukayyed der-Defter-i Atik

İcâre-yi dekâkin der-sûk-ı haffafın: 4 aded fi yevm 2 fi sene 720 mezkûr dükkânlara imâm mutasarrıfdır	İcâre-yi dükkân der-sûk-ı mezbûr 1 aded fi şehri 15 müezzin mutasarrıfdır Hâsıl 180	İcâre-yi dükkân-ı diğer der-sûk-ı mezkûr 1 aded fi şehri 10 bera-yı rakabe
--	---	--

Nefsi Sivrihisar'da Cafer Tayyar'ın zâviyesi vardır meşihatine Aydın Şeyh oğlu tasarruf ider merhum Sultan Mehmed'in ve merhum Murad Han'ın nişanları var vakıfdır der-Defter-i Kirmasti deyü nakl olunmuş andan sonra mezkûr şeyh oğlu fevt olmuş şimdi Seydi Mehmed tasarruf ider merhum Sultan Mehmed berâtıyla ve iki dükkân var vakıfdır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî Seydi Mehmed vazgelüb sonra Gali Fakih dimekle ma'rûf kişiye verilüb mezkûr Gali Fakih fevt olub mahlûl kaldığı ecilden Derviş Sinan'a sadaka olunmuş elinde pâdişahımız berâtı vardır mezkûr zâviyeye Çandarbükü'nde iki buçuk müdlük mikdarı yer tasarruf iderlermiş ve şimdi kenarında iki yolun arasında bir pâre yer tasarruf olunmuş vakfiyet üzere deyü kayd der-Defter-i Köhne hâliyâ Seyyid Mehmed mutasarrıfdır ber-mûceb-i berât-ı sultanî deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 450

Nefs-i şehri Sivrihisar'da Hoca Babaoğlu Zâviyesi demekle ma'rûf zâviye harâb olub tarik-i aama zararı olduğu sebebden Ahi Ahmed nâm kimesne avlu yapub mezkûr zâviyeyi ihya etmek için atabe-i ulyadan istizan idüb

[v. 198a]

İcazetnâme-yi pâdişahî sadaka olunmuş mezkûr zâviyenin Keban köyü'nde Ağaçarası demekle ma'rûf yerde üç pâre yeri vardır vakfiyet üzere tasarruf olunub öşr vere gelmişlerdir derler deyü mukayyed der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan üç yer kemâ-kân vakfiyet üzere tasarruf olunur zâviye-yi mezkûreye Haydar bin Ahi Paşa şeyhdir elinde pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûnu var

Karye-yi Bazazçağlalık tâbî' Yılanluca vakıftır mülk-i ıssî Melikşah Bey'den kendü medresesine deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti kadîmü'z-zamandan vakfiyet üzere tasarruf olunur Ahi Mustafa nâm kimesne Sultan Mehmed nişanıyla tasarruf ider deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî vakfiyet üzere mezkûr medresenin müderrisi Mevlânâ Fakih mutasarrıftır elinde pâdişahımız mukarrernâmesi vardır el-hâletü hâzihî Mevlânâ Lütfullah oğlu Seyfullah Çelebi'ye sadaka olunmuş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne medrese-yi mezbûrenin tedrisi aslah-ı evlâda meşrutdur ber-mûceb-i vakfiye deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Çiftlik-i Elvan bin İne Bey nim çiftlik yerdir mezkûr fevt olub evlâd-ı zükûru munnkariz olub hâla der-yed-i Abdülkerim bin İdris Bey bi-tarik-ı tapu ber-mûceb-i hüccet-i kadî-yı Sivrihisar

Zemîn-i Sülüklü ve Kayayazlık ve Karaesiçukuru der-tasarruf-i Cemâat-i Çekirdeklü ve Ağaçaenilü öşrün vakfa verürler ber-mûceb-i hüccet-i şer'iyye

Nim 5	Bennâk 6	Mücerred 18	Neferân 56
Ekinlü 3	[Nefer] 33		

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihü 336	Hinta 23 müd kıymet 2.580	Şa'ir 25 müd kıymet 1.500	Resm-i ganem 1.000
--------------------------------------	---------------------------	---------------------------	--------------------

Öşr-i lübân 300	Resm-i kovan 100	Öşr-i keten 2	Âsiyâb hicir 27 ma'mûl 25 harâb 2 galle 25 müd kıymet 3.000
Bâd-i hevâ 60	Yekûn 8.900		

[v. 198b]

Nefs-i Sivrihisar'da Hazinedar Mescidi'nin sekiz vakıf dükkânı var deyü kayd olmuş der-Defter-i Kirmasti el-hâletü hâzihî zıkr olan dükkânlardan gayrı dört dükkân dahi vakıf olup zıkr olan on iki dükkândan birisi meremmeti mescide vakıftır ve birisi çerağı yağı için vakıftır deyü şer'î hüccetler arz itdiler ve bir dükkân dahi müezzin ve bir dükkân dahi minare için ve âsiyâb-ı mescid için Hacı Bahşayış nâm kimesne vakf idüb ta'yin etmiş ve üç dükkân yeri icâresinden ayda beş akçeye müezzin mutasarrıftır bâkî sekiz dükkân cihet-i imâmetdir hâliyâ fahrü's-sülehâ Mevlânâ Şemseddin mutasarrıftır deyü mukayyed der-Defter-i Atik vech-i meşrûh üzere kemâ-kân

Cihet-i imâmet fi şehri 85	Cihet-i müezzin fi şehri 18	Cem'an fi sene 1.428
----------------------------	-----------------------------	----------------------

Vakf-ı Karye-yi Hatuncukköyü ki mülk-i ıssî Melikşah Bey'den Hazreddin için vakf etmiş mezkûr Hazreddin evlâdından Hacı Ahi Ali tasarruf ider elinde Murad Han nişanı vardır deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti ve Sultan Mehmed'den ve Sultan Murad'dan mukarrernâmeleri vardır mezkûr Ahi Ali fevt olmuş oğlu Ahi Baba tasarruf ider deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mezkûr Ahi Baba'nın oğlu Piri ile Abdi mutasarrıftır ellerinde mukarrernâme-i pâdişahî vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Yusuf Han ve Hacı Mustafa mutasarrıflardır ellerinde berât-ı sultanî var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 199a]

Çift 2	Nim 2	Ekinlü 3	Bennâk 19
Mücerred 48	Neferân 71	[Nefer] 86	

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve	Hinta 5,5 müd kıymet 660	Şa'ir 3 müd kıymet 180	Burçak 1 müd kıymet 60
--------------------------	--------------------------	------------------------	------------------------

gayrihû 665			
Mukata'a-yı bagat 700	Resm-i kovan 25	Tayyârat 76	Yekûn 2.366

Karye-yi Karaviran ki Bostancı Zâviyesi'ne vakıfdır Ahmed'e Yaverdiç'den kadîmden vakfiyet üzere tasarruf olunur imiş Ahi oğlu Elvan Sultan Mehmed nişanıyla şeyhdir deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti el-hâletü hâzihî mezkûr Şeyh Elvan zâviye-yi mezbûreye şeyh olub vakfiyet üzere tasarruf ider elinde pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî Zeyneddin ve Nureddin ve Ziyaüddin merhum Bostancı Şeyh'in evlâdından olub berât-ı pâdişahî ile mutasarrıflardır deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâliyâ zikr olan zâviyenin vakfi kemâ-kân mukarrer olub Ziyaüddin oğlu Derviş Abdi zâviye-yi mezbûreye mutasarrıfdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız eazzallahû

[v. 199b]

Ensaruhü hazretlerinden berât-ı hümâyûnları vardır

Nim 8	Ekinlü 2	Bennâk 6	Mücerred 30
Neferân 52	[Nefer] 54		

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 442	Hınta 5 müd Yekûn 600	Şa'ir 5 müd Yekûn 300	Öşr-i bağ 200
Resm-i ganem 100	Nısf-ı âsiyâb hicr 1 Resm 30	Bâd-i hevâ 48	Yekûn 1.720

Sahib-i vakf tasarruflarında Şubeviranı dimekle ma'rûf mezra' vardır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 200a]

Mezra'

Hırka Ahi Mustafa'nın tarik-i şer'î ile mülkdür elinde gazi mektubu vardır Mezra' Defterinde mukayyedir deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne iki çiftlik mikdarı yerdir el-hâletü hâzihî merhum Ahi Mustafa müteveffâ olub oğlu Ahi Mehmed mutasarrıfdır elinde pâdişahımız hükmü var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne

hâliyâ vech-i meşrûh üzere Mustafa ve Sinni Hatun mutasarrıflardır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 225

Mezra'

Sivrihisar tevâbi'nde Günyüzü Nahiyesi'nde Selçuk Bey evlâdının mülkü mukarrerleri Mezra'-i Karağaç'da bir çiftlik yer mezkûr Selçuk Bey'den vakfiyet üzere tasarruf olunur imiş ber-mûceb-i mektub-i kadî el-hâletü hâzihî Kutlu Naşih'a vakf idüb vakfiyet üzere tasarruf olunur imiş evlâdından Abdal oğlu Şeyhi mutasarrıfıdır mezkûr Selçuk Bey evlâdından Umur bin Hüseyin Bey ve karındaşı Mehmed Çelebi meclis defterde mûceb-i mezkûr üzere ifraz-ı tav'î idüb mukarrer kılındığı üzere deftere sebt olundu deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 100

Karye-i Aligül'de Lale Oğlu Mezid Paşa dutageldüğü vakıf yerleri kadîmden vakfiyet üzere tasarruf oluna gelmiş şimdi mezkûr Mezid Paşa evlâdından Nasri Paşa oğlu Şeyh Ahmed tasarruf ider elinde selâtin-i mâziyeden hükümleri var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti el-hâletü hâzihî Ahmed Paşa oğlu İsa Balı ber-vech-i iştirâk vakfiyet üzere mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız berâtı vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ İsa Çelebi ve Abdal Çelebi ve Mustafa ve Nasri Çelebi mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımızdan berât-ı hümâyûn var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 200b]

Nim 4	Ekinlü 4	Mücerred 12	Neferan 30
Bennâk 1	[Nefer] 22		

Âsiyâb 5 bab 1 harâb ma'mûl 4

Hâsıl-ı 'ani'l-galle ve öşr 500 ber-mûceb-i Defter-i Atik

Karye-i Çandarbükü evvelde subaşı tasarruf ider imiş sonra Timurtaş'ın kızının mülkü çıkub Hamza Bey'e satmış andan sonra irsle evlâdından Hamza Bey oğlu Yahşi Bey ve

Mehmed Bey oğlu Mustafa Paşa'ya muntakil olmuş ve bedel-i ivaz Beşköprü ve Kamağı verildi deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti el-hâletü hâzihî Hamza Bey evlâdından Balı Bey ve Mustafa Paşa evlâdı mülkiyyet üzere mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız berâtı vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[Nefer] 29

Çiflik der-tasarruf-i Baba Yabu

Zemîn der-tasarruf-i Bayram Yabu

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 708	Hınta 12 müd kıymet 1.440	Şa'ir 15 müd kıymet 900	'Alef 6 müd kıymet 180
Burçak 1 müd kıymet 60	Resm-i ganem 200	Öşr-i lüban 40	Resm-i kovan 10
Âsiyâb harâb	Tayyârat 62	Yekûn 3.600	

[v. 201a]

Karye-yi Tuğray evvelden subaşı tasarruf ider imiş sonra Timurtaş Bey kızının mülkü çıkub Hamza Bey'e satmış şimdi irsle oğlu Yahşi Bey ve Mehmed Bey oğlu Mustafa'ya muntakil olmuşdur deyü kirmasti defterinde mesbutdur şimdi Mustafa Paşa ve Balı Çelebi mülkiyyet üzere tasarruf iderlermiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mülkiyyet üzere mukarrer olub Mustafa Paşa oğlu ve Balı Çelebi mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Çift 3	Nim 4	Ekinlü 4	Bennâk 2
Mücerred 12	Neferân 24	[Nefer] 30	

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 392	Hınta 6 müd kıymet 720	Şa'ir 3 müd kıymet 180	Burçak 4 kile kıymet 12
Resm-i ganem 200	Resm-i lüban 40	Nohud 18	Bâd-i hevâ 67

Nehr

Altımüdtohm kadîm-i defterde yokdur deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik şimdiki halde battal ma' mul olduğu takdirce deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne

Hâsıl-ı pirinç 18 müd

Nefs-i Sivrihisar'da Bulargu Bey Zâviyesi demekle meşhur olan zâviye şimdi harâbdır tamam imâret etmeğe kabil değildir meğer bazı imâret ola deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne zâviye-yi mezkûre için vakıf olan Yeni Hamam dimekle ma'rûf hamamın nısfı ve üç değirmen var zâviye-yi mezbûre harâb olub meremmeti kâbil olmadığı sebebden vakf-ı mezbûrun mahsûlâtı şehir içinde Hacı Ümmi getürdüğü çeşme meremmeti masârifine ta'yîn oluna sarf oluna deyü merhum Sultan Mehmed'den nişan-ı hümayûn var el-hâletü hâzihî vech-i mezbûr

[v. 201b]

Üzere sarf olunur imiş ve zikr olan diğer mifaddan birisi ki Berme kurbundadır Seydi Ahmed nâm kimesne tâmir idüb vakfa rüsûm virmek üzere elinde nişan-ı pâdişahî var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı fi sene 1.000

Minha haraç

İcâre-yi çayır-ı medrese fi sene 150

Cihet-i nezâret fi sene 200 Nâzır Mevlânâ Sinan bâ-berât-ı pâdişahî deyü mukayyed der-Defter-i Kirmasti deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Evkâf-ı Zâviye-yi Ahi Fethüddin köyde beş pâre yerler ki dört müdlükdür ve Kozağacında üç pâre harâb yer ki iki müdlükdür ve Kuyucak'da bir pâre ki bir müdlükdür ve beş pâre harâb bağı var şimdi Ahi Hasan tasarruf ider merhum Murad Hüdavendigâr nişanıyla deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti andan sonra Ahi Hüseyin'in kızı oğlu Pir Ahmed'e sadaka olunmuş merhum Sultan Mehmed nişanıyla

ve pâdişahımızdan mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ mezkûr Pir Ahmed'in evlâdından Hasan Fakih mutasarrıfdir elinde berât-ı pâdişahî var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî mezkûr Hasan Fakih'in evlâdından evkâf-ı mezkûreye Habibe Hatun oğlu Ahmed bin Mahmud mutasarrıfdir elinde pâdişahımız eazzallahû ensarahûdan berât-ı hümâyûnu var

Hâsıl 250

Karye-yi Ayvalugeçidi'nde İlyas Paşa ki vakıfdır Gazi Hüdavendigâr'dan Mestan Şeyh ve Masti Şeyh yerler tasarruf iderler imiş şimdi evlâdından Mürvet oğlu Bostan tasarruf ider selâtin-i mâziyeden nişanlar ile deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı andan sonra mezkûrlar fevt olmuş şimdi oğlanlarından Yakub ve Nasuh tasarruf iderler ellerinde pâdişahımız berâtı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Aşkери ve Yakub nâm kimesneler mutasarrıfdir ellerinde nişan-ı hümâyûnları vardır deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla karye-yi mezbûre içinde bir zâviye olub ol vakf yerlerin mahsûlâtı âyende ve revendeye sarf olunur zikr olan zâviyenin meşîhatine mezbûr Nasuh evlâdından Bostan yevmi bir akçe ile mutasarrıfdir elinde pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden nişân-ı âlî-şân var

[v. 202a]

Nim 3	Bennâk 8	Mücerred 31	Neferân 56
[Nefer] 52			

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 363	Hınta 3 müd Yekûn 360	Şa'ir 1 müd Yekûn 60	'Alef 2 müd kıymet 60
Burçak 1 müd Yekûn 60	Resm-i ganem 50	Lüban 40	Çayır 100
Âsiyâb harâb	Bâd-i hevâ 25	Yekûn 1.118	

Bazar Köyü'nde Mansur oğlu Ahi Paşa Aruv'un bir çiftlik vakıf yeri varmış Melikşah Bey'den şimdi oğlanları Ahi Kemal ve Ahi Mehmed tasarruf iderler ellerinde merhum Murad Hüdavendigâr nişan-ı hümâyûnu var sekiz pâre bağı vardır der-Defter-i Kirmasti

el-hâletü hâzihî Kemal oğlu Ahi Hamza mutasarrıfıdır elinde berât-ı pâdişahî var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 252

[v. 202b]

Bazar Köyü'nde Ahi Salih oğlu Reis'in bir çiftlik yeri var kendü zâviyesine ve beş altı pâre bağı var vakfiyet üzere tasarruf iderler elinde sultan nişanı var der-Defter-i Kirmastı mezkûr Ahi Salih fevt olmuş şimdi oğlu Ahi Kemal tasarruf ider elinde Sultan izz-i nasrîhû hükm-i hümâyûn var el-hâletü hâzihî oğulları Muhammed ve Kemal ve Salih pâdişahımız berâtıyla mutasarrıflardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Ahi Cemal ve Emir Seydi'ye sadaka olunmuş ellerinde berât-ı pâdişahî var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan çiftlik vakfiyet üzere Cemal bin Mustafa ve Eyyüb bin Hacı Mehmed ve Hasan bin Ahi Cemal 'ale'l-iştirâk mutasarrıflardır ellerinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız izz-i nasrîhûdan berât-ı hümâyûnları var

Hâsıl 420

Karye-yi Şehirviranı harâb ve ıssuz yer olduğu sebebden Beylerbeyi Karaca Bey şenletmek için Basri Şeyh'e vermiş ol fevt olmuş oğlanları Ahmed ve Ammus Azad Şeyh tasarruf idüb Mümin nâm mevzi'de Basri Şeyh Zâviyesi'ne vakfiyet üzere tasarruf iderler imiş Kirmastı Defterinde ıssuz yerdir kimse işleyecekler değildir deyü kayd olunmuş el-hâletü hâzihî Basri Şeyh evlâdından Mahmud Şeyh ve Ahmed Şeyh mezkûr zâviyede sâkin olub ol bad ve yolu hıfz idüb âyende ve revendeye hizmet idüb vakfiyet üzere tasarruf iderler ellerinde pâdişahımız berâtı var el-hâletü hâzihî mezkûr Şeyh Mahmud fevt olub hissesi Kademeri nâm oğluna sadaka olundu deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne Halliya Mahmud Fakih ve Kademeri Mutasarrıflardır ber-mûceb-i berât-ı sultanî deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî evlâd-ı mezbûreden ol zâviyenin meşîhatine zikr olan bad ve yolu hıfz idüb âyende ve revendeye hizmet eylemek üzere yevmi bir akçe ile Ebu'l Kasım bin dediği? mutasarrıfıdır elinde sultanımızdan berât-ı hümâyûn var

[Nefer]7

Defter-i Cedidde tekke meşinân deyü işaret olunmuşlar

Hâsıl 500

[v. 203a]

Mezra'

Sivrihisar tevâbi'nde Yılanlı Nahiyesi'nde Kayserdivanı'nda Kırkviranı dimekle ma'rûf hâlî yerde vâki' olan Hasan Şeyh Zâviyesi'ne bir çiftlik yer vakıftır neslinden Ömer Şeyh ve Selman Şeyh mutasarrıflardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne ve vakf-nâme el-hâletü hâzihî teftiş olunub zikr olunan vakf-ı Mezra'-i Ahmed Çiftlik idüğü malum olub mezkûran Selman ve Ömer ve Musa Şeyh tasarruf iderler imiş müceb-i mezkûrân üzere selâtin-i mâziyeden nişan-ı şerîfleri ve pâdişahımızdan dahi mukarrernâmeleri vardır el-hâletü hâzihî Ömer Şeyh fevt olub hissesi oğulları Hacı Hızır'a ve Mehmed Fakih'e sadaka olunmuş deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı 'ani'l galle ve gayrihû 1.585

Karye-yi Hasanşeyh Uluhaymane Taifesi'nden Aydınbeylü Cemâatinden bazı kimesneler sâkindir toprağı Hasan Şeyh Zâviyesine vakıftır resm-i sayyade ve öşrlerini vakfa verirler

Hâsıl-ı 'ani'l galle ve gayrihû 995 be-müceb-i Defter-i Atik

Mezra'

Tegürcük adlu çiftlik Bayezid Hüdavendigâr'dan Yatağan Şeyh Zâviyesi'ne vakıf imiş şimdi evlâdından Davud Şeyh oğlanları Nazar ve Seydi Ali tasarruf iderler selaatin-i mâziyeden nişanları ile deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mezkûran fevt olub Seydi Ali oğulları Selman ve Abdurrahman ve Mahmud mutasarrıflar imiş mezkûr Mahmud fevt olmuş hissesi mahlûl müceb-i mezkûr üzere pâdişahımızdan mukarrernâmesi vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî Selman ve Nazar nâm kimesneler tasarruf iderler ellerinde nişân-ı âlî-şân var

deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-haeletü-hazihi zikr olan mezra' mahsûlü âyende ve revendeye sarf eylemek üzere evlâddan zâviye-yi mezbûrenin meşihâtime Cafer Dede bin Selman Şeyh mutasarrıfıdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümayûn var

Hâsıl 250

Mezra'

Karye-yi Kavuncu'da Ahi İlbaşı'nın bir çiftlik vakıf yeri var imiş Melikşah Bey'den şimdi Emirhan evlâdından Ahi Nasuh oğlu Elvan ve karındaşı Selman tasarruf iderler Murad Hüdavendigâr nişanıyla deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı el-hâletü hâzihî Elvan oğlu Yusuf vakfiyet üzere mutasarrıfıdır İlbaşı Zâviyesi'nde âyende ve revendeye hizmet eder elinde pâdişahımız mukarrernâmesi vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Ahi Nasuh mutasarrıfıdır pâdişahımız berâtı var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan vakıf çiftlik mezbûr Ahi Nasuh evlâdından ibn-i ya Mubin bin Ahi Yusuf âyende ve revendeye hizmet idüb vakfiyet üzere mutasarrıfıdır elide merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız eazzallahû ensarahûdan berât-ı hümayûnları var

Hâsıl 275

[v. 203b]

Sivrihisar tevâbi'nde Dükkân dimekle meşhur köyde Câmi' bina olunub cem'an ikamet olunmak için icâzet-i pâdişahî olunduktan sonra zikr olunan Câmi'de Mevlânâ Şmseddin imâm ve hatîb olub hasbeten lillah hitâbet ve imâmet idermiş müceb-i mezbûr üzere elinde pâdişahımız berâtı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî İbrahim Fakih hitâbet ve imâmet ider elinde pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden nişan-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Evkâf-ı Selçuk Bey bin Umur Bey mezkûr nefsi-i Şehrde Akdoğan Mahallesi'nde bir mescid bina idüb ve türbesinde on nefer cüz-hân vazı' etmiş ve Karye-i Geçek'de bir Câmi' bina etmiş ve avam nas için su getirüb bir çeşme bina etmiş ve Karye-i Sek'de mescid bina etmiş ve zikr olan Câmi'de dört nefer cüz-hân tayin etmiş bu zikr olan Câmi' ve mescidler ve meremmt-i mâ-masalihî için tayin ettiği vakıf bunlardır ki zikr

olunur der-Defter-i Atik kemâ-kân mukarrer ve tevliyet-i evlâdına meşrut imiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Karye-yi Geçek'de bir hamam ma'mul olduğu tahrirce deyü kayd olunmuş fi yevm 1 Hâsıl fisene 360	Nefs-i Şehirde bezzâzistan içinde içindeki otuz altı aded dükkânıyla vakıfdır Hâsıl-ı fi sene 2.160	Minha icâre-yi zemîn-i dükkân ki vakf-ı mescid hazinedardır El-bâkî 1.920
---	---	---

El-masraf ber-mûceb-i vakfiyye ve tevzi'nâme rub' mahsûlât-ı bezzâzistan beher kubbe

Hamam-ı cihet-i hitâbet ba der-rakabe	Cihet-i tevliyet hums-ı mahsûlât mâ-bâkî nefis-i bezzâzistan	Cihet-i el-huffazü'l bakar fi sene 850	Cihet-i imâmet mescid-i mahalle-yi Akdoğan fi sene 150
Cihet-i imâmet mescid-i karye-yi sek fi sene 50	Cihet-i cüz-hân der-Câmi'-i mezkûr fi sene 120	Cihet-i müezzin der-Câmi'-i m. 2 nefer fi sene 120	Bera-yı revgan-ı çerağ-yı Câmi'-i mezbûre fi sene 20

[v. 204a]

Mezra'

Nevruzadası ıssuz yer olub korkuluk olduğu sebebden Timur Han veledi Yavğı Şeyh nâm kimesneye ol korkuluk yerleri görüp gözetmek için Beylerbeyi Davud Paşa çekimiyle mutasarrıf imiş yerüme eşe deyü ol yerde olan tekkeden Mısırhan Derviş nâm kimesne evvelden şeyh olub âyende ve revendeye hizmet ider deyü ilam olunduğu üzere gene oturub hizmet edüb her neye mutasarrıf olageldi ise mutasarrıf ola deyü pâdişahımız hazretleri mukarrernâme sadaka eylemiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Hayran Derviş'e sadaka olunmuş elinde pâdişahımız hükmü var deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan tekkeden âyende ve revendeye hizmet etmek üzere zâviye-yi mezkûrenin meşîhatine Saruhan Derviş bin Hayran mutasarrıfdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûn var mezbûr Saruhan Derviş oğulları bunlardır ki zikr olunur Saruhan Pir Budak biradri Erkulu biraderi Dede Şeyh biraderi Nefes

Hâsıl 550

Nehr-i Kızılcameşe ki mülk-i ıssî Soğa Bey'den medreseye vakıfdır merkum müderris olursa tasarruf ider deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti şer'i vakf-nâmesi dahi

vardır şimdi Mevlânâ Muslihiddin müderrisdir pâdişahımız hükmi-hümâyûnu vardır mezkûr karyenin re'ayâsı kadîmü'z-zamandan çift akçesi yirmi dört akçe vere geldikleri sebebeden gerü ol minval üzere kayd olundu deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ müderris Mevlânâ Muhyiddin mutasarrıfıdır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 204b]

Çift 4	Nim 7	Ekinlü 2	Bennâk 9
Mücerred 31	Neferân 8	[Nefer] 57	

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve mücerred 546	Hinta 5 müd kıymet 960	Şa'ir 5 müd kıymet 300	'Alef 4 müd kıymet 120
Burçak 18 kile kıymet 54	Resm-i ganem 100	Resm-i kovan 22	Öşr-i meyve 80
Öşr-i ceviz 20	Öşr-i bağ 1.500	Tayyârat 134	Yekûn 3.800

Defter-i Atikte karye-yi mezbûrede on dokuz buçuk çift kayd olunmuşdur

Karye-yi mezbûrenin halkı kadîmü'l-eyyamdan bağ öşrü ve koyun hassı ve resm-i kovan ne vecihle vere geldiler ise gerü eyle vereler ber-mûceb-i emr-i şerîf deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Karye-yi Kavacık ve Kızkapan ki mülk-i ıssî Rum Ağa'dan Hatib Vechüddin'e vakf-ı ebnâdır Sultan Alaeddin zamanından berü vakfiyet üzere tasarruf olunmuş şimdiki halde Mevlânâ Vechüddin'in ebnâsından Ramazan Fakih oğlanları Sinan ve Nasuh tasarruf iderler ellerinde merhum Sultan Mehmed nişanı vardır amma Eski Defterde Mevlânâ Fahreddin oğlanları ile kayd olunmuş deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmasti el-hâletü hâzihî mezkûran Sinan ve Nasuh vakf-ı mezbûreye vakfiyet üzere mutasarrıflardır ellerinde selâtin-i mâziyeden ve pâdişahımız hazretlerinden mukarrernâmeleri vardır ve hem vakf-nâmelerinde dahi mûceb-i mezkûr üzere mukayyedir deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Kamil Çelebi ve Cafer Çelebi mutasarrıflardır ellerinde nişân-ı âlî-şân var deyü mukayyet der-Defter-i Atik sonra zikr olan Cafer çelebi vefat edüp hissesi oğulları Mehmed ve Fethullah ve Hüseyin'e intikal eyledikten sonra mezbûr Hüseyin fevt olub hissesi karındaşları

Mehmed ile Fethullah'a müntakil olub pâdişahımız eazzallahü ensarâhû hazretlerinde berâtları var

[v. 204b-205a-205b]

Çift 1	Nim15	Ekinlü 20	Bennâk 17
Mücerred 58	Neferân 131	[Nefer] 124	

[v. 205b]

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 1.152	Hınta 13 müd kıymet 1.560	Şa'ir 12 müd kıymet 720	'Alef 3 müd kıymet 90
Burçak 2 müd kıymet 120	Bağ 1.000	Resm-i kovan 100	Resm-i ganem 300
Meyve 50	Öşr-i yonca 60	Öşr-i bağdem 50	Bâd-i hevâ 98
Yekûn 5.300			

Defter-i Atikte on iki buçuk ma'mül ve dört mahlul çiftlik kayd olunmuş hâliyâ mahlül çiftlik 2 aded

Sivrihisar tevâbi'nde Arslandoğmuş nâm karyede Arucak İbrahim dimekle ma'rûf zâviyenin bir çiftlik vakıf yeri var İyi Dede nâm kimesne şeyh olub hâliyâ ihtiyâr ile ferâgat idüb mahlül kalduğu sebebeden Piri Fakih'e meşihat-i mahaldir deyü Mevlânâ Sivrihisar Kadîsı arz etmeğin sadaka olunmuş elinde pâdişahımız hullidet hilâfetuhû hazretlerinden berât-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl –

Nefs-i Sivrihisar'da Kızıl Sinan bin Nizameddin Veis Bey oğulları Ali Bey ve Şah Veli Bey'in nefsi Beypazarı'nda olan mülk bezzâziyelerin satun alub mezkûr bezzâziyenin içünde dört dükkân olub her dükkândan yılda elli akçe kira hâsıl olub cümle yılda iki bin beşyüz akçe olur ve haricinde dükkân olub ondan dahi yılda sekizyüz akçe hâsıl olur dediler zikr olan bezzâziye ve dükkânları vakf idüb vakfiyye yazılmış Engür Kadîsı naibi sübutuyla ve Mevlânâ Kör Seydi Efendi İstanbul Kadîsı iken imza etmiş ve Sivrihisar Kadîsı Ömerzâde dahi imza idüb vakfiyyede şöyle şart olunmuş ki yevmi beş

cüz' okuna kendünün türbesinde nefis-i Sivrihisar'da Kapulu Mahallesi'nde haftada altı gün Cumadan gayrı Cuma günü hatm duâsı kılına ve beş cüz' dahi okuna yine merhumun türbesi üzerinde Düşenbe ve Pençşenbede ve Cuma günü mezkûr altı gün okunub Cumada hatm duâsı edene yılda üç yüz akçe verile ve ol haftada üç gün okuyanlara yılda yüz yirmişer akçe verile vakf-ı mezbûr hâsılından ve ol her gün okunan cüz'ler vâkıfın kendü ruhu için okuna ve ol haftada üç gün okunan vâkıfın atası ve anası ruhu için dahi iki kardaşı ruhu için dahi kardaşı oğlu ruhu için okuna ve cihet-i tevliyet hums mahsûl eylemiş

[v. 206a]

Ve cihet-i cibâyet öşr-i mahsûl eylemiş andan sonra rakabe için yılda iki yüz akçe ta'yîn eylemiş vakf-ı mezkûr mahsûlünden tevliyet kardaşı oğlu Pir Ahmed Çelebi'ye şart eylemiş andan sonra onun evlâdına batnen ba'de batnin ve karnen ba'de karnin eğer münkariz olursa anların aslâh-ı utekâsından kim bulunursa batnen ba'de batnin ve karnen ba'de karnin eğer ol nesil dahi münkariz olursa nefis-i Hisar'dan bir şeyh âlim ve kâmil kim bulunursa ol ola batnen ba'de batnin ve karnen ba'de karnin eğer ol dahi münkariz olursa hâkimü'l-vakt kim olursa ol ola deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Sivrihisar tevâbi'nde karye-yi Yunus Emre kurbunda Gecek Pınarı dimekle ma'rûf zâviyenin meşîhatine el'ân Yakub veled Hüseyin mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı şerîf var ba'de mezkûr Yakub'dan alınup Piri Fakih'e sadaka olunmuş deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâla Şeyh Yusuf oğlu Mehmed Fakih tasarruf ider pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûn vardır

Hâsıl 500

Sivrihisar tevâbi'nde Karye-yi Türüt'de bundan evvel İnehan oğlu Emir Çelebi bir değirmen ihdas idüb sonra Ahi Evren Zâviyesi'ne vakf etmiş amma Defter-i Sultanî'ye kayd olunmamış eyle olsa ma-tekkaddümden ilâ yevminâ hâzâ Ahi Ali bin Ahi Hasan Bayram Bey bin Ahi Hüseyin eben an-ced Ahi Evren dervişlerinden olup zikr olan değirmene mutasarrıf olup rüsûmun sipahiye verüp bâkî mahsûlât zâviye-yi mezbûreye sarf idüb vech-i meşrûh üzere olduğuna Mevlânâ Sivrihisar Kadîsı tâbî' Seyyid Ahmed

Çelebi ve Kâtib Mevlânâ Lütfullah ve cemm-i gafir mahzarlarından şer'îyle sabit olup deftere sebt olundu deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Karye-yi Keban'da Ahi Baba'nın bir pâre mukata'alu yeri var imiş altı müdlük yerdire sm-i tapu ile mutasarrıfdir elinde berât-ı pâdişahî var ve resm-i tapu on dokuz akçe deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik hâliyâ zikr olan yer altı müdlükden ziyade imiş Ahi Rüstem Zâviyesi dimekle ma'rûf zâviyeye kadîmü'l-eyyamdan vakfiyet üzere tasarruf oluna gelmiş Hacı Habib bin Baymış nâm kimesnenin kadîmü'l-eyyamdan mukata'alu yeri imiş vakıf cânibine sal be-sal bedel-i öşr iki yüz akçe vere gelmiş bermûceb-i hüccet-i kadî vakf-ı cânibinden mezkûr karyeye mutasarrıf olan

[v. 206b]

Nöbetçilere dahi yılda kırk akçe verilür imiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî zikr olan mahsûlâtı Ahi Rüstem Zâviyesi'ne şeyh olanlar mutasarrıf olup hâliyâ berât-ı şerîf ile şeyh olan Cafer Fakih ve Halil Fakih vech-i meşrûh üzere tasarruf iderler

Vakf-ı Safiyetullah Hatun binti Mevlânâ Lütfullah bin Mevlânâ Hafizuddin nefsi Sivrihisar'da kendünün mülk ve taht-ı tasarrufunda olan Komacık Hamamı dimekle ma'rûf hamamdan rub' hisesini vakf edüb hisse-i mezbûreden mâ-hasal en yakreu'l-cüz'i inne mine'l-ecczâi'l-kur'âniyye min kelâmi'llâhi te'âlâ ba'de salâti'l-fecri li-rûhihe'l-vâkıfe ve yu'tî li-küllü vâhidin fi-küllü senetin kameriyyetin miete ve ısrûne dirhemen ve şartatü't-tevliyeti li-nefsihâ mâ-dâmet hayyen sümme li-ahîhâ Avnullah bin Lütfullah sümme li-ebnâihi ve ebnâi ebnâihi batnen ba'de batnin ve neslen ba'de neslin ile'l-inkırâzi ve ba'de inkırâzihim fe-limen kâne hâkimen bi'l-beldeti'l-mezbûreti deyu şart eylemiş bermûceb-i vakfiyye-i şer'iyye

Karye-yi Kızılcaeşme tâbî' Sivrihisar karye-yi mezkûrenin mahsûl-i şer'iyyesi vakıfdir Abdülkerim Zâviyesi'ne Sultan Alaeddin zamanından berü vakfiyet üzere tasarruf olunur imiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî karye-yi mezbûreden öşr-i şer'îye zâviye-yi mezbûreye vakf-ı mukarrerdir ve rüsûm-i dîvâniyesi tîmâr tarikiyle tasarruf olunur mûceb-i mezkûr üzere pâdişahımızdan mukarrernâmesi var zâviye-yi mezbûrede Şeyh Abdülkerim ensabından Seydi Ahmed nâm kimesne meşihat idermiş şimdiki halde kendü cânibinden zâviye ihdas idüb âyende ve revendeye hizmet eylemeğe iltizam etdüğü sebebden Mevlânâ Seferşah'a sadaka olunmuş elinde

pâdişahımızdan berât-ı şerîf var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Abdullah'a sadaka olunmuş elinde berât-ı hümâyûn var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 500

[v. 207a]

Karye-yi Orşar'da üç çiftlik yer ki vakıftır vakfiyet üzere Himmet Fakih tasarruf idermiş ber-mûceb-i hüccet-i kadî vakfiyet üzere tasarruf olduğuna merhum Sultan Bayezid Han'dan ve merhum Sultan Süleyman Han'dan nişan-ı hümâyûnları var hâliyâ mezkûr Himmet Fakih fevt olub oğulları Dede'ye ve Hacı Fakih'e sadaka olunmuş ellerinde nişân-ı âlî-şân vakfiyet üzere mutasarrıflardır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 350

Karahisar nâm karye sınuru içinde sipahi yerinden hariç bir mikdar mülk yer ki Mevlânâ Muhyiddin vakf-ı evlatlık üzere ebed an-ced mutasarrıftır elinde kuzât-ı mukaddiminden hüccetleri var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 100

Karye-yi Kaymaz'da bir Câmi' bina olunub hatîbine Bektaş nâm kimesne bir bağ vakf eylemiş öşrûn sipahi alur bâkî hâsılına hatîb mutasarrıftır ve öşrlü iki kıt'a yer dahi ve İbrahim nâm kimesne bir ev vakf eylemiş hâliyâ hatîb Ahmed Fakihdir bâ-berât-ı pâdişahî deyü muayyed der-Defter-i Atik

Nefs-i Sivrihisar'da Hacı Hoşkadem bir mescid bina idüb mezkûr mescidin imâmına bezzâz-istân kapusu önünde mescide muttasıl dört aded dükkân ve bir dükkân dahi Kapan ağzında cihet-i imâmet için vakf eylemiş ve mezkûr Hacı Hoşkadem ruhu için Kur'ân-ı azimden Düşenbede ve Pençşenbede bir cüz' okumak için mescid kurbunda köşe bir dükkân vakf eylemiş ve müezzine Kapan'a giden yol kurbunda iki dükkân vakf eylemiş

[v. 207b]

Ve bir dükkân dahi Hacı Abdi Kervansarayı ağzında mescid rakabesi için vakf eylemiş ve mezkûr Hacı Hoşkadem oğlu Kavaflar Çarşusu'nda üç dükkân yine babası mezkûr Hacı Hoşkadem Mescidi'nin imâmına vakf eylemiş ve Sarraçalar'da iki dükkân dahi müezzine vakf eylemiş ve kırk dükkân dahi Hasan Fakih dükkânına muttasıl mescidin evkâfının rakabesine vakf eylemiş ve nısf dükkân dahi mescide her gece bir mum yakmak için vakf eylemiş ve mezbûr mescidin önünde dört dükkân yeri var harâb yeri cihet-i tevliyet ve üç mescide vakf eylemiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Nefs-i Sivrihisar'da Hacı Pir Hasan nâm kimesne Kethüda Mahallesi dimekle ma'rûf mahallede bir mescid bina edüb imâmına meydan kurbunda bir dükkân ve Takyacılar içinde bir dükkân dahi vakf eylemiş ve Seydi Hamamı dimekle meşhur hamamdan yılda yüz elli akçe dahi hisse ta'yîn olunub vakf eylemiş ve mezkûr mescidin müezzinine dahi Demürcüler içinde iki dükkân vakf eylemiş mukarrer vakıfdır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Nefs-i Sivrihisar'da Debbâghâne'de Hacı İne Bey nâm kimesne bir dükkân alub vakf eylemiş şöyle şart eylemiş ki Mahalle-yi Faruk'da Faruk Mescidi'ne her kim imâm olursa vâkıfın ruhu için Düşenbede ve Pençsenbede bir cüz' okuya zikr olan dükkânın icâresine mutasarrıf ola hâliyâ cüz'ü İmam Hacı Baba okur deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Nefs-i Sivrihisar'da Hacı Kutbeddin Mahallesi'nde mezkûr Hacı Kutbeddin bir mescid bina edüb mezkûr mescidin imâmına Bakkallar içinde bir dükkân vakf idüb ve Odunbazarı'nda bir pâre mukata'alı yer ta'yîn idüb ve Ahuryeri dimekle ma'rûf on iki akçe mukata'alı yeri mescid-i mezbûrun çerağ' yağına vakf eylemiş mukarrer vakıfdır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Nefs-i Seferihasar'da Akdoğan Mahallesi'nde merhum Selçuk Bey bir mescid bina idüb mezbûr mescidin imâmına bezzâz-istân içinde iki buçuk dükkân vakf eylemiş hâliyâ Hacı Kaya imâmdır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Ücret-i dekâkin-i der-bezzâz-istân 2,5 aded fi sene 360

[v. 208a]

Mevlânâ Lütfullah'ın elinde üç bölük mülk ekinlik vardır birine Nahisyan dirler ekmeğe kâbil ikisi ekilmez ve birinde kendü çifti yürür deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne tîmâra emr olub sonra gerü mülkiyyeti mukarrer tutulmuş el-hâletü hâzihî geru mülkiyyet üzere müşârün-ileyh tasarrufundadır elinde pâdişahımızdan mukarrernâmesi var mezkûr mezra'lar müteferrikadır ve mezkûrun çifti yürürdüğü yer Üvezlik deyü kayd olunmuş der-Defter-i Çakır hâliyâ mezkûr Lütfullah'ın oğlu Avnullah Çelebi fevt olub oğlu Seyfullah Çelebi müntakil olmuş mülkiyyet üzere mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız izz-i nasrîhû hazretlerinden berât-ı şerîf var mezkûr Üvezlik'de çeltük ekilür imiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik el-hâletü hâzihî mezkûr Seyfullah vefat edüp oğlu Lütfullah minval-i mezbûr üzere ol üç bölük ekinliğe mutasarrıfıdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden mukarrernâme-yi hümâyûnu vardır

Ekinlü 2	Bennâk 3	Mücerred 15	Neferân 35
[Nefer] 22			

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 176	Hınta 7 müd kıymet 840	Şa'ir 6 müd kıymet 360	'Alef 12 kile kıymet 18
Burçak 7 kile kıymet 21	Lübân 15	Yekûn 1.430	

Karye-yi Domalca ki vakıfdır Orhan Bey'den Mestan Şeyh oğlu Süleyman tasarruf idüb zâviyesine sarf iderler imiş şimdi mezkûr Süleyman Şeyh oğlu Mezid tasarruf ider elinde merhum Sultan Mehmed nişanı var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı el-hâletü hâzihî Mezid Şeyh fevt olmuş oğlu Seferşah mutasarrıfıdır vakfiyet üzere pâdişahımız mukarrernâmesi vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Mezid Şeyh oğlu mezkûr Seferşah mutasarrıfıdır elinde nişân-ı âlî-şân var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Nim 3	Bennâk 2	Mücerred 7	Neferân 16
[Nefer] 12			

[v. 208b]

Hâsıl 'ani'l-galle ve öşr 1.000

Evkâf-ı zâviye-yi Ahi Mehmed bin Ahi Mustafa der-karye-yi Babadad

Haric ez-defter

Sivrihisara taabi Babadad Köyü'nde bir menzil ki iki kış evi ve iki sofa ve ahur ve bir samanlık müştemildir avlusuyla mezkûr evler bil-fiil zâviyedir

Ve bir mezra' on müdlük yerdir

Ve Keten Köyü'nde bir kıt'a bağçe ve yerler ki yedi müd buğday alur babası ve dedesi makberesinde Kur'an okunmak için

Dükkân der nefsi-i Hisar 3 bab

Ve nısf-ı değirmen

Ve altı bin akçe nakdiye murabaha oluna

Zikr olan akârâtın hududu vakfiyyesinde mastûrdur hâsıl olan gallât ve erbâhı meremmet-i evkâfa sarf oluna andan sonra humus mahsûlâtı mutasarrıf bâkîsi beynel-kurrâ taksim oluna yedi nefer yevmi Cuma ve isneyn ve hamisde yedi cüz' okuya biri vâkfin atası ve ecdadı ve sayir-i müminîn ve müminân ervahı için okuyalar mezkûr yedi nefer kurrâya ayda onar akçe verile ve yedi kişiden biri günde bir cüz' okuya her yevmi bir akçe verile mahsûlât ne mikdar dahi ziyade olursa ol mikdar eczâ ziyade oluna vakf-ı tevliyetine mademki hayatdadır kendü nefsi andan sonra evlâdına ve evlâdı evlâdına neslen ba'de neslin şart eylemiş ba'de'l-inkırâz hâkimü'l-vakt olanın re'ine tefvîz eylemiştir ber-mûceb-i vakfiyye-yi şer'iyye andan sonra vakf-ı mezbûr Harika dimekle ma'rûf Babadad Köyü'ne karîb bir mülk-i mezra'sı vakf idüb ve Sivrihisar'da bir dükkân dahi vakf idüb vech-i meşrûh üzere ve mezkûr mezra'nın ve dükkânın tevliyetini nefsi andan sonra aslâh-ı evlâdına ve aslâh-ı evlâdı evlâdına neslen ba'de neslin sonra aslâh-ı utekâsına ve aslâh-ı evlâdı utekâsına alâ-te'âkabû ve tenâselû ve ba'de'l-inkırâz hâkimü'l-vaktin re'ine tefvîz etmiştir ber-mûceb-i vakfiyye-yi şer'iyye hâliyâ cümle evkâfın tevliyeti evlâd-ı vâkıfdan Ahi Paşa oğlu Haydar mutasarrıfdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız eazzallahû ensrahû hazretlerinden berât-ı hümayûnu vardır

[v.209a]

Mezra'

Melek'de Emir Seydi Ahi Çomak Çiftliği dimekle ma'rûf bir çiftlik yer evvelden vakıf imiş şimdi mezkûr Emir Seydi Ahi Çomak oğlu Seydi Hoşnazar tasarruf ider pâdişahımız nişanıyla deyü nakl olunmuş der-Defter-i Kirmastı el-hâletü hâzihî zikr olunan vakf vakfiyet üzere mukarrer olub pâdişahımız hazretleri Emir Hoşnazara sadaka idüb hâliyâ Seydi Hoşnazar fevt olub oğlu Seydi Selman vakfiyet üzere tasarruf idüb elinde pâdişahımızın mukarrernâmesi var hâliyâ der-tasarruf-i Pir Nazar Fakih bermûceb-i berât-ı şerîf

Hâsıl 200

Zikr olunann Mezra' Defter-i Atikte mukayyed olmayub evlâd-ı benatdan bir kimesne kadî-asker tarafından mumza ve mühürlü suret-i defter ibraz etmekle Defter-i Cedide kayd olunmuş bulunmağa vech-i meşrûh üzere nakl olundu hâla elinde berâtı var fe emma vakfiyetine vesayir şerayetine temessükleri yokdur zayi olmuşdur deyü cevap verir

Karye-yi Sadıkbağı karye-yi mezbûreden nısf-ı Kubbelü Mescid'in vakfi imiş ve nısf-ı âheri Hızır Bey Çelebi oğulları tasarruf iderler imiş tîmâra emr olundu deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî tîmârlık üzere tasarruf olunurlar imiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ bu üslûb üzere şerh verilmişki sâbıka mezbûr karye-yi Sadıkbağı'nın nısf-ı Kubbelü Mescid dimekle ma'rûf mescide vakf olub nısf-ı âharı dahi merhum Hızır Bey Çelebi'ye ve evlâdına vakf olmuş imiş sonra bir tarikle tîmâra verilmiş husûs-i mezbûr Hızır Bey Çelebi evlâdından fahrü'l-ulemâ Anadolu müfettişi Mevlânâ damet fezâiluhû hüccet-i şer'iyye ibraz idüb ol hüccet-i paye-yi seriri âlâya arz olunub ber-karar sâbık karye-yi mezbûrenin nısf-ı Kubbelü Mescid'in vakfi olub ve nısf-ı âhari dahi Hızır Bey Çelebi evlâdına vakf olub şart-ı üzere bi-hasebi'ş-şer' mutasarrıf olmak emr olunub ellerine berât-ı şâhi verildi vakfiyye-yi mezbûre dahi Defter-i Sultanîye sebt olmak emr olunmağın vech-i mezkûr üzere sebt olundu bi-mârifet-i Vüzerâ-i izâm Ali Paşa ve Mustafa Paşa ve Yahya Paşa damet me'alihim ilâ yevmi'l-kıyâm hurrire fi evâhir-i evvel-i'r-rebî'ayn sene erba' aşer ve tis'a mie deyü kayd olunmuş vech-i meşrûh üzere mukarrer vakıfdır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 209b]

Çift 1	Nim 3	Bennak 24	Mücerred 41
Neferân 97	[Nefer] 82		

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihü 641	Hınta 10 müd kıymet 1.200	Şa'ir 8 müd kıymet 480	Mahlût 8 müd kıymet 400
Burçak 5 müd kıymet 300	Resm-i şarabhan 3 kıt'a kıymet 30	Öşr-i bağ 1.550	Resm-i kovan 25
Adet-i ağnam 250	Bâd-i hevâ ve resm-i arûsâne ve gayrihü 124	Yekûn 5.000	

[v. 210a]

Vakf-ı Memi bin Hacı Hüseyin bera-yı Çeşme-yi Orta der-nefsi Sivrihisar ki Maruf Çeşmesi dimekle meşhurdur

Dükkân der-Debbâğhâne 1 bab üstünde iki oda ile ve bir kazgan dört altuna alınmıştır

Dükkân der-kurb-ikervansaray 1 bab

Mezkûrun evkâfindan gayrı Uzunçarşu Bazarı'nda çeşme-yi mezbûrenin vakıf akçesiyle satın alınmış bir bab dükkân vardır

Zikr olunan dükkânların ve odaların hâsılı çeşme-yi mezbûre levâzımına sarf olunur

Vakf-ı Mescid-i Debbâğhâne der-nefs-i Sivrihisar

Dükkân-ı Hacı Piri der-Debbâğhâne 1 bab

Nısf-ı Kazgan ve nısf-ı dükkân-ı Arab dimekle meşhurdur

Dükkân-ı Aksak Köçe der-nefs-i Debbâğhâne 1 bab

Zikr olunan dükkânlar ile kazganın mahsülüne mescid-i mezbûra her kim imam olursa mutasarrıf ola deyü şart olunmuş

Vakf-ı Mehmed Çelebi bin Hacı Bekir der-karye-yi Burma tâbî' Sivrihisar zikr olan Mehmed Çelebi yirmi bin akçe vakf idüb meblağı mezbûr beher sene onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-yi şer'iyeye olunub hâsıl olan erbâhdan vakf-ı mezbûrun mütevellîsine beher yevmi bir akçe ve üç akçe karye-yi mezkûrede vâkî cami' hatîb ve imâm ve mua'llim aslahı akrabasından olub şahs-ı vâhid ola ve yerâi'l-aslahiyyeti fit'takdîm demişdir ve erbâh-ı mezbûreden beher sene yüz akçe ile taâm pişirilüb camide ve mektebde okuyan sıbyana ziyafet ideler ve yüz akçe beher sene Câmî'-i mezbûrun rakabesi için ta'yîn olunmuşdur ve tevliyeti kendü nefesine mâ-dâme hayyen sümme li-aslah evlâdihî'n-neciyyâi batnen ba'de batnin sümme li-aslah akrabâihî min-eyyi cihetin kâne sümme ce'ale'l-vakfu'l-mezbûr Mevlânâ Abdurrahman bin Yahya nâzıran li'l-vakfî'l-mesfûr bi-rub'î ileyhi erbâbü'l-vakfî fî-cemî'î'l-umûr ve yesterbihu'l-meblağı'l-mezbûr bi-re'yihî ve bi-sarfi ilâ-masârifihîbi-tedbîrihi ve yekûne nasbü'l-hatîbi ve'l-müezzini ve'l-imâmi ve'l-mu'allimi ve azlihîm bi-yed-i Mevlânâ el-mezbûr bi-ma'rifeti'l-kuzâtî fî-kazâi'l-mezbûr sümme izen maza'n-nâzırı'l-mezbûr ilâ-sebîli yekûne aslahi akrabâi'l-vâkıfî nâzıran hasbiyyen ale'l-vakfî'l-mezbûr ve bi'l-cümle şartü'l-vâkıfî'l-mezkûr en-yekûne'l-mütevellî ve'n-nâzırı ba'de inkırâzi evlâdihî ve evlâdi evlâdihî men en-yekûne aslahi li't-tevliyyeti min akrabâi neslen ba'de neslin ve kezâ el-hatîbi ve'l-imâmi ve'l-müezzini ve'l-mu'allimi fe-izâ inkırâzû cemî'an yekûne'l-emru ile'l-hükkâmî deyu şart eylemiş ber-mûceb-i vakfiyye

[v. 210b]

Vakf-ı Mescid-i Debbâğhâne der-nefs-i Sivrihisar

Vakf-ı Hacı Durmuş Muharrem bera-yı mescid-i mezbûr

Nakdiye 2.000

Meblağı merkum onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-yi şer'iyeye olunub hâsıl olan bin akçenin rıbhıyla mescid-i mezbûra kim imâm olursa ba'de selati's-sub sûre-yi Yâ-sîn tilâvet eyleye ve bin akçenin rıbhıyla dahi ba'de salâti'l asr sûre-yi İna fetehna okuya deyü şart eylemiş

Vakf-ı Huri Hatun binti Sadi

Nakdiye 2.000

Vech-i meşrûh üzere muâmele-yi şer'iyye olunub mescid-i mezbûra her kim imâm olursa cemâate beş vakti kılı verüb kabl-e salâti'il 'uşâ sûre-yi Tebareke ve ba'de salâti'z-zahr sûre-yi Yâ-sîn okuyub meblağı merkumun hâsıl olan ribhına mutasarrıf ola deyü şart eylemiş

Vakf-ı Kara Mustafa bin Mestan bera-yı mescid-i mezbûr

Nakdiye 1.000

Meblağı merkum veh-i meşrûh üzere muâmele-yi şer'iyye olunub mescid-i mezbûra kim imâm olursa duâ-yı bil-hayr eyleyüb hâsıl olan ribhına mutasarrıf ola deyü şart eylemiş

Vakf-ı Şahmelik bin Hüseyin 'an-Mahalle-yi Eskici Hacı der-nefsi Sivrihisar

Hâne 6 aded

Zikr olan Şahmelik iş bu altı aded evlerini ki hududu vakfiyye-yi şer'iyyesinde mastûrdur Hazreti Resul sallallahü aleyhi vesellem ruh-i şerîfi için ve kendü ruhu ve vâlideyn ruhları için Mezid nâm kimesne her hafta Pençşenbe günü Kur'ân-ı azimden bir cüz' tilâvet etmek üzere vakf idüb ve mezbûr Mezid fevt oldukdan sonra evlâdı zükûruna neslen ba'de neslin ve karnen ba'de karnin vakf eylemiş ber-mûceb-i vakfiyye-yi şer'iyye

Çiftlik-i mefharu'l-ulemâ Kızıl Sinan der-karye-yi Elekviranı tâbî' Sivrihisar mezkûr merhum Kızıl Sinan vefat etdükte çiftlik-i mezbura müstehak kimesne kalmayub kanûn-i pâdişahî üzere sipahiye ayid olmuştur talib oluna karye-yi mezbûre sipahisi tapuya vermek istedikde Mevlânâ-yı mezbûrun karındaşı oğlu Ahmed Çelebi bin Mehmed Çelebi mukabelesinde cevap verüb nehr-i Kütahya üzerinde ecdadımız bina itdüğü Şeyh Şami Köprüsü dimekle iştihar bulmuş memalik-i mahruse tarayık-ı memerrinde âamme-i nâsın muhtaç-ı ileyhiyesi olan cisrin meremmeti için mezkûr çiftlik kadîmü'l-eyyamdan vakf olunub yetmiş

[v. 211a]

Sekiz yıldan berü atalarımız vakfiyet üzere tasarruf idüb mahsûlün cisr-i mezbûrun meremmetine sarf itdiler asla sipahi cânibinde dahl olunmadı vakf-ı kadîmdir didik de

rical-i müslimin ve sikat-ı muvahhidinden Mehmed Fakih bin Mezd ve Musa ve Mustafa ve Calabverdi ve Mahmud merhum-i mezkûr Pir Ahmedin cevabına muvafik edâ-i şehadet idüb zikr olan çiftliğin mahsûlü mezkûr köprünün meremmeti vakfına hükmolmuş ber-mûceb-i hüccet-i kadî-i Sivrihisar el-müverrah bi tarih-i sene sitte ve aşer ve tisa' mie

Mezra'

Zâviye-yi Aşık Paşa'nın yeri dimekle ma'rûfdur der-karye-yi Horti zikr olan mezra' mâ-tekaddümden zâviye-yi mezkûre için tasarruf oluna gelmiştir mahsûlâtı zâviyeye gelen âyende ve revendeye sarf olunur zikr olan zâviye-yi evlâdı Aşık Paşa'dan berât-ı hümâyûn ile Oğuz bin İnam tasarruf ider ken hüsn-i ihtiyârı ile ferâgat idüb meşihatine oğlu Mümin mutasarrıfdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan ve pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûnu var

Hâsıl 100

Mezra'

Der-karye-yi Kavuncu zikr olan karyede bir zâviye olub mezra'-i mezbûrenin mahsûlâtını âyende ve revendeye sarf olunmuş zâviye-yi mezbûrenin meşihatine yevmi bir akçe ile Hoca Oruç mutasarrıfdır elinde pâdişahımız eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûnu vardır

Mezra'

Zâviye-yi Kara Musa der-karye-yi Karacaviran mahsûl zâviye-yi mezbûrdan sarf olunur meşihatine Musa bin Ali mutasarrıfdır elinde merhum Sultan Süleyman Han'dan berât-ı hümâyûnu vardır

Hâsıl 300

[v. 211b]

Holanda nâm karyede Tahir Şeyh tasarrufunda nim çiftlik yer var vakfiyet üzere tasarruf olunmuş ber-mûcebi hükm-i şerîf ve hüccet-i kadî ve ber-mûcebi mufassal der-kenâr-ı âlî el-hâletü hâzihî zikr olan nim çiftlik vech-i meşrûh üzere Timurhan bin Tahir tasarruf ider ken vefat idüb hissesini oğulları Tahir Paşa ve Emirhan ve Muhammed mutasarrıflardır ve Tahir bin Hızır fevt olub hissesini oğlu Adilhan tasarruf ider her birinin elinde berât-ı hümâyûnu vardır sonra zikr olan Adilhan Hicaz Seferine müteveccih olmak ile kendü hissesinden hüsn-i ihtiyârıyla ferâgat idüb ol hisseyi oğulları Nasuh ve Yusuf mutasarrıflardır ellerinde eazzallahû ensarahû hazretlerinden berât-ı hümâyûnları var

Çiftlik nim Yunus Fakih vakf etdiğü nim çiftlik min-kadîmü'z-zaman ilâ hâzel-'an Sivrihisar Kazâsına tâbî' karye-yi Holanda'da vakfî olan Câmî'-i şerîfde her kim hatîb olursa vakfiyet üzere tasarruf idegelüb ol vakıf nim çiftliği minvali mezbûr üzere hatîb olan Mevlânâ Mustafa Fakih mutasarrıfdır ber-mûceb-i berât-ı hümâyûn

Nahiye-yi Tarhala

Evkâf-ı Hazreti Pir Mehmed Paşa mezkûr Pir Mehmed Paşa Hazretleri Çirmen Sancağı'nda Tekfurdağı Nahiyesi'nde merhum Hüseyin Ağa oğlu Muhammed'den şera-yı şer'iyile satun aldığı Kutluca ve Umur ve Paşayeğeni nâm karyelerin on beş bin dört yüz altmış sekiz akçe yazar zikr olan karyeler tîmâra verilüb kendü âhar köyler ile istibdâl olunmasına talib olub paye-yi serir-i âlâya mufassalen arz olundukda avâtıf-ı alîye-yi pâdişahî mukârin olub paşa-yı müşârün-ileyhin zikr olan üç kıt'a karyeleri tîmâra verilüb anlara bedeli yedi bin yedi yüz altmış akçe yazar karyeler âhar yerden ta'yîn olunub ve bâkîsi dahi Hüdavendigâr Sancağı'nda Tarhala Nahiyesi'nde işbu karye-yi Naldöğen ve karye-yi Dereköy ve karye-yi İlmen ve karye-yi Karacakaya ki cem'an yedi bin altı yüz elli yedi akçe olur müşârün-ileyh paşaya deftere mülk kayd eylemek için hükm-i şerîf vârid olmağın ber-mûcebi emr-i hümâyûn paşa-yı müşârün-ileyh zikr olan karyeler tîmâra verilüb mezkûr karyelere bedeli mülk ta'yîn olundukda paşa-yı mûmâ-ileyhe ihsan olunan mülknâme-yi şerîfde zikr olunan karyelerin hukuk-i âmmе ve hududnâmeleri ile ve anlarda vakî olan yerleri ve kaçgunu ve beytü'l-mâl ve mâl-ı gayib ve mâl-ı mevkufu ve rüsûm-i cerayim-i cinâyâtı ve rüsûm-i ağnamı ve gallatı ve sair bâd-ı hevâyı ve tayyâratı ve kalan müteveccihatı ve müteallikatı bi-cümle hukuk-i şer'iyeye-yi kâmile ve kâfe-yi rüsûm-i örfiyye-yi şâmileleri ile mimmâ-zükira evelem tezekkür min-âmmeti'l-vücûhi ve kâffeti'l-cihâti serbestî mefrûzü'l-kalem ve merfû'u'l-kadem ihsân ve temlîk eyleyüb ba'de'l-yevm zikrolunan karyeler müşârün-ileyhin vech-i meşrûh üzere min-cemî'i'l-vücûh serbestî mülk mahfili ve hakk-ı sarfi olub ebeden ve sermeden neslen ba'de neslin ve fer'an ba'de aslin ilâ-en-yerisa'llâhu'l-arzi ve men aleyhâ ve hüve hayrül-vârisîn sâir mülk emlâkinde ne vechile mutasarrıflarsa mûmâ-ileyh dahi envâ'-ı vücûh-ı memleket ile mutasarrıf ola dilerse sata ve isterse bağışlaya ve murâd idinürse vakf eyleye deyu mastûr ve mukayyed olduğu sebebden defter-i cedîd-i sultaniye kaydolundu el-vâki' fi evâil-i şehr-i Zi'l-hicce sene sitte ve ısrîn ve tis'a mie ve paşa-yı müşârün-ileyh dahi mezkûr mülk karyelerini hasbeten li'llâh vakf eyleyüb masârif-i mu'ayyenesi mûmzâ ve mu'anven vakf-

nâmelerinde mastûr ve mukayyed olduğu sebebden vakfiyyeti dahi Defter-i Sultanîye kaydolundu fi't-târihi'l-mezkûr deyu kaydolunmuş der-defter-i atık

[v. 2014a]

Karye-yi Naldöğen ma'tevâbi'hi tâbî' m. vakf-ı Pir Mehmed Paşa mezkûr köy halkı avâriz-ı dîvaniyeden muaf ve müsellim olmak için ellerinde pâdişahımızdan nişan-ı şerîf var

Çift 4	Ekinlü 15	Nim: (silik)	Bennâk 15
Mücerred 35	[Nefer] 82		

Hariçden zirâat olunur on çiftlik yer var resmlü deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 214b]

Hâsıl-ı karye-yi Naldöğen ma'tevâbi'hi

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 754	Hinta 2 müd kıymet 600	Şa'ir 2 müd kıymet 300	'Alef 2 müd kıymet 120
Nohud 20	Bağ 50	Öşr-i meyve 21	Öşr-i penbe 300
Öşr-i fasıl 20	Âsiyâb 3 hicr 6 müd kıymet 900	Çiftlik-i hassa ber-müceb-i Defter-i Atik 100	Cürm-i cinâyât ve bâd-ı hevâ ve yave ve kaçgun ve gayrihû92
Yekûn 3.300			

Karye-yi Dereköy ma'tevâbi'hi vakfi mezkûr Hazreti Paşa mezkûr karye halkı avâriz-ı dîvaniyeden muaf ve müsellemler olmak için ellerinde pâdişahımızdan nişan-ı şerîf var

Çift 5	Nim 1	Ekinlü 5	Bennâk 2
Mücerred 15	[Nefer] 28		

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 349	Hinta 2 müd kıymet 600	Şa'ir 2 müd kıymet 300	'Alef 4 müd kıymet 240
Öşr-i penbe 300	Resm-i otlak 90	'An-saz 40	An-emrud 20
An-bağçe 5	Âsiyâb-ı harâb 1	Cürm-i cinâyât ve bâd-ı hevâ ve yave ve kaçgun ve gayrihû 68	Yekûn 2.012

Karye-yi İlmen tâbî' m. vakfı Hazreti Paşa el-mezkûr mezkûr karye halkı avârız-ı dîvâniyeden muaf ve müsellemler olmak için pâdişahımız îzz-i nasruhû nişan-ı şerîf sadaka etmiş

[v.215a]

Çift 4	Nim 2	Ekinlü 9	Bennâk 3
Mücerred 28	Neferân 5	[Nefer] 45	

Hariçden zirâat olunur üç çiftlik yer var resmlü deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû: 472	Hinta 1 müd kıymet 300	Şa'ir 1 müd kıymet 150	'Alef 1 müd kıymet 60
Öşr-i bağ 50	Öşr-i lübân 70	Öşr-i penbe 100	Öşr-i susam 15
An-saz 10	Âsiyâb 1 hicr galle 1 müd hâliyâ harâb	Cürm-i cinâyât ve bâd-ı hevâ ve yave ve kaçgun ve gayrihû 80	Yekûn 1.308

Karye-yi Karacakaya tâbî' m. vakf-ı mûmâ-ileyh karye-yi mezbûre halkı avârız-ı dîvâniyeden muaf ve müsellemler olmak için pâdişahımız nişan-ı şerîf sadaka etmiş

Çift 2	Bennâk 2	Mücerred 2	[Nefer] 7
--------	----------	------------	-----------

Defter-i Atikte karye-yi mezbûrede üç bütün çift ve dört nim çift kayd olunmuş ve hariçden zirâat olunur resmlü üç çiftlik yer dahi var deyü kayd olunmuş

Hâsıl

[v. 215a-215b]

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû: 205 ma'l-hâriç	Hınta 1 müd kıymet 300	Şa'ir 1 müd kıymet 150	'Alef 0,5 müd kıymet 30
Nohud 14	Bağ 60	Öşr-i penbe 100	Resm-i kovan 10
Öşr-i bostan 11	Sair has deyü kayd olunmuş der-Defter-i Çakır Hâsıl 160	Cürm-i cinâyât ve bâd-ı hevâ ve yave ve kaçgun ve gayrihû 20	Yekûn 1.060

[v. 215b]

Bir has değirmen var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâliyâ harâbe ve eser-i bina yokdur dediler

Karye-yi İnez tâbî' m. vakfi Hazret-i mûmâ-ileyh mezkûr karye-yi İnez'in hududu ve sınuru ve yavesi ve kaçkunu ve beytül-mâl ve mâl-ı gayibi ve mâl-ı mefkûdu ve resm-i cürüm-i cinâyâtı ve resm-i ganemi ve gallâtı ve bâkî müteveccihât-ı bilâ cümle hukuk-i şer'îye ve rûsûm-i örfiyesiyle serbest mefuzu'l kalem ve merfu'ul kadem paşay-ı müşârün-ileyhin Vilayet-i Karaman'da Niğde Sancağı'nda Develü Karahisar tevâbi'nde Hacı İbrahim oğlu Mehmed veresesinden şera-yı şer'î ile satun aldığı Kobra nâm karyeye bedel-i temlîk olunmuş imiş Defter-i Atik-i Sultanî'de dahi mastûrdur ve mezkûr karye-yi İnez'in hududunun ve temyiz ve ta'yîni hususu için Bergama ve Tarhala kadîlarına dergâh-ı felek rıfâ'dden hükm-i şerîf-i âlîşan vârid olub imtislen li'l-emri'l-âlî kadî-yeyni mezkûreyin Karye-yi mezbûrenin üzerine vardıklarında udûl-i müslimîn ve sikât-ı muvahhidin kudemasından cemâat-i cemmi gafir karye-yi mezbûrenin hudud-i erba'sı bu minval üzere ta'yîn ve tahsis eylemişlerdir ki zikr olunur cenâb-ı şarkîsi uçü üç Köpeköldürdüğü'dür ve Eğridere'dir ve andan Kaynarca'ya ve andan Göle olduğuna varır ve kıblesi Köhnehisar'a andan üç tîmâr mutassıl olduğu yere ve tarik-i âamma müntehadır ve garbisi Harmançıkalanı ve andan Kölçektaşına ve andan Orpek olduğuna müntehidir ve andan Soldere'ye mülâhıkdır ve şimalisi Keçihisarından Çetpınarı'na varır ve andan dahi Kuşçömeğine müntehidir ve karye-i mezbure cemi' avâriz dîvânieden muaf ve müsellemler olmaları için inâyet-i pâdişahî

mukarin olub nişan-ı şerîf sadaka olunmuş ve mezbûr karye dahi paşa-yı müşârün-ileyhin hasbeten lillah vakfidır deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 216a]

Çift 9	Ekinlü 13	Bennâk 13	Nim 2
Mücerred 58	Neferân 10 + 47 = 57	[Nefer] 106	

Sırrı nâm mütekâid sipahi tasarrufunda iki çiftlik ve Sipahizâde Yusuf tasarrufunda dahi iki çiftlik yer var resmlü deyü kayd olunmuş der-Defter-i Atik

Ve hariçden zirâat olunur dokuz çiftlik yer var resmlü deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl

Resm-i çift ve bennâk ve gayrihû 998	Hınta 3 müd kıymet 900	Şa‘ir 2 müd kıymet 300	‘Alef 1 müd kıymet 60
Burçak 10 kile kıymet 75	Öşr-i piyaz 12	Öşr-i bağ 35	Öşr-i meyve 15
Öşr-i penbe 55	Öşr-i lüban 12	Öşr-i ceviz 10	Resm-i yaylak 35
Cürm-i cinâyât ve bâd-ı hevâ ve yave ve kaçgun ve beytü'l-mâl ve gayrihû 23	Yekûn 2.530		

[v. 216b]

Salavat Şeyh dutageldüğü bir pınarıyla evvelden vakıf imiş mezkûr Selavat Şeyh’in nesli münkati olduktan sonra Mahmud Fakih’e verilmiş merhum sultan nişanıya andan sonra İskender mutasarrıf olmuş merhum Sultan Mehmed nişanıya deyü nakl olunmuş ‘an-Defter-i Kırmastı şimdi Mehmed mutasarrıfdır merhum Sultan Hüdavendigâr’dan ve sultanımızdan hükm-i hümayûnları var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olub tîmâra emr olunmuş el-hâletü hâzihî Mehmed nâm kimesneye sadaka olunmuş elinde pâdişahımız nişanı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Mustafa nâm kimesneye sadaka olunmuş elinde pâdişahımız îzz-i nasrîhû hazretlerinden nişan-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[Nefer] 1

Hâsıl-ı ber-müceb-i Defter-i Atik 150

Ahi Mahmud oğlu Ahi'nin Kanoğlu Mustafa Bey'den duta geldiği yeri vakıfmış şimdi mezkûr Ahi'nin oğlanları İlyas ve Mustafa tasarruf iderler vakfiyet üzere ellerinde Bayezid Hüdavendigâr'dan ve Emir Süleyman'dan nişanları var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı şimdi Mezkûr Mustafa ve İlyas oğlanları tasarruf iderler merhum Emir Sultan'dan ve Merhum Sultan Bayezid Hüdavendigâr'dan ve sultanımızdan hükm-i hümâyûnları var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olub tîmâra emr olunmuş el-hâletü hâzihî Ahi İlyas oğlu Arslan'a atası hissesine ve Ahi Mustafa oğlanları Kasım ve Rüstem ve Hızır ataları hissesine müşterek mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız mukarrernâmeleri var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Latif ve Ali Fakih'e âlâ-sebili'l-iştirâk mutasarrıflardır ellerinde spâdişahımız îzz-i nasrühü hazretlerinden nişan-ı şerîfleri var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[Nefer] 5

Hâsıl ber-mûceb-i Defter-i Atik 300

[v. 217a]

Kadîmden tekke var imiş Yusuf tasarruf idermiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Mezkûr tekke Naldöğen nâm karyeye karîb olub Toprak Baba Tekkesi dimekle ma'rûfmuş içinde dervişler vardır âyende ve revendeye hizmet iderler deyü deftere kayd olunmuş

Neferân 10

Defter-i atikte tekke-yi mezkûrda esâmî kayd olunmamıştır

Mezkûrun esâmîleri Defter-i Atikte yokdur hariç ez-defterdir

Mezra'

Babaylar ve Köpekşeyh yeri dimekle ma'rûf mezra'lar vakf olub İvrindi Kadîsı Mevlânâ Aladdin mutasarrıfıdır merhuman Murad Hüdavendigâr ve Sultan Mehmed nişanlarıyla deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı andan sonra Mevlânâ Aladdin oğlu İbrahim mutasarrıf olmuş merhum Sultan Murad Han'dan ve sultanımızdan hükm-

i hümâyûnları var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olub tîmâra emr olunmuş andan sonra İbrahim karındaşı Mevlânâ Muhyiddin mutasarrıf olmuş el-hâletü hâzihî mezkûr Mevlânâ Muhyiddin zikr olan Köpek Şeyh Mezra'sına mutasarrıfdır ve mezkûr Babaylar Mezra'sı ifraz olunub Kara Hacı nâm kimesneye sadaka olunmuş ellerinde pâdişahımız mukarrernâmeleri var şimdi mezkûr hacıdan alınub Mevnala Mansur Fakih'e sadaka olundu bâ-berât-ı pâdişahî deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî Seydi Fakih ve Mehmed nâm kimesneler mutasarrıflar iken mezkûr Mehmed'den alınub İsa Fakih ve Mustafa nâm kimesnelere sadaka olunmuş ellerinde pâdişahımız îzz-i nasrîhû hazretlerinden nişan-ı şerîfleri var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı mezra'teyn ber-mûceb-i Defter-i Atik 8.330

Mezra'

Şeyh Yunus evvelden duta geldiği vakfına evlâdından Mehmed mutasarrıfdır merhumân sultan ve Emir Süleyman nişanlarıyla deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı andan sonra mezkûr Mehmed ki kızları Kiçi ve Elif müşterek mutasarrıflar imiş merhum Sultan Mehmed nişanıyla el-hâletü hâzihî Elif mezkûre kendü hissesine oğlu Ali vakfiyyeti mutasarrıflardır pâdişahımız izz-i nasrîhû mukarrernâmesiyle deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Devlethan ve Derviş Ali vakfiyet üzere mutasarrıflardır ellerinde

[v. 217b]

Pâdişahımız îzzi nasrühü hazretlerinden nişan-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Neferân 12

Hâsıl-ı 'ani'l-galle ve gayrihû ber-mûceb-i Defter-i Atik 380

Mesuddânişmend çiftliği Hamza veledi Yusuf ve İskender ve Mahmud biraderi nâm kimesnelerin tarik-i irsle mülkleridir Mezra' Defterinde mukayyedir merhum Gazi Hüdavendigâr'dan mülk imiş mülkiyyetini cayiz dutdum ve kendü canımdan dahi vâkîf kıldım deyü nişan-ı şerîf var ve merhum Sultan Hüdavendigâr'dan müsellim dutdum mülkiyyet üzere tasarruf ide deyü nişan-ı şerîf var ve bundan sonra Sinan Bey nâm kimesne satun alub vakf-ı evlâd etmiş vakfiyet üzere tasarruf olunur sultanımızdan vakfiyet üzere mukarrernâme ve nişan-ı şerîf var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî mezkûr İskender vakfiyet üzere mutasarrıfdir elinde pâdişahımız nişanı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ İskender fevt olub oğulları Piri ve Ahmed vakf-ı evlatlık üzere mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımız hazretlerinden nişan-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl ber-mûceb-i Defter-i Atik 600

Karye-yi Galebeviran Kanoğlu Mustafa Bey'den Şeyh Yusuf'a vakıf imiş şimdi evlâdından Şeyh Paşa oğlu İlyas vakfiyet üzere tasarruf ider imiş merhuman Sultan Mehmed ve Sultan Murad nişanlarıyla deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı şimdi Ahmed ve İlyas tasarruf iderler imiş merhum Sultan Hüdavendigâr'dan ve merhum Sultan Murad Han'dan ve sultanımızdan hükm-i hümâyûnları var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne sonra mensûh olub tîmâra emr olunmuş el-hâletü hâzihî mezkûr İlyas vakfiyet üzere mutasarrıfdir elinde pâdişahımız nişan-ı şerîfi var şimdiki halde vakf-ı mezbûru İlyas ile alettariku'l-iştirâk tasarruf etmek için Ahmed nâm kimesneye sadaka olunub

[v. 223a]

Pâdişahımız hullidet hilâfetihû berât-ı şerîf sadaka eylemiş fi evâsıt-ı şevval sene ehadı ve seb'un ve semâni mie deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[Nefer] 20

Defter-i atikte on buçuk nefer kimesne kayd olunmuşdur iki bennâk ve biri sahib-i vakf oğlu deyü

Hâsıl-ı 'ani'l galle ve gayrihû 400

Tarhala tevâbi'nde Kızıltuzlu nâm karye kurbunda vakf-ı Mezra' içinde değirmeniyle Şeyh İlyas mutasarrıf olub âyendeye ve revendeye hizmet ider eben an-ced tasarruf idegelmiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Çakır el-hâletü hâzihî Şeyh İlyas oğlu Turgud'a sadaka olunmuş elinde pâdişahımız mukarrernâmesi var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ vech-i meşrûh üzere geru mezkûr Turgud mutasarrıfdır elinde sultanımız hazretlerinden nişan-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[Nefer] 7

Hâsıl 500

Tarhala tevâbi'nde Kurblu Çiftliği Ahi Bulduk vakfı imiş neslinden Ahi Umur ve karındaşı Osman mutasarrıf olub âyende ve revendeye hizmet ederler deyü kayd olunmuş (silik) Sonra mezkûr Osman müstakil mutasarrıf olmuş pâdişahımız hazretlerinden

[v. 223b]

Mukarrernâmesiyle el-hâletü hâzihî mezkûr Osman fevt olmuş şimdi Arab Fakih oğlu Halile sadaka olundu bâ-berât-ı pâdişahî deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Hızıra sadaka olunmuş bâ-berât-ı pâdişahî deyü-mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl ber-mûceb-i Defter-i Atik 450

Tarhala tevâbi'nde Akçaburgaz'da bir oda iki değirmen yanında mezra'sıyla Hacı Suvari oğlu Arab Fakih'in tarik-i şer'a ile alınmış mülküdür elinde kadî mektubu var kimesneye haraç veregelmemiş deyü kayd olunmuş der-Defter-i Çakır el-hâletü hâzihî mezkûr Arab Fakih mutasarrıfdır elinde pâdişahımızın mukarrernâmesi var deyü kayd der-Defter-i Köhne hâliyâ mezkûr Arab Fakih'den Süleyman Kadî şera-yı şer'iyile satun almış sonra Süleyman Kadî fevt oluncak iki oğluna müntakıl olmuş Abdürrahim ve Mehmed dirlermiş mezbûr Abdürrahim hissesini Mevlânâ Muhyiddin veledi Turhan şera-yı şer' ile satun almış ellerinde merhuman Sultan Mehmed'den ve Sultan Bayezid'den nişan-ı şerîfleri var ve pâdişahımız hazretlerinden dahi nişân-ı âlî-şân var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 1.300

Ve hudud-i mua'yyenesi hususunda Defter-i Atikte kayd olunan tafsîl sonradan yazılıb hariç-i kalem olub kanûna muhalif olmağın mukaddima nişancı olan Celalzâde Mustafa Çelebi Bey hattıyla Defter-i Atikte vech-i meşrûh üzere kayd-ı vakf olmağın tafsîl-i mezbûr Defter-i Cedide nakl olundu

Tarhala tevâbi'nde Yusufbeylü nâm köyde Ahmed bin İlbeyi Abdurrahmandan aldığı ev avlusuyla bir pâre bağçesiyle bostanlık ile tarik-i şer'a ile mülkdür elinde kadî mektubu var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Çakır el-hâletü hâzihî gerü mutasarrıfıdır elinde şer'î hüccet vardır deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ mülkiyyet üzere Mehmed Çelebi mutasarrıfıdır bostanlığından gayrı elinde temlik var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Mezra'

Ahi Aslıhan evvelden vakıf imiş şimdi evlâdından Ahi Musa oğlu Mustafaya mukarrer vakıfıdır elinde merhumân Sultan ve Emir Süleyman nişanları var deyü nakl olunmuş 'an-Defter-i Kirmastı andan sonra mezkûr Mustafa tasarruf etmiş merhum Sultan (silik) el-hâletü hâzihî vakf mukarrer olub (silik)

[v. 224a]

Olundu pâdişahımız berât-ı hümâyûnu var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Ebulhayr nâm kimesne mutasarrıfıdır mezkûr Ebulhayr'dan alınub Musa'ya sadaka olunmuş elinde pâdişahımızdan berât-ı hümâyûn var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı ber-mûceb-i Defter-i Atik 400

Vakf-ı Mevlânâ Orhan bin Kenek Bey eşşehir bi-Gardos mezkûr Orhan nefsi Tarhala'da olan mülk hamamının etrafında olan mülk bağçesiyle nefsi Tarhala'da olan mescidin ve kendünün mua'llimhânesinin maslahatları için vakf-ı mescid etmiş elinde şer'î vakf-nâmeleri var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Kıst-ı hamam fi sene 600	Hâsıl 'ani'l-hadikati'l-mezkûre fi sene 130	fi Yekûn 730
--------------------------	---	--------------

El-masraf

Cihet-i imâmet fi sene 250	Cihet-i te'zin fi sene 100	Bera-yı Şem' fisene 50	Bera-yı rakabe fi sene 50
Bera-yı musluk fi sene 50	Cihet-i ta'lim fi sene 250	Bera-yı meremmeti-i mua'llimhâne ve hasır fi sene 30	

Vakf-ı mezkûr nefsi Soma'da hamam kurbunda olan zâviyesine mezkûr Soma Pınarı yanında olan mülk bahçesinin bir tarafı pınar kurbunda olan bir bağhânenin pınardan yana köşesinden ceretmürt ağacı çakılına andan çertilmek ağacı çakılına varır andan böğürtlen ağacı çakılına varır nar ağacında kible tarafı doğru çakıla varır çakıldan büyük taşa varır vakf-ı mescid eylemiş ber-mûceb-i vakf-nâme-yi şer'î deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı 'ani'l-hadikati'l-mezkûre fi sene 300

[v. 224b]

Bera-yı hasır ve şem' ve meremmet fi sene 100

El-bâkî limen yekûnü hâdimen li'z-zâviyeti'l-mezkûre

Tevliyet evlâda meşrutdur deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Vakf-ı Şeyh Hacı Mustafa bin İshak mezkûr Şeyh Hacı Mustafa Hacene nâm mevzide iki kıt'a bağını ve karye-yi Kırkağaç'da olan bir bağını ve mezkûr Hacene kurbunda olan evlerin ve altı kıt'a evânî vakf-ı evlâd etmiş neslen ba'de neslin ve ba'de'l-inkırâz benat-ı evlâdına benât-ı evlâdının evlâdına karnen ba'de karnin ve ba'de'l-ikrâz fukarâya vakf eyleyüb müseccel etmiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Nefs-i Tarhala'da Hacı Bayram Zâviyesi'nde bir değirmen vakf etmiş âyende ve revendeye sarf olunur imiş mezkûr Hacı Bayram Bey evlâdından Yusuf mutasarrıfıdır elinde pâdişahımız berâtı var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Okçulu köyü nâm karye kurbunda Eşkar Çiftlik dimekle ma'rûf çiftlik ki tahmini on dönüm mikdarı yerdir merhum Efganzâde Dânişmendleri'nden Nebi Fakih'e sadaka

olunmuş vakfiyet üzere mutasarrıfıdır elinde sultanımız hazretlerinden nişan-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl-ı mûceb-i Defter-i Atik 300

Kazâ-yı Tarhala'da Ömer Bağçesi dimekle ma'rûf bağçenin mahsûlüne yevmi bir cüz' okunmak için sahib-i hayratdan (boş) nâm kimesne vakf eylemiş Hacı Ali nâm kimesne mutasarrıf imiş mezkûr Hacı Ali fevt olduktan sonra Mustafaya sadaka olunmuş bâberât-ı pâdişahî deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl (boş)

[v. 225a]

Çiftlik ber-mûceb-i defter-i atik 3	Hâne 39	Mücerred 54	[Nefer] 81
-------------------------------------	---------	-------------	------------

Hâsıl

Hınta 3 müd kıymet 360	Şa'ir 3 müd kıymet 180	Öşr-i penbe 25	Bağ 25
Cürm-i cinayet ve bâd-i hevâ ve gayrihû 22	Yekûn 612		

[v. 225b]

Karye-yi Karaoğlan tâbî' Ilıca kadîmden Baba ile mahlûtdur mülk-i Mehmed Bey deyü mukayyed der-Defter-i Atik hâliyâ karye-yi mezbûrenin mülkiyyet ve vakfiyeti hususu bundan esbak zikr olunan vakıf karyeler tafsîl üzeredir bil-fiil Mehmed Paşa'nın vakfıdır

Çiftlik ber-mûceb-i defter-i atik 3	Hâne 33	Mücerred 30	[Nefer] 63
-------------------------------------	---------	-------------	------------

Hâsıl

Hınta 3 müd kıymet 360	Şa'ir 1 müd kıymet 60	Bağ 25	Öşr-i penbe 60
Cürm-i cinâyat ve bâd-i hevâ ve yave ve gayrihû 25	Yekûn 535		

[v. 226a]

Köpeklerşeyhi Mezra'sı dimekle ma'rûf mezra' ki kadîmden vakıf imiş vakfiyet üzerine Mevlânâ Tacüddin Fakih mutasarrıfdir elinde merhum Sultan Bayezid Gazi'den nişan-ı şerîf var mezkûr Tacüddin fevt olub İlyas'a sadaka olunmuş deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Hâsıl 120

Bakırovası boğazında Okçu nâm karye kurbunda Tarhala'ya kadî olan Mevlânâ Ahmed Çelebi bir oda iki değirmen ki biri ma'mûr ve biri dahi ma'mûr olunmak üzere dir mevlânâ-yı mezkûrun satun alınmış mülkü imiş vakf-ı evlâd etmiş deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Tarhala Kazâsında Pabuccu Dede Zâviyesi ki âyende ve revende gelürmüş şeyhiyetine Derviş Ramazan nâm kimesne mutasarrıfdir elinde pâdişahımız hazretlerinden nişan-ı şerîf var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Nefsi Tarhala'da Kırlangıç Bağçesi dimekle ma'rûf bağçe-yi Bazarlu oğlu Yusuf Tarhala'da mescidinin imâmına vakf eylemiş merhum imâm olursa deyü hâliyâ imâm Abdi Fakih mutasarrıfdir ve Halil bin İlyas Çelebi mütevellîdir mezkûr bağçeden ne hâsıl olursa zabt idüb bî-kusur imâma teslim eyleye deyü mukayyed der-Defter-i Atik

Nefsi Tarhala'da Emir Hızır Bey'in Soma Câmi' dimekle meşhur olan Câmi'-i şerîfinin evkâfi beyân eder ki Hasan bin Sülyman nâm kimesne sonra yüz akçe vakf etmiş ve Ali veledi Yusuf altı yüz akçe vakf etmiş ve Zağarcı Ali Hamamı'ndan yılda beş yüz akçe vakf olunmuş ve karye-yi Cenkden Yusuf bin Ali üç yüz akçe vakf etmiş her kim hatf olursa ribhına mutasarrıf ola ve yüz elli akçe dahi Piri Fakih nâm kimesne vakf eylemiş

ve Bayad nâm karyeden Mehmed nâm kimesne iki yüz akçe vakf eylemiş mezkûr hatîb rıbhına mutasarrıf ola ve yüz akçe dahi Hunze nâm hatun vakf eylemiş bu yüz akçenin

[v. 226b]

Rıbhına kandil yana ve sâbıka dükkânlar var imiş harâb olucak yerine yılda üç yüz sekiz akçe icâreye vermişler icâresi Câmî'-i şerîfin rakabâtına ve hasırına ve sayır mühimmatına sarf oluna Hacı Ali bin Kaya Bey nâm kimesne iki yüz akçe vakf eylemiş rıbhına kayyum mutasarrıf ola ve Hacı Hasan nâm kimesne dört bin iki yüz akçe vakf etmiş iki bin akçesi onu on bir buçuk üzere şer'î muâmele oluna rıbhına altı hatm okuna kendü ruhu için bu altı hatmin üçünü imâm ve üçünü müezzin okuya ve iki bin akçenin rıbhına dahi altı hatm okuna üç hatme-yi Abdurrahim nâm kimesne okuya mademki hayatda ola ve üç hatme-yi dahi Tarhala Mescidi'ne kim imâm olursa ol okuya ve iki yüz akçenin rıbhına dahi kim nâzır olursa ol mutasarrıf ola deyü mukayyed der-Defter-i Atik

‘An-mahsûl-i Çiftlik-i Ahi Bulduk ber-mûceb-i Defter-i Atik 720

Minha

Cihet-i imâm ve hatîb fi sene 200	Cihet-i müezzin fi sene 200	Cihet-i muarrif fi sene 100	Cihet-i tevliyet fi sene 50
Bera-yı rakabe fi sene 100	Berea-yı hasır fi sene 70	Yekûn fi sene 720	

Mezra'

Mecnun Şeyh duta geldiği yer ki kadîmden vakıf imiş şimdi mezkûr şeyh evlâdından Davud oğlu İlyas Şeyh tasarruf ider merhumân Murad Hüdavendigâr ve Sultan Mehmed nişanlarıyla deyü nakl olunmuş ‘an-Defter-i Kirmastı andan sonra mezkûr evlâdından Seydi tasarruf ider elinde sultanımızdan nişan-ı şerîf var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne el-hâletü hâzihî Şeyh İlyas oğlu Seydi mutasarrıfdır pâdişahımız hazretlerinin mukarrernâmesi var şimdi mezkûr Seydinin karındaşı Derviş Ali vakf-ı mezkûru karındaşıyla müşterek mutasarrıf olmak üzere elinde pâdişahımız berâtı var deyü kayd olunmuş der-Defter-i Köhne hâliyâ Pir ve Hasan mutasarrıflardır ellerinde pâdişahımızdan nişân-ı âlî-şân var deyü mukayyed der-Defter-i Atik

[v. 227a]

Çift 1	Ekinlü 8	Bennâk 10	Mücerred 35
Neferân 20	[Nefer] 59		

Hâsıl-ı 'ani'l galle ve gayrihû ber-mûceb-i Defter-i Atik 800

Vakf-ı el-hac Yusuf bin Karahan

Hariç ez-defter

Meblağ 10.000

Zikr olunan on bin akçe beher sene muâmele-yi şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhı karye-yi Kazanlı Mescidine her kim imâm olursa mezkûr Hacı Yusuf'un karye-yi mezbûrede bina etdiğı mektebine mua'llim olub ona verile deyü şart eylemişdir

[v. 227b]

Vakf-ı Mescid-i Hacı Arslan der-nefsi Tarhala

Nakdiye 10.000

Meblağı mezkûreyi mezkûr Hacı Arslan vakf idüb onu on bir buçuk akçe üzere muâmele olunub hâsıl olan erbâhdan yevmi üç akçe mescid-i mezbûrun imâmına yevmi bir akçe bina etdiğı mua'llimhâne mua'llimine şart etmiş

Vakf-ı Emine Hatun

Nakdiye 4.000

Onu on bir buçuka muâmele-yi şer'iyye olunub hâsıl olan erbâhdan Pınar Mescidi imâmı bir cüz' kırâat ide deyü meşrutdur

Vakf-ı Hızır

Nakdiye 500

Onu on bir buçuk akçe hesabı üzere hâsıl olan muâmelesinden Pınar Mescidi imâmı bir gün bir aşır tilâvet ide deyü şart olunmuş

Vakf-1 Mescid-i Eymir Derviş

Vakf-1 Bostan Hoca veledi Ahmed

Nakdiye 500

Vakf-1 Selime Hatun

Nakdiye 400

Vakf-1 Valide-yi Eymir Derviş

Nakdiye 400

Vakf-1 Serile Hatun

Nakdiye 500

Vakf-1 Değer Hatun

Nakdiye 600

Vakf-1 Resul

Nakdiye 200

Vakf-1 Yusuf bin Abdullah

Nakdiye 300

Vakf-1 Hacı Derviş

Nakdiye 500

Vakf-1 Pir Ali

Nakdiye 500

Yekûn 1.000

Zikr olan akçeler onu on bir buçuk akçe üzere muâmele-yi şer'iyye olunub hâsıl olan erbâhdan mescid-i mezbûrun imâmı her yılda ruhları için birer hatm tilâvet ide ki yedi hatm olur

Zikr olunan bin akçe muâmele-yi şer'iyye olunub hâsıl olan erbâhdan mescid-i mezbûrun imâmı günde birer Yâ-sîn tilâvet ide

Vakf-ı Melek Hatun

Nakdiye 100

Kış mevsiminde mezarı kim gözetirse rıbhına onu on bir buçuk akçe hesabı üzere mutasarrıf ola

Vakf-ı Hatun Ali

Nakdiye 100

Vakf-ı Mahbube Hatun

Nakdiye 100

Vakf-ı Ali Dede

Nakdiye 50

Vakf-ı Nur Kadın Hatun

Nakdiye 100

Vech-i mezbûr üzere muâmele olunub rıbhıyla mescid-i mezkûra şem' alına deyü şart olunmuş

[v. 228a]

Vakf-ı Zağarcı Ali Bey der-nefsi Soma

Hamam 1 hâsıl-ı fi sene 2.000

Mine'l-masraf

Cihet-i hitâbet fi sene 200	Cihet-i müezzin fi sene 100	Cihet-i kayyum fi sene 50	Cihet-i nezâret bera-yı kadî-yı Soma: fi sene 100
Bera-yı baha-yı şem'-i Câmi'-i şerif der-nefsi Soma fi sene 50	El-bâki 1.500		

Evkâf-ı Hüsâm Bey der-nefsi Soma hariç ez-defter

Dekâkin 70 bab fi sene 4166 mezbûr dükkânlar bir haremde dir	Mukata' a-i zemîn-i dekâkin-i harâb fi sene 400	Yekûn 4.566
---	--	-------------

El-masraf

Cihet-i hitâbet fi sene 100	Cihet-i tevliyet-i Câmî'-i şerîf der-Soma fi sene 100	Cihet-i kayyum-ı Câmî'-i şerîf fi sene 100	Cihet-i cibâyet-i der-yed-i Ali fi yevm 1 el mukarrer 340
Bera-yı termim-i kerbansâray der-soma fi sene 100	Bera-yı baha-yı hasır-ı cami' m. der-Soma fi sene 100	Yekûn 860	El-bâkî 3706

Vakf-ı Ahmed bin Mentêş der-nefsi Kırkağaç tâbî' Tarhala

Nakdiye 18.000

Zikr olunan akçe onu on bir buçuk akçe hesabı üzere muâmele-yi şer'iyye olunub hâsıl olan rıbhından nefsi Kırkağaç'da bina etdiğı mua'llimhâneye Câmî'-i mezbûrun imâmı mua'llim olmak üzere yevmi dört akçe şart olunmuş ve mua'llimhâne-yi merkum halîfesine dahi yevmi bir akçe vazife meşrutdur

Hâsıl-ı fi sene 2.700

Mine'l-masraf fi sene 1.800

El-bâkî 900

KAYNAKÇA

ÂŞIKPAŞAZÂDE (2013), *Âşıkpaşazâde Tarihi*, (Haz. Necdet ÖZTÜRK), Bilge Kültür Sanat: İstanbul.

BARKAN, Ömer Lütfi (1939), “Osmanlı İmparatorluğunda Toprak İşçiliğinin Organizasyonu Şekilleri”, *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, (C. 1): 198-245.

BARKAN, Ömer Lütfi (1942) ”Osmanlı İmparatorluğunda Bir İskân ve Kolonizasyon metodu olarak Vakıflar ve Temlikler I İstîlâ devirlerinde Kolonizatör Türk Dervişleri ve Zâviyeler”, *Vakıflar Dergisi*, C. 2, (ss. 279-386).

BARKAN, Ömer Lütfi (1988), *Hüdâvendigâr Livası Tahrir Defterleri I*, Türk Tarih Kurumu Yayınları: Ankara.

BEHİŞTÎ AHMED ÇELEBİ (2016), “*Târîh-i Behiştî Vâridât-ı Sübhânî ve Fütûhât-ı Osmânî*”, (Haz. Fatma KAYTAZ), Türk Tarih Kurumu Yayınları: Ankara.

Bostan, İdris (2009), “Saruca Paşa”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, (C. 36: ss. 168-169), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

CELÂL-ZÂDE SÂLİH ÇELEBİ (2013), “*Hadîkatü’s-Selâtîn*”, (Haz. Hasan YÜKSEL ve H. İbrahim DELİCE), Türk Tarih Kurumu Yayınları: Ankara.

ÇETİN, Atilla (1998), “Hudâvendigâr”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (C. 18, ss. 285), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

ÇINAR, Zehra (2009), “Hurufât Defterleri’ne Göre Seferihisaâr-ı Günyüzü Kazası”, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuklu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Konya.

DENKNALBANT, Ayşe (2012), “Ulucami (Sivrihisar Ulucamii)”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, (C. 43: ss. 116-117), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

DOĞRU, Halime (1997), *XV. ve XVI. Yüzyıllarda Sivrihisar Nahiyesi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları: Ankara.

EMECEN, Feridun (1998), “Hudâvendigâr”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (C. 18, ss. 285-286), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

EMECEN, Feridun (2012), “Timurtaş Paşa”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (C:41, ss. 185-186), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

EMECEN, Feridun (2013), *XVI. Asırda Manisa Kazâsı*, Türk Tarih Kurumu Yayınları: Ankara.

ERKEN, Sabih (1977), *Türkiyede Vakıf Abideler ve Eski Eserler II*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları: Ankara.

KURŞUN, S. Ali KAHRAMAN, Yücel DAĞLI), Yapı Kredi Yayınları: İstanbul

EYİCE, Semavi (1991), “Âşık Paşa Türbesi”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (C. 4, ss. 5), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

EYİCE, Semavi (1998), “Hızır Bey Camii”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (C. 17, ss. 415), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

GENÇ, Mehmet (2014), “Klâsik Osmanlı Sosyal-İktisadî Sistemi ve Vakıflar” *Vakıflar Dergisi*, (C. 42): 9-18.

GÜNAY, Hacı Mehmet (2012), “Vakıf”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (C. 42, ss. 475-479), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

GÜNDOĞDU, Hamza (1982), “Sivrihisar Alemşah Kümbetinin Mimarisi, Geometrik ve Figürlü Plastik Süslemeleri Üzerine”, *Vakıflar Dergisi*, (C. 16): 135-142

HADÎDÎ, (2015), “*Hadîdî Tarihi, Manzum Osmanlı Tarihi*”, (Haz. Necdet ÖZTÜRK), Bilge Kültür Sanat: İstanbul.

HOCA SADETTİN EFENDİ (1992), “*Tacü't-Tevarih*”, (Haz. İsmet PARMAKSIZOĞLU), Kültür Bakanlığı Yayınları: Ankara.

HÜSEYİNKLİOĞLU, Ayşegül (2008), “Karaman Beylerbeyliği'nde Konar-Göçer Nüfus (1500-1522)”, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Elazığ.

İBN ESÎR (1991), “*El Kamil Fittarih*”, (Haz. Ahmet Ağırakça), Bahar Yayınları: İstanbul.

İBN KESİR (1995), “*El Bidâye ve'n-Nihâye*”, (Haz. Mehmet KESKİN), Çağrı Yayınları: İstanbul.

İNALCIK, Halil (2006), “Murad I”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (C.31, ss. 156-164), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

KANAL, Ahmet (1993), “16. Yüzyılda Çankırı Sancağı” Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyalbilimler Enstitüsü, Ankara.

KAPLANOĞLU Raif, TOPÇU Niyazi, DELİL Hüseyin (2014), *1455 Tarihli Kirmasî Tahrir Defteri'ne Göre Osmanlı Kuruluş Devri Vakıfları*, Avrasya Etnografya Vakfı Yayınları: İstanbul.

KARAKAYA, Enis (1999), “İssız Han”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (C. 19: ss. 201-202), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

KARAKAYA, Enis (2003), “Lala Şâhin Paşa Külliyesi”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (C. 27, ss. 78-79), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

KATİP ÇELEBİ (2008), *Mizânü'l-Hakk Fî İhtiyâri'l-Ehakk*, (Haz. Orhan Şaik GÖKYAY ve Süleyman ULUDAĞ), Kabalcı Yayınevi: İstanbul.

KEPECİOĞLU, Kâmil (2009), *Bursa Kütüğü, C. 1-4*, Bursa Büyükşehir Belediyesi: Bursa.

KÖPRÜLÜ, M. Fuad (2005), *İslâm ve Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları ve Vakıf Müessesesi*, Akçağ: Ankara.

KURT, Yılmaz (2007), “Piri Mehmed Paşa, Ramazanoğlu”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (C. 34, ss. 281-282), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

KÜÇÜKDAĞ, Yusuf (1994), *Vezîr-i âzam Pîrî Mehmed Paşa (1463? – 1532)*, Literatür Yayınları: Konya.

KÜÇÜKDAĞ, Yusuf (1995), *II. Bâyezid, Yavuz ve Kanûnî Devirlerinde Cemâlî Ailesi*, Enderun Kitabevi: İstanbul.

KÜÇÜKDAĞ, Yusuf (2004), “Seyyid Mahmud-ı Hayranî ve Akşehir’de Seyyid Mahmud-ı Hayranî Manzumesi”, *İstem Dergisi*, (S.3): 59-69

KÜÇÜKDAĞ, Yusuf (2007), “Pîrî Mehmed Paşa”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (C. 34, ss. 280-281), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

MEHMED NEŞRÎ (2014), *Kitâb-ı Cihan-nümâ*, (Haz. Faik Reşit UNAT ve Mehmed A. KÖYMEN), Türk Tarih Kurumu Yayınları: Ankara.

MEHMED TAHİR, (1911), *Hacı Bayram-ı Veli*, Necm-i İstikbal Matbaası: İstanbul.

MUSTAFA NURİ PAŞA (2014), *Netâyicü’l-Vukû’at*, (Haz. Yılmaz KURT), Türk Tarih Kurumu Yayınları: Ankara.

OCAK, Ahmet Yaşar (1995), “Elvan Çelebi”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (C. 11, ss. 63-64), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

OCAK, Ahmet Yaşar (1996), “Fütühat”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (C.13, ss. 261-263), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

OCAK, Ahmet Yaşar (2011), *Babailer İsyanı Aleviliğin Tarihsel Altyapısı*, Dergah Yayınları: İstanbul.

OCAK, Ahmet Yaşar (2015), *Osmanlı Sufiliğine Bakışlar*, Timaş Yayınları: İstanbul.

ORUÇ BEĞ (2014), *Oruç Beğ Tarihi*, (Haz. Necdet Öztürk), Bilge Kültür Sanat: İstanbul.

ÖTÜKEN Yıldız, DURUKAN Aynur ve ACUN Hakkı (1983), *Türkiyede Vakıf Abideler ve Eski Eserler III*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları: Ankara.

ÖTÜKEN Yıldız, DURUKAN Aynur, ACUN Hakkı ve PEKKANSacit (1986), *Türkiyede Vakıf Abideler ve Eski Eserler IV*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları: Ankara.

ÖZ, Mehmet (2007), “Osmancık”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* (C. 33, ss. 475-477), Türkiye Diyanet Vakfı: İstanbul.

ÖZALP, Tahsin (1961), *Sivrihisar Tarihi*, Tam - İş Matbaası: Eskişehir.

ÖZCAN, Abdülkadir (2003), “Lala Şâhin Paşa”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, (C. 27, ss. 77-78), Türkiye Diyanet Vakfı: Ankara.

SAKAOĞLU, Necdet (2011), *Bu Mülkün Kadın Sultanları*, Oğlak Yayıncılık: İstanbul.

SEVİM, Sezai (1993), “XVI. Yüzyılda Karesi Sancağı (Tahrir Defterlerine Göre)”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü: Ankara.

ŞİRİN, İbrahim (2008), “Avrupa ve Osmanlı Seyyahlarının İzlenimiyle Osmanlı ve Avrupa’da dilencilik”, *[Bildiri]*, Murat Arslan (Tas.), *Bir Kent Sorunu: Dilencilik Sempozyumu*, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Zabıta Daire Başkanlığı: İstanbul, ss. 63-80.

TOPAL, Nevzat (2017), “Fatih Devri Karaman Eyaleti Vakıf Defterlerine Göre Aksaray Şehri”, *Cappadocia Journal of History And Social Sciences*, (S. 9): 402-417.

TURAN, Osman (2007), *İstanbul’un Fethinden önce Yazılmış Tarihî Takvimler*, Türk Tarih Kurumu Yayınları: Ankara.

TURAN, Osman (2016), *Selçuklular Zamanında Türkiye*, Ötüken Neşriyat: İstanbul.

TURĞUT, Vedat (2011), “XVI. Yüzyılda Tahrir Defterlerine Göre Hüdâvendigâr ve Sultanönü Sancaklarında Abdalân-ı Rum”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* (C. 4, S. 19): 207-227.

TURĞUT, Vedat (2015), *Osmanlı Devleti’nin Kuruluş Coğrafyasında Vakıflar ve Yerleşme (16. yy. Bilecik ve Çevresi)*, Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Yayınları: Bilecik.

TURĞUT, Vedat (2016a), *Yitirilen Mirasımız Balkanlardaki Osmanlı Vakıfları (Fethinden XVI. Yüzyılın Sonlarına Kadar)*, Türk Dünyası Vakfı Yayınları: İstanbul.

TURĞUT, Vedat (2016b), *Yitirilen Mirasımız Çirmen Sancağı Vakıfları (Fethinden XVI. Yüzyılın Sonlarına Kadar)*, Türk Dünyası Vakfı Yayınları: İstanbul.

TURĞUT, Vedat (2016c), *Yitirilen Mirasımız Siroz Sancağı Vakıfları (Fethinden XVI. Yüzyılın Sonlarına Kadar)*, Türk Dünyası Vakfı Yayınları: İstanbul.

TURĞUT, Vedat (2016d), *Yitirilen Mirasımız Vize Sancağı Vakıfları (Fethinden XVI. Yüzyılın Sonlarına Kadar)*, Türk Dünyası Vakfı Yayınları: İstanbul.

TURĞUT, Vedat (2016e), Vakıf Belgeleri Işığında Umur Bey ve Lala Şahin Paşa'nın Menşei ve Osmanlılar ile İttifakı'na Dair, *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, S. 47 (ss. 1-38): İstanbul.

TURĞUT, Vedat (2017), "Germiyanogulları'nın Menşei, Vakıfları ve Batı Anadolu'nun Türkleşmesi Meselesi Üzerine", *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi*, (C. 3 S.5): 1-98.

ULUÇAY, M. Çağtay (2012), *Padişahların Kadınları ve Kızları*, Ötüken Neşriyat: İstanbul.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı (1941), Gazi Orhan Bey Vakfiyesi, *Bellekten*, C. 5, S 19 (ss. 277-288), Türk Tarih Kurumu Yayınları: Ankara.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı (1988), *Çandarlı Vezir Ailesi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı (2016), *Osmanlı Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, (C. 1): Ankara.

UZUNÇARŞILI, İ. Hakkı ve EDGÜER, Rıdvan Nafiz (2014), *Sivas Şehri*, Türk Tarih Kurumu: Ankara.

YAZICIOĞLU, Mustafa Said (1998), "Hızır Bey", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, (C. 17, ss. 413-415), Türkiye Diyanet Vakfı: Ankara.

YÜKSEL, Hasan (2017), "Kadı Burhaneddin'in Damadı Mezid Bey", *Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (C. 1, S. 1)*: 127-142.

Tapu Arşiv Dairesi Başkanlığı (Kuyd-ı Kadime), (TADB), TTD. EV. 570.

Tapu Arşiv Dairesi Başkanlığı (Kuyd-ı Kadime), (TADB), TTD. EV. 580.

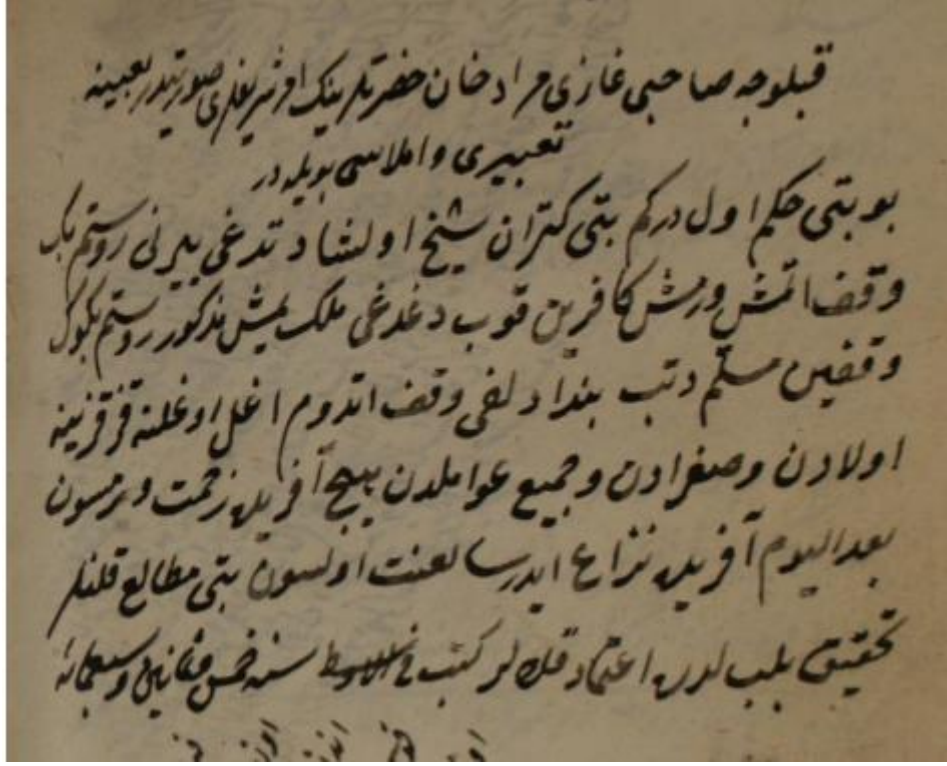
Mecmu'a, Beyazıt Devlet Ktp. nr.: 7912, v. 30b

<http://bgc.org.tr/ansiklopedi/hasboga-cavus.html> 23.06.2018

<https://sivrihisar.web.tr/seydi-mahmud-zaviyesi.html> 13.10.2018

<https://www.altayli.net/selcuklu-sonrasi-orta-doguda-turk-varligi.html> 16.10.2018

EK 3: Gazi Hüdâvendigâr'ın Şeyh Ulaş'a Verdiği 785/1383 Tarihli Mülknâme

**Kabluca sahibi Gazi Murad Han Hazretleri'nün Emr-i Şerifleri suretidir, bi-
'aynehü ta'biri ve imlâsı böyledir:**

“Bu biti hükmi oldur kim;

Biti götüren Şeyh Ulaş'a dutduğu yirini Rüstem Beg vakf itmiş, virmiş; kâfirin kovub dutduğu mülkiymiş. Mezkuûr Rüstem Beg'ün vakfin müsellemler dutub, bunda dahi vakf itdüm; oğul oğluna, kız kızına, ûlâdan ve suğrâdan ve cemi-i 'avâmilden hiç ^ferîde zahmet virmesün, ba'de'l-yevm âferîde nizâ iderse lanet olsun!

Ketebehû fi'l-evasat-ı sene hamse ve semanin ve seb'a-mie”

(Mecmua, Beyazıt Devlet Ktp. Nr.: 7912, v. 30b)

EK 4: Arucak İbrahim Zaviyesi

سویکصار قولیغنی لار سلاطه طوغنی ناع فریج لار وین لار لایم و بیکله یوق
زلدی پانسی بر معصلا وقف بر یو کجه معص ناع کسه سنجی لار لوبه هاکبا
ل اختیار لایم فرانغ لار بیدیه قلوبه فاله دغنی سببه ه پیری قفیه ایتی قلوبه
دیوهغه ناسویکصار قاضی بی عرض لار تکلیف صدق لار لایم لایم لایم
قلدن خلافتی مضر تالانده بر لایم سزیف و لار وید بقیه وده قز عیاش

TADB. TTD. 580, v. 205b

EK 5: Ahi Evran Zaviyesi

قولت تا قریب ما لایه لوده زلوم سنج مفتلاک بر وقف لولوب نکو -
زلوم هوبه شیخ اشرف لولوب یوزگه یله ترو و قشینه ^{لور}
لا برلن پاشایی لوله ونجیبه پاشایی عشرین لور عشی در وقت عشی
صاکر لولایه قویایه شیخ وقف مزبور برلن لیشر ^{لور} لوله طغوز یوز
کری لایه تاریخنه بر لولایه شیخ مفتلاک و قشینه لورن اشرف لولوب پاشایی
عشر و بیست و یکم لولایه زلوم یوزون به عرف لولوب وفان لایه ^{لور} لولایه
پیرپه لولایه شیخ مفتلاک و جاشری لولون اشرف لولوب لایه ^{لور} لولایه
سایه فاشه و پاشایی همزلایه لایه انصاف صفت لولایه برلن هوبه ^{لور} لولایه

Kaynak: TADB. TTD. 580: v. 196a

TABLO 1: Kite Nahiyesi Vakıfları

Defter Sayfa	NAHİYE	Hayratın Bulunduğu Yer	VAKIF	AKARAT		NÜFUS			HASIL
				Köy Mezra	Musakkafat Nakdiye	Hane	Mücerred	Nefes	
580/49b-50a	Kite	Bursa	Hafsa Hatun bint-i Sultan Mehmed Han	Karacalar (Kumla)	-	33	50	117	9.246
580/50a-b	Kite	Bursa	Hafsa Hatun bint-i Sultan Mehmed Han	Mahmudkumlası	-	27	37	82	
580/50b-51a-51b	Kite	Bursa	Hafsa Hatun bint-i Sultan Mehmed Han	Zekeriya Mahallesi	-	47	73	139	
580/51b-53a	Kite	-	İbrahim Bey bin Orhan Bey	Kızıkkili	-	23	34	65	6.860
580/53a-54a	Kite	-	İbrahim Bey bin Orhan Bey	Narlu	-	30	50	88	2.293
580/54a-54b	Kite	-	İbrahim Bey bin Orhan Bey	Kabaklu	-	-	-	94	1.700
580/54b	Kite	-	İbrahim Bey bin Orhan Bey	Burunhisar	1 mülk değirmen, 1 bağ	-	-	15	4.842
580/54b-55a	Kite	-	İbrahim Bey bin Orhan Bey	İkizce	-	-	-	-	3.285
580/55a	Kite	İkizce	Hacı Sinan	-	4000 akçe	-	-	-	400
580/55b	Kite	Pınarbaşı	İzzeddin Bey Camii ve Zaviyesi	Balderga	-	17	7	18	8.200
580/55b-56a	Kite	Pınarbaşı	İzzeddin Bey Camii ve Zaviyesi	-	-	-	-	60	
580/56a-56b	Kite	-	Çandarlı Halil Paşa ve Altuntaşoğlu (Hamza Bey) Vakfi	Altuntaşburgazı	-	-	-	28	2.000
580/56b	Kite	-	Süleyman Fakih Vakfi	Kayıili	-	-	-	-	800
580/56b-60a	Kite	-	Umur Bey	Ak (Mürsel)	-	16	26	167	3.856
580/60a-60b	Kite	-	Umur Bey	Müslümansubaşı ve Subaşı	-	13	39	53	2.000
580/60b	Kite	Kite	Şeyh Ulaş	-	-	-	-	-	-
580/60b	Kite	Kite	Aslıhan Evlatlık vakfi	Duraklu	-	-	-	-	-

580/61a	Kite	Bursa	Selçuk Hatun	Atlaslu	-	17	35	51	
580/61a	Kite	Bursa	Selçuk Hatun	Kırcalar'da Atranos	-	4	3	7	48
580/61a	Kite	Bursa	Selçuk Hatun	Cemaati-i Yörükân-ı Karabaş	-	1	-	1	73
580/61b	Kite	Bursa	Selçuk Hatun	Kalburcu nezdinde Şabanlar'da Kepsud	-	5	-	5	60
580/61b	Kite	Bursa	Selçuk Hatun	Cemaat-i Yörükân-ı İshaklar Gönen	-	5	-	5	60
580/61b	Kite	Bursa	Selçuk Hatun	Cemaat-i Yörükân-ı Kavaklar Mihaliç	-	4	2	6	48
580/61b	Kite	Bursa	Selçuk Hatun	İlyaslar Karyesi Mihaliç	-	4	2	6	48
580/61b	Kite	Bursa	Selçuk Hatun	Cemaat-i Yörükân-ı Ahiler tâbî Karabürçek Cemaati Ulubad	-	11	3	14	132
580/61b	Kite	Bursa	Selçuk Hatun	Yörükân-ı Aşur Karyesi Müteferrika-i Söğüt nam-ı diğer Malkoç	-	5	5	10	60
580/61b	Kite	Bursa	Selçuk Hatun	Cemaat-i Yörükân-ı Karacaulular	-	4	4	8	48
580/62b	Kite	-	Asboğa Çavuş	Tobyalar	-	-	-	30	-
580/69b	Kite	Mudanya	Defterdâr Abdi Çelebi Zaviyesi	Ak'da mezralar	58.833 akçe, 13 oda, 10 dükkân, bağ	-	-	-	15.757
580/70a	Kite	Mudanya	Hoca Ali Cami	-	2 katlı oda, 1 hamam, dükkân zemini mukata'sı, cami bahçesi	-	-	-	5.334
580/70a	Kite	Mudanya	Cemaliye Hatun	-	18.000 akçe, 1 dükkân, 1 hane	-	-	-	2.910
580/70a	Kite	Seman	Seman Köyü Mescidi	-	500 akçe	-	-	-	75
TOPLAM						278	384	1096	70.135

TABLO 2: Tuzla Nahiyesi Vakıfları

Defter Sayfa	NAHİYE	Hayratın Bulunduğu Yer	VAKIF	AKARAT		NÜFUS			HASIL
				Köy Mezra	Musakkafat Nakdiye	Hane	Mücerred	Nefes	
580/70b	Tuzla	-	Mevlana Pir Ali bin Baba Muallimhanesi	Ağacıkebir, Pazaryeri ve Pir köyleri içinde bazı mülkler	6 ev, 3 ahır, 3 değirmen, 2 dink, dekâkin, 100.000 akçe				
580/71a	Tuzla	Nusretlü	Hacı Mehmed bin Hacı Cafer	-	30.900 akçe	-	-	-	4.635
580/71a	Tuzla	Bazardurup	Defterdâr Abdî Çelebi	-	46 dükkân	-	-	-	850
580/71a	Tuzla	Pınarbaşı	Pınarbaşı Köyü Avârızı	-	900 akçe	-	-	-	135
580/71a	Tuzla	Pınarbaşı	Pınarbaşı Köyü Mescidi	-	3.400 akçe	-	-	-	510
580/71b	Tuzla	Yaycılar	Yaycılar Köyü Mescidi	-	1200 akçe	-	-	-	180
580/71b	Tuzla	Yaycılar	Yaycılar Köyü Avârızı	-	600 akçe	-	-	-	90
580/71b	Tuzla	Yaycılar	Yaycılar Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/71b	Tuzla	Ağacıkebir	Ağacıkebir Köyü Avârızı	-	500 akçe	-	-	-	75
580/71b	Tuzla	Ağacıkebir	Ağacıkebir Köyü Mescidi	-	100 akçe	-	-	-	15
580/71b	Tuzla	Ağacısağır	Ağacısağır Köyü Avârızı	-	200 akçe	-	-	-	30
580/71b	Tuzla	Bayramiç	Bayramiç Camii	-	3000 akçe	-	-	-	450
580/71b	Tuzla	Bayramiç	Bayramiç Köyü Avârızı	-	1300 akçe	-	-	-	195
580/71b	Tuzla	Bayramiç	Bayramiç Camii	-	200 akçe	-	-	-	30
580/71b	Tuzla	Bayramiç, Belir Mahallesi	Belir Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/71b	Tuzla	Bayramiç, Belir Mahallesi	Belir Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/71b	Tuzla	Kızıl	Kızıl Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/71b	Tuzla	Kızıl	Kızıl Köyü Avârızı	-	500 akçe	-	-	-	75
580/71b	Tuzla	Viranlu	Viranlu Köyü Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/71b	Tuzla	Viranlu	Viranlu Köyü Avârızı	-	1100 akçe	-	-	-	165

580/71b	Tuzla	Viranlu	Viranlu Köyü Mescidi	-	100 akçe	-	-	-	15
580/72a	Tuzla	Musa Fakı	Musa Fakı Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/72a	Tuzla	Musa Fakı	Musa Fakı Köyü Avârızı	-	200 akçe	-	-	-	30
580/72a	Tuzla	Büyükkulaklı	Hacı Deniz bin Mustafa ve Hacı Muhammed bin Halil	-	14.000 akçe	-	-	-	2.100
580/72b	Tuzla	Drama	Drama Köyü Mescidi	-	1400 akçe	-	-	-	210
580/72b	Tuzla	Drama	Drama Köyü Mescidi	-	400 akçe	-	-	-	60
580/72b	Tuzla	Drama	Aşağı Mescid	-	1400 akçe	-	-	-	210
580/72b	Tuzla	Drama	Aşağı Mescid	-	300 akçe	-	-	-	45
580/72b	Tuzla	Babaderesi	Babaderesi Köyü Mescidi	-	4450 akçe	-	-	-	667,5
580/72b	Tuzla	Babaderesi	Babaderesi Köyü Mescidi	-	1800 akçe	-	-	-	270
580/72b	Tuzla	Babaderesi	Babaderesi Köyü Kuyusu	-	200 akçe	-	-	-	30
580/72b	Tuzla	Babaderesi	Babaderesi Köyü Kuyusu	-	400 akçe	-	-	-	60
580/72b	Tuzla	Babaderesi	Ayşe Hatun	-	Badem ve Armut Bahçesi	-	-	-	-
580/72b	Tuzla	Babaderesi	Yunus	-	5 çatal Bağ	-	-	-	-
580/72b	Tuzla	Babaderesi	Muhammedî	-	Zemin İcaresi	-	-	-	-
580/72b	Tuzla	Kızıl	Kızıl Köyü Mescidi	-	2450 akçe	-	-	-	367,5
580/72b	Tuzla	Kızıl	Kızıl Köyü Mescidi	-	600 akçe	-	-	-	90
580/72b	Tuzla	Kızıl	Kızıl Köyü Kuyusu	-	500 akçe	-	-	-	75
580/72b	Tuzla	Kızıl	Kızıl Köyü Kuyusu	-	100 akçe	-	-	-	15
580/73a	Tuzla	Çam	Çam Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/73a	Tuzla	Ahiler	Ahiler Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/73a	Tuzla	Kösederesi	Çeşme Mescidi	-	800 akçe	-	-	-	120
580/73a	Tuzla	Kösederesi	Çeşme Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/73a	Tuzla	Kösederesi	Kösederesi Köyü Kuyusu	-	150 akçe	-	-	-	23
580/73a	Tuzla	Orta Mescid Mahallesi	Orta Mescid	-	400 akçe	-	-	-	60

580/73a	Tuzla	Orta Mescid Mahallesi	Orta Mescid	-	600 akçe	-	-	-	90
580/73a	Tuzla	Serimos	Serimos Köyü Mescidi	-	2050 akçe	-	-	-	307,5
580/73a	Tuzla	Köseler	Köseler Köyü Mescidi	-	4400 akçe	-	-	-	660
580/73a	Tuzla	Köseler	Köseler Köyü Avârızı	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/73a	Tuzla	Köseler	Köseler Köyü Mescidi	-	100 akçe	-	-	-	15
580/73a	Tuzla	Köseler	Köseler Köyü Kuyusu	-	100 akçe	-	-	-	15
580/73b	Tuzla	Duvaklu	Duvaklu Köyü Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/73b	Tuzla	Duvaklu	Ayaz Kuyuları	-	300 akçe	-	-	-	45
580/73b	Tuzla	Küçükkulaku	Hacı Ömer Mescidi	-	1800 akçe	-	-	-	270
580/73b	Tuzla	Küçükkulaku	Hacı Ömer Mescidi	-	300 akçe	-	-	-	45
580/73b	Tuzla	Küçükkulaku	Hacı Ömer Mescidi	-	600 akçe	-	-	-	90
580/73b	Tuzla	Behram	Ali Çavuş	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/73b	Tuzla	Behram	Muhammed Çelebi bin Veli Mektebhânesi	-	7.000 akçe, 12 dükkân	-	-	-	1050
580/73b	Tuzla	Behram	Behram Köyü Camii	-	200 akçe	-	-	-	30
580/73b	Tuzla	Hoşkadem Mahallesi	Hoşkadem Mahallesi Mescidi	-	150 akçe	-	-	-	22,5
580/73b	Tuzla	Menteşe	Menteşe Köyü Mescidi	-	500 akçe	-	-	-	75
580/73b	Tuzla	Bayramlı	Bayramlı Köyü Mescidi	-	2800 akçe	-	-	-	420
580/73b	Tuzla	Bayramlı	Bayramlı Köyü Mescidi	-	300 akçe	-	-	-	45
580/74a	Tuzla	Kebeyakub	Etmekyemez Mescidi	-	1300 akçe	-	-	-	195
580/74a	Tuzla	Kebeyakub	Etmekyemez Mescidi	-	1100 akçe	-	-	-	165
580/74a	Tuzla	Kebeyakub	Etmekyemez Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/74a	Tuzla	Kebeyakub	Kebeyakub Köyü Avârızı	-	1900 akçe	-	-	-	285
580/74a	Tuzla	Balabanlala	Balabanlala Köyü Mescidi	-	100 akçe	-	-	-	15

580/74a	Tuzla	Balabanlala	Balabanlala Köyü Avârızı	-	50 akçe	-	-	-	7,5
580/74a	Tuzla	Bektaşlu	Bektaşlu Köyü Mescidi	-	100 akçe	-	-	-	15
580/74a	Tuzla	Debbağlar	Debbağlar Köyü Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/74a	Tuzla	Debbağlar	Debbağlar Köyü Mescidi	-	400 akçe	-	-	-	60
580/74a	Tuzla	Debbağlar	Debbağlar Köyü Mescidi	-	100 akçe	-	-	-	15
580/74a	Tuzla	Öksüzler	Öksüzler Köyü Mescidi	-	100 akçe	-	-	-	15
580/74a	Tuzla	Öksüzler	Öksüzler Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/74a	Tuzla	Küplü	Küplü Köyü Mescidi	-	300 akçe	-	-	-	45
580/74a	Tuzla	Küplü	Küplü Köyü Avârızı	-	400 akçe	-	-	-	60
580/74a	Tuzla	Kasacıklar	Kasacıklar Köyü Avârızı	-	900 akçe	-	-	-	135
580/74a	Tuzla	Kasacıklar	Kasacıklar Köyü Mescidi	-	150 akçe	-	-	-	22,5
580/74b	Tuzla	Nusretlü	Nusretlü Köyü Mescidi	-	1300 akçe	-	-	-	195
580/74b	Tuzla	Nusretlü	Nusretlü Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/74b	Tuzla	Nusretlü	Nusretlü Köyü Mektebhânesi	-	22.000 akçe	-	-	-	3.300
580/74b	Tuzla	Bardem	Bardem Köyü Mescidi	-	1400 akçe	-	-	-	210
580/74b	Tuzla	Bardem	Muhammed Vakfı	-	500 akçe	-	-	-	75
580/74b	Tuzla	Bardem	Bardem Köyü Mescidi	-	100 akçe	-	-	-	15
580/74b	Tuzla	Akçain (Güvendik)	Akçain Köyü Avârızı	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/74b	Tuzla	Akçain (Güvendik)	Akçain Köyü Mescidi	-	300 akçe	-	-	-	45
580/74b	Tuzla	Kozlu	Kozlu Köyü Mescidi	-	300 akçe	-	-	-	45
580/74b	Tuzla	Kozlu	Kozlu Köyü Avârızı	-	1000 akçe	-	-	-	150

580/74b	Tuzla	Kayılar	Kayılar Köyü Mescidi	-	300 akçe	-	-	-	45
580/74b	Tuzla	Kayılar	Kayılar Köyü Kuyusu	-	200 akçe	-	-	-	30
580/74b	Tuzla	Hüseyin Fakihler	Hüseyin Fakihler Köyü Mescidi	-	400 akçe	-	-	-	60
580/74b	Tuzla	Hüseyin Fakihler	Hüseyin Fakihler Köyü Avârızı	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/74b	Tuzla	Sazlu	Sazlu Köyü Mescidi	-	150 akçe	-	-	-	22,5
580/74b	Tuzla	Sazlu	Sazlu Köyü Avârızı	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/75a	Tuzla	Usunobası	Usunobası Köyü Avârızı	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/75a	Tuzla	Usunobası	Usunobası Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/75a	Tuzla	Çinili	Çinili Köyü Mescidi	-	600 akçe	-	-	-	90
580/75a	Tuzla	Teberrük (Şeyh)	Teberrük Köyü Mescidi	-	750 akçe	-	-	-	112,5
580/75a	Tuzla	Teberrük (Şeyh)	Teberrük Köyü Mescidi	-	500 akçe	-	-	-	75
580/75a	Tuzla	Teberrük (Şeyh)	Teberrük Köyü Avârızı	-	710 akçe	-	-	-	106,5
580/75a	Tuzla	Demirciler	Demirciler Köyü Mescidi	-	350 akçe	-	-	-	52,5
580/75a	Tuzla	Obacı (Uğurluçayır 1)	Obacı Köyü Avârızı	-	700 akçe	-	-	-	105
580/75a	Tuzla	Adatepe	Adatepe Köyü Camii	-	7000 akçe	-	-	-	1.050
580/75a	Tuzla	Adatepe	Adatepe Köyü Avârızı	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/75a	Tuzla	Çavuş	Çavuş Köyü Avârızı	-	300 akçe	-	-	-	45
580/75a	Tuzla	Çavuş	Çavuş Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/75a	Tuzla	Bahşili	Bahşili Köyü Mescidi	-	260 akçe	-	-	-	39
580/75a	Tuzla	Bahşıilli	Bahşili Köyü Avârızı	-	950 akçe	-	-	-	142,5
580/75b	Tuzla	Azaklar	Azaklar Köyü Avârızı	-	900 akçe	-	-	-	135
580/75b	Tuzla	Azaklar	Azaklar Köyü Mescidi	-	800 akçe	-	-	-	120
580/75b	Tuzla	Türkmenlü	Türkmenlü Köyü Avârızı	-	600 akçe	-	-	-	90

580/75b	Tuzla	Türkmenlü	Türkmenlü Köyü Mescidi	-	100 akçe	-	-	-	15
580/75b	Tuzla	Ahmedceler	Ahmedceler Köyü Avârızı	-	700 akçe	-	-	-	105
580/75b	Tuzla	Dobraklu	Dobraklu Köyü Mescidi	-	300 akçe	-	-	-	45
580/75b	Tuzla	Eyücek	Eyücek Köyü Avârızı	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/75b	Tuzla	Eyücek	Eyücek Köyü Kuyusu	-	100 akçe	-	-	-	15
580/75b	Tuzla	Eyücek	Eyücek Köyü Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/75b	Tuzla	Eyücek	Eyücek Köyü Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/75b	Tuzla	Ayazlu, Zir Mahallesi	Zir Mahallesi Avârızı	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/75b	Tuzla	Ayazlu	Ayazlu Köyü Mescidi	-	600 akçe	-	-	-	90
580/75b	Tuzla	Ayazlu, Bala Mahallesi	Bala Mahallesi Mescidi	-	3000 akçe	-	-	-	450
580/76a	Tuzla	Hünkarlar (Kutlu obası)	Hünkarlar Köyü Avârızı	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/76a	Tuzla	Hünkarlar (Kutlu obası)	Hünkarlar Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/76a	Tuzla	Hünkarlar (Kutlu obası)	Hünkarlar Köyü Mescidi	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/76a	Tuzla	Papaslık	Papaslık Köyü Avârızı	-	1100 akçe	-	-	-	165
580/76a	Tuzla	Papaslık	Papaslık Köyü Mescidi	-	500 akçe	-	-	-	75
580/76a	Tuzla	Papaslık	Hacı Hasan Mescidi	-	800 akçe	-	-	-	120
580/76a	Tuzla	Ahiler	Ahiler Köyü Mescidi	-	2600 akçe	-	-	-	390
580/76a	Tuzla	Ahiler	Ahiler Köyü Avârızı	-	600 akçe	-	-	-	90
580/76a	Tuzla	Kum	Kum Köyü Mescidi	-	2900 akçe	-	-	-	435
580/76a	Tuzla	Kum	Kum Köyü Mescidi	-	400 akçe	-	-	-	60
580/123b-124a	Tuzla	Tuzla	Etmekyemez Zaviyesi	Kebeyakub	-	34	53	94	1.876
580/124a	Tuzla		Veli Fakih	Kozlu Mezrası	-	-	-	-	255

580/124b	Tuzla		Musa Fakih	Çukurköy Mezrası	-	-	-	-	185
580/124b	Tuzla		Yakub Fakih	Behram Mezrası	-	-	-	-	130
580/124b	Tuzla		Hüseyin Fakih	Naibali'de Mezrası	-	-	-	-	130
580/125a	Tuzla	Bayramiç	Bayramiç Köyü Mescidi	Bayramiç'de Mezra	-	-	-	-	200
580/125a	Tuzla		İne Bey Fakih	İnebey Mezrası	-	-	-	-	120
580/125a	Tuzla		Şeyh Hamza	Hayreddineli Mezrası	1 Değirmen	-	-	-	230
580/125a-125b	Tuzla		Mümin Fakih	Berattepe'de Mezra	1 bağçe	-	-	-	180
580/125b	Tuzla		Mehmed Fakih	Bekçiler'de Mezra	-	-	-	-	150
580/125b	Tuzla		Hızır Fakih	Gemder'de Mezra	-	-	-	-	150
580/125b	Tuzla		Ağaç Ali	Ağaçali	3 dönüm bağ	-	-	-	600
580/126a	Tuzla		Danişmend Oğlu Oruç Bey	Babaderesi	-	-	-	-	265
580/126a	Tuzla		Sinan bin Yusuf Fakih	Dere	-	-	-	-	180
580/126a	Tuzla		Habib Fakih	Kızıl	2 adet değirmen	-	-	-	175
580/126a	Tuzla		Musa Fakih	Musa Fakih Mezrası	Misafirhane	-	-	-	250
580/126a-126b	Tuzla		Ali Fakih Zaviyesi	Lavet	-	-	-	-	200
580/126b	Tuzla		Mevlana Muhyiddin	Lavet	-	-	-	-	200
580/126b	Tuzla		Yahya Fakih ve Mevlana Habib Fakih Vakfı	Şeyhlü'ye tâbi Çepni ve Ovacık	-	-	-	-	300
580/127a	Tuzla		Mahmud Fakih	Bereket Çiftliği	-	-	-	-	125
580/127a	Tuzla		Mahmud Fakih	Koşduranyeri ve Karuşduranyeri	2 değirmen	-	-	-	150
580/127a	Tuzla		Hamza Fakih	Pınarbaşı	-	-	-	-	150
580/127a-127b	Tuzla		Ahi Hızır Zaviyesi	Bayramiç	-	-	-	-	500
580/127b	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Türkmenlü	-	-	-	-	2.400
580/127b	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Yaycılar	-	-	-	-	-
580/127b	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Ağaçköy	-	-	-	-	-
580/127b	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Yeniler	-	-	-	-	-

580/127b	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Alifakih	-	-	-	-	-
580/128a	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Gülemzoruç	-	-	-	-	-
580/128a	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Karabaşlu	-	-	-	-	-
580/128a	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i İsaoglu Mustafa	-	-	-	-	-
580/128a	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Kızılköy	-	-	-	-	3.500
580/128a	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Küplü	-	-	-	-	-
580/128a	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Eğrideresi	-	-	-	-	-
580/128a	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Papashk	-	-	-	-	300
580/128a	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Okbad	-	-	-	-	700
580/128a	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Yassıbağ	-	-	-	-	200
580/128a	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Adatepe	-	-	-	-	-
580/128a	Tuzla		Saruca Paşa İmareti	Nehr-i Menteşadere si	-	-	-	-	100
580/128b	Tuzla		İlyas Fakih	İlyas Fakih Mezrası	-	-	-	-	-
580/128b	Tuzla		Yunus Fakih	Kapucuk Mezrası	-	-	-	-	-
580/128b	Tuzla	Tuzla	Saru Şeyh	Saruşeyh Mezrası	Bahçe	-	-	-	-
580/128b	Tuzla	Sazlu	Danişmend	Sazlu'da Mezra	-	-	-	-	50
580/129a	Tuzla		Orhan Fakih	Kulfal	-	-	-	-	100
580/129a	Tuzla	Behramtoru	Mevlana Alaeddin	Emir Hacı Çiftliği	-	-	-	-	100
580/129a	Tuzla	Dere	Hacı Fakih bin Hızır	Mezra	-	-	-	-	150
580/129a	Tuzla	-	Kayağlu	Mezra	-	-	-	-	70
580/129a	Tuzla		Mehmed Fakih	Beyler	-	-	-	-	-
580/129a	Tuzla	-	Kovacı Kadı	-	48 aded dükkân	-	-	-	-

580/129b	Tuzla	Lavet	Hacı Ali bin Hacı Safa Mektebhanesi	-	300 akçe, 1 değirmen, 50 dükkân (30u harab)	-	-	-	
580/129b	Tuzla		Yusuf Fakih bin Şeyh Menteşe	Viranlı	-	-	-	-	150
580/129b	Tuzla	Arpa (Debbağlar)	Hacı İlyas Zaviyesi	-	7.000 akçe, 1 dönüm bağ	-	-	-	1.050
580/130a-130b	Tuzla		Oruz Hatun bint-i Bayezid Hüdavendigar	Kızıl	1 değirmen	-	-	47	-
580/130b	Tuzla		Oruz Hatun bint-i Bayezid Hüdavendigar	Kumanlu Mezrası	-	-	-	-	200
TOPLAM						34	53	141	43.699,5

TABLO 3: Mihaliç Nahiyesi Vakıfları

Defter Sayfa	NAHİYE	Hayratın Bulunduğu Yer	VAKIF	AKARAT		NÜFUS			HASIL
				Köy Mezra	Musakkafat Nakdiye	Hane	Mücerred	Nefer	
580/76b	Tophisar	Tophisar	Alaeddin bin İsa Balı Evkâfi	-	50.000 akçe, 3 hücre, kenif, mahuta, 4 ev, 4 hanut, 1 tahune, dakâkin, mezârin, 1 bağ, 2 kıt'a yer	-	-	-	-
580/78b - 82a	Mihaliç	Mihaliç	Runkuş Zaviyesi	Boz İbrahim	18.000 akçe, 48 dükkân, 1 berberhâne (harab), evler	11	5	20	6784
580/78b - 82a	Mihaliç	Mihaliç	Rumeli Beylerbeyi Karaca Bey İmareti	-	2 pare bağ, 1 kervansaray, 2 bozahane, bahçe, 1 değirmen	-	-	-	42.285
580/82b - 83a	Mihaliç	Hoşkadem Mahallesi	Hacı Hoşkadem Mescidi	-	51 dükkân	-	-	-	8400
580/83a	Mihaliç	Mihaliç	Saru Kadı Zaviyesi	-	10 pare bağ, 1 dükkân	-	-	-	4039
580/83a - 83b	Mihaliç	İshak Fakih Mahallesi	Hacı Hayrettin Mescidi	-	6 değirmen, 1 pare bağ, 2 dükkân (Harab)	-	-	-	2700
580/83b - 84b	Mihaliç	Bursa	Şirin Hatun	Ayagönze		-	-	112	8590
580/85a	Mihaliç	Bursa	Selçuk Hatun	Kılıç	-	-	-	3	2700
580/85b	Mihaliç	Mihaliç	İlyas bin Abdullah	-	2400 akçe	-	-	-	360
580/85b	Mihaliç	İstanbul Topkapı	Vezir-i Azam Ahmed Paşa	Yenice ve Kıracağı	1 dolap değirmeni, 1 odada 4 karaca değirmen (2'si harab)	-	-	-	270
580/86a	Mihaliç	Mihaliç	Karaca Ahmed Sultan Zaviyesi	Azatlu Çiftliği	-	-	-	-	165

580/86a	Mihaliç	Nalbandlar (Nusretpaşa) Mahallesi	Nusret Paşa Mescidi	-	1 kıta çayır, 12 bağat, 11 dükkân, 1 hane, 1 mahzen	-	-	-	2757
580/86b	Mihaliç	Hacı Mustafa (Ebubekir) Mahallesi	Hacı Mustafa Mescidi	-	12,000 akçe	-	-	-	1800
580/86b	Mihaliç	Abdullah Paşa Mahallesi	Abdullah Paşa Mescidi	-	1 sergi, 23 aded dükkân	-	-	-	4800
580/86b	Mihaliç	Ahi Ömer Mahallesi	Ahi Ömer Mescidi	-	12 kıta bağat, 7300 akçe, 2 dükkân	-	-	-	1595
580/87a	Mihaliç	Mescid (Mürvet) Mahallesi	Mustafa Bey	-	15, 000 akçe	-	-	-	2250
580/87a	Mihaliç	Mescid (Mürvet) Mahallesi	Saraç Hamza Vakfi	-	2 dükkân	-	-	-	-
580/87a	Mihaliç	Yenice Mescid Mahallesi	Yenice Mescid	-	4600 akçe	-	-	-	690
580/87a	Mihaliç	Mihaliç	Kadı Alaeddin Mektebhane si	-	6500 akçe, 3 aded dükkân, 1 aded oda	-	-	-	1491
580/87a	Mihaliç	Mihaliç	Kara Hamza Vakfi	-	6400 akçe	-	-	-	960
580/87a	Mihaliç	Timurluca Mahallesi	Ayşe Hatun binti Mustafa	-	3 dükkân	-	-	-	360
580/87b	Mihaliç	Mihaliç	Yağcızâde Silahdar Kara Balı Bey	-	6500 akçe, 3 dükkân, 3 oda	-	-	-	1695
580/87b	Mihaliç	Mihaliç	Şahhuban Hatun	-	3000 akçe	-	-	-	450
580/87b	Mihaliç	Mihaliç	Abdülkerim Çelebi	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/88a	Mihaliç	Mihaliç	Sümiyye Ömeroğlu Vakfi	-	2000 akçe	-	-	-	300

580/88a	Mihaliç	Mihaliç	Hacı Hızır	-	3000 akçe	-	-	-	450
580/88a	Mihaliç	Mihaliç	Nusred Mescidi	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/88a	Mihaliç	Mihaliç	Şimerd Bey	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/88a	Mihaliç	Mihaliç	Mahmud bin Aşık Vakfı	-	6100 akçe	-	-	-	915
580/88a	Mihaliç	Mihaliç	Şehrayer Hatun	-	1000 akçe, 2 dükkân	-	-	-	1230
580/88b	Mihaliç	Mihaliç	Bülbül Hatun Medresesi	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/88b	Mihaliç	Karaağaç	Karaağaç Köyü Mescidi	-	2500 akçe	-	-	-	375
580/90b	Ulubad	Bursa	Hundi Hatun binti Yıldırım Bayezid	Aksakal	-	21	17	38	5059
580/93a	Ulubad	Bursa	Selçuk Hatun	Sasa ve Kara Çiftliği	-	-	-	-	1241
580/93a - 93b	Ulubad	Bursa	Selçuk Hatun	Çemender e	-	31	35	85	-
580/93b	Ulubad	Bursa	Selçuk Hatun	Çoban	-	-	-	-	5000
580/93b - 94a	Ulubad	Manyas Ovası Günay Köyü	Hacı Hamza Camii ve Evlatlık vakfı	Aklakçı	-	9	10	25	1000
580/94a	Ulubad	Ayas	Sinan Bey bin Ayas Bey	Ayas	-	8	7	117	2500
580/94b - 95a	Ulubad	Çalış	Mezid Bey	Çalış	-	47	24	233	10,586
580/95a - 95b	Ulubad	Ulubad	Beylerbeyi Karaca Bey	Haramağıl ve Doğuzcu	-	40	18	50	9462
580/95b - 96a	Ulubad	Ulubad	Beylerbeyi Karaca Bey	Kimgeldi	-	-	-	-	3000
580/96a	Ulubad	Ulubad	Beylerbeyi Karaca Bey	Abadnehri	-	-	-	-	
580/96a - 96b	Ulubad	Ulubad	Mehmed Ağa	Karacapaşa	-	8	8	106	2300
580/96b	Ulubad		Tuğrul Bey Zaviyesi	Oğuz	1 bağ	-	-	-	567
580/96b	Ulubad	Ulubad	Hacı Karagöz Zaviyesi ve Kervansarayı	-	6 değirmen	-	-	-	-

580/97a	Ulubad	-	Eba-Eyübe'l-Ensari	-	1300 akçe	-	-	-	195
580/97a	Ulubad	Yaycı	Yaycı Köyü Mescidi	-	5000 akçe	-	-	-	750
580/97a	Ulubad	Yaycı	Yaycı Köyü Mescidi	-	1500 akçe	-	-	-	225
580/97a	Ulubad	Yaycı	Yaycı Köyü Avârızı	-	4000 akçe	-	-	-	600
580/97b	Ulubad	Eymür	Eymür Köyü Mescidi	-	500 akçe	-	-	-	75
580/97b	Ulubad	Umur Köyü	Umur Köyü Mescidi	-	500 akçe	-	-	-	75
580/99b	Tophisar	Tophisar	Asamen Seydi	Asamen Seydi Mezrası	-	-	-	-	400
580/99b	Tophisar	Ulubad Kenarında	Subaşı İne Bey Kervansarayı	-	Mamak değirmeni	-	-	-	-
580/99b	Tophisar	Tophisar	Hatice Hatun binti Orhan Bey Zaviyesi	Ahi Tuzcu Mezrası	-	-	-	-	800
580/100a	Tophisar	Tophisar	Hatice Hatun binti Orhan Bey Zaviyesi	Dutluca	-	-	-	-	-
580/100a	Tophisar	Arus	Arus Köyü Mescidi	-	300 akçe	-	-	-	45
580/100a	Tophisar	Bozcalar	Sultan Selim Mescidi	-	-	-	-	-	-
580/100a	Tophisar	Dola	Dola Köyü Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/100a	Tophisar	Şarklu	Şarklu Köyü Mescidi	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/100a	Tophisar	Müminili	Orta Mescid	-	3700 akçe	-	-	-	185
580/100a	Tophisar	Çangurlu Mahallesi	Çangurlu Mescidi	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/100a	Tophisar	Esr Mahallesi	Esr Mescidi	-	4000 akçe	-	-	-	600
580/100a	Tophisar	Balluca Şahin	Balluca Şahin Köyü Mescidi	-	1700 akçe	-	-	-	225
580/100b	Tophisar	Çöklü	Çöklü Köyü Mescidi	-	4000 akçe	-	-	-	600
580/100b	Tophisar	Çöklü	Çöklü Köyü Mescidi	-	1200 akçe	-	-	-	180
580/100b	Tophisar	Çakıl	Çakıl Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/100b	Tophisar	Çakıl	Sarı Timur Vakfı	-	1 bahçe	-	-	-	50
580/100b	Tophisar	Emre	Emre Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/100b	Tophisar	Kızıllar	Kızıllar Köyü Mescidi	-	12.200 akçe	-	-	-	1830
TOPLAM						175	124	789	147.871

TABLO 4: Aydıncık Nahiyesi Vakıflar

Defter Sayfa	NAHIYE	Hayratın Bulunduğu Yer	VAKIF	AKARAT		NÜFUS			HASIL
				Köy Mezra	Musakkafat Nakdiye	Hane	Mücerred	Nefer	
580/105 b	Aydıncık	Edirne	İbrahim Paşa Zaviyesi	Eğridere (Sungur)	1 değirmen (harab)	10	-	34	5.140
580/106 a	Aydıncık			Süleyman Miras civarında iki mezra	-	-	-	-	1.000
580/106 a-106b	Aydıncık		Umur Bey	Sovuklar	-	49	44	90	4.210
580/106 b	Aydıncık		Mevlânâ İlyas	Valid Çiftliği Mezra'sı	-	-	-	-	300
580/106 b-107a	Aydıncık	Aydıncık	İldutan Bey		1 Hamam 1 bezirhâne 1 değirmen 4 dükkân	-	-	-	9.111
580/107 a	Aydıncık	Aydıncık	Şehabüddin Paşa İmaretı	Dutlu	-	6	21	48	1.800
580/107 b	Aydıncık	Aydıncık	Göncü dede	Göncü dede Mezra'sı	-	-	-	-	250
580/107 b-109a	Aydıncık	Aydıncık	Bayezid Fakih	Bayezid Fakih Mezrası (İrice Yakub Çiftliği)	-	17	19	81	1.450
580/109 a	Aydıncık	Çengi Köyü	Ali Çelebi Mescidi	Duşbudak Mezra'sı	-	-	-	-	70
580/109 a	Aydıncık		Mevlânâ Mentâşa	Güncü Çiftliği	-	-	-	-	80
580/109 a	Aydıncık	Yenice Mahalle	Yahya bin Yakub Mescidi	Yahya bin Yakub Mezrası	6 dükkân	-	-	-	-
580/109 a	Aydıncık	Aydıncık	Murad bin Şeyh Paşa	Saruhan Mahallesi ve Şehir kurbunda	1 ev 1 bağ	-	-	-	-
580/109 b	Aydıncık	Karaca Mahallesi, Göknar, Akçapınar, Uğurhan	Kamer İlyas bin Abdullah Evkâfi	-	50.000 akçe 19 dükkân 1kervansaray 6 hücre	-	-	-	-
580/109 b	Aydıncık	Karahisarı ve Sarıhanlı Mahalleleri	Hacı Mehmed bin Paşa Yiğit Çullu Mescidi	-	6 dükkân 2 oda 1 değirmen, 1 mahzen 1 değirmen	-	-	-	1.586
580/109 b	Aydıncık	Karahisarı Mahallesi Aydıncık		-	8 dükkân	-	-	-	580
580/111 a	Aydıncık	Debbağlar Mahallesi	Er Hüseyin bin Ahmed Mescidi	-	1500 akçe 1 dükkân	-	-	-	450
580/111	Aydıncık	Aydıncık	Veli Bey	-	32.000 akçe	-	-	-	4.800

a			Mescidi						
580/111 a	Aydıncık	Ayazma Mahallesi	Ayazma Mahallesi Avârızı	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/111 a	Aydıncık	Hacı Mustafa Mahallesi	Kethüda Mescidi	-	Kethüda Bağçesi	-	-	-	600
580/111 b	Aydıncık	Yenice Mahallesi	Yenice Mahallesi Avârızı	-	1.500	-	-	-	225
580/111 b	Aydıncık	Balabanoğlu Mahallesi	Balabanoğlu Mescidi	-	1 adet bezirhan, 1 bağ	-	-	-	670
580/111 b	Aydıncık	Alagöz Mahallesi	Alagöz Mescidi	-	5.000	-	-	-	750
580/111 b	Aydıncık	Hacı Karaca Mahallesi	Hacı Karaca Mescidi	-	3.000	-	-	-	450
580/111 b	Aydıncık	Saruhanlı Mahallesi	Kasım Paşa Vakfı	-	Hamam	-	-	-	1.800
580/111 b	Aydıncık	Saruhanlı Mahallesi	Saruhanlı Mahallesi Avârızı	-	2.800	-	-	-	420
580/112 a	Aydıncık	Çullu Mahallesi	Çullu Mescidi	-	8 dükkân, bağçe	-	-	-	410
580/112 a	Aydıncık	Çullu Mahallesi	Çullu Çeşmesi	-	7 dükkân, 3 oda, 6 mahzen, değirmen	-	-	-	450
580/112 a	Aydıncık	Hacı Halil Mahallesi	Hacı Halil Camii	-	7500 akçe	-	-	-	1.125
580/112 a	Aydıncık	Hacı Halil Mahallesi	Hacı Halil Camii	-	3500 akçe	-	-	-	525
580/112 a	Aydıncık	Karaca Mahallesi	Kamer İlyas Camii	-	28.500 akçe, 15 dükkân	-	-	-	4.275
580/112 b	Aydıncık	Kerpe Mahallesi	Kerpe Mescidi	-	1.800 akçe	-	-	-	270
580/112 b	Aydıncık	Kerpe Mahallesi	Kerpe Mahallesi Avârızı	-	1.000	-	-	-	150
580/112 b	Aydıncık	Aydıncık	İlbasan Bey Camii	-	9.000 akçe, hamam, berberhane, bahçe, 2 değirmen, 4 dükkân	-	-	-	8.710
580/112 b	Aydıncık	Aydıncık	Debbağlar Mescidi	-	500 akçe, dükkân, zeytinlik bahçesi	-	-	-	215
580/113 a	Aydıncık	Çeltükçü (Şarabhane)	Çeltükçü Köyü Mescidi	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/113 a	Aydıncık	Çal	Çal Köyü Mescidi	-	1500 akçe	-	-	-	225
580/113 a	Aydıncık	Çal	Çal Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/113 a	Aydıncık	Hacı Nuh Mahallesi	Hacı Nuh Mescidi	-	7000 akçe	-	-	-	1.050
580/113 a	Aydıncık	Hacı Nuh Mahallesi	Hacı Nuh Mahallesi Avârızı	-	1000 akçe	-	-	-	150

580/113 a	Aydıncık	Karesilü	Karesilü Köyü Avârızı	-	500 akçe	-	-	-	75
580/113 a	Aydıncık	Ateri	Ateri Köyü Mescidi	-	300 akçe	-	-	-	45
580/113 a	Aydıncık	Baba	Baba Köyü Mescidi	-	3000 akçe	-	-	-	450
580/113 a	Aydıncık	Baba	Baba Köyü Avârızı	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/113 a	Aydıncık	Baba	Baba Köyü Mescidi	-	600 akçe	-	-	-	90
580/113 a	Aydıncık	Baba	Baba Köyü Kuyusu	-	400 akçe	-	-	-	60
580/113 b	Aydıncık	Hacı Hızır Mahallesi	Hacı Hızır Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/113 b	Aydıncık	Bozyalu	Bozyalu Köyü Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/113 b	Aydıncık	Gemlik	Gemlik Köyü Mescidi	-	1700 akçe	-	-	-	225
580/113 b	Aydıncık	Sovukhane (Simavlu)	Sovukhane Köyü Avârızı	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/113 b	Aydıncık	Kurtlar	Kurtlar Köyü Mescidi	-	2 dükkân	-	-	-	22
580/113 b	Aydıncık	Demirkapı	Demirkapı Köyü Mescidi	-	2500 akçe	-	-	-	375
580/113 b	Aydıncık	Gökmen	Semiz İlyas Mescidi	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/113 b	Aydıncık	Gökmen	Semiz İlyas Mescidi	-	100 akçe	-	-	-	15
580/113 b	Aydıncık	Yundtokadı	Yundtokadı Köyü Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/113 b	Aydıncık	Tekfur	Tekfur Köyü Mescidi	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/113 b	Aydıncık	Adil (Ömerabad)	Adil Köyü Mescidi	-	1.000 akçe	-	-	-	150
580/113 b	Aydıncık	Adil (Ömerabad)	Adil Köyü Mescidi	-	30 akçe	-	-	-	4,5
580/114 a	Aydıncık	Büyüksuklar	Timurtaş Camii	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/114 a	Aydıncık	Küçüksuklar	Küçüksuklar Köyü Mescidi	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/114 a	Aydıncık	Küçüksuklar	Küçüksuklar Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/114 a	Aydıncık	Saru Halil (Aydıncık)	Saru Halil Köyü Mescidi	-	500 akçe	-	-	-	75
580/114 a	Aydıncık	Kulaklu	Kulaklu Köyü Avârızı	-	5000 akçe	-	-	-	750
580/114 a	Aydıncık	Hamamlu	Hamamlu Köyü Mescidi	-	3000 akçe	-	-	-	450
TOPLAM						82	84	253	58.543

TABLO 5: Gönen Nahiyesi Vakıfları

Defter Sayfa	NAHİYE	Hayratın Bulunduğu Yer	VAKIF	AKARAT		NÜFUS			HASIL
				Köy Mezra		Hane	Mücerred	Nefes	
580/116b-117a	Gönen		Saruca Paşa İmaretı	Dola	2 değırmen	56,5	60	133	5.300
580/11a-117b	Gönen		Saruca Paşa İmaretı	Bayramıç	-	-	-	60	4.000
580/117b-118a	Gönen		Mehmed Şeyh	Zağarcınpınarı Mezrası	-	-	-	13	80
580/118a	Gönen	Gönen	Baba Mezarı	-	1.500 akçe	-	-	-	225
580/118a	Gönen	Gönen	Ahi Ali Zaviyesi	-	Hamam, 1 çiftlik yer, 1 berberhane (harab), 8 dükkân(harab)	-	-	-	850
580/118b	Gönen	Gönen	İskender Bey Zaviyesi	-	Hamam, 2 aded değırmen (harab)	-	-	-	600
580/118b	Gönen	Gönen	Mevlana Hatib	-	Çiftlik	-	-	-	-
580/118b	Gönen	Yıldırım	Seydi Dede Zaviyesi	-	-	-	-	-	100
580/118b	Gönen	Gönen	Hacı Mentеш Zaviyesi	-	-	-	-	-	300
580/119a	Gönen		Hacı Mustafa bin Hacı İne Bey Mescidi	-	20.000 akçe	-	-	-	3.000
580/119a	Gönen	Çarşı Mahallesi	Hacı Yusuf Mescidi	-	5500 akçe	-	-	-	825
580/119a	Gönen	Çarşı Mahallesi	Hacı Yusuf Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/119a	Gönen	Çarşı Mahallesi	Hacı Yusuf Mescidi	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/119a	Gönen	Çarşı Mahallesi	Hacı Yusuf Mescidi	-	750 akçe	-	-	-	112,5
580/119a	Gönen	Çarşı Mahallesi	Hacı Yusuf Mescidi	-	800 akçe	-	-	-	120
580/119a	Gönen	Çarşı Mahallesi	Hacı Yusuf Mescidi	-	2 dükkân	-	-	-	-
580/119a	Gönen	Çarşı Mahallesi	Dede Bey Mektebhane si	-	1200 akçe	-	-	-	180
580/119a	Gönen	Çarşı Mahallesi	Dede Bey Mektebhane si	-	350 akçe	-	-	-	52,5
580/119b	Gönen	Çarşı Mahallesi	Dede Bey Mektebhane si	-	1 aded dükkân	-	-	-	-

580/119b	Gönen	Hacı Mustafa Mahallesi	Hacı Mustafa Mescidi	-	20.000 akçe	-	-	-	3.000
580/119b	Gönen	Hacı Mustafa Mahallesi	Hacı Mustafa Mescidi	-	2300 akçe	-	-	-	345
580/119b	Gönen	Hacı Rüstem Mahallesi	Hacı Rüstem Mescidi	-	3000 akçe	-	-	-	450
580/119b	Gönen	Hacı Rüstem Mahallesi	Hacı Rüstem Mescidi	-	600 akçe	-	-	-	90
580/119b	Gönen	Hacı Rüstem Mahallesi	Hacı Rüstem Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/119b	Gönen	Hacı Mahmud Mahallesi	Hacı Mahmud Mescidi	-	3400 akçe	-	-	-	510
580/119b	Gönen	Hacı Mahmud Mahallesi	Hacı Mahmud Mescidi	-	17 Dükkân	-	-	-	-
580/119b	Gönen	Hacı Mahmud Mahallesi	Hacı Mahmud Mescidi	-	13 Dükkân	-	-	-	-
580/119b	Gönen	Hacı Mahmud Mahallesi	Hacı Mahmud Mescidi	-	800 akçe	-	-	-	120
580/120a	Gönen	Hacı Mahmud Mahallesi	Hacı Mahmud Mescidi	-	1200 akçe	-	-	-	180
580/120a	Gönen	Hacı Mahmud Mahallesi	Hacı Mahmud Mescidi	-	Hane zemini	-	-	-	5
580/120a	Gönen	Malkoç Mahallesi	Malkoç Mescidi	-	3.200 akçe	-	-	-	480
580/120a	Gönen	Malkoç Mahallesi	Malkoç Mescidi	-	1 Hane	-	-	-	-
580/120a	Gönen	Malkoç Mahallesi	Malkoç Mescidi	-	800 akçe	-	-	-	120
580/120a	Gönen	Malkoç Mahallesi	Malkoç Mahallesi Avârızı	-	2250 akçe	-	-	-	337,5
580/120a	Gönen	Baykara Mahallesi	Baykara Mescidi	-	1400 akçe	-	-	-	210
580/120a	Gönen	Baykara Mahallesi	Baykara Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	-
580/120a	Gönen	Baykara Mahallesi	Baykara Mescidi	-	600 akçe	-	-	-	90
580/120a	Gönen	Köprüağaç	Köprüağaç Köyü Mescidi	-	500 akçe	-	-	-	75
580/120b	Gönen	Gencelü	Gencelü Köyü Mescidi	-	500 akçe	-	-	-	75
580/120b	Gönen	Doğancı	Doğancı Köyü Avârızı	-	200 akçe	-	-	-	30
580/120b	Gönen	Karaçakıl	Karaçakıl Köyü	-	3000 akçe	-	-	-	450

			Mescidi						
580/120b	Gönen	Kadıllu (Çalpaş)	Kadıllu Köyü Avârızı	-	800 akçe	-	-	-	120
580/120b	Gönen	Uzunkuş	Uzunkuş Köyü Mescidi	-	120 akçe	-	-	-	18
580/120b	Gönen	Uzunkuş	Uzunkuş Köyü Mescidi	-	100 akçe	-	-	-	15
580/120b	Gönen	Uzunkuş	Uzunkuş Köyü Avârızı	-	600 akçe	-	-	-	90
580/120b	Gönen	Güneylü	Güneylü Köyü Mescidi	-	800 akçe	-	-	-	120
580/120b	Gönen	Güneylü	Güneylü Köyü Mescidi	-	300 akçe	-	-	-	45
580/120b	Gönen	Güneylü	Güneylü Köyü Avârızı	-	400 akçe	-	-	-	60
580/121a	Gönen	Tuzakcı	Tuzakcı Köyü Mescidi	-	300 akçe	-	-	-	45
580/121a	Gönen	Tuzakcı	Tuzakcı Köyü Avârızı	-	300 akçe	-	-	-	45
580/121a	Gönen	İmirze Hoca Mahallesi	İmirze Hoca Mescidi	-	600 akçe	-	-	-	90
580/121a	Gönen	Hızır Çelebi Mahallesi	Hızır Çelebi Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/121a	Gönen	Hızır Çelebi Mahallesi	Hızır Çelebi Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/121a	Gönen	Davud Hoca Mahallesi	Davud Hoca Mescidi	-	1200 akçe	-	-	-	180
580/121a	Gönen	Davud Hoca Mahallesi	Davud Hoca Mescidi	-	220 akçe	-	-	-	33
580/121a	Gönen	Karaca	Karaca Köyü Mescidi	-	300 akçe	-	-	-	45
580/121b	Gönen	Büryan	Büryan Köyü Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/121b	Gönen	Büryan	Büryan Köyü Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/121b	Gönen	Zir Mahallesi	Zir Mahallesi Evkâfı	-	1500 akçe	-	-	-	225
580/121b	Gönen	Balı	Balı Köyü Mescidi	-	850 akçe	-	-	-	127,5
580/121b	Gönen	Balı	Balı Köyü Mescidi	-	200 akçe	-	-	-	30
580/121b	Gönen	Balı	Balı Köyü Avârızı	-	700 akçe	-	-	-	105

580/121b	Gönen	Dola	Dola Köyü Mescidi	-	600 akçe	-	-	-	90
580/121b	Gönen	Dola	Dola Köyü Mescidi	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/121b	Gönen	Dola	Dola Köyü Mescidi	-	800 akçe	-	-	-	120
580/122a	Gönen	Serhan	Serhan Köyü Avârızı	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/122a	Gönen	Dere (Turplu)	Dere Köyü Mescidi	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/122a	Gönen	Saru	Saru Köyü Mescidi	-	1500 akçe	-	-	-	225
580/122a	Gönen	Kargagözü Saru	Kargagözü Saru Köyü Mescidi	-	750 akçe	-	-	-	112,5
580/122a	Gönen	Sarraçlar	Sarraçlar Köyü Mescidi	-	1800 akçe	-	-	-	270
TOPLAM						56,5	60	206	26.203, 5

TABLO 6: Kirmastı Nahiyesi Vakıfları

Defter Sayfa	NAHİYE	Hayratın Bulunduğu Yer	VAKIF	AKARAT		NÜFUS			HÂSİL
				Köy Mezra	Musakkafat Nakdiye	Hane	Mücerred	Nefes	
580/165b-172a	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Cami Mahallesi	-	34	29	66	1.400
580/172a-172b	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Orta Mahallesi	-	39	49	90	
580/172b-173a	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Karaağaç Mahallesi	-	25	27	53	
580/173a	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Çay Mahallesi	-	26	24	52	
580/173b	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Geredelü	17 dükân, 2 hamam, 1 Pazar	-	-	13	20.771
580/173b-174b	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Hamza Bey Mahallesi	-	23	46	203	23.980
580/174a-174b	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Süleymanağa Mahallesi	-				
580/174a-174b	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Abddurrahman Mahallesi	-				
580/174a-174b	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Abdi Mahallesi	-				
580/174b	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Çömlekçi	-	6,5	11	10	
580/174b	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Uçarlar	-	-	-	-	
580/174b-175a	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Çördük	-	16	19	54	
580/175a	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Uçbeyi	-	7	16	259	
580/175a-175b	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Behram	-	9	12	142	
580/175b	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Gödeler	-	3	-	4	
580/15b-176a	Kirmastı	Kirmastı	Şahin Bey İmareti	Çadurlu Mezrası	-	-	-	-	300
580/176a-176b	Kirmastı	Sündüklü	İsa Bey bin Uzgur Zaviyesi	Timurili	-	21	19	84	9.771
580/176b	Kirmastı	Sündüklü	İsa Bey bin Uzgur Zaviyesi	Çördük	-	-	-	2	
580/176b	Kirmastı	Sündüklü	İsa Bey bin Uzgur Zaviyesi	Kameri	-	-	-	-	
580/176b-177a	Kirmastı	Sündüklü	İsa Bey bin Uzgur Zaviyesi	Sündüklü	-	13	24	44	
580/177a	Kirmastı	-	İsa Bey bin Uzgur Zaviyesi	Kayıkcı	-	-	-	-	-
580/177a-177b	Kirmastı	-	Kirmastı Subaşı Balı Bey ve Kardeşi Kasım Bey	-	2 değirmen 3 bağ, 5 dükkân	-	-	-	-

580/177b	Kirmastı	Kavaklu	Sipahi Kapucu İlyas Mescidi	-	40.000 akçe	-	-	-	6.000
580/177b	Kirmastı	Kavaklu	Sipahi Kapucu İlyas Mescidi	-	15.000 akçe	-	-	-	1.500
580/178a	Kirmastı	Osmancık	Mehmed Paşa İmaretı	Ada	-	12	11	32	6.271
580/178a-178b	Kirmastı	Osmancık	Mehmed Paşa İmaretı	Yenice	-	-	-	-	
580/178b	Kirmastı	Osmancık	Mehmed Paşa İmaretı	Dere	-	14	19	76	
580/178b-179a	Kirmastı	Osmancık	Mehmed Paşa İmaretı	Kayıkçı	-	15	20	97	
580/179b	Kirmastı	Ateri	Hamza Bey Zaviyesi	Karacalar	-	8	9	76	4.205
580/179b-180a	Kirmastı	Ateri	Hamza Bey Zaviyesi	Yılan Karacalar	-	6	11	28	1.658
580/180a	Kirmastı	Ateri	Hamza Bey Zaviyesi	-	68.850 akçe, 2 bağ, 3 dükkân	-	-	-	38.970
580/181a-181b	Kirmastı	Bursa	Hatice Hatun binti Orhan Bey Türbesi	Çörekli	-	16	35	517	5.125
580/181b	Kirmastı	Bursa	Hatice Hatun binti Orhan Bey Türbesi	Tavşancık Mezrası	-	-	-	-	800
580/181b-182a	Kirmastı	Karaağaç Mahallesi	Balı Bey bin İsa İmaretı	-	50.000 akçe, 4 değirmen, 20 dükkân, çayır, Hane	-	-	-	9.780
580/182a	Kirmastı	Ateri, Orta Mahallesi	Abdurrahman Vakfı	-	5000 akçe	-	-	-	750
580/182a	Kirmastı	Ateri, Orta Mahallesi	Hatun Tatarkızı	-	9000 akçe	-	-	-	1.350
580/182b	Kirmastı	Çay Mahallesi	Kara Mustafa	-	10.000 akçe, 1 dükkân, 1 hane,	-	-	-	1.680
580/182b	Kirmastı	Çay Mahallesi	Hacı Hasan	-	1200 akçe	-	-	-	180
580/182b	Kirmastı	Ateri, Hamza Bey Mahallesi	Hamza Bey Mescidi	-	34.000 akçe, 3 dükkân	-	-	-	5.544
580/182b	Kirmastı	Ateri, Abdi Mahallesi	Abdi Mescidi	-	2500 akçe	-	-	-	375
580/182b	Kirmastı	Yılan Karacalar	Yılankaracalar Köyü Mescidi	-	300 akçe	-	-	-	45
580/183a	Kirmastı	Kirmastı	Kapucu İlyas Vakfı	-	40.000 akçe	-	-	-	6.000
580/183a	Kirmastı	İlyaslar (Doğancı)	İlyaslar Köyü Mescidi	-	4000 akçe	-	-	-	600
580/183a	Kirmastı	İlyaslar (Doğancı)	İlyaslar Köyü Mescidi	-	100 akçe	-	-	-	15
580/183a	Kirmastı	Timurabad	Timurabad Köyü Mescidi	-	4000 akçe	-	-	-	600
580/183a	Kirmastı	Timurabad	Abaz Kuyuları	-	700 akçe	-	-	-	105

580/183a -183b	Kirmastı	Karaburçak	Köse Kadı Vakfı	-	7000 akçe, 4 dükkân	-	-	-	1.050
580/183b	Kirmastı	Dere	Hacı Mahmud Vakfı	-	Değirmen	-	-	-	-
580/183b	Kirmastı	Cam-i Kebir Mahallesi	Akça Mahmud Vakfı	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/183b	Kirmastı	Cam-i Kebir Mahallesi	Şah Abdülkerim (Müftü Şeyh) Vakfı	-	3 değirmen	-	-	-	60
TOPLAM						293, 5	381	1902	149.18 5

TABLO 7: Sivrihisar Nahiyesi Vakıfları

Defter Sayfa	NAHİY E	Hayratın Bulunduğu Yer	VAKIF	AKARAT		NÜFUS			HÂSIL
				Köy Mezra	Musakkaf at Nakdiye	Hane	Mücerred	Nefer	
580/18 6a- 186b- 187a	Sivrihisar	Sivrihisar	Sivrihisar Camii	Kaplu	-	71	123	351	5261
580/18 7a- 187b	Sivrihisar	Sivrihisar	Sivrihisar Camii	Orta	-	27	33	106	2582
580/18 7b- 188a	Sivrihisar	Sivrihisar	Sivrihisar Camii	Yalnızçam	-	29	37	89	5407
580/18 8a- 188b	Sivrihisar	Sivrihisar	Sivrihisar Camii	Kargalu	-	18	13	13	1390
580/18 8b	Sivrihisar	Sivrihisar	Sivrihisar Camii	-	Hamam	-	-	-	100.000
580/18 8b- 189	Sivrihisar	Sivrihisar	Sivrihisar Camii	Kaplu'da Bademli Mezrası	-	-	-	-	600
580/18 9a	Sivrihisar	Sivrihisar		İbrahim Kardeş Zaviyesi	Karaağaç Mezrası	-	-	-	300
580/18 9a- 191	Sivrihisar		Karaca Ahmed oğulları Mezid Paşa ve Rum Paşa	-	Çiftlik	4	12	36	1000
580/19 1a	Sivrihisar		Parımbay Evlatlık vakfi	Parımbay	Çayır	-	-	-	400
580/19 1b	Sivrihisar		Karaca Ahmed Zaviyesi	Kubbebü k Mezrası	-	-	-	-	378
580/19 1b (Mükerrer)	Sivrihisar		Yunus Emir Bey Zaviyesi	Saru	-	-	-	-	600
580/19 1b (Mükerrer)	Sivrihisar		Nasuh Şeyh Zaviyesi	Küçükçam Mezrası	-	-	-	-	160
580/19 1b (Mükerrer)	Sivrihisar		Elvan Şeyh	Kızılcaviran Mezrası	-	-	-	-	700
580/19 2a	Sivrihisar		Ömer Hacı Zaviyesi	Kaymas Mezrası	1 değirmen, 1bağ	-	-	-	600
580/19 2a	Sivrihisar		Ahı Asıl Beyi	Dutluviran Mezrası	5 bağ	-	-	-	555

580/19 2a	Sivrihisar		Şeyh Mustafa Zaviyesi	Çandarbü kü	-	-	-	-	500
580/19 2b	Sivrihisar		Şeyh İsa bin Ahi Mustafa Vakfi	Kaymas Mezrası	-	-	-	-	250
580/19 2b	Sivrihisar		Ahmed Şeyh	Mercan Mezrası	-	-	-	-	350
580/19 2b- 193a	Sivrihisar	Ebekseydi	Bulamaç Kızı Evlatlık vakfi	Ebekseydi	-	-	-	20	1200
580/19 3a	Sivrihisar		Zeki Dede Zaviyesi	Zeki Dede	-	-	-	6	600
580/19 3a- 193b	Sivrihisar	İğdecik kaplu	İğdecik kaplu Köyü Mescidi	İğdecik kaplu	-	32	40	75	3150
580/19 4a	Sivrihisar	Sivrihisar	Şeyh Şami	Çayırarak Mezrası	-	-	-	-	80
580/19 4a	Sivrihisar		Sarraç Dede Zaviyesi	Manasır Mezrası ve Bey Köyü	-	-	-	-	300
580/19 4a	Sivrihisar		Hacı Fakih	Ayvalı	-	-	-	5	350
580/19 4b	Sivrihisar		İmam Mehmed Fakih	Dutluyiran	5 bağ	-	-	-	200
580/19 4b	Sivrihisar		Hacı İbrahim	Mercan	-	-	-	-	600
580/19 4b- 195a	Sivrihisar		Şeyh Mahmud Zaviyesi	Muhatalu hisse Şeyh Mahmud	-	6	4	10	700
580/19 5a	Sivrihisar	Sivrihisar	Burma Camii	-	1 çiftlik	-	-	-	200
580/19 5a	Sivrihisar		Çarık Paşa Zaviyesi	Burma	-	-	-	-	255
580/19 5a- 195b	Sivrihisar		Mevlana Lütfullah Mülkü	İsrailbağı	-	-	-	-	2448
580/19 5b	Sivrihisar		Seyid Mahmud Zaviyesi	Dögerek	-	-	-	-	140
580/19 5b	Sivrihisar	Tekeviran	Tekeviran Mescidi	Tekevira n	-	-	-	-	100
580/19 6a	Sivrihisar		Mamelek Hatun	-	1000 akçe	-	-	-	250

580/19 6a	Sivrihisar		Yaya Şeyh Mehmed	-	500 akçe	-	-	-	125
580/19 6a	Sivrihisar		Ali Mehmed Zaviyesi	Gecek'de Beydepe si	-	-	-	-	100
580/19 6a	Sivrihisar		Ahi Evren Zaviyesi	Holanda	-	-	-	-	-
580/19 6a- 196b	Sivrihisar		Cafer ve Yunus Evlatlık vakfı	Kozağacı İbrahim Şeyh Çiftliği	-	-	-	-	400
580/19 6b	Sivrihisar	Sivrihisar	Şeyh Baba Yusuf Hazretleri Camii (Kurşunlu Camii)	-	-	-	-	-	-
580/19 7a	Sivrihisar		Ahi Rüstem Zaviyesi	-	5 dükkân	-	-	-	650
580/19 7a	Sivrihisar		Ahi Paşa Zaviyesi	Kepen	1 Hamam (Harab)	-	-	-	315
580/19 7a	Sivrihisar		Ahi Ali Zaviyesi	-	8 Dükkân, Hamam	-	-	-	1412
580/19 7a	Sivrihisar	Sivrihisar	Cami Vakfı	-	Bacıgevher Hamamı	-	-	-	5400
580/19 7b	Sivrihisar		Seydi Nureddin Zaviyesi	Porsukvir anı ve Dutlu	3 bağ	-	-	-	100
580/19 7b	Sivrihisar	Tatlar Mahallesi	Tatlar Mescidi	-	6 dükkân	-	-	-	1020
580/19 7b	Sivrihisar	Sivrihisar	Cafer Tayyar Zaviyesi	Çandarbü kü	2 dükkân	-	-	-	450
580/19 7b- 198a	Sivrihisar	Sivrihisar	Hoca Babaoğlu Zaviyesi	Keba'da Ağaçaras ı	-	-	-	-	-
580/19 8a	Sivrihisar		Melikşah Bey Medresesi	Bazazçağ lalık tâbî Yılanluca	Değirmen	14	18	56	8900
580/19 8b	Sivrihisar	Sivrihisar	Hazinedar Mescidi	-	15 dükkân	-	-	-	-
580/19 8b- 199a	Sivrihisar		Melikşah Bey Evkâfı	Hatuncuk	-	26	48	86	2366
580/20 0a	Sivrihisar	-	Umur Bey	Günyüzü Nahiyesi Karaağaç Mezrası	-	-	-	-	100

580/20 0a- 200b	Sivrihisar	-	Lale Oğlu Mezid Paşa	Aligöl	5 değirmen (Biri Harab)	9	12	30	500
580/20 1a- 201b	Sivrihisar	Sivrihisar	Bulargu Bey Zaviyesi	Hamam, 3 değirmen	-	-	-	-	1150
580/20 1b	Sivrihisar	Sivrihisar	Ahi Fethüddin Zaviyesi	Kozağacı ve Kuyucak	-	-	-	-	250
580/20 1b- 202a	Sivrihisar	Sivrihisar	İlyas Paşa	Ayvaluge çidi	1 harab değirmen	11	31	56	1118
580/20 2a	Sivrihisar		Mansur Oğlu Ahi Paşa Aruv	Bazar	8 pare bağ	-	-	-	252
580/20 2b	Sivrihisar		Ahi Salih Oğlu Reis Zaviyesi	Bazar	6 pare bağ	-	-	-	420
580/20 2b	Sivrihisar	Sivrihisar	Basri Şeyh Zaviyesi	Őehrivira nı	-	-	-	7	500
580/20 3a	Sivrihisar	Sivrihisar	Hasan Şeyh Zaviyesi	Ahmed Çiftlik Mezrası	-	-	-	-	1585
580/20 3a	Sivrihisar		Hasan Şeyh Zaviyesi	-	-	-	-	-	995
580/20 3a	Sivrihisar		Yatağan Şeyh Zaviyesi	Tegürçük Mezrası	-	-	-	-	250
580/20 3a	Sivrihisar		Ahi İlbaşı Zaviyesi	Kavuncu	-	-	-	-	275
580/20 3b	Sivrihisar	Dükkan	Dükkan Camii	-	-	-	-	-	-
580/20 3b	Sivrihisar		Selçuk Bey bin Umur Bey Evkâfi	-	1 hamam, bezzazistan , 36 dükkan, dükkan zemini	-	-	-	4440
580/20 4a	Sivrihisar		Timur Han veledi Yavęı Şeyh Zaviyesi	Nevruzad ası Mezrası	-	-	-	-	550
580/20 4a- 204b	Sivrihisar		Soğa Bey Medresesi	Nehr-i Kızılçaeş me	-	22	31	57	3800
580/20 4b- 205a- 205b	Sivrihisar		Hatib Vechüddin	KAvacık ve Kızkapan	Bağ	53	58	131	5300
580/20 5b	Sivrihisar	Arslandoğ muş	Arucak İbrahim Zaviyesi	Arslando ęmuř	-	-	-	-	-

580/20 5b- 206a	Sivrihisar	Sivrihisar	Kızıl Sinan bin Nizameddin Türbesi	-	Bezzaziye içinde 4 dükkan, dükkan	-	-	-	3300
580/20 6a	Sivrihisar	Yunus Emre	Gecek Pınan Zaviyesi	-	-	-	-	-	500
580/20 6a	Sivrihisar		Ahi Evren Zaviyesi	Türüt	Değirmen	-	-	-	-
580/20 6a- 206b	Sivrihisar		Ahi Rüstem Zaviyesi	Keban	-	-	-	-	-
580/20 6b	Sivrihisar		Safiyetulla h Hatun binti Mevlana Ltfullah	-	Komacık Hamamı	-	-	-	-
580/20 6b	Sivrihisar	Kızılcaeşme	Şeyh Abülkerim Zaviyesi	Kızılcaeşme	-	-	-	-	500
580/20 7a	Sivrihisar		Himmet Fakih	Orşar	-	-	-	-	350
580/20 7a	Sivrihisar		Mevlana Muhyiddin	Karahisar	-	-	-	-	100
580/20 7a	Sivrihisar	Kaymaz	Kaymaz Camii	-	1 bağ, 2 kita yer ve 1 ev	-	-	-	-
580/20 7a- 207b	Sivrihisar	Sivrihisar	Hacı Hoşkadem Mescidi	-	44,5 dükkan ve 7 dükkan zemini	-	-	-	-
580/20 7b	Sivrihisar	Kethüda Mahallesi	Hacı Pir Hasan Mescidi	-	4 dükkan, Seydi Hamamı	-	-	-	-
580/20 7b	Sivrihisar	Faruk Mahallesi	Faruk Mescidi	-	1 dükkan	-	-	-	-
580/20 7b	Sivrihisar	Hacı Kutbeddin Mahallesi	Hacı Kutbeddin Mescidi	-	1 dükkan	-	-	-	-
580/20 7b	Sivrihisar	Akdoğan Mahallesi	Akdoğan Mescidi	-	2,5 dükkan	-	-	-	360
580/20 8a- 208b	Sivrihisar		Süleyman Şeyh bin Mestan Şeyh Zaviyesi	Domalca	-	5	7	16	1000
580/20 8b	Sivrihisar	Sivrihisar	Ahi Mehmed bin Ahi Mustafa Zaviyesi	Babadad	6000 akçe, 3 dükkan, değirmen, 1 kita bahçe, 2 kış evi, 2 sofa, 1 ahır, 1 samanlık	-	-	-	-

580/20 9a	Sivrihisar		Emir Seydi Ahi Çomak	Melek Mezrası	-	-	-	-	200
580/20 9a- 209b	Sivrihisar	Sivrihisar	Kubbelü (Hızır Bey) Mescidi	Sadıkbağ 1	-	28	41	97	5000
580/21 0a	Sivrihisar	Sivrihisar	Memi bin Hacı Hüseyin Vakfi	-	3 dükkân, 2 oda	-	-	-	-
580/21 0a	Sivrihisar	Sivrihisar	Debbağhan e Mescidi	-	2,5 dükkân ve kazan	-	-	-	-
580/21 0a	Sivrihisar	Burma	Mehmet Çelebi bin Hacı Bekir	-	20000 akçe	-	-	-	3000
580/21 0b	Sivrihisar	Sivrihisar	Hacı Durmuş Muharrem	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/20 1b	Sivrihisar	Sivrihisar	Huri Hatun binti Sadi	-	2000 akçe	-	-	-	300
580/20 1b	Sivrihisar	Sivrihisar	Kara Mustafa bin Mestan	-	1000 akçe	-	-	-	150
580/21 0b	Sivrihisar	Eskici Hacı Mahallesi	Şahmelik bin Hüseyin Vakfi	-	6 hane	-	-	-	-
580/21 0b	Sivrihisar	Sivrihisar	Şeyh Şami Köprüsü	Elekviran 1 köyü Kızıl Sinan Çiftliği	-	-	-	-	-
580/21 1a	Sivrihisar	Sivrihisar	Aşık Paşa Zaviyesi	Horti	-	-	-	-	100
580/21 1a	Sivrihisar	Kavuncu	Kavuncu Köyü Zaviyesi	-	-	-	-	-	-
580/21 1a	Sivrihisar	Karacavira n	Kara Musa Zaviyesi	Karacavir an	-	-	-	-	300
580/21 1b	Sivrihisar	Seferihisar	Tahir Şeyh	Holanda	-	-	-	-	-
580/21 1b	Sivrihisar	Holanda	Yunus Fakih Camii	-	Yarım Çiftlik	-	-	-	-
TOPLAM						373	535	1341	187.341

TABLO 8: Tarhala Nahiyesi Vakıfları

Defter Sayfa	NAHİYE	Hayratın Bulunduğu Yer	VAKIF	AKARAT		NÜFUS			HASI L
				Köy Mezra	Musakkfat Nakdiye	Hane	Mücerred	Nefer	
580/213 b- 214b	Tarhala		Hz. Pir Mehmed Paşa Vakfı	Naldöğen	-	34	35	82	3300
580/214 b	Tarhala			Dere	-	13	15	28	2012
580/214 b- 215a	Tarhala			İlmen	-	18	28	45	1308
580/215 a- 215b	Tarhala			Karacak aya	1 değirmen (harab)	4	2	7	1060
580/215 b- 216a	Tarhala			İnez	-	37	58	106	2530
580/216 b	Tarhala		Salavat Şeyh Evlatlık vakfı	-	-	-	-	1	150
580/216 b	Tarhala		Ahi bin Ahi Mahmud	-	-	-	-	5	300
580/217 a	Tarhala	Naldöğen	Toprak Babab Tekkesi	-	-	-	-	10	-
580/217 a	Tarhala		İvrindi Kadısı Mevlana Alaeddin	Babaylar ve Köpek Şeyh Mezraları	-	-	-	-	8330
580/217 a- 217b	Tarhala		Şeyh Yunus	Şeyh Yunus Mezrası	-	-	-	12	380
580/217 b	Tarhala		Sinan Bey	İşmende Çiftliği	-	-	-	-	600
580/217 b- 223a	Tarhala		Şeyh Yusuf	Galebeviran	-	-	-	20	400
580/223 a	Tarhala		Şeyh İlyas	Kızıltuzlu	Değirmen	-	-	7	500
580/223 a- 223b	Tarhala		Ahi Bulduk Vakfı	Kurbulu Çiftliği	-	-	-	-	450
580/223 b	Tarhala		Vakıf	Akçaburgaz'da mezra	1 oda, 2 değirmen	-	-	-	1300
580/223 b	Tarhala	Yusufbeylü	Ahmed bin İlbey Mülkü	-	-	-	-	-	-
580/223 b- 224a	Tarhala		Ahi Aslıhan	Ahi Aslıhan Mezrası	-	-	-	-	400
580/224 a- 224b	Tarhala	Tarhala Soma	Mevlana Orhan bin Kenek Bey Zaviyesi	Soma	Hamam, bahçe	-	-	-	1030
580/224 b	Tarhala		Şeyh Hacı Mustafa bin İshak	Hacene Kırkağaç	3 kıta bağ, evler	-	-	-	-

580/224 b	Tarhala		Hacı Bayram Zaviyesi	-	-	-	-	-	-
580/224 b	Tarhala	Okçulu	Nebi Fakih	Eşkar Çiftliği	-	-	-	-	300
580/224 b- 225a	Tarhala	Tarhala	Ashab-ı Hayrat	Ömer Bahçesi	-	42	54	81	612
580/225 b	Tarhala		Mehmed Paşa Vakfı	Karaoğlan	-	36	30	63	535
580/226 a	Tarhala		Mevlana Tacüddin Vakfı	Köpekler Mezrası	-	-	-	-	120
580/226 a	Tarhala	Okçu	Kadı Mevlana Ahmed Çelebi	-	1 oda, 2 değirmen	-	-	-	-
580/226 a	Tarhala	Tarhala	Pabuccu Dede Zaviyesi	-	-	-	-	-	-
580/226 a	Tarhala	Tarhala	Yusuf bin Bazarlu Mescidi	Kırlangıç Bahçesi	-	-	-	-	-
580/226 a	Tarhala	Tarhala	Soma Camii	-	6350 akçe, Zağarcı Hamamından hisse, dekâkin	-	-	-	1980
580/226 b- 227a	Tarhala		Mecnun Şeyh	-	-	19	35	59	800
580/227 a	Tarhala		Hacı Yusuf bin Karahan Mektebi	-	10.000 akçe	-	-	-	1500
580/227 b	Tarhala		Hacı Arslan Mescidi ve Muallimhanesi	-	10.000 akçe	-	-	-	1500
580/227 b	Tarhala		Emine Hatun Vakfı	-	4000 akçe	-	-	-	600
580/227 b	Tarhala	Tarhala	Hızır Vakfı	-	500 akçe	-	-	-	75
580/227 b	Tarhala		Bostan Hoca Veleli Ahmed	-	500 akçe	-	-	-	75
580/227 b	Tarhala		Selime Hatun Vakfı	-	400 akçe	-	-	-	60
580/227 b	Tarhala		Eymir Dervişin Validesi	-	400 akçe	-	-	-	60
580/227 b	Tarhala		Serile Hatun Vakfı	-	500 akçe	-	-	-	75
580/227 b	Tarhala		Değer Hatun Vakfı	-	600 akçe	-	-	-	90
580/227 b	Tarhala	Tarhala	Resul Vakfı	-	200 akçe	-	-	-	30
580/227 b	Tarhala	Tarhala	Yusuf bin Abdullah	-	300 akçe	-	-	-	45

580/227 b	Tarhala		Hacı Derviş Vakfı	-	500 akçe	-	-	-	75
580/227 b	Tarhala		Pir Ali Vakfı	-	1500 akçe	-	-	-	225
580/227 b	Tarhala		Melek Hatun	-	100 akçe	-	-	-	15
580/227 b	Tarhala		Hatun Ali Vakfı	-	100 akçe	-	-	-	15
580/227 b	Tarhala		Mahbube Hatun Vakfı	-	100 akçe	-	-	-	15
580/227 b	Tarhala		Ali Dede Vakfı	-	50 akçe	-	-	-	7,5
580/227 b	Tarhala		Nur Kadın Hatun	-	100 akçe	-	-	-	15
580/228 a	Tarhala	Soma	Zağarcı Ali Bey Vakfı	-	Hamam	-	-	-	2200
580/228 a	Tarhala	Soma	Hüsam Bey Vakfı	-	70 dükkân	-	-	-	4556
580/228 a	Tarhala	Soma	Ahmed bin Menteş Mektebhâ nesi	-	18.000 akçe	-	-	-	2700
TOPLAM						203	257	526	42.141